

סֵפֶר
לְקוּטֵי-הַלְכוֹת
שֶׁלְחַן עָרוּף
אֵרַח חַיִּים
חֵלֶק ו'

מוסד מוסד על התגלות נפלאות חדושי תורתו של אדמו"ר רבנו נחמן אור האורות, זכר צדיק וקדוש לברכה. עליהם יסדתי אמרותי על פי פקדתי ו"ל, לבאר ולחדש בכל הלכה והלכה מפל ארבעה חלקי השלחן ערוף, למצא סמך וענין וטעם בכל הלכה והלכה בדרך חכמת האמת, בדרך חכמה ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום ונשגב עד אין סוף ואין תכלית, שיתחזק כל אדם להתקרב להשם יתברך בכל דרגה ודרגה מפל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה, וכלם מיסדים על אדני פז, על פי ההקדמות שקבלתי ממנו ו"ל, מפיו ומפי כתביו הקדושים, הלא המה כתובים בספריו הקדושים אשר כבר נתפשטו בישׂראל, אשרי שיאחז בהם לעולם לא ימט עדי יבנה חרבות אריאל. כעת יאמר ליצקב ולישׂראל מה פעל אל:

חברו הרב הגאון הצדיק בוצינא קדישא איש חי רב פעלים,
מורנו ורבנו ר' נתן זכר צדיק וקדוש לברכה.

הוכא לרפוס על ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א
שנת תשנ"ו לפרט קטן

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקודש – חסידי ברסלב
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42nd street
Brooklyn N.Y. 11219

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שע"י עמותת "ישמח צדיק – קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קווי: 04-6708356 – פקס: 04-6708359

Web site: www.moharosh.org E-Mail: breslevcity@gmail.com

מִפְתַּח הַהֲלָכוֹת

הַלְּכוֹת שַׁבָּת

יג	הַלְּכָה א'
יז	הַלְּכָה ב'
כ	הַלְּכָה ג'
נא	הַלְּכָה ד'
נה	הַלְּכָה ה'
קא	הַלְּכָה ו'
ר	הַלְּכָה ז'

הַלְּכוֹת עֵרוּבֵי תַּחֲוּמִין

שע	הַלְּכָה א'
שע	הַלְּכָה ב'
שעד	הַלְּכָה ג'
שפב	הַלְּכָה ד'
תכה	הַלְּכָה ה'
תקכ	הַלְּכָה ו'

הקדמה מבעל המכתב, זכר צדיק וקדוש לברכה, אשר פתבה בעצמו

הפעם אודה את ה' אשר עד כה עזרני. מה אדבר והוא אומר ועשה. מי כהי אלקינו וכו', מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון כמוני, לקרבני לאור צח ומצחצח פזה, אור האורות צח הצחצחות. מי יספר שבחו, מי יספר תהלתו. וגם כי ידוע שכל הלשונות של שבח ותהלה כבר הרגלו העולם לכתבם על מאן דהו, אך המעין בספריו הקדושים בעין האמת, ונבון יוסיף לקח לשום עין עיונו בדברי אלה, אשר חנני ה' בכחו, המבארים בספרים האלה, יבין וישפיל וידע כי כל השבחים והתהלות והגדלות שפתבתי עליו, זכרונו לברכה, עדין לא הגעתי לקרסלי שבחי תהלתו, כי שגבה מעלתו וגדלתו ותקפו עד אין סוף ואין תכלית, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. ובוחר לבות הוא יודע, שאני יודע בעצמי מעוט ערכי עלי, כי מי אנכי כי באתי עד הלום, לחבר ספרים, ובפרט דברים פאלו העומדים ברום רימו של עולם, הפותחים שער לכל דופקי בתשובה, החפצים לצאת מחשך לאור, להתקרב להשם יתברך, לאור באור החיים. ואם אמנם עתה בדורות הללו חבור ספרים אינו בכלל גדלה וחשיבות, והלואי שלא יהא לבזיון ללעג ולקלס, פאשר רבו עתה המתלוצצים מספרים חדשים, ובטרם יתקרבו אליהם להביט בהם אם טוב ואם רע, ויתנפלו אליהם מקדם בנכלי ערמומיות וחבילות חבילות של ליצנות, ומכנים להם שם לגנאי [וימה המכנה שם לחברו אין לו חלק לעולם הבא (בבא מציעא נח.)], המכנה שם לספר שמדבר דברי תורה, דברי אלהים חיים וכו', על אחת כמה וכמה! ואין להאריך בזה

הקדמה

כָּאֵן]. עַל-כָּל-פְּנִיִּים אֵין חֲבוּר סִפְרִים בְּכֹלל גְּדֻלָּה וְחֻשְׁבֹּנוֹת
בְּעֵתִים הַלְלוּ, אִךְ אַף-עַל-פִּי-כֵן נִמְצְאִים כְּשֵׁרִים וְתַמִּימִים
בְּכֹל דוֹר וְדוֹר, עֵתָה גַם עֵתָה, אֲשֶׁר הוֹלְכִים בְּתוֹם בְּטַח,
וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשְׁבוּ, אֲשֶׁר עָלִיהֶם תִּטּוֹף אִמְרֵי אָמֶת, כְּמִים
קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ, יִבְקֹשׁוּ כְּכֶסֶף וְכִמְטֻמוֹנִים יִחְפְּשׁוּ דְבָרֵי
אָמֶת וְצֹדֵק הַמִּיֻסָּדִים עַל אֲדֹנָי פֶּז, עַל דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים, זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה.

וְאֲנִי בְּעֵינַי יָדַעְתִּי כִּי לֹא הִגַּעְתִּי לְמֵדָה זוֹ, לֹא מִיִּנְיָה וְלֹא
מִקְצָתִיהָ, לְחֻוֹת דְּעִי אֲפֵלוּ לִפְנֵי קַל שְׂבִיבָלִים וְהַפְּחוֹת
שְׂבִיבָחוֹתִים, אִךְ זֹאת אוֹדָה וְלֹא אֲבוֹשׁ וְהָאָמֶת אֲגִיד וְלֹא
אֲכַחֵד, וּבְרֵאשׁ הוֹמִיּוֹת אֶקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר אִמְרֵי
אִמֵּר, וְאֲדַבֵּר בְּעֵדוּתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ, שְׂכָשֶׁם שְׂאֲנִי
קָטָן בְּעֵינַי מִצַּד עֲצָמִי, כְּאֲשֶׁר בּוֹחֵן לְבוֹת הוּא יוֹדֵעַ, כֵּן יִקְרָה
נֶפֶשִׁי מִצַּד מַעֲלַת הַדָּרַת קְדֻשַׁת הַמְּשֻׁפֵּיעַ עָלַי חֲכָמָה וּבִינָה
וְדַעַת, **הוּא כְבוֹד אֲדוֹנָי, מוֹרֵי וְרַבִּי, הֵרֵב הַקְּדוֹשׁ**
וְהַנוֹרָא, הֵרֵב הָאָמֶת, זְכוֹר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבִרְכָה.
וְאִם אִמְרֵתִי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ אֶפֶס קֶצֶה מֵאֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה
לְנֶפֶשִׁי, לֹא תִסְפִּיק הָאֶרֶץ לְהַכִּיל אֶת כָּל דְּבָרֵי. בְּמָה אֶקְדֵּם
ה' אֶכְפֹּף לְאֱלֹהֵי מְרוֹם. רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֶתָּה ה' אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ
וּמְחֻשְׁבוֹתֶיךָ אֵילֵינוּ. אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אֲגִידָה וְאֲדַבֵּרָה עֲצָמוֹ
מִסֵּפֶר:

וְהִנֵּה מֵהוּת הַסֵּפֶר וּמַעֲשָׂהוּ יִרְאֶה הַרוֹאֶה בְּעֵינָיו, שְׂפֵלוֹ מִיֻּסָּד
וּמִסֵּדֵר עַל כָּל הַהֲלָכוֹת שְׂבִיבָרְבָעָה חֻלְקֵי שְׁלֹחַן עָרוּד,
כִּי כֵן צְוִיתִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, לְחַשֵּׁב וּלְעֵן בְּכֹל הַלְכָתָא וְהַלְכָתָא
עַד שְׂיֵאִיר ה' עֵינַי לְחֻדֵּשׁ בְּהֶם אֵיזָה חֲדוּשׁ. וְכֹל מָה שְׂזַכְּנֵי ה'
יִתְבָּרֵךְ לְחֻדֵּשׁ בְּהֶם, הַכֹּל מִיֻּסָּד עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת וְהִיֻּסוּדוֹת
שְׂקִיבָלֵתִי מִרְבֵּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, זְכוֹר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבִרְכָה,

הקדמה

המבארים בספרי הקדושים, שהם: לקוטי מוהר"ן א' ובי'. ולפעמים הוצאתי איזה הקדמות נוראות מהמעשיות הנוראות שספר, המבארים בספר "ספורי מעשיות". כי אם אמנם רמזי המעשיות שגבו מדעתנו, כי גאי המים נחל אשר לא נוכל לעבר, אף-על-פי-כן ה' יתברך חונן לאדם דעת, והאיר עיני למצא בהם לפעמים איזה דברים נפלאים, כאשר יראה המעיין בעיניו בהלכות תפלין (הלכה ה'), ובהלכות ברכות השחר (הלכה ג'), ובהלכות תפלה (הלכה ד') ובשפרי מקומות. ולפעמים לקטתי איזה הקדמות מספר הא"ב. וכל ההקדמות שהוצאתי מספרי רבנו ז"ל, וכל מה שעזרני ה' יתברך לחדש בהם, בכלם האיר ה' עיני למצא אותם באר היטב בפסוקי תנ"ך ובמאמרי רז"ל, בגמרא ומדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האריז"ל, עד שהאיר ה' עיני להכניס אותם בדרך פרדי"ס לתוך דיני המצוות על-פי סדר הלכותיהם המבארים בארבעה חלקי שלחן ערוך. וקויתי לה' אשר עיניך תראינה נפלאות ברב המקומות. מה גדלו מעשי ה' מאד עמקו מחשבותיו, כי על-פי דברים האלה המבארים בספרים האלה, יוכל כל אדם להבין ולהשכיל מרחוק גדלות נוראות ונפלאות כל מצוה ומצוה וכל דין ודין מפרטי המצוה. ואפלו הדינים שבין אדם לחברו, המבארים בחשן משפט, אשר אין איש שם על לב להבין מהם רמזים ודרכים לעבודת ה' יתברך. ובחסדי ה' באלו הספרים ירוה את נפשו הצמא לשמע דברי ה'.

כי זה ידוע שכל התורה וכל הדינים וההלכות שבכל חלקי התורה, מכלם צריכים להוציא עצות ודרכים ורמזים להתקרב אליו יתברך באמת. וכמבאר בדברי רבנו ז"ל בהתורה "חדי רבי שמעון", בסימן סא (לקוטי א'), שפמכל

הקדמה

הלמודים שהאדם לומד צריכים להוציא משפטי הנהגות ישרות וכו', עין שם. אבל לאו כל אדם זוכה לזה, בעזרת ה' וישועתו הנפלאה, באלו הספרים פתחתי שער קצת למצא דרכים אמתיים בכל למודי התורה הקדושה. וברב המקומות אינם בדרך רמז ודרוש לבד, כי אם כך הוא אמתת הענין על-פי סוד פונת המצוה. ובאור דברי אלה לא יספיקו המון יריעות לבארים, אך המשפיל באמת, יבין מעט דברי אלה כשישים על לבו היטב להדברים הנאמרים בספרים אלה ובספרי רבנו ז"ל.

והנה אם אמנם ידמה להקורא לפוס ריהטא בכמה מקומות, אשר הארכתי למעניתי וכפלתי ושלשתי הדברים בכמה וכמה מקומות. דע, ידידי, המעין, כי גם זאת מעם ה' צבאות יצאה, אשר הפליא עצה, הגדיל תושיה, כי המשים לב לעין באמת בדברי רבנו ז"ל, העמקים מכל מיני עמקות שבעולם ורחבה מני ים, אשר אין ערוך אליהם. ואחר-כך ישים לב היטב לדברי אלה אשר חנני ה' לחדש ולבאר בהם, יבין היטב כי לפי עצם העמקות אשר בדברים האלה, עדין לא יצאתי ידי חובת הבאור, אפלו במקומות שהארכתי מאד, מכל שכן בשאר מקומות שהייתי מקצר ועולה. כי דע, שכל הדברים שגלה רבנו ז"ל, הם הקדמות חדשות לגמרי [אם אמנם כלם בנויים ומיסדים על כל מצוות התורה המקבלות בידינו מכבר, עם כל זאת הם הקדמות חדשות לגמרי]. וכלם הם עצות ודרכים נפלאים להתקרב על דם להשם יתברך, כל אחד ואחד ממקום שהוא. ועקר הפונה לקימם בפשיטות כפי מה שיצאו מפיו בתמימות ופשיטות. אבל מעצם גשמיות גופנו ועכירת שכלנו קשה וכבד מאד להכניס בלב האדם תמימות ופשיטות הדברים האלה,

הַקְדָּמָה

כִּי דַעַת כָּל אָדָם נוֹטָה אַחֲרֵי חֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, שָׂרְבֵן מַעֲקָמִין אֶת הַלֵּב מִנְקֻדַּת הָאֱמֶת לְאִמְתּוֹ בְּפִשְׁיטוֹת וּבִתְמִימוֹת, בְּפֶרֶט כִּי בְּאֱמֶת לְאִמְתּוֹ הִתְמַימוֹת וּפִשְׁיטוֹת שֶׁל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, עֵמֶק עֵמֶק מְאֹד, עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ. וַיֵּשׁ בְּכָל דְּבָר וְדָבָר שְׂגָלָה הוּא ז"ל, תִּלְי תִּלְיִן שֶׁל הַלְכוּת, מַעֲיִנוֹת וּתְהוֹמוֹת יוֹצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר; כִּי כָּל דְּבָרֵינוּ הֵם כְּמַעֲנֵן הַנוֹבֵעַ, כְּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרְוָאָה מְעֵט דְּמַעֲט בְּמִקְוֵמוֹת אֲשֶׁר חֲנָנִי ה' לְמִצָּא דְּבָרִים נְפִלְאִים וְנוֹרְאִים וְכוּנוֹת כְּמָה מְצוּוֹת בְּדָבוֹר אֶחָד שְׂגָלָה רַבֵּנוּ ז"ל, כְּגוֹן בְּהַתּוֹרָה "שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ וְנִסּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה" (בְּסִימָן כג, בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא), שֶׁהוּא דְּבוֹר אֶחָד, לְחֻטֵּף הַיָּגוֹן וְאַנְחָה לְתוֹךְ הַשִּׁמְחָה, כְּמִבְאָר שָׁם. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲזָרְנִי וְהַאִיר עֵינַי לְמִצָּא עַל־פִּי הַקְדָּמָה זֹאת דְּבָרִים נְפִלְאִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה, כְּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרְוָאָה בְּאָבֵן הַעֲזָר בְּתַחֲלָתוֹ וְכֵן בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן עֵקֶר הַכְּפוּנָה כְּפִשְׁוִטוֹ, לְהַתְגַּבֵּר לְחֻטֵּף הַיָּגוֹן וְאַנְחָה לְתוֹךְ הַשִּׁמְחָה, דְּהֵינּוּ לְהַפִּיךְ כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת לְשִׁמְחָה, כְּמִבְאָר שָׁם בְּמִקְוֵמוֹ, אָבֵל זֶה הָעֲנָן בְּפִשְׁיטוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת וְלְהַפִּיךְ הַכֹּל לְשִׁמְחָה, קֶשֶׁה וְכִבֵּד מְאֹד לְהַכְנִיס בְּלֵב הָאָדָם. וְה' יִתְבָּרַךְ עֲזָרְנִי לְהַרְחִיב הַדְּבוֹר בְּזָה, וּלְהַרְאוֹת וּלְגַלוֹת שְׂבֻזָּה תִּלְוֵי קִיּוֹם כָּל הַתּוֹרָה; כִּי שִׁמְחָה הִיא הַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת וְכוּ', וְעַל־יַדֵּי הַרְחֵבֶת הַדְּרוֹשׁ בְּזָה, יְכוּלִין לְרְאוֹת מִרְחוֹק עֲצָם מַעֲלֵת הַשִּׁמְחָה וְכַמָּה וְכַמָּה צְרִיכִין לְהַתְחַזֵּק לְהַפִּיךְ הָעֲצָבוֹת לְשִׁמְחָה. וְתִכֵּן הַכְּפוּנָה הוּא לְזָכוֹת לְקִיּוֹם עֲצָה זֹו בְּפִשְׁיטוֹת, וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְזָכוֹת לָזֶה.

וְכֵן בְּשָׂאֵרֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים נְפִלְאִים, שְׂגָלָה הוּא ז"ל, כְּמוֹ הַתּוֹרָה "וְאֵיָה הַשָּׂה לְעוֹלָה" (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא, סִימָן יב), שֶׁהָעֲצָה הַמְבִאֶרֶת שָׁם עֵמֶק מְאֹד, הֵינּוּ שֶׁהַפִּשְׁיטוֹת וְהַתְמַימוֹת שֶׁל

הקדמה

העצה והדרך הזה עמק מאוד. וצריכין להרחיב הדבור בזה הרבה, ולדבר מזה בכמה לשונות. ובחסדי ה' האיר עיני, ומצאתי שדרך עצה זו מרמז במקומות הרבה בתורה, כמבאר בהלכות "גבית חוב מהיתומים" (הלכה ג), אשר המשפיל יכול להבין מדעתו דבר מתוך דבר, שכל התורה מלאה מדרך ועצה זאת. וכן בהתורה "אזמרה לאלקי בעודי", בסימן רפב, המובא בהלכות השפמת הבקר, הלכה א'. וכן בענין הרצון וההשתוקקות להשם יתברך שמו, שבכל הדברים האלה צריכים לדבר הרבה, עד שנזכה להכניס אותם בלב האדם, לקימם בפשיטות ובתמימות, כי זה העקר, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה, הן על כל אלה ההכרח להאריך ברב המקומות, כדי להסביר העצה בפשיטות, כדי שביא תלמוד זה לידי מעשה. וגם מצד החדושים בעצמם, כי דברי רבנו ז"ל, הם עמקים ורחבים מאוד, ובכל תורה ותורה יש כמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים נפלאים בכל החדושים שהשם יתברך פקח עיני לחדש בהם, כלם קשורים ומהדקים בקשרים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים. ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי, בעזרת ה' יתברך, בכלם צריכין לחזר בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבנו ז"ל, שכלולה מחלקים ופרטים הרבה מאוד. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל, שאמר על החדושים שלי, שאין מי שיבינם היטב. מחמת שצריכין לזכור היטב מאוד את דברי תורתו הקדושה, ולהיות בקי בכל חדריו ופרטיו ודקדוקיו. ועל-כן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזר ענין אחד כמה פעמים, אולי יכנס בלב המעיין תכן הפונה האמתית, לידע החדוש על בריו. והעקר שיבוא על-ידי-זה לידי מעשה, להתעורר על-ידי-זה לקיים דברי רבנו ז"ל, בפשיטות לקיים ההקדמה שהוצאתי

הקדמה

מדברי רבנו ז"ל, אשר עליה בניתי הבנין ההוא, כי מאד
עמקו מחשבותיו:

וְזֶה בְּרוּר וְיָדוּעַ לְכָל מְשֻׁכֵּיל, שְׁבָכַל הַמְּקוּמוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ
בְּסִפְרֵים קְדוּשִׁים חֲדוּשִׁים וּבְאוּרִים וּבְאֲרִיכוֹת גְּדוֹל, הֵן
בְּגַמְפִּיּוֹת הֵן בְּסִפְרֵי קְבָלָה וּפְרָדִי"ס, כְּמוֹ בְּסִפְרֵי הַשֵּׁי"ךְ עַל
הַחֲשׁוֹן מְשֻׁפֵּט אוֹ בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת הַבָּאִים בְּדֶרֶךְ
אֲרָכָה מְאֹד, אוֹ בְּסִפְרֵי הָאֲרִיז"ל, שְׁכָל דְּרוּשׁ וּדְרוּשׁ מִתְרַחֵב
וְהוֹלֵךְ מְאֹד, וְעַל-פִּי-רֹב הַדְּרוּשׁ שֶׁבְּסוּף מְקַשֵּׁר מְאֹד לְהַדְּרוּשׁ
שֶׁלִּפְנֵי כַּמָּה וְכַמָּה דְּפִין. וּמִי שֶׁבָּקִי הֵיטֵב בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל,
יִבִּין שֶׁכַּמְעַט כָּל הַסֵּפֶר "עַץ חַיִּים" וְ"פְרֵי עֵץ חַיִּים" הֵם דְּרוּשׁ
אֶחָד גְּדוֹל, כְּמוֹ-כֵן בְּכָל מְקוֹם הַבָּאִים בְּאֲרָכָה כְּאֵלֶּה, חֲלִילָה
לְהַמְעִין לְהַתְּבַהֵל וּלְפַחֵד אִיךְ אֶפְשֵׁר לְתַפֵּס בְּמַח וְשֶׁכָּל דְּרוּשׁ
אֶרֶךְ מְאֹד כְּזֶה, כִּי עַל זֶה נֶאֱמָר (מְשֻׁלֵּי יו, כד): "וְעֵינַי כְּסִיל
בְּקִצָּה הָאֲרָץ", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י שָׁם, עֵין שָׁם. אֲבָל הַחֲכָם
אוֹמֵר: הַיּוֹם אֶלְמַד מְעַט וּמְחַר מְעַט וְכוּ', כְּמַבְאֵר שָׁם בְּפִירוּשׁ
רַשִׁ"י, עֵין שָׁם; וְזֶה הָעֲנָן צְרִיכִין בְּנֵי הַנְּעוּרִים לִידַע מְאֹד,
וְחוֹבָה עַל מוֹרֵיהֶם וְרַבֵּיהֶם לְהוֹדִיעֵם זֹאת לְבַל יִתְבַּהֲלוּ
וְיִפְחָדוּ כָּל מְדְרוּשׁ אוֹ חֲדוּשׁ אֶרֶךְ, רַק יִשִּׁימוּ עֵינֵיהֶם וּלְבָם
עָלִיו כְּסֹדֶר מְעַט מְעַט, וְיִקְשְׁרוּ בְּתַחֲלָה עֲנָן אֶחָד עַד שֶׁיִּבְיִנוּ
אוֹתוֹ קֶצֶת, וְאַחֲרֵיכֵן יֵלְכוּ לְהִלֵּן כְּסֹדֶר בְּהַדְּרָגָה מִחֲדוּשׁ
לְחֲדוּשׁ וּמִעֲנָן לְעֲנָן, עַד שֶׁיִּגְמְרוּ עֲמוּד אוֹ דֶף אֶחָד, וְכֵן יֵלְכוּ
כְּסֹדֶר בְּכָל פֶּעַם מִעֲנָן לְעֲנָן בְּלִי בְּהִלָּה וּבְלִבּוּל, וְאִזּוֹ יָבוֹאוּ עַל
מְקוֹמָם בְּשָׁלוֹם, וְיִוָּכְלוּ לְהִבִּין אֶפְלוּ דְרוּשׁ אֶרֶךְ מְאֹד, אֶפְלוּ
מִי שֶׁאִינוּ מְפֻלָּג בְּיוֹתֵר. וְהַכְּרַחְתִּי לְהַזְכִּיר זֹאת כָּאֵן, מִחֲמַת
שֶׁבְּסִפְרֵינוּ תִּהְיֶה לְאֵל, הָאֲרִיכוֹת מְצוּי בָּהֶם מְאֹד בְּכַמָּה
מְקוּמוֹת, עַל-כֵּן בְּאֵתִי לְהַזְכִּיר אֶת הַמְעִין לְבַל יִבְהֲלוּהוּ
רַעֲיוֹנוֹתָיו, רַק יֵלֶךְ כְּסֹדֶר בְּהַדְּרָגָה מִעֲנָן לְעֲנָן, וְאִזּוֹ יֵלֶךְ לְבִטָּח

הקדמה

דרכו, ואז אם ישים לבו היטב יבין, שכל מה שנוראה לאריכות דברים, הכל נצרך אל באור הענין מאד; כי באמת בכמה מקומות מה שנדמה לאריכות הוא רק בהשקפה ראשונה קדם שמשימין לב להבין הענין היטב לאשורו, אבל אחר-כך כשמשתכלין להלן יותר ויותר, ומשימין עיניו ולבו אל הדברים הנאמרים שם, עד שמבינים אותם היטב, אזי רואים שכל הדברים שחזרתי כמה פעמים, חסר עדין הרבה מה שהיו צריכין עוד לבאר יותר, כי בעזרת ה' יתברך, יש בספרים אלו ברב המקומות הדברים עמקים הרבה, כי יסדתם בהררי קדש על-פי ההקדמות הנוראות שגלה רבנו הגדול והקדוש, אשר כל דבור ודבור שיצא מפיו הקדוש והנורא, זכר צדיק לברכה, אין שעור ואין קץ להעמקות שיש בו עד אין סוף ותכלית, כאשר יבין כל חד כפום מה דמשער בלביה, מי שחפץ בהאמת לאמתו ונאין כאן מקומו להאריך בזה, ומעט מבאר במקומות אחרים (ראה תי-מוהר"ן, ערך מעלת תורתו וספריו, סימן שמ, שצא; שיחות-הר"ן קצו ריא), ועל-כן גם אלו החדושים שחנני ה', שהם כלם בנויים על דבריו הקדושים, בכלם יש בהם עמקות, מחמת שכלם הם כמו פרוש ובאור על דבריו הקדושים ז"ל. אבל באמת ידעתי בנפשי שעדין לא נגעתי בדבריו אפלו פחות מטפה מן הים:

וה' אלקים אמת ינחני בדרך האמת כאשר בוחן לבות יודע צפון לבי ומחשבותי, שכל תשוקתי הוא רק לנקדת האמת. ברוך אלקינו אשר טוב גמלנו ונתן לנו תורת אמת. אלה וכאלה יוסף עמנו, ויזכר חסדי אבות, ויתן ליעקב אמת. ויקים מהרה (תהלים פה, יב): "אמת מארץ תצמח", עד יוכן בחסד פסא דוד, וישב עליו באמת במהרה בימינו, אמן כן יהי רצון:

לקוטי הלכות שלחן ערוך ארח חיים חלק ו'

הלכות שבת

הלכה א

ענין ענג שבת. דהינו שחיבים לאכל שלש סעודות
בשבת (שבת קיז:).

על-פי מה שכתב אדונינו מורנו ורבנו במאמר פתח רבי
שמעון (בסימן ס) עין שם היטב כל המאמר.

פי בשבת זוכין לבחינת התבוננות הזאת שהיא אורייתא
דעתיקא שזוכין על-ידי שבת, בחינת (ישעיה נח, יד)
"אז תתענג על ה'" הנאמר בשבת. כמו שכתב רבנו
במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן מט). ועל-כן נקרא
התבוננות הזאת 'אורייתא דעתיקא' (עין זהר חלק ג קנב).
הינו שהוא התורה שזוכין על-ידי בחינת 'עתיק' בחינת

'אריכות ימים' כמבאר במאמר הנ"ל עין שם. ועל-כן זוכין לזה בשבת. פי שבת היא בחינת יראה בחינת ירא שבת. וזהו "בראשית" — 'ירא שבת' (תקוני-זהר ה: יב.). על-ידי בחינת ירא שבת הנ"ל זוכין לבחינת התורה הנ"ל. שהיא בחינת בראשית. פי בראשית היא בחינת תורה עליונה מאד, בחינת (תהלים טו, ב) "תורת ה'". שהיא בחינת התבוננות הנ"ל. כמובא במאמר החותמות (בסימן כב) "בראשית ברא" מאמר וחיצי מאמר (זהר חלק ב קעח:). בחינת תורת השם ותורתו (עבודה זרה יט.) עין שם.

ועל-כן על-ידי שבת זוכין לעשירות גדול. כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיח.) 'כל המענג את השבת זוכה לנחלה בלי מצרים'. שהוא בחינת 'נחלת יעקב' (שם) שזכה לזה גם כן על-ידי בחינת יראה כמו שמבואר למעלה. ועקר תלוי בענג שבת דוקא. הינו אכילת שבת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'כל המענג את השבת וכו'. 'המענג' היקא הינו אכילת שבת. פי אכילת שבת הוא בחינת התעוררות השנה. פי על-ידי אכילת שבת זוכין להפנים בחינת (קהלת ח, א) "חכמת אדם תאיר פניו". בחינת 'אנפין נהירין' שזוכין דוקא על-ידי אכילת שבת. הפך אכילת חל שעל-ידי- זה אוברדין חס ושלום הפנים כמובא במאמר (סנהדרין צח.)

'שאלו את רבי יוסי בן קיסמא אימתי בן דוד בא' (בסימן נז) ע"ן שם. נמצא פשוטין להפנים על-ידי אכילת שבת. נמצא שהאכילה של שבת הוא בחינת התעוררות השנה. פי החזרת הפנים הוא התעוררות השנה כמו שמבאר שם.

ועל-בן כשחל ראש השנה בשבת אין תוקעין בשופר (ראש-השנה כט:), כי שופר הוא בחינת התעוררות השנה (רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה ד) כמו שמבאר שם. וזה בחינת התאדמות פני התוקע (ע"ן פרי-עץ-חיים שער השופר פרק א) בחינת החזרת הפנים על-ידי השופר. ועל-ידי-זה נופל יראה כמו שמבאר שם. ובשבת אין צריכים לזה. כי שבת בעצמו הוא בחינת התעוררות השנה על-ידי אכילת שבת כנ"ל. נמצא שעל-ידי אכילת שבת זוכין ליראה. כי התגלות היראה על-ידי התעוררות השנה כמו שמבאר שם. ועל-בן חייבים לאכל בשבת שלש סעודות כנגד שלשה קווי היראה שהם שלמות היראה. כי השלש סעודות הם בחינת עתיקא וזעיר אנפין וחקל תפוחין כידוע לכל (והר חלק ב דף פח). והם בחינת שלשה קווי היראה. כי מורא של הרב שהוא מורא שמים (ע"ן אבות א, ג) שהוא בחינת חכמה בינה דעת כמו שמבאר שם. זה בחינת עתיקא שהוא בחינת מחין. ומורא של התלמיד שהוא נמשכת בכל

חלקי הלמוד בחינת אורייתא תליתאי (שבת פח.). זה בחינת זעיר אנפין שמשם התורה (תקוני זהר דף ו.). כמוכא בכתבים (עין לקוטי תורה ברכה דף קט:). ובחינת מורא הבין שהיא נמשכת בהעשירות זה בחינת חקל תפוחין שהוא בחינת מלכות (עין זהר חלק א רמט, קמב, קנא) שמשם העשירות.

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה 'כל המענג את השבת' הינו אכילת שלש סעודות שהם בחינת ענג שבת. בחינת עדן, נהר, גן (תקוני זהר דף פח:) שהם בחינת שלשה קווי היראה הנ"ל כנ"ל. על-ידי-זה זוכין ל'נחלת יעקב'. נחלה בלי מצרים'. הינו עשירות מפלג. שנמשך לתוך בחינת "יראת ה' תוסיף ימים". כמו שמבאר שם עין שם. נמצא שהשלש סעודות הם בחינת התגלות שלמות היראה שהוא בחינת שופר כנ"ל. ועל-כן השלש סעודות מכוננים כנגד שלשה אבות (זהר חלק ב פח:) כמו תקיעה, שברים, תרועה, שהם גם כן כנגד השלשה אבות (זהר חלק ג צט: ק.). כי הם בחינה אחת כנ"ל. ועל-כן בשבת אין תוקעין בשופר. כי בחינת תקיעת שופר שהם תקיעה, שברים, תרועה, נעשה על-ידי שלש סעודות הינו אכילת שבת בחינת ענג שבת כנ"ל.

וזה בחינת נשמה יתרה שזוכין בשבת. הינו בחינת

אַרִיכוֹת הַנְּשִׁימָה. שָׁבָא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְרָאָה בְּחִינַת יִרְאָה
 שָׁבַת. וְעַל-כֵּן בְּלִילֵי שָׁבַת הוּא זְמַן גְּשָׁמִים כִּי הֵם בְּאִים
 מֵאַרִיכוֹת הַנְּשִׁימָה. וְזֶה שָׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּנִשְׁמַת הַמְּעוֹרָר
 יְשָׁנִים וְהַמְּקִיץ גְּרֻדִּים. וְעַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיחַ אֱלָמִים.
 כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם. עַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה. וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נַעֲשֶׂה בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלָמִים עֵינַי שָׁם. וְעַל-יְדֵי-זֶה
 זוֹכִין לְיְרָאָה. שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּחִינַת נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ
 בְּחִינַת נִשְׁמָה יִתְרָה בְּחִינַת אַרִיכוֹת הַנְּשִׁימָה כַּנִּל.
 וְעַל-כֵּן זְמַן הַזְּיוּג בְּלִיל שָׁבַת כִּי כַח הַדְּבוּר בָּא לְכָלִי
 הוֹלְדָה בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת. עֵינַי שָׁם הֵיטֵב כָּל
 הַמְּאָמֵר:

הַלְכָה ב

עַל-פִּי הַמְּאָמֵר וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַיְנֹדָא
 מִשְׁתַּעֵי (בְּלִקוּטֵי תַנְגִּינָא סִימָן ד) עֵינַי שָׁם כָּל הַמְּאָמֵר
 הֵיטֵב.

וְהִנֵּה עַל-פִּי הַנְּאָמֵר שָׁם מוּבָן הֵיטֵב. טַעַם אֲסוּר ל"ט
 מְלָאכוֹת בְּשָׁבַת, כִּי בְּשָׁבַת הוּא הַתְּגִלוֹת שְׂרֵשׁ
 הַרְצוֹן, מִצַּח הַרְצוֹן, שְׁנִתְגַּלָּה בְּשָׁבַת בְּמִנְחָה (וְהוּר חֶלֶק ב
 פח) שָׂאז הִיְתָה הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה (שָׁם). וּמֵאַחַר שָׂאז נִתְגַּלָּה
 הַרְצוֹן מִזֶּה נַעֲשֶׂה יְרָאָה וְזֶה בְּחִינַת 'יִרְאָה שָׁבַת' כִּי
 בְּשָׁבַת נַעֲשֶׂה יְרָאָה עַל-יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן כַּנִּל.

ועל-ידי היראה נשפע חסד. ואזי אין צריכין לעשות שום מלאכה פי נתקיים העולם בחסדו ועל-פן אסור לעשות שום מלאכה בשבת. כי פוגם בכבוד שבת שאז נשפע חסד גדול. ונתקיים העולם בלי אתערותא דלתתא כלל. נמצא, כמו שבחדוש העולם בעת שברא השם יתברך את העולם ברא בששת ימי המעשה וביום השביעי שבת ונח, כמו כן עתה בקיום העולם, אנו עושין מלאכות בששת ימי המעשה, שהוא בחינת אתערותא דלתתא קיום העולם ובשבת אסור לנו לעשות מלאכה. כי אז נשפע החסד. ואין צריכין לאתערותא דלתתא כלל. בשביל קיום העולם. פי נתקיים העולם בחסדו.

ועל-פן חייב לאכל שלש סעודות בשבת. כי אלו השלש סעודות הם כנגד השלשה ימים טובים (וזה חלק ג רנז). שהם בחינת התגלות הרצון כמו שמבאר שם. כי איתא, ששלש סעודות של שבת הם כנגד שלשה אבות. וכן שלשה ימים טובים הם גם כן כנגד שלשה אבות אברהם יצחק ויעקב כי כל הימים טובים מקבלים משבת ובשביל זה נקרא שבת: תחלה למקראי קדש. כי שבת הוא ראש והתחלה לכל המקראי קדש שכלם מקבלים משבת. כי הימים טובים הם בחינת התגלות הרצון כמבאר שם, ושבת הוא

בְּחִינַת רְצוֹן שְׁפָרְצוֹנוֹת, שְׂרַשׁ הָרְצוֹן, שְׁשֵׁם מְקַשְׂרִים כָּל הָרְצוֹנוֹת כְּמוֹ שְׁמִבְאָר שָׁם. נִמְצָא שְׁכָל הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ מִחֲמַת שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֶת הָרְצוֹן הֵם מְקַבְּלִים מִשַּׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂרַשׁ הָרְצוֹן כַּנִּלְכָּד.

וְזֶהוּ שֶׁנִּקְרָא שַׁבַּת: 'תְּחִלָּה לְמְקַרְאֵי קֹדֶשׁ'. "לְמְקַרְאֵי-קֹדֶשׁ" דִּיקָא, כִּי הַיָּמִים טוֹבִים נִקְרְאִים 'מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ'. עַל-יְדֵי שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֶת הָרְצוֹן כְּמוֹ שְׁמִבְאָר שָׁם, וְשַׁבַּת הוּא 'תְּחִלָּה לְמְקַרְאֵי קֹדֶשׁ'. כִּי הַתְּגִלוֹת הָרְצוֹן שֶׁזֶה בְּחִינַת 'מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ', הֵם צְרִיכִים לְקַבֵּל כַּח מִשַּׁבַּת שֶׁהוּא שְׂרַשׁ הָרְצוֹן כַּנִּלְכָּד, נִמְצָא שְׁכָל הַשְּׁלֵשָׁה יָמִים טוֹבִים מְקַבְּלִים מִשַּׁבַּת. וְעַל-כֵּן גַּם בְּשַׁבַּת בְּעֶצְמוֹ מְקַיְיִמִים שֶׁלֹּשׁ סְעֻדוֹת כַּנִּגְדַּל שֶׁלֹּשָׁה הַיָּמִים טוֹבִים הַנִּלְכָּד. כִּי שֶׁלֹּשׁ סְעֻדוֹת שֶׁל שַׁבַּת הֵם בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הָרְצוֹן.

כִּי שֶׁלֹּשׁ סְעֻדוֹת הֵם נִלְמָדִין מִפְּסוּק (שְׁמוֹת טז, כה) "אֲכַלְהוּ הַיּוֹם" וְכוּ' (שַׁבַּת קיז:) הַנִּבְאָר בַּפֶּן. נִמְצָא שֶׁאֲכִילַת שַׁבַּת הוּא זְכוֹר לַפֶּן שְׁמִשָּׁם אָנוּ לְמַדִּין הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת. וְכַמְבָּאָר בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (סִימָן רמב בְּרַמ"א) שְׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת בְּסְעֻדוֹת שַׁבַּת זְכוֹר לַפֶּן כַּגֹּזֵן לְאָכַל מוֹלֵי יִתְא. וְכֵן הִפֵּת בֵּין שְׁנֵי מִפּוֹת כְּמוֹ הַפֶּן (שָׁם סִימָן רעא סְעִיף ג). נִמְצָא כְּשֶׁאָנוּ אוֹכְלִין בְּשַׁבַּת אָנוּ מְעִידִין שֶׁאֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּן שֶׁהָיָה בּוֹ אוֹתוֹת נוֹרְאוֹת שֶׁיִּרְדַּ בְּשִׁשֶּׁת יָמִים

ובשבת לא ירד. ועל-כן על-ידי אכילת שבת נתגלה הרצון שהכל ברצונו יתברך. פי עקר קדשת שבת הוא האכילה של שבת פמוכא בדברי רבנו גרו יאיר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן נו, קכה רעו חלק ב: סימן יז), ושבת הוא התגלות הרצון פנ"ל. פי שבת מורה על חדוש העולם שהשם יתברך ברא את העולם ברצונו פמוכא. נמצא שעל-ידי אכילת שבת שזהו עקר כבוד שבת. פי על-ידי בטול מלאכה לבוד אין נפר כבוד שבת כל כף על-ידי 'שב ואל תעשה'. רק על-ידי כבוד שבת דהינו שלש סעודות של שבת בזה נתגלה כבוד קדשת שבת שהוא מורה על חדוש העולם פי הוא זכר למן שהיה בו אותות נוראות. נמצא שנתגלה בזה הרצון. שהכל ברצונו יתברך. פי הוא יתברך חדש העולם ברצונו. ועושה בה ברצונו פנ"ל. ועל-כן הם שלש סעודות כנגד שלשה ימים טובים שהם התגלות הרצון שכלם מקבלים משבת פנ"ל:

הלכה ג

ענין קדשת שבת. וענין ל"ט מלאכות.

על-פי המאמר "ויהי מקץ — פי מרחמם ינהגם" וכו' עין שם כל המאמר פלו מראשו לסופו. וכבר דברנו ממנו כמה פעמים, והכלל בקצור, פי ישראל עם

קדוש צריכין מנהיג אמת, שיהיה לו רחמנות גדול עליהם. ועקר רחמנות הוא להאיר בהם הדעת ולהוציאם מעונות הבאים על-ידי הרוח שטות (סוטה ג.). פי זה עקר הרחמנות ואפלו פשהנשמה מסתלקת למעלה למעלה עקר שלמותה הוא שתהיה למטה גם כן וכו' וכו'. ועל-כן צריך כל אחד להשתדל להשאיר דעתו אחריו בעולם הזה וכו' ועל-כן צריכין להשאיר בעולם הזה בן ותלמיד שאיר בהם דעתו וכו' וכו'. ועל-ידי-זה זוכין להארת המקיפין שהם עקר שעשוע עולם הבא בחינת שפע הפתר. בחינת (תהלים לא, כ) "מה רב טובך" וכו' 'מה' דיקא. בחינת 'מה חמית מה פשפש', וכו' (זמר חלק א א.). וצריך שיהיה לו בחינת 'כל שיוכל להאיר בדרי מעלה ודרי מטה וכו'. פי צריך להראות להגדולים בחינת דרי מעלה שעדין אינם יודעין כלל בידיעתו יתברך. בחינת מה חמית וכו' בחינת איה מקום כבודו וכו'. ולהפך לדרי מטה שהם בחינת בני אדם השוכנים במדרגה התחתונה מאד חס ושלום. צריכין לעוררם ולהקיצם שלא יתאשו חס ושלום. ולגלות להם פי השם עמם ואצלם וכו' פי "מלא כל הארץ כבודו" וכו' (ישעיה ו, ג.). וצריך לכלל עליון בתחתון ותחתון בעליון וכו' שהתלמיד יהיה נכלל בבן והבן בתלמיד וכו'. ועל-ידי כלליות בן ותלמיד על-ידי-זה זוכין לקבל בשעת האכילה הארת

הַרְצוֹן וְכוּ' כִּי עֵקֶר הַפְּרָנְסָה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַמְּלָכוֹת (ע"ן תקוני ז'הר דף סח.). שְׁהִיא בְּחִינַת יְרָאָה (תקוני ז'הר דף ו'). שְׁמַקְבֵּלַת הַפְּרָנְסָה מֵהַיָּדִים (ע"ן ז'הר חלק ג רכו. ובתגהות מהרח"ו שם אות ב) שְׁיֵשׁ בָּיָם הַחֲכָמָה שְׁנַעֲשֶׂה מֵהָאֶרֶת בֵּין וְתִלְמִיד וְשֵׁם מְאִיר בְּחִינַת הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּקִיפִין הַנִּ"ל וְכוּ'. עַל-כֵּן יְכוּלִין לְקַבֵּל בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה הָאֶרֶת הַרְצוֹן בְּחִינַת "עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתָּה נּוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ" וְכוּ' ע"ן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב בְּסֵפֶר לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן תַּנְיָנָא (בְּסִימָן ז) :

(א) וְזֶה בְּחִינַת שַׁבַּת קָדֵשׁ. כִּי שַׁבַּת הוּא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא (בְּרִכּוֹת נו:). וְאֵז מְאִירִין בְּחִינַת הַמְּקִיפִים הַנִּ"ל. שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁפַע הַכֶּתֶר שֶׁהֵם עֵקֶר שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא וְכוּ' כַּנִּ"ל. כִּי בְּשַׁבַּת עוֹלָיִן עַד הַכֶּתֶר בְּחִינַת 'אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ' וְכוּ' כְּפִדוּעַ (ע"ן פְּרִיעֵץ-חַיִּים שַׁעַר הַשַּׁבַּת פָּרָק כ.). כִּי עֵקֶר הָאֶרֶת הַדַּעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת בֵּין וְתִלְמִיד הוּא בְּשַׁבַּת. כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת דַּעַת כְּפִדוּעַ (ע"ן שָׁם). בְּחִינַת "לְדַעַת כִּי אָנִי ה' מְקַדִּישְׁכֶם" (שְׁמוֹת לא, יג). כִּי שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל הֵם בְּחִינַת "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (בְּמִדְבָר יא, יח) — בְּשָׁטוּתָא, כְּמוֹ שְׁאִיתָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ (חֶלֶק ב סג.). וּבְשַׁבַּת מְאִיר הַדַּעַת בְּחִינַת "אִתָּה הָרְאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא אֱלֹהֵינוּ" (דְּבָרִים ד, לה) כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת וְדַבְּקוֹת אֱלֹהוֹת הוּא בְּשַׁבַּת. כִּי 'בֵּיהַ בְּיוֹמָא יִשְׂרָאֵל מֵתְאַחֲדִין

בֵּיה בְּמִלְכָּא וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עָקַר הַלְמוּד שֶׁהָרַב מֵאִיר
 בְּבָנָיו וְתַלְמִידָיו דַּעְתּוֹ הוּא בְּשֵׁבֶת. כִּי אִז עָקַר הַתְּגִלוֹת
 חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁמַגְלָה הַתְּכָם וְהָרַב שְׁבַדְדוֹר (עִין זֶהר חֶלֶק ב
 צב. חֶלֶק ג צה.) שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר בָּהֶם דַּעְתּוֹ וּמְגִלָּה לָהֶם
 כִּי הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים, כִּי עָקַר הָאָרֶת הַדַּעַת הוּא
 בְּשֵׁבֶת. כִּי שֵׁבֶת הִיא בְּחִינַת 'מִשֶּׁה' (עִין שַׁעַר הַפְּנוּת עֶגֶז
 מְזֻמּוֹר שִׁיר וְכוּ' דָּף סו). בְּחִינַת "יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ"
 וְכוּ' שְׁאוּמְרִים בְּשֵׁבֶת. וּמִשֶּׁה הוּא בְּחִינַת הָרַב שְׁבַדְדוֹר
 שְׁמֵאִיר הַדַּעַת בְּבֵן וְתַלְמִיד. כְּמַבְאָר בְּמֵאמֶר הַנַּ"ל נִמְצָא
 שְׁבִשְׁבֶת זֹכִיךְ לְבְּחִינַת הַמְּקִיפִים הַנַּ"ל. שֶׁהֵם שְׁפַע
 הַפְּתוֹר בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא. בְּחִינַת 'אֵיה' בְּחִינַת 'מֵה' וְכוּ'.
 כִּי אִז הוּא בְּחִינַת הָאָרֶת בֵּן וְתַלְמִיד כַּנַּ"ל. שְׁעַל זֶה
 זֹכִיךְ לְמְקִיפִים וְכוּ' הַנַּ"ל:

ב) וְעַל-יְדֵי הָאָרֶת בֵּן וְתַלְמִיד עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִיךְ לְקַבֵּל
 בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה הָאָרֶת הַרְצוֹן כַּנַּ"ל. כְּמַבְאָר
 הַיֵּטֵב בְּמֵאמֶר הַנַּ"ל עִין שָׁם. וְזֶה בְּחִינַת אֲכִילַת שֵׁבֶת
 שֶׁהוּא עָקַר כְּבוֹד שֵׁבֶת, בְּחִינַת עֶגֶג שֵׁבֶת, כִּי אִז בְּשֵׁבֶת
 קָדַשׁ הָאֲכִילָה יִקְרָה מְאֹד מְאֹד. כִּי אִז זֹכִיךְ עַל-יְדֵי
 הָאֲכִילָה לְהָאָרֶת הַרְצוֹן. כִּי אִז בְּשֵׁבֶת מֵאִיר בְּחִינַת
 הָאָרֶת בֵּן וְתַלְמִיד. שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִיךְ לְהָאָרֶת הַרְצוֹן
 כַּנַּ"ל. וְעָקַר הָאָרֶת הַרְצוֹן זֹכִיךְ לְקַבֵּל בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה
 דִּיקָא. כְּמַבְאָר בְּמֵאמֶר הַנַּ"ל.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת הָאֲכִילָה יִקְרָה מְאֹד, כִּי אִזּוּ מְקַבְּלִין
 בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה הָאֶרֶת הָרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת
 עוֹלָם הַבָּא וְעַל-כֵּן עֶקֶר עֲנָג שַׁבַּת הוּא הָאֲכִילָה שֶׁל
 שַׁבַּת. כִּי עַל-יְדֵי הָאֲכִילָה שֶׁל שַׁבַּת זוֹכִין לְקַבֵּל הָאֶרֶת
 הָרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא. שְׁזֵה עֶקֶר בְּחִינַת עֲנָג
 שַׁבַּת שֶׁהוּא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא. בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נח, יד) "אִזּוּ
 תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְהֶאֱכַלְתִּיךָ" וְכוּ':

ג) וְעַל-כֵּן עֶקֶר הַפְּרֻנְסָה וְהַבְּרָכָה נִמְשָׁכֶת מִשַּׁבַּת עַל-יְדֵי
 אֲכִילָה שֶׁל שַׁבַּת. שֶׁהִיא עֲנָג שַׁבַּת כְּמוֹ
 שְׂאִיתָא בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ: (חֶלֶק ב פח.) 'בְּגִין דְּמַנְיָה מִתְבָּרְכִין
 כָּל שְׂתָא יוֹמִין וּבְגִין כְּךָ בְּעֵי לְסִדְרָא פְּתוּרָא בְּלִילָה
 דְּשַׁבְּתָא בְּנֵהֲמֵי וּמְזוּנֵי בְּגִין דִּיתְבָּרְכִין מִנָּה כָּל שְׂתָא
 יוֹמִין עַלְאִין' וְכוּ', כִּי עֶקֶר הַפְּרֻנְסָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת
 הָאֶרֶת הָרְצוֹן. הֵינּוּ מִבְּחִינַת הָאֶרֶת בֵּין וְתִלְמִיד שֶׁהוּא
 בְּחִינַת יָם הַחֲכָמָה. שְׂמִשָּׁם מְקַבְּלֵת הַמְּלָכוּת בְּחִינַת
 יְרֵאָה הַפְּרֻנְסָה מֵהַיָּדִים שֵׁישׁ בָּיָם הַחֲכָמָה כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן
 עַל-יְדֵי עֲנָג שַׁבַּת שֶׁעַל-יְדֵי-זֵה זוֹכִין לְהָאֶרֶת הָרְצוֹן
 עַל-יְדֵי-זֵה מִתְבָּרְכִין כָּל הַשָּׁשֶׁת יָמִים כִּי עֶקֶר הַפְּרֻנְסָה
 נִמְשָׁךְ מִשָּׁם. מִבְּחִינַת הָאֶרֶת הָרְצוֹן בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמה, טז)
 "פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן", כְּמִבְּאֵר בַּמֶּאֱמָר
 הַנ"ל:

ד) וּמִחֲמַת שְׁבַשַּׁבַּת זוֹכִין לְהָאֶרֶת הָרְצוֹן, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ

כָּל הַבְּרָכָה וְהַפְּרָנְסָה לְכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, עַל-כֵּן
 אָסוּר בְּשַׁבַּת לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה בְּעוֹלָם. כִּי אִזּוּ הוּא
 בְּחִינַת בְּטוּל, כִּי אִזּוּ הוּא רַק בְּחִינַת רְצוֹן. בְּחִינַת
 'בְּאַהֲבָה וּבְרְצוֹן הַנְּחַלְתָּנוּ' (מְנוּסַח הַקְּדוּשׁ לַלַּיִל שַׁבַּת) — וְאִזּוּ
 מְקַבְּלִין כָּל הַפְּרָנְסָה רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן.
 שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל, שְׂאִין שָׁם שׁוּם עֲבָדָא וְשׁוּם עֲשִׂיָּה
 בְּעוֹלָם כָּלֵל וּמִשָּׁם דִּיקָא מִבְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שַׁבַּת, בְּחִינַת בְּטוּל כָּל הַמְּלָאכּוֹת, מִשָּׁם דִּיקָא
 מְקַבְּלִין כָּל הַפְּרָנְסָה כַּנ"ל. כִּי עֶקֶר הַפְּרָנְסָה הוּא רַק
 מִבְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן כַּנ"ל. וְכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה אֵין
 לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת וְשִׁפְעַע וּבְרָכָה כִּי אִם עַל-יְדֵי מַה
 שְׂמְקַבְּלִין הַשִּׁפְעַע בְּשַׁבַּת מִבְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן שְׂמִשָּׁם
 עֶקֶר הַבְּרָכָה וְהַפְּרָנְסָה. נִמְצָא שְׁכָל הַל"ט מְלָאכּוֹת וְכָל
 הָעֲבָדוֹת וְהָעֲשִׂיּוֹת שְׂעוֹשִׂין בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אֵין
 לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנְסָה עַל יָדָם.
 כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמְקַבְּלִין מִשַּׁבַּת. מִבְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל כָּל הַמְּלָאכּוֹת כַּנ"ל. שְׂמִשָּׁם עֶקֶר
 הַפְּרָנְסָה כַּנ"ל.

וְזֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת וּלְהֶאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, "כִּי
 לֹא בְּכַח יִגְבֵּר אִישׁ" (שְׁמוּאֵל-א ב, ט) שְׂאִין הַמְּשַׁכֵּת
 הַפְּרָנְסָה עַל-יְדֵי הָעֲבָדוֹת וְהָעֲשִׂיּוֹת גְּשָׁמִיּוֹת חֶסֶם וְשָׁלוֹם
 עַל-יְדֵי הַמַּשָּׂא וּמִתָּן וְהַל"ט מְלָאכּוֹת חֶסֶם וְשָׁלוֹם. רַק

עַקֵּר הַפְּרִנְסָה הוּא עַל-יְדֵי "בְּרַפְתָּ ה'" (מְשַׁלֵּי י, כב) שְׁנַמְשֵׁךְ מִשַּׁבַּת דִּיקָא, מִבְּחִינַת הָאֲרַת הָרְצוֹן פְּנ"ל, וּכְשִׁיּוֹדְעִין זֹאת בְּאַמְתָּ וּבְאַמוּנָה שְׁלָמָה שְׁכָל הָעֲבָדוֹת וְהָעֲשִׂיּוֹת שְׁעוֹשִׂין בִּימֵי הַחֹל בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה, אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרִנְסָה עַל יָדָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי מָה שְׁמַקְבְּלִין מִשַּׁבַּת, מִבְּחִינַת הָאֲרַת הָרְצוֹן, שְׁשָׂם הוּא בְּחִינַת בְּטוּל כָּל הַמְּלָאכוֹת פְּנ"ל, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִין הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. וְעַל-יְדֵי-זֶה מְקַדְּשִׁין שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה בְּבְחִינַת קְדוּשַׁת שַׁבַּת. וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבַרְרִין וּמְזַכְּכִין כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ מִבְּחִינַת ל"ט קְלָלוֹת (תְּקוּנַיִי-זֶהר תְּקוּן מַח) כִּי זוֹכִין עַל-יְדֵי-זֶה שִׁיְהִיּוּ כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת בְּבְחִינַת מְלָאכַת הַמְּשָׁכָן שְׁשָׂם הָיּוּ כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת (שַׁבַּת מ"ט:). וּכְשִׁעוֹשִׂין הַל"ט מְלָאכוֹת בְּבְחִינַת מְלָאכַת הַמְּשָׁכָן אֲזִי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת הֵם בְּבְחִינַת "ל"ט אֲוֵרוֹת" (יְשַׁעְיָה כו, יט) כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנּוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּמָקוֹם אַחַר (עִין לְקוּיֵי מוֹתְרִין חֶלֶק א סִימָן יא וְעִין בְּסִימָן קנט). ל"ט אֲוֵרוֹת זֶה בְּחִינַת הָאֲרַת הָרְצוֹן בְּחִינַת טְלֵלֵי רְצוֹן, כִּי זוֹכִין לְקַבֵּל הָאֲרַת הָרְצוֹן מִשַּׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת הֵם בְּבְחִינַת רְצוֹן שְׁמָשָׂם עַקֵּר הַפְּרִנְסָה פְּנ"ל, בְּבְחִינַת ל"ט אֲוֵרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת רְצוֹן פְּנ"ל.

וְאֲזִי כְּשִׁזּוֹכִין לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּשָׂא וּמַתָּן וְהַל"ט מְלָאכוֹת

בבחינה זו, אזי אף-על-פי שעושה משא ומתן ול"ט מלאכות אינו נחשב בשם עשיה כלל, כי בבחינה זו צריכין לעשות משא ומתן ול"ט מלאכות להרים ידיו להשם. ולשעבד כל מחשבתו ודבורו ועשיתו להשם יתברך בבחינת "גול על ה' דרכך" (תהלים לו, ה) ויכוננו מעשיך להאמין באמונה שלמה שאין האדם עושה כלל. רק שאנו מחייבים לעשות איזה עסק במשא ומתן ומלאכה מחמת שכן רצונו. כי יש בזה סודות וכונות גדולות. בכל עניני משא ומתן ומלאכות. וכמו שיש כונות וסודות בכל המצות שבתורה כמו כן יש סודות נוראות ונפלאות בכל הל"ט מלאכות. כי מבררין ברורים וניצוצות הקדושים על-ידי המשא ומתן ומלאכות כידוע (עין דגל-מחנה-אפרים תשא ובספר הגלגולים פרקים לח, נז). ובשביל זה לבד צריכין לעשות מעט משא ומתן או איזה מלאכה. כי כן צוה השם יתברך כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה: (אבות ב, ב) 'טוב תורה עם דרך ארץ'. אבל באמת אין האדם עושה כלל. ואין הפרנסה נמשכת על-ידי עשיות הגשמיות כלל. כי אם אדרבא עקר הפרנסה והברכה נמשכת על-ידי בטול הל"ט מלאכות. דהינו על-ידי הארת הרצון שהוא בחינת שבת דמנה מתברכין כל שתא יומין. נמצא שכל הל"ט מלאכות דקדשה שהם בחינת ט"ל אורות. בחינת מלאכת המשכן הם מקבלין הפרנסה מבחינת בטול

הל"ט מלאכות. דהינו מבחינת הארת הרצון שמשם עקר הפרנסה שהוא בחינת שבת כנ"ל.

ועל-כן נאמר במלאכת המשכן (שמות מ, יז) "הוקם המשכן". — "תיעשה המנוחה" וכו' (שם כה, לא), וכיוצא בזה. פי המלאכה היתה נעשית מאליה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (במדבר-רבה טו, ד) וכמבאר היטב בזהר הקדוש (חלק א: ער. חלק ב: רכב.) על פסוק: (מלכים-א ו, ז) "והבית בהפנותו" וכו'. עיין שם, שכל מלאכת בית-המקדש והמשכן היתה נעשית מאליה, רק שהם היו מכוונים לעשות המלאכה, והמלאכה היתה עולה בידם מאליה. וזה שכתוב בכל מלאכת המשכן לשון רצון ונדיבות לב כמו שכתוב: (שמות לה, כא) "כל אשר נדבה רוחו אותו" וכו' "וכל אשר נשאו לבו לבא לכל המלאכה לעשות" וכו' (שם לו, ב). וכיוצא בזה הרבה פי כל מלאכת המשכן היתה בבחינת נדיבות לב ונשיאות רוח. דהינו בחינת רצון. ועל-ידי-זה היתה כל מלאכת המשכן נעשית מאליה על-ידי שהיה מאיר שם הארת הרצון, פי כל הל"ט מלאכות נעשים רק על-ידי בחינת בטול הל"ט מלאכות על-ידי בחינת שבת בחינת הארת הרצון.

ובבחינה זו צריכין לעשות הל"ט מלאכות והמשא ומתן בששת ימי המעשה, בבחינת הארת

הַרְצוֹן שֶׁמִּמְשִׁיכִין מִשַּׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, בְּבַחֲיַנַּת (דְּבָרִים ל"ג, י"א) "וּפְעַל יָדָיו תִּרְצֶה". שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת הַרְצוֹן עַל הַיָּדִים שֶׁהֵם כְּלֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל כָּל הַל"ט מְלָאכּוֹת וְעַל-יַדֵי-זֶה דִּיקָא (שָׁם) "בְּרַךְ ה' חִילוֹ". כִּי עָקַר הַבְּרָכָה מִשָּׁם מִבְּחִינַת הָאֶרֶת הַרְצוֹן שֶׁמִּשָּׁם עָקַר הַפְּרֻנְסָה כַּנִּל. וְאֲזִי כָּל הַמְּלָאכָה שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה בְּבַחֲיַנַּת מְלָאכַת הַמְּשָׁכָן כַּנִּל.

זֶה בְּחִינַת "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת" (ויקרא כג, ג), תַּעֲשֶׂה דִּיקָא, כִּי עַל-יַדֵי שַׁבַּת זוֹכִין שְׁתֵּהֵי הַמְּלָאכָה נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה כַּנִּל. כִּי עָקַר קִיּוֹם שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה הוּא עַל-יַדֵי שַׁבַּת, דְּהֵינּוּ עַל-יַדֵי הַשְּׁבִיטָה וְהַמְּנוּחָה שֶׁל שַׁבַּת, עַל-יַדֵי-זֶה עָקַר חִיּוֹת וְשִׁפְעַת וְקִיּוֹם שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: (בְּרֵאשִׁית ב, ב) "וַיִּכַּל אֱלֹקִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלָאכָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה" וְכוּ'. וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹתָם לְבְּרָכָה: 'מָה הָיָה הָעוֹלָם חָסֵר מְנוּחָה בְּאֵת שַׁבַּת בְּאֵת מְנוּחָה, כְּלָתָהּ וְנִגְמְרָה הַמְּלָאכָה' (עֵינֵי בְּרֵשִׁי שָׁם וּבְבְרֵאשִׁית רַבָּה שָׁם) כִּי עָקַר קִיּוֹם כָּל הַמְּלָאכּוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית הַכֹּל הוּא רַק עַל-יַדֵי הַמְּנוּחָה וְהַשְּׁבִיטָה שֶׁל שַׁבַּת וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת "וַיִּכַּל אֱלֹקִים" וְכוּ'. 'וַיִּכַּל' לְשׁוֹן רְצוֹן (עֵינֵי בַּעַל-הַטּוֹרִים שָׁם בְּשֵׁם תְּרַגּוּם-יוֹנָתָן וּבְאוֹר-הַחַיִּים שָׁם. וְעֵינֵי בֵּית-יוֹסֵף סִימָן רפ"א). כְּמוֹ

שְׁפָתוֹב: (תהלים פד, ג) "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי" וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב "וְתָכַל נַפֶּשׁ דָּוִד" וְכוּ' (עין רש"י שמואל ב יג, לט ובנתיבות-עולם ברייתא דלב מדות מדה ט). כִּי עָקַר קִיּוֹם יְמֵי הַחֹל הוּא רַק עַל-יְדֵי הָאֲרֵת הָרְצוֹן שְׁמַאִיר בְּשַׁבַּת כַּנ"ל:

וּבְבַחֲיָנָה זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּלָאכוֹת וְהַמְּשָׂא וּמִתָּן בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. לֵידַע וּלְהֶאֱמִין בְּאַמֶּת שֶׁהוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה כָּלָל. רַק הַכֹּחַ בְּכַח הַשֵּׁם. כְּמוֹ שֶׁהִזְהִיר אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ח, יב, יז) "פֶּן תֹּאכַל וְשִׁבַעְתָּ וְכוּ'. וְאָמַרְתָּ בְּלִבְבְּךָ כַּחֲי וְעַצְם יְדֵי עֲשֶׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה" וְכוּ'. כִּי צָרִיכִין לְזַכֵּר זֹאת מְאֹד מְאֹד לְבָלִי לְטָעוֹת וְלִשְׁכַח חַס וְשָׁלוֹם. לְאֹמֵר בְּלָבוֹ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ עוֹשֶׂה אֵיזָה עֲשִׂיָה וְעַבְדָּא חַס וְשָׁלוֹם. כִּי זֶה בְּחִינַת "כַּחֲי וְעַצְם יְדֵי עֲשֶׂה" וְכוּ'. רַק צָרִיכִין לְזַכֵּר אֵת הַשֵּׁם. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם, יח) "וְזָכַרְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנְתֵּן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל". כִּי הַכֹּחַ בְּכַח הַשֵּׁם לְבַד. וְהַמְּלָאכָה נַעֲשִׂית מֵאֱלֹהֵי. בְּבַחֲיָנַת "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה" וְכוּ' כַּנ"ל בְּבַחֲיָנַת מְלָאכַת הַמְּשָׁכָן. כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת נַעֲשִׂין וְנִתְבָּרְכִין רַק עַל-יְדֵי שַׁבַּת. שָׂאז הוּא בְּטוֹל כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת עַל-יְדֵי שְׁמִקְבְּלִין אֲז הָאֲרֵת הָרְצוֹן שְׁמֵשׁ כָּל הַפְּרָנְסָה בְּחִינַת "פּוֹתַח אֵת יְדִיד" וְכוּ' כַּנ"ל. כִּי הַיְדִים הֵם כְּלֵי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת. וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַיְדִים

לקוטי הלכות שבת ג' ארח-חיים לא

לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנָסָה עַל-יְדֵי הַל"ט מְלֹאכוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי
שְׂמֻקְבָּלִין וְנִתְבָּרְכִין מִשְׂרָשָׁם. וְהֵינּוּ מִבְּחִינַת הַיְדִים
שֵׁשׁ בָּיִם הַחֲכָמָה. שְׂמֻשָּׁם עֵקֶר הַפְּרָנָסָה בְּחִינַת "פּוֹתַח
אֶת יְדֵיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" כַּנ"ל. וְכַמְבָּאֵר בַּמֶּאמָר
הַנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת "לֹא בַגְבוּרַת הַסּוּס יִחַפֵּץ לֹא בְשׂוּקֵי הָאִישׁ
יִרְצֶה. רוּצָה ה' אֶת יִרְאָיו" (תהלים קמו, י, יא). כִּי
בְּתַחֲלָה מְדַבֵּר הַמְזֻמּוֹר מִבְּחִינַת הַמְשָׁכַת הַשְּׁפַע
וְהַפְּרָנָסָה כְּמוֹ שְׂפָתוֹב שָׁם מִקֵּדָם "הַמְכִּין לְאָרֶץ מָטָר"
וְכו'. — "נוֹתֵן לְבִהְמָה לַחֲמָה" וְכו'. וְאַחַר כֵּן מְפָרֵשׁ
הַפְּסוּק שֶׁכָּל זֶה אֵינוֹ תְלוּי חֵס וְשְׁלוֹם בְּפַעֲלוֹת הָאָדָם.
רַק הַכֹּל בְּרִצּוֹן הַשֵּׁם לְבַד. וְזֶהוּ "לֹא בַגְבוּרַת הַסּוּס
יִחַפֵּץ לֹא בְשׂוּקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה, רוּצָה ה' אֶת יִרְאָיו". כִּי
עֵקֶר הַשְּׁפַע וְהַפְּרָנָסָה אֵינָה עַל-יְדֵי הַשְּׂתַדְלוֹת הָאָדָם חֵס
וְשְׁלוֹם בַּגְבוּרַת הַסּוּס וּבְשׂוּקֵי הָאִישׁ שֶׁהוֹלֵךְ וְנוֹסֵעַ
וּמְשַׁתְּדֵל בְּשִׁבִיל פְּרָנָסָה. רַק הָעֵקֶר הַפְּרָנָסָה הוּא רַק
עַל-יְדֵי הָאֲרֵת הַרִצּוֹן שֶׁמְמַשְׁיכִין מִשְׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי
הַחֹל כַּנ"ל. וְזֶהוּ 'רוּצָה ה' אֶת יִרְאָיו' שֶׁעֵקֶר הַפְּרָנָסָה
הוּא רַק עַל-יְדֵי הָאֲרֵת הַרִצּוֹן כַּנ"ל. וְעֵקֶר הַפְּרָנָסָה
מִקְבָּלַת הַמְלָכוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה, מִבְּחִינַת הַרִצּוֹן
הָעֲלִיּוֹן עַל-יְדֵי הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד. בְּחִינַת (תהלים
קד, כז) "כָּלֵם אֶלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן" וְכו' כַּמְבָּאֵר בַּמֶּאמָר הַנ"ל.

וְזֶהוּ "רוֹצֵה ה' אֶת יְרֵאָיו". — אֶת יְרֵאָיו דִּיקָא. כִּי הָעֵקֶר פְּלוּי בִּירָאָה. כַּמְבָאָר בַּמֶּאמָר הַנ"ל. שְׁעָקֵר הָאֶרֶת בֵּין וְתַלְמִיד שְׁעַל יָדָם מֵאִיר הָרְצוֹן שְׁמִשָּׁם מְקַבְּלַת הַמְּלָכוֹת הַפְּרִנָּסָה הַכֹּל פְּלוּי בִּירָאָה עֵינֵי שָׁם. וְזֶהוּ "אֶת הַמִּיחְלִים לְחֶסְדוֹ" דְּהֵינּוּ מַה שְּׁכָל אֶחָד מִיחֵל לְחֶסְדוֹ וּבוֹטֵחַ בַּהֵשֶׁם. שְׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עוֹלָה הִירָאָה בְּחִינַת מְלָכוֹת וּמְקַבְּלַת הַפְּרִנָּסָה מִהָאֶרֶת הָרְצוֹן שְׁהִיא בְּחִינַת שַׁבַּת כַּנ"ל. כִּי שַׁבַּת הִיא בְּחִינַת יְרָאָה. בְּחִינַת (תְּקוּנַי זֶהר דָּף יב.) 'יְרָא שַׁבַּת'. שְׁעָקֵר הָאֶרֶת בֵּין וְתַלְמִיד וְעָקֵר הַפְּרִנָּסָה הִיא עַל-יְדֵי הִירָאָה דִּיקָא כַּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת 'שַׁבַּת מְלֻכְתָּא' וְכוּ' (בְּבָא קָמָא לב) כַּנ"ל:

ה) וְזֶה שְׁהַזְהִיר ה' יִתְבָּרַךְ עַל שַׁבַּת קִדְּם מְלֻאכֶת הַמְּשָׁפָן, לְהוֹרוֹת שְׂאִין מְלֻאכֶת הַמְּשָׁפָן דּוֹחָה שַׁבַּת כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מְכִילְתָּא רִישׁ וַיְקַהֵל), כִּי מֵאַחַר שְׁמְלֻאכֶת הַמְּשָׁפָן הוּא רַק בְּבְחִינַת הָאֶרֶת הָרְצוֹן כַּנ"ל וְהַמְּלֻאכָה הִיטָה נַעֲשִׂית מֵאַלְיָה כַּנ"ל. הֵיוּ יְכוּלִים לְטַעוֹת וְלוֹמַר שְׁדוּחָה שַׁבַּת מֵאַחַר שְׂאִין עוֹשִׂים כָּלֵל. רַק כָּל הַמְּלֻאכּוֹת הֵם בְּבְחִינַת הָאֶרֶת הָרְצוֹן כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן הַזְהִיר אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁלֹא נְטַעֵה בְּזֶה. כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין מְלֻאכֶת הַמְּשָׁפָן דּוֹחָה שַׁבַּת, כִּי שַׁבַּת הוּא לְמַעְלָה מְזֵה, לְמַעְלָה מְבְחִינַת הָאֶרֶת הָרְצוֹן שְׁמַתְלִבֵּשׁ בְּבְחִינַת הַל"ט מְלֻאכּוֹת. כִּי שַׁבַּת הִיא בְּחִינַת

בטול לגמרי, בחינת רעוא דרעוין רצון שברצונות. ואז אין שום עבדא ועשיה כלל, אדרבא! אי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן. דהינו לעשות כל הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות בבחינת הארת הרצון פי אם על-ידי שבת. דהינו על-ידי השביתה והמנוחה של שבת. פי דיקא על-ידי שבת, על-ידי ששוכתין אז ממלאכה לגמרי. ואז זוכין להארת הרצון בשלמות כנ"ל. על-ידי-זה דיקא זוכין להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החל. דהינו שממשיכין הארת הרצון לכל העובדין דחל. לכל הל"ט מלאכות. ונכללין כל הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות. שזהו בחינת מלאכת המשכן כנ"ל. נמצא שאי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן וכו' כנ"ל כי אם על-ידי שבת וכו' כנ"ל. וזהו שהקדים שבת למלאכת המשכן, ובכל מקום שמזכיר מלאכת המשכן מקדים אסור מלאכה בשבת. פי מלאכת המשכן אינו דוחה שבת. אדרבא! אי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן. דהינו שיהיה כל הל"ט מלאכות בחינת ט"ל אורות. בבחינת הארת הרצון. פי אם על-ידי קדשת שבת, שהוא בחינת רצון שברצונות בחינת רעוא דרעוין כנ"ל:

(ו) ועל-ידי זה בעצמו שממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל בחינת זכרהו מאחד

לד לקוטי הלכות שבת ג' ארחהיים

בשבת' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם יתרו) ומקדשין את הל"ט מלאכות בקדשת שבת, בבחינת "ט"ל אורות", בבחינת מלאכת המשכן, על-ידי שמאמינים שכל הפרנסה היא רק מהשם יתברך, לבד על-ידי הארת הרצון לבד שמאיר בשבת פנ"ל, על-ידי זה בעצמו נכלל התלמיד בכן. פי שבת הוא בחינת בן כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן ב). וששת ימי החל זה בחינת תלמיד. הינו הקדשה שנמשך משבת על ששת ימי המעשה. זה בחינת הארת התלמיד פי התלמיד צריך לשמש את רבו בכל המלאכות שהעבד עושה לרבו (כתבות צו). ושמוש תלמיד חכם זה בחינת הלכות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין ברכות מה:) ונהלכות הם בחינת ששה סדרי משנה (עין רש"י סוף גידה). שהם בחינת ששת ימי המעשה פמובא (זהו חלק ג כט:). וכשהתלמיד זוכה לשמש את רבו ולקבל ממנו הלכות שהם בחינת ששה סדרי משנה. שעל-ידי זה דיקא נקרא תלמיד. על-ידי זה נתבררין ונודפכין כל ששת ימי המעשה מזהמת הנפש שנתערב טוב ורע על-ידי חטא אדם הראשון (עין בתקוני זוהר דף צח:). פי נתברר הטוב מן הרע הכשר מן הפסול וכו' על-ידי למוד הלכות שהם בחינת כשר ופסול וכו'. בחינת ששה סדרי משנה שהתלמיד מקבל מרבו. שזה בחינת שמוש תלמיד חכם. בחינת עשייה

לקוטי הלכות שבת ג' אוֹחֵ-חַיִּים לה

וְעַבְדוֹת שְׁעוֹשָׂה וּמְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ. בְּחִינַת קְדֻשַׁת שָׁל
שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה

וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינָה הַנִּלְ, שְׁמִמְשִׁיכִין הַקְדָּשָׁה שֶׁל
שַׁבָּת, דְּהֵינּוּ הָאֶרֶת הַרְצוֹן שְׁנִמְשָׁךְ מֵהַצְדִּיק וְהַרְב
שְׁבִדוֹר, שְׁמֵאִיר בְּשַׁבָּת כַּנִּלְ. וּמִמְשִׁיכִין קְדֻשָּׁה זֶה
לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל לְקְדֹשׁ אֶת כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת מְזֻהַמַּת
הַנְּחָשׁ. שְׂיֵהִיו כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת בְּבְחִינַת ט"ל אִוְרוֹת
כַּנִּלְ. וְזֶה בְּחִינַת הָאֶרֶת הַתְּלִמִּיד שֶׁהוּא בְּחִינַת "הַקִּיצוֹ
וְרִנְנוֹ שְׁכֵנֵי עֶפְרָ" וְכוּ' (יִשְׁעִיָּה כו, יט) בְּחִינַת "מְלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (שִׁם ו, ג). שְׁהַצְדִּיק הָאֱמֶת מְשִׁיךְ הָאֶרֶת
הַדַּעַת לְעוֹרֵר וּלְהַקִּיץ אֶת בְּחִינַת הַשׁוֹכְנֵי עֶפְרָ. שֶׁהֵן
אוֹתֵן שְׁמֹנְחִים בְּשִׁפְלַת הַמְּדַרְגָּה הַתְּחִתּוֹנָה לְגִלוֹת לָהֶם כִּי
הַשֵּׁם עִמָּם כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ' כַּמְבֹאָר
בַּמֶּאֱמָר הַנִּלְ.

וְזֶה בְּחִינָה הַנִּלְ. בְּחִינַת הַקְדָּשָׁה שְׁמִמְשִׁיכִין בְּשַׁבָּת עַל
הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁל יְמֵי הַחַל שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הָעַבְדוֹת
וְהַמְּשָׂא וּמִתָּן שְׁעוֹשָׂה כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי
הַמַּעֲשֶׂה. וּכְשֶׁאֵדָם נִכְנָס בְּעוֹבְדֵינִי דְחַל בְּל"ט מְלָאכוֹת,
יְכוּל לְטָעוֹת חֵס וְשְׁלוֹם וּלְדַמּוֹת בְּדַעְתּוֹ שֶׁשֵּׁם בְּל"ט
מְלָאכוֹת בְּמִשְׂא וּמִתָּן וּבְעוֹבְדֵינִי דְחַל אֵין נִמְצָא שֵׁם
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חֵס וְשְׁלוֹם. וּכְאֵלוֹ הוּא רְחוּק אֶז מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ בְּשַׁעַת עֲשִׂית הַמְּשָׂא וּמִתָּן. עַל-כֵּן צְרִיכִין

לעוררו ולהקיצו ולגלות לו כי השם עמו ואצלו גם בשעת עשיית המשא ומתן. כי גם שם בל"ט מלאכות נמצא השם יתברך כי מלא כל הארץ כבודו. כי הל"ט מלאכות בשרשם הם קדושים מאד בחינת ט"ל אורות בחינת מלאכת המשכן כנ"ל.

וזהו בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר". "כי ט"ל אורות טליד". הינו שמעוררין ומקיצין את בחינת השוכני עפר את העוסקים במשא ומתן ובעובדין דחל בשביל פרנסה וממון שהוא בחינת (איוב כח, ה) "עפרות זקב". ושם בבחינת עפר שהיא ארציות וגשמיות בחינת ל"ט מלאכות יש אחיזת הסטרא אחרא בחינת "ועפר תאכל" וכו'. אבל כשמאמינים בה' בשעת עשיית המשא ומתן. ויודעין שהכל מאתו יתברך לבר וכו' כנ"ל. אז מקדשין את הל"ט מלאכות בקדשת שבת. ואזי הל"ט מלאכות הם בבחינת ט"ל אורות וכו' כנ"ל.

וזה בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר, כי ט"ל אורות טליד". הינו אף-על-פי שאתה עוסק במשא ומתן אף-על-פי-כן גם שם השם יתברך נמצא. כי מלא כל הארץ כבודו וכל המשא ומתן שהיא בחינת ל"ט מלאכות הוא בחינת ט"ל אורות בחינת מלאכת המשכן וכו' כנ"ל:

וזה בחינת 'אבות מלאכות' וכו'. 'אבות מפלל דאיפא

לקוטי הלכות שבת ג' ארז-חיים לז

תולדות' וכו'. 'הך דהוי במשכן חשיבא קרויה אב' וכו' (פבא קמא ב.). פי מלאכת המשכן הם בחינת ט"ל אורות בחינת הארת הרצון שמקבלין משבת מבחינת הארת בן ותלמיד וכו' פנ"ל. ועל-כן הם קרויין אב. פי משם הם מקבלין מהצדיק הדור שמאיר בבן ותלמיד (עין סנהדרין יט.). והצדיק נקרא אב. כמו שכתוב (מלכים-ב, יג) "אבי אבי רכב ישראל" פי אבי לשון רצון. כמו שכתוב "אבי יבחן איוב" (איוב לד, לו) פי על-ידי הארת הצדיק שהוא אבי ישראל שמאיר בבן ותלמיד על ידו נמשך הארת הרצון פנ"ל. ועל-ידי-זה זוכין לטהר ולזכך כל הל"ט מלאכות שיהיה בבחינת ט"ל אורות. בבחינת מלאכת המשכן פנ"ל. ועל-כן נקראים הל"ט מלאכות שהיו במשכן בחינת אבות וכו' פנ"ל:

ז) ועל-כן אפלו על-ידי עכו"ם אסור לעשות מלאכה בשבת. פי 'אמירה לעכו"ם שבות' (שבת קנ.). פי גם בששת ימי החל צריכין לבוא לבחינה זו לבלי לעשות כלל. רק שתהיה המלאכה נעשית מאליה על-ידי בחינת הארת הרצון שממשיכין משבת לששת ימי החל וכו' פנ"ל. וכשזוכין לזה אזי באמת אין צריכין לעשות שום עבדא ושום מלאכה כלל. פי בזמן שישאל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית על-ידי אחרים (ברכות לה.). כמו שכתוב: (ישעיה סא, ה)

"וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם" וכו'. כִּי הַמְּלָאכָה נַעֲשִׂית בְּרִצּוֹנּוֹ לְבַד. עַל-יְדֵי שְׁזָכָה לְבַחֲיַנַּת הָאֲרֶת הַרְצוֹן. בְּבַחֲיַנַּת (מְשָׁלִי טז, ז) "בְּרִצּוֹת ה' דְּרָכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלִים אֹתוֹ". — 'בְּרִצּוֹת' דִּיקָא. דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֲרֶת הַרְצוֹן כַּנ"ל. עַל-יְדֵי-זֶה "גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלִים אֹתוֹ". כִּי מְלָאכְתּוֹ נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי אַחֲרִים. עַל-יְדֵי רִצּוֹנוֹ לְבַד וְכו' כַּנ"ל.

אַבְל בְּשַׁבַּת גַּם זֶה אָסוּר. כִּי בְּשַׁבַּת הוּא בְּטוּל לְגַמְרֵי בְּחִינַת 'רַעוּא דְרַעוּיָן' (זוּר חֶלֶק ב פח:). וְאָסוּר שְׁתֵּהִיָּה נַעֲשִׂית מְלָאכְתּוֹ אֶפְלוּ בְּרִצּוֹנוֹ לְבַד. כִּי בְּשַׁבַּת אָסוּר אֶפְלוּ לְהַרְהֵר אַחַר מְלָאכָה. כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: 'שְׁתֵּהִיָּה בְּעֵינֵיךָ כְּאֵלוֹ כָּל מְלָאכְתְּךָ עֲשׂוּיָה שְׁלֵא תִהְרַהֵר אַחֲרֵיהָ' (מְכִילְתָּא יְתָרוֹ, וְעֵין רַש"י שָׁם כ, ט וְעֵין בֵּית-יּוֹסֵף סִימָן שו). כִּי בְּשַׁבַּת אָסוּר שְׁתֵּהִיָּה הַרְצוֹן מְלַבֵּשׁ בְּשׁוּם מְלָאכָה. כִּי אֵז הוּא רַק רִצּוֹן לְבַד. בְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיָן כַּנ"ל.

וְזֵהוּ בְּחִינַת 'אַמִּירָה לְנִכְרֵי שְׁבוֹת'. — 'שְׁבוֹת' זֶה בְּחִינַת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת שְׁנִמְשָׁךְ מִשַׁבַּת לְשַׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל. שְׁזֵהוּ לְשׁוֹן שְׁבוֹת לְשׁוֹן הַמְּשַׁכַּת הַשְּׁבִיתָה. כִּי שַׁבַּת הִיא בְּחִינַת עֲצָם הַשְּׁבִיתָה וְהַמְּנוּחָה. וְשְׁבוֹת הוּא לְשׁוֹן פְּעוּל. בְּחִינַת הַמְּשַׁכַּת הַשְּׁבִיתָה הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּשַׁכַּת הַשְּׁבִיתָה לְשַׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל. וְזֵהוּ 'אַמִּירָה

לְנִכְרֵי שְׁבוּת'. הֵינּוּ כִּי זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁתְּהִיָּה מְלֹאכֶתוֹ
נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי אַחֲרִים. בְּחִינַת "וְעַמְדוֹ זָרִים וָרְעוּ
צֹאנֶכֶם". זֶה בְּחִינַת שְׁבוּת בְּחִינַת עוֹבְדֵין דְּחַל בְּחִינַת
הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת שְׁנִמְשָׁךְ לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה זוֹכִין לָזֶה, בְּחִינַת "וְעַמְדוֹ זָרִים" וְכוּ'. אָבֵל בְּשַׁבַּת
בְּעֲצָמוֹ גַּם זֶה אָסוּר. כִּי אֵז עֲצָם הַשְּׁבִיתָה. וְאֵז רַק
הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן לְבַד וְכוּ' כַּנ"ל. וְזֶה "וְעַמְדוֹ זָרִים וָרְעוּ
צֹאנֶכֶם וְכוּ' וְאַתֶּם כְּהִנֵּי ה' תִּקְרְאוּ". 'כִּהֵן' זֶה בְּחִינַת
כְּלָלִיּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד. כַּמְבֹאָר בַּמֶּאֱמָר הַנ"ל. כִּי עַל-יְדֵי-
זֶה זוֹכִין לְבְּחִינַת "וְעַמְדוֹ זָרִים" וְכוּ' עַל-יְדֵי הָאֶרֶת
הַרְצוֹן שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת כִּהֵן מִבְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת בֶּן
וְתַלְמִיד וְכוּ' כַּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים פה, ב) "רְצִיטָה ה' אֶרְצֶךָ שַׁבַּת שְׁבוּת
יַעֲקֹב" וְכוּ'. הֵינּוּ שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת הַרְצוֹן
לְבְּחִינַת אֶרְצִיּוֹת. דֵּהֵינּוּ לְעוֹבְדֵין דְּחַל בְּחִינַת ל"ט
מְלֹאכֹת שְׁצָרִיכִין לְקַדְּשָׁם בְּקַדְּשַׁת שַׁבַּת בְּבְּחִינַת הָאֶרֶת
הַרְצוֹן כַּנ"ל. וְזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין הַקְּדוּשָׁה שֶׁל
שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. וְזֶהוּ "שַׁבַּת שְׁבוּת יַעֲקֹב". כִּי
יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת שַׁבַּת. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה עט, ו) "וַיַּחֲזַן פְּנֵי הָעִיר" (בְּרֵאשִׁית לג, יח)
'שְׁקַבַּע תַּחֲוֹמֵינִי' וְכוּ'. בְּחִינַת "וְהָאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב
אָבִיךָ" וְכוּ' (ישעיה נח, יד). וְזֶהוּ "שַׁבַּת שְׁבוּת יַעֲקֹב".

שִׁמְמֵיכִין הַקְדָּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת לִימֵי הַחֹל. שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁבוּת יַעֲקֹב שֶׁשָּׁבִין מִן הַבְּטוּל. בְּבְחִינַת (יחזקאל א, יד) "וְהַחַיִּים רָצוּא וְשׁוֹב". כִּי בְּשַׁבַּת שָׂאז הוּא הָאֶרֶת הָרָצוֹן הוּא בְּחִינַת בְּטוּל וּכְשִׁיּוֹצֵא הַשַּׁבַּת אֲז שָׁבִין מִן הַבְּטוּל לְבְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אֲז צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַקְדָּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. וְזֶה בְּחִינַת שְׁבוּת יַעֲקֹב כַּנ"ל. וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיכִין הָאֶרֶת הָרָצוֹן לְכָל הַל"ט מְלָאכוֹת בְּחִינַת "רְצִיטָה" אֲרָצָה" וְכו' כַּנ"ל. בְּחִינַת (דברים לג, יא) "וּפְעַל יָדָיו תִּרְצָה" וְכו' כַּנ"ל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה "נְשִׂאתָ עוֹן עִמָּךְ" וְכו'. בְּחִינַת 'כָּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת כִּהְלַכְתוּ מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו' (עין שַׁבַּת קיח:). כִּי כָּל הָעֲוֹנוֹת הֵם מִחֲסְרוֹן הַדַּעַת. מִבְּחִינַת רוּחַ שְׁטוּת (סוטה ג). שְׁזָהוּ בְּחִינַת פָּגַם כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת. שֶׁהֵם בְּחִינַת "שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (במדבר יא, ח) — 'בְּשִׁטוּתָא' (זהר חלק ב סג). שֶׁהֵם בְּחִינַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ. שֶׁמִּשָּׁם בָּאִים כָּל הָעֲוֹנוֹת כִּידוּעַ (עין זהר חלק א קיד:). אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכִין לְקַדְּשֵׁת שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת הָרָצוֹן שֶׁנִּמְשָׁךְ מִכָּלִּיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת הַדַּעַת שֶׁמֵאִיר הַצַּדִּיק שֶׁבְּדוֹר וּמְצִיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִעֲוֹנוֹת. כַּמְבָאָר בַּמָּאֵר הַנ"ל. עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת בְּחִינַת הַל"ט מְלָאכוֹת מִזְהֻמַּת הַנְּחָשׁ. כִּי

זוכין שיהיה הל"ט מלאכות בבחינת "ט"ל אורות" וכו' פנ"ל. ועל-ידי-זה נתבטלין ונמחלין כל העונות הבאים משם מבחינת ל"ט מלאכות פידוע. כי זוכין לקדש את הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות שזהו בחינת הארת בן ותלמיד. שהוא ההפך מעונות פנ"ל. ועל-כן על-ידי הארת הרצון פנ"ל. על-ידי-זה "נשאת עון עמך" וכו' פנ"ל:

(ח) ועל-כן לא היה שום אחד יכל להקים את המשפן כי אם משה לבדו. כמו שכתוב (שמות מ, יח) "ויקם משה את המשפן" וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שמות-רבה נב, ב). כי עקר הארת הרצון הוא מאיר רק על-ידי בחינת משה שהוא בחינת הצדיק והרב האמת שבדור כמבאר במאמר הנ"ל, ועל-כן עקר גמר בנין מלאכת המשפן דהינו הקמתו אי אפשר כי אם על-ידי משה. כי כל אחד עשה איזה מלאכה במשפן כפי מדרגתו כפי מה שזכה לאיזה בחינת מהארת הרצון. כי בודאי לאו כל אחד זוכה לבחינת הארת הרצון בשנה כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (שיחות הר"ן סימן נא). ועל-כן כל אחד היה עושה מלאכה במשפן כפי מה שהיה לו חלק בבחינת הארת הרצון. כי לא היה אפשר לעשות שום מלאכה במשפן כי אם על-ידי בחינת הארת הרצון. בבחינת

"כָּל אֲשֶׁר נִדְבָה רִיחוֹ וְכוּ' כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן שְׁלֵמוֹת גָּמַר בְּנִין הַמְשָׁכֵן לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי מֹשֶׁה שְׁזָכָה בְּשְׁלֵמוֹת לְבַחֲיַת הָאֲרֶת הָרָצוֹן. כִּי הוּא הָיָה מְאִיר הָאֲרֶת הָרָצוֹן לְכָל מְלֹאכֶת הַמְשָׁכֵן. כִּי כָּל הָאֲרֶת הָרָצוֹן נִמְשָׁךְ מִמּוֹנוֹ וְעַל-כֵּן מֹשֶׁה לָּבַד הָיָה יָכֹל לְהַקִּים אֶת הַמְשָׁכֵן וְכַנ"ל. וְזֶה בְּחִיַּת "הוֹקֵם הַמְשָׁכֵן" כִּי עָקַר הַקִּמַּת הַמְשָׁכֵן שֶׁהַקִּים מֹשֶׁה הָיָה רַק עַל-יְדֵי בְּחִיַּת הָאֲרֶת הָרָצוֹן שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוֹקֵם הַמְשָׁכֵן מֵאֲלֵיו וְכַנ"ל:

ט) וְזֶה בְּחִיַּת פּוֹרִים, בְּחִיַּת שְׁקָלִים בְּחִיַּת צְדָקָה. כִּי צְדָקָה שְׁנוֹתָן הָעֵשִׂיר לְעַנִּי. עַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָלִין הָעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹן בְּתַחְתּוֹן וְתַחְתּוֹן בְּעֲלִיּוֹן, כִּי הָעַנִּי הוּא בְּבַחֲיַת שְׁכֵנֵי עֶפֶר בְּבַחֲיַת "מְקִים מֵעֶפֶר דָּל" (שְׁמוּאֵל-א ב, ח) וְהָעֵשִׂיר שְׁיֵשׁ לוֹ שְׁפַע הַפְּרִנְסָה שְׁנִמְשָׁךְ מִרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן מִבְּחִיַּת הָאֲרֶת הָרָצוֹן כַּנ"ל, זֶה בְּחִיַּת דְּרֵי מַעְלָה כְּמוֹבֵן בַּמֶּאֱמָר הַנ"ל. נִמְצָא כִּשְׁהַעֲשִׂירוֹת בְּקִדְשָׁה זוֹכָה לְבַחֲיַת הָאֲרֶת הָרָצוֹן בְּבַחֲיַת 'בְּתֵר מְרֵי נִכְסֵי צִיְבֵי מְשׁוּךְ' (בְּבֵא-קָמָא צג.). שֶׁהָרָצוֹן נִמְשָׁךְ אֶל הָעֵשִׂיר מִחִמַּת שְׁשָׁם בְּשִׁפְעַ הָעֲשִׂירוֹת וְהַפְּרִנְסָה שָׁם מְלַבֵּשׁ בְּחִיַּת הָאֲרֶת הָרָצוֹן כַּנ"ל. בְּבַחֲיַת "שְׁבַע רָצוֹן וּמְלֹא בְרַכַּת הַשֵּׁם" (דְּבָרִים לג, כג).

וְכִשְׁהָעֵשִׂיר מְשִׁפִּיעַ לְהָעַנִּי מִמְמוֹנוֹ וּבְזֶה הוּא מְחִיָּה

אותו ממש זה בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר" כי העני שאין לו פרנסה אין הדעת בשלמות. וזהו 'אין עני אלא מן הדעת' (גדרים מא.). כי הכל אחד. וכשמשיכין לו שפע ונותנין לו פרנסה. בזה ממשיכין לו בחינת הארת הדעת בחינת הארת הרצון הנ"ל שמשם נמשך פרנסה דקדושה. ואזי נכלל העני והעשיר יחד. שהם משפיע ומקבל שהם בחינת דרי מעלה ודרי מטה ונכללין יחד. ויותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם הבעל הבית (ויקרא ופה לז, י). כי על-ידי-זה בעצמו שנותן מממונו צדקה לעני הגון, על-ידי-זה בעצמו נמשך הרצון אליו.

כי בודאי לאו כל אדם זוכה שיתגלה לו בחינת הארת הרצון על-ידי הפרנסה שמקבל. ועל-ידי צדקה נתתקן כל ממונו וזוכה שיתגלה ויאיר הארת הרצון שהוא מלבש ומתעלם בתוך הפרנסה כי משם נמשכת הפרנסה כנ"ל. כי עקר הצדקה הוא רק הרצון בחינת נדיבת לב. כמו שכתוב (דברים טו, י) "ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכה ה' אלקיך". בגלל הדבר הזה דיקא. הינו על-ידי הרצון הטוב שלא ירע לבבו וכו' רק יתן לו ברצון טוב. על-ידי-זה זוכה שיאיר הארת הרצון עליו. ועל-ידי-זה "יברכה ה' אלקיך". כי עקר הברכה והפרנסה נמשכת משם

מבחינת הארת הרצון וכו' כנ"ל.

פי על-ידי שנותן העשיר מממונו צדקה לעני על-ידי-
 זה נעשה שני הבחינות הנ"ל, שהם בחינת הארת
 בן ותלמיד, בחינת הארת דרי מעלה ודרי מטה, כמבאר
 במאמר הנ"ל עין שם. פי העשור שהוא בחינת משפיע
 הוא בבחינת דרי מעלה' כנ"ל, וכמוכא, והעני שהוא
 בחינת מקבל הוא בבחינת דרי מטה. בחינת אספקלריא
 שאינה מאירה דלית לה מגרמה כלום כידוע (עין זהר חלק
 א לג, קפא, רלח, רמט). וכמוכא במאמר הנ"ל שהארת דרי
 מעלה ודרי מטה הם בחינת אספקלריא המאירה בחינת
 השגת משה (יבמות מט:) ואספקלריא שאינה מאירה עין
 שם. והעני שהוא בבחינת דרי מטה בבחינת שכני עפר.
 ולפעמים יכול העניות להעבירו על דעת קונו חס
 ושלום. פי מאחר שאין לו שפע פרנסה שנמשך
 מבחינת הארת הרצון שהוא בחינת השגת הדעת.
 על-כן מאחר שאינו מקבל השפעה זו נפגם חס ושלום
 הדעת גם כן, ועל-ידי שממשיכין לו שפע פרנסה ובזה
 מאירין עליו הארת הרצון בחינת הדעת כנ"ל.

וזה בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר". פי "מלא כל
 הארץ כבודו", 'כבוד' הוא בחינת רצון כמו
 שכתב רבנו זכרוננו לברכה (לקויטי מוהר"ן חלק א סימן קעז)
 בחינת רצונו של אדם זה כבודו' (ירושלמי פאה א, א). וזהו

לקוטי הלכות שבת ג' ארבע-חיים מה

בְּחִינַת "מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ". אֲדַרְבָּא! שָׁם בְּבְחִינַת אֲרִצְיֹת בְּחִינַת עֲנִיּוֹת שָׁם מֵלֵא כְּבוֹדוֹ וְרִצּוֹנוֹ. כִּי הָעֲנִי סְמוּךְ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם כְּמוֹבָא. וְלִהְפֹךְ אֶת הָעוֹשֶׁר צְרִיכִין לְעוֹרֵר, בְּבְחִינַת הַשְׁגַּת דְּרֵי מַעְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אִיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ' וְכוּ'. כִּי שֹׁפֵעַ הָעֲשִׂירוֹת בְּשִׂרְשׁוֹ הוּא מִמְּקוֹם גְּבוּהָ מְאֹד מִבְּחִינַת הָאֲרֶת הָרִצּוֹן וְהִיא רְאוּיָה בְּאַמַּת שְׁהָאָדָם שִׁישׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת וְכָל טוֹב יִהְיֶה מְקָרֵב מְאֹד לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ. אֵךְ מֵה שְׂאֵנוּ רוֹאִין לְהִפְךָ. שֶׁעַל-פִּי הָרַב עַל-יַדֵּי הָעֲשִׂירוֹת הָאָדָם נִתְרַחַק מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה בָּא מִבְּחִינַת רַבּוּי הָאוֹר בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כו, א) "וַתִּכְהֶיז עֵינָיו מֵרְאוּת". שְׂאֵנוּ יָכוֹל לְקַבֵּל רַב טוֹב מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִפְגָּם בְּיוֹתֵר וְנִתְרַחַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כְּשֶׁאֵינוּ זוֹכֵה לְקַדְּשׁ וְלִטְהַר עֲצָמוֹ לְזִכּוֹת לְקַבֵּל הָעֲשִׂירוֹת בְּקַדְּשָׁה כְּרְאוּיָה וְכַמְבֹאֵר כָּל זֶה בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמְקוֹם אַחֵר, בְּמֵאמָר 'כִּי תֵצֵא לְמַלְחָמָה' (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן פב) עֵינֵי שָׁם.

נִמְצָא שֶׁפְּגָם הָעוֹשֶׁר הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת רַבּוּי אוֹר. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרֶת מִבְּחִינַת הַשְׁגַּת דְּרֵי מַעְלָה דִּהְיֵנוּ בְּחִינַת אִיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. בְּחִינַת מֶה חֲמִית (זֶהר חֶלֶק א טו:). כִּדֵּי שֶׁלֹא יִזְיק לוֹ רַבּוּי הָאוֹר וְכוּ' כַּנ"ל.

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי הַצְּדָקָה. כִּי עַל-יַדֵּי שְׁנוֹתָן צְדָקָה

מממונו ומחסר ממנו על-ידי-זה זוכה שימשך עלי
 בחינת הארת דרי מעלה שהוא בחינת 'איה' וכו' בחינת
 מעוט האור בצמצום ומדה. כדי שיוכל לקבלו בהדרגה
 כראוי. נמצא שעל-ידי צדקה שמחסר ממנו ומשפיע
 לעני. על-ידי-זה נמשך בחינת הארת דרי מעלה ודרי
 מטה כנ"ל.

וזה בחינת שקלים שהם בחינת צדקה שנאמר בהם
 "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט", "העשיר לא
 ירבה" זה בחינת השגת דרי מעלה בחינת "איה" וכו'
 שלא יזיק לו רבוי האור וכו' כנ"ל. וזה בחינת "העשיר
 לא ירבה והדל לא ימעט", זה בחינת השגת דרי מטה
 שהוא בחינת "מלא כל הארץ כבודו". וזהו הדל לא
 ימעט. כי אין שם בבחינת עניות בבחינת דרי מטה
 שום מעוט וחסרון חס ושלום, כי מלא כל הארץ
 כבודו. וזה נעשה על-ידי צדקה כנ"ל שהוא בחינת
 (תהלים עה, ח) "זה ישפיל וזה ירים", שמשפיל לזה ומרים
 לזה כמובא במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן ב) וכנ"ל:

ועל-כן נקראים 'שקלים' לשון 'משקל'. שעל-ידי
 הצדקה בחינת שקלים על-ידי-זה מאירין
 בדרי מעלה ודרי מטה ומעמידין אותם על המשקל
 דהינו בדרי מעלה מאירין שלא יטעו שהם יודעין
 באלקותו וכו', ולהפוך בדרי מטה מאירין שלא יטעו

שהם רחוקים ביותר ולגלות להם כי הם סמוכין להשם
 יתברך. נמצא שמעמיד שניהם על המשקל הישר, וזה
 בחינת שקלים בחינת צדקה וכנ"ל, ועל-ידי-זה מאיר
 הרצון. פי על-ידי פלגיות בן ותלמיד שהם דרי מעלה
 ודרי מטה מאיר הרצון. ועל-כן עקר הוא בחינת הרצון
 בחינת נדיבת לב כנ"ל. ועל-כן עקר הצדקה מאירה
 בשבת כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה (בסימן לא)
 שעל-ידי כן פתח התנא בתחלת מסכת שבת 'יציאות
 השבת' וכו' 'פשט העני' וכו' כי עקר הארת הצדקה
 שהוא בחינת הארת הרצון בחינת הארת בן ותלמיד זה
 מאיר בשבת דיקא וכנ"ל:

יא) וזה בחינת פורים כי המן הוא זיהמת הנחש (עין זהר
 חלק ב קצד, קצה. וחלק ג קצט, רפא), בחינת פגם הל"ט
 מלאכות של הסטרא אחרא, בחינת "המן העץ" וכו'
 (בראשית ג, יא ועין חלין קלט:) שמשם נמשכין כל הל"ט
 מלאכות של הסטרא אחרא שהם ל"ט קללות וכו'
 כידוע (עין בתקוני-זהר תקון מח), ועל-כן עקר קנאתו על
 ישראל הנה על שהם משמרים את השבת ומבטלים את
 הל"ט מלאכות שבזה מכניעים ומשפילים אותו כנ"ל.
 ועל-כן זה היה עקר מסירתו. כמו שכתוב (אסתר ג, ח)
 "ודתיהם שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עושים"
 — 'שמדחין בשה"י פה"י' (מגילה יג:) שבת היום פסח

היום, כי על זה גברה קנאתו וכעסו מאד על שמבטלים את הל"ט מלאכות בשבת שעל-ידי-זה דוחים זהמת הנחש שהוא בחינת המן פנ"ל.

ועל-כן רצה לשקל "עשרת אלפים כפר כסף" וכו' לבטל כח השקלים של ישראל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין תוספות מגילה דף טז. צ"ה: 'נדחי'). כי השקלים שבאו בשביל מלאכת המשכן הם בחינת קדשת הל"ט מלאכות אפלו בימי החל פנ"ל. ועל-ידי-זה זוכין שאין עושין כלל שום מלאכה אפלו כשעוסקים באיזה עסק ומלאכה רק המלאכה נעשית מאליה וכו' וכנ"ל והוא ה"ה מקנא על זה פנ"ל. ורצה לבטל זאת וזה שאמר "ועשרת אלפים וכו'". אשקל על-ידי עשי המלאכה", 'על-ידי עשי המלאכה דיקא. כי רצה להמשיך דיקא בחינת עשיה בחינת עשית מלאכות בגשמיות שהם בחינת זהמת הנחש וכו' פנ"ל. הפך קדשת ישראל שאינם עושים כלל שום מלאכה אפלו בימי החל. רק המלאכה נעשית מאליה פנ"ל בחינת "ואת דתי המלך אינם עושים" וכנ"ל.

ומפלתו ה"ה על-ידי מרדכי ואסתר. שהם בחינת כלליות בין ותלמיד דרי מעלה ודרי מטה מרדכי הוא בחינת (שמות ל, כג) "מר דרור" (חלץ קלט:) בחינת ריח הטוב של שמן המשחה, ריח הטוב זה

לקוטי הלכות שבת ג' ארח-חיים מט

בְּחִינַת הַשְּׁגַת דְּרֵי מַעְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִיה וְכוּ', בְּחִינַת
מָה חֻמֵּית וְכוּ', רַק כְּמֵאן דְּאָרַח רִיחָא, בְּחִינַת "לְרִיחַ
שְׁמֵנִיךָ טוֹבִים" וְכוּ' (שִׁיר־הַשִּׁירִים א, ג). כְּמִבְּאֵר לְעֵיל
בְּהִלְכוֹת בְּרַפְת הַרִיחַ (הַלְכָה ה) כִּי מִדְּרַגַת מְרֻדְכֵי גְבוּהָ
מְאֹד מְאֹד כְּמוֹבָא (עֵין פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שֶׁעַר יט פָּרָק ו) שֶׁהוּא
בְּחִינַת מִשָּׁה וְכוּ' וְכוּ"ל.

אֶסְתֵּר הִיא בְּחִינַת הַשְּׁגַת דְּרֵי מַטָּה, בְּחִינַת הַהֶאֱרָה
שְׁמֵאִירִין עַל כָּל הַשׁוֹכְנֵי עֶפְרָי. דְּהֵינּוּ עַל כָּל בְּנֵי
אָדָם שְׁמֵנְחִים בְּמִדְּרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד בְּתַכְלִית
הַהֶסְתָּרָה שְׁמֵגְלִין לָהֶם שֶׁהַשֵּׁם עִמָּם. שְׁנֵה בְּחִינַת אֶסְתֵּר
בְּחִינַת (דְּבָרִים לֵא, יח) "וְאֲנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר" (חֲלִין קִלְט:)
שְׁאֵפְלוּ בְּתַכְלִית הַהֶסְתָּרָה בְּהֶסְתָּרָה שְׁבַתוֹךְ הַהֶסְתָּרָה גַּם
שֵׁם הוּא 'אֲנֹכִי'. כִּי גַם שֵׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי מְלֵא
כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְאֶסְתֵּר הִיא הַהֶפֶךְ מִיִּשְׁתֵּי הַמְרַשְׁעַת
כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (מְגִילָה י:) "תַּחַת
הַסְּרָפָד יַעֲלֶה הַדָּס" וְכוּ' (יִשְׁעִיָה נה, יג) כִּי וְשִׁתִּי בְּטָלָה אֶת
הַשְּׁבַת כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (מְגִילָה יב:).
וְקָמָה אֶסְתֵּר בְּמִקּוֹמָהּ שְׁשִׁמְרָה אֶת הַשְּׁבַת. כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (שֵׁם יג.), עַל פְּסוּק (אֶסְתֵּר ב, ט)
"וְאֵת שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הָרְאִיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמְּלֶךְ",
שְׁמֵנְתָהּ בְּהֵן אֶת יְמֵי הַשְּׁבַת. כְּדִי שְׁלֵא תִשְׁכַּח אֶת
הַשְּׁבַת. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו סְבִב סְבוֹת. וּמִנָּה וּבָהּ

אבא ליזיל בה נרגא (מסנהדרין לט:), שְהֵמֶן הָרָשָׁע בְּעֶצְמוֹ
 יַעֲזֵן לְהַרְגֵּ אֶת וְשִׁתִּי (עין מגילה יב:) שְחַלְלָה אֶת הַשַּׁבָּת,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ הִיָּתָה מִפְּלֹתוֹ, שְמִלְכָה תַחֲתֶיהָ
 אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת מְלֻכְתָּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 הַכְּנִיעָה אֶת הָמֶן שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ פָּגַם ל"ט מְלָאכוֹת
 וְכַנ"ל:

זֶה בְּחִינַת פּוֹרִים, כִּי בְּאֵמַת פּוֹרִים הוּא חֲדוּשׁ גָּדוֹל
 מְאֹד, כִּי אִזּוּ בְּפוֹרִים מְאִיר הָאָרֶה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד,
 בְּחִינַת הָאֶרֶת שַׁבָּת וְיוֹתֵר כְּמוֹבָא בְּכּוֹנֵנוֹת, וְאִף-עַל-פִּי-
 כֵּן מִתֵּר בְּפוֹרִים כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת. וְהַדְּבָר תְּמוּדָה
 לְכַאוּרָה! אִךְ בְּאֵמַת זֶה עֵקֶר בְּחִינַת מִפְּלֹת הָמֶן זְהֵמַת
 הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא פָּגַם הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁל יָמֵי הַחֹל. כִּי הָמֶן
 רָצָה לְהִתְגַּבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל חֵס וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי פָּגַם הַל"ט
 מְלָאכוֹת שֶׁל יָמֵי הַחֹל וּלְבַטֵּל אֶת הַשַּׁבָּת כַּנ"ל. גַּם רָצָה
 לְבַטֵּל אֶת בְּנִינַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (אֶסְתֵּר-רַבָּה ז, יב), שֶׁשָּׁם בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה
 כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת בְּקִדְשָׁה בְּבְחִינַת "ט"ל אִוְרוֹת" וְהוּא
 רָצָה לְבַטֵּל אֶת כָּל זֶה וְנִהְפְּכָה מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה עַל
 רֵאשׁוֹ כִּי נַעֲשֶׂה הַהֶפְךָ. כִּי אֲדַרְבָּא הֵם הַפִּילוּ אֶת הָמֶן
 לְגַמְרֵי. וְאֲדַרְבָּא הַמְּשִׁיכוּ הָאָרֶה גְדוֹלָה בְּיוֹם זֶה בְּכָל
 יוֹר וְדוֹר.

וְהֵאָרֶה גְדוֹלָה וְנִפְלְאָה כָּל כָּף עַד שֶׁאֶפְלוּ כְּשַׁעוֹשִׁין

כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין בָּהֶם שׁוּם אַחֲזָה
לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא חַס וְשְׁלוֹם כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת
נִכְלְלִין בְּקִדְשֵׁת שַׁבַּת כַּנ"ל.

נִמְצָא שְׁנֵהֶפְכָּה מִחֲשַׁבְתּוֹ הִרְעָה מִמֶּשׁ מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ
כִּי עַל-יְדֵי קִדְשֵׁת פּוּרִים שֶׁהוּא בִימֵי הַחֹל
וּמִתְרִין בּוֹ כָּל הַמְּלָאכוֹת עַל-יְדֵי-זֶה עֶקֶר הַתְּגִלוֹת הָאֵרֶת
קִדְשֵׁת שַׁבַּת. כִּי עֲכָשׁוּ מְגִלִין שֵׁישׁ לָנוּ כַּח אֶפְלוֹ בִימֵי
הַחֹל לְדַחוֹת זְהֵמַת הַנְּחָשׁ מִן הַל"ט מְלָאכוֹת אֶף-עַל-פִּי
שְׁעוֹשִׁין אוֹתָן בִימֵי הַחֹל. עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין עֲלֵיהֶם
הַקִּדְשָׁה שֶׁל שַׁבַּת וְכוּ' כַּנ"ל. כִּי בַיּוֹם הַקִּדּוּשׁ הַזֶּה אָנוּ
רוֹאִין זֹאת בְּחוּשׁ. שְׁמִתְרִין בּוֹ כָּל הַמְּלָאכוֹת וְאֶף-עַל-
פִּי-כֵן מֵאִיר בּוֹ הָאֵרֶה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד בְּחִינַת
קִדְשֵׁת שַׁבַּת וְיוֹתֵר. בְּזֶה נִתְגַּלָּה כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל
מְקוֹם. כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְדַרְי מְטָה עִם דְּרֵי
מַעֲלָה כָּלוּ חֵד כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה אֶת כָּלָם:

וְעַל-כֵּן מֵרַבִּין בְּסַעֲדָה בְּפוּרִים (רמ"א ריש סימן תרצה)
וְנוֹתְנִין צְדָקָה לְעַנְיִים (שְׁלַח-עֲרוּךְ סִימָן תִּרְצַד סְעִיף
ג) שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת הָאֵרֶת הָרְצוֹן שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת
כָּלְלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד בְּחִינַת מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר כַּנ"ל:

רֵאשִׁי פְּרָקִים לְהַלְכוֹת שַׁבַּת הַלְכָּה ד.

עַל-פִּי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשָּׁנִי בָּנִים שְׁנַחֲלָפוּ וְכוּ' עֵינֵי שָׁם.

שְׁעָמַד עֲצָמוּ אֶצֶל שַׁבַּת שֶׁהִיא אֲמוּנָה. שְׁכַשְׁמַגְרָשִׁין אֶת
הָאָדָם מֵהֵגֶן-עֵדֶן, שְׁכַל מֵה שְׁרוּצִים לַעֲשׂוֹת אִיזָה דְבָר
שֶׁבְקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנִיסָה לְגֶן-עֵדֶן מְגַרְשִׁין אוֹתוֹ
וּמְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ. עֵקֶר תְּקַנְתוּ שֶׁיַּעֲמִיד עֲצָמוּ אֶצֶל אֲמוּנָה
שֶׁהוּא שַׁבַּת (עֵינֵי זֶהר חֶלֶק ב צב. חֶלֶק ג צד, רפח). שְׁאֵף-עַל-פִּי-
כֵּן יֵאֱמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹשֵׁל בְּכָל (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א כט, יב).
וְיָדוּ עַל הָעֲלִיּוֹנָה (לְקוּטֵי-שְׁמַעוֹנֵי תְהִלִּים תתמג) וְסוּף כָּל סוּף
יִגְמַר הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ. כִּי יֵשׁ תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם. וְאֵף-עַל-פִּי
שֶׁהוּא רְחוּק עִתָּה מִתְּשׁוּבָה, אֲדַרְבָּא! מִתְגָּרִין בּוֹ, עַד
שֶׁפּוֹגֵם חֶסֶד וְשָׁלוֹם בְּכָל יוֹם יוֹתֵר חֶסֶד וְשָׁלוֹם. אֵף-עַל-
פִּי-כֵּן עַל כָּל פָּנִים הוּא מֵאֱמִין שֶׁיֵּשׁ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה
בְּחִינַת שַׁבַּת — אֲמוּנָה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקֵּן הַכֹּל. כִּי
אֲמוּנָה מְתַקֵּן הַכֹּל.

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַעֲמִיד עֲצָמוּ אֶצֶל אֲמוּנָה שֶׁהוּא שַׁבַּת
וְאַחֲרֵי-כֵן זֹכָה לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין אִיךְ לְסַדֵּר כָּל
תְּקוּנֵי הַשְּׂכִינָה. שֶׁהֵם מְטָה וְשִׁלְחָן וְכֹסֵא וּמְנוּרָה
הַמּוּבָאִים שֵׁם בְּהַמְעֶשֶׂה הַנִּ"ל. שְׁזָכָה הֵבֵן מְלֶךְ הָאֱמֶת
לְסַדֵּרֵם הַיָּטֵב. עַל-יְדֵי שֶׁהָיָה מִבֵּין דְבָר מִתּוֹךְ דְבָר.
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הַשִּׁיג תְּחִלָּה לְעַמֵּד עֲצָמוּ אֶצֶל שַׁבַּת —
אֲמוּנָה. וְאַחֲרַי כֵּן זֹכָה לְהִבִּין לְסַדֵּר כָּל הַתְּקוּנִים הָאֵלֶּה.
כִּי בְּשַׁבַּת נִתְתַּקְּנִים כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַנִּ"ל
שֶׁהֵם מְטָה וְשִׁלְחָן וְכוּ'.

לקוטי הלכות שבת ד' ארח-חיים נג

וְכָל זֶה מְרַמֵּז בְּהַתּוֹרָה תִּקְעוּ ב' (לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן ה) שְׁהָאִישׁ תְּבוּנוֹת (עין משלי כ, ה) מְגַלָּה עֲצוֹת שְׁעַל-יְדֵי-זֶה גְדָלָה הָאֱמוּנָה. וּכְשֶׁמְעַלִּין הָאֱמוּנָה צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת "הַחֲתִים" (ויקרא טו, ב) לְבְחִינַת חוֹתֵם דְקִדְשָׁה דְהֵינּוּ לְשִׁבְרַתְּאֹת נְאוּף בְּכַח ה"מְגַנֵּי אֶרֶץ" וְכו' (תהלים מז, י) אָבֵל יֵשׁ גַּם לְהַמְאָכְלִים חֵלֶק וְכו' אָבֵל יֵשׁ שָׂבָא הַפָּגֵם חֵס וְשָׁלוֹם מְדִינִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים שְׂפּוֹגְמִים בְּ"כֶסֶאֹת לְמִשְׁפָּט" (תהלים קכב, ה), וְלָזֶה צְרִיכִין קְשׁוּר הַמְרַפָּבָה וְכו', וְזֶה בְּחִינַת 'מָטָה שְׁלַחַן פֶּסַח וּמְנוּרָה'. הוּא בְּחִינַת עֲלִית הָאֱמוּנָה בְּעֶצְמָה שֶׁהִיא בְּחִינַת אוֹר, בְּחִינַת בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהֵדֵר נְהוּרָא (שַׁבַּת עז:) וְעַל-כֵּן הִדְלַקְתָּ גַר שַׁבַּת הוּא תִּכְף בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת. וְעַקֵּר כַּח שֶׁל הָאִישׁ תְּבוּנוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִצְחָצַח נִשְׁמָתוֹ עַל-יְדֵי אֲכִילָתוֹ בְּקִדְשָׁה בְּחִינַת "וְהַשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נִפְשֶׁךָ" וְכו' (ישעיה נח, יא). וְזֶה בְּחִינַת אֲכִילַת שַׁבַּת שְׂיִקְרָה מְאֹד, בְּחִינַת עֲנַג שַׁבַּת, "אֲזוּ תִתְעַנֵּג עַל ה'" — 'עַל ה'" דִּיקָא. בְּחִינַת צַחְצָחוֹת שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַסְפִּירוֹת (עין שְׁעַר הַקְּדָמוֹת שְׁעַר א, הַקְּדָמָה ו דף ת. וּבְתַקּוּנִים קטו:) שְׂכָלוּלִים בְּשֵׁם הַשֵּׁם כִּידוּעַ (וְהוּר חֵלֶק א יט, וּתְקוּנִים לו, פב.):

וְזֶה בְּחִינַת אֶסוּר הַל"ט מְלָאכוֹת בְּשַׁבַּת. כִּי כָּל הַיְגִיעוֹת שֶׁל כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת הוּא שְׂמִינְגְעִין עֲצָמָן לְתַקֵּן כָּל מִינֵי אֶפְנוֹת, וְכָל זֶה נִשְׁתַּלְשֵׁל מִחֲמַת הַפָּגֵם שְׁגָרָם

שְׁאִין הַכֶּסֶא וְכוּ' מְסֻדֵר כְּרֵאוֹי, שְׁנִמְשָׁךְ מִחֲמַת קְלַפֵּת
עֲמֹלֵק זְהַמַּת הַנְּחָשׁ, שְׁנִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאִין
הַכֶּסֶא שְׁלֵם וְכוּ' (תְּנַחֲוּמָא סוּף וַיֵּצֵא). וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ
וְנִשְׁתַּלְשַׁל פָּגַם הַמִּשְׁפָּט וּפָגַם הָאֱמוּנָה כִּי אֵין מְבִינִים
צְדִיק וְטוֹב לוֹ וְכוּ' (בְּרֵכוֹת ז), מִחֲמַת שְׁהַמִּשְׁפָּט נִתְהַפֵּךְ
וְנִתְחַלֵּף וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּינוֹ עֵתָה. וְכָל זֶה מִחֲמַת הַנִּ"ל
וּמִשָּׁם עָקַר פָּגַם הָאֱמוּנָה. וּמִחֲמַת אֱלוֹ הַחֲלוּפִים
וְהַשְּׁנוּיִים שְׁאִין שׁוּם דְּבָר עַל מְקוֹמוֹ צְרִיכִין לְהִתְיַגֵּעַ
בִּיגִיעוֹת וּטְרַחוֹת בְּכָל הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
"בְּזַעַת אֶפֶף וְכוּ' בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלֶנָּה" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית ג. יט, יז)
כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת מִמִּשְׁכָּן גְּמָרִינָן (שַׁבַּת מט:) וְכָל
מְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן הִיא לְסֻדֵּר וּלְתִקּוֹן כָּל אֱלוֹ הַתְּקוּנִים
הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת מְטָה וְשִׁלְחָן וְכֶסֶא וּמְנוּרָה שְׁכֵלָם הִיוּ
בַּמִּשְׁכָּן, 'מְטָה' זֶה בְּחִינַת אֲרוֹן הָעֵדוּת שְׁעוֹמֵד בְּבֵית
קֹדֶשׁי קֹדְשִׁים שְׁנִקְרָא "חֹדֵר הַמִּטּוֹת" וְכוּ' (מְלָכִים ב יא, ב).
וְזֶה 'מִשְׁכָּן' רֵאשִׁי תְבוּת מְטָה שִׁלְחָן כֶּסֶא גֵר.
(כְּמִדְבָּה שְׁזָה מְבֹאֵר בַּסְּפָרִים), וְסוּפֵי תְבוּת 'אַהֲרֹן', כִּי
כָּל תְּקוּנֵי עֲבוּדוֹת אֱלוֹ הִיא עַל-יְדֵי הַכֹּהֲנִים שֶׁהֵם בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֵאשׁוֹן, וּבַחֵל בְּחִינַת "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ"
(בְּמִדְבָּר יא, ח) — 'בְּשָׁטוּתָא' (זֶהר חֵלֵק ב סג:) וְעַל-כֵּן צְרִיכִין
לְרַדֵּף אַחַר הַבְּהֻמוֹת בִּיגִיעוֹת וּטְרַחוֹת. וְכָל תְּקוּנוֹ
עַל-יְדֵי שַׁבַּת שְׁזָכָה עַל-יְדֵי שְׁנַעֲשֶׂה מִבֵּין דְּבָר מִתּוֹךְ
דְּבָר בְּחִינַת "אִישׁ תְּבוּנוֹת" הַנִּ"ל שְׁמַגְלָה הָאֱמוּנָה

שהיא בחינת שבת:

כל הנ"ל הם ראשי פרקים מהלכות שבת, ועדין צריכין לזכור ולברר כל הדברים האלה היטב וכל דבר על מקומו יבוא בשלום, כמו הפסא שבמעשה הנ"ל, שגם פרוש המעשה הוא כמו הפסא הנ"ל. כמו שמבאר שם שהעקר לסדר הכל היטב. השם יעזרנו.

הלכה ה

על-פי התורה "בראשית — לעיני כל ישראל", בלקוטי תנינא סימן ס"ז עין שם כל התורה מראשה לסופה:

(א) וזה בחינת שבת. כי 'שבת שמא דקדשא בריך הוא' (זהר חלק ב פח:) כמבאר בהתורה הזאת, ובשביל זה אסורים כל המלאכות בשבת שהם ל"ט מלאכות, ובשביל זה יצאה הבערה ופרטה אותה התורה בפרטיות, כמו שפתיב (שמות לה, ג) "לא תבערו אש בכל מושבותיכם" וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת ע.) 'הבערה בכלל היתה, ולמה יצאה אלא לחלק יצתה' וכו'. ולכאורה קשה! למה יצתה הבערה דיקא לחלק בין הל"ט מלאכות? ולמה לא יצאה מלאכה אחרת לחלק? אף על-פי הנ"ל מבאר היטב. כי כל הל"ט מלאכות שהם חלול שבת הם בבחינת מאורי אש,

כמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ, שְׁשִׁמִּירַת שַׁבַּת שְׁהִיא שֵׁם הַשֵּׁם וְכוּ' הוּא בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר, וְלִהְפֹּךְ ל"ט מְלֹאכוֹת שְׁהֵם חֲלוּל שַׁבַּת, הוּא בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ, שְׁהוּא הֶפְךָ שֵׁם הַשֵּׁם, כְּמִבְאֵר שָׁם, עֵינ שָׁם.

וְעַל-כֵּן פְּרָטָה הַתּוֹרָה מְלֹאכֶת הַבְּעֵרַת אֵשׁ דִּיקָא בְּשִׁבִיל לְחַלֵּק בֵּין הַל"ט מְלֹאכוֹת, כִּי בְּאֵמַת כָּל אֶסוּר מְלֹאכָה בְּשַׁבַּת שֶׁל כָּל הַל"ט מְלֹאכוֹת, עֶקֶר הָאֶסוּר הוּא שְׁלֹא לְהַגְבִּיר בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ, שְׁהֵם בְּחִינַת חֲלוּל שַׁבַּת שְׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם, בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר כַּנִּלְ, וְעַל-כֵּן פְּרָטָה הַתּוֹרָה אֶסוּר הַבְּעֵרָה דִּיקָא לְחַלֵּק בֵּין הַל"ט מְלֹאכוֹת. כִּי כָּל אֶסוּר הַל"ט מְלֹאכוֹת הֵם בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ, שְׁהוּא בְּחִינַת "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ" וְכוּ' וְכַנִּלְ. וְעֵינ שָׁם, מֵה שְׁפָתַי שֵׁם רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה עַל פְּסוּק זֶה "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת" שְׁהוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת 'מִתְאַבֵּל'. כִּי 'כָּל הַמִּתְאַבֵּל עַל יְרוּשָׁלַיִם זוֹכֶה' וְכוּ' (תַּעֲנִית ל'): כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: (יִשְׁעִיָה סא, ג) "לְשׁוֹם לְאַבְלֵי צִיּוֹן, פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַי" וְכוּ', עֵינ שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

ב) וְהַכֵּלָל, כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הַגָּאֵמַת (זִהַר חֲלֵק ג קמד, קמה) שְׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם, בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר, בְּחִינַת פֶּאֶר הַדּוֹרוֹת, בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַגְּוִנִין — תַּלַּת גְּוִנִין דְּעֵינָא וּבַת עֵינ (תַּקוּנֵי-זִהַר תַּקוּן ע), בְּחִינַת

לקוטי הלכות שבת ה' ארח-חיים נו

יסוד הפשוט, "צדיק יסוד עולם" (משלי י, כה) שפמנו
נמשכין כל הארבעה יסודות בחינת ארבעה מחין
"חכמה ותבונה ודעת וכל מלאכה" (תקונים דף יג:), בחינת
החן והפאר וההדור והיפי של כל העולם בחינת הראש
והמחין המאירין להבית-המקדש. הינו בחינת אור
העינים. כי הבית-המקדש הוא בחינת עינים והצדיק
ושבת הם בחינת האור המאיר להעינים, כי הוא הראש
בית (עין בתקונים דף יח:), דהינו הראש והמחין בחינת
מאורי אור המאירין להבית-המקדש ולכל בתי ישראל.
ועל-כן על-ידי הצדיק ושבת נפתחין העינים וזוכין
להסתכל על עצמו בכל המדות איך הוא אוהז בהם. כי
כל המדות נמשכין מהארבעה יסודות שכלם נמשכין
מהיסוד הפשוט שהוא בחינת הצדיק בחינת שבת
בחינת שם השם בחינת פאר וכו' כנ"ל עין שם כל זה
היטב:

ג) כי עקר האדם נברא בשביל להפיר שמו יתברך,
שבשביל זה נברא כל הבריאה כלה מראש ועד
סוף, "למען ספר שמו בכל הארץ" (שמות ט, טז) וכמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות סוף פ"ק ו) 'כל מה
שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא
לכבודו'. כמו שכתוב: (ישעיה מג, ז) "כל הנקרא בשמי
ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו", כי כבודו הוא

שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי שֵׁם וְכְבוֹד הֵם בְּחִינַה אַחַת, כִּי עֶקֶר הַכְּבוֹד הוּא הַשֵּׁם שְׂיֵשׁ לוֹ שֵׁם גָּדוֹל בְּעוֹלָם שְׁזָהוּ עֶקֶר הַכְּבוֹד. וְכִמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם מב, ח) "אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי" וְכוּ' וְכִתִּיב (תהלים עב, יט) "וְיִבְרָךְךָ שֵׁם כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', וְכִמְבֹאֵר בְּפִסּוּק זֶה בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא "כֹּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי", כִּי הַשֵּׁם הוּא הַכְּבוֹד כַּנִּל, נִמְצָא שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם כָּלָם נִבְרָאוּ בְּשִׁבִיל כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַשֵּׁרֵשׁ וְהַתְּכֵלִית שֶׁל הַבְּרִיאָה.

וְעַל-כֵּן בְּיָדָי יֵשׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁבְּעוֹלָם בְּחִינַת יְדִיעַת וְהַפְּרַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִכּוֹלִין לְהַבְּחִין וְלְהַתְּבוּנָן גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁבְּעוֹלָם בְּפִרְטוּיּוֹת וְלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא וְלְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי כָּל דָּבָר וְדָבָר בְּפִרְטוּיּוֹת.

וְזָהוּ בְּחִינַת הַבְּרָכוֹת שֶׁקָּבְעוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה עַל כָּל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם בְּפִרְטוּיּוֹת, כִּי בְּכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יֵשׁ הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ בְּפִרְטוּיּוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּרָכָה שֶׁמְבָרְכִין וּמְגַדְלִין שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל בְּרִיאַת דָּבָר זֶה בְּפִרְטוּיּוֹת. וְעֶקֶר הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָאוּ כָּלָם. הָעֶקֶר הוּא עַל-יְדֵי הָאָדָם דִּיקָא שֶׁבְּשִׁבִילוֹ נִבְרָא כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה כְּפִדּוּעַ. כִּי אֵין מִי שְׂיִדַּע וַיִּכִּיר פְּלֹאוֹת הַבְּרִיאָה כִּי אִם הָאָדָם

שנתן בו דעה להפיר ולהבחין בכל הדברים פלאות
הבריאה ולהגדיל שמו יתברך על-ידי כל דבר
בפרטיות. ובשביל זה הביא השם יתברך כל הדברים
לאדם הראשון לקרא להם שמות "וכל אשר יקרא לו
האדם נפש חיה הוא שמו" (בראשית ב, יט) כי השם של
כל דבר הוא חיותו. כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה
(לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן טו) והביא ראיה מפסוק זה "נפש
חיה הוא שמו". כי השם של כל דבר נמשך ונשתלשל
בשרשו מבחינת שם השם. שהוא מחיה את כל
הבריאה כמו שכתוב: (נחמיה ט, ו) "ואתה מחיה את
כלם". ועל-כן עקר חיות כל הדברים הוא השם שיש
לו מחמת ששם כל דבר נמשך בשרשו משם השם
שהוא מחיה את כלם כנ"ל. וכפי השם שיש לכל דבר
כן יכולין להפיר ולהגדיל שמו יתברך על-ידי זה הדבר
בפרטיות. כי השם של כל דבר נמשך משם השם כנ"ל.

ועל-כן הביא הכל אל אדם לקרות שמות. כי עקר
הגדלת שמו יתברך על-ידי כל הדברים בעולם
הוא על-ידי האדם דיקא, שהאדם דיקא יש לו כח הנה
בדעתו להגדיל שם השם על-ידי כל דבר ודבר
שבעולם, שמשם שרש השם של כל דבר כנ"ל. וכפי
מה שזכה אדם הראשון להפיר שמו יתברך על-ידי כל
דבר שבעולם, כמו כן זכה לקרות שמות לכל הדברים,

כי כל שמוותם שהוא חיותם נמשך משם מבחינת שם השם, שבשביל זה נבראו כלם. כדי להפיר ולהגדיל שמו יתברך על ידם על-ידי האדם דיקא פנ"ל:

ד) ועל-פן נבראו כל הדברים מחסר תקון וגמר תקונם על-ידי האדם, כמו שכתוב "אשר ברא אלקים לעשות" (בראשית ב, ג) דהינו שהשם יתברך ברא כל הדברים שהאדם יגמור ויעשה אותם וכמו שאנו רואין בחוש שהאדם צריך לחרש ולזרע ולעשות כלים ובגדים ולתקן כל המאכלים בלישה ואפיה ובשול וכו'. וכמו שאיתא במדרש (בראשית-רבה יא, ו) 'התרמוסין צריכין תקון' וכו' וכמו שכתוב (בראשית ב, ה) "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח, ואדם אין לעבד את האדמה". וכמו שפרש רש"י שם: 'על פתח הקרקע עמדו עד שיבוא אדם וידע שיש צורך בגשמים ויתפלל עליהם' וכו'. כל זה הוא להורות ולהודיע שהכל נברא בשביל האדם כדי שהאדם יגדיל שמו יתברך על-ידי כל דבר שבעולם. וזה עקר השלמות והתכלית של כל הבריאה כלה מראש ועד סוף ועל-פן הכל נברא מחסר תקון עד שיבוא האדם וישלים אותו.

כי שלמות תקון כל הדברים הוא על-ידי האדם דיקא על-ידי שהוא מפיר ומגדיל שמו יתברך על-ידי כל

דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁבְּשָׁבִיל זֶה נִבְרָא הַכֹּל כַּנִּל, כִּי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּשָׁבִיל עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל לֹא הָיָה צָרִיךְ לִבְרֹא אֶת
 הַבְּרִיאָה כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָדַע מֵעֲצָמוֹ קֹדֶם הַבְּרִיאָה כְּמוֹ
 עֲכָשׁוּ. רַק כָּל הַבְּרִיאָה הֵיחָדָה בְּשָׁבִיל הָאָדָם כְּדִי לְהִיטִיב
 מִטּוֹבוֹ לְזוּלָתוֹ. כְּדִי שְׂאֲנַחֲנוּ נִפְיֵר וְנִדַּע שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.
 וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם בְּעוֹלָם וְאִין מִי שְׂיִפְיֵר שְׁמוֹ
 יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דָּבָר זֶה, אִין לְהַדְּבָר חַיּוֹת בְּשִׁלְמוֹת.
 וְעַל-כֵּן הוּא מְחַסֵּר תְּקוּנָה עֲדִין, כִּי כָּל חַיּוֹת הַדְּבָר הוּא
 עַל-יְדֵי שְׂמִפְיֵרִין שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דָּבָר זֶה, וְכָל זְמַן
 שְׂלֹא נִמְצָא הָאָדָם, אִין מִי שְׂיִפְיֵר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי
 אוֹתוֹ הַדְּבָר. וְעַל-כֵּן תְּקוּנָה כָּל הַדְּבָרִים נִגְמָר עַל-יְדֵי
 הָאָדָם שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח לְהַפְיֵר וּלְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי
 כָּל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וַיְכֻמוּ כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּח גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת
 לְתַקֵּן כָּל דָּבָר וּלְגַמֵּר תְּבִנְיָתוֹ וְצוּרָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, שְׂזֵהוּ
 בְּחִינַת כָּל הַמְּלָאכּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, מֵה שְׂהָאָדָם צָרִיךְ
 לַעֲשׂוֹת כַּמָּה מְלָאכּוֹת, כְּגוֹן לַעֲשׂוֹת כָּלִים מַעֲץ, אוֹ
 מִתְּכּוֹת, אוֹ לְטוֹוֹת, וּלְאַרְגַּ בְּגָדִים מְצַמֵּר וּפְשָׁתָן שֶׁבְּרָא
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ', כִּי בְּיָדָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּרָא הַצֶּמֶר
 וְהַפְּשָׁתָן אוֹ הַעֲצִים וְהַמְּתַכֵּת וְכוּ' בְּיָדָיו בְּכַחוֹ הָיָה יָכֹל
 לִבְרֹא כָּלִים גְּמוּרִים וּבְגָדִים גְּמוּרִים וְכוּ'. אַךְ הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל מְחַסֵּר תְּקוּנָה עַד שְׂיִבּוֹא הָאָדָם וַיִּגְמֹר
 תְּקוּנָתוֹ עַל-יְדֵי כַּמָּה עֲבָדוֹת וּמְלָאכּוֹת, כִּי אִין לְשׁוּם דָּבָר
 שִׁלְמוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי הָאָדָם, עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מְפִיֵר

וּמַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁבִשְׂבִיל זֶה
 דִּיקָא נִבְרָא הַדְּבָר כַּנ"ל:

ה) וְאִם לֹא הָיָה חוּטֵא הָאָדָם הָיָה זוּכָה לְגַמֵּר תְּקוּן כָּל
 הַדְּבָרִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת בְּלִי עֲמָל וַיְגִיעוּת
 רַק עַל-יְדֵי תִפְלָה וְאִיזָה עֲבָדָא קִלָּה מְאֹד. כִּי בִשְׁעַת
 הַבְּרִיאָה הָיָה גִמֵּר תְּקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בְּאָדָם
 הָרֵאשׁוֹן, שָׁאֵם לֹא הָיָה אוֹכֵל מֵעֵץ הַדַּעַת וְהָיָה מִתְפַּלֵּל
 תִּפְלָתוֹ הָיָה גוֹמֵר תְּקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁלְמוֹת בְּאוֹתוֹ
 הַיּוֹם כַּמְבֹאָר בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י (סֵפֶר הַגְּלוּלִים פָּרָק כב, יז), אָךְ
 עַל-יְדֵי חֻטְאוֹ לֹא גִמֵּר תְּקוּן הָעוֹלָמוֹת אֲךָ גַּם פָּגַם
 וְקִלְקַל כָּל הָעוֹלָמוֹת עַד אֲשֶׁר נִגְזַר "בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה
 בְּזַעַת אִפְּךָ תֹּאכֵל לֶחֶם", שְׁצָרִיכִין כַּמָּה וְכַמָּה יְגִיעוּת
 וּמְלָאכוֹת שֶׁהֵם ל"ט מְלָאכוֹת קִדְּם שְׁמֵתִקְנִים הַדְּבָרִים
 שֶׁבְּעוֹלָם שִׁיְהִיו רְאוּיִים לְהַנּוֹת מֵהֶם לְאָכְלָם אוֹ לְלַבֵּשׁם
 וְכִיּוֹצֵא בָהֶם.

וְגַם עֲתָה כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר וְזוּכָה
 לְפָרֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הָעוֹלָם וְלָשׁוּם כָּל לְבוֹ וְדַעַתוֹ
 לְהַכִּיר וּלְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ כֵּן זוּכָה לְהַעֲבִיר
 מֵעֲלָיו עַל הַל"ט מְלָאכוֹת וְזוּכָה לְקַבֵּל הַפְּרִנָּסָה בְּלִי
 עֲמָל וַיְגִיעָה גְדוּלָּה וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם
 לְבִרְכָה (אֲבוֹת ג, ה) 'כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה מֵעַבְרִין
 מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דֶּרֶךְ אֶרֶץ', כִּי יְגִיעַת הַפְּרִנָּסָה

שהוא בחינת ל"ט מלאכות נמשכין מזהמת הנחש מפגם עץ הדעת על-ידי שלא השתדל להגדיל שמו יתברך על-ידי כל הדברים. אדרבא! פגם מאד וכפר בעקר (סנהדרין לח:) ומשם נמשכין כל הל"ט מלאכות שהם בחינת יגיעות וטרדת הפרנסה.

ועל-כן כשאדם מקדש עצמו ומאמין בהשם יתברך ומשים כל לבו להודות לשם השם על כל דבר ודבר שרואה או נהנה ממנו להגדיל שם השם על-ידי כל דבר שבעולם כנ"ל, על-ידי-זה דוחה זהמת הנחש, שהוא בחינת הל"ט מלאכות, וזוהי שיגמר אצלו תקון כל הדברים בנקל ומשיג פרנסתו וכל הצטרכותו בלי עמל ויגיעה. כי עקר התקון על-ידי הגדלת שם השם וכפי מה שזוכין להגדיל שם השם כמו כן נצול מל"ט מלאכות מעצבות ויגיעת הפרנסה. וזוהי לקבל פרנסתו בנקל משם השם עקר הבטחון על כל הצטרכות האדם ועל כל הישועות כמו שכתוב (תהלים לג, טז, יז, כ) "אין המלך נושע ברב חיל וכו'. שקר הסוס לתשועה" וכו' ומסים שם: "כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו". 'בשם קדשו' דיקא. כי הכל נמשך משם השם וכנ"ל:

וזה בחינת שבת שהוא שם השם שבו אסורין כל הל"ט מלאכות לגמרי. כי בשבת אסור לעורר

עובדין דחל. כי שבת הוא שם השם שאז הוא תכלית מעשה שמים וארץ. הינו שאז בשבת עולין כל הדברים אל תכליתן שהוא שם השם כנ"ל כי על-ידי קדשת שבת שהוא שם השם זוכין לדעת שלם לזכות להפיר ולהתבונן גדלת השם יתברך ולהפיר שמו יתברך על-ידי כל דבר שבעולם.

וזהו בחינת (תהלים מו, ט) "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז:) 'אל תקרי שמות אלא שמות' ואיתא בלקוטי תנינא בסימן ל"ט על פסוק זה, ששמות הוא ראשי תבות תכלית מעשה שמים וארץ' (מערבית לשבת) שהוא בחינת שבת שהוא התכלית של כל הבריאה כלה וכו' עין שם. הינו כנ"ל. כי שם של כל דבר הוא חיותו ותכליתו שעל ידו יכולין להפיר שמו יתברך שמשם נשתלשל זה השם שיש לו. וזה זוכין על-ידי שבת שהוא שמא דקדשא בריך הוא (והו חלק ב פח:) שרש של כל השמות של כל הדברים שבעולם שהם חיותם שהוא התכלית של כל מעשה שמים וארץ כי עקר התכלית של כל דבר הוא להפיר שמו יתברך על-ידי אותו הדבר כפי השם שיש לו כנ"ל. שזה זוכין על-ידי שבת שהוא שמא דקדשא בריך הוא כנ"ל.

כי השם יתברך ברא את כל הבריאה בששת ימי

הַמַּעֲשֵׂה וְשַׁבַּת בְּשַׁבַּת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי הַמְּנוּחָה וְהַשְּׁבִיטָה
 שֶׁל שַׁבַּת הוּא עֶקֶר שְׁלֵמוֹת וְחַיּוֹת וְקִיּוֹם כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּיָדוּעַ. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, ב) "וַיִּכַּל אֱלֹקִים בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי [אֵת כָּל] מְלַאכְתּוֹ" וְכוּ' וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
 לְבִרְכָה (רש"י שם וְעִין בְּבְרֵאשִׁית רַבָּה) 'מָה הָיָה הָעוֹלָם חֹסֵר
 מְנוּחָה. בָּא שַׁבַּת בָּא מְנוּחָה כְּלָתָה וְנִגְמְרָה הַמְּלָאכָה'.
 וְאִם לֹא הָיָה חוּטֵא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, הָיָה מְשָׁלִים תְּקוּן כָּל
 הַבְּרִיאָה בְּעֶרֶב שַׁבַּת בַּיּוֹם שֶׁנִּבְרָא בּוֹ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה לְבַד
 וְכַ"ל, וְאִז הָיָה זֹכֶה בְּשַׁבַּת לְהַפִּיר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּשְׁלֵמוֹת עַל-יְדֵי כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. וְאִז הָיוּ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת עוֹלִים לְמִקּוֹמָן לְשְׁלֵמוֹת תְּכֵלִיתָן בַּיּוֹם הַשַּׁבַּת
 הָרֵאשׁוֹן. וְכַמְבֹאֵר בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל, אָבֵל מִחַמַּת
 שֶׁחָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְעָרַב
 כָּל הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל הָעוֹלָמוֹת שֶׁנִּתְעָרְבוּ
 מִטוֹב וְרַע, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא נִתְתַקֵּן הָעוֹלָם, אֲדַרְבָּא!
 הוֹסִיף לְקַלְקְלוֹ וּלְחַסְרוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְזַר "בְּעֶצְבוֹן
 תֹּאכְלֶנָּה בְּזַעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם" וְכוּ' שֶׁהֵם בְּחִינַת
 ל"ט מְלָאכוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל יְגִיעוֹת וְטָרְחוֹת וְטָרְדוֹת
 הַפְּרָנְסָה וּלְפִי עֶצֶם חָטְאוֹ לֹא הָיָה הָאָדָם וְהָעוֹלָם יָכֹל
 לְהִתְקַיֵּם. אִךְ שַׁבַּת אֲגִין עָלֶיהָ כְּמוֹ שֶׁאֵיתָא בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ
 (חֻלְק ב קלח.) כִּי עֶקֶר הַפְּגָם הוּא שֶׁפָּגַם בְּשֵׁם הַשֵּׁם וְהַגְּבִיר
 בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ עַל מְאוּרֵי אוֹר.

וְזֶה בְּחִינַת "וְכִי תֵּאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם" (פְּרָאשִׁית ג, ו) זֶה בְּחִינַת פָּגַם הָעֵינַיִם שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי אוּר. וְזֶה בְּחִינַת "וְכִי תֵּאָוֶה הוּא" וְכוּ'. 'תֵּאָוֶה' זֶה בְּחִינַת הַתְּגַבְרוּת מְאוּרֵי אֵשׁ שֶׁמֶשֶׁם כָּל הַתֵּאוֹת. כִּי עֶקֶר כָּל הַתֵּאוֹת הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ שֶׁמֶשֶׁם הָאֵשׁ וְהַחֲמִימוֹת שֶׁל כָּל הַתֵּאוֹת. וְזֶהוּ "וְנִחַמְדָּה הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל" זֶה בְּחִינַת פָּגַם הַמַּחֲזִין שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי אוּר כַּנִּל. וְעַל-יְדֵי שֶׁפָּגַם אָדָם הִרְאִישׁוֹן בְּשֵׁם הַשֵּׁם וְהִגְבִּיר מְאוּרֵי אֵשׁ שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם הַטְּמֵאָה וְכוּ'. עַל-כֵּן כָּל תְּקוּנוֹ הָיָה עַל-יְדֵי שֶׁבַת דִּיקָא שֶׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם כַּנִּל. כִּי בְּשֶׁבַת אֵין שׁוּם שְׁלִיטָה לְשֵׁם הַטְּמֵאָה כִּי אַז מְאִיר שֵׁם הַשֵּׁם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. כִּי שֶׁבַת קְבִיעָה וְקִיָּמָא (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה [פְּסָחִים קיז:]) וְקִדְשָׁתָהּ קְבוּעָה בְּעֶצְמָה. וְעַל-כֵּן בְּשֶׁבַת מְאִיר שֵׁם הַשֵּׁם וְנִדְחָה זְהֵמַת הַנְּחָשׁ וְנִתְתַקֵּן חֲטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן. וְעַל-כֵּן אֲסוּרִין בּוֹ כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מִזְהֵמַת הַנְּחָשׁ מִבְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ. כִּי בְּשֶׁבַת אֵין שׁוּם שְׁלִיטָה לְבְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ כִּי בְּשֶׁבַת מְאִיר שֵׁם הַשֵּׁם כַּנִּל:

וְעַל-כֵּן בְּשֶׁבַת אֲסוּר אֶפְלוֹ לְהַתְּפַלֵּל עַל צָרְכֵינוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה לד, טו). כִּי שְׂאֵלַת צָרְכֵינוּ אֲסוּר בְּשֶׁבַת. וְעַל-כֵּן אֵין מִתְּפַלְּלִין בּוֹ שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת כִּי אִם שֶׁבַע בְּרָכוֹת. כִּי גַמַר תְּקוּן הָעוֹלָמוֹת הָיָה צָרִיךְ אָדָם הִרְאִישׁוֹן

לגמר בערב שבת על-ידי תפלה כנ"ל, אבל בשבת הוא מנוחה לגמרי ואין בו שום בריאה ולא גמר מלאכה של שום נברא. אפלו על-ידי תפלה ובקשה על צרכיו. רק יום שביתה ומנוחה ובטול אל התכלית על-ידי כל פּרטי הבריאה שבכל ששת ימי המעשה. שבשבת זוכין להפיר שמו ותברך על-ידי כל הבריאה כנ"ל שזהו עקר תכלית הבריאה כלה כנ"ל:

וזהו עצם מעלת יקרת קדשת שבת קדש שבשבת יכול כל אדם אפלו אם עבר כל עברות שבתורה חס ושלום, הוא גם כן יכול להמשיך על עצמו קדשת שמו ותברך לידע ולהפיר שמו ותברך על-ידי שמירת שבת שהוא שמא דקדשא בריך הוא. כי בקדשת שבת אין מגיע שום פגם של שום עברה חס ושלום. כי שבת אגין על אדם הראשון בחטאו. וכמו כן מגן השבת גם עתה על כל החוטא חס ושלום. כי על-ידי שמירת שבת כראוי זוכין כלם אפלו הגרועים והפחותים לידע ולהפיר ולהאמין בשמו ותברך. ועל-ידי זה יזכו לשוב אל השם. כי שבת והצדיקי אמת הם בחינה אחת כנ"ל. שהם בחינת שם השם שעל ידם כלם יכולין לידע משמו ותברך ולשוב אליו ותברך. ולתקן פגם כל הארבעה יסודות הנמשכין מארבע אותיות השם הנ"ל ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם

לְבָרְכָה (שַׁבַּת קיח:) 'כָּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת מוֹחֲלִין לוֹ כֹּל
עֲוֹנוֹתָיו'. הֵינוּ כַּנ"ל:

ח) וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (שַׁבַּת
קיח:) 'אֲלֵמָּלָא שָׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת מִיַּד
הָיוּ נִגְאָלִין'. כִּי עֲכָשׁוּ אַחַר חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן צָרִיכִין
שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת דִּיקָא, כִּי בַּאֲמַת צָרִיךְ הָאָדָם לְגַמֵּר תְּחִלָּה
תְּקוּן הָעוֹלָם בְּגַשְׁמִיּוֹת בִּימֵי הַחַל. כִּי כָּל הַדְּבָרִים נִבְרָאוּ
מִחֲסַר תְּקוּן כַּנ"ל. וְהָאָדָם הָיָה צָרִיךְ לְהַשְׁלִים אוֹתָן
שְׁיִהְיֶה כָּל דְּבָר בְּמֵלֵאוֹ וְטוֹבוֹ וּבְשִׁלְמוֹתוֹ הָרְאוּי. כְּגוֹן
כָּל הַמְּאָכְלִים שְׁיִהְיוּ בְּשִׁלְמוֹתָן שְׁיִהְיוּ רְאוּיִים לְאֲכִילָה.
וְכִמוֹ כֵּן כָּל הַדְּבָרִים שְׁבַע עוֹלָם. וְאִם לֹא הָיָה חוֹטָא אָדָם
הָרֵאשׁוֹן הָיָה גּוֹמֵר תְּקוּן כָּל הַבְּרִיאָה בְּשִׁלְמוֹת בְּעֶרְב
שַׁבַּת הָרֵאשׁוֹן עַל-יַדֵּי תְּפִלָּתוֹ. כִּי עַל-יַדֵּי הַתְּפִלָּה הָיָה
נִשְׁלָם הַכֹּל בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת וְכִמוֹ שְׁיִהְיֶה לְעֵתִיד כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (שַׁבַּת ל:) עֲתִידָה הָאָרֶץ
שֶׁתּוֹצִיא גְלוּסְקָאוֹת וְכוּ'. וּבְיִדְאֵי כֵּן הָיָה קִדְּם הַחֲטָא
שֶׁלֹּא הָיִינוּ צָרִיכִין שׁוּם יְגִיעָה וּמְלָאכָה לְהַשְׁלִים
הַדְּבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ. רַק הַכֹּל הָיָה נִגְמָר בְּשִׁלְמוֹת עַל-יַדֵּי
תְּפִלָּה לְבַד. וְאִז אִם הָיוּ כָּל הַדְּבָרִים בְּשִׁלְמוֹתָן וּבְמֵלֵאן
קִדְּם הַשַּׁבָּת. אָזִי עַל-יַדֵּי הַשַּׁבָּת הָרֵאשׁוֹן הָיוּ כָּל
הַדְּבָרִים עוֹלָיִם לְתַכְלִיתָן. כִּי הָיָה זוֹכָה אָדָם הָרֵאשׁוֹן
לְהַפִּיר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה בַּשַּׁבָּת

הראשון שזה עקר תכליתן כנ"ל. כי מאחר שפכר הזה נשלם הבריאה בתכלית השלמות קדם השבת אזי היה יכל בשבת להפיר שמו יתברך על-ידי כל פרטי הבריאה.

כי בודאי אי אפשר להשיג התכלית של כל דבר, דהינו להפיר שמו יתברך על-ידי כל דבר, כי אם כשהדבר במלאו וטובו. כי כל זמן שאין הדבר נשלם בשלמות עדין לא הגיע לתכליתו ואי אפשר להביאו לתכליתו בשלמות דהינו להפיר שמו יתברך על-ידי-זה הדבר מאחר שזה הדבר בעצמו לא בא לשלמותו ואינו יכול לעשות פעלתו הראוי. למשל דבר מאכל קדם שמתקנין החטים בטחינה ולישה ואפיה וכו' עד שיהיה ראוי למאכל אדם בודאי קדם זה לא הגיעו החטים לתכליתן. ואין רואין בהם עדין בשלמות טובות הבורא ונפלאותיו ואין מפירין עדין בשלמות על ידם שם השם שצריכין להפיר על ידם. רק כשמתקנים החטים עד שבאים לשלמותן שעושין מהם לחם אז הגיעו לשלמותן. ואז יכול המשפיל להפיר על ידם בשלמות שם השם שצריכין להפיר על ידם דיקא. כמו שכתוב (יואל ב, כו) "ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם" וכו'. נמצא שאי אפשר להפיר שם השם בשלמות על-ידי הבריאה כי

אם כִּשְׁנֵשֶׁלֶם הַבְּרִיאָה תַּחֲלָה כַּנ"ל.

וְאִם לֹא הָיָה חוּטֵא אָדָם הִרְאִשׁוֹן הָיָה זוּכָה לְהַשְׁלִים
אֶת כָּל הַבְּרִיאָה עַל-יְדֵי תַּפְלָה לְבַד בְּעָרֹב שַׁבָּת
הִרְאִשׁוֹן, וְאִזּוּ הָיָה זוּכָה בַּשַּׁבָּת הִרְאִשׁוֹן לְהַפִּיר שֵׁם
הַשֵּׁם בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה שְׁזָה עֶקֶר
תַּכְּלִיתָן כַּנ"ל. אֲבָל אַחַר הַחֻטָּא לֹא נִשְׁלַם הַבְּרִיאָה
בְּשִׁלְמוֹת. וְאִזּוּ בְּיַדֵּי אִי אֶפְשָׁר לְהַפִּיר בַּשַּׁבָּת שֵׁם הַשֵּׁם
כִּי אִם כְּפִי תַּבְּנִית הַבְּרִיאָה אִזּוּ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין שְׁמִירַת
שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, כִּי בַּתַּחֲלָה צְרִיכִין שְׁמִירַת שַׁבָּת שֶׁהוּא
שֵׁם הַשֵּׁם, כְּדֵי לְזַכּוֹת אַחַר כֵּן בַּשַּׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל
לְהַשְׁלִים הַבְּרִיאָה עַל-יְדֵי הַל"ט מְלָאכוֹת שְׁנֵתֵהוּוּ אַחַר
הַחֻטָּא. כִּי עֲכָשׁוּ אִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִים אֶת הַבְּרִיאָה כִּי אִם
עַל-יְדֵי הַל"ט מְלָאכוֹת וְעֶקֶר הַשְׁלְמוֹת הוּא עַל-יְדֵי
שַׁבָּת דִּיקָא. כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת זוּכִין לְהַמְשִׁיךְ
קַדְשֵׁת שַׁבָּת לְשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל שִׁיְהִי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת
בְּבַחֲיַנַּת מְלָאכַת הַמְשָׁכָן שְׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִשְׁלַם
הַבְּרִיאָה. וְאִזּוּ זוּכִין בַּשַּׁבָּת הַשְּׁנִי אַחַר כֵּן לְהַפִּיר שֵׁם
הַשֵּׁם בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה כִּי כְּבָר נִשְׁלַם
הַבְּרִיאָה עַל-יְדֵי הַל"ט מְלָאכוֹת שְׁזָכָה לַעֲשׂוֹתָן בְּקַדְשָׁה
בְּבַחֲיַנַּת מְלָאכַת הַמְשָׁכָן עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַשַּׁבָּת הִרְאִשׁוֹן
כַּנ"ל.

כִּי עֲכָשׁוּ צְרִיכִין לְהַתְּחִיל הַתְּקוּן מִשַּׁבָּת שְׁאִין מַגִּיעַ בּוֹ

שום פגם ואחיזה של הל"ט מלאכות שהם בחינת זיהמת הנחש. ועל-כן בשבת יכול אפלו עתה אחר החטא להמשיך על עצמו ועל כל הבריאה קדשת שמו יתברך. ועל-ידי-זה יכולין להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל לטהר ולקדש הל"ט מלאכות מזהמת הנחש לזכות שיהיו הל"ט מלאכות קדושים בבחינת מלאכת המשכן. ואז נשלם תקון כל הדברים על-ידי ל"ט מלאכות אלו בימי החל. ואזי זוכין בשבת השני להביא כל הבריאה אל התכלית. דהינו להפיר שמו יתברך בשלמות על-ידי כל פרטי הבריאה שפכר נשלמה וכו' כנ"ל. ואזי תבוא הגאולה פי יתתקן חטא אדם הראשון שפגם בזה כנ"ל. ועל-כן אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות דיקא מיך היו נגאלין כנ"ל:

וזהו 'כל השומר שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו' (שבת קיח:). כי דור אנוש עקר פגם שלהם היה בשם השם. כמו שכתוב (בראשית ד, כו) "אז הוחל לקרא בשם ה'". על-כן שמירת שבת שהיא שם השם הוא תקון לזה:

ט) וזה בחינת פרשת זכור שצריכין לקרות בשבת שקדם פורים פרשת זכור (מגילה כט.). שהוא זכרון מלחמת עמלק שהוא בכל דור ודור כמו שכתוב: (שמות יז, טז) "מלחמה לה' בעמלק מדור דור". כי עקר הכח

לְלַחֵם בְּעַמְלֵק לְמַחֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן הָעוֹלָם הוּא
עַל-יְדֵי שַׁבַּת שֶׁהוּא 'שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא' כַּנ"ל. כִּי
עָקַר מְלַחְמַת עַמְלֵק שֶׁבְּכָל דּוֹר. הוּא כְּנֶגֶד שֵׁם הַשֵּׁם (זֶהר
חֵלֶק ב סה, קצד) שֶׁהוּא שֵׁם הַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם
כִּי שְׁמוֹ מְשַׁתָּף בְּשֵׁם הַצְּדִיק (ירושלמי תענית פ"ב). אֲשֶׁר
הַצְּדִיק הַזֶּה הָאֱמֶת הוּא הַפֶּאָר וְהִיפִי וְהַהֲדוּר שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם הוּא הַחֵן הָאֱמֶת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. הוּא בְּחִינַת
יְסוּד הַפְּשׁוּט (עֵינן זֶהר חֵלֶק ג קג: וּבְהִנְגָהוֹת מֵהֲרַח"ו שֵׁם אוֹת ג, ה)
בְּחִינַת "נִהַר הַיֵּצֵא מֵעֵדֶן" וְכוּ' (בְּרַאשִׁית ב, י) אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ
נִמְשָׁכִין כָּל הָאֲרָבֶעָה יְסוּדוֹת שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל
הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, שֶׁכֵּלְנָן נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ, וְכָל חַיּוֹתָם נִמְשָׁף
עַל יְדוֹ אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּשֵׁם הָאֱמֶת שֶׁל זֶה הַצְּדִיק
הוּא מְסֻתָּפֵל עַל עֲצָמוֹ בְּכָל הָאֲרָבֶעָה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם כָּל
הַמִּדּוֹת וְזוֹכֵה לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה לַהֲשִׁים יְתִבְרַךְ וְכוּ' כַּמְבָאָר
שֵׁם בְּמִקוּמוֹ בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת עֵינן שָׁם.

וְאִם זֶה הַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר הֵיךְ נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם.
וְכָל הָעוֹלָם הָיוּ מְקַרְבִּים אֵלָיו בְּאֱמֶת, הֵיךְ הָעוֹלָם
כָּבֵר מְתַקֵּן, כִּי זֶה הַצְּדִיק יֵשׁ לוֹ כַּח לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָם,
אִם לֹא הָיוּ מְעֻלְמִין וּמְסֻתְרִין אוֹתוֹ, אֲבָל בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר יֵשׁ בְּחִינַת מְלַחְמוֹת עַמְלֵק. וְעָקַר מְלַחְמַתוֹ שֶׁל
עַמְלֵק יִמַּח שְׁמוֹ הִיא רַק דִּיקָא נֶגֶד הַצְּדִיק הָאֱמֶת הַזֶּה
שֶׁהוּא הָרֵאשׁ בֵּית. כִּי עַמְלֵק הוּא בְּחִינַת רֵאשִׁית דְּסֻטְרָא

אַחַרָא בְּחִינַת (במדבר כד, כ) "רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק".

וְעַל-כֵּן כָּל מְלַחֲמָתוֹ הוּא רַק כְּנֻגַד זֶה הָרֵאשׁ בֵּית
הָאֱמֶת שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ. בְּבַחֲיַנַת
(ישעיה מא, ד) "קִרְא הַדּוֹרוֹת מֵרֵאשׁ" כִּי עֲמֶלֶק אֵינוֹ רוֹצֵה
לְהִלָּחֵם לֹא אֶת הַקֶּטָן וְלֹא אֶת הַגָּדוֹל כִּי אִם עִם הָרֵאשׁ
בֵּית בְּעֲצָמוֹ, אֲבָל מִחֲמַת שְׁכֻנָּגַד הָרֵאשׁ בְּעֲצָמוֹ אֵין לוֹ
שׁוּם כֹּחַ לְהִלָּחֵם עִמוֹ בְּעֲצָמוֹ. כִּי זֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֶת
הָרֵאשׁ בֵּית כְּבֹד זָכָה לְנִצְחָה אוֹתוֹ וּלְשִׁבְרָה אוֹתוֹ בְּתַכְלִית
כִּי לֹא אֶתְהַנֶּי מִדִּילָהּ כָּלוּם (עין זֶהר חֵלֶק ב קמא:). כִּי כְּבֹד
שִׁבְרָה כָּל הַתְּאוֹת וְכָל הַמַּדּוֹת רְעוֹת בְּתַכְלִית תַּכְלִיתָן
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת שְׁאֵין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו. וְהַכְּנִיעַ וּבִטּוֹל
מִעֲצָמוֹ זֶה־מַת הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא זֶה־מַת עֲמֶלֶק שֶׁהוּא הַסֵּטְרָא
אַחֲרָא, וְהוּא הַכְּנִיעַם כָּלֵם מִעֲצָמוֹ בְּתַכְלִית הַהַכְּנָעָה
וְהַבְּטוֹל, עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר אֶצְלוֹ שׁוּם אַחֲזִיזַת הָרַע כָּלֵל
אֶפְלוֹ כָּל שֶׁהוּא, וְעוֹד הוֹסִיף אַחַר כֵּן לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּכָל
יוֹם בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְקִבֵּל עַל עֲצָמוֹ יְסוּרִים קָשִׁים
וּמְרִים מִמּוֹת בְּשִׁבִיל קִדְשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבְשִׁבִיל עִמוֹ
יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וְכוּ' עַל-כֵּן בּוֹדָאֵי אֵין לְעֲמֶלֶק שֶׁהוּא רֵאשׁ
הַסֵּטְרָא אַחֲרָא שׁוּם אַחֲזִיזָה לְהִלָּחֵם עִם הַצַּדִּיק בְּעֲצָמוֹ.
עַל-כֵּן כָּל מְלַחֲמָתוֹ הוּא מֵה שְׁמַעְרַבֵב אֶת הָעוֹלָם בְּכָל
עֵת. וְעוֹשֶׂה מַחְלָקַת גָּדוֹל בְּכָל עֵת עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת
הַזֶּה שֶׁהוּא הָרֵאשׁ בֵּית כְּדֵי לְהַרְחִיק אֶת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ

כדי שלא ישובו להשם יתברך על-ידי הצדיק הזה שהוא הראש בית שיש לו כח להחזיר כל העולם למוטב כנ"ל. וזאת הקלפה הרעה שהוא המן עמלק כל תחבולותיו וכל מלחמתו הוא להסתיר ולהעלים שם הצדיק האמת הזה שהוא הראש בית האמת.

כי קלפת עמלק מרצה שיתקרבו ישראל לכל הראשים שבועולם. לא מבעיא הראשים של הסטרא אחרא ממש שהם עקר שם הטמאה כמו ראשי הכפות של הפילוסופים והאפיקורסים. כי גם אצלם יש להם ראשים עליהם שלומדים אצלם אלו החכמות החיצוניות הנבוכות העוקרות אותם מן העולם. ולצורך נפשות לקרבם לאלו הראשים ימח שמם בודאי הן הוא משוב דרכו. ועל זה מניח עצמו בודאי לארכו ולרחבו. אלא אפלו ראשים שיש להם חלק בקדושה שהם אנשים פשרים קצת ואפלו אם הם צדיקים רק שיש בהם עדין איזה אחיזת הרע ואין להם כח להוציא את ישראל מרע לטוב. על-כן מרצה עמלק שכל אלו הראשים יהיו גדולים ומפרסמים בשם גדול בעולם. ויהיה להם התנשאות גדול. וכל פונתו הרעה רק כדי להעלים על-ידי-זה שם הראש בית האמת שהוא הראש של כל הראשים שבועולם. והוא הבעל הבית האמת של העולם שעקר תקונו כל בני עולם לשוב להשם יתברך

לקוּטֵי הַלְכוֹת שַׁבַּת ה' אַרְח־חַיִּים עה

הוא על ידו דִּיקָא. וְקַלְפַת עֲמֶלֶק כָּל מְלַחֲמָתוֹ לְהַעֲלִים
וְלְהַסְתִּיר שְׁמוֹ שֶׁל זֶה הָרֹאשׁ בֵּית דִּיקָא.

כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה רָאשִׁים בְּעוֹלָם. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִי-
הַיָּמִים א כט, יא) "וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרֹאשׁ" וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (בְּרֻכּוֹת נח). 'אֶפְלוּ רִישׁ גְּרַגּוּתָא'
וְכוּ'. כִּי כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת נִקְרָאִים רָאשִׁים. כְּמוֹ
שֶׁפָּתוּב (בְּרֹאשִׁית ב, י) "וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים". וּמֵהֶם
נִתְחַלְקוּ כַּמָּה וְכַמָּה רָאשִׁים בְּעוֹלָם וְאֶפְלוּ בְּקִדְשָׁהּ יֵשׁ
כַּמָּה וְכַמָּה רָאשִׁים. כִּי כָּל אֶחָד כְּפִי חֶלְקוֹ שְׂזָכָה לְבָרַר
אֵיזָה חֶלֶק מֵהָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת עַל-יְדֵי בְּרוּר מְדוּתָיו,
וְתַאֲוָתָיו. כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לוֹ אֵיזָה חֶלֶק בְּרֹאשִׁית וְהַתַּנְשָׂאוֹת
הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת בְּרוּר הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁנִּקְרָאִים
אַרְבָּעָה רָאשִׁים. אָבֵל כָּל אֵלוֹ הָרֹאשִׁים מִחֲמַת שְׁלֹא
בְּרוּר עֲדִין אֶת כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית
הַבְּרוּר. כִּי עֲדִין נִשְׁאָר אֶצְלָם אֵיזָה אַחִיזַת הָרַע מֵאֵיזָה
מְדוּת וְתַאֲוֹת. וְכֵמוֹ שֶׁשִּׁמְעָתִי מִפִּי רַבְּנוּ זְכוֹרֹנוּ לְבִרְכָה
שֵׁישׁ כַּמָּה צְדִיקִים שֶׁשִּׁבְּרוּ הַתַּאֲוֹת אָבֵל עֲדִין נִשְׁאָר
אֶצְלָם שְׂמִיץ מִנְהוּ. וְאֵלוֹ הַצְּדִיקִים אֵין לָהֶם כַּחַ לְהַחֲזִיר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמוּטָב. כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיק הָאָמֶת הָרֹאשׁ
בֵּית הָאָמֶתִי שְׂזָכָה לְבַטֵּל הָרַע בְּתַכְלִית וְכוּ' פַּנ"ל. כִּי
מִחֲמַת שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם רַע כָּלָל, עַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּח לְתַקֵּן
כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו לְהַחֲזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן עַל זֶה מִתְקַנָּא עֲצָמוּ בְיוֹתֵר הַבֵּעַל דְּבָר שֶׁהוּא קִלְפַת הַמֶּן עֲמָלֵק (זוהר חלק ג רפא:) וּמִנִּיחַ עֲצָמוּ לְאַרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר שֵׁם וְהַדּוֹר וּפְאָר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַזֶּה וּמְקִים עָלָיו מַחְלָקַת גָּדוֹל. וּמִתְגַּבֵּר בְּתַחֲבוּלוֹתָיו לְהַקִּים רָאשִׁים בְּעוֹלָם וּלְהַגְדִּיל שְׁמֵם מְאֹד. אֲשֶׁר שְׁמֵם נִמְשָׁךְ מִשֵּׁם הַטְּמֵאָה מִשְׁמוֹת הַחִיצוֹנִים כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּמִקּוּמוֹ עֵינַי שָׁם. וְלִפְעָמִים כְּשֶׁרוֹאֶה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַפְּךָ הָאֵמֶת לְגַמְרֵי לְהַעֲמִיד רָשָׁע גָּמוּר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ רֹאשׁ וּמִפְּרָסֵם. כִּי בְּיָדָי לֹא יִטְעוּ בּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים עַל-כֵּן הוּא מִשְׁתַּדֵּל בְּתַחֲבוּלוֹתָיו לְהַתְּלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּאֵיזָה כָּשָׁר אוֹ צַדִּיק שְׂאֵינוֹ גָּמוּר וְנוֹתֵן בְּלָבוֹ שֶׁיַּחֲלֵק עַל זֶה הַצַּדִּיק הַנִּ"ל. שֶׁהוּא הָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי. וְהַבֵּעַל דְּבָר מַגְדִּיל שְׁמוֹ שֶׁל זֶה הַחוּלֵק וְהַמְתַּנַּגֵּד עַל הָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי הוּא מַגְדִּיל שְׁמוֹ מְאֹד וּמִפְּרָסֵם אוֹתוֹ מְאֹד. כִּי עֲמָלֵק מְרַצֶּה שְׁכָל הָעוֹלָם יִתְקַרְבוּ לְאֵלוֹ הָרֹאשִׁים אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם צַדִּיקִים קָצֵת כְּדֵי לְהַרְחִיקֵם מִהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי. כִּי כָּל תַּחֲבוּלוֹתָיו לְרַחֵק יִשְׂרָאֵל מִהַצַּדִּיק הָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי הַנִּ"ל שְׁכָל תְּקוּן נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעוֹלָמוֹת עַל יָדוֹ כַּנִּ"ל:

וְזֶה שְׁכָתוּב (דְּבָרִים כה, יח) "וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחָשָׁלִים אַחֲרֶיךָ" וְכו' — 'וַיִּזְנַב' דִּיקָא. וְכִמוֹ שְׁדַרְשׁוּ

רבותינו זכרונם לברכה (מנחומא שם) שְׁהָיָה חוֹתָךְ זְנוּבוֹת וְזוֹרְקָן כְּלָפִי מֵעֵלָה. כִּי הַהֲמוֹן עִם פְּנֵגֶד הַצַּדִּיק הֵם בְּבַחֲיַת זָנוּב. כִּי הֵם טְפִלִּים אֵלָיו. כִּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הוּא הָרֹאשׁ. וְהַקְטָנִים הַטְּפִלִּים אֵלָיו הֵם בְּבַחֲיַת זָנוּב. אֲבָל בְּיָדָאֵי טוֹב לְהִיּוֹת זָנוּב וְטָפֵל לְצַדִּיק הַזֶּה שֶׁהוּא רֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי מִלְּהִיּוֹת רֹאשׁ בְּמָקוֹם אֲחֵר. וְכֵמוּ שֶׁאָמְרוּ בַּמִּשְׁנָה (אבות ד, יד) 'הָיִי זָנוּב לְאֲרִיּוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוֹעָלִים'. וְכֵמוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרָכָה (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה טז, ה) 'הִדְבּוּק וּמְחַבֵּר לְטָהוֹר טָהוֹר'. וְכֵדָאֲמַרִי אֵינִישִׁי (שְׁבַעוֹת מז) 'עֲבַד מְלֶךְ מְלֶךְ הַדְּבִק לְשַׁחוֹר וְיִשְׁתַּחוּוּ לָךְ' כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (בְּרֵאשִׁית טו, יח) לְעֵנִין נִהַר פָּרַת שְׁסֻמוֹף לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל כּו'. וְעַמְלָק בְּתַחֲבוּלוֹתָיו חוֹתָךְ הַזְּנוּבוֹת וְזוֹרֵק כְּלָפִי מֵעֵלָה שְׁמַהֲפֹף מְזָנוּב לְרֹאשׁ. שְׁלוֹקַח קְטָנִים בְּמֵעֵלָה שֶׁהֵם בְּבַחֲיַת זָנוּב נִגְדָה הָרֹאשׁ בֵּית שְׁהִיּוֹ צְרִיכִין לְהִיּוֹת טְפִלִּים אֵלָיו. וְהוּא לוֹקַח אֵלּוֹ הַזְּנוּבוֹת הַקְטָנִים בְּמֵעֵלָה וְחוֹתְכֶם וּמְרַחֲקֶם מִהַצַּדִּיק מִהָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי. וְזוֹרְקָן כְּלָפִי מֵעֵלָה. דְּהֵינּוּ שְׁעוֹשֶׂה מֵהֶם רָאשִׁים וּמַגְבִּיֵה אוֹתָם לְמֵעֵלָה לְמֵעֵלָה. וּמַגְדִּיל שְׁמֶם מְאֹד. וּמְכַנֵּס בְּלִבָּם שֶׁיַּחֲלִקוּ עַל הַצַּדִּיק הַכֹּל בְּשִׁבִיל לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים שֵׁם הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁהוּא הָרֹאשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי וְכַנ"ל:

ועל-פֶּן "מִלְחָמָה לָהּ" בְּעַמְלָק מִדֵּר דֵּר". כִּי זֶה עֵקֶר

תקף מלחמות עמלק שבכל דור פי בכל דור מוכנת הגאולה לבוא על-ידי הראש בית הזה שהוא בחינת משה משיח שהוא הצדיק האמת הגדול במעלה שבכל דור. אך עקר העכוב הוא על-ידי המחלקת העצום הזה שהוא בחינת מלחמת עמלק שכל מלחמתו להסתיר ולהעלים שם הצדיק הזה פנ"ל:

י וזה שאמר משה ליהושע תלמידו דיקא "צא הלחם בעמלק" (שמות יז, ט). ולא לחם עמו בעצמו. פי מחמת שכל מלחמתו של עמלק הוא כנגד בחינת משה שהוא הראש בית האמת. להסתיר ולהעלים שמו חס ושלום. על-כן אין יכול משה בעצמו להלחם עמו. פי אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים (ברכות ה:), פי איך אפשר להצדיק להגדיל ולפרסם שם עצמו? על-כן צוה לתלמידו יהושע צא הלחם בעמלק. פי דיקא התלמיד של הצדיק האמת הוא יש לו כח להלחם בעמלק שרוצה להעלים ולהסתיר שם הצדיק הזה. פי בחינת יהושע תלמידו כל עסקו וכל תחבולותיו לפרסם ולהגדיל שמו הקדוש והנורא של הצדיק הזה בעולם. וכמו שאמר רבנו זכרוננו לברכה, על פסוק (איוב לז, ז) "ביד כל אדם יחתם לדעת כל אנשי מעשהו" וכי' (בסימן קס) שדיקא על-ידי התלמידים של הצדיק יכולין לידע גדלת הצדיק ובודאי כל כחו של בחינת

יהושע תלמידו להלחם בעמלק הוא בודאי רק מהראש
בית בעצמו שהוא בחינת משה. כי בודאי אין כח
ליהושע שהוא בחינת התלמיד להלחם מלחמה עצומה
ונוראה כזאת.

וזה שפתוב "והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל"
וכו' (שמות יז, יא). כי בודאי עקר כח המלחמה היה
על-ידי משה בעצמו. רק אף-על-פי-כן המלחמה
בעצמה להתגבר על עמלק שרוצה להסתיר ולהעלים
שם הצדיק הזה להתגבר עליו להגדיל ולפרסם ולפאר
ולרומם באמת שם הצדיק הזה צריך שיהיה נעשה
על-ידי בחינת יהושע תלמידו דיקא כנ"ל. וכמו שאיתא
בזהר הקדוש (בשלח סה:) שיהושע דיקא היה מסגל
למלחמה הזאת עין שם. הינו כנ"ל:

יא) וזה בחינת מחלקת קרח. שהתלבש עצמו הסטרא
אחרא בחינת קלפת הזמן עמלק בראשי בני
ישראל שהם קרח ועדתו שהיו מאתים וחמישים ראשי
סנהדראות (במדבר-רבה יח, ועין סנהדרין ק.). ורצה להגדיל
שםם והכניס בלבם שיחלקו כלם על משה רבנו עליו
השלום וכמו שפתוב שם (במדבר טז, ב) "קראי מועד אנשי
שם" — 'אנשי שם' דיקא. שרצה הבעל דבר להגדיל
'שםם' דיקא מחמת שהם חולקים על הראש בית שהוא
משה, כדי להסתיר ולהעלים שם משה רבנו, שהוא

בְּחִינַת הָרֹאשׁ בֵּית, שֶׁהוּא כָּלֵל וְשָׂרֵשׁ וַיְסוּד שֶׁל כָּל
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

זֶה שֶׁשִּׁמְעָנוּ מִפִּי רַבָּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרָכָה שֶׁפַּעַם אַחַת הָיוּ
כָּל עֶסְקוֹ בַּפּוּרִים לְתַקֵּן פָּגַם קָרַח וְכוּ' עֵינַי שָׁם. כִּי
מִלְחָמַת הַמֶּן עֲמַלְק שָׁזָהוּ בְּחִינַת פּוּרִים. וְתִקּוּן מִחֻלְקַת
קָרַח הַכֹּל בְּחִינָה אַחַת דְּהֵינּוּ שֶׁבְּכַח קְדָשְׁת הַנֶּס שֶׁל
פּוּרִים שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. נִזְכָּה שִׁתְּגַלֶּה הָאֱמֶת
לְאֲמָתוֹ בְּעוֹלָם. שְׂלֵא יִהְיֶה עוֹד כַּח לְהַקְלִפָּה לְהַעֲלִים
וּלְהַסְתִּיר שֵׁם הַצְּדִיק שֶׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם וְכַנ"ל שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת הַכְּנַעַת קָרַח וְעַדְתּוֹ שֶׁהָיוּ אֲנָשֵׁי שֵׁם שֶׁחֲלָקוֹ עַל
מֹשֶׁה שֶׁהוּא רֹאשׁ בֵּית הָאֱמֶתִי וְכוּ' כַּנ"ל:

יב) וְעַל-כֵּן קִדְּם פּוּרִים צְרִיכִין לְהַקְדִּים בַּשָּׁבַת שֶׁלְּפָנָיו
לְקָרוֹת בּוֹ פָּרָשַׁת זְכוּר שֶׁהוּא מְחִיט עֲמַלְק
שְׂרוּצָה לְהַסְתִּיר שֵׁם הַשֵּׁם שֶׁהוּא שֵׁם הַצְּדִיק הַזֶּה כַּנ"ל.
כִּי עַקֵּר הַכַּח לְהַלְחֵם עִמּוֹ הוּא עַל-יְדֵי שָׁבַת שֶׁהוּא
שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַצְּדִיק
הָאֱמֶת בְּחִינַת (זֶהר חֲלָק ג קמד, קמה) 'אַנְתָּ שָׁבַת דְּכֻלְהִי
יּוֹמָא' כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן בְּכַח קְדָשְׁת שָׁבַת זּוֹכִין לְהַכְּנִיעַ
קַלְפַת הַמֶּן עֲמַלְק וּלְהַגְדִּיל שֵׁם הַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא
בְּחִינַת שָׁבַת כַּנ"ל:

וְעַל-כֵּן צוּתָה הַתּוֹרָה לְמַחֹת שֵׁם עֲמַלְק מִן הָעוֹלָם.
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תִּמְחָה אֶת זְכוֹר עֲמַלְק" וְכוּ'

לקוטי הלכות שבת ה' ארחתיים פא

(דברים כה, יט) כי צריכין למחות שמו דיקא מחמת שפול
מלחמתו נגד שם השם שהוא שם הצדיק שהוא הראש
בית האמתי פנ"ל:

(ג) וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת טו).
'המהלך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת
מונה ששה ימים ומקדש שביעי', ואמרו שם, שגם בכל
הששה ימים אסור לעשות מלאכה כי אם כדי חייו
לבד. וגם ביום השביעי שלו עושה מלאכה כדי חייו
ולמאי נפקא מינה מקדש שביעי לקדושי ואבדלתא. כי
הצדיק האמת הוא בחינת שבת פנ"ל, כי עקר שם השם
נתגלה על ידי השם הצדיק האמת וכל מה שיגדל שם
הצדיק האמת יותר ויותר יגדל שם השם יותר ויותר.
כי שמו יתברך משתף בשם הצדיקים פנ"ל שזהו
בחינת שבת שהוא שמא דקדשא ברין הוא. וכמו
שאמרו החבריה לרבי שמעון בר יוחאי: 'אנת שבת
דכלהי יומי'.

אבל בעונותינו הרבים נתבלבל העולם מאד ונתרבה
המחלקת בעולם. ונעשה קטגוריא גדולה בין
התלמידי חכמים בעצמם (סוף פתבות). עד שאין האחד
יודע האמת לאמתו מי הוא הצדיק האמתי שיוכל לתקן
אותו בשלמות, ומחמת זה מתגברים המתנגדים
החולקים לגמרי על כל החסידים והצדיקים שהיו

מימות הבעל שם טוב רבן של כל בני הגולה זכר צדיק וקדוש לברכה, כי מתלווצצים ואומרים שהם מאמינים לכל דבריהם של כל החולקים זה על זה. וממילא לא נשאר אצלם גם אחד מהצדיק שיאמינו בו. כידוע ליצנות זאת בעולם. אבל באמת לא כף המדה ולא כף יפה להם והשם יתברך יסלח להם על זה וישיב לבם אל האמת והאמונה. כי אדרבא! אנו צריכין להאמין בכלם בכל מי שמנהיג ישראל על-פי דת תורת משה בכתב ובעל פה על-פי הספרים המיסדים על אדני פז של הגמרא הקדושה מדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל וכו' בודאי אנו צריכין להאמין בכלם.

כי רק מפת העוסקים בחכמות חיצוניות שעוסקים במקרא לביד. ופונים ערך מהגמרא הקדושה והם כמו הקראים ממש למי שבקי בהם ובדרכיהם. וכל למודם הרע ופרושיהם הרעים הם על-פי יסודות האפיקורסים המפרסמים כמו אריסטו וחבריו ימח שמם ונמח זכרם. מפתות פאלו ומספריהם צריכין להרחיק בתכלית הרחוק יותר מהרחקת בעלי ראתן (עין כתבות עז:). כי עליהם נאמר (משלי ב, יט) "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים" (עין עבודה זרה יז.) כידוע לכל בעל דת ישראל גדל עצם רשעותם וארסם הרע

והנמנה רחמנא לשזבן מהם ומהמונם. אבל כל הצדיקים והפשרים המתנהגים על-פי דברי רבותינו זכרונם לברכה בגמרא וזהר ובכתבי האר"י והבעל שם טוב ותלמידיו זכותם יגן עלינו בודאי אסור לחלק על שום אחד מהם. וכמוכן בדברי רבנו זכרנו לברכה בהתורה בחדושי בלקוטי הראשון (בסימן ה) על פסוק (משלי טו, לא) "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין", שמי שרוצה לחוס על נפשו אסור לו לשמע כלל המחלקת שבין הצדיקים השלמים רק להאמין בכלם:

וזהו 'המהלך במדבר ואינו יודע מתי שבת'. דהינו ש'הוא מספק מי הוא הצדיק האמת שהוא שבת הכלהי יומי', הדין הוא: שצריך לקדש את כל הימים בקדשת שבת. דהינו שצריך להאמין בכלם ויחזיקם כלם בבחינת שבת שבת שהם שם השם שהוא בחינת שם הצדיקים, כי הימים הם בחינת המדות שהם בחינת הצדיקים שכלולים מכל הימים והמדות בבחינת (תהלים קלט, טז) "גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו" וכו' (ועין ג'קוט שמעוני שם). ולא יעשה מלאכה פי אם כדי חזיו לבד. הינו מאחר שאינו זוכה לדעת מי הוא הצדיק האמת להתקרב אליו ולתקן נפשו. הוא צריך לפרש עצמו ממלאכות וטרדות ועסקי העולם

הזה ולא יעשה מלאכה ועסק פרנסה כי אם זמן מעט כדי חיונו בצמצום לבד ושאר כל היום יבלה על הבקשה והחפוש שיחפש ויבקש הרבה את הצדיק האמת להתקרב אליו, כמבאר בהתורה 'תקעו ג' (בלקוטי תנינא סימן ח) שצריכין לחפש הרבה הרבה את הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח נבואה שעקר המשכת האמונה הקדושה שהיא כלל הכל הוא על ידו. וצריכין לבקש הרבה הרבה מהשם יתברך לזכות להתקרב לצדיק כזה.

על-כן אסור לו לעשות מלאכה כי אם כדי חיו. הינו שלא יעסק בעסקי העולם בשביל פרנסה כי אם כדי חיונו בצמצום ושאר הזמן יעסק רק לבקש השם יתברך שיזכה למצא צדיק אמת כזה שיש לו בחינת רוח נבואה שעל ידו עקר תקונו פנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בענין הנ"ל שמקדש שביעי. כי אף-על-פי שמקדש כל הימים דהינו שמאמין בכל הצדיקים פנ"ל אף-על-פי-כן הוא צריך לברר לו אחד שיהיה אצלו בבחינת שבת לגמרי להתקרב אליו ביותר. עד שיזכה למצא באמת את הצדיק השלם בתכלית השלמות וכו' פנ"ל שעל ידו עקר תקונו. אבל כל זמן שאינו זוכה לזה והוא כמו מהלך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת שאינו יודע

לקוטי הלכות שבת ה' ארז-חיים פה

מי הוא הצדיק האמת השלם פנ"ל. הוא צריך להחזיק
כלם בקדשת שבת ולהאמין בכלם פנ"ל:

(ד) ועל-כן אסורים בשבת ל"ט מלאכות. פנגד ט"ל
אורות שהם בחינת מאורי אור. פי ל"ט
מלאכות הם בחינת מאורי אש פנ"ל. ואסור לעוררם
בשבת כדי שיהיו נכנעים בחינת מאורי אש ויתגברו
בחינת מאורי אור שהם בחינת ט"ל אורות:

(טו) וזה בחינת השמחה של שבת ויום טוב. וזה בחינת
גדל עצם השמחה של פורים. פי עקר שרש כל
השמחות הוא משם השם. בבחינת (תהלים פט, יז) "בשמך
יגילון כל היום". פי כל הבטחונות וכל התקוות וכל
הישועות כל מה שאנו מקוים ומחפים ומצפים לישועה
עדין בגשמיות ורוחניות. הכל הוא מה שאנו בטוחים
בשם השם שלא יעזב אותנו לעולם בעבור שמו הגדול.
כמו שכתוב (שמואל-א יב, כב) "כי לא יטש ה' את עמו
בעבור שמו הגדול" ומשם כל השמחות. "פי בו ישמח
לבנו פי בשם קדשו בטחנו (תהלים לג, כא). וכמוכן ומבאר
בדברי רבנו זכרוננו לברכה, שעקר התחזקות של כל
אדם שאיך שהוא איך שהוא צריך להתחזק את עצמו
לבל יפל יותר חס ושלום. ועקר ההתחזקות הוא על-ידי
השם, הינו על-ידי שם השם ושם הצדיקים האמתיים
אשר שמם נקרא עליו שזהו בחינת שם השם פי שמו

יתברך משתף בשמם. וכמבאר בכמה מקומות שעקר
 ההתחזקות והשמחה הוא מה שזכינו שלא עשני גוי
 והבדילנו מן התועים וכו'. הינו מה שעדין שם ישראל
 נקרא עליו. ובזה יכול לחזק את עצמו אפלו הקל
 שבקלים והגרוע שבגרועים, אפלו פושעי ישראל, כל
 זמן ששם ישראל נקרא עליו, יכול לחזק את עצמו
 ולהחיות את עצמו בזה, שעל כל פנים עדין שם ישראל
 נקרא עליו, שהוא שם השם, כי שמו משתף בשמנו,
 מכל שכן כשזוכין להתקרב לצדיקים אמתיים שהם
 עקר שם השם, בחינת "הנהר היצא מעדן" וכו',
 כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, על-פן בודאי יש לו
 לשמח כל ימיו איך שהוא. מאחר שזכה שיהיה נקרא
 שם הצדיקים עליו שהוא עקר שם השם.

ובשביל זה התגרה עצמו הבעל דבר מאד והעמיד
 עכשו הכתות הרעות שרוצים לחנף נערים
 בחכמות ולשונות להביאם לידי כפירות גמורות.
 כנראה בחוש, שכל מי שנצוד בפח יוקשים של
 הארורים הללו ימח שמם הוא פורק על לגמרי וגרוע
 ממומר להכעיס ומחללים שבתות בצנעה ובפרהסיא
 וכו'. וכל עקר פונתם הרעה של הסטרא אחרא והבעל
 דבר הוא רק לעקר מהם שם השם. כי הבעל דבר אינו
 מסתפק עצמו מה שבלא זה הם רשעים גדולים

וּנּוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים וּכְבָר עָבְרוּ עַל כָּל עֲבֵרוֹת שְׁבֵתוֹרָה
 אֲלֵפִים פְּעָמִים כַּאֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים בְּעֵצָמָם אֲבָל הַבַּעַל
 דָּבָר אֵינוֹ מְסַתֵּפֵק עֲצָמוֹ בְּכָל זֶה. וְהוּא מִתְנַפֵּל בְּנִפְשָׁם
 לְעַקְרָם וְלִהְמִיתָם מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת לְגַמְרִי. וְהַעֲקָר מֵה
 שְׂרוּצָה לְעַקְרָם מִשֵּׁם הַשֵּׁם שְׁלֵא יִהְיוּ נִקְרָא עֲלֵיהֶם שֵׁם
 יִשְׂרָאֵל עוֹד. כַּאֲשֶׁר נִרְאָה בְּחוּשׁ שְׁפָל פְּעֻלוֹתֵיהֶם
 וּמַעֲשֵׂיהֶם וּתְנוּעוֹתֵיהֶם הוּא לְהַדְמוֹת עֲצָמָן לְעִכּוּ"ם
 בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה בְּשָׂמָם וּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְמַלְבוּשֵׂיהֶם
 וּבְכָל הַנְּהַגוֹתֵיהֶם וּבְלִשׁוֹנוֹתֵיהֶם וּבְכַתְבֵיהֶם וּבְכָל
 הַתְּנוּעוֹת. כִּי לֹא דִי לָהֶם בְּכָל עוֹנוֹתֵיהֶם. רַק הַבַּעַל דָּבָר
 רוּצָה לְעַקְרָם מֵהֶם שֵׁם יִשְׂרָאֵל לְגַמְרִי. וְזֶה עֲקָר מְלַחֶמֶת
 הָמָן עֲמָלֵק יִמַח שְׁמוֹ. שֶׁהוּא "רֵאשִׁית גּוֹיִם" (בַּמִּדְבָּר כד,
 כ) שְׂרוּצָה לְלַחֵם נֶגְדַ שֵׁם הַשֵּׁם חֵס וְשָׁלוֹם וְכַ"ל. וּמִמָּנוּ
 יוֹנְקִים כָּל הָעִכּוּ"ם שְׁפָל מְלַחֶמֶתָם כְּנֶגְדַ שֵׁם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהֵם שֵׁם הַשֵּׁם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פג, ד, ה) "עַל עַמּוּדָ
 יַעֲרִימוּ סוּד וְכוּ' אָמְרוּ לְכוּ וְנִכְחָדֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזְכָּר שֵׁם
 יִשְׂרָאֵל עוֹד."

עַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁזוֹכֶה עֲכָשׁוּ בְּעֵתִים הַלָּלוּ לְהַצִּיל אֶת
 עֲצָמוֹ וְאֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו. מִן
 הַכַּתּוּת הָאֲרוּרִים הָאֵלֶּה יִמַח שְׁמָם. הוּא רְאוּי לְשִׂמְחָ כָּל
 יָמָיו מֵה שֶׁעַל כָּל פְּנִים עֲדִין שֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עֲלָיו. כִּי
 עֲלִינוּ לְשִׁבְחָ לְאֲדוֹן הַכֹּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית

וכו' אֲשֶׁר נִצְלָנוּ מִפַּח יוֹקָשִׁים הִלְלוּ וּמֵאַחַר שְׁשֵׁם
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם נִקְרָא עָלֵינוּ עֲדִין אָנוּ מְחַיִּיבִים
 לְשִׁמּוּחַ כָּל יָמֵינוּ לְעוֹלָם. כִּי עֲדִין יֵשׁ לָנוּ תִקְוָה לְכָל
 הַיְשׁוּעוֹת וּלְכָל הַטּוֹבוֹת כַּנִּל. כִּי כָל הַדְּאָגוֹת וְהַעֲצָבוֹת
 נִמְשָׁךְ מֵהַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת בְּבַחֲיַנֵּת (תהלים לח, יט) "אֲדַאֵג
 מִחֲטָאתַי". אָבֵל תִּכְרַךְ כְּשִׁזְזוּכָרִים בְּשֵׁם הַשֵּׁם וּמְחַיִּין אֶת
 עֲצָמָם בְּזֶה שְׁשֵׁם הַשֵּׁם עֲדִין נִקְרָא עָלָיו מֵאַחַר שֶׁנִּקְרָא
 עַל כָּל פָּנִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל כַּנִּל. עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין
 לְמַחִילַת עֲוֹנוֹת. כִּי מִשֵּׁם הַשֵּׁם מִשֵּׁם נִמְשָׁךְ מְחִילָה
 וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה לְכָל הַעֲוֹנוֹת. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים עט, ט)
 "וְכַפֵּר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ". וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת לג,
 יט) "אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבֵי עַל פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְּשֵׁם ה'
 לְפָנֶיךָ". בְּשֵׁם הַשֵּׁם דִּיקָא. עַל-יְדֵי-זֶה וְחַנוּתֵי אֶת אֲשֶׁר
 אָחֵז וְכו'. כִּי כָל הַשְּׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׁמִשֵּׁם
 כָּל הַסְּלִיחוֹת וְהַכְּפָרוֹת כֻּלָּם הֵם מִשֵּׁם הַשֵּׁם. כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב (שֵׁם לד, ה, ו, ז) "וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' וַיַּעֲבֹר ה' עַל פָּנָיו
 וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן וְכו' נִשְׂא עוֹן וְפָשַׁע" וְכו'.
 וְכַמְבָּאָר בְּסִימָן סו (בְּלִקוּטֵי מוה"ר חַלְק ב) בְּעֵנִין מֵהַ
 שְׁקוּרִין מְחַרֵּת יוֹם הַכְּפּוּרִים שֵׁם ה' עֵינֵן שָׁם. כִּי גַם זֶה
 שֵׁיךְ וּמִקְשָׁר לְהַתּוֹרָה בְּרֵאשִׁית הַנִּל לְשֶׁבֶסִימָן ס"ז
 הַנִּל:

נמצא שעקר כל התקוות והבטחות של כל הישועות

וְעָקַר כָּל הַהֲתַחֲזָקוֹת וְהַשְׁמָחוֹת הוּא מִשֵּׁם הַשֵּׁם. עַל-כֵּן
 בְּכָל הַיָּמִים קְדוּשִׁים שָׁהֵם כָּלֵם בְּחִינַת הַגְּדֵלַת שֵׁם
 הַשֵּׁם. עַל-כֵּן אָז מְצֻוֶה לְהִרְבוֹת בְּשִׂמְחָה. שְׂוֵה בְּחִינַת
 הַשְׁמָחָה שֶׁל שַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב. כִּי שַׁבַּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן יוֹם טוֹב מְקַבֵּל מִשַׁבַּת. וְהוּא גַם כֵּן
 בְּחִינַת הַגְּדֵלַת שֵׁם הַשֵּׁם. כִּי כָּל הַיָּמִים טוֹבִים הֵם זְכוֹר
 לַיְצִיאַת מִצְרַיִם. וְעַל-יְדֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם נִגְדַּל שֵׁם הַשֵּׁם
 לְגַדֵּל עֲצָם רַבּוּי הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים הַנּוֹרְאִים וְכוּ' וְכִמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ט, טז) "לְמַעַן סִפֵּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ".
 עַל-כֵּן מְצֻוֶה לְהִרְבוֹת בְּשִׂמְחָה בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב. כִּי אָז
 נִגְדַּל שֵׁם הַשֵּׁם שְׂמָשֵׁם כָּל הַשְׁמָחוֹת. וְזֶה בְּחִינַת עֲצָם
 הַשְׁמָחָה שֶׁל פּוֹרִים. כִּי אָז הוּא מְחִיַּת עַמְלָק. שְׁעַל-יְדֵי-
 זֶה עָקַר הַגְּדֵלַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי 'אֵין שְׁמוֹ שְׁלֵם עַד
 שְׂיִמְחָה זְכוֹר עַמְלָק' כִּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִם לְבִרְכָה
 (תְּנַחֲמוּא סוּף וַיֵּצֵא) וְכֵן "ל עַל-כֵּן אָז בְּפוֹרִים הַשְׁמָחָה גְּדוּלָה
 וְעֲצוּמָה מְאֹד וְכֵן"ל:

וְגַם בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה מְצֻוֶה עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה תָּמִיד כְּמִבְּאֵר בְּכָל הַסְּפָרִים וּבְכַפֵּרֵט בְּסִפְרֵי
 רַבְּנוֹ זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה. וְעָקַר הַשְׁמָחָה הוּא בְּשֵׁם הַשֵּׁם מֵה
 שְׂזַכֵּינוּ לְהִיּוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלֵינוּ,
 שֶׁהוּא שֵׁם הַשֵּׁם, שְׂזֹאת הַשְׁמָחָה הִיא שְׂמָחָה שְׂאֵין לָהּ
 קֶץ, בְּחִינַת "בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם" וְכוּ' כֵּן"ל. כִּי גַם

בְּכֹל הַשָּׁנָה צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ שְׂמִיחַת שַׁבָּת וַיּוֹם
טוֹב כַּמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה יְמֵי חֲנֻכָּה בְּסִימָן ב' שְׁצָרִיכִין
לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמִיחָה מִשַּׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל וְכוּ' עַיִן שָׁם.
וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי שֵׁם הַשֵּׁם, כִּי בְּכֹל פְּעַם שְׂזוּכְרִין שְׁשֵׁם
יִשְׂרָאֵל שָׁהֵם שֵׁם הַשֵּׁם נִקְרָא עָלָיו וְשְׂמִיחִין בְּזוֹה נִמְשָׁךְ
עָלָיו קִדְשֵׁת שְׂמִיחַת שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב. כִּי גַם כָּל שְׂמִיחַת
שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב הוּא מְזֵה מִחֲמַת שָׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם
שְׂמִשָּׁם כָּל הַשְּׂמִיחוֹת וְהַחֲדוֹת כַּנִּל:

(טז) וְזוֹה בְּחִינַת סְעֻדַת שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב וְסְעֻדַת פּוּרִים.
בְּחִינַת (אָסְתֵר ט, כב) "יְמֵי מִשְׁתָּה וְשְׂמִיחָה". וְכִמוֹ
שְׂפָתוֹב (קִהְלֵת ח, טז) "אֵין טוֹב לְאָדָם כִּי אִם לְאָכַל
וְלִשְׂתוֹת וְלִשְׂמִיחָה" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (זוֹהר
חֶלֶק ב רנח.) 'בְּשַׁבָּתוֹת וַיְמֵים טוֹבִים'. כִּי עֲקָר קִדְשֵׁת
הָאֲכִילָה הוּא כְּשִׂזּוּכִין לְשְׂמִיחָה בְּשֵׁם הַשֵּׁם כְּמוֹ שְׂפָתוֹב:
(נַחֲמִיָה ח, י) "אֲכָלוּ מַעַדְנִים וְשָׂתוּ מִמֵּתִקִּים וְכוּ' כִּי חֲדוֹת
ה' הוּא מַעַזְכֶּם". כִּי עֲקָר קִדְשֵׁת הָאֲכִילָה נִמְשָׁךְ מִשֵּׁם
הַשֵּׁם שְׂמִשָּׁם הַשְּׂמִיחָה בְּבְחִינַת (יִזְאֵל ב, כו) "וְאֲכַלְתֶּם
אֶכּוֹל וְשָׂבוּעַ וְהִלְלַתֶּם אֶת שֵׁם ה'" וְכוּ' שְׁזֵה בְּחִינַת
אֲכִילָה דְקִדְשָׁה בְּבְחִינַת "צְדִיק אֲכַל לְשֶׁבַע נִפְשׁוֹ" (מִשְׁלֵי
יג, כה). כִּי הַנֶּפֶשׁ הוּא הַשֵּׁם כְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחַר (לְקוּטֵי
מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן נט, רס חֶלֶק ב א) בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית ב, יט) "נִפְשׁ
חַיָּה הוּא שְׂמוֹ", וְעֲקָר הַשְּׂתוּקוֹת הַנֶּפֶשׁ דְקִדְשָׁה הוּא

לקוטי הלכות שבת ה' ארחה-חיים צא

לְהַפְלִיל בְּשֵׁם הַשֵּׁם שְׁמִשָּׁם שׂוֹרֵשׁ הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא הַשֵּׁם
כַּנֶּ"ל. בְּבַחֲיַנַּת (יִשְׁעִיָּה כו, ח) "לְשִׁמּוֹךְ וּלְזַכְרָךְ תֵּאָוֹת נָפֶשׁ",
וּלְהַפְּךָ תֵּאָוֹת הַגּוּף הוּא מְבַחֲיַנַּת שְׁמוֹת הַחִיצוֹנִים שֶׁהֵם
בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ כּו', שְׁמִשָּׁם כָּל הַתֵּאָוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
אֵשׁ וַחֲמִימוֹת, כִּי כָּל הַתֵּאָוֹת נִמְשָׁכִין מְבַחֲיַנַּת הָאֵשׁ
שֵׁשׁ בָּאָדָם שְׂבוּעֵר בָּאָדָם לְכָל הַתֵּאָוֹת כַּמְבָּאָר (בְּסִימָן
רנ"ג). וְכָל הָאֲכִילָה שֶׁל הָאָדָם מֵה שֶׁהָאָדָם מְכָרַח לְאָכֹל
לְקִיּוֹם הַגּוּף הוּא מַחֲמַת הָאֵשׁ שֵׁשׁ בָּאָדָם שְׂשׁוֹרֵף
הַלְּחוֹת וְכו', שְׂבִשְׂבִיל זֶה צְרִיכִין לְתַת לְתוֹף הַגּוּף מְזוּן
וְצָדָה לְהַשְׁקִיט הָאֵשׁ כְּפִדּוּעַ לְחֻכְמִים. וְיָמִי שְׂזוֹכָה לְאָכֹל
בְּקִדְשָׁה לְשֵׁם הַשֵּׁם כְּדִי שְׂיִהְיֶה לוֹ כַּח לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם
יְתַבְּרָף אָזִי זוֹכָה עַל-יָדַי אֲכִילָתוֹ לְהַכְנִיעַ אֶת הָאֵשׁ.
דִּהְיָנוּ לְהַכְנִיעַ בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמוֹת
הַחִיצוֹנִים וְכו', שֶׁהֵם בְּחִינַת פָּגָם הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת וְכו',
כַּנֶּ"ל. וּלְהַגְבִּיר וּלְהַחֲיֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם בְּחִינַת תְּקוּן הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת דְּקִדְשָׁה
שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר כּו'.

וְזֶה בְּחִינַת "הִנֵּה אֲרוֹ עֵינַי כִּי טַעַמְתִּי מְעַט מְדַבֵּשׁ
הִנֵּה" שְׂאָמַר יְהוֹנָתָן (שְׂמוּאֵל-א יד, כט). כִּי אֲכִילָת
הַצְּדִיק הוּא בְּבַחֲיַנַּת הַתְּגַבְּרוֹת מְאוּרֵי אֹר שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת
שֵׁם הַשֵּׁם מַחֲמַת שְׂכָל אֲכִילָתוֹ הוּא לְשֵׁם הַשֵּׁם כּו'. אָבֵל
לְהַפְּךָ כְּשִׂאוֹכְלִין חֵס וְשְׁלוֹם בְּשְׂבִיל תֵּאָוֹת הַגּוּף

שְׁיַנִּיקְתֶּם מִבְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ. אֲזִי עַל-יְדֵי אֲכִילָתוֹ מִתְגַּבְּרִין בְּיוֹתֵר בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ וְעַל-כֵּן עַל אֲכִילָה כְּזוֹ נֶאֱמַר (מְשָׁלֵי יג, כה) "וּבִטָּן רְשָׁעִים תִּחְסֹר". כִּי אֵינוֹ מְכַנִּיעַ בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ עַל-יְדֵי אֲכִילָתוֹ עַל-כֵּן כָּל מֵה שְּׂאוּכֵל יוֹתֵר מִתְגַּבְּרִים בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ בְּיוֹתֵר. וְעַל-כֵּן אֵינוֹ מְשַׁבֵּיעַ נַפְשׁוֹ לְעוֹלָם. כִּי כָּל הַתְּגַבְּרוֹת הַתְּאוֹת הוּא מֵהָאֵשׁ הַנִּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת פָּגַם אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁנֶּאֱמַר בּו "כִּי בְיוֹם אֲכָלָה מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת". כִּי עֵקֶר הַמִּיתָה נִמְשָׁךְ מֵהָאֵשׁ כַּנִּ"ל כְּמוֹבָא. וְעֵקֶר הַתְּגַבְּרוֹת הָאֵשׁ הַנִּ"ל בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ הוּא מִפָּגַם הָאֲכִילָה מִבְּחִינַת אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה". וְעֶצְבוֹת הוּא הַפֶּךְ הַשְּׂמִחָה הַנִּמְשָׁךְ מִשֵּׁם הַשֵּׁם. הֵינוּ כְּשֶׁאֵין זוֹכִין לְהַגְבִּיר וְלְהַגְדִּיל שֵׁם הַשֵּׁם בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר עַל-יְדֵי אֲכִילָתוֹ שֶׁמִּשֵּׁם הַשְּׂמִחָה בְּחִינַת לְאָכֵל וְלִשְׂתוֹת וְלִשְׂמַח וְכוּ' כַּנִּ"ל. וְכְשֶׁאֵין זוֹכִין לְזֶה אֲזִי אֲכִילָתוֹ בְּבְחִינַת "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה" מִחֲמַת שֶׁאֵינוֹ זוֹכֵה לְהַגְדִּיל שֵׁם הַשֵּׁם שֶׁמִּשֵּׁם הַשְּׂמִחָה. כִּי אֲכִילָתוֹ הוּא מִבְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ שֶׁהֵם בְּבְחִינַת שְׂמוֹת הַחִיצוֹנִים שֶׁהֵם הַסְטָרָא אַחֲרָא שֶׁהִיא בְּחִינַת עֶצְבוֹת הַפֶּךְ שֵׁם הַשֵּׁם שֶׁמִּשֵּׁם כָּל הַשְּׂמִחָה כַּנִּ"ל. וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב וּבְפוּרִים שָׂאז הוּא בְּבְחִינַת הַגְּדִלַת שֵׁם הַשֵּׁם.

על-פני אַז מצוה גדולה לֹאֲכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמַח בְּשֵׁם
הַשֵּׁם, כִּי אַז הָאֲכִילָה בְּקִדְשָׁה בְּבַחֲיִנַת הַכְּנַעַת מְאוּרֵי אֵשׁ
וְהַתְּגַבְרוֹת מְאוּרֵי אוֹר שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם הַשֵּׁם שְׁמִשָּׁם כָּל
הַשְּׂמִיחָה כַּנִּלְ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כ"א, ל"ג) "וַיִּשְׂטַע
אֲשֶׁל בְּבֶאֱר שָׁבַע וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם ה' אֵל עוֹלָם"
שְׁעַל-יְדֵי הָאֲשֶׁל שֶׁהָיָה בְּשִׁבִיל הַכְּנַסַּת אוֹרְחִים (סוּטָה י').
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילָה דְּקִדְשָׁה עַל-יְדֵי-זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
בְּשֵׁם הַשֵּׁם כִּי עֵקֶר הַגְּדֻלַּת שֵׁם הַשֵּׁם הוּא עַל-יְדֵי
אֲכִילָה דְּקִדְשָׁה כַּנִּלְ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת שַׁבַּת הַגְּדוֹל שֶׁקִּדְּמָה פְּסַח (שְׁלַחַן-עֲרוּף סִימָן
תל). כִּי עַל-יְדֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם נִתְגַּלָּה שֵׁם הַשֵּׁם
עַל-יְדֵי הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים הַנּוֹרְאִים אֲשֶׁר עָשָׂה הַשֵּׁם
בְּמִצְרַיִם וְעַל יַם-סוּף וְכוּ' וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב "וְלִמְעַן סַפֵּר
שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ" וְכוּ'. כִּי עֵקֶר שֵׁם הַשֵּׁם נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי
יְצִיאַת מִצְרַיִם. וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׂמָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא.

וְזֶה שְׂכָתוּב (נחמיה ט, י) "וַתִּתֵּן אֶתְּךָ וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה
וּבְכָל עֲבָדָיו וְכוּ' וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה". כִּי
קִדְּמָה יְצִיאַת מִצְרַיִם וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה קִדְּמָה שְׁנִבְחָרוּ יִשְׂרָאֵל
לָעַם סְגֻלָּה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ לֹא הָיָה עֲדִין שֵׁם לַהֲשֵׁם
יִתְבָּרַךְ. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקָרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁם הַקִּדְּשׁ

כי אם על-ידי התורה שהיא כלה שמא דקדשא בריך הוא. כי עקר התגלות שם השם היא על-ידי התורה שהיא כלה שמוותיו של השם יתברך, וזהו "ותעש לך שם פיום הזה" — "ותעש לך" דיקא. שעל-ידי יציאת מצרים שעל-ידי-זה זכינו לקבלת התורה על-ידי-זה עשה השם יתברך לעצמו שם, בחינת "ותעש לך שם" וכו'. כי מקדם לא היה לו יתברך שם כלל כנ"ל.

כי עקר התגלות שם השם הוא על-ידי מעשה התחתונים על-ידי האדם הבעל בחירה כשזוכה לעבד אותו יתברך באמת ולשבר הבחירה לבלי לבחור ברע כי אם בטוב לעשות רצונו יתברך באמת. אזי דיקא נתגלה שם השם וכו'. כי קדם הבריאה לא היה להשם יתברך שום שם כלל. ועקר הבריאה היתה בשביל זה בשביל לגלות שמו יתברך. כי כל העולמות מראש ועד סוף שהם בחינת מדותיו יתברך כלם הם בחינת שם השם. כי כלם כלולים בשמו הגדול כידוע (זהר חלק א יט). והכל תלוי באדם התחתון שבשבילו נברא הכל. כי עקר התגלות שם השם נעשה על ידו דיקא כו', ועל-כן במצרים שהיה קדם קבלת התורה ולא היה עדין אתערוותא דלתתא ולא היה אפשר עדין לגלות שם השם על-ידי מעשה התחתונים. כי לא היה להם מצות ומעשים טובים עדין לזכות בהם. כי היה קדם קבלת

לקוטי הלכות שבת ה' ארח-חיים צה

התורה. על-כן הִזָּה קִשָּׁה לְמִשָּׁה עֲנִין זֶה וְשָׂאל לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ "וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵיהֶם" (שמות ג, יג). כִּי הִזָּה קִשָּׁה לוֹ אֵיךְ אֶפְשָׁר לְקָרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁם מֵאַחַר שֶׁהוּא עֲדִין קֹדֶם קְבֵלַת הַתּוֹרָה! וְהַשִּׁיב לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "כֹּה תֹאמַר כּוֹ אֶהְיֶה" וְכוּ'. כִּי אֶהְיֶה דָּא אֲנָא זְמִין לְמַהְרֵי (עין זֶהר חֶלֶק ג סה)

וּלְכַאוּרָה קִשָּׁה! אֵיךְ שִׁיךְ אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲנָא זְמִין לְמַהְרֵי? אַךְ בְּוֹדֵאֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הִזָּה הֵוָה וְיִהְיֶה. אַךְ אֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לִידַע מִזֶּה כִּי אִם עַל-יְדֵי קְבֵלַת הַתּוֹרָה שָׂאז נִתְגַּלָּה שֵׁם הַשֵּׁם שֶׁהוּא שֵׁם הַיְהוָה בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא עֶקֶר שֵׁם הַשֵּׁם. אֲבָל קֹדֶם קְבֵלַת הַתּוֹרָה קֹדֶם שִׂישׁ אֶתְעַרוּתָא וְדִלְתָתָא עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוּנִים שָׂאז עֲדִין אֵי אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת שֵׁם הַשֵּׁם כּוֹ'. אֲז נִקְרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁם אֶהְיֶה. שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמַהְרֵי, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַיֵּם עוֹלָמוֹ עַל שֵׁם הָעֵתִיד בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁעֲתִידִין לִהְיוֹת שִׂיעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וַיִּגְלוּ שְׁמוֹ וְכַבּוּדוֹ בְּעוֹלָם וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם שִׂישׁ רַב וְשִׁלִּיט הִזָּה הֵוָה וְיִהְיֶה שֶׁהוּא מְהִיָּה כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵאִין לֵישׁ, וּבְזִכּוֹת אֵלוֹ הַצְּדִיקִים שֶׁעֲתִידִים לְגַלּוֹת שְׁמוֹ, בְּזִכּוֹתָם בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וּבְזִכּוֹתָם מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם קֹדֶם קְבֵלַת הַתּוֹרָה וְעַל-כֵּן אֲז נִקְרָא בְּשֵׁם אֶהְיֶה. שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמַהְרֵי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ קוֹרָא לְעַצְמוֹ שֵׁם

על שם העתיד שהוא זמין למהוי שהוא עתיד להתגלות בעולם. דהינו שעתידין צדיקים שיגלו שם הנה ברופ הוא בעולם על-ידי מעשיהם הטובים כו'.

ועל-כן קדם מתן תורה כתיב (שמות ו, ג) "ושמי הנה לא נודעתי להם". כי אף-על-פי שדבר עם האבות בשם הנה גם כן כמו שפרש רש"י. אף-על-פי-כן עדין לא הנה באפשר לגלות ולהודיע להם בחינת שם הנה מחמת שהנה קדם מתן תורה. ועל-כן כתיב "ושמי הנה לא נודעתי להם". ועל-כן אהיה הוא בחינת תשובה כמובא במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן ו). כי גם עכשו כשאדם חוטא חס ושלום ועובר על התורה ואז פוגם בשמו הגדול. ואם כן מהיכן יקבל חיות. כי עקר החיות הוא משם השם כנ"ל. ועכשו על-ידי חטאיו חס ושלום שפגם בשם השם ונתעלם שמו יתברך אם כן מהיכן יקבל חיות. אך אז הוא מקבל חיות מבחינת כח שרש התשובה שהוא בחינת שם אהיה שהוא בחינת אנה זמין למהוי. שבו קיים השם יתברך את העולם קדם מתן תורה. וכן עכשו אחר החטא חס ושלום. דהינו שהשם יתברך מקיים העולם בחסדו בזכות העתיד דהינו שמסתכל על הסוף שסוף כל סוף ישובו הכל אליו יתברך ויכירו כלם שמו יתברך ואז יתגלה ויתקדש שמו יתברך בשלמות. כמו שכתוב

(זכריה יד, ט) "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" ובכח זכות זה הוא מקיים העולם בעת שעוברין על התורה חס ושלום. שזהו בחינת שם אהיה שנקרא על שם העתיד בחינת אנא זמין למהוי. שעתיד להתגלות היותו בעולם. והינו שעתיד להתגלות בחינת שם הויה שמורה שהשם יתברך היה הוה ויהיה וכו'.

וזה בחינת גדל מעלת קדשת שבת. כי עקר קיום העולם על-ידי שבת. כי עקר קיום העולם בעת שעוברין על התורה חס ושלום וכן קדם מתן תורה שאז מקיים אותם בבחינת שם אהיה וכו'. כל זה הוא בכח זכות שבת קדש. כי שבת הוא בחינת תשובה. בחינת (דברים ל, ב) "ושבת עד ה' אלהיך". כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (לקויטי מזהר"ן חלק א סימן ו). הינו שהשם יתברך נתן לנו את השבת שבו מאיר שם השם בלי אתערותא דלתתא, כי שבת קביעה וקיימא (פסחים קיז:) ואין קדשתה תלויה בישראל. כמו שאומרים 'מקדש השבת וישראל והזמנים' וכו' כמובא (פיצה יז.). הינו שזהו מעלת שבת קדש שנתן לנו השם יתברך יום קדוש ונורא כזה שבו מתגלה שם השם מעצמו בלי מעשה התחתונים. רק השם יתברך מגלה אז שם השם על שם העתיד שהוא התכלית האחרון שהוא יום שכלו שבת. שאז יתגלה שם השם בשלמות.

כי אז יזדככו הכל כידוע. ושבת קדש יש לו קדשה כזו שבו מתגלה גם עכשו בזה העולם אור שם השם שיתגלה לעתיד. כי שבת הוא בחינת תכלית מעשה שמים וארץ שאז יתגלה שם השם כנ"ל.

ועל-כן שבת הוא בחינת תשובה. כי זה עקר בחינת תשובה שהוא בחינת אהיה. דהינו מה שהשם יתברך קיים העולם על שם העתיד וכו' כנ"ל. ועל-כן בשעת יציאת מצרים שלא היה לישראל זכות שיגאלו היה עקר הנס על-ידי שבת שבזכות שבת שבו מתגלה שם השם בלי אתערותא דלתתא. בזכות זה האיר עליהם השם יתברך גם אז הארה גדולה משם השם. ועל-ידי-זה נגאלו וזכו לקבל את התורה שעל-ידי-זה נתגלה אחר כך שם השם על-ידי מעשה התחתונים על-ידי קיום התורה והמצוות שהם כלם שם השם כנ"ל.

ועל-כן שבת הוא 'תחלה למקראי קדש' וכו'. כי כל המקראי קדש שהם זכר ליציאת מצרים כלם צריכים לקבל משבת. כי לא היה אפשר לצאת מצרים כי אם על-ידי שבת מאחר שבשעת יציאת מצרים לא היה עדין מעשה התחתונים לגלות על ידם שם השם. ועל-כן עקר הגאולה היה בכח שבת שבו מתגלה שם השם בלי מעשה התחתונים כנ"ל.

ועל-כן שבת שקדם פסח קורין שבת הגדול. כי עקר

הַנֶּסֶם שֶׁל פֶּסַח הָיָה עַל-יְדֵי שַׁבָּת. כִּי יְדוּעַ שֶׁבְּפֶסַח הָיָה אֶתְעָרוּתָא דְלַעֲלָא בְּלִי אֶתְעָרוּתָא דְלַתְתָּא כַּמּוּבָא בְּפִנּוּנֹת, שָׂזָה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם בְּכַח שַׁבָּת וְכוּ' כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן נִקְרָא שַׁבָּת הַגְּדוֹל' עַל שֵׁם שֵׁם הַשֵּׁם שֶׁנִּתְגַּלָּה בּוֹ שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֶקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי שֵׁם הַשֵּׁם נִקְרָא 'גְּדוֹל'. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ ז, ט) "וַיִּמָּה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל". וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל-א יב, כב) "כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בְּעַבּוּר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל". כִּי עֶקֶר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי עָלְיוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ אֵין שִׁיךְ לומר גְּדוֹל כָּלֵל וְלֹא שוּם שְׁבַח כָּלֵל. וְעֶקֶר שְׁבַח גְּדֻלָּתוֹ הוּא גְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ בְּחִינַת שַׁבָּת הַגְּדוֹל שֶׁקֹּדֶם פֶּסַח. כִּי עֶקֶר נֶסֶם שֶׁל פֶּסַח הוּא עַל-יְדֵי שַׁבָּת שֶׁהוּא שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁבוּ נִתְגַּלָּה שֵׁם הַשֵּׁם בְּלִי אֶתְעָרוּתָא דְלַתְתָּא שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זְכִינוּ לְנֶסֶם שֶׁל פֶּסַח לְצֵאת מִמִּצְרַיִם וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שְׁאֵז יִתְגַּדֵּל שֵׁם הַשֵּׁם יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוֹנִים וְעַל-כֵּן נִקְרָא שַׁבָּת הַגְּדוֹל וְכוּ':

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁחָטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן לֹא הָיָה לוֹ שוּם קִיּוּם כִּי אִם עַל-יְדֵי שַׁבָּת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (זוהר חֵלֶק ב קלח). 'שַׁבָּת אֲגִין עֲלוּהִי'. כִּי הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל אָדָם הָרָאשׁוֹן כְּדִי שְׁיִגְלָה שֵׁם הַשֵּׁם כַּנ"ל. וְהוּא חָטָא וְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת. "וַיִּקּוּ לַעֲשׂוֹת

עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֲשֵׁים" (ישעיה ה, ב). כִּי לֹא דַי שְׁלֹא גָלָה שֵׁם הַשֵּׁם אֶף גַּם פָּגַם בְּשֵׁם הַשֵּׁם וְהָעֲלִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כֵּן הָיָה תְּקוּנָו וְקִיּוּמוֹ עַל-יְדֵי שְׁבֵת שְׁהַגֵּן עָלָיו, כִּי בְּשֵׁבֵת מֵאִיר שֵׁם הַשֵּׁם בְּלִי מַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוּנִים שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה לוֹ קִיּוּם עַד שְׁיָשׁוּב וַיִּתְקַן מַעֲשָׂיו וַיִּגְלֶה וַיִּקְדַּשׁ שֵׁם הַשֵּׁם עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים וְכוּ':

וְעַל-כֵּן אַחַר כָּף צָוָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיִזְכִּיר לָהֶם גַּם שֵׁם הַנְּיָה בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ג, טז) "וַיֹּאמֶר ה' עוֹד אֶל מַשֶּׁה כֹּה תֹאמַר וְכוּ' הַנְּיָה אֶלְקֵי אֲבֹתֵיכֶם" וְכוּ'. הֵינּוּ שְׁתַּכְּף שְׁיִזְכִּיר לָהֶם שֵׁם אֱהִיָּה שֶׁהוּא עַל שֵׁם הָעֵתִיד כַּנ"ל. כִּי אִזּוּ בַתְּחִלָּה קָדַם הַתְּחִלַּת הַגְּאֻלָּה אִי אֶפְשָׁר לְהִזְכִּיר כִּי אִם שֵׁם אֱהִיָּה בְּחִינַת 'אֲנֹא זְמִין לְמַהְוִי' וְכוּ' וְכַנ"ל. אֶף תַּכְּף שְׁיִזְכִּיר לָהֶם שֵׁם זֶה שֶׁל אֱהִיָּה. וְהֵם יִתְחִילוּ לְהֶאֱמִין. תַּכְּף וּמִיד מִתְחִיל הַתְּחִלַּת הַיְשׁוּעָה שֶׁל הַגְּאֻלָּה שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל קְבֻלַּת הַתּוֹרָה. עַל-כֵּן תַּכְּף אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד כֹּה תֹאמַר אֱהִיָּה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם. כִּי הוֹדִיעַ לוֹ תַּכְּף שְׁיִגְלֶה לָהֶם שְׁעֵתִיד לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם הָעֶצֶם עַל יָדָם שֶׁהוּא שֵׁם הַנְּיָה. כִּי תַכְּף שְׁיִתְחִילוּ לְהֶאֱמִין בְּהַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי שֵׁם אֱהִיָּה כּוּ' תַכְּף מִתְחִיל לְהֵאִיר וְלְהַתְּגַלּוֹת שֵׁם הַנְּיָה בְּרוּךְ הוּא וְכַנ"ל:

הלכה ו'

על-פי התורה (סנהדרין צח.) שאלו את רבי יוסי בן קיסמא
בסימן נז עין שם כל התורה:

והכלל שהעקר הוא אמונת חכמים שבהם תלויה כל
התורה כלה. פי על-ידי אמונת חכמים על-ידי-
זה מקבלים המלאכים כח מדבורי התורה. דהינו שיש
להם בחינת ידים לקבל ולהשפיע לכל עשב ולכל דבר
שהם ממנים עליו. ועל-ידי-זה נמשכים כל הרפואות
וכו'. ועל-פן הפוגם באמונת חכמים אין רפואה למפתו
וכו' (עין שבת קי.). ולהקים אמונת הנפילות הוא על-ידי
נדר שידר איזהו נדר שהוא בחינת יעקב וכו'. פי
על-ידי הנדר הוא עולה לשוש שהחכמים משרשים
שם. הינו בחינת פלאות חכמה (ריש ספר יצירה) ויודע
ומפיר מעלות החכמים ועל-ידי זה הוא שב ומאמין
בהם וכו'. וכשנתתקן הידים על-ידי נדר על-ידי-זה
מתנוצצים בו אורות האבות וכו'. ועל-ידי הארות אלו
עולה ומתענג בענג שבת וכו' פי שבת היא בחינת שי"ן
ב"ת (זהר חלק ב רד.) שי"ן זה בחינת אבות (זהר חלק ב יב,
כה) ב"ת זה בחינת אמונה (עין זהר חלק ג יא, טז) וכו' וכו'.
ויכול לפעל באכילת שבת מה שפועל בתענית. הינו
להפיל אויביו לפניו וכו' וכו'. אבל לרב השלום צריכין
גם להרבות בצדקה וכו' (עין אבות פב) ויש חלוק בין

השלום של תענית של חל ובין השלום של ענג שבת. כי זה אין לו פה וזה יש לו פה וכו' וכו'. וכל זה הוא בחינת נפילת שער של ארם שהוא שער דסטרא אחרא שלש פעמים (סנהדרין צח:) ואז יבוא בן דוד ויבנה שערי הקדשה. עין שם כל זה היטב:

(א) וזה בחינת המלאכים שמלוין לו לאדם בכניסת שבת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת ק"ט:). שבשביל זה אומרים שלום עליכם מלאכי השרת וכו' בליל שבת. כי קדשת שבת הוא בחינת תקון הידים של המלאכים על-ידי גדר שעל-ידי-זה נתתקן אמונת חכמים כנ"ל. ואז יש כח להמלאכים לקבל כל ההשפעות ולהשפיע לכל הדברים שבעולם כנ"ל. ועל-כן אז בשבת יש להמלאכים שלום גדול ואהבה רבה עם האדם המקבל שבת ומקיים ענג שבת כראוי כי על-ידי ענג שבת כל כחם של המלאכים כנ"ל על-כן הם מלוין אותו בליל שבת ומברכין אותו כי אז יש להם שלום גדול עם האדם. ועל-כן אמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם) שהמלאכים רואים אם שלחנו ערוף ונר דלוק וכו'. אז מברכים אותו וכו'. הינו שרואים אם מקימים ענג שבת כראוי ובודאי ראוי לברכה מפי המלאכים כי כל חיותם וכחם הוא על-ידי הידים שנתתקנים וכו' שזה בחינת ענג שבת כנ"ל:

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קג

ב) וְזֶה בְּחִינַת הַקְדוּשָׁה שֶׁל שַׁבָּת שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר
הַמְשַׁכֵּת קִדְשֵׁי שַׁבָּת עַל עֲצָמוֹ. כִּי קִדְשׁ הוּא
חֻכְמָה כַּמּוּבָא (עֵין זֶהר חֶלֶק ב קכא, מג) בְּחִינַת "רֵאשִׁית-
חֻכְמָה" (תְּהִלִּים קיא, י) וְכָל רֵאשִׁית הוּא קִדְשׁ הֵינּוּ
שְׁעַל-יְדֵי הַקְדוּשָׁה עוֹלָיִם לְבְּחִינַת רֵאשִׁית חֻכְמָה (עֵין
פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שְׁעַר הַשַּׁבָּת פָּרָק טו). הֵינּוּ בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הַחֻכְמָה
שֶׁהַחֻכְמִים מוֹשְׁרָשִׁים שָׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלִיאוֹת
חֻכְמָה בְּחִינַת נִדְרַי שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְאַמוּנַת חֻכְמִים
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְנוּצְצִים בּוֹ אִוְרוֹת הָאֲבוֹת שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה זוֹכִין לְקִדְשֵׁי שַׁבָּת שֶׁהוּא עֲנֵג שַׁבָּת כַּנִּלְלוֹ. וְעַל-כֵּן
מְקִדְשִׁין עַל כּוֹס שֶׁל יַיִן כִּי יַיִן שֶׁל קְדוּשָׁה הוּא יַיִן
דִּקְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'זָכָה נַעֲשֶׂה רֵאשׁ' (יוֹמָא עו:)
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְרֵאשׁ וּמַחִין בְּחִינַת 'חֲמָרָא וְרִיחָנִי
פְּקַחִין' (שָׁם) בְּחִינַת 'נִכְנַס יַיִן יֵצֵא סוּד' (עִירוּבֵין סה).
שְׁזוֹכִין עַל יְדוֹ לְסוּדוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּלִיאוֹת
חֻכְמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת נִדְרַי שֶׁהוּא תְּקוּן הָאַמוּנָה, שֶׁהוּא
תְּקוּן הַיְדִים שֶׁל הַמְּלָאכִים שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר עֲנֵג שַׁבָּת
כַּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם.

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת הַכוֹס בְּשִׁתֵּי יְדָיו. כִּי כּוֹס
בְּגִימָטְרִיא אֱלֻקִּים כַּמּוּבָא, אֱלֻקִּים בְּחִינַת
מְלָאךְ שֶׁנִּקְרָא אֱלֻקִּים וְצָרִיךְ לְקַבְּלוֹ בְּשִׁתֵּי יְדָיו בְּשַׁעַת
הַקְדוּשָׁה. כִּי עַל-יְדֵי הַקְדוּשָׁה נִתְתַקְּנִים הַיְדִים כַּנִּלְלוֹ. דִּהֵינּוּ

שְׁמַחֲזִירִין כַּח הַיָּדִים לְהַמְלֵאָה. וְעַל-כֵּן מִקְבֵּל הַכּוֹס
בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְכַנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת שְׁבָעִים תִּיבִין שֶׁל הַקְּדוּשָׁה (וְזֶה חֶלֶק א ה) כְּנֻגַד
שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה. כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים
שֶׁמְּשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר
עֲנַג שַׁבַּת כַּנ"ל, עַל-יְדֵי-זֶה זּוֹכִין לְשְׁבָעִים פָּנִים שֶׁל
תּוֹרָה, כִּי כָּל הַשְׁבָּעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי
אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהֵם מְפָרְשִׁין לָנו אֶת הַתּוֹרָה וְדוֹרְשִׁין
אוֹתָהּ בְּשְׁבָעִים פָּנִים. כִּי בְּלֹא הַחֲכָמִים אֵין יוֹדְעִין שׁוֹם
פָּנִים בַּתּוֹרָה. כִּי אֵין יוֹדְעִין בָּהּ שׁוֹם פְּרוּשׁ וּבֵאוּר וְדְרוּשׁ
וְכוּ' כִּי אִם עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהֵם מְפָרְשִׁין
וְדוֹרְשִׁין אֶת הַתּוֹרָה בְּשְׁבָעִים פָּנִים. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
הַקְּדוּשָׁה שֶׁאֵז עוֹלִין לְבְּחִינַת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה וּמְשִׁיכִין
אֲמוּנַת חֲכָמִים עַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיכִין קְדֻשַׁת שְׁבָעִים פָּנִים
לַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן יֵשׁ שְׁבָעִים תִּיבִין בְּקְדוּשַׁת כְּנֻגַד הַשְׁבָּעִים
פָּנִים לַתּוֹרָה.

וְזֶהוּ "כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא. נְדָרֵי לֵה'
אֲשָׁלִם" וְכוּ' (תְּהִלִּים קטז, ג). 'כּוֹס יְשׁוּעוֹת' זֶה
בְּחִינַת כּוֹס שֶׁל קְדוּשָׁה. שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיכִין הַקְּדֻשָּׁה
שֶׁל שַׁבַּת. זֶה זּוֹכִין עַל-יְדֵי "נְדָרֵי לֵה' אֲשָׁלִם". הֵינּוּ
עַל-יְדֵי נְדָר הַנ"ל עַל-יְדֵי שְׁנוּדְרִין נְדָר וּמְשַׁלְּמִין אוֹתוֹ
מִיַּד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּתֶקֶן אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהוּא תְּקוּן

הידיים שעל-ידי-זה זוכין לקדשת שבת בחינת כוס של קדוש פנ"ל:

ג) וזה בחינת חנפה. כי העקר הוא אמונת חכמים כי העקר הוא התכלית וצריך כל אדם לחוס על עצמו ולחשב תמיד בכל יום על תכליתו הנצחית. ומה יהיה סופו וכו'. ולזכות לתכלית טוב באמת אי אפשר כי אם על-ידי אמונת חכמים. כי אי אפשר להאדם להגיע ולחזור למקור נשמתו כי אם על-ידי החכמים הצדיקים האמתיים. כי אפלו פשרים ויראים ועוסקים בתורה אינם יכולים להגיע לשלמותם כי אם על-ידי צדיקים אמתיים. מכל שכן מי שפגם איזה פגם מכל שכן וכל שכן מי שפגם ועבר הרבה חס ושלוש. כמצוי עכשו מאד בעונותינו הרבים באשר כל אחד יודע בנפשו. בודאי אי אפשר לרפאותו בנפש וגוף כי אם על-ידי הצדיקים הגדולים הנפלאים באמת שיודעים לדרש את התורה בשלש עשרה מדות בשלמות באמת ויודעים שרשי נפשות של כל אחד מישראל בהתורה וכו' וכו', על-כן אי אפשר לאדם לבוא לתכליתו הנצחית כי אם על-ידי אמונת חכמים ולבוא לאמונת חכמים הוא על-ידי גדר כי על-ידי גדר הוא עולה לשרש שהחכמים משרשים שם וכו' פנ"ל.

והענין, כי מה שהרבה רחוקים מאמונת חכמים

אמתיים. הוא רק מחמת חכמות עולם הנה שיהם חכמות של הבל שיש לכל אחד וכל אחד הוא חכם בעיניו. ובאמת מי שיש לו איזה נקדה מהמח האמתי בקדקדו, בקל יכול להבין שכל החכמות של העולם הנה הם שטותים הבל הבלים ואינם בכלל חכמה כלל מאחר שעל ידם אינו יכול לבוא לתכליתו האמתי והנצחי שהוא העקר. כמו שכתוב (ירמיה ח, ט) "הנה דבר השם מאסו וחכמת מה להם". וכתוב (שם שם, ח) "איך תאמרו חכמים אנחנו" וכו' וכתוב (שם ט, כב, כג) "אל תהלל חכם בחכמתו וכו', כי אם בזאת תהלל" וכו'.

פי עקר החכמה האמתית הוא חכמת הצדיקים הגדולים האמתיים שזכו להתחכם באמת לחשב על תכליתם הנצחי להכין להם צידה לדרךם הארוך עד שזכו לזה בשלמות. פי זה עקר החכמה באמת בבחינת (תמיד לב). איזהו חכם הרוואה את הנולד'. שעקר החכמה הוא כשמתפלגין על סוף כל דבר מה יהיה נולד ונצמח מזה העסק והחכמה והעקר הוא הסוף האחרון שצריך כל אחד להשכיל על דרכיו ולהתישב היטב מה יהיה נולד ממעשיו ועסקיו בסוף האחרון. אשר לזה אין זוכין בשום חכמה שבעולם הנה פי אם על ידי חכמות הצדיקים האמתיים שהם חכמת התורה באמת.

על-כן אי אפשר להגיע לאמונת חכמים כי אם על-ידי נדר. כי עקר חכמות הצדיקים שהם החכמים האמתיים הוא להשתדל לפרש את עצמם מזה העולם לגמרי עד שזכו לזה בשלמות ששברו כל התאות בתכלית עד קצה האחרון לגמרי ופרשו עצמן מזה העולם מכל וכל ולא נשאר להם שום נדנוד וריח משום תאוה של זה העולם. ורק צדיקים כאלה הם יכולין לתקן כל העולם ולהחזירם למוטב כל מי שרוצה להתדבק בהם. כי כל אדם צריך להגיע לזה לתכלית הפרישות בקדשה באמת. וזה עקר תכליתו לנצח אשרי הזוכה לזה. אבל לאו כל אדם זוכה לזה. וזעירין אנון דזכין לזה בשלמות באמת על-כן עקר התקון של שאר בני אדם הוא על-ידי התקרבות לצדיקים כאלו להם ולתלמידיהם ולתלמידי תלמידיהם וכו'. כי הצדיקים האמתיים יכולין לתקן ולרפאות כל אדם שבעולם אף-על-פי שהוא חולה גדול בנפש וגוף. כי כמו שהמבזה תלמיד חכם אין רפואה למפתו כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה יא.) וכמבאר הענין היטב בהתורה הזאת, כמו כן להפוך 'מדה טובה מרבה', להמאמין בצדיקים ותלמידיהם שהם התלמידי חכמים האמתיים אין מכה בעולם בגוף ונפש שלא יהיה לה רפואה על ידם בבחינת (משלי ד, כב) "ולכל בשרו מרפא" הנאמר על התורה. כי התורה אין יודעין כי אם

הצדיקים האמתיים שפרשו את עצמם מתאות עולם הזה לגמרי לגמרי שהם החכמים האמתיים פנ"ל שהם יודעים לדרש את התורה ולפרש ולבאר כל הדרכים והעצות והנתיבות והתחבולות שצריך כל אדם שבעולם הרוצה לגשת אל הקדש באפן שיוכל כל אחד לקבל רפואה לכל מיני חלי הנפש והגוף שבעולם. אבל לאו כל אדם יודע היכן הם הצדיקים האלו. ואיך זוכין להאמין בהם ולהתקרב אליהם באמת. על-כן העצה לזה הוא נדר שידר איזהו נדר ויקים אותו מיד כמבאר בהתורה הזאת פנ"ל.

פי כל הנדרים הם בחינת פרישות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות ג, יג) 'נדרים סג לפרישות'. כמו שכתוב (במדבר ו, ב) "איש כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר לה". שכל הנדרים של הפשרים הרוצים להתקרב אל האמת הוא איזהו נזירות ופרישות שרוצה להזיר ולפרש את עצמו מאיזהו תאוה כדי להתקרב להשם. וגם כשנודר איזהו נדר להקדש וצדקה הוא גם כן בחינת פרישות. כי בעד זה הממון שנודר לצדקה הנה יכל לקנות לעצמו איזהו דבר תאוה אכילה ושתיה וכיוצא. והוא שובר תאוותיו ופורש את עצמו מזאת התאוה שהיה יכל להשיג על-ידי-זה הממון ולוקח הממון ומנדר אותו להשם לצדקה והקדש בית הכנסת

ובית המדרש. נמצא שהנדרים הם בחינת פרישות, על-כן על-ידי הנדר הוא עולה ומקשר עצמו להצדיקים האמתיים שזכו לתכלית הפרישות בשלמות וזוהה לאמונת חכמים ולהתקרב אליהם. מאחר שהשם יתברך רואה שממשיך עצמו לדרכיהם ומקבל על עצמו איזה בחינת פרישות על-ידי נדר שהוא בחינת פלא פנ"ל. על-ידי-זה זוהה להאמין בהחכמים הצדיקים הנפלאים שזכו לפליאות חכמה ופרשו עצמן מזה העולם לגמרי.

וזהו "הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצעהרם" וכו' (שיר-השירים א, ז) שישאל מבקשין שהשם יתברך יגיד להם איכה איפוא הוא הרועה האמתי והשם יתברך משיב להם: (שם) "אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן" שתלך בדרך אבותיך הראשונים כמו שפרש רש"י שם. הינו שתשתדל ותראה שלא תטעה את עצמך שלא תבקש את הרועה והמנהיג בשביל הנאת עצמך כדי שתגיע לאיזה כבוד ופרנסה והתמנות כפי המצוי עכשו הרבה בעונותינו הרבים. רק כל חפצך ותשוקתך למצא הרועה והמנהיג יהיה בשביל התכלית לבד. כדי שתצליח בסופך האחרון.

ועל-כן "אם לא תדעי לך" וכו' למי להתקרב "צאי לך בעקבי הצאן" זהו בחינת יעקב שהוא בחינת

גדר פנ"ל. כי יעקב היה רועה צאן, ועל-כן צאן מרמז על יעקב, כמו שפרש רש"י בכמה מקומות על פרים ואלים וכבשים ושכבשים הם בחינת יעקב, וזהו לשון עקבי בחינת יעקב. הינו שתלך בדרך אבותיך שעקרם היה יעקב שהוא בחינת גדר פנ"ל. דהינו שתקבל עליך בגדר איזה דבר פרישות וקדושה, ועל-ידי-זה שיראה השם יתברך שאפה חפץ באמת ואפה רוצה להתקרב אל הרועה רק בשביל האמת, על-ידי-זה יאיר השם יתברך את עיניך ותזכה לאמונת חכמים אמתיים ולהתקרב אליהם, בחינת ורעי את גדיתיך על משכנות הרעים וכנ"ל:

ד) וכשזוכה לאמונת חכמים על-ידי גדר על-ידי-זה מתנוצצים בו אורות האבות וכו'. ועל-ידי-זה זוכה לענג שבת שהוא אכילה בקדושה. ועל-ידי-זה נופלים אויביו לפניו כי פועל באכילתו מה שפועל על-ידי הצום דהינו להפיל אויביו לפניו בחינת להשבית אויב ומתנגם וכו'. כי על-ידי הפעם הבא מהפכד נתעורר המקטרג הגדול שהוא עשו הוא אדום (בראשית לו, א) שאחזתו בפכד (זהר חלק ג רלב, רלד) שמלא דם וכו' (עין בכורות נה). ועל-ידי התענית הוא מתקן את פניו ומחזיר לעצמו את חכמתו וכו' ואויביו נופלים לפניו וכו'. כי על-ידי הצום הפכד נכנע לפני המח. פי

לקויטי הלכות שבת ו' ארץ-חיים קיא

ביום שהאדם אוכל אז הפכיד נזון תחלה (זהר חלק ב קנג.)
ואחר כך הוא שולח להמת. נמצא ביום האכילה
הגדלה והממשלה להפכיד. וכשמתענה אז נזון המת
תחלה וכו'. אבל כשזוכה לבחינת ענג שבת אז אין
צריך לצום וכו' כי אכילת שבת קדש היא (עין ספר
הגלגולים פרק לח) וכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כב, י). ואז
נכנע הפכיד ואז נתבטל כחו וכו' עין כל זה בהתורה
הנ"ל. ולקשר הענין היטב.

כי באמת כשזוכה לבחינת ענג שבת זהו עקר שלמות
תקונו ורפואתו לפגם אמונת חכמים שפגם תחלה.
כי בשבת נתתקן אמונת חכמים בשלמות. כי כל ששת
ימי החל יש בהם אחיזת המחלקת הנמשך מעץ הדעת
טוב ורע (זהר חלק ג רנה.) שהוא בחינת פשר ופסול טהור
וטמא וכו', שהם בחינת ששה סדרי משנה (תקוני-זהר
דף צח:), שיש בהם מחלקת הרבה, שכל זמן שאין
מבררין ההלכה פסוקה, משתלשל משם המחלקת
דסטרא אחרא חס ושלום. פמוכא בדבריו זכרונו
לברכה בכמה מקומות (לקויטי מזהר"ן חלק א סב, רעז). אבל
בשבת הוא ברור ההלכה כי שבת הוא בחינת שביתה
וניחא בחינת שלמות הדעת כי אז מתבטל זיהמת הנחש
שהוא בחינת הרע של עץ הדעת טוב ורע. כי שבת
אגין על אדם הראשון כמו שאיתא בזהר הקדוש (חלק

ב קלח.). עַל־כֵּן אִז הוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַהֲלָכָה פְּמוּבָא.

וְעַל־כֵּן אִז תְּבַטֵּל הַמַּחְלָקַת בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ח, ג)
 "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם" וְכוּ' וְזוֹכִין לְאַמוּנַת
 חֲכָמִים בְּשִׁלְמוֹת וְלִהְיֵנִיעַ וּלְתַקֵּן פְּגָם אַמוּנַת חֲכָמִים.
 כִּי עֵקֶר פְּגָם אַמוּנַת חֲכָמִים נִמְשָׁךְ מִהָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים
 שֶׁהֵם הַחוֹלְקִים הַמִּתְנַגְדִּים אֶל הָאֵמֶת שֶׁנִּמְשָׁךְ מִחֲכָמוֹת
 חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם. כִּי נִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם חֲכָמִים
 וּפְקָחִים. וְחוֹלְקִים עַל אֲנָשֵׁי אֵמֶת הַחוֹלְכִים בְּתַמִּימוֹת
 בְּעַקְבֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים וְכַנ"ל. אָבֵל בְּשַׁבַּת נִכְנָעִים
 וְנוֹפְלִים כָּל הָאוֹיְבִים שֶׁהֵם הַחוֹלְקִים הַנ"ל עַל־כֵּן
 בְּשַׁבַּת נִתְחַזַּק וְנִתְתַקֵּן אַמוּנַת חֲכָמִים בְּשִׁלְמוֹת.

וְעֵקֶר הַדְּבָר הוּא עֲנִין הַמְּבֹאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל בְּעֲנִין
 אֲכִילַת שַׁבַּת וּמְבֹאָר לְעֵיל קִצָּת. דִּיהִינוּ מֵה שֶׁבָּחַל
 יֵשׁ אַחִיזָה לְהַפְּכֵד כּוּעֵס. כִּי בְּחִינַת אֲכִילַת חַל הוּא
 בְּבְחִינַת הַפְּכֵד גְּזוּן תְּחִלָּה. אָבֵל בְּחִינַת אֲכִילַת שַׁבַּת
 הוּא כְּלוּ קִדְשׁ וְאִין לְהַפְּכֵד כּוּעֵס אַחִיזָה בּוּ. כִּי אֲכִילַת
 שַׁבַּת כְּלוּ קִדְשׁ כְּלוּ אֱלָקוֹת וְכָל הַמְּזוּן הוּא רַק לְהַמִּח
 וְהִדְעַת כִּי אִז נִכְנָע וְנִתְבַטֵּל הַפְּכֵד לְגַבֵּי הַמִּח וְכוּ' עֵין
 שָׁם. וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת תְּקוּן אַמוּנַת חֲכָמִים בְּשִׁלְמוֹת כִּי
 כָּבֵד מְבֹאָר שֶׁעֵקֶר פְּגָם אַמוּנַת חֲכָמִים אֱמֵתִיִּים הוּא
 מַחְמַת הַשׁוֹנְאִים הַחוֹלְקִים שֶׁהֵם חֲכָמִים בְּעִינֵיהֶם
 וְכַנ"ל. וּבְאֵמֶת עֵקֶר הַחֲלוּק שֶׁבֵּין הַחֲכָמִים הָאֱמֵתִיִּים

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קיג

ובין החכמים בעיניהם שהם חכמים של שקר הן חכמים בחכמות חיצוניות ממש שהם הפילוסופים והמתקרים הן כל החכמות של הבל של כל מיני מתנגדים אל נקדת האמת עקר החלוק שביניהם הוא בבחינה הזאת שהוא החלוק שבין אכילת שבת לאכילת ימי החל, כי בחינת אכילת חל הוא שהכבוד נזון תחלה שהוא בחינת אכילת עשו, שהוא בחינת 'כבוד כועס' שאמר (בראשית כה, ל) "הלעיטני נא". ובחינת אכילת שבת הוא כלו קדש בחינת המח נזון תחלה פנ"ל.

כי חיות האדם נמשך כפי האכילה ומשם נמשכין כל התאות. הינו כי החכמים של השקר הם מסטרא דעשו. שהוא בבחינת הכבוד שהוא מלא דם שהוא כלל תאות הגוף שבאים מרתיחת הדמים שהוא נזון תחלה ואחר כך המח. הינו שבאמת עקר חכמתם כלם הם רק בשביל תאות עולם הזה. כמו שרואין בחוש בהמתקרים שכל חקירתם הוא בעסקי עולם הזה ותאותיו איך לעשות כלים נאים באמנות גדול וכיוצא בזה כגון מדידה ומספר וכיו' שהכל הוא בעסקי עולם הזה לצורך הגוף. ואפלו שאר חכמות הדקים יותר. אבל כל חכמתם וחקירתם בהם כלם בשביל תאות הגוף ומדותיו הרעים. כי הם מלאים כל התאות ומדות רעות

כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ כִּי לֹא הִתְחִילוּ מִימֵיהֶם לְשַׁבֵּר שׁוּם תְּאֵנָה וּמָדָה רָעָה, וְכָל חֻקֵּיהֶם וְחֻכְמָתָם הוּא בְּשִׁבִיל אֵיזָה תְּאֵנָה וּמָדָה רָעָה. כְּגֹן כְּדֵי שִׁיגִיעַ לוֹ כְּבוֹד וְשֵׁם גָּדוֹל עַל-יְדֵי חֻכְמָתוֹ אוֹ שִׁיקָבֵל מִמּוֹן הַרְבֵּה וְהִתְמַנּוּת וְהִתְנַשְּׂאוֹת אֶצֶל הַמַּלְכִים וְהַשָּׂרִים עַל-יְדֵי חֻכְמָתוֹ כְּנֹדַע וּמְפָרְסֵם כָּל זֶה לְבִקְיָאִים קָצַת בָּהֶם.

וְכֵן אָפְלוּ בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָם כָּל הַחֻכְמוֹת שֶׁל שְׁקָר כֻּלָּם הֵם בְּשִׁבִיל תְּאֵוֹת הַגּוֹף עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁנוּסָעִים לְצַדִּיקִים מְפָרְסְמִים וְכוֹנְנָתָם בְּשִׁבִיל תְּאֵוֹת הַגּוֹף. כְּדֵי שִׁיגִיעַ לְאֵיזָה רַבְנוּת וּמְנַהִיגוֹת אוֹ לְאֵיזָה פְּרִנְסָה. כְּאֲשֶׁר מְצוּי עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֹנוּתֵינוּ הַרְבִּים. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַכְּבֹד נִזּוֹן תְּחִלָּה דְּהֵינּוּ תְּאֵוֹת הַגּוֹף שֶׁבֶּא מִדָּם הַכְּבֹד הוּא נִזּוֹן תְּחִלָּה שֶׁכָּל כּוֹנְנָתוֹ הוּא בְּשִׁבִיל עֲסָקֵי עוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁבִיל תְּאֵוֹת הַגּוֹף. כִּי כָּל חֻכְמָתוֹ לְהִרְעֵ שְׁפָנִימִיּוֹת כּוֹנְנָתוֹ הוּא רַק לְהַשִּׁיג תְּאֵוֹת הַגּוֹף וְכַ"ל.

אָבֵל כְּשִׁזּוּכָה לְבְּחִינַת עֲנָג שֶׁבֶת אֲזִי הַמַּח נִזּוֹן תְּחִלָּה. הֵינּוּ שֶׁכָּל כּוֹנְנָתוֹ בְּעֲסָקֵיו הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַמַּח וְהַדַּעַת דְּקִדְשָׁה. בְּשִׁבִיל לְהַגִּיעַ לְהַתְּכָלִית הָאֱמֶתִי הַנִּצְחִי. כִּי זֹכִים לְאֱמוּנַת חֻכְמִים אֱמֶתִיִּם שֶׁפָּרְשׁוּ עֲצָמָן מִתְּאֵוֹת עוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַקִּדְשָׁה וְהַפְּרִישׁוֹת שֶׁכָּל חֻכְמָתָם הוּא רַק חֻכְמָה אֱמֶתִיּוֹת חֻכְמַת הַתּוֹרָה חֻכְמוֹת הָעוֹלָם הֵבֵא אֵיךְ לְהַשִּׁיג וּלְהַגִּיעַ לְחַיִּים נִצְחִיִּים

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קטו

שֶׁל עוֹלָם הֵבֵא. וְכֹל הַמְּאַמִּינִים וּמִתְקַרְבִּים לָהֶם
וּלְתַלְמִידֵיהֶם וְכוּ', כָּל פְּנוּתָם לְשָׂמַיִם לְבַד. כְּדִי לְהַשִּׁיג
עַל יָדָם אֵיזָה תְּקוּהָ נִצְחֵיית לְעוֹלָם הֵבֵא. עַל-פֶּן הֵם
בְּבַחֲיַנַּת הַמּוֹחַ נִזְוֶן תְּחַלָּה שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֲנֵג שַׁבַּת כִּי כָּל
פְּנוּתָם הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲמֶת שֶׁהוּא הַמּוֹחַ
וְהַדְעַת הָאֲמֶתִי וְכַנ"ל:

(ה) וְעַל-פֶּן בְּחֵינַת שַׁבַּת הוּא עֲצָה גְדוֹלָה כְּנֶגֶד כָּל
הַהֲתַנְּגוּת וְהַבְּלוּלִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, הֵן
מֵעֲצָמוֹ הֵן מֵאַחֲרֵימ, כִּי בְּכָל הַתְּאַוּוֹת וְהַבְּלוּלִים
וְהַמְּחַשְׁבוֹת רָעוֹת הַחוֹלְפִין וְעוֹבְרִין עָלָיו, צָרִיךְ לְזַכֵּר
בְּשַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחֵינַת בְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
(שְׁמוֹת כ, ח) "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת" — זְכוֹרְהוּ מֵאַחַד
בְּשַׁבַּת' (מְכִילְתָּא שָׁם). כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחֵינַת 'שֵׁב וְאַל
תַּעֲשֶׂה', בְּחֵינַת שְׁבִיתָהּ וּבְטוּל, שֶׁהוּא עֲצָה גְדוֹלָה,
שֶׁבְּכָל מָה שֶׁחוֹלֵף וְעוֹבֵר עָלָיו, יְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵיזָה שְׁעָה
וְיִזְכֹּר אֶת עֲצָמוֹ בְּהַתְּכָלִית, כִּי כָּל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם יְכוּל
לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְלְזַכֵּר בְּהַתְּכָלִית שֶׁהוּא לְהַפְּלִל בְּאוֹר
הָאֵין-סוּף יִתְבָּרֵךְ. וְאֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר זֹאת בְּכַתְּבִי, כִּי הוּא
לְכָל חַד כְּפוּם מַה דִּמְשַׁעַר בְּלִבֵּיהַ (זֶהר חֶלֶק א קג:). אֲבָל
עַל-כֵּן-פְּנִימִים כָּל יִשְׂרָאֵל מֵאַמִּינִים שְׁזָה עֵקֶר תְּכָלִיתָם
וְתַקּוּתָם לְנִצְחֵת, וְכָל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁהוּא בְּכָל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, יְכוּל לְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל הַבְּלוּלִים

והטורדות, שזהו בחינת שבת, שהוא בחינת שביתה ובטול. ועל-ידי-זה יתבטלו כל המחשבות הטורדות וכל החכמות של הבל ושקר. ויזכה לעשות כל עסקיו בשביל התכלית, בבחינת המח נזון תחילה, שיהיה אכילתו וכל עסקיו בשביל התכלית שהוא המח והחכמה האמתית. לא שיהיה חס ושלום כל חכמתו ותחבולותיו בשביל העולם-הזה והגוף שהוא בחינת עשו בחינת הגוף נזון תחילה. כי בחינת שבת מבטל בחינת אחיזת עשו וכנ"ל, וזה בחינת מה שהיה בהמעשה של הבנים שנחלפו בסוף, שכשרודפין אותו שרוצה לפגס אל הגן (שמרמוז על הגן-עדן) יעמד עצמו אצל שבת, דהינו פנ"ל והבן.

כי באמת ישראל בכלל, הם בבחינת קדשת שבת, כמו שאומרים בברכת המבדיל: 'בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה' (פסחים קג, קד), כי ישראל ממשיכין קדשת שבת לששת ימי החל. ועל-כן כל אכילת ישראל קדוש, כי ישראל אינם אוכלים שום מאכל מיד, רק צריכין להמתין הרבה קדם שאוכלין, ועל-ידי-זה הם ממשיכין עליהם בכל אכילתם בחינת קדשת שבת, שהוא בחינת המח נזון תחילה. כי איש ישראל כשעומד בבקר ולבו חלש ורוצה לאכל, אבל אינו אכל מיד, כי צריך להמתין עד שיטל ידיו ויברך ויתפלל, והכשרים והיראים ממתנים יותר, כי לומדים

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קיז

גם אחר התפלה קדם שאוכלים, וכשרוצה לאכל אינו
אכל מיד, כי אם על-ידי כמה מצוות שעושין מקדם,
שמקדשין המאכל, כגון בשר צריך שחיטה ונקור
ומליחה והדחה. וכן לחם צריכין לקח חלה מקדם
וכנ"ל, ואחר כך פשרוצה לאכל צריך לטל ידיו ולברך.
נמצא שכל אכילת ישראל הוא על-ידי המתנה הרבה,
כי על-ידי כל זה שממתינין הרבה קדם אכילתן כנ"ל,
על-ידי-זה ממשיכין על עצמן קדשת שבת שהוא
שביטה ובטול ומכניעין בחינת עשו שהוא בחינת
"הלעטני נא", שחוטף המאכל מיד, אבל מחמת טרדת
העולם הזה ותאוותיו, יוכל להיות שגם איש הישראלי
ישפח חס ושלום בשעת האכילה וכיוצא את התכלית,
על-כן צריכין לזהר לזכר בכל פעם את השבת, והינו
שבתוך תקף הטרדא של העולם-הזה, או כשבא לאכל
וכיוצא, יבטל את עצמו איזה שעה שזהו בחינת שבת,
אז יזכה שהמח נזון תחילה, ויהיו נכנעים כל
ההתנגדות והשונאים והבלבולים. וכל זה זוכין על-ידי
גדר, שעל-ידי-זה זוכין לאמונת חכמים, ושעל-ידי-זה
זוכין לענג שבת, ואז נשלם תקון אמונת חכמים
בשלמות. כי עקר שלמות תקון אמונת חכמים הוא
על-ידי שבת כנ"ל, כי הא בהא תליא, על-ידי אמונת
חכמים זוכין לשבת, שהוא בחינת המח נזון תחילה,
שיהיו כל מחשבותיו ותחבולותיו ועסקיו בשביל

הַתְּכָלִית וְכַנ"ל, וְאִזּוּ נִכְנָעִין הַשּׁוֹנְאִים וְאִזּוּ זוֹכָה לְאֻמוֹנַת חֲכָמִים בְּשִׁלְמוֹת וְכַנ"ל.

(ו) וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבָרְכָה (בִּיצָה טו.) עַל שְׂמַאי הַזֵּקֵן שֶׁפָּל יָמָיו הָיָה אֹכֵל לְכַבוֹד שַׁבַּת, מָצָא בְּהֵמָה נְאֻהָ הָיָה אוֹמֵר זֶה לְכַבוֹד שַׁבַּת מָצָא אַחֲרַת נְאֻהָ הַיְמָנָה וְכו'. נִמְצָא כָּל יָמָיו הָיָה אֹכֵל לְכַבוֹד שַׁבַּת, הֵינּוּ עַל-יַדֵּי הַהִמָּתְנָה שֶׁהָיָה מִמֵּתִין קֶדֶם שֶׁאֹכֵל, עַד שֶׁמָּצָא אַחֲרַת הַיְתָה אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲיַנַּת עֲנֻג שַׁבַּת, עַל-יַדֵּי שֶׁכָּבַר הַכֵּין אוֹתָהּ לְשַׁבַּת, כִּי עָקַר הַדְּבָר כְּשִׁזְזוּרִין אֶת הַשַּׁבַּת תָּמִיד וּמִמֵּתִינִין מִלְּאָכֵל הַדְּבָר עַד שֶׁמִּמְשִׁיכִין עָלָיו קִדְשַׁת שַׁבַּת, שֶׁהוּא הַתְּכָלִית, עַל-יַדֵּי-זֶה כָּל אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲיַנַּת עֲנֻג שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּח נִזּוֹן תְּחִילָה, מֵאַחַר שֶׁחֹשֵׁב בְּאֲכִילָתוֹ בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית וְכַנ"ל.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבָרְכָה: (שם) 'אֲבָל הַלֵּל מִדָּה אַחֲרַת הַיְתָה בּוֹ, שֶׁהָיָה אוֹמֵר בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם'. כִּי אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבָרְכָה (שַׁבַּת ל.) שֶׁשְׂמַאי הָיָה קֹפֵדֵן וְהַלֵּל הָיָה עָנּוּ וְסִבְלָן, וְזֶה יְדוּעַ שֶׁכְּשֶׁצְּרִיכִין לְשַׁבֵּר אֵיזָה מִדָּה רָעָה, כָּל מָה שֶׁהוּא מְשַׁקֵּעַ בָּהּ יוֹתֵר צְרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר כְּנֻגְדָה לְשַׁבְּרָה בְּיוֹתֵר מִהֶפֶךְ אֶל הֶפֶךְ. עַל-כֵּן שְׂמַאי שֶׁהָיָה קֹפֵדֵן עַל-כְּרִתּוֹ לֹא הָיָה יְכוּל לְהִכְנִיעַ בְּחִינַת הַכְּבֹד כּוֹעֵס בְּחִינַת הַכְּבֹד נִזּוֹן תְּחִילָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילַת חַל, כִּי אִם עַל-יַדֵּי שֶׁפָּרַשׁ אֶת

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קיט

עצמו מהמאכל לגמרי והצניעו לשבת, ואז דיקא נמשך עליו קדשת שבת, אבל הלל שהיה ענו, לא היה צריך גיעה כל כך להמשיך קדשת שבת על המאכל, פי אף-על-פי שהיה אכל בכל יום מה שהזמין לו השם יתברך, אף-על-פי-כן היתה אכילתו רק בבחינת ענג שבת, שהוא בחינת בטול הפעם. פי על-ידי הברכה לבד שברך על המאכל היה יכול לבטל את עצמו ולהמשיך קדשת שבת על המאכל.

וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, שהלל היה אומר: ברוך השם יום יום, ברוך השם דיקא, שעל-ידי הברכה לבד שברך בכל יום ויום על-ידי-זה לבד היה ממשיך עליו קדשת שבת, ולא היה צריך להצניע המאכל לשבת ולאכלו אחר-כך כמו שמאי, פי לא היה קפדן על פן היה ממשיך קדשת שבת על-ידי הברכה לבד, וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה שם על פסוק זה: ברוך השם יום יום, בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו. הינו שעל-ידי הברכות שמברכין להשם יתברך בכל יום ויום על-ידי-זה לבד ממשיכין על עצמו קדשת שבת שמשם כל הברכות, פי הוא מקור הברכה (זהר חלק ב פח).

(ז) הכלל שעקר הוא אמונת חכמים, להאמין ולהתקרב לצדיקים שהם הם החכמים האמתיים, פי כל

חכמתם לחשב על תכליתם להחליף העולם העובר בעולם קים לנצח, שרק זה נקרא חכמה פנ"ל, וכמו שכתוב: (איוב כח, כח) "הן יראת ה' היא חכמה. וכמו שפרשו רבותינו זכרונם לברכה: (שבת לא:)' הן לשון אחת וכו', שאין שום חכמה רק ליראה את השם ולפרש מזה העולם לגמרי. ואם לאו כל אדם זוכה לזה בשלמות, על-כל-פנים ראוי לו לבטל את עצמו נגד אלו החכמים האמתיים שהם צדיקים אמתיים ולהאמין בהם ולהתקרב אליהם באמת בשביל התכלית ובוודאי יזכה לאחרית טוב על ידם. וזה עקר החכמה אמתית, אבל שאר כל החכמות הם הבל וריק, מאחר שכל חכמתם הוא חכמות העולם הנה הפלה ונפסד, כי כל חכמות היצוניות המחקרים שנתעו למקום שנתעו, הכל הוא רק מחמת תאוות רעות ומדות רעות של עולם הזה, כי כלם מלאים תאוות ומדות רעות, וכל חכמיהם הראשונים והאחרונים כלם היו משקעים מאד בכל התאוות והמדות בנאוף וממון וכבוד ואכילה ושתייה ונצחון וקנטור וכו', פידוע לבקי בהם, ומשם בא כל חכמתם.

ואיתא בספרי קדש, שגם מה שמחקרים בחכמתם ומודים בהשארת הנפש, גם זה מחמת תאוות, כי חפצים שיצליחו בדרךם הרע גם אחר מיתתם, כדי

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קכא

שְׂעִיבָה לָהֶם תְּאוֹתֵיהֶם בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל כֵּן אוֹמְרִים
שְׂעִיבָה לְיַדֵּי חֲקִירוֹת חֲכָמָתָם יִצְלִיחוּ עַל-יְדֵי-זֶה גַם לְנֹצֵחַ,
כִּי אִם לֹא רַע לָהֶם מְאֹד מֵה שְׂבִין הַיּוֹם לְמַחֵר יִפְלוּ
פְּגָרִים מֵתִים, וְיֵשׂאֵר מֵהֶם, עַל כֵּן הֵם מוֹדִים
בְּהִשָּׁאֵרֵת הַנֶּפֶשׁ וְאוֹמְרִים הַצְּלַחַת הַנֶּפֶשׁ לְנֹצֵחַ הוּא
עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת, וְהַכֹּל מִחֲמַת הַתְּאוֹת וּמִדּוֹת רְעוּת
שְׂרוּצִים לְמִלְאוֹת כְּרֶסֶם בְּכֹל הַתְּאוֹת וְשִׁיחָה לָהֶם שֵׁם
גָּדוֹל וְכָבוֹד בֵּין הַמַּלְכִים וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ גַם אַחֵר
מִיָּתָם. אָבֵל בְּאַמֶּת עֵקֶר הַצְּלַחַת הַנֶּפֶשׁ לְאַחֵר מִיָּתָהּ
הוּא כְּפִי מֵה שְׂפָרֵשׁ הָאָדָם אֶת עֲצָמוֹ מִתְּאוֹת עוֹלָם
הַזֶּה וְעֵסֶק בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים,
וְכַמְבֹּאֵר בְּסִימָן י"ט בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא וּבְמָקוֹם אַחֵר. עַל
כֵּן עֵקֶר הַתְּכֵלִית הַטּוֹב וְהַנֶּצְחִי יִזְכּוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים
שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁהִתְחַכְּמוּ בְּחֲכָמָה אֱמִתִּית,
וּפְרָשׁוּ אֶת עֲצָמָם מִתְּאוֹת עוֹלָם-הַזֶּה לְגַמְרֵי, וְשָׂאֵר
הָעוֹלָם יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא כֹּל אֶחָד כְּפִי
מֵה שְׂזָכָה לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וּלְהֶאֱמִין בָּם וְלִילֵךְ
בְּדַרְכֵיהֶם. וְעַל כֵּן בְּאַמֶּת אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה
(סְנֵהֲדָרִין ט:), שֶׁהַמְּבֹזֵה תְלַמֵּיד-חֶכֶם הוּא אֶפִיקוֹרֶס, שְׂאִין
לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא.

(ח) וְזֶה פְּרוּשׁ הָאֲגָדָה הַפְּלִיאָה מְאֹד בְּעֵנֶן הַסְּבִי דְבִי
אֲתוּנָא, אֲשֶׁר כָּל אָדָם יִשְׁתוּמֵם עָלֶיהָ, וְכָבֵר

פרש אדמו"ר זכרונו לברכה בדרכי השגותיו הגבוהות והעמוקות מאד רב המאמרים ככלם (עין לקוטי מוהר"ן חלק א סימן כג), רק שני מאמרים לא זכינו לשמע ממנו, שהם גברא דאוזיף וריחיא דתבירא. גם הספור שקדם שאלותיהם איך דבר הקיסר עם רבי יהושע בן חנניא, והספור שאחר-כך איך הביאם לספינתו וכו', בכל זה לא זכינו שיגלה לנו הרמזים שבהם, וכבר שמעתי מפיו הקדוש שהיה מתגעגע לגלות גם על כל זה, אך לא עלתה בדינו בעוונותינו הרבים. פי גם מה שזכינו לשמע מפיו הקדוש, לא היינו פדאי, רק שחמלת השם וחסדו הגדול גבר עלינו לשמע כל מה ששמענו בעזרתו הגדולה ישתבח לנצח. עתה העיר השם את לבבי ופקח את עיני למצוא בהם דברים של טעם, בחסדו הגדול יתברך.

וזה לשון הגמרא (בכורות דף ח:).

גמרא

אמר ליה קיסר לרבי יהושע בן חנניא נחש לכמה מיעבר ומוליד? אמר ליה: לשב שני. והא סבי דבי אתונא ארבעינהו ואולידי לתלת! הנהו מיעברי הוו מעקרא ארבעה שנין. והא קמשמשי שמושי! אינהו נמי משמשי פאדם. והא חפימי אינהו! אגן חפימינן מינייהו. אי חכימת, זיל זכינהו ואיתינהו לי! אמר ליה:

כמה הווי? שתיין גברי אמר ליה עביד לי ספינתא דאית בה שתיין בתי וכל ביתא שדי בה שתיין בסתרקי. עביד ליה, פי מטא להתם על לבי טבחא, אשפחיה לההוא גברא דקא עביד חיותא, אמר ליה: רישא אית לך לזביניה? אמר ליה אין, אמר ליה: רישא בכמה? אמר ליה: בפלגא דזוזא, יהב ליה. לסוף אמר ליה הב לי רישך, יהב ליה רישא דחיותא, אמר ליה אנא רישא דחיותא אמרי לך? אנא רישך אמרי לך! אמר ליה: אי בעית דאשבקך סגי אחוי לי פתחא דבי אתונא. אמר ליה: מסתפינא, דכל דמחוי להו קטלי ליה. אמר ליה: דרי פריכא דקנא, וכי מטית להתם זקפיה פמאן דקא מתפח. אזל אשפח דרבנאי מגנאי ודרבנאי מבראי, דאי חזו פרעא דעיילא קטלי ליה לבראי ודנפקא קטלי להו לגנאי, אפכיה לסנדליה קטלי להו לגנאי, אפכיה לסנדליה קטלי להו לכלהו. אזל אשפח ינוקי מלעיל וסבי [מלתחת] מתפאי, אמר אי יהיבנא שלמא קטלי לי הני, סברי אנן עדיפינן דיתבינן לעיל ואינהו לתחת. ואי יהיבנא להני קטלי לי הני, סברי אנן עדיפינן דאנן קשינן ואינהו דרדקי. אמר להו: שלמא לכו. אמרו ליה: מאי עבידתין? אמר להו חפימא דיהודאי אנא בעינא למיגמר חכמתא מנייכו. [אמרי ליה]: אי הכי נבעי [מינך מלתא], לך אמר להו: לחיי! אי זכיתו לי כל דבעיתו עבידו בי ואי זכינא בכו אכלו נהמא גבאי

[דידי] בספינתא. עד כאן לשון הגמרא.

רש"י

לכמה מעבר ומוליד. כמה טוהה עיבורו צמעיו: דבי אתונא.
מקום: והא משמשי שמושי. ואי הוה מעברי לא הוה
משמשא שדרן חיה ובהמה לאחר שנתעברה אינה מקבלת זכר:
והא חבימי. הנהו סגי וירדו לסוף המעשה: זכינהו. נלחם
[צחקמתך]: ביסתרקי. פסאות: פי מטא להתם. לפרך טלהם:
עביד חיותא. מנתח צהמה: ואנא רישא דחיותא אמרי לך.
צתמיה: סגי. לעוד ולך לפני: דרי פריכא דקני. טול חצילה טל
קנים: וכי מטית התם. פנגד הפתח: זקוף החצילה. במאן
דמתפח. פחדם העומד לפוש: אזל רבי יהושע אשכח דרבנאי.
אורגים: מבראי. טלא ילא אחד מהזקנים לחוך: מגראי. טלא
יניחו אדם לבגס: וכי חזו הנה סגי פרעא דעילא קטלי לצראי.
טתיתה חסוקופת החדר עצה ושופכין סובין או עפר עליה
ונפרות צה פסיעות האדם: וכי חזו פרעא דעילא. קטלי
לשומרים צראי טתניחו לצח: וכי חזי פרעא דנפקא קטלי לגוואי
טתניחוהו לצחת. והשומרים לא היו הזקנים שום אדם אלא אם כן
נכנס פלו לפנים על פרחן או אחד יוצא פלו לחוך. אפכיה רבי
יהושע לסנדליה ועמד על האיסקופה. ונראית פסיעה אחת
נכנסת ופסיעה אחת יוצאה ודחפוהו השומרים וינא. וכפצאו
הזקנים ראו כן ודמו טשני צני אדם הן אחד נכנס ואחד יוצא.
וקטלינהו לכלהו שומרים. ואחר-כך נכנס רבי יהושע: ינוקי

מלעיל. צעליה ולהרע נתפוגו. שנהנותן שלום לעליונים תחילה
הורגים אותו הפחפונים ואומרים חנו הזקנים וולנו ה'יה לך ליתן
שלום תחילה]. (ולא ה'יה לך לתן שלום להפחפונים תחילה.)
והנותן שלום לזקנים. הורגין אותו הפחפונים ואומרים הלא רחית
משוגים מהם שפחפנו למעלה והם למטה: מאי עבדתיה. מאי
צעית הקח: אי ה'בי, דתקימא חפ נצעי חנן מינה: אי זכיתו בי.
חס תנלחוני.

פי הקיסר שאל לרבי יהושע בן חנניא, נחש לכמה
מעבר ומוליד. נחש הינו חכמות חיצוניות שהם
מזהמת הנחש, כמו שפתיב: (בראשית יג, א) "והנחש ה'יה
ערום מכל". לכמה מעבר ומוליד. פרוש, מהיכן נמשך
העבור והלדה של חכמותיהם, כמה זמן ויגיעות צריכין
להוליד חכמות פאלו. אמר ליה לשבעה שנין. זה
בחינת השבעה מדות שהם בחינת שבעה שנים. כי יש
בחינת שבע שנים טובות (שם מא) שהם בחינת שבע
מדות טובות. ויש שבעה שנים רעות שהם בחינת שבע
הפרות הרעות שהם שבע מדות רעות, שהם כלל כל
התאוות ומדות. והשיב לו רבי יהושע בן חנניא שכל
חכמותיהם נמשך רק מהשבעה מדות רעות שהם
משקעים בכל התאוות והמדות רעות שכלולים בבחינת
שבעה שנים ומשם נמשך כל חכמותיהם. כי כל
חכמותיהם הם רק מחמת תאוות עולם הזה וכנ"ל.

ושאל לו, והא סבי דבי אתונא ארבעה ואוליד לתלת. תלת זה בחינת שלש הראשונות שהם בחינת חב"ד — חכמה בינה דעת. כי "את זה לעמת זה עשה האלקים" (קהלת ג, יד) פידוע (זהר חלק ג ע, מא ותקוני זהר כו. קח:). וגם בהסטרא-אחרא יש בחינת זו' ימי הבנין שהם בחינת זו' מדות שבהם כלולים כל התאוות, וג' ראשונות חב"ד שהם בחינת חכמה ושכל. ושאל לו הלא סבי דבי אתונא נסו הדבר והולידו לשלש. הינו שהם אומרים שכל חכמותיהם נולדים רק על-ידי הדעת שכלול משלש ראשונות לא על-ידי תאוות ומדות רעות. כי הם אומרים שבאים על חכמתם רק על-ידי חקירת השכל.

השיב לו רבי יהושע בן חנניא: הנהו מעברין הוו מעיקרא ארבעה שנין. הינו שבאמת כשחוקרין ובאים על חכמתם נדמה שהוא מחמת חיוב השכל, אבל הכל נמשך מחמת התאוות ומדות רעות שהם מלאים ומעברים מהם מקדם. ותאוותם ומדותיהם הרעות מסבבים בדעתם ומביאים אותם לחכמות כאלו. וזהו בחינת ארבעה שנין. כי כל התאוות ומדות נמשכין מהארבעה יסודות, פידוע (במשנת חסידים), ומובא בספרים שכל המדות והתאוות כלולים בשבעה מדות וכך נמשכין מד' יסודות ששרשם בקדשה העליונה הם ד' אותיות השם (עין בתקוני-זהר סח: קה:). אבל הם נפלו

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים כז

על-ידי תאוותיהם להרע של כל הד' יסודות, ומשם נמשך כל חכמתם ושכלם. וזהו הנהו מעברין הווי מעקרא ד' שנין שהם בחינת הד' יסודות שבהם כלולים כל התאוות ומחמת שהם מלאים מהם מקדם, על-ידי-זה מסתבב בדעתם כל אלו החכמות. כי המחשבות והחכמה שבאדם הוא כפי המדות שאוחז בהם פמוכן בדבריו וזכרונו לברכה על פסוק: (שופטים טז, יז) "שבע מחלפות ראשו" (בסוף סימן כט עין שם).

והא משמשי שמושי. ששאל אותו: והלא הם מתנגעים ומשמשין חכמיהם בבתי כנסיות הרעים שלהם! כי שמוש תלמידי-חכמים דקדשה הם בחינת ההלכות, כמו שפרש רש"י בכמה מקומות (עין רש"י ברכות מז: ד"ה: שלא. וסוטה כב. בד"ה ולא. ובד"ה ששונין. וכתבות יז. בתוספות ד"ה מבטלין), מחמת שעקר ההלכות מקבלין על-ידי שמוש תלמידי-חכמים. אבל "את זה לעמת זה", כי גם ההולכים אחר הבל של חכמותיהם הם משמשים גם כן חכמיהם ומקבלין חכמות החיצוניות מהם, והשיבו לו: אינהו נמי משמשי באדם. שהאמת הוא כן שהם משמשים חכמיהם, אבל הוא רק פקוף בפני אדם (בבא-בתרא נח. וזהו חלק ב קמח:), כי עקר האדם הם ישראל שקרויים אדם (יבמות סא.), שעוסקין בחכמות התורה שנקראת אדם, כמו שכתוב: (במדבר יט,

(יד) "זאת התורה אדם". והעוסקין בחכמות חיצוניות מתדמין עצמן פקוף בפני אדם ומשמשין גם כן חכמיהם. אבל יש הפרש והבדל בינם לבינינו, כי אנו משמשין חכמינו בשביל התכלית, והם משמשים חכמיהם ופנימיות פונתם בשביל תאוות עולם הזה, כדי שיקבל חכמות הרפואות כדי שיהיה לו ממון שיקבל על-ידי שיהרג אלפים נפשות ברפואותיו של שקר (כמבאר במקום אחר [שיחות הר"ן סימן נ] להתרחק מדאקטוריום כי הם רוצחים נפשות ברפואותיהם).

והא חכימין אינון, אגן חכימין מניהו. זהו כפשוטו, ששאלו אותו: והלא אנו רואין שאף-על-פי-כן הם חכמים שבאים על חכמות גדולות לעשות פלים נפלאים וכיוצא. השיב לו כפשוטו: אגן חכימין מניהו. כי כל חכמתם הוא בעסקי עולם-הזה וכנ"ל, אבל כל חכמותינו הוא בשביל התכלית האחרון לבד, על-כן בודאי אנו חכמים יותר מהם. ובאמת אלו הצדיקים הגדולים שיגעו וטרחו הרבה באמת בשביל התכלית ופרשו את עצמם מהעולם-הזה לגמרי, זכו אחר-כך להשיג גם חכמתם על בוריה, כמו שראינו בכמה צדיקים שהיו בקיאים בכל השבעה חכמות יותר מהם הרבה, רק אנשים פשוטים אסור להם לעסק בהם, כי יש בהם אבני נגף, וגם אפלו אלו האנשים פשוטים הם

לקויטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קכט

חכמים יותר מהם, מאחר שהם הולכים בדרכי התורה הקדושה, שעל-ידי-זה הם עוברים ועולים על כל החכמות (כמו שכתוב בהתורה בא אל פרעה סימן סד). אבל הצדיקים הקדושים הגדולים במעלה בקיאין גם בכל החכמות יותר מהם הרבה.

אי חכימת זיל זכניהו וכו', אמר ליה כמה הווי שתיין גברי, אמר ליה עביד לי ספינתא וכו'. הינו שהשיב לו רבי יהושע בן חנניא שלנצח אותם החכמים החיצונים צריכים לחגור מתניו מאד, וצריכים להיות גבור גדול בתורה ותפלה ומעשים טובים, ועל-ידי-זה יוכל לנצח אותם. וזה שאמר ליה: עביד לי ספינתא, הינו התורה שנקראת ספינה, בחינת (משלי לא, יד) "היתה כאניות סוחר". כי העולם הזה הוא ים סוער וזועף, כמובא בכל הספרים (עין זהר חלק ב קצט), וכאשר יכול כל אדם להבין בנפשו מה נעשה עמו בזה העולם ואיך מצולת הים סוער עליו בכל יום ולעבר זה העולם שהוא בחינת ים סוער, צריכים לזה ספינה חזקה מאד, שהוא בחינת התורה הקדושה, שאין זוכין לה כי אם על-ידי החכמים הקדושים שהם יודעים לדרש ולפרש לנו את התורה וכו"ל, ועליהם נאמר: (תהלים קז, כג) "יורדי הים באניות", שהוא התורה כנ"ל, "עשי מלאכה במים רבים", שהם עושים מלאכה גדולה ונפלאה

במים רבים במים השוטפים של זה העולם, "המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה", כי רק הם רואים מעשי השם ונפלאותיו במצולת הים, שהוא זה העולם, מה שנעשה עם כל אחד, איך גלי הים ומשפךיו עוברים על כל אחד כל ימי חייו, ורק הם יודעים להציל הנפשות המתקרבים אליהם ממצולות הים הזה, על-ידי שמכניסים אותם לתוך ספינותיהם הקדושות והחזקות, שהם התורות הנפלאות שמגלים לנו.

וזה בחינת ספינתא של שתין בתי, זה בחינת ששים מסכתות של הש"ס (במדבר-רבה יח ועין בלקוטי-מוהר"ן חלק א סימן ג), שהם כלל תורה שבעל-פה שזהו בחינת אמונת חכמים. וכל ביתא שדי ביה שתין בסתרקין, פירש רש"י, פסאות, זה בחינת תפלה, שהיא בחינת מלכות דוד בנודע (עין זהר חלק א כד. רנג), בחינת פסא מלכות (דברי-הימים א כח, ו ועין זהר חלק ב רמב.). ועל-כן דוד שעסק כל ימיו בתפלה הרבה עד שזכה לחבר ספר תהלים שהוא כלל זמירות ותפלת ישראל, על-כן זכה לכסא מלכות לנצח. וזהו בחינת שתין בסתרקין, כי התפלה כלולה מששים, בחינת "ששים המה מלכות" (שיר-השירים ו, ח). ודיקא על-ידי-זה מכניעין החכמים דיסטרא-אחרא שהם גם-כן בחינת ששים, כמו שכתוב שם כמה הוו שתין גברי. כי יונקים מבחינת "ששים

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קלא

המה מלכות". כי על-פי פשוטו נאמר זה הפסוק "ששים המה מלכות" עליהם, כמו שפרש רש"י שם, שזה נאמר על בני עשו ובני הפלגשים של אברהם וכו' שהם במספר ששים, ומתם נבחר "אחת היא יונתי" וכו' שהם ישראל. ועל-פן צריכין שתהיה התפלה כלולה מששים מלכות שבקדשה, שהם כלל המלכות דקדשה להכניע מלכות עשו וכו', שהם בחינת ששים מלכות דיסטרא-אחרא.

וזהו בחינת ששים גבורים, בחינת (שיר-השירים ג, ז, ח) "הנה מטתו של שלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל, כלם אחזי חרב" וכו', ופרש רש"י: 'איש חרבו על ירכו', שעושים סימנים בתורה וכו', הינו בחינת כלל החכמים שבתורה כלל תורה שבועל-פה. ועל-פן צריכים שתהיה הספינה כלולה מששים בתים, שהם ששים מסכתות פנ"ל, ובכל בתי ששים ביסתרגי הינו פסאות, בחינת תפלה, הינו שיהיה כל הלכה והלכה של התורה כלולה מששים פסאות שהם בחינת כלל התפלה פנ"ל, הינו שעל כל הלכה והלכה של התורה ישפך שיחו לפני השם-יתברך וירבה בכל התפלות עד שיזכה לקימה, וכמו שהזהירנו אדמו"ר זכרוננו לברכה לעשות מהתורות תפלות (לקוטי מוהר"ן חלק ב תורה כה), ומי שזוכה לזה ויש לו ספינה כזאת, הוא

יכול לחגור מתנניו לילך אל החכמים דסטרא-אחרא שהם בחינת הסבי דבי אתונא ולהתופת עמהם ולנצחם.

וזה שאמר להקיסר: עביד לי, פי נודע שהאדם כפי מעשיו כן זוכה לנצח הסטרא-אחרא, ואז הם דיקא מסייעין לבנות בנין הקדשה, שזהו בחינת "בכל לבבך" (דברים ו, ה) 'בשני צריף', ולהפוך חס-ושלום להיפוך. ועל-כן אמר רבי יהושע בן חנניא להקיסר שהוא בחינת מלכות הרשעה: עביד לי, פי אתה בעצמך צריף לעשות לי ספינה כזאת, וכן היה, כמו שכתוב שם: עביד ליה. פי רבי יהושע בן חנניא היה צדיק גדול ונורא מאד, ופעל בתורתו ומעשיו הטובים עד שמלכות הרשעה בעצמה הכרחה לעסק לעשות ולהשלים בחינת ספינתו הנ"ל, שכלולה מששים בתי, שהם כלל התורה. ובכל ביתא ששים ביסתרקין, שהם כלל התפלה ששפך לפני השם יתברך על כל תורה ותורה שיזכה לקימה כנ"ל.

פי מוטו להתם על לבי טבחא. 'בי טבחא' זה בחינת הסטרא-אחרא והס"מ וחילותיו, שעוסקין לטבח ולשחט בני-אדם, על-ידי שעוסקים להכניס מחשבות רעות בבני-אדם, שעל-ידי עקר הזביחה והשחיטה שהם זובחים ושוחטים אותם בבחינת (הושע יג, ב) "זבחי אדם" וכו', שזהו בחינת שר הטבחים של מצרים

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קלג

שנמכר יוסף אליו. כי מה שספן את-עצמו הצדיק רבי יהושע בן חנניא לירד למקום הסטרא-אחרא שמשם יניקת חכמות החיצוניות שעוסקים בהם חכמי יון שהם בחינת הסטרא-אחרא, זה בחינה אחת עם מה שירד יוסף הצדיק למצרים שהיתה מלאה גלולים ועבודה-זרה וחקמות חיצוניות, שהיתה אז עקר במצרים פידוע בספרים (עין זהר חלק א קכה, רמט), שעקר חכמות חיצוניות היתה תחילה במצרים ואחר-כך קבלו מהם חכמי יון שהם הסבי דבי אתונא, ובשביל זה הכרח יוסף הצדיק לירד למצרים, ואז נמכר תחילה לשר הטבחים שהוא תקף הסטרא-אחרא של מצרים, שמשם הזביחה והשחיטה של כל הפרוכים אחריהם חס ושלום. וזהו בעצמו בחינת רבי יהושע בן חנניא שהוריד את עצמו לחכמי יון שהם הסטרא-אחרא שעל לבי טבחא, שהוא בחינת הס"מ והסבי דבי אתונא שעוסקין לטבח על-ידי המחשבות רעות שמכניסין בבני אדם, כי עקר השחיטה של האדם חס ושלום, הוא על-ידי המחשבות רעות כשאין שומרין את עצמם מהם כראוי ורומנא לצלן.

וזהו אשכחיה ליה הוא גברא דקא עביד חיותא, הינו שמצא לאותו האיש שהוא המסית הוא המדיח, דקא עביד חיותא, שעוסק לעשות חיות רעות, שהם

בְּחִינַת מַחְשָׁבוֹת רְעוּת, לְהַכְנִיסָם בְּבְנֵי אָדָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּמָקוֹם אַחַר בְּסִימָן מַט, שְׁמַחְשָׁבוֹת רְעוּת הֵם בְּחִינַת חֵיוֹת רְעוּת וְכוּ' עֵינַן שָׁם. אָמַר לִיָּה: רִישָׁא אִית לָךְ לְזַבוּנֵי? אָמַר לִיָּה אֵינ. אָמַר לִיָּה: רִישָׁא בְּכַמָּה? רֹאשׁ זֶה בְּחִינַת הַמַּחְשָׁבָה שְׁפָרָאשׁ. שְׁשָׁאֵל אוֹתוֹ: אַתָּה עוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמַתָּן זֶה לְמַכּוֹר וּלְהַכְנִיס מַחְשָׁבוֹת רְעוּת בְּבְנֵי-אָדָם, הוֹדִיעַנִי רִישָׁא בְּכַמָּה, הִינּוּ בְּאִיזָה דְבַר מַחְשָׁבָה אַתָּה מְתַגְבֵּר יוֹתֵר עַל בְּנֵי אָדָם לְלַכְדֵם בְּמַצּוֹדְתֵךְ, אָמַר לִיָּה: בְּפִלְגָא דְזוּזֵי. הִינּוּ בְּמַחְשָׁבוֹת שְׁל תְּאֹת מְמוֹן. וְזֵהוּ בְּפִלְגָא דְזוּזֵי, כִּי 'אֵינ אָדָם מֵת וְנֹחֲצֵי תְּאֹתוֹ בְּיָדוֹ, כִּי יֵשׁ לוֹ מְנָה מְבַקֵּשׁ מְאֵתִים' וְכוּ' (קַהֲלַת-רַבָּה א, ל ד ג, יב). וְעַל-כֵּן נִקְרָאת תְּאֹת מְמוֹן פִּלְגָא דְזוּזָא, כִּי הוּא עוֹמֵד תָּמִיד בְּפִלְגָא וּמְחַצָּה, כִּי אֵינּוּ מְמַלֵּא תְּאֹתוֹ לְעוֹלָם, כִּי יֵשׁ לוֹ מְנָה מְבַקֵּשׁ מְאֵתִים יֵשׁ לוֹ מְאֵתִים וְכוּ'.

יְהִי לִיָּה. כִּי רַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא רָצָה אֲזוֹ לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר כַּחַם שְׁל חֲכָמוֹת דְּהִסְטֵרָא-אַחְרָא שְׁהֵם בְּחִינַת סְבִי דְבֵי אֲתוּנָא, שְׁעַקֵּר יְנִיקְתָּם מִמַּחְשָׁבוֹת רְעוּת שְׁל תְּאֹוֹת רְעוּת, וְעַל-כֵּן הִכְרַח לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצְּנוּר שְׁלָהֶם שְׁמִשָּׁם יוֹנְקִים כַּחַם, וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּהַתּוֹרָה רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב וְכוּ' בְּלִקוּטֵי א' סִימָן ח, עֵינַן שָׁם. וְכִשְׁהַצְּדִיק מוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶלֵיָּהֶם

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קלה

אינם מבינים פונתו וסוברים שגם הוא כשאר ההמון
הנלכדים במצודתם שנותנים כח להסטרא-אחרא על-
ידי תאוותיהם הרעות, וכמוכן כל זה בהתורה תקעו ג'
בלקוטי תנינא סימן ח, עין שם.

וזהו בחינת 'יהב ליה', שנתן לו בחינת פלגא דזוּזא,
שהוא תאות ממון. הינו שרבי יהושע בן חנניא
הוריד את עצמו לתוך המדה רעה הזאת של תאות
ממון עד שנדמה להם שנותן להם כח כמו שאר בני
אדם שנותנים כח בהסטרא-אחרא חס ושלום, על-ידי
תאוותיהם הרעות, לסוף אמר ליה: הב לי רישף, הינו
תן לי המחשבה רעה שבראש שקניתי על-ידי הפלגא
דזוּזא שנתתי לך, דהינו על-ידי שהורדתי עצמי לתאוה
זאת של ממון, שעל-ידי-זה אתה לוכד את העולם
כנ"ל. יהב ליה רישא דחיותא, שנתן לו איזה מחשבה
רעה שהיא בחינת חיות רעות כנ"ל. אמר ליה: אנא
רישא דחיותא אמרי לך? אנא רישף אמרי לך! שרבי
יהושע בן חנניא הודיע לו אחר-כך שלא בא לכאן חס
ושלום לקנות ולקח מחשבות רעות, כי אם רישף אמרי
לך, שמה שהורדתי את עצמי לכאן הִיָּה בשביל רישף,
כי אני רוצה לחתך ראשך להכניעה ולשברך, ורק
בשביל זה הורדתי את עצמי לצנור הרע הזה, כדי
לשברו ולהכניעו (וכמבאר מזה בהתורה ראיתי הנ"ל).

אמר ליה: אי בעית דאישבבך סגי אחוי לי פתחא דבי אתונא. שרבי יהושע בן חנניא ראה שפכר יש לו כח לשבר הצנור הרע הזה שהוריד את עצמו לשם, אבל לא הספיק את עצמו בזה, כי רצה לשברם לגמרי, על פן רצה להניח אותו לבלי לשברו ולהרגו לגמרי, רק רצה לירד יותר עד שיראה הפתח של הטמאה הגמורה ששם יושבים תקף הסטרא-אחרא שהם חכמי יון שהם הסבי דבי אתונא. כי כל מה שרוצים לשברם יותר צריכין לירד לשם יותר, על פן אמר ליה: אי בעית דאישבבך סגי אחוי לי פתחא דבי אתונא. הינו אם אתה רוצה שאניח אותך, תלך ותראה לי הפתח שלהם.

אמר ליה: מסתפינא, דכל דמחוי להו קטלי ליה. כי כל המלחמה הזאת היתה בארח מחשבה ושכל. וזה שהשיבה לו המחשבה שהוריד את עצמו אליה עד שהיה לו כח להרגה לגמרי, רק הניחה וכבשה תחת ידו שתלך עמו ממחשבה למחשבה עד שיראה פתח הטמאה של הסבי דבי אתונא, על פן השיבה לו המחשבה: איך אפשר להתקרב לשם הלא כל המתקרב לשם הורגים אותו, "כי שחה אל מות ביתה" וכו' (משלי ב, יח). אמר ליה: דרי פרוכיא דקניא וכי מטית להתם וקפיה כמאן דקא מתפח. שהשיב להמחשבה: מה שאתה מתירא לירד לשם שלא תהיה נלכד שם, אתן

לקוטי הלכות שבת ו' ארחהיים קלז

לך עצה כללית בענין המחשבות איך תנצל תמיד מהם, וזהו: דרי פרוכיא דקניא וכו', פרוכיא דקניא זה בחינת המחשבות שבמח שנקראים קנים בחינת "קנה חכמה" (שם ד, ה) קנה בינה דקדשה, ולהפך בהסטרא-אחרא יש גם כן קנים דסטרא-אחרא (כמו שכתוב בהתורה אשרי העם בסימן לה לקוטי א), וזהו בחינת פרוכיא דקניא, בחינת פריכת המחשבות רבות שבמח שהרעיונים והמחשבות פרוכים ונסבכים זה בזה, שעל-ידי-זה האדם נתפס חס ושלום במה שנתפס, על-ידי שהמחשבות נכרכים ונסבכים והולכים מרעיון לרעיון וממחשבה למחשבה עד שבאים למה שבאים חס ושלום. והעצה לזה: דרי פרוכיא דקניא וקפיה כמאן דמתפח, שפתאום יעמד האדם וינוח וישבת ויהיה שב ואל תעשה במחשבתו, וזה בחינת שבת שהזכרנו למעלה, שבתוך כל הטרדות והבלבולים והמחשבות והרעיונים הרבים יבטל את-עצמו וינוח וישבת בבחינת שבת. כי באמת המחשבה ביד האדם תמיד להטותה פרונו, רק כשמתבלבל במחשבות ורעיונים הרבה נדמה לו שקשה לו לשוב ולצאת מהם. אבל עקר העצה שפתאום יעמד וישבת ויבטל עצמו כנ"ל.

וזהו דרי פרוכיא דקניא, הינו כשאתה נושא פריכות המחשבות ורעיונים הרבה, וקפיה כמאן דאתפח,

שפתאום יַעֲמֵד כְּמִי שֶׁשׁוֹבֵת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ בְּחִינַת שַׁבַּת בְּחִינַת בְּטוּל. כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוּל בְּעֲנִין הַמַּחְשָׁבוֹת, שֶׁהַעֲקָר הוּא יָשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא בְּסִימָן קַכּב, וְאַפְלוּ אִם כְּבָר חָס וְשָׁלוֹם נִתְעָה מִחֲשַׁבְתּוֹ וְנִכְרְכָה וְהִלְכָה לְמָקוֹם שֶׁהִלְכָה, אִם יִרְצֶה לְחֹזֵר וְלָשׁוּב וְלִסְוֹתָרָה יִהְיֶה נִלְכָּד בִּיּוֹתֵר, רַק שְׁצָרִיף גַּם אַחֲר־כֵּן לְהִיּוֹת שָׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה מֵעַתָּה עַל-כָּל-פָּנִים, שֶׁבְּתוֹךְ תִּקְרָה בְּלְבוּל הַמַּחְשָׁבוֹת, יַעֲמֵד וְיִנּוּחַ וְלֹא יִחַשֵׁב עוֹד, וְלִפְעָמִים שְׁצָרִיף לְזֶה בְּטוּל שֶׁיִּבְטֹל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי וְיִזְכֹּר בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְיִבְטֹל אֶת עֲצָמוֹ לְגַבֵּי אוֹר הָאֵין-סוּף. וְזֶה בְּחִינַת שַׁבַּת, שְׁצָרִיף הָאָדָם לְזִכֹּר תָּמִיד וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קִדְשַׁת שַׁבַּת בִּימֵי הַחַל בְּכָל עֵת.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁכָּתוּב בְּסוּף הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַבְּנִים שֶׁנִּחְלְפוּ, שֶׁכְּשֶׁמְּגִרְשִׁין אֶת הָאָדָם יַעֲמֵד עֲצָמוֹ אֲצֵל שַׁבַּת, כִּי שַׁבַּת אֲגִין עַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן (וְזֶה חֵלֶק ב קלח:), עֵין שָׁם. הֵינּוּ בְּחִינָה הַנִּ"ל בְּחִינַת דְּרֵי פְּרוּכְיָא דְקַנְיָא אֲתַפַּח. שֶׁבְּתוֹךְ כָּל הַבְּלְבוּלִים יַעֲמֵד וְיִנּוּחַ בְּבְחִינַת שַׁבַּת כַּנִּ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצֵל מִמַּחְשָׁבוֹת רָעוֹת וְכַנִּ"ל, וְאִזּוּ יוּכַל לְרַאוֹת הַפְּתָחִים שֶׁיֵּשׁ שָׁם, כִּי עֲנִין זֶה הוּא עֲצָה טוֹבָה לְכָל אָדָם, אִךְ מִי שֶׁהוּא בַּעַל כַּח גְּדוּל כְּמוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא, יְכוּל עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁיִּבְטֹל עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם בְּבְחִינַת שַׁבַּת לְרַאוֹת אֶת כָּל הַפְּתָחִים שֶׁל הַטְּמָאָה

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קלט

שָׁהֵם בְּחִינַת פֶּתַח אֲתוֹנָא וְלִילֵךְ לְשֵׁם וּלְשִׁבְרָם
וְלִהְכֻנְיָעָם.

אֲזַל אֲשַׁכַּח דְּרַבְנָאי מַגְנָאי וְדְרַבְנָאי מְבָרְאי וְכוּ', וּפְרַשׁ
רש"י: אורבים. שְׂרָאָה שֵׁם אֲוֵרְבִים הַרְבֵּה
שְׂאֲוֵרְבִים עַל הָאָדָם לְהַרְגוֹ כְּשִׁיתְקַרְב אֲלֵיהֶם, כִּי הוּא
הַמְּסִית הוּא הַמְּסִטִין הוּא הַהוֹרֵג (עין בְּבֵא-בְּתָרָא טו. סְפָה נב:),
כִּי בְּתַחֲלֵהּ הוּא וְחִילוּתָיו מְסִיתִין אֶת הָאָדָם שְׂיִכְנוּס
לְשֵׁם, וְתִיכְף כְּשִׁרוּצָה לְכַנֵּס לְשֵׁם הוֹרְגִין אוֹתוֹ עַל פִּי
רַב מִיָּד, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ, כִּי רַבִּים אֲשֶׁר מֵתוּ מִיָּד כְּשִׁרְצוֹ
לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם קֹדֶם שְׂיִכְנוּסוֹ לְשֵׁם. וַיֵּשׁ שְׂנֹכְנוּסוֹ לְשֵׁם
וְאִין מְנִיחִים אוֹתוֹ לְצֵאת כִּי יִהְרֵגוּ אוֹתוֹ מִיָּד. וְזֵהוּ
שְׂרָאָה, דְּרַבְנָאי מַגְנָאי וְדְרַבְנָאי מְבָרְאי, שְׂיֹשְׁבִים שֵׁם
אֲוֵרְבִים הַרְבֵּה מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, דְּאִי חֲזִי כְּרַעָא דְעֵילִי
קְטָלִי לְהוּ לְבָרְאי, וְדַנְפָקָא קְטָלָא לְהוּ לְגֻנְאי. שְׂאָם
רוּצָה לְכַנֵּס הוֹרְגִים מִבְּחוּץ, וְאִם רוּצָה לְצֵאת הוֹרְגִים
מִבְּפְנִים, כִּי "כָּל בְּאֵיהָ לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיֵגוּ אַרְחוֹת
חַיִּים" (מְשָׁלִי ב, יט), וּכְתִיב, "דְּרַכֵּי שְׂאוּל בֵּיתָהּ" וְכוּ' (שָׁם
ז, כו). אֲפֻכִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה קְטָלִי לְהוּ לְגֻנְאי אֲפֻכִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה
קְטָלִינְהוּ לְכָלְהוּ. הֵינּוּ כְּשִׁרְאָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא
שְׂנוּפֵל עָלָיו פֶּחַד כְּשִׁרְצָה לְכַנֵּס לְשֵׁם, מִחֲמַת שְׂרָאָה
שֵׁם אֲוֵרְבִים הַרְבֵּה מִבֵּית וּבְחוּץ, עַל-כֵּן אָמַר שְׂבֹדְדֵי
זֵהוּ מִחֲמַת שְׂלֹא תִקְנַתִּי אוֹתִי עֲדִין הֵיטֵב, וְעֲדִין יֵשׁ בִּי

איזה אחיזת הגוף שמתחמת זה אני מתירא מהאורכים האלו, וכמו שכתוב בהתורה ראיתי סימן ח הנ"ל על מאמר רבה בר בר חנא, 'דלמא שקלית מידי מניהו' עין שם, 'אהדרינהו ניהליה הדר מסתגי לן' וכו' עין שם, שמבאר שם שמי שרוצה להוריד את עצמו אל הצנור הרע של הרשעים שיונקים מהם, צריך שיהיה נקי מהגוף בתכלית הזכוף עד שלא ישאר לו שום שמץ בעלמא מתאוות הגוף. ועל-כן אפכיה לסנדליה קטלי להו וכו', סנדל זהו בחינת הגוף, כמו שכתוב בזהר הקדוש (בתקונים דף מח:) על פסוק (שמות ג, ה) "של נעליך מעל רגליך", 'נעל דא גופא דנגעה ביה בת פרעה', דהינו שיש בו איזה אחיזה וריח בעלמא מאיזה תאוה, ועל-כן באמת שמענו ממנו זכרוננו לברכה (תיי מוהר"ן רלד) שצריכין לזכף את הגוף עד שלא ישאר בו ריח בעלמא. כי יש צדיקים ששברו התאוות אבל הוא כמו עור שמעבדין אותו ועדין נשאר בו איזה ריח, אף צריכין לזכף עצמו כל כף עד שלא ישאר בו שום ריח בעלמא מתאוות הגוף, ואמר שצריכין לזכף הגוף כמו עור שמעבדין אותו ומהפכין אותו ואין בו שום ריח שאינו טוב.

וזהו בחינת אפכיה לסנדליה קטלי להו לגואי' וכו', דהינו שהפשיט את-עצמו מהגוף שהוא בחינת

לקוטי הלכות שבת ו' אוּח-חיים קמא

נעל וּסְנַדְל, לְגַמְרִי, וְזֶהוּ בְּחִינַת 'אַפְכִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה',
שְׂזַכֶּךָ אֶת-עֲצָמוֹ כָּל-כָּךָ כְּמוֹ שֶׁמֶהֶפְכִּין אֶת הָעוֹר כַּנ"ל,
וְעַל-יְדֵי-זֶה קִטְלִי לֵהוּ לְגֹאֲי, כִּי כְּשֹׁכֶךָ אֶת עֲצָמוֹ
מֵאַחֲזִיזַת הַגּוֹף, עַל-יְדֵי-זֶה הַכְּנִיעַ אוֹתָם וְהִרְגָם קִצָּתָם,
כִּי כְּפִי הַזְכוּךָ שֶׁהָאָדָם מְזַכֶּךָ אֶת-עֲצָמוֹ כֵּן הוֹרֵג וּמְכַנִּיעַ
אֶת חֵילוֹת הַסְטָרָא-אַחְרָא, וְזֶהוּ 'אַפְכִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה' פַּעַם
שְׁנִית, הֵינּוּ שְׁחֹזֵר וְזַכֶּךָ אֶת עֲצָמוֹ עוֹד בְּזַכּוּךָ אַחַר זַכּוּךָ
בְּצַרוּף אַחַר צַרוּף 'עַד דְּקִטְלִינָהוּ לְכֻלָּהוּ', כִּי עַל-יְדֵי
שְׂזַכֶּךָ עֲצָמוֹ בְּזַכּוּךָ אַחַר זַכּוּךָ שְׁזֶהוּ בְּחִינַת אַפְכִיָּה
לְסַנְדְּלִיָּה שְׁתֵּי פַעַמִּים, עַל-יְדֵי-זֶה הִרְג כָּלָם וְכַנ"ל.

אֲזַל אֲשַׁכַּח יְנוּקֵי מְלַעֲלֵל וְסָבִי מִתְתַּאֲוִי, זֶה מוּבָן לְמִי
שְׁבָקִי בְּדַרְכֵיהֶם שֶׁל הַמְתַּנַּגְדִּים אֶל הָאֵמֶת, הֵן
הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל פִּילוֹסוֹפִיָּא, הֵן אֶפְלוֹ
הַמְתַּנַּגְדִּים שְׁבִין יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִין בְּעֲצָמָן שְׁנִתְרַבָּה
הַקְטִיגוֹרִיָּא (עִין סוּף פְּתוּבוֹת). וְיֵשׁ מְתַנַּגְדִּים הַרְבֵּה עַל נְקוּדַת
הָאֵמֶת וּמְרַבִּין בְּמַחְלָקָת. וּבְכָל אֵלוֹ הַמְתַּנַּגְדִּים, דְּרַכִּיָּהֶם
שְׁעָקֵר הָרִיב וְהַמְחַלְקָת וְהַהֲתַנַּגְדוֹת מְעוֹרְרִין בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, שֶׁהֵם קוֹפְצִים בְּרֹאשׁ וּמְעִיזִים פְּנִיָּהֶם נֶגֶד
הַכְּשָׁרִים הָאֵמֶתִים הָעוֹסְקִים בְּעִבּוּדָה תְּמָה בְּתַפְלָה
בְּכַוְנָה וְכו', וּפּוֹעְרִים פִּיָּהֶם עֲלֵיהֶם וּמְבַזִּים אוֹתָם הַרְבֵּה
בְּעִזּוֹת גָּדוֹל, וְהַמְתַּנַּגְדִּים הַזְּקֵנִים יוֹשְׁבִים מְלֻמָּטָה
וְנִרְאִים כְּשׁוֹתְקִים. אֵךְ מֵצַד אֶחָד הֵם גְּרוּעִים יוֹתֵר כִּי

כָּל הַמְחַלְקֵת נִצְמַח מֵהֶם עַל-יְדֵי דְבוּרֵיהֶם הָרָעִים שֶׁהַכְּנִיסוּ בְּבִנֵי הַנְּעוּרִים, רַק הַזְּקֵנִים מִחֲמַת שְׂכָר אֵין לָהֶם רְתִיחַת הַדְּמִים כָּל-כָּף עַל-כֵּן הֵם נִרְאִים פְּיוֹשְׁבִים מִלְמַטָּה וְשׁוֹתְקִים. אָבָל בְּאֶמֶת מִצַּד אֶחָד הֵם גְּרוּעִים יוֹתֵר כַּנִּל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'ינוקי מלעיל וסבי מלתתא'. אָמַר אֵי יְהִיבְנָא שְׁלָמָא לְהַנִּי קִטְלִי לִי הַנִּי, סְבָרִי אֲנִן עַד־פִּנּוֹן דִּיתְבִּינֵן לְעִיל וְכוּ'. אֵי יְהִיבְנָא לְהַנִּי וְכוּ' אֲנִן עַד־פִּנּוֹן דִּאֲנִן קְשִׁישִׁי וְכוּ'. כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד חֲסָרוֹן וּמַעְלָה, כִּי בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׂיֵשׁ לָהֶם עֲזוֹת גְּדוֹל מְאֹד וְקוֹפְצִים מְאֹד לְבִזּוֹת אֶת הַיִּשְׂרָאֵלִים הָאֲמִתִּיִּם. אָבָל גַּם יֵשׁ בָּהֶם מִצַּד אֶחָד מַעְלָה, מִחֲמַת שְׂעֵדִין הֵם בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְלֹא הַזְּקֵנִי עַדִּין בְּדַרְכֵיהֶם וְדַעְתָּם הָרָעָה, עַל כֵּן הָיָה אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִמָּהֶם לְהַתּוֹכַח עִמָּהֶם לְנִצְחָם לְהַשִּׁיבָם אֶל הָאֲמִת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אַדְמו"ר זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה (ח"י מוהר"ן שצ"ה) שֶׁבְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּקַל לְהַשִּׁיב אוֹתָם יוֹתֵר מִהַזְּקֵנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב עַל פְּסוּק (תהלים קיט, קעו) "תְּעִיתִי כְּשֶׁהָ אֲבָד" בְּסִימָן רו, עֵינֵי שָׁם. אָבָל הַזְּקֵנִים יוֹשְׁבִים מִלְמַטָּה, וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם שׁוֹתְקִים וְנִרְאִים שְׂאִינָם חֲפְצִים בְּמַחְלֵקֵת אָבָל הֵם אֵינָם מְנִיחִים לְהַפְךָ דַּעַת בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֶל הָאֲמִת לְאֲמִתּוֹ, כִּי כָּבֹד נִשְׁתַּרְשׁוּ בְּדַעְתָּם הַנִּבְכָּה. וְכֵן בְּאֶפֶן אֶחָד יְכוּלִים לְדַבֵּר עִם הַזְּקֵנִים יוֹתֵר

מחמת שאין להם רתיחת הדמים כל כף ומודים שאין ראוי להחזיק במחלקת על-כל-פנים, אבל אז יקפצו בני הנעורים ויעיזו פניהם ויאמרו שאינם משגיחים על הזקנים שאינם חפצים במחלקת כי אנחנו מלעיל וכו'. וזהו 'אי יהיבנא שלמא להני קטלי לי הני' וכו'. 'אי יהיבנא להני קטלי לי הני' וכו", שאם ינצח את אלו יקפצו אלו ואם ינצח אלו יקפצו אלו וכו". אמר שלמא לכו. שאמר שיש לו פח לעשות שלום עם כלם עם הנערים והזקנים. דהינו שינצח את כלם. כי הנצחון של הצדיק האמת הוא בחינת שלום, כי אינו חפץ בשום נצחון כִּי-אם לגלות האמת לעשות להם טובה נצחית.

ועל-כן הצדיק נקרא איש שלום בחינת (תהלים קכ, ז) "אני שלום". כי עקר השלום הוא פשמהפכין דעת האדם אל האמת בחינת (זכריה ח, יט) "האמת והשלום אהבו", כי להיפך חס ושלום אין זה שלום, הינו אם ירצו חס ושלום שייסכים האמת אל השקר אין זה שלום, כי 'קושטא קאי' (שבת קצ). "ושפת אמת תכון לעד" (משלי יב, יט), ואי אפשר שיתהפך האמת אל השקר. ועל-כן פתיב: (ישעיה מח, כב) "אין שלום אמר ה' לרשעים", כי כל זמן שהם רשעים ונוטים אחר השקר אי אפשר להיות עמהם בשלום, כי האמת לא יתבטל

לעולם כנ"ל. ועל-כן הצדיק כשמונצח את החולקים והמתנגדים אל האמת זהו עקר השלום כנ"ל. וזהו שאמר להם: 'שלמא לכו', דהינו שהוא יכול לנצח כלם להפכם אל האמת שזהו בחינת שלום, כי אף-על-פי שיושבים ינוקי מלעיל וסבי מתתאי שעל-ידי-זה אי אפשר להתוכח עמהם וכנ"ל, אף-על-פי-כן יש כח בהצדיק הגדול להכניעם ולנצח שניהם יחד. כי כבר הפך סגדלו שני פעמים, שפשט את עצמו מהגוף בזכוף אחר זכוף, על-כן יש לו כח לנצח שניהם יחד הנצרים והזקנים, שזהו בחינת 'שלמא לכו', וכנ"ל.

אמרו ליה: מאי עבידתין, אמר להו: חפיקא דיהודאי אנא, שהשיב להם שהוא חכם יהודי שכל חכמתו הוא רק חכמות היהדות, שהיא חכמה תכליתית, כי אין לו שום חכמה של הבל הן חכמות חיצוניות של פילוסופיא ממש, הן חכמות העולם, רק כל חכמתו היא חכמה יהודיית איך להשיג את התכלית הנצחי שעוסקין בזה כלל ישראל, שעל כן נאמר עליהם (דברים ד, ה) "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה", אבל המון עם יכול להיות שמתערב בחכמתו איזה חכמה של חוץ, אבל 'אנא חפיקא דיהודאי' שכל חכמתי היא רק חכמת היהדות לא זולת. אתאי למגמר חכמה מניכו, כי אני חזק בדעתי שאני יכול לקבל חכמה גם מכם.

לקוטי הלכות שבת ו' אוה-חיים קמה

כי באמת מי שֶהוא חכם אֶמְתִּי יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה וּרְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ מִתְקַן הַסְטָרָא-אֲחֵרָא וּמְחַכְמֵי אַמוֹת-הָעוֹלָם, כִּי בְּכָל מְקוֹם יֵשׁ בְּהֶעָלָם אֵיזָה טוֹב בְּבַחֲיִנַת (מֵלֶאכִי א, יא) "בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר וּמְגַשׁ לְשָׁמַי", רַק שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם אֲסוּרִים לְסַפֵּן עֲצָמָן לְכְנוּס לְשֵׁם שְׁלֹא יִהְיֶה נִלְכָּד שֵׁם חַס וְשְׁלוֹם, אֲבָל הַצַּדִּיק יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה גַּם מֵהֶם, בְּבַחֲיִנַת 'אֵיזָהוּ חֲכָם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם' וְכו' (אָבוֹת רִישׁ פ"ד). וְזָהוּ 'אַתָּא לְמַגְמַר חֲכָמָה מִנִּיכּוּ', כִּי אֲנִי יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה גַּם מִכֶּם כַּנִּי. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ לוֹ: אֵי הָכִי נִבְעֵי מִנָּךְ. וְהִקְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים: מֵאֵי אֵי הָכִי? אֲדַרְבָּא! הֲלֹא הוּא אָמַר שְׂבָא לְלַמַּד מֵהֶם, אֲךָ עַל-פִּי הַנִּי"ל נִתְבָּאֵר הַיֵּטֵב, כִּי הִבִּינוּ שְׂמָה שְׂאֵמַר 'אַתָּא לְמַגְמַר חֲכָמָה מִנִּיכּוּ' לֹא הָיָה מִחֲמַת קְטָנוּתוֹ נִגְדָם. אֲדַרְבָּא! בְּזָה גְלָה גְדֹל חֲזָקוֹ בְּחֲכָמָתוֹ הָאֲמֵתִית שֶהוּא חֲזָק בְּחֲכָמָתוֹ כָּל-כָּף עַד שְׂאִינוּ מִתִּירָא שְׂיִלְכָּד בְּשִׁטוּתֵיהֶם, רַק יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה גַּם מֵהֶם כַּנִּי, עַל-כֵּן שְׂפִיר אָמְרוּ לִיה: 'אֵי הָכִי' שְׂאֵתָה חֲכָם כָּל-כָּף נִבְעֵי מִנָּךְ' — אָמַר לָהּ: לְחַיִּי, אֵי זְכִיתוּ לִי כָּל דְּבַעִית עֲבִידוֹ וְכו', אֵי זְכִינָא לָכוּ אֲכָלוּ נַהֲמָא גִבְּאֵי דִידֵי בְּסַפְנֵתָא'. זֶה בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי כה, כא) "אִם רָעֵב שְׂנֵאָךְ הָאֲכִילָהוּ לְחֵם", וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה: (בְּרַאשִׁית רַבָּה כד וְעִין סָפָה נב. וּבְרַשׁ"י שָׁם ד"ה: הָאֲכִילָהוּ לְחֵם) 'לְחֵמוֹ שֶׁל תוֹרָה'. הֵינּוּ שְׂאֵנִי רוֹצֶה לְהֵטִיב לְכֶם אִם אֲנַצֵּחַ אֶתְכֶם

קמו לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים

שתאכלו אצלי מלחם חדושי תורתך בספינתא שהוא
בחנינת כלל התורה, ובזה יהיה להם נסיון אם ירצו
ישובו אל האמת, שבזה חפץ הצדיק האמת מאד, ואם
לאו יתקיים בהם סוף המקרא: "פי גחלים אתה חותה
על ראשו" וכו'.

(ט) והנה כל השאלות שלהם ותשובות רבי יהושע בן
חנניא, כבר גלה אדמו"ר זכרונו לברכה
נפלאות הסודות שבהם בדרך הנורא פנדפס כבר
בספרו הקדוש, אך מקום הניח לי הספור שמקדם
השאלות ואחריו, וגם ב' שאלות וכנ"ל, ואני עני ואביון
אלך בעקבותיו לבארם כפי עניות דעתי כיך השם
הטובה עלי.

גמרא

גברא דאוזיף וטרף. מאי חזא דהדר אוזיף? אמר
להו: גברא אזל לאגמא קטל קמא טונא ולא
מצי ביה קטיל ומנח עילויה עד דאיתרמי (ליה) איניש
(ד)מידלי ליה.

רש"י

דאוזיף וטרף. שחלוה מעות למזרו ולא נפרע ממנו חלא
בקוטי שטרף לקומות: מאי חזי דהדר אוזיף. לחמריני
ולא נמיסר מן הרשון: לאגמא. ליער: קטל קמא טונא. חמך

לקוטי הלכות שבת ו' ארץ-חיים קמז

חֲבִילָה רַשׁוּנָה וְלֹא מְנִי צִיָּה לְהַרְיֵמוּ עַל שְׂכָמוֹ: הַדָּר קָטַל וּמָנַח
עָלֶיהָ. הוֹאִיל וְנָרִיךְ סִיּוּעַ אַחֲרֵים: עַד דְּמַתְרַמֵּי חֲנִישׁ מִדְּלֵי לֵיָּה.
וְהֵאֵי גַמֵּי הוֹאִיל וְהַפְסִיד בְּחֻמְנָה רַשׁוּנָה חוּזַר וּמֵאֲמִין לְאַחֲרֵים
עַד שְׁמוֹדֵיג לוֹ אָדָם גַּאֲמָן וּמִשְׁפֵּיכּוּ צוּ:

גְּבָרָא דְּאוּזִיף וְטָרִיף מֵאֵי חֲזִי דְּהָדָר אוּזִיף. פִּי יְדוּעַ
שְׁעָקָר עֲלִית כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַמְצוּוֹת הַכֹּל
נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי צַדִּיק הָאֲמֵת, כְּמַבְאָר בְּדַבְרֵי זְכוּרֵנוּ
לְבָרְכָה כְּמָה פְּעָמִים, וְעַל-כֵּן כָּל סְמִיכְתָּנוּ וְתַקְוֹתָנוּ הִיא
עָלָיו, כִּי אֲפֹלוּ מִי שְׁעוּסָק בַּתּוֹרָה וּמְצוּוֹת, אֵינּוּ יָכוּל
לְהַעֲלוֹת עֲבוּדָתוֹ לְמָקוֹם הַצָּרִיף כִּי-אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק
הָאֲמֵת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַתּוֹרָה 'פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן' (סִימָן ס),
שִׁישׁ שְׁעוּסָק בַּתּוֹרָה וְעֲבוּדָה וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא בְּחִינַת
שִׁינָה וְכוּ' וְצָרִיף הַצַּדִּיק לְעוֹרְרוֹ מִשְׁנָתוֹ וְכוּ'. וְכֵן אֲפֹלוּ
מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרַגָּה הַתְּחִתּוֹנָה, אֶף-עַל-פִּי שְׁרוּאָה שְׁקִשָּׁה
לוֹ מְאֹד מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל וְאֲפֹלוּ כְּשֶׁמִּתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל אֵיזָה
דְּבוּר, עַל-פִּי רַב תִּיכַף גַּתְּבַלְבֵּל תְּפִלָּתוֹ מְאֹד, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן צָרִיף לְהַתְּחַזֵּק לְהַתְּפַלֵּל יוֹתֵר, כִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת
מַעֲלָה גַם תְּפִלָּתוֹ הַמְּטַרְפֵּת וּמְבוֹלְבֶּלֶת. כִּי הַצַּדִּיק מַעֲלָה
כָּל הַתְּפִלוֹת וְכוּ' כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּדַבְרֵי זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה
כְּמָה פְּעָמִים (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן ב, ט).

וְזָהוּ שְׁשֹׁאֵלוֹ: גְּבָרָא דְּאוּזִיף. הֵינּוּ שְׁעוּסָק בַּתְּפִלָּה
שֶׁהוּא נִקְרָא 'מְלֻנָּה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַתּוֹרָה תִּקְעוּ

א' בלקויטי תנינא (סימן א), 'כי כל פוכביא לויז דא מן דא וכו' עד המלוה הגדול שהוא עוסק בתפלה וכו' כמו שמבאר שם, עין שם. וכן כל עבודות שעובדין את השם יתברך בבחינת הלואה, כי 'שכר מצוה בהאי עלמא ליפא' (קדושין לט:), רק "היום לעשותם" (דברים ז, יא) — 'ומחר לקבל שכרם' (עירובין כב.). נמצא שהעובד את השם הוא כמו מלוה את השם יתברך עד שיקבל שכרו, וכמו שכתוב לענין צדקה: (משלי יט, יז) "מלוה ה' חונן דל", וכמו כן הוא בשאר המצוות. וזהו ששאלו סבי דבי אתונא: גברא דאזויף שהוא עוסק בתפלה ועבודה שהוא בבחינת מלוה פנ"ל, וטריף דהינו שאחר-כך מתבלבל מזה בבחינת 'טורפין תפלתו בפניו' (ברכות ה:). כמו שמצוי הרבה ברב בני-אדם, שאפלו כשמכריחין את עצמם להתפלל, אינם יכולים להתפלל רק מעט ואחר-כך מתבלבלים ואינם יכולים להתפלל כלל. וכמו שאמר אדמו"ר זכרונו לברכה שאין יכולים להתפלל כ"אם מעט כמו שכתוב במקום אחר (שיחות הר"ן סימן עה).

מאי חזי דהדר אזויף. ששאלו, למה הוא חוזר ומתפלל מאחר שהוא רואה שאי אפשר להתפלל בשלמות שתעלה תפלתו מאחר שרואה שטורפין תפלתו ומתבלבל הרבה. כי הם, הינו סבי דבי אתונא, היו

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קמט

רשעים ששאלו זאת ומתנגדים גדולים אל הקדשה, על-כן רצו להשליך את האדם. והקשו: מאחר שרואה שאינו יכול להתפלל תפלה שלמה שתעלה למקום הראוי, למה מתיגע להתפלל יותר. אמר להו: אזל גברא לאגמא קטל טונא קמא לא מצי ביה וכו'. שהשיב להם, שגם העוסקים בתורה ומצוות אי אפשר להם להעלות עבודתם כי אם על-ידי הצדיק האמת שמעלה הכל, וזה הצדיק מעלה גם כל התפלות המטרפות, כי מברר המעט טוב שבהם מה שהוא מתיגע עצמו להתפלל מעט על-כל-פנים, הוא מעלה כל דבור ודבור ובונה מהם בנינים נפלאים.

וזהו שהשיב להם: אזל גברא לאגמא, הינו אגם מים, כמו שפרש רש"י שם, הינו בחינת התורה שהוא בחינת מים (בבא-קמא יז:), בחינת "ישם מדבר לאגם מים" (תהלים קז, לה), שהוא מקום ישוב וכו'. קטל טונא קמא, פרש רש"י שחתך חבילה של קנים ולא מצי ביה, ואינו יכול להעלות ולהגביה, קטל ומנח עליו, ופרש רש"י הואיל וצריך סיוע לאחרים עד דמתרמי אינש ומדלי ליה והאי נמי וכו'. הינו שהשיב להם הלא גם העוסקים בתורה ומצוות שעושים חבילות חבילות של מצוות, כי עובדי השם הם בחינת עובדים בשדה העליונה, כמו שכתוב (בראשית ב, טו) "לעבדה ולשמרה", שדרשו רבותינו זכרונם לברכה: (זהר חלק א כו.) 'לעבדה בפקודין

דעשה' וכו', שהם בחינת קוצרים בשדה העליונה ועושים אגודות אגודות חבילות חבילות של תורה ומצוות, ומעלים אותם למקום שצריכין בבחינת (תהלים קכו, ו) "בא יבא ברנה נושא אלמתיו", וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על הפסוק (רות ב, ט) "עיניך בשדה אשר יקצרון", שהקצירה הוא בחינת תכלית העבודה וכו' הינו שגם ההולכין במימי התורה ועושין חבילות חבילות של מצוות, גם הם אינם יכולים להעלות עבודתם מעצמם, כי קטל טונא קמא, שחתך חבילה הראשונה של תורה ומצוות ולא מצי ביה להרימו ולהעלותו למקום הצריך.

הדר קטל ומנח עליו עד המתרמי אינש דמדליה ליה. הינו מאחר שצריך סיוע לאחרים הוא עוסק עוד בתורה ומצוות עד המתרמי אינש דמדלי ליה דהינו הצדיק האמת שיש יכול להגביה הכל, כמו כן האי דאוזיף וטרף, שהתפלל ואחר-כך אינו יכול להתפלל וטרפו תפלתו בפניו, אף-על-פי-כן צריך להתחזק להתפלל יותר ויותר כל ימיו, כי הצדיק יגביה ויעלה הכל, אדרבא! הוא צריך להתחזק יותר ויותר להתפלל כדי שיעורר הצדיק ברחמיו להעלות תפלתו, כמו שפרש רש"י על פי פשוטו לענין החבילות של קנים, שמאחר שצריך סיוע לאחרים על-כן הוא חותך עוד עד

דמתרמי אינש דמדלי ליה. כי יכול להיות שבשביל חבילה אחת לא יבא איש לסייע לו לטרח עצמו להגביה לו בשביל דבר מעט כזה, על-כן חותך עוד חבילות שאז יתעורר יותר האיש להגביה ולהעלות החבילות, כי יש בהם כדאי לטרח עבורם. כמו כן הוא לענין עבודת השם, שאדרבא! מאחר שאינו יכול להעלות עבודתו ותפלתו בעצמו, צריך לטרח הרבה להתפלל עוד יותר ויותר. וכן אפלו העובד השם צריך לטרח לעשות עוד חבילות חבילות של תורה ומצוות לעסק בהם הרבה עד דמתרמי אינש דמדלי ליה, עד שייבוא הצדיק האמת שיגביה הכל וכנ"ל.

(י) וזה בחינת חלום פרעה, שראה שבע פרות הטובות (בראשית מא, ב), שהם בחינת הטוב, בחינת תפלה, כמו שכתוב: (הושע יד, ג) "ונשלמה פרים שפתינו" (כמוכא בדבריו זכרוננו לברכה בסימן נה לענין פרה אדמה, שהיא בחינת תפלה, עין שם), והיא כלולה משבע, בחינת (תהלים קיט, קסד) "שבע ביום הללתיך" ואחר-כך ראה שבע פרות אחרות רעות מאד וכו', שהם בחינת הרע הגמור שמתגבר כנגד התפלה הטובה שזהו בחינת גברא דאוזיף וטריף הנ"ל כנ"ל, שמתגבר הרע על הטוב, בבחינת "ותבואנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה", פאלו לא היתה טוב כלל פאלו לא

הַתְּפִלָּל כָּלֵל. וְאַחֲר־כֵּן רָאָה עוֹד הַפְּעַם שְׁחֹזְרִין וְעוֹלִין שְׁבַע שְׁבָלִים טוֹבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַטּוֹב, בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת שִׂיחַ הַשְּׁדָה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כד, סג וְעַיִן בְּרֻכּוֹת כו:): "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשְּׁדָה", כַּמּוּבָא בְּהַתּוֹרָה (לְקוּיֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן סה) "וַיֹּאמֶר בּוֹעֵז אֶל רוּת", שְׁעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה מְלַקְטִין צְמָחִים נִפְלְאִים בַּשְּׁדָה הָעֲלִיוֹנָה. וְאַחֲר־כֵּן חֲזְרוּ וְעָלוּ שְׁבַע שְׁבָלִים רַעוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרַע שְׁחֹזַר וְהִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד הַטּוֹב כְּנֶגֶד הַתְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן נִתְּפֵלָא מְאֹד עַל זֶה מָה זֹאת, בְּחִינַת "וְאִין פּוֹתֵר אוֹתָם לְפָרְעָה". שֶׁהִיא קָשָׁה לוֹ קָשִׁיא הַנ"ל, מֵאִי חֲזִי דְהִדְרֵי אוֹזִיף, לָמָּה חֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים פְּעַם אַחַר פְּעַם לְעוֹרֵר הַטּוֹב וְלִהְתְּפִלָּל מֵאַחַר שְׁרוֹאִין שְׁמִתְגַּבֵּר כְּנֶגְדָם בְּכָל פְּעַם רַע כְּזֶה שְׁרוּצָה לְהַשְׁפִּיחַ הַכֹּל כַּנ"ל. וּמִתְחַלָּה הַמְּשִׁיל הַטּוֹב וְהָרַע בְּשְׁבַע פְּרוֹת טוֹבוֹת וְרַעוֹת וְאַחֲר־כֵּן בְּשְׁבָלִים, כִּי יָדוּעַ שְׂאִין הַטּוֹב וְהָרַע מִתְעוֹרֵר בְּכָל פְּעַם בְּבְחִינָה אַחַת, כִּי הַטּוֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה כָּלוּל מִכָּל הַבְּחִינּוֹת מְדוּמָם צוּמַח חַי מְדַבֵּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַרְבַּע יְסוּדוֹת אֵשׁ רוּחַ מִים עָפָר (עַץ-חַיִּים חֶלֶק ב שַׁעַר קִיצוֹר אַבִּי"ע פ"י), שְׁשָׁרְשָׁם ד' אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם (עַיִן בְּתַקּוּנֵים ד' סח: וּבְדָף קה.), שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַטּוֹב שְׁבָהֶן, וְלַעֲמַת זֶה הָרַע שְׁבָהֶן, וְכִשְׁהַטּוֹב מִתְעוֹרֵר לְפַעְעָמִים, הוּא טוֹב שֶׁהוּא בְּבְחִינַת שְׁבַע פְּרוֹת טוֹבוֹת בְּבְחִינַת חַי, וְלַפְעָמִים בְּבְחִינַת צוּמַח בְּבְחִינַת שְׁבָלִים

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קנג

וכן הרע כנגדו. וכאשר מרגיש כל אחד בנפשו שאין הטוב והרע שזה בכל פעם, והתקון על כל זה הוא בחינת פתרון יוסף, שאמר שהכל תלוי בהצדיק האמת, בבחינת "ירא פרעה איש נבון וחכם" (בראשית מא, לג) שהוא יתקן כל זה בבחינת עד דאתי אינש דמדלי ליה כנ"ל, שהוא בחינת יוסף הצדיק בעצמו, בבחינת "אין נבון וחכם כמוך", שהוא יודע לתקן את כל אחד שיקבץ את הטוב שבבחינת השנים הטובות, דהינו בעת שנתעורר הטוב שיחזק את עצמו לחטף טוב תפלה ותורה וכל מה שיוכל כל ימי חייו, כדי שיהיה לו האכל לפקדון אחר-כך כדי שיוכל להחיות נפשו בו עד שיזכה להתגבר בשלמות עד ישקיף וירא השם משמים וירחם עליו ויוציאו מבחינת גלות מצרים לגמרי ויזכה לטוב גמור בשלמות, שהוא בחינת קבלת התורה ולקיימה תמיד לעולם, אמן.

(יא) ועתה נבוא לבאר עוד מאמר אחד מה שלא זכינו לשמע ממנו וזכרנו לברכה בעצמו כנ"ל, והוא.

גמרא

אית לן ריחיא דתבירא חייטא שקיל פסקא מנה, שדאי להו. אמר: 'פריכו לי מנה גרדי ואיחייטה', אמרי: ומי יכול למיכרף גרדי מריחיא?, אמר להו: ומי איפא דחייטא ריחיא.

רַש"י

חִיטָּה. פְּפוּר אֹמְתָה: פְּרִיכוּ לִי גְרֵדֵי מִנֶּה. הוֹלִיאוּ לִי מִמֶּנָּה
 חוּטִים פְּדָרָךְ הַנָּשִׁים שְׁמוֹלִיאִין חוּטִין מִן הַפְּגָד וְתוֹפְרִים
 אֹתוֹ זָהָן.

רִיחָא דְתַבִּירָא, זֶה בְּחִינַת אֱמוּנַת חֲכָמִים שְׁנִשְׁבְּרָה, כִּי
 רִיחָא הוּא בְּחִינַת אֱמוּנַת חֲכָמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (קִהְלַת רַבָּה יב) עַל פְּסוּק (קִהְלַת יב,
 ג) "וּבִטְלוּ הַטְּחִנוֹת" — 'אֵלוֹ הַמְּשָׁנִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת, כְּגוֹן
 מְשִׁנַּת בֵּר קַפְרָא וְכוּ', כְּמוֹבֵא בְּפִרוּשׁ רַש"י שֶׁם
 בְּקִהְלַת. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה: (קִהְלַת רַבָּה שֶׁם
 וְעַיִן בְּזִהַר חֶלֶק ג רלו.) 'לָמָּה נִמְשְׁלוּ דְבָרֵי תוֹרָה כְּרַחִים, מַה
 רַחִים אֵינָן בְּטִלוֹת אִף תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים אֵינָן בְּטִלִּין מִן
 הַתּוֹרָה לְעוֹלָם'. נִמְצָא שְׁרַחִים הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמִים
 הָאֲמִתִּיִּים הָעוֹסְקִים לְבָרֵךְ כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁהֵם תּוֹרָה
 שְׁבַע־עֶלְפָּה שֶׁהֵם הַמְּשָׁנִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת, לְדַחוֹת הַפְּסוּלֹת
 שֶׁהֵם בְּחִינַת סוּבִין וּמוֹרְסֵן (עַיִן גִּיטִין סז.) וּלְבָרֵךְ הַהֲלָכָה
 עַל בּוֹרְיָה שֶׁהִיא בְּחִינַת קִמַּח וְסוּלַת. וְשֶׁאֵלוֹ אֵלוֹ הַסָּבִי
 דְּבִי אֲתוּנָא: 'רִיחָא דְתַבִּירָא', כְּשֶׁנִּשְׁבְּרָה אֱמוּנַת חֲכָמִים
 דְּהֵינּוּ כְּשֶׁנוֹפְלִים מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים 'בְּמֵאֵי חִיטָּה לָהּ',
 בְּמֵאֵי חוּזְרִין וְתוֹפְרִין וּמְחַבְּרִין וּמְתַקְנִים אוֹתָהּ. כִּי הִיא
 קִשָּׁה לָהֶם אִיךָ אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת הָאֱמוּנָה, כִּי הֵם רַחוּקִים
 מֵאֱמוּנָה מְאֹד. 'שְׁקִיל פְּסָקָא מִנָּה שְׂדָא לָהּ אֲמַר לָהּ

לקוטי הלכות שבת ו' ארחהיים קנה

כריכו לי גרדי מנה ואיחיתה. כי באמת עליית האמונה הוא דבר פלא, ועל-כן נקרא ענין זה פלא, כמו שכתוב: (ישעיה כה, א) "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן". כי קשה הדבר להבין בשכל, איך אפשר להעלות האמונה על-ידי איזה עצה, כי מאחר שאין לו אמונה, אם-כן לא יאמין חס ושלום גם בהעצה, כמו למשל בהתורה הזאת שמבאר עצה לאמונת חכמים על-ידי נדר, אך מי שנפל מאמונת חכמים לגמרי בודאי לא יועיל לו עצה הזאת, כי אינו מאמין גם בהעצה עצמה ולא יעשה העצה, מאחר שאינו מאמין בה, ואם כן איך אפשר לרפאות ולחבר שבירת אמונתו? וכן במקומות אחרים מבארים עוד עצות להעלות האמונה כגון ללמד פוסק (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן סב) או לדבר האמונה בפיו (שם חלק ב סימן מד ובישחות הר"ן סימן קמב), ובודאי למי שאין לו אמונה כלל חס ושלום אין מועיל שום עצה מאחר שאינו מאמין בהעצה עצמה.

אך באמת ישראל "עם קדוש" הם מאמינים בני מאמינים (במדבר-רבה ז, ה) ושרשם אמונה, על-כן אפלו כשנופל אחד מישראל חס ושלום מאמונה, בודאי עדין נשאר בו איזה נקדה מאמונה, רק שהאמונה בקטנות גדול בבחינת שבירה, אבל אף-על-

פִּי-כֵן עַל-כָּל-פָּנִים יֵשׁ בּוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה מִהָאֲמוּנָה.
 כִּי זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ מֵהַשְּׁהֲצִטֵּעַר שֶׁנִּפְּלַ מֵאֲמוּנָה זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ
 אֲמוּנָה, כִּי בַּפְּנִימִיּוֹת לָבְבוּ מִבֵּין מִרְחֵק קִדְשֵׁת אֲמוּנַת
 יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ יְחִיד קִדְמוֹן מִנְהִיג וּמוֹשֵׁל וּמְשַׁגֵּיחַ וְכוּ',
 וַיֵּשׁ לוֹ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים שֶׁמְכִירִין אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 שֶׁכָּל תְּקוּנָתוֹ לְנִצְחַח עַל יָדָם, וְכֵן אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ הָאֲמוּנָה
 בְּהַתְגַּלוּת בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-כֵּן מוֹעִיל לוֹ עֲצָה, כְּגוֹן לְגִדּוֹר
 גִּדּוֹר וְכוּ', כִּי תִיכֶף שְׂאוּמְרִים לוֹ אֵיזָה עֲצָה טוֹבָה
 לְאֲמוּנָה הוּא חוֹטְפָה כְּמוֹ אֶבֶן טוֹב, מֵאַחַר שֶׁעֲדִין יֵשׁ
 בַּפְּנִימִיּוֹת נִקְוֶדֶת הָאֲמוּנָה וּמִתְגַּעְגַּע בְּאֵמַת לְהַשְׁלִים
 וּלְהַעֲלוֹת הָאֲמוּנָה הַנְּפוּלָה וְהַשְּׁבוּרָה. אֲבָל הָעֶכּוֹ"ם
 בְּפֶרֶט הַחֲכָמִים בְּחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם רְחוּקִים
 מֵאֲמוּנָה לְגַמְרֵי בְּפֶרֶט מֵאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְכֵן הַחֲכָמִים
 בְּעֵינֵיהֶם אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲבָל קִלְקְלוּ
 מֵעֲשִׂיהֶם מְאֹד עַד שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵאֲמוּנַת חֲכָמִים לְגַמְרֵי,
 בְּוֹדָאֵי קָשָׁה לָהֶם לְתַקֵּן שְׁבִירַת אֲמוּנָתָם מֵאַחַר שֶׁאֵינָם
 מְאֲמִינִים בְּהַחֲכָמִים כָּלֵל, וּבְעֲצוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשׁוֹת.

וְזֶה בְּחִינַת 'שָׁקֵל פְּסָקָא וְשָׂדָא לְהוּ', שֶׁנֶּטְלַ חֲתִיכַת אֶבֶן
 מִהַרְרָחִים וְהַשְּׁלִיף לְפָנֵיהֶם וְאָמַר לְהוּ כְּרִיכוּ לִי גִרְדֵי
 מִנָּה', שֶׁיִּמְשִׁיכוּ חוֹטִים מִמֶּנָּה לְתַפּוֹר הַרְרָחִיִּים. הֵינּוּ
 שֶׁהַשִּׁיב שְׁנוּטָלִים אֵיזָה חֲתִיכָה מִהַרְרָחִיִּים הַשְּׁבוּרִים
 בְּעֲצָמָם וּמוֹשְׁכִין מִמֶּנָּה חוֹטִים לְתַפּוֹר הַרְרָחִיִּים, וְהֵינּוּ

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קנז

שֶׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁהָאֱמוּנָת חֲכָמִים נִשְׁבְּרָה אֲצֵלָם, נוֹטְלִים
אִיזָה עֲצָה מִדְּבַרֵי אֱלוֹ הַחֲכָמִים עֲצָמָם שֶׁנִּשְׁבְּרָה אֱמוּנָתָם
אֲצֵלוֹ, כְּגוֹן לְגֹדֶר אִיזָהוּ גֹדֶר וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְקַן
הָאֱמוּנָה, וְזֶהוּ בְּחִינַת 'כְּרִיכוּ לִי גִרְדֵי מִנֶּה' וּפְרָשׁ רַש"י:
חוֹטִים. זֶה בְּחִינַת אֱמוּנָה שֶׁתְּלוּיָהּ בְּפֶה בְּבְחִינַת (שִׁיר-
הַשִּׁירִים ד, ג) "כְּחוֹט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתֶיךָ", בְּחִינַת (תְּהִלִּים פט, ב)
"אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי". וְזֶה בְּחִינַת "תְּקַנְתָּ חוֹט הַשָּׁנִי"
(יְהוֹשֻׁעַ ב, יח), כִּי אֱמוּנָה הִיא עֶקֶר הַתְּקִינָה לְנִצְחָה, בְּחִינַת
(יְרֵמְיָהּ לֹא, יז) "וַיֵּשׁ תְּקִינָה לְאַחֲרֵיתֶךָ", כִּי אֱמוּנָה הִיא אַחֲרֵית
הַיָּמִים, כְּמוֹכָא בְּדְבָרָיו זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה בְּמָקוֹם אַחֵר, וְאִז
יִזְכֶּה לְהַפְּלִל בְּאוֹרוֹת הַשְּׁלֶשֶׁה אָבוֹת שֶׁהֵם יְסוֹד וְשִׁרְשׁ
אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת (קֹהֶלֶת ד, יב) "וְהַחוֹט הַמְּשַׁלֵּשׁ
לֹא בְּמַהֲרָה יִנָּתֵק", שָׂאז בְּוִדְאֵי לֹא בְּמַהֲרָה יִנָּתֵק וַיִּפֹּל
מֵאֱמוּנָה, רַק יִהְיֶה חֲזָק בְּאֱמוּנָתוֹ לְנִצְחָה. נִמְצָא שֶׁהַשִּׁיב
לָהֶם שֶׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁנִּפְּל מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהוּא הָעֶקֶר
כָּלֵל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הֵם מְמַשִּׁיכִים לָנוּ הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי בְּלֹא אֱמוּנַת חֲכָמִים אֲמַתִּיִּים גַּם
אֱמוּנָתוֹ בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת כְּפִדוּעַ, וְאֶפְלוּ אִם
נִפְּל מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים, אֶפְשָׁר לוֹ לְתַקֵּן עַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה
הַשְּׁבוּרָה בְּעֲצָמָה, מֵאַחֵר שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים עֲדִין נִשְׁאָר בּוֹ
אִיזָה נְקוּדוֹת טוֹבוֹת מִהָאֱמוּנָה הַשְּׁבוּרָה, עַל-כֵּן יָכוֹל
לְקַח דְּבוּר מִדְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים דְּהֵינּוּ אִיזָה עֲצָה
מִדְּבָרֵיהֶם שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִחֹזַר וְיִתְקַן הָאֱמוּנָה.

וְזֶה בְּחִינַת "אוֹדָה שְׂמֵךְ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֲצוֹת מֶרְחָק אֲמוּנָה אֲמֵן", לְשׁוֹן כְּפוּל 'אֲמוּנָה אֲמֵן', הֵינּוּ מִי שֵׁשׁ בּוֹ עֲדִין אֵיזָה נְקוּדַת הָאֲמוּנָה, הוּא יְכוּל לְחַזֵּר וּלְתַקֵּן וּלְהַעֲלוֹת הָאֲמוּנָה עַל-יְדֵי הָעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת מְאֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲצוֹת מֶרְחָק, שְׂבָאִים מִמְּקוֹם רָחֵק וְעֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד, בְּחִינַת (מְשַׁלֵּי לֹא, יֵד) "מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחֲמָה". כִּי עֲצוֹת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּפֶרֶט הָעֲצוֹת בְּעֲנִין הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בָּאִים מֶרְחָק מְאֹד, מְשַׁכְּלִיּוֹת עֲלִיוֹנִים גְּבוּהִים וְעֲצוּמִים מְאֹד, שֶׁהֵם נִמְשָׁכִים מֵעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים מְאֹד הַרְחוּקִים מְאֹד מִזֶּה הָעוֹלָם, וְזֶהוּ "עֲצוֹת מֶרְחָק אֲמוּנָה אֲמֵן", שֶׁעַל-יְדֵי נְקוּדַת הָאֲמוּנָה שֶׁנִּשְׁאַר אֲצִלוֹ עֲדִין שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּבֵּר לְקִים עֲצָתָם עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּחִינַת אֲמוּנָה אֲמֵן וְכַנ"ל. אָבֵל מִי שֶׁנִּפְּלָ אֶל חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת עַד שֶׁאֵינּוּ מְאֲמִין כָּלֵל, אֶף גַּם הוּא מִתְלוֹצֵץ מִהַחֲזָקִים בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים בּוֹדְאֵי קָשָׁה לְתַקֵּן שְׁבִירַת אֲמוּנָתוֹ, וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת שֶׁאֵלוֹ אוֹתוֹ מִיָּד: 'וּמִי יְכוּל לְמַכְרֵךְ גִּרְדֵי מְרִיחֵיָא', אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַמְשִׁיךְ חוּטִים מְאֹבָן, הֵינּוּ אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא חוּט הַשְּׁנִי מִחֲתִיכַת אָבֵן שֶׁל הַרְחִיּוּם, כִּי אֵין לָהֶם אֲמוּנָה בְּהַעֲצָה בְּעֲצָמָה וְכַנ"ל. הַשִּׁיב לָהֶם: 'וּמִי אֵיכָא דְחִיטָא רִיחֵיָא', שְׂבָאֵמַת אֵי אֶפְשֶׁר לְתַקֵּן הָאֲמוּנָה הַשְּׁבוּרָה לְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, כִּי מִי שֶׁאֵינּוּ יְכוּל לְמַשֵּׁךְ חוּטִים מִחֲתִיכַת אָבֵן מִהַרְחִיּוּם, דֵּהֵינּוּ לְקִים הָעֲצוֹת שֶׁל

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קנט

הצדיקים, אף-על-פי שנשברה אמונתם אצלו וכנ"ל, הוא אינו יכול בודאי לתפר הרחיים השבורה, לתקן האמונה הנפולה, מאחר שאינו מאמין בהעצה בעצמה וכנ"ל.

פי באמת האמונה נקראת אכן, בחינת (תהלים קיח, כב עין זהר חלק א עא חלק ג טז, רמג) "אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה", אבל אף-על-פי שנקראת אכן מחמת שצריכין להיות חזק בהאמונה כמו אכן חזק, בבחינת (שיר-השירים ח, ח ועין רש"י שם) "אני חומה שישראל מתפארין בעצמן שהם חזקים באמונתם כחומת אבנים, אף-על-פי-כן אינה אכן קשה ממש שאין בו שום לחלוחית חס ושלום, אדרבא! היא בבחינת אכן טוב, בחינת אבנא טבא דכלילא מפל גונין וכל מיני השפעות וברכות נמשכין מאכן טוב הנה, פי היא בחינת "באר מים חיים" וכו', פי אמונה הוא מקור הברכות וההשפעות, ועל-פן על-ידי חתיכת אכן מרחיים השבורה, דהינו על-ידי איזה עצה מדבריהם הקדושים של החכמים האמתיים יכולים להמשיך ממנה חוטים לתקן האמונה וכנ"ל. אבל אצלם, הינו אצל החולקים, היא כמו אכן קשה ממש. על-פן שאלו: 'ומי יכול למיכרך גרדי מרחיא' וכנ"ל. ועל-פן באמת השיב להם: 'ומי איפא דחיטא ריחיא', פי בודאי לאנשים

כאלו אי אפשר לתקן ולחבר האמונה וכנ"ל.

וזהו בחינת "אשר שברת ושמתם בארון" (דברים י, ב) ואמרו חכמנו זכרונם לברכה: (בבא-בבא יד:) 'לוחות ושברי לוחות מנחים בארון'. הינו על-ידי בחינת שברי לוחות בחינת אמונה השבורה, על-ידי-זה בעצמה חזר ונתתקן האמונה מחדש שהם בחינת הלוחות שניות, בבחינת 'שקל פסקא שדא להו' וכו', כי על-ידי שנשאר בו איזה נקדה מהאמונה השבורה, על-ידי-זה מקיים העצה של חכמים שנשברה אמונתם אצלו וחוזר ומתקן האמונה שהיא בחינת קבלת לוחות שניות. כי כל קבלת התורה עומדת על אמונה, כמו שכתוב: (תהלים קיט, פו) "כל מצותיך אמונה", וכמו שכתוב: (חבקוק ב, ד) 'בא חבקוק והעמידן על אמונה' וכו' (עין מכות כד.) הינו כנ"ל.

(יב) עתה נבוא לבאר בעזרתו הגדולה יתברך את סוף הספור של הסבי דבי אתונא, וזה לשון הגמרא שם [אחר השאלות והתשובות שהיה ביניהם עד שנצחם בכלם]:

גמרא

אייתינהו כל חד וחד כי חזי שתין בסתרי סבר כלהו חבראי להכי אתו, אמר להו לספונאי: שרי ספינתך, בהדי דאתו אייתי עפר מעפרייהו כי מטא לבי בלועי, אית ביה תלת צולמין, חד מטי ידיה ארישיה,

וחד מטי אליבא, ובתרא דכלהו מחוי בידיה לאחוריה,
 שקל כוזא דמיא מבי בלועי. פי אתא, אוקמינהו קמי
 קיסר וחזינהו דהו מְעַנּוּ, אָמַר ליה לאו הני אינהו שקל
 מעפריהו שדא עללייהו אקשי לאפי מלכא אמר ליה:
 פל דבעית עביד להו, אייתי הנהו מיא דאתי מבי
 בלועי שדינהו בתיגדא אמר להו: מלייהו להאי ואיזלו
 לכו, מלו שדו ביה קמא קמא הנה קא בלע להו עד
 דשמייט בתפיייהו ובלו ואזול. עד פאן לשון הגמרא.

רש"י

אייתינהו. למיכל בספינפא הואיל וחזינהו והיה מביח כל אחד
 ואחד בפני עצמו ומכניסו צדקר: וכי חזא שתין
 ביסתרקא. סבר כל חזרי לצדק זה יצואו: אמר ליה. רבי
 יהושע: לספונא. רב החובל: שרי ספינתך. הבר ספינתך
 ולך: לבי בליעי. מים שצאוקינום שצולעין כל מים שנופלין צו
 ומביחין אותם עד הפהום ופולטת אותן כדכתיב "והים חינו
 מלא": [דהו] מעני. מעונים ושפלים שלא היו צארכס:
 אקשו. העיוז פניהם ודצרו קשות את המלך פטהריחו את ריח
 ארכס והיו סבורים להיות קרוז לארכס: בתיגדא. צכלי, לשון
 יחר, צתיגרא, צצציות: דשמייט בתפיייהו. נשמטו פרקי
 טכמס: ובלו ואזול. צלו והלכו לאצדון:

הינו לאחר שנצחקם בכל הטענות, הביא אותם לתוך
 ספינתו שהוא בחינת התורה הקדושה כנ"ל,

וְהָבִיא לְכֹל אֶחָד לְבֵית מִיָּחָד מִהַשְּׁתֵּינָן בְּתֵי שְׁבִסְפִינָה,
שְׁמֹסֵר לְכֹל אֶחָד תּוֹרָה וְהֵלְכוֹת מִיָּחָדוֹת כְּפִי הַשְּׁיָר
לָהֶם, כְּפִי מֵהַשְּׁהֵבִין מִחַ וְדַעַת שֶׁל כָּל אֶחָד בֶּן מָסֵר
לְכֹל אֶחָד חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה מִיָּחָדוֹת, כְּדִי לְנִסּוֹתָם אִם יִשׁוּבוּ
אֶל הָאֱמֶת, כִּי חֲזִי שְׁתֵּינָן בְּסִתְרֵי סִבָּר כְּלֵהוּ חֲבָרָאֵי
לְהִכָּא אֲתוּ. הֵינּוּ כְּשֶׁנִּכְנְסוּ כָּל אֶחָד מֵאלוֹ הַחֲכָמִים לְבֵית
תּוֹרָתוֹ, וְרָאָה תּוֹרָה נִפְלְאָה כְּזֹאת וְרָאָה שֶׁשֶׁם שְׁתֵּינָן
בְּסִתְרֵי, הֵינּוּ כְּפִסְאוֹת בְּחִינַת תְּפִלָּה, שְׁרָאָה חֲדוּשׁ כְּזֶה
שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם שֵׁשׁ אֲצֵל כָּל תּוֹרָה תְּפִלוֹת הַרְבֵּה
נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת מְאֹד מְאֹד שֶׁיִּכְוֵלִין לְפַעֵל עַל יָדָם כָּל
מֵה שְׁצָרִיכִין אִם יַעֲסֻקוּ בָּהֶם כָּל יְמֵיהֶם בְּאֱמֶת. וְאִז
נִתְפַלֵּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֹד, וְאָמַר 'כֵּלָא חֲבָרָאֵי לְהִכָּא
אֲתוּ'. שְׁכַל הַחֲבָרִים שֶׁהֵם כָּל הַחֲכָמִים רָאוּי לָהֶם לְבוֹא
לְכָאן. כִּי בְּיָדָאֵי רָאוּי שְׁכַל הַחֲבָרִים יְבוֹאוּ לְכָאן וְיִפְרִיּוּ
הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ.

וְאֵף-עַל-פִּי שְׁדַבְּרִים אֵלּוֹ שְׁדַבְּרוּ הֵם בְּיָדָאֵי אֱמֶת וְיִצִּיב
וְנִכּוֹן וְכוּ', אָכֵל אֵף-עַל-פִּי-כֵן גַּם דְּבִוּרִים
אֵלּוֹ הֵם בְּעֶצֶת הַיְצָר-הַרָע הַרוֹצֵה לְהַרְחִיקָם מִהָאֱמֶת
בְּכֹל מִיָּנִי תַחֲבוּלוֹת, כִּי הוֹלֵךְ בְּעֶרְמוּמִיּוֹת עֲצוּם מְאֹד
מְאֹד עִם כָּל אֶחָד, וְכִידוּעַ שִׁיחָה זֹאת אֲצִלְנוּ שְׁלִפְעָמִים
כְּשִׁיפְקַח עֵינֵינוּ שֶׁל אֶחָד וְרוֹאֵה נִפְלְאוֹת אֱמֶת הָאֱמֶת
שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֱמֶתִיִּים, הוּא מִמֶּתִין עֲדִין עַד שִׁיִּשׁוּבוּ

כָּל הָעוֹלָם אֶל הָאֱמֶת וַיִּתְקַרְבוּ כָּלֶם אֲלֵיהֶם וְאָז לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם פְּחִיתוּת כְּבוֹד כְּשִׁירְצָה לְהִתְקַרֵּב, וְאָז דִּיקָא יִתְקַרֵּב הוּא גַם כֵּן. וּבְאֵמֶת לֹא כָּף הִיא הַמְדָּה, כִּי אֲדַרְבָּא! זֶהוּ עֵקֶר הַנְּסִיוֹן שְׁלוֹ שִׁיתְקַרֵּב דִּיקָא בְּעֵת שְׁהֶאֱמֶת נִשְׁלַף אֲרֻצָּה (עַיֵן דְּנִיּאֵל ח, יב) וַיִּרְאֵי חֲטָא נְמָאֲסִים (סוּף סוּטָה), כְּמוֹ עֲכָשׁוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּמוֹ שְׁכַתוּב: (ישעיה נד, טז) "מִי גָר אֶתְּךָ" — בַּעֲנִיּוֹתְךָ וְכוּ'. כִּי אֵין מְקַבְּלִים גָּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ' (יְבָמוֹת כד:) וְכִמוֹ שְׁכַתוּב בְּסִימָן רַמ בְּשִׁיחַת הַר"ן [בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן רַכַּח] עַל פְּסוּק "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב" וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁפָּקַח הַשֵּׁם אֶת עֵינָיו וְרוֹאֶה מְעַט אֱמֶתת לְרוּץ בְּכָל כַּחוֹ אֲלֵיהֶם כְּבוֹרַח מְבָאָר שַׁחַת אֶל מְקוֹר מַיִם חַיִּים נְצַחִים. אַךְ דֶּרֶךְ הַרְחוּקִים מִהֶאֱמֶת מִחֲמַת הַתְּגַבְרוּת הַבְּלִי עוֹלָם הִזָּה וְטַרְדוּתוֹ וְתַאֲוּתוֹ וְכוּ' שְׁאֵפְלוּ כְּשֶׁמִּתְנוּצֵץ לָהֶם הָאֱמֶת, קָשָׁה לָהֶם לְהִתְקַרֵּב מִחֲמַת שְׁרוּאִים שְׁעֵדִין שְׁאָר הַחֲשׁוּבִים אֵינָם מִתְקַרְבִּים, עַל כֵּן הֵם יִרְאִים לְהִתְקַרֵּב שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּחִיתוּת כְּבוֹד. עַל כֵּן הֵם רוֹצִים לְהִמָּתִין עַד שֶׁכָּלֶם יִתְקַרְבוּ וְאָז יִתְקַרֵּב גַם הוּא, כִּי אִזּוֹ יִהְיֶה לוֹ כְּבוֹד כְּשִׁיתְקַרֵּב. וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁאֲמַר כָּל אֶחָד, 'כִּלְהוֹ חִבְרָאֵי לְהִכָּא אָתוּ', שְׁרָאוּי שְׁכָל הַחֲבָרִים שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הַחֲשׁוּבִים יְבוֹאוּ

וַיִּתְקַרְבוּ לְכָאן. וְכֵן אָמַר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם. כִּי כָּל אֶחָד בְּפָנָי עֲצָמוּ מִפִּיר וּמִבֵּין הָאֲמַת לְאֲמַתּוֹ, אַךְ כָּל אֶחָד מִמֵּתִין עַד שֶׁהַכֹּל יִתְקַרְבוּ, כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה פְּחִיתוּת כְּבוֹד וּבְזִיווֹן, וּבְאֲמַת זֶהוּ עֶקֶר הַנִּסְיוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי צְרִיכִין לְהִתְקַרֵּב דִּיקָא בְּעַת הָעֲנִיּוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל וּבִפְרֹט שֶׁל הַצְּדִיקִים וְהַיִּשְׁרִים הַיִּרְאִים הָאֲמֵתִיִּים, וְלִסְבֹּל דִּיקָא בְּזִיווֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים וְכַנ"ל, כִּי כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ מַה שֶׁפָּגַם וְקִלְקַל מֵעוֹדוֹ, וּבְכַמָּה יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְאוֹרוֹת כְּאֵלוֹ בְּלִי יְסוּרִים וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, עַל-כֵּן כָּל תְּקוּנָתוֹ כְּשֵׁי-עֲמֵד בְּנִסְיוֹן וְיִתְקַרֵּב עִתָּה דִּיקָא, אֲבָל אֵלּוֹ הַחֲכָמִים הַחִיצוֹנִיִּים לֹא יָכְלוּ לְעֲמֹד בְּנִסְיוֹן, עַל כֵּן אָמַר כָּל אֶחָד כִּלְהוֹ חֲבָרָאֵי לְהִכָּא אֲתוּ, שְׂרָאוֹי שְׂיָבוֹאוּ כָּל הָעוֹלָם לְכָאן, וְרָצָה כָּל אֶחָד לְהִמָּתִין עַד שְׂיָבוֹאוּ וְיִתְקַרְבוּ כָּל הָעוֹלָם וְאִזּוּ יָשׁוּבוּ גַם הֵם כַּנ"ל. וּבְאֲמַת לֹא כֵן הוּא וְכַנ"ל.

וְאִזּוּ אָמַר לִיָּה לְסַפּוּנָאֵי שְׂרֵי סְפִינְתָד', שְׂצוּהָ לְרַב הַחוּבֵל שְׂיֹלֵיף הַסְּפִינָה, הִינּוּ אַחַר שְׂרָאָה שְׂעֵדִין אֵינָם רוֹצִים לָשׁוּב, אַחַר שֶׁנִּסָּה אוֹתָם עוֹד לְהִטְעִימָם מִקְדָּשֶׁת עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל אוֹלֵי יָשׁוּבוּ אֶל הָאֲמַת עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל הוּא רַחֲמָן גָּדוֹל מְאֹד וּמְסַבֵּב בְּכַמָּה סְבוּבִים לְקַרֵּב הַכֹּל אֶל הַתְּכֵלִית הַטּוֹב, אַךְ שְׂאָסוּר לִיקַח מֵהֶם הַבְּחִירָה, כִּי כָּל הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קסה

על בחירת האדם פידוע, על-כן הוא מסבב עם כל אחד
בחקמתו הנפלאה באפן שיגלה לו ויעוררו אל האמת,
אך אף-על-פי-כן יהיה נשאר לו איזה נסיון ובחירה.
וזהו בחינת שצוה להוליך הספינה שתשא אותם, זה
בחינת מה שלפעמים נותנים להאדם התעוררות
מלמעלה לבד, שמתעורר פתאום לעבודת השם, אבל
הכל מלמעלה, וכל זה בשביל לעוררו אל האמת,
ואחר-כך נוטלין זאת ממנו ומניחין אותו על בחירתו, כי
מאחר שטעם קצת עבודת השם ראוי לו עתה כשנסתלק
ממנו ההתעוררות מלמעלה הנ"ל להתעורר עתה מעצמו,
ומי שחס על עצמו באמת חוזר אל השם יתברך
על-ידי-זה, אך מי שאינו רוצה להשליך הבליו תיכף
כשנסתלק ממנו ההתעוררות ותאוותיו חוזרין עליו, הוא
חוזר אל כסילות דעתו וחקמותיו של הקל פידוע כל זה
בספרי קדש וכמובא בשם הבעל-שם-טוב (עין בצפנת-פענח
נא: ובקדושת לוי שמות ובעל-שם-טוב על התורה נח, ז, ח, ט) על-פסוק
(תהלים מח, טו) "והוא ינהגנו על מות", עין שם.

וזהו בחינת מה שנהג עמם רבי יהושע בן חנניא
כשראה שעדין הם קשי ערף לשוב רק הם רוצים
להמתין עד שכל החברים יבואו לכאן וכנ"ל, אז צוה
שתשא הספינה שהוא התורה אותם, והינו שיגיע
עליהם התעוררות מלמעלה מהתורה הקדושה והיא

תשא אותם בעצמה איזה זמן ואחר-כך אנסה אותם ונראה מה יהיה מהם, 'בהדי דאתי איתי עפר מעפריהו'. עפר זה בחינת כלל התאוות והמדות רעות שכלם נמשכין מהארבע יסודות 'ועפר מאנא דכלהו' (תקוני-זהר קלב.) שלקח והצניע תאות הגשמיות שלהם כדי לנסותם אחר-כך בזה להראות שכל חכמתם הוא מהתאוות פנ"ל, שזה היה עקר הופוח שבין רבי יהושע בן חנניא והקיסר פנ"ל, וזה בחינת (ישעיה סה, כה) "ונחש עפר לחמו", שחכמות חיצוניות שהם בחינת נחש פנ"ל עפר לחמו שכל אכילתו וקיומו נמשך רק על-ידי עפר דהינו עפריות גשמיות התאוות רעות וכנ"ל.

'פי מטא לבי בלועי', זה בחינת עקר התאוה רעה שקשה להוציא ממנה ביותר מכל התאוות שהיא תאות ממון (כמו שכתוב בהמעשה של הבעל תפילה) שנקרא 'בי בלועי', שבולע כל המימות שבעולם (כמו שפרש רש"י כפי פשוטו), דהינו שבולע הכל ואין מספיק לו כל הממון שבעולם, כי כל מה שיש לו חפץ יותר וכל מה שהשם יתברך משפיע לו ממון נבלע אצלו כאלו לא הרויח כלום וחפץ יותר ויותר. כי מים הוא בחינת שרש כל ההשפעות והעשירות שהכל גדל על-ידי המים וכמו שכתוב בהתורה 'פתח רבי שמעון' (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן ס), ועל-כן נקרא תאות ממון 'בי בלועי' פנ"ל, וגם

נִקְרָא 'בִּי בְּלוּעֵי' כִּי הוּא בּוֹלְעֵת אֶת רֹב הָעוֹלָם בְּבַחֲיַנֵּת (מְשָׁלִי א, יב) "נִבְלָעִים כְּשֹׂאֹל חַיִּים", וְעַל־זֶה בִּקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלֵיו־הַשָּׁלוֹם: (תהלים סט, טז) "וְאַל תִּבְלַעֲנִי מִצּוֹלָה", כַּנִּרְאָה בַּחוּשׁ שֶׁהַכֹּל רָצִים אַחַר הַמָּמוֹן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (עֵין יִשְׁעִיה נו, יא) כָּל גָּבֵר אַחַר בְּצָעוֹ וְאִין שְׁמַיִם אֶל לְבָם סוּפָם וְאַחֲרֵיהֶם.

וְזֶה 'כִּי מָטָא לְבִי בְּלוּעֵי אֵית בֵּיה תִּלְת צוֹלָמִין, חַד מְטִי יָדָא אַרִישָׁא וְחַד מְטִי אֶלְבָּא וּבַתְרָא דִּכְלָהוּ מַחְוֵי בִּידֵיה לְאַחֲרָא'. הֵינּוּ שְׁיֵשׁ שָׁם בְּחֵינֵת שְׁלִשָּׁה עֲבוּדֵי-זָרָה וּקְלָפוֹת שְׁמַרְחָקִין אֶת הָאָדָם מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ: אֶחָד מַגִּיעַ אֵלָיו וּמְזִיקוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְאֶחָד בְּלִבּוֹ וְכוּ'. כִּי עֶקֶר עֲבוּדַת הַשֵּׁם תְּלוּיָהּ בְּהִרְאֵשׁ וְהַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (דְּבָרִים ד, לט) "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבַבְךָ", שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ דַּעַת אֲמַתֵּי שְׁזָהוּ בְּחֵינֵת רֹאשׁ, הֵינּוּ לְתַקֵּן הַדַּעַת שְׁבְרֹאשׁ וּלְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב, כְּדִי לְבַטֵּל חֲמַדַּת הַלֵּב שְׁיִהְיֶה לְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאֵלּוּ הַקְּלָפוֹת הֵנ"ל הֵם בְּהִיפּוֹךְ מִזֶּה, כִּי חַד מְטִי יָדֵיהּ אַרִישָׁא, שְׁמִזִּיק לְהַדַּעַת שְׁבְרֹאשׁ שְׁיִחָשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת רְעוֹת שֶׁל מָמוֹן וּשְׂאָר תַּאֲוֹת, וְחַד מְטִי אֶלְבָּא שְׁמִזִּיק לְהַלֵּב שְׁיִחָמַד כָּל הַתַּאֲוֹת רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אִךְ אַף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה אֶפְשָׁר שֶׁנִּשְׂאָר בּוֹ עַדִּין אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִחֹזֵר וְיִתְגַּבֵּר עַל תַּאֲוֹת הַלֵּב וְעַל

המחשבות שבמח, כי אף-על-פי שמתגברין על מחשבתו ולבו כמו שמתגברין על-ידי שתי הקלפות הנ"ל, אף-על-פי-כן פנימיות הטוב שבו היה חוזר ומתעורר ומתגברת כנגדם, אם היה חזק בדעתו לבלי להיות נסוג אחור לגמרי חס ושלום, אבל כנגד זה יש עוד קלפה האחרונה שקשה מכלם, שמשלכת את האדם שזהו בחינת 'ובתרא דכלהו מחוי לאחורא', שהקלפה האחרונה שבהם מראת בידיה לאחור, שעוסקת להשליך את האדם שיחזור לאחוריו מהשם יתברך והצדיקים בבחינת (ישעיה טו, ה) "נזרו אחור", כי אומר לו: 'מה לך ליגע עצמך אצל החסידים והיראים האמתיים מאחר שאתה אצלם זמן הרבה ועדין כל המחשבות רעות ותאוות הלב בתקפם, ולמה אתה מתיגע בחנם, שוב לאחורך לרוץ אחר פרנסתך ואחר הממון כשאר העולם'. וקלפה זאת קשה מכלם, כמבאר אצלנו כמה פעמים, שכל זמן שהאדם מחזק את עצמו איך שהוא, יש לו תקנה, כי ההתקרבות לבד שמתקרב ליראים וכשרים זהו בעצמו יקר, אפלו אם לא יקבל שום קדשה כלל, ואפלו אם הוא גרוע יותר מבתחלה. פי מי יודע מה היה ממנו אם לא היה מתקרב כלל. פי בודאי אם לא היה מתקרב כלל היה עוד גרוע יותר ויותר. פי אין אדם יודע מה שיעבר עליו כל ימיו, כי האורב יושב ואורב עליו בכל יום ובכל

עת, כמו שכתוב: (תהלים י, ט) "יארב במסתר" וכו', וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (אבות ב, ד) 'ואל תאמין בעצמך עד יום מותך', וכמבאר אצלנו כמה תורות ושיחות נפלאות אמתיות בענין זה.

שקל כוונת דמיון מבי בלועזי, שלקח עמו תקף התאנה זאת של ממון כדי לגרשם ולהפילם אחר-כך על-ידי-זה אם לא ירצו עדין לשוב אל האמת. כי אתא אוקמינהו קמי קיסר וחזינהו דהוו מענו, אמר ליה: הי לא הני אנהו, הינו מחמת שפבר נכנסו לספינה הזאת שמלאה תורה ותפלה וגם צנה לשאינם בבחינת התעוררות מלעלא, על-ידי-זה נשתנו פניהם והיו נראים מענים ושפלים כדרך היראים והכשרים, עד שלא הכירם, ואמר: 'לאו הני אינהו', כי הלא הם מענים בפניהם ככשרים ויראים אמתיים. 'שקל מעפריהו', הינו מהתאוות רעות שלהם שנקראו עפר כנ"ל. 'שדא עליהו', שהשליך עליהם ריח עפרוריות תאוותיהם הראשונות, ותיכף כשהריחו תאוותיהם, 'אקשי לאפי מלכא', שחזרו לקשיות ערפם ועזותם הרע, עד שהעזו בפני המלך, ואז ראו הכל שכל חכמתם מחמת תאוות, שתיכף כשהריחו תאוותם הרעות חזרו לדעותיהם הרעות ועזותם הרע.

אמר ליה: כל דבעית עביד להו, איתו הנהו מיא דאתו

מבי בלועי שדינהו בתיגרא, שלקח מים מבי בלועי, שהוא בחינת תאות ממון כנ"ל, וזהו שדינהו בתיגרא לשון ריב ותגר, כי כל הריב ומחלקת הוא על-ידי תאות ממון, על-כן נקראו "אנשי דמים", כי דמים תרתי משמע, כי על-ידי הממון והדמים באים כל הריב ומחלקת ושפיכות דמים. 'אמר להו מליהו להאי וכו', הינו שהשליכם והורידם לעמק מצלת ים התאווה של ממון שזהו עקר מפלת השונאים, בבחינת (דברים לג, כז) "ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד", כמו שכתוב בהתורה צוית צדק (סימן כג), שכשרוצין להפיל אויביו של הצדיק משליכין אותו לתאות ממון שלא יספיק לו לעולם כל מה שיהיה לו, עד שהממון יעקר אותו ויכלה כל ימי חייו, בבחינת (בראשית ג, יד) "ועפר תאכל כל ימי חיך", כמו שכתוב שם כל זה בהתורה צוית הנ"ל.

וזהו שאמר להם: 'מליהו להאי ואיזלו לכו', שימלאו תאותם בממון ואז ילכו להם. 'מלו שדי ביה קמא קמא הוה קא בלע להו', שכל מה שהרויחו והשליכו לתוך מימי תאותם הרעה, קא בלע להו בבחינת (שם מא, ז) "ותבלענה וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה" וכו'. 'מלו עד דשמייט כתפיהו וכלו ואזול', שיגעו כל ימיהם למלאות תאותם בממון עד שנכלו ונעקרו על-ידי-זה משני עולמות רחמנא לצלן. וכל זה על-ידי שהיו חכמים בעיניהם ולא היה להם

לקויטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קעא

אַמוּנַת חַכְמִים. כִּי עֵקֶר תְּקוּן תְּאַוֶּת מָמוֹן הוּא עַל-יַדֵּי
הַצַּדִּיק, בְּבַחֲיַנַּת (עֵיִן זֶהוּ חֵלֶק א רמא:) 'אַלְמָלָא מְלַחָא לֹא
הָיָה עֲלֵמָא יָכוֹל לְמַסְבֵּל מְרִירוּתָא'. וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהַכֹּל
מְשַׁקְעִים בְּמָמוֹן, יֵשׁ חֲלוּק גָּדוֹל בֵּין הַמְּקוֹרְבִין
לְצַדִּיקִים וּכְשָׂרִים אֲמִתִּיִּים לְבֵין הַשָּׂאָר, כִּי כָּל אֶחָד כְּפִי
רְחוּקוֹ מְצַדִּיקִים מְכַל שְׁפָן כְּשִׁחֻלְק עֲלֵיהֶם כְּמוֹ כֵּן
מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּיוֹתֵר תְּאַוֶּת מָמוֹן עַד שֶׁמְבַלִּית יָמֵי חַיָּו
וְעוֹקֶרֶת אוֹתוֹ רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכָל אֶחָד כְּפִי הַתְּקַרְבוֹתוֹ
לְצַדִּיקִים וּכְשָׂרִים אֲמִתִּיִּים, כְּמוֹ כֵּן גִּמְתֵּק אֶצְלוֹ
מְרִירוּתָא דְעֲלָמָא, שֶׁהוּא תְּאַוֶּת מָמוֹן, וְזוֹכֶה לְהִיּוֹת
שְׂמִח בְּחֻלְקוֹ, כְּמַבְאָר כֹּל זֶה בְּהַתּוֹרָה 'צוֹיַת-צַדִּיק' הַנ"ל,
עֵיִן שָׁם.

כָּלֵל הַדְּבָרִים שָׂרְבֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא הֵרָאָה לְהַחְכְּמִים
בְּחַכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שְׁכָל חַכְמָתָם הוּא רַק מִחַמַּת
תְּאַוֶּת וְכַנ"ל, וּמִחַמַּת רַבּוּי תְּאַוֶּתָם בְּכָל הַתְּאַוֶּת וּבְכַפְרֵט
בְּתְּאַוֶּת מָמוֹן מִחַמַּת זֶה אֵינָם רוֹצִים לְהוֹדוֹת עַל הָאֱמֶת
עַל גִּדְל נְפִלְאוֹת אֲמִתַּת הַחַכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק אֲמֶת
הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת הַשֵּׁם בְּאֱמֶת וְכַנ"ל, וְכֵן הוּא בְּכָל
הַחַכְמִים אֲפִלוֹ מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ אֶת עַצְמָן עַדִּין
בְּשִׁלְמוֹת וְאֵינָם רוֹצִים לְהַכְנִיעַ עַצְמָן לְחַכְּמֵי הָאֱמֶת
שֶׁהוּא זֶה שְׂפִצָּא מְכַל הַתְּאַוֶּת בְּשִׁלְמוֹת, שְׁכָל
סְבֻרוֹתֵיהֶם וְחַכְמוֹתֵיהֶם בְּעַנְיַן הַהִתְנַגְּדוֹת וְהַמְּחַלְקַת עַל

צדיק האמת, הכל נמשך מחמת תאוות מחמת שלא זכו עצמן מכל התאוות ובפרט מתאוות ממון וכנ"ל, והבן היטב.

(יג) וזה בחינת חנפה שהוא להכניע מלכות יון הרשעה, חכמי יון שהם הסבי דבי אתונא שהם עקר חכמי יון שעמדו על ישראל 'להשפיתם תורתך' וכו', והכל על-ידי פגם אמונת חכמים. כי כל העוסקים בחכמות חיצוניות עקר כפירתם הוא באמונת חכמים שהיא בחינת תורה שבצל-פה, כי תורה שבכתב דהינו תנ"ך הם לומדים קצת. ובאמת כשכופרים בתורה שבצל-פה ובאמונת חכמים הם כופרים בתורה שבכתב גם-כן, כי אין יודעין דבר מהתורה כפי-אם על-ידי החכמים האמתיים שפרשו לנו את התורה, אבל עקר כפירתם הוא באמונת חכמים, ועל-ידי-זה רצו להשפית את התורה לגמרי, כי על-ידי שאין מאמינים בהחכמים האמתיים חס ושלום נשפחת התורה לגמרי וכנ"ל.

ועל-כן כשהשם יתברך ברחמיו הרבים עמד לנו בעת צרותינו והכניע והשפיל אותם, קבעו לנו חכמינו זכרונם לברכה שמונת ימי חנפה אלו, שהם בחינת חנפת הבית-המקדש. זה בחינת תקון הנדר שהיא תקון אמונת חכמים, כי כל הנדרים ונדבות באים לתוך הבית-המקדש וגם בית-המקדש בעצמו נבנה

לקוטי הלכות שבת ו' ארחה חיים קעג

על-ידי נדרים ונדבות של ישראל. ועל-כן שם בבית-
המקדש עקר תקון אמונת חכמים שהוא בחינת תורה
שבועל-פה, כי שם ישבו הסנהדרין גדולה ובררו כל
ההלכות, ועליהם נאמר: (דברים יז, יא) "לא תסור מן
הדבר אשר יגידו לך" וכו', שזהו עקר אמונת חכמים,
כמובא זה הפסוק בהתורה 'שאלו את רבי יוסי בן
קסמא הנ"ל לענין אמונת חכמים, כי עקר זה המקרא
"לא תסור" וכו' נאמר על בית-המקדש, כמו שכתוב
בפסוק "וכי יפלא ממך דבר וכו' ועשית על פי הדבר
אשר יגידו לך מן המקום ההוא וכו' לא תסור מן
הדבר" וכו', כי בית-המקדש הוא בחינת נדר, שעל-ידי
עקר תקון אמונת חכמים כנ"ל, ועל-כן לא היה יכול
דוד למצוא את מקום הבית-המקדש כי-אם על-ידי
נדר, כמו שכתוב: (תהלים קלב, ב) "נשבע לה' נדר לאביר
יעקב וכו', עד אמצא מקום לה'" וכו', וזה בחינת
המשכן שצוה השם לעשות אחר חטא העגל, כי עקר
חטא העגל היה פגם אמונה שעשו עבודה-זרה ופגמו
באמונה, ועקר הפגם היה על-ידי פגם אמונת חכמים
שעל-ידי-זה באו לעבודה-זרה ועשו אותו מעשה, כמו
שכתוב שם: (שמות לב, א) "כי זה משה האיש לא ידענו
מה היה לו", שהיה קשה להם קשיות על משה על
שאחר לירד ולא בטלו דעתם להאמין בו שבודאי
דרכיו ישרים, אף-על-פי שאינם יכולים להבין בשכלם,

אבל הם לא האמינו אז במשה ופגמו באמונת חכמים עד שבאו למה שבאו. וכשנתרצה השם יתברך למשה ביום הפפורים (סדר עולם פק ו) למחל להם צוה לעשות משכן לתקן פגם אמונת חכמים, כי המשכן בחינת הבית המקדש כלו נעשה מנדרים ונדבות ישראל כמו שכתוב: (שמות כה, ב) "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי", כדי לתקן על ידי נדרים ונדבות של המשכן את פגם אמונת חכמים, שהוא עקר חטא העגל (עין שמות רבה מח, נא) כנ"ל.

(יד) וזה בחינת גר חנפה בחינת השמן של חנפה, כי עקר האור הגדול של גר חנפה שהוא בחינת גרות המנורה, נמשך מאור הצדיק על ידי אמונת חכמים שנתתקן אז כשהכניעו מלכות יון הרשעה, שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, כי כשזה נופל זה קם (רש"י תולדות כה, כג ועין פסחים מב), כי הצדיק הוא האור המאיר בכל העולמות, בחינת "וירא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א, ד) דא צדיק (עין זהר חלק א לא, לב, לג) בחינת (ישעיה ג, י) "אמרו צדיק כי טוב", ומאור הגדול של הצדיק ממנו מדליקין כל ישראל גר חנפה הקדוש להאיר עלינו אור השם יתברך ותורתו הקדושה בתוך חשכת אפילתנו.

וזה בחינת השמן של גר חנפה זה בחינת (תהלים פט, כא)

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קעה

"בשמן קדשי משחתיו" המובא בהתורה הנ"ל שהוא בחינת נדר, הינו על-ידי השמן שהוא בחינת נדר, על-ידי זה מדליקין גר חנכה הקדוש שהוא בחינת אור הצדיק שאנו ממשיכין עלינו על-ידי אמונת חכמים שזוכים על-ידי נדר שהוא בחינת שמן וכנ"ל. ועל-כן היה הניס על-ידי מעט השמן שהיה חתום בחותמו של כהן-גדול (שבת כא:). כי הכהנים עוסקים בעבודת הבית-המקדש בנדרים ונדבות של ישראל, והכהן-גדול הוא עקר כלל הכהנים, ועל-כן הוא בבחינת תקון הנדר, ועל-כן נמשח בשמן המשחה, כמו שכתוב: (ויקרא כא, י) "והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה", זה בחינת "בשמן קדשי משחתיו" הנ"ל שהוא בחינת נדר. ועל-כן הכהנים הם בבחינת אמונת חכמים כי עליהם נאמר: "לא תסור מן הדבר" וכו', כמו שכתוב שם בפסוק "כי יפלא וכו' ובאת אל הכהנים וכו' לא תסור" וכו', הינו פנ"ל.

ועל-כן נכנס הכהן גדול ביום הכפורים לקדשה העליונה של בית-המקדש לפני ולפנים לכפר על בני ישראל, כי כל החטאים והפגמים נמשכין על-ידי פגם אמונת חכמים שעל ידם קיום כל התורה וכנ"ל. ועל-כן ביום הכפורים שאז נסלח עון העגל שהוא פגם אמונת חכמים פנ"ל, על-כן אז נסלחין כל

עוונות ישראל, שכלם באים על-ידי פגם אמונת חכמים כנ"ל, וכל זה נתתקן על-ידי גדר כנ"ל. וזה שמתחילין כל גדרי בכניסת יום הפפורים (עין זהר חלק ב קטז וחלק ג רנה), פי עקר בחינת יום כפור שהוא תקון אמונת חכמים תלוי בתקון הגדר כנ"ל, ועל-פן יעקב שהוא בחינת גדר, פי הוא ראש לכל הנודרים וכמו שכתוב בהתורה הנ"ל, על-פן עקר גדרו היה בעת שהשיג מקום הבית-המקדש, כמו שכתוב שם בפרשה שאמר: (בראשית כח, יז) "מה נורא המקום הזה אין זה פי אם בית אלקים" וכו', ואז: (שם, שם, כ) "וידר יעקב גדר", פי הבית-המקדש בבחינת גדר ששם עקר תקון אמונת חכמים כנ"ל, ועל-פן על-ידי השמן של כהן גדול שהוא בחינת תקון הגדר על-ידי-זה היה תקף הנס של חנפה שהוא בחינת תקון אמונת חכמים וכו"ל.

(טו) ועקר תקף הנס היה שמעט שמן שלא היה בו להדליק פי-אם יום אחד ונעשה גם ודלק שמונה ימים, זה בחינת נפלאות תקון הגדר שהוא פרישות מעט כנ"ל, ועל-ידי-זה זוכין לאמונת חכמים שעל-ידי-זה עקר תקונו לנצח, שזהו בחינת המבאר לעיל על שקל פסקא שדא להו וכו', פי על-ידי שפמשיכין על עצמו פרישות מעט על-ידי הגדר על-ידי-זה זוכין לאמונת חכמים אמתיים שיאירו בו

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קעז

ויתקנו אותו לנצח. וזה בחינת שלא היה בו להדליק
כי-אם יום אחד, פי השמן בחינת נדר (עין זהר חלק ג לא,
לד, רנה) הוא מעט, פי הוא פרישות בעלמא ליום אחד,
דהינו לזמן מעט, אבל הנדר הוא בחינת פלא, בחינת
גם שיש לו כח להאיר בו אמונת חכמים שהוא בחינת
(שבת כא:) 'ונעשה גם ודלק שמונה ימים', שהוא מחכמה
עד אמונה שהוא שמונה בחינות כידוע (עין בפרדס שער כג
פרק כא) שזכו על-ידי מעט השמן בחינת נדר לאמונת
חכמים שהוא תקנותו לנצח כנ"ל.

וזהו בחינת 'ומנותר קנקנים נעשה גם לשושנים', זה
בחינת 'שקל פסקא ושדא להו' הנ"ל. ועקר הדבר
צריך האדם לידע שכל זמן שיש בו איזה נקדה טובה
מהאמונה הקדושה יש לו תקנה גדולה לחזור ולתקן
הכל, בבחינת 'שקל פסקא וכו' פרוכו לי גרדי מנה'
וכו', שיוכל להמשיך תקנות חוט השני על-ידי חתיכת
אבן שילקט מהאמונה השבורה ונפולה וכן"ל.

(טז) ועל-כן קורין בחנכה בפרשת הנשיאים, פי
הנשיאים הם בחינת הצדיקים והחכמים
הקדושים שאנו צריכים להאמין בהם ולהמשיך אורם
עלינו, הינו בחינת תקון אמונת חכמים כנ"ל, וגם כל
קרבנות הנשיאים היו נדרים ונדבות שהתנדבו, כדי
להמשיך תקון אמונת חכמים על ישראל על-ידי

גדריהם וכנ"ל, וגם הם צריכין להאמין בעצמם שגם זה בכלל תקון אמונת חכמים, כמו שכתוב בהתורה חדי רבי שמעון (סימן סא) עין שם, על-כן הביאו גדרים הרבה לחנכת המזבח בעת הקמת המשכן שהוא תקון אמונת חכמים כנ"ל. וזה בחינת "בהעלותך את הנרות" שנסמך לזה, כי שמן המנורה הוא גם-כן בחינת גדר כנ"ל, ועל-כן קורין כל זאת בחנכה וכנ"ל.

(יז) נמצא שגם חנכה הוא בחינת אמונת חכמים שנתתקן על-ידי גדר שהוא בחינת השמן כנ"ל, וזה בחינת (תהלים קיט, קה, קו) "גַר לְרַגְלֵי דְבָרְיֶךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתֵי" "נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיָמָהּ" וכו', הינו על-ידי בחינת "נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיָמָהּ" בחינת שבועה ונגדר שנודרין ומקימין מיד, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה מפסוק זה (גדרים ח), 'שְׂרִי לִי לְאִיֵּשׁ לְמַנְדֵּר לְזֵרוּזֵי נַפְשִׁי, שְׁנֹאֲמַר: נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיָמָהּ' וכו' על-ידי-זה "גַר לְרַגְלֵי דְבָרְיֶךָ" וכו' בחינת קדשת גר חנכה, הינו תקון אמונת חכמים שזוכין על-ידי גדר, על-ידי "נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיָמָהּ" כנ"ל, וזהו "גַר לְרַגְלֵי דְבָרְיֶךָ", שנתתקן אמונת חכמים ומאמין בדבריהם הקדושים והם מאירים לו כגור ואור לכל דבור ודבור בבחינת "גַר לְרַגְלֵי דְבָרְיֶךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתֵי" וכנ"ל.

(יח) ועל-כן נקרא חנכה לשון חנוף בעבודת השם, כי

עקר החנוך בַּעבודת השם הוא על-ידי אמונת חכמים, כי כמו שהתינוק צריך שאביו ואמו יחנכו אותו בתורה וּתפלה, כמו-כן צריכין אנו יותר ויותר שהצדיקים אמתיים יחנכו אותנו בַּעבודתו יתברך, כי אי אפשר לִכנוס לַעבודת השם כִּי-אם על ידיהם וְכנ"ל. גם כמו שהחנוך הוא על-ידי דבר קטן וְקל שמתחנכין את הקטן לעשותו, ואף-על-פי שהוא דבר קטן הוא יקר מאד, מאחר שעל-ידי-זה מתחנכין אותו, כמו כן הוא בחינה הנ"ל שעל-ידי איזה פרישות בעלמא שמקבלין עליו על-ידי נדר, על-ידי-זה מתחנכין בַּעבודת השם וְזוכין לְאמונת חכמים ולְאור האבות ולשבת ולְכָל טוב וְכנ"ל שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁקָל פְּסָקָא וְכו' וְכו' וְכנ"ל. וְזָהוּ גַם-כֵּן הַחֲלוּק בֵּין הַלּוּמֵד סְפָרֵי מוֹסֵר לְבַד לְבֵין הַמְּתַקְרָבִים לְצַדִּיק אֱמֶת, כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁלְמוּד סְפָרֵי מוֹסֵר יָקָר מְאֹד מְאֹד, אָבֵל אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵין מְבוֹאָרִין שֶׁם כָּל-כֶּף עֲצוֹת טוֹבוֹת לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַק הֵם מוֹכִיחִים אוֹתוֹ וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ שֶׁיָּשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אָבֵל עַל-פִּי רַב לֹא יִמָּצָא שׁוֹם עֲצָה אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב, אָבֵל כִּשְׁמֵתִקְרַב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת וּלְתַלְמִידֵיהֶם וְכו', הֵם מְלֵאִים עֲצוֹת יְקָרוֹת בְּבְחִינַת 'וְנִהְיִין מְמַנּוּ עֲצָה' וְכו' (אבות ו, א), כִּי רַב הַעֲצוֹת בְּהַכְרַח לְקַבְּלָם מִפֶּה אֶל פֶּה כַּמוֹכֵן לְכָל. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר הוּא אֱמוּנַת חֲכָמִים אֱמֶתִיִּים, וְזָהוּ בְּחִינַת חֲנֻכָּה לְשׁוֹן חֲנוּךְ, כִּי הֵם נוֹתְנִים עֲצוֹת נְפִלְאוֹת בְּחִינַת

"עצות מרחק" – עצות עמוקות מאד, שעל-ידי-זה יכול כל אחד להתקרב להשם יתברך ולזכות לתכלית טוב, אמן.

(יט) וזה בחינת ההלל של חנפה, בחינת וקבעו שמונת ימי חנפה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול, פי בודאי צריכין להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך הרבה הרבה מאד פשוזוכין לאמונת חכמים המדריכין אותו בדרך הישר והאמת, פי תודה מביאין פשוזאין מצרה וכשוזוכה לאמונת חכמים שזה בחינת חנפה הוא נפדה ונצול מכל מיני צרות שבעולם, פי מדה טובה מרבה, פי כמו שהמבזה תלמידי חכמים אין לו רפואה למכתו (שבט קי) כמו כן להפוך פשוש לו אמונת חכמים אין מפה שלא יהיה לה רפואה בבחינת (משלי ה, כב) "ולכל בשרו מרפא" וכנ"ל. על-כן בודאי ראוי לו להודות ולהלל להשם יתברך כל ימי חייו אשר גמל עמו חסדים פאלה לקרבו לחיים נצחיים שהם הצדיקי אמת שנקראים חיים.

וזה "עלי אלקים נדרים" (תהלים נו, יג), על-ידי נדר, שעל-ידי-זה נתתקן אמונת חכמים כנ"ל, על-ידי-זה "אשלים תודת לך", הינו הלל והודאה כנ"ל, "פי הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אלקים באור החיים", שכל זה זוכין רק על-ידי

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קפא

הצדיקים אמתיים כנ"ל. וזהו "בנדבה אזבחה לך אודה שמך" וכו' (שם נד, ח) על-ידי בחינת נדבה ונדר שהוא תקון אמונת חכמים על-ידי-זה "אודה שמך ה' פי טוב, פי מכל צרה הצילני", פי על-ידי-זה נצולין מכל הצרות כנ"ל, וזהו "ובאויבי ראתה עיני", בחינת (שם ח, ג) "להשבית אויב ומתנגם" שזוכין על-ידי-זה כנ"ל. וזהו גם-כן בחינת (שם קטז, יז) "לך אזבח זבח תודה וכו' נדרי לה' אשלים" וכו' כנ"ל.

וזה שנסמך 'מודים' ל'רצה', פי 'רצה' מתפללין על עבודת הקרבנות שיתקבלו לרצון וזהו בחינת נדר כנ"ל, שעל-ידי-זה נתתקן אמונת חכמים שהוא העקר, על-כן אומרים אחר-כך מיד 'מודים אנחנו לך וכו' נודה לך ונספר תהלתך על חיינו וכו' ועל נסיה שפכל יום וכו' ועל נפלאותיה וטובותיה שפכל עת' וכו'. פי כל הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עם האדם בכל יום ובכל עת הכל הוא מה שחושב עליו מחשבות שלא יהיה נדחה חס ושלום, שיזכה לתכלית טוב שזה עקר הנסים והנפלאות שהשם יתברך מסבב עם האדם בכל יום (וכמבאר מזה במקום אחר), וכל אלו הנסים ונפלאות זוכין רק על-ידי צדיקי אמת שהן מחיין כל העולם בחיים נצחיים, וכל אחד כפי קרובו אליהם כן השם יתברך מגדיל חסדו עמו ומרבה נפלאותיו ונסיו

ונוראותיו עמו, ועל זה עקר ההודאה של 'מודים'.

ועל-כן נסמך ל'רצה' שהיא ברכת עבודת הקרבנות
 בחינת נדר, כי על-ידי נדר זוכין לאמונת
 חכמים וכנ"ל, ועל-כן נסמך אחר-כך ברכת 'שים
 שלום' כי על-ידי תקון אמונת חכמים בשלמות זוכין
 לשלום כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. וזה בחינת 'תלמידי
 חכמים מרבין שלום בעולם' (סוף ברכות). וזה בחינת
 מודים דרבנן (עין ירושלמי ברכות א, ה ועין בית-יוסף סימן קכז ד"ה:
 'מצאתי וכו'), מודים דרבנן דיקא. כי עקר בחינת מודים
 דהינו להודות ולהלל להשם יתברך הוא על-ידי רבנן,
 שהם התלמידי חכמים האמתיים, הינו על-ידי אמונת
 חכמים וכנ"ל.

(כ) ועל-ידי תקון אמונת חכמים בכל הבחינות על-ידי-
 זה מכניעין שער של ארם שנופל בנפלה
 אחר נפלה ומקימין שער הקדשה עד שכן דוד בא. וזה
 בחינת גר חנפה סמוך לפתח (שבת כא:), להקים שער
 ופתח דקדשה בבחינת "שאו שערים ראשיכם והנשאו
 פתחי עולם" (תהלים כד, ז) כנ"ל, וזה בחינת (שם קיח, כ) "זה
 השער לה' צדיקים" וכו', כי עקר השער דקדשה נבנה
 על-ידי הצדיקים, וזה "אודך כי עניתני". כי זה עקר
 ההודאה שזכה להתקרב לצדיקים שמוציאין אותו מכל
 השערי טמאה ומכניסין אותו לכל השערי קדשה, וזה

בחינת "קול רנה וישועה באהלי צדיקים" כנ"ל.

(כא) וְזֶה בְּחִינַת נֵר שַׁבָּת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ קִדְשֵׁי שַׁבָּת, כִּי הִיא קִדְשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל שַׁבָּת, כִּי הִתְחַלַּת הַמְּשַׁכֵּת קִדְשֵׁי שַׁבָּת הוּא עַל-יְדֵי הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת שַׁבָּת, שֶׁהִיא קִדְשָׁה לְכָל הַמְּצוּוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל שַׁבָּת, כִּי עַקֵּר קִדְשֵׁי שַׁבָּת זוֹכִין עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חַכְמִים שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי נֶדֶר כַּנ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת נֵר שַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת אֹרֶךְ הַצַּדִּיק עַל-יְדֵי בְּחִינַת נֶדֶר כַּנ"ל לְעַנְיָן נֵר חֲנֻכָּה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ קִדְשֵׁי שַׁבָּת כַּנ"ל.

כִּי מִבְּאֵר בְּכַוָּנוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים שְׁעַר יִט פָּרָק ד) שְׁנֵי חֲנֻכָּה וְנֵר שַׁבָּת הוּא בְּבְחִינָה אַחַת שֶׁמִּמְשִׁיכִין כְּלָלִיּוֹת כָּל הַשְּׁלֵשָׁה יְחוּדִים שְׁעוֹלִין 'נר', עֵינַי שָׁם. רַק שֶׁהַחֲלוּק הוּא שֶׁבְּחֲנֻכָּה אֵין עֲלֶיהָ לְשַׁכְּנָה רַק מִמְּשִׁיכִין לָהּ הָאֹרֶךְ הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת נֵר עַל-יְדֵי הַהֲדָלָקָה לְמַטָּה בְּמִקְוָמָה, אָבֵל בְּשַׁבָּת הִיא עוֹלָה לְמַעְלָה וְשָׁם מְאִירִין בָּהּ הָאֹרֶךְ הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת נֵר, עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן צָרִיכִין בְּשַׁבָּת לְהֲדַלִּיק מִקֵּדָם נֵר חֲנֻכָּה וְאַחַר-כֵּן נֵר שַׁבָּת, כִּי רְאוּי לְהַעֲלוֹתָהּ מֵעַט מֵעַט מִמַּטָּה לְמַעְלָה מִמְּדֻרְגָּה לְמְדֻרְגָּה, אָבֵל אִם הֲדַלִּיק שֶׁל שַׁבָּת קִדְשָׁה שֶׁכָּבֵד עֲלֶתָהּ לְמַעְלָה עַד הָרֵאשׁ, אֵין יְדַלִּיק שֶׁל חֲנֻכָּה וְכו', עֵינַי שָׁם. וְכָל הָאֹרוֹת הַגָּדוֹלִים שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת

קפד לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים

היחודים שהם בחינת הדלקת הנר של מצוה שממשיכין
בחנפה ובשבת, כלם נמשכין מאור הצדיק הגדול
שהוא אור כל האורות וכנ"ל, דהינו בחינת אמונת
חכמים שעל-ידי-זה מאיר בו אור הצדיק שזוכין לזה
על-ידי נדר שהוא השמן של הנר כנ"ל.

והענין על-פי מה שמבאר (בסימן לח בלקוטי תנינא)
שלפעמים הצדיק הולך ונוסע להתלמידים
להאיר בהם, ולפעמים התלמידים באים אצלו, ומבאר
שם שזה שהצדיק נוסע לתלמידים הוא מחמת גדלת
הצדיק שאורו גדול מאד עד שאי אפשר להתלמידים
לקבל ממנו במקומו מחמת רבוי אור וכו', על-כן מכרח
הצדיק להוריד ולהכניע עצמו לילך אליו כדי שיתמעט
האור כדי שיוכל התלמיד לקבלו וכו', עין שם כל זה
היטב, ומבאר שם בסוף שבוענין זה יש חלוקים רבים
עין שם. ומוכן מזה שפמו שיש חלוקים בענין זה מצד
גדלת הרב שהוא גדול מאד בהכרח שילך הוא ויוריד
עצמו להתלמיד וכו', כמו-כן יש חלוקים רבים מצד
קטנות המקבלים, שלפעמים מחמת שהתלמידים
המקבלים קטנים במעלתם מאד, על-כן אי אפשר שיעלו
אל הרב לקבל אורו הגדול במקומו, על-כן מכרח הרב
להוריד את עצמו אליהם למקומם בכמה תחבולות כדי
שיוכל להחיותם להאיר בהם במקומם, עין שם והבן.

לקוטי הלכות שבת ו' ארבע-חיים קפה

וזהו החלוק הנ"ל שבין גר שבת לגר חנוכה, כי גר חנוכה מדליקין בחל שאז אין עליה ואז העולם בקטנות גדול רק על-ידי תקף הנסים שהיה אז תקנו תקון הזה שנוכל להמשיך אור הצדיק למטה למטה, שזהו בחינת מה שהצדיק נוסע והולך להעולם, דהינו שהוא מכניע את עצמו ומוריד את עצמו באפן שיוכל להאיר בהם במקומם, אבל בשבת אז היא עלית כל העולמות כידוע, אז יכולים לעלות מחמת קדשת שבת ולקבל אור הצדיק במקומו וכנ"ל, אבל עתה בגלותנו לא היינו יכולים לעלות לקדשת שבת לקבל אור הצדיק במקומו, לולא השם שהיה לנו שעשה עמנו נסים ונפלאות בימי מתתיהו וכו' שתקנו לנו הדלקת גר חנוכה, כי אז עמדה מלכות יון הרשעה שהיא בחינת פגם אמונת חכמים, שרצו לבטל קדשת שבת שהוא כלל התורה מישראל, כי גזרו שיחללו את השבת וכו' הינו כנ"ל, כי כשיש פגם אמונת חכמים חס ושלום אי אפשר לקבל בחינת קדשת ענג שבת כמבאר בהתורה הנ"ל שעקר קדשת שבת בחינת ענג שבת זוכין על-ידי תקון אמונת חכמים עין שם, אבל מתתיהו ובניו שהיו צדיקים נוראים בגדל כחם הכניעו והפילו את מלכות יון הרשעה שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, והמשיכו בחינת תקון אמונת חכמים על-ידי גדר שהוא בחינת תקון הדלקת גר חנוכה שתקנו לנו כנ"ל. דהינו שתקנו לנו לדורות

שָׁאֲפְלוּ בְּתַקְףָּהּ הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה שְׁאֲנוּ בְּחִלְשׁוֹת גְּדוֹל
מְאֹד, נוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר הַצְּדִיק לְמִקְוֵמֵנוּ עַל-יְדֵי
הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁאוֹר הַצְּדִיק מוֹרִיד אֶת
עֲצָמוֹ אֵלֵינוּ בְּכַמָּה דְרָכֵי נִפְלְאוֹתָיו בְּאִפְן שֶׁיְכוּל לְהַאִיר
בָּנוּ גַם עַתָּה, בְּבַחֲיִנַת יְמֵי הַחֵל, בְּשִׁפְלָנוּ. שְׁזַהוּ בְּחִינַת
מַה שֶׁהַצְּדִיק נוֹסֵעַ וְהוֹלֵךְ וּמְקַטֵּין אֶת עֲצָמוֹ לְהַאִיר
בְּהַמְקַבְּלִים וְכַנ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ כַח לְחֹזֵר וְלַעֲלוֹת
לְאוֹר שַׁבַּת, שְׁזוֹכִין לְזֶה עַל-יְדֵי תְקוּן אֲמוּנַת חֲכָמִים
כַּנ"ל, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ וְהַאִיר בָּנוּ
אוֹרוֹ הַגְּדוֹל לְמַטָּה בְּמִקְוֵמֵנוּ שְׁזַהוּ בְּחִינַת הַדְּלָקַת נֵר
חֲנֻכָּה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ כַח אַחֲר־כֵּן לַעֲלוֹת אֶל אוֹר
הַצְּדִיק לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִקְוֵמוֹ שְׁזַהוּ בְּחִינַת הַדְּלָקַת נֵר
שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁהוֹלְכִין וְעוֹלִין אֶל אוֹר הַצְּדִיק
כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מַעֲלַת שַׁבַּת חֲנֻכָּה, שְׁאֵז מְקִיְמִין מִצְוֹת
הַדְּלָקַת שְׁנֵי הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם נֵר חֲנֻכָּה וְנֵר
שַׁבַּת. וְלְכַאוּרָה הִזָּה דֵּי בְּהַדְּלָקַת נֵר שַׁבַּת לְבַד שֶׁהִיא
גְּדוּלָּה יוֹתֵר שְׁעוֹלִין אָז לְמַעְלָה וְכַנ"ל, אִךְ בְּאֲמַת
צְרִיכִין לְהַדְּלִיק מִקְדָּם נֵר חֲנֻכָּה, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אוֹר
הַצְּדִיק לְמַטָּה בְּמִקְוֵמֵנוּ בְּדֶרֶךְ כַּמָּה לְבוֹשִׁין וְתַחֲבוּלוֹת,
שְׁזַהוּ הַתְקוּן הַמְשִׁיכוֹ בָּנוּ מִתְתִּיָּהוּ וְהַצְּדִיקִים שְׁבָאוֹתוֹ
הַדוֹר לְדוֹרוֹת, עַל-יְדֵי תַקְּףָּהּ הַנֵּס שֶׁל חֲנֻכָּה כַּנ"ל,

לקוטי הלכות שבת ו' ארחת חיים קפו

ואחר-כך אנו יכולים להדליק נר שבת, פי אחר-כך יכולים לעלות אל אור הצדיק שזהו בחינת מה שהתלמידים נוסעים אל הצדיק כנ"ל. וכן מתנהגים הצדיקים האמתיים עמנו שפשוואים חלישות העולם לקבל אורם הגדול, אזי מקטינים עצמם בכמה הקטנות ובכמה בחינות ונוסעים והולכים להעולם כדי להחיותם ולעוררם, ואחר-כך יש פח בהעולם לילך ולנסע אליהם לקבל אורם במקומם.

וזהו בחינת "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה" (בראשית מו, ד), שבתחלה מוריד את עצמו השם יתברך לישראל כנ"ל, ואחר-כך הוא מעלה אותם על-ידי-זה בעליה אחר עליה בבחינת "אעלה גם עלה". וזה בחינת מה שכתוב בשמואל: (שמואל-א ז, טז, יז) "וסבב בית אל והגלגל והמצפה" "ותשובתו הרמתה כי שם ביתו". שבתחלה סבב את המדינה בית אל והגלגל וכו' שהלך ונסע והוריד את עצמו להאיר בישראל, ואחר-כך: "ותשובתו הרמתה כי שם ביתו", שחזר לביתו למקומו וכל העולם הלכו אליו, פי יכלו אחר-כך לעלות אליו לקבל האור במקומו כנ"ל. וזה צריך כל אדם לידע, שכל הרמזים והמחשבות של תשובה שבאים עליו בכל יום, כל זה נמשך מאור השם-יתברך והצדיקים האמתיים שמורידין את עצמם

אליו להאיר בו במקומו, ואם יתעורר איזה התעוררות יוכל אחר-כך לעלות אל אור הצדיק למקומו, בבחינת: "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה", שזה נוהג בכל אדם ובכל זמן והבן היטב.

וזו בחינת מה שכתוב ביחזקאל ו פסוק ט: "וזכרו פליטיכם אותי וכו' אשר נשברתי את לבם הזונה", עין פרוש רש"י שם שענינו שפכיכול השם יתברך השפיל עצמו לעוררם לתשובה וכו', הינו פנ"ל שהנביא מוכיח אותם בשם השם יתברך שהכניע והשפיל עצמו כל-כך כדי לעוררם ולהעלותם אליו, והם לא שמו אל לב וכו'.

(כב) וזו בחינת מה שכתוב בכונות חנפה, שיש שלשה יחודים שכלם עולים גר, הינו יחוד הוי"ה אהי"ה ויחוד הוי"ה אדנ"י ויחוד הוי"ה אלקי"ם. וכך יחד עולים גר, שזהו פגנת הדלקת גר קדש של חנפה ושל שבת, אלא שיש חלוק וכו"ל. ועל-פי הנ"ל מבארין הפגנות היטב, כי על-ידי ההדלקת גר קדש הנ"ל ממשיכין בחינת תקון הנדר בחינת "בשמן קדשי משחתיו" (תהלים פט, כא) פנ"ל, שעל-ידי-זה הוא נכלל באור האבות, ועל-ידי-זה זוכה לשלום, שזה בחינת מפלת שער ארם שלשה פעמים והקמת שער דקדשה שלשה פעמים עד שכן דוד בא' (סנהדרין צח.), כמבאר

לקוטי הלכות שבת ו' ארז-חיים קפט

היטב בסוף עין שם. וזה בחינת ג' יחודים הנ"ל שעל-ידי-זה נתתקן הכל, כי תקון הנדר זה בחינת המשכת היחוד הראשון שהוא הוי"ה אהי"ה, כי אהי"ה היא בחינת בינה (תקוני זהר דף קד.) שהיא כלליות הג' ראשונות ששם הוא בחינת נדר, (זהר חלק ב קטז.) בחינת פלא דתמן אתמר: (תקוני-זהר דף קמג.) "כי יפלא ממך דבר למשפט" וכו' (דברים יז, ח) בחינת "במופלא ממך אל תדרש" (תגינה יג.) פידוע, ועל-ידי-זה מתנוצץ בו אורות האבות וכו' פנ"ל, וזה בחינת יחוד הוי"ה אדנ"י, כי עקר הארת האבות היה מאברהם שהיה ראשון לכלם, ואברהם הוא הראשון שקראו להשם יתברך אדנ"י כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (ברכות ז.) 'עד אברהם לא היה אדם שקראו אדנ"י, ועל-פני הארת האבות הוא בחינת יחוד הוי"ה אדנ"י, כי אברהם הוא הראשון שגלה אדנותו בעולם וקראו אדנ"י, ובדרך זה הלכו אחריו בניו יצחק ויעקב, ועל-ידי הארת האבות זוכה לשבת וזוכה לשלום פנ"ל.

וזה בחינת יחוד הוי"ה אלקיים, שהוא שם שלם, כי עקר השלום הוא בבחינת יחוד זה של הוי"ה אלקיים, שהוא בחינת כלליות מדת הדין במדת הרחמים (עין זהר חלק ב קסא, קעח), בחינת "ה' הוא האלקים" (דברים ד, לה), שזה עקר השלום פידוע (עין זהר

חלק ג קטו, רנו, ועין בפרדס שער כג פרק כא), כי עקר שרש המחלקת נמשך בפשאין הכרעה ושלום בין מדת הרחמים למדת הדין, ועל-ידי תקונים הנ"ל זוכין לשלום שהוא בחינת שלום בין המדות בין הרחמים לדין, שהרחמים ימתיקו כל הדינים, שזהו בחינת יחוד הוי"ה אלקיים כידוע.

וזה בחינת (תהלים נו, י) "אז ישובו אויבי אחר וכו' באלקים אהלל דבר בה' אהלל דבר", שיזכה להפיל השונאים שישובו אחר בבחינת (שם) "להשבית אויב" וכו', שכל זה זוכין על-ידי נדר פנ"ל, שעל-ידי זה זוכין להתנוצצות האבות ולענג שבת, שעל-ידי זה זוכין "להשבית אויב" בחינת "אז ישובו אויבי אחר" וכו' (שם), אף גם להרבות השלום, שזהו בחינת שנסמך לזה "באלקים אהלל דבר", בחינת יחוד הוי"ה אלקיים, שזהו בחינת שלום פנ"ל, ואזי "באלקים בטחתי לא אירא מה יעשה אדם לי" (שם), כי מאחר שכבר נמתק הדין בחינת אלקים על-כן אני בטוח בו שלא יוכל אדם לעשות לי מאומה, וכל זה זוכין על-ידי נדר, בחינת "עלי אלקים נדריה אשלם תודות לך" וכנ"ל. ובזה עולה יפה אף נעים קשר כל המקראות הללו, וזה 'בשמ"ן קדש"י משחתי"ו' (שם פט, כא) סופי-תבות ינ"ן, כי על-ידי בחינת "בשמ"ן קדש"י

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קצא

משחתיו" שהוא בחינת נדר, מכניעין מלכות יון שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, כי עקר תקון אמונת חכמים הוא על-ידי נדר, שכל זה הוא בחינת חנכה פנ"ל.

שיף לעיל על מאמר ריחיא דתבירא

(כג) עוד מענין הנ"ל יש לבאר: ששאלו ריחיא דתבירא מי שפגם בברית קדש במאי חיטא לה, איך אפשר לחברו ולתקנו? כי רחים בחינת זיוג בחינת (דברים כד, ו) "לא יחבל רחים ורכב", ואיתא בתרגום ירושלמי: 'אינון דכבשין חתנין וכלתין' עין שם, וכן מובא בכתבי האר"י (שער המצוות שם) שרחים ורכב מרמז על יחוד חתן וכלה, וזה בחינת (שופטים טז, כא) "ויהי טוחן בבית האסורים" כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה י), ושאלו: ריחיא דתבירא כשנשבר תקון זה, הינו מי שפגם בענין זה, במאי חיטא לה? איך אפשר לתקנו, שקל פסקא שדא להו, אמר: כרוכי לי גרדי מנה, הינו שרמז שמזה הענין בעצמו נמשך התקון, כי כשהולכים בדת ישראל, אזי יכולין לזכות שיהיה נמשך מזה הולדה קדושה, שיהיה נולד בן ישראל שעל-ידי-זה עקר תקון הברית, כי עקר תקון הברית הוא על-ידי שנולדין ונתרבין בני ישראל, שזהו מצוה הראשונה בתורה שזהו בחינת יוסף הצדיק שהוא עקר בחינת תקון הברית (זהר חלק א קפד קצו רנא),

קצב לקוטי הלכות שבת ו' ארחהיים

שְׁנֵקְרָא "בֵּן פּוֹרְתַת יוֹסֵף בֶּן פּוֹרְתַת" וְכוּ' (בְּרַאשִׁית מֵט, כב)
לְשׁוֹן פָּרוּ וּרְבוּ וְכוּ' (רש"י שם), כִּי עַל-יְדֵי הוֹלְדוֹת יִשְׂרָאֵל
מִתְבָּרְרִין הַנְּצוּצוֹת מְדוּר לְדוּר, כִּי כָּל אֶחָד מִזֵּרַע
יִשְׂרָאֵל מְגַדֵּל וּמְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי הַמְּצוּוֹת
וְהַקְּדוּשׁוֹת וְהַתְּפִלוֹת וְשִׁירוֹת וְהַשְּׁבָחוֹת שְׂאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה
כָּל יְמֵי חַיָּו. כִּי אֲפֹלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוּוֹת
כְּרַמּוֹן, וְכָל זְמַן שְׁשֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו מִקְּבֵל הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ הַתְּפָאֲרוֹת הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ כִּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּמָקוֹם אַחֵר,
וְעַל-יְדֵי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית לְאַבוֹתָיו
שְׁפָגְמוּ בְּזֶה מֵאַחֵר שְׁעַל-יְדֵי הַהוֹלְדָה שְׁלָהֶם נִמְשָׁךְ בֶּן
יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם שְׂאוֹמֵר 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל' פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם
וּמַעֲיֵד עַל אַחֲדוֹת הַיְּחִיד הַמֵּיחָד יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְעוֹשֶׂה
מְצוּוֹת הַרְּבֵה וְכוּ"ל.

וְכָל זֶה אֲפֹלוּ בְּהוֹלְדָה הַפְּחוּתָה אֲפֹלוּ אִם נוֹלְדִים קִלִּי
עוֹלָם וְקִטְנֵי עֶרֶךְ, מִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן שְׁבָכֵל דוּר
וְדוּר נוֹלְדִים כְּמָה וְכְמָה יִרְאִים וְכִשְׂרִים וְצַדִּיקִים קְטַנִּים
וְגִדּוּלִים, עַד שְׁלִפְעַמִּים נוֹלֵד צַדִּיק שֶׁהוּא חַדוּשׁ נִפְלָא
וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא יְכוֹל לְתַקֵּן כְּמָה דוּרוֹת וַיֵּשׁ
שְׂיִכוּלִין לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוֹ כִּמוֹ שְׂאָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּרַ יוֹחָאִי: (סְפָה מַה:) יְכוּלְנִי לְפָטֵר כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוֹ מִן
הַדִּין, וְגַם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַ יוֹחָאִי נוֹלֵד מְזוּוֹג אִישׁ וְאִשָּׁה,
וּמִי יוֹדֵעַ אִם כָּל אַבוֹתָיו לְמַעְלָה לְמַעְלָה הָיוּ כֵּלּוֹם

לקוטי הלכות שבת ו' ארח-חיים קצג

צדיקים וקדושים, כי בודאי היו באבותיו הקדומים מצד אביו ומצד אמו כמה וכמה אנשים פשוטים וזכו שיצא מזרע שלהם צדיק תנא קדוש ונורא איש אלקים כזה, שהפיר את הבורא הקדמון כמו שהפיר וגלה אלקותו בעולם כמו שגלה. וכן בשאר גדולי הצדיקים שכל זה בחינת (איוב יד, ד) "מי יתן טהור מטמא" וכו', וכמו שכתוב: 'הזהרו בבני עם הארץ שמהם תצא תורה' (סנהדרין צו). וכמו שכתוב בכתבי האר"י זכרוננו לברכה והובא בדברי אדמו"ר זכרוננו לברכה (בסימן לז) בהתורה 'דרשו' וכו', שהנשמות הקדושות הגבוהות מאד מאד על-פי רב באים דוקא על-ידי טפת עם-הארץ כמבאר דרוש זה באריכות בכתבי האר"י זכרוננו לברכה בכמה מקומות (שער הפסוקים איוב א שער הגלגולים הקדמה טו, לח), שזה ענין יציאת אברהם מתרח ורבי עקיבא וכו' עד שמבאר שם שגם נשמת משיח יבוא דיקא מבחינות כאלו וכו' עין שם.

וזהו 'שקל פסקא שדא להו, אמר להו: פריכו לי גרדי מנה', ופרש רש"י שיוציאו לו חוטים משם, הינו שרמז שנוטלים חתיכה מהרחים בעצמה שנושברה ומשם מוציאים חוטים בחינת תקון הברית, בחינת (יהושע ב, יח) "את תקנת חוט השני" שרמז על תקון הברית, כמבאר בדבריו זכרוננו לברכה בהתורה 'צוית

צדק' (סימן כג) שהוא בחינת הולדת פריץ וזרח ממעשה יהודה ותמר שמהם נולד משיח, שנאמר שם: (בראשית לח, כח) "ותקשר על ידו שני" כו', הינו שאמר להם שמזה הענין בעצמו נמשך תקון הברית על-ידי שמשפדלין שיהיה בהתר על-כל-פנים על-פי התורה שעל-ידי-זה נולדין בני ישראל, שכל ההולדות כלם הוא בחינת תקון הברית כנ"ל, עד שיכולין לזכות שיצא ממנו צדיק גדול וקדוש שיוכל להכיר את הבורא יתברך ויקשר וידבק את עצמו לאור אין-סוף בדבקות וכלליות נפלא דלית מחשבה תפיסה תמן כלל, שזה האור נמשך בבחינת חוט פדוע, וזה בחינת מה שישד בשיר 'אור הגנוז' (מהרמ"ז מובא בשערי-ציון שער ב תקון הנפש), 'איש על דגלו כסוף יכסף לתקנת חוט זהר אין סוף'.

וזה ששאלו מיד 'ומי יכול למכרך גרדי מרחיא', כי הם כופרים והם משקעים בתאוה הזאת כל-כף עד שאינם מאמינים שאפשר שיהיה נולד מענין זה איש כזה שיוכל לדבק את-עצמו בחוט זהר אין-סוף בדבקות כזה עד שיתקן הכל כנ"ל. על-כן השיב להם: 'ומי יכול למחטא רחיא'. כי בודאי מי שאינו מאמין בזה, שזה הענין בשרשו הוא בחינה גבוהה וקדושה מאד מאד שכל הנשמות אי אפשר להם לבוא לזה העולם כיי-אם על-ידי-זה ואף-על-פי שמחמת חטא

לקויטי הלקות שבת ו' ארז-חיים קצה

אדם הראשון וְחָטָא הַדּוֹרוֹת נִפְלַע עֲנִין זֶה לְמָקוֹם שֶׁנִּפְלַע
עַד שֶׁנִּדְמָה לְאֲנָשִׁים גַּסִּים כְּאֵלוֹ חָס וְשָׁלוֹם הוּא רַק
תָּאָנָה בְּעֵלְמָא אַף-עַל-פִּי-כֵן מִי שֶׁמְאַמֵּין עַל-כָּל-פָּנִים
שֶׁבְּאַמַּת הוּא דְּבָר גְּבוּהָ מְאֹד וַיֵּשׁ צְדִיקִים שְׁזוּוּגִים
בְּדַבְּקוֹת נִפְלָא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ' אֲשֶׁרֵי לָהֶם,
וְאֶפְלוֹ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים מְאַחַר שֶׁהוּא בְּהִתַּר עַל-כָּל-פָּנִים
עַל-פִּי הַתּוֹרָה יְכוּלִים לְהוֹלִיד מְזֵה זֶרַע יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל-
יְדֵי-זֶה הוּא תְּקוּן הַבְּרִית כַּנִּ"ל, אָבֵל אֵלּוֹ הָאֶפְקוֹרְסִים
שְׁכּוֹפְרִים בְּזֵה וְעוֹשִׂים מְזֵה לְצָנוּת וְאוֹמְרִים: 'וּמִי יְכוּל
לְמַכְרֵךְ גִּרְדֵי מִרְחִיא', שְׂאִי אֶפְשָׁר שְׂיֵצֵא מְזֵה דְּבַקּוֹת
נִפְלָא כְּזֵה, עַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי רְשָׁעִים כְּאֵלוֹ אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן
אוֹתָם בְּבַחֲיֵנַת 'וּמִי יְכִיל לְמַחְטָא רְחִיא' וְכַנִּ"ל.

וְזֵה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כה, יט) "וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן
אַבְרָהָם", פִּי יִצְחָק הוּא הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה דְּקַדְשָׁה
בְּעוֹלָם, פִּי עַד שְׁנוּלַד יִצְחָק לֹא הָיָה אָדָם שְׁנוּלַד
בְּקַדְשָׁה כְּזֹאת בְּקַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, פִּי מִחְטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן
לֹא הָיָה שׁוֹם הוֹלְדָה בְּקַדְשָׁה כְּרֵאוּי עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם
שֶׁהָיָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ קַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל
בְּעוֹלָם, אָבֵל אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּעֶצְמוֹ לֹא נוֹלַד עַדִּין
בְּקַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, וְהָרֵאשׁוֹן שְׁנוּלַד בְּקַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל הָיָה
יִצְחָק אָבִינוּ, שֶׁהִיא הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה בְּעוֹלָם שְׁנוּלַד
בְּקַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אַז הָיָה שְׂמִיחָה גְּדוּלָה בְּכָל

העולמות ונקרא על-שם השמחה בחינת (שם כא, ו)
 "צחוק עשה לי אלקים" וכו'.

כי באמת כל השמחות ששמחין על החתונה הוא פליאה לכאורה, כאשר שמעתי זאת בפרוש מפיו הקדוש, שאמר, שאין העולם יודעים כלל מה זו שמחה שזה נושא זאת, כי בודאי אין ראוי לשמח על ענין זה. אך באמת עקר השמחה של חתונה הוא שמחת ישראל, שעקר שמחה דקדשה הוא מחמת שאנו יודעים ומאמינים שענין זה בשרשו הוא גבוה מאד מאד כידוע, ויהיה נולד מזה ישראל שיקדשו שמו כנ"ל, עד שיצאו צדיקים גדולים עד שיבוא משיח מדורותינו שיתקן הכל, וזה עקר שמחתנו, ומזה ודאי יש לנו לשמח הרבה על החתונה. וזאת השמחה התחילה מיצחק ויקא, שהוא הולדה הראשונה בעולם בקדשת ישראל כנ"ל, ועל-כן באמת אמרה אז שרה: "צחק עשה לי אלקים כל השמע יצחק לי" (בראשית כא, ו). כי בודאי עתה שנולד יצחק אז ראו ושמעו הכל נפלאות השם מה שלא היה חדוש כזה בעולם שיהיה נולד מחבור איש ואשה הולדה כזאת שממנו יצאו כל זרע ישראל עד שיבוא משיח, ובודאי הוא צחוק ושמחה וחדוה רבה בכל העולמות, בחינת "כל השמע יצחק לי", כי מהולדה הקדושה הזאת התחיל שלשלת היחוס

ישראל, כי אברהם אבינו בעצמו אף-על-פי שהוא היה הראשון לאבות, הראשון שהתחיל לגלות אלקותו בעולם, אבל הוא בעצמו לא נולד בקדשת ישראל, אבל הוא יגע וטרח בעצם עבודתו עד שזכה לקדש את עצמו כל-כך עד שזכה שממנו יתחיל הולדות קדשת ישראל, שמאז והלאה לא יפסיק שלשלת היוחסין של ישראל שממנו יהיה נולד יצחק שהוא הראשון שנולד בקדשה כזאת, וממנו יצא יעקב ומיעקב יצאו כל זרע ישראל עד הסוף עד שיבוא משיח שיצא מזרעם שיתקן הכל ויגלה אלקותו לעין כל, שזהו בחינת (קהלת ד, יג) "והחוט המשלש לא במהרה ינתק", כי השלשה אבות: אברהם יצחק ויעקב היו קדושים מאד בקדשת הברית עד שזכו להמשיך ההולדה שלהם בקדשה כזאת עד שלא יפסיק חבל קדשת ישראל לעולם עד שעל-ידי כל הולדה של ישראל איך שהוא יהיה נמשך בחינת תקון הברית, ואחר שמהולדה זאת יצמח זרע ישראל שהם תקון כל העולמות וכנ"ל, ועל-כך נקרא על-שם השמחה והחדנה, בחינת "צחק עשה לי אלקים כל השמע יצחק לי" (בראשית כא, ו), כי הכל ראוי להם לשמח על הולדה כזאת וכנ"ל.

ועל-כך בכל הולדה של בן ישראל כשמלין אותו ומכניסין אותו בקדשת ישראל מזכירין אז

השמחה, כמו שאומרים בברכות שאחר המילה: 'ישמח האב ביוצא חלציו', כי בודאי רק בזה ראוי לשמח במה שזכינו שעל-ידי הולדה שלנו נולד בן ישראל הנמל לשמונה, וזה בחינת שמזכירין אז: (יחזקאל טז, ו) "ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיה ואומר לך בדמיה חיי", זה בחינת שקל פסקא שדא להו פרוכי לי גרדי מנה, שדיקא מזה בעצמו נמשך תקון הברית, שזהו בחינת "ואראך מתבוססת בדמיה", הינו בחינת פגם הברית שנמשך מהתגברות עכירת הדמים, "ואומר לך בדמיה חיי", כי דיקא על-ידי-זה בעצמו תוכל להתתקן על-ידי שיהיו נולדים זרע ישראל מאתך וכנ"ל, וזה שמזכירים אחר-כך: (בראשית כד, א) "וימל אברהם את יצחק בנו", כי עקר קדשה זאת התחיל מהולדת יצחק. ועל-כן אין קורין אבות אלא לשלשה' (ברכות טו:), כי הם הם אבות העולם, כי אין אבות לגוי, כי הם עם הדומה לחמר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יבמות סב.), כי הולדה שלהם הם עצמו הולדת הבהמות, שהוא רק מחמת תאוה לבד בלי שום קדשה כלל, אבל עקר אבות התחיל מאברהם שהוליד את יצחק בקדשה כזאת, עד שמאז והלאה יהיה בכל הולדה בחינת קדשת ישראל שזה עקר היחוס בחינת אבות, שיש קשור וחיבור מאב לבן מאחר שהאב ממשיך לבן בחינת קדשת ישראל ומודיע לו מאלקותו יתברך,

לקוטי הלכות שבת ו' ארחהיים קצט

בְּחִינַת (ישעיה לח, יט) "אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל אִמְתָּךְ", וְזֶהוּ
'וְאֵלֶּה' נְאֻמוֹ מוֹסִיף (פסחים ה.), בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית (צ"ז
זהר חלק ג יא, יג, כו, רלו, רמז) שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף, כָּל זֶה
נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי תוֹלְדוֹת עַל-יְדֵי הַהוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם שֶׁהוּא הוֹלְדָה
רֵאשׁוֹנָה שְׁנוּלֵד בְּקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוֹלִידוֹ אַבְרָהָם
בְּקִדְשָׁה כְּזֹאת עַד שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְחִיל שְׁלִשְׁלֵת הַקְּדוּשָׁה,
שֶׁבְּכָל הוֹלְדַת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ קִדְשֵׁי הָאֲבוֹת שֶׁהוּא קִדְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא תְּקוּן הַבְּרִית כַּנִּלְ, וְזֶהוּ
"אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק", הֵינּוּ שֶׁהוֹלְדַת יִצְחָק הָיָה
מֵאַבְרָהָם לְבַד שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁי הַבְּרִית, כִּי אַבְרָהָם
בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית בְּחִינַת אָבִיר מָה, כַּמּוּבָא (לקוטי-תורה
לד-לך כא:), וְזֶהוּ 'לְפִי שֶׁהָיוּ לְצַנִּי הַדּוֹר אוֹמְרִים מֵאַבְיִמְלֶךְ
נִתְעַבְּרָה שָׂרָה' (בבא מציעא פז.), כִּי הֵם אֵינָם מֵאַמִּינִים
שֶׁיְהִיָּה אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיָּה הוֹלְדָה מִבְּחִינַת אַבְרָהָם מִבְּחִינַת
אָבִיר מָה, שֶׁיְהִיָּה אִזּוֹ בְּבְחִינַת מָה, בְּבְחִינַת בְּטוּל וְלֹא
יִכּוֹן בְּשִׁבִיל תְּאֻנְתּוֹ כָּלֵל כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ צְדִיקִים
אִמְתִּיִּים שֶׁהִתְפָּאְרוּ בְּזֶה, רַק הֵם אוֹמְרִים 'מֵאַבְיִמְלֶךְ'
שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁהוּא רַק כְּרוּף אַחַר
תְּאֻנָּה הַגְּשָׁמִיּוֹת מִמֶּנּוּ 'נִתְעַבְּרָה שָׂרָה', שְׁאוֹמְרִים
הַלְצָנִים שֶׁעָקַר הַהוֹלְדָה הוּא רַק מִתְּאֻנָּה הַגְּשָׁמִיּוֹת

מבחינת אבימלך, על-פני העיד הפתוב: "אברהם הוליד את יצחק", שעקר הולדת יצחק היה רק מבחינת אברמה, מבחינת בטול בחינת תקון הברית, שנולד בקדשה נוראה כזאת עד שממנו התחיל שלשלת קדשת ישראל, שבכל הולדות ישראל, יש בה בחינת ניצוצי קדשת האבות, שעל-ידי-זה נולדים בכל דור ודור שכלם מתקנים תקון הברית כנ"ל עד שבסוף יצא משיח מזרע ישראל שידבק את עצמו בהשם יתברך כמו שיתדבק ויגלה אלקותו לעין כל ויתקן הכל כנ"ל, במהרה בימינו אמן.

(כל-זה נאמר על החתונה של ש"ב).

הלכה ז

על פי התורה "קרא את יהושע" ואצונו בסימן ו ע"ן שם כל התורה מרישא לסיפא.

(א) וזה בחינת עצם נוראות נשגבות קדשת שבת, כי מבאר שם שתשובה הוא בחינת שבת בחינת (דברים ל, ב) "ושבת עד ה' אלקיך" וכו', כי לעתיד יהיה יום שכלו שבת (סוף תמיד) בחינת כלו תשובה, שיבואו בכל פעם על השגות יתרות בהשגות אלקותו יתברך, ואזי ישובו על השגתם הראשונה שזהו בחינת עבודת הצדיקים הגדולים גם בעולם-הזה שאף-על-פי שפכר

זָכְרוּ עֲצֹמֵן בְּתַכְלִית הַזְכוּת וְהַצָּחוּת וְגַם עָשׂוּ תְּשׁוּבָה
 גְּמוּרָה אֲפֵלוּ עַל מַה שֶּׁלֹּא חָטְאוּ וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן
 עֲדִין הֵם עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה בְּכָל פַּעַם עַל הַשָּׂגָה הָרֵאשׁוֹנָה
 וְכוּ', וּמִבְּאֵר שֵׁם, שֶׁשָּׂאָר הָעוֹלָם הֵם צָרִיכִין בְּוַדַּאי
 לְהִיּוֹת בְּתְּשׁוּבָה תָּמִיד, כִּי אֲפֵלוּ כְּשֹׂאוֹמֵר חָטְאֵתִי וְכוּ'
 אֵינוּ יָכוֹל לֹמַר בְּלִי פְּנֵיהָ, עַל-כֵּן צָרִיךְ בְּכָל פַּעַם לָשׁוּב
 עַל תְּשׁוּבָה הָרֵאשׁוֹנָה וְכוּ', וְעַיֵן שֵׁם מַה שֶּׁפְּתוּב שֶׁצָּרִיךְ
 לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה מִי שְׂרוּצָה לָשׁוּב, בְּחִינַת בְּקִי בְּעֵיל
 בְּקִי בְּנַפְיָק (עַיֵן זֶהר חֶלֶק ב' רִיג חֶלֶק ג' רצב), בְּחִינַת "אִם אָסַק
 שָׁמַיִם שֵׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְכוּ' (תְּהִלִּים קֶלֶט, ח),
 שֶׁאֲפֵלוּ בְּכָל הַיְרִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם אֲפֵלוּ בְּשְׂאוֹל תְּחַתִּית
 יִתְחַזַּק לְמַצּוֹא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לָשׁוּב אֵלָיו, בְּבְחִינַת
 "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְכוּ', וְעַיֵן שֵׁם מַה שֶּׁפְּתוּב בְּסוּף,
 שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא (עַיֵן יִחְזַקָּא א,
 כו). כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה כְּשִׁישְׁמַע בְּזִיּוּנוֹ יְדָם וַיִּשְׁתַּק וַיִּסְבֵּל
 שְׂפִיכוֹת דְּמַיִם לְהַכְנִיעַ הַדָּם שֶׁבְּחֶלֶל הַשְּׂמָאֵלִי וְכוּ'
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אָדָם וְכוּ', בְּחִינַת שְׁלֹשׁ נְקוּדוֹת,
 בְּחִינַת מֹשֶׁה יְהוֹשֻׁעַ וְאַהֲל מוֹעֵד, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶמֶה
 וְלִבְנָה וְכוּ' (עַיֵן בְּבֵא-בְתָרָא עה). שְׂזָה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מְצוּוֹת
 שֶׁנֶּצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַנִּיסְתָּן לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל (סִנְהֶדְרִין כ:): שֶׁהֵם
 לְהַכְרִית זֵרְעוֹ שֶׁל עַמְּלָק וְלִמְנוֹת מְלֹךְ וְלִבְנוֹת בֵּית
 הַבְּחִירָה וְכוּ', עַיֵן שֵׁם כָּל זֶה הֵיטֵב.

(ב) ומכל זה מובן עצם נוראות אהבת השם יתברך עלינו שברחמיו נתן לנו מתנה טובה הזאת שהיתה בבית גנזיו ושבת שמה וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת י:), וצריכין להשתדל לקבל מתנה טובה הזאת באהבה ובשמחה עצומה, כי על ידי זה זוכין לתשובה איה שהוא, עד שגם הוא יזכה ליום שכלו שבת וכו'. כי רב העולם קשה עליהם התשובה, מחמת התגברות היצר הרע בכל פעם מחדש, כי זה ידוע כי הכל חפצים ליראה את שמו' (בסליחות ליום א סליחה ג), ואפלו פושעי ישראל מלאים חרטה גדולה (עין גדרים ט: שבט-מוסר פרק כה), והרבה מתעוררים כמה פעמים לשוב להשם יתברך, אך בתוך כך נופלים בדעתם מגדל התגברות הבעל-דבר שמתגרה בהם בכל פעם כנ"ל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (קדושין ל:): 'בכל יום יצרו של אדם מתחדש עליו וכו' ואלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו' ועקר העזר והישועה הוא על-ידי כח קדשת שבת שצריכין להמשיך על עצמו בכל יום כמו שכתוב: (שמות כ, ח) "זכור את יום השבת לקדשו" — זכרהו מאחד בשבת' (מכילתא שם).

(ג) ועקר קדשת שבת אי אפשר להמשיך על עצמו כִּי-אם בכח הצדיקי אמת, שהם בחינת שבת, כמו שכתוב ברבי שמעון בר יוחאי: (זהר חלק ג' קמד, קמה)

'אנת שבת דכלהו יומי וכו', והא בהא תליא, כל מה שמשתדל ביותר לקבל שבת פראוי לו, פן זוכה להתקרב לצדיק האמת, וכפי התקרבותו אליו פן זוכה לקדשת שבת עד שיזכה לתשובה שלמה בכל מקום אשר הוא שם ולהתחזק על עמדו לבלי לפל לעולם, יהיה אף שיהיה בבחינת "ואציעה שאול הנגן" וכו' פנ"ל. כי עקר ההתעוררות וההתחזקות לשוב אל השם תמיד, הוא בכח הצדיק הנ"ל שהוא כל ימיו בתשובה, אף-על-פי שפבר עשה תשובה, כי הוא עושה תשובה בכל פעם על השגתו הראשונה וכו', עד שבכל פעם הוא משיג גדלת הבורא יתברך בהשגה עצומה יותר וכן לעולם, ובכל פעם שמשיג השגה יתרה הוא מכניס בלב כל הרחוקים מאד מאד שיתחזקו ממקומם לשוב להשם יתברך אף שהם. כי בכל פעם שמשיגים גדלתו יתברך יותר, הם משיגים רחמיו וחסדיו יותר, כי זה עקר גדלתו יתברך, ועל-ידי-זה הם מאירים בלב ישראל שיש תקנה לכל אחד לשוב אליו יתברך תמיד, בבחינת "ואציעה שאול הנגן" וכו' (וכמבאר מזה במקום אחר עין שם), וכל זה הוא בחינת קדשת שבת שהוא בחינת עולם הבא, שהוא פלו תשובה פנ"ל.

(ד) וזה בחינת שלש סעודות שבת, שהם בחינת שלש נקודות הנ"ל, שעל-ידי-זה נעשה אדם וכו'

כנ"ל שהם בחינת שלש מצוות הנ"ל.

כי להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת יהושע, בחינת פני לבנה בחינת נקדה התחתונה (עין בתקוני-זהר דף ז'), זה בחינת סעודת ליל שבת, כי בכניסת שבת הוא בחינת הכנעת הקלפות פידוע, שהוא בחינת להכרית זרעו של עמלק, שהוא כלל כל הקלפות והסטרך-אחרא (עין ת"ז מו"ח קעא.). כי מבאר בכוננת שבת (פרי-עין-חיים שער-השבת פרק ג) ומובא בדבריו זכרונו לברכה (לקוטי מוהר"ן חלק א' פרק ב) שבכניסת שבת נכלל נגה בקדשה, ואזי רוצים גם כל הקלפות הטמאות להכלל בקדשה, ואזי יורד שלהובא דאשא על ראשם ונופלים וכו', שזהו סוד רחיצת חמין בערב שבת וכו', וזהו בחינת להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת כלל הקלפות הטמאות לגמרי, והוא חותר תמיד ומתגרה בקדשת ישראל ורוצה להחטיאם כדי לינוק מהם, וצריכין מלחמה גדולה עמו, וכשמכניעין אותו אזי נכלל נגה בקדשה, שזהו בחינת פונת פניסת שבת כנ"ל.

וזו בחינת "וישמע יתרו" (שמות יח, א) שנסמך לפרשת מלחמת עמלק וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (מכילתא שם) 'מה שמועה שמע ובא קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק', הינו כי אחר שנפלו ונכרתו הקלפות הטמאות שהם בחינת מצרים ועמלק, אז שמע

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רה

יתרו ונתגיר, שהוא בחינת שנכלל נגה בקדשה שמשם כל הגרים פמובא. וכל זה הוא בחינת כניסת שבת כנ"ל. ואז 'כד עיל שבתא ואתקדיש ליליא ואיהי אתפרשת מסטרא-אתרא' וכו' כנ"ל, אז מצוה לעשות סעודה של ליל שבת שהוא בחינת יהושע בחינת לבנה המושלת בלילה, וזה בחינת הסעודה הנזכרת בתורה שעשה יתרו לכל ישראל כשבא להתגיר, כמו שכתוב שם: "ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני אלקים", כי כשבאין גרים ומתגירין שזהו בחינת שהקלפות הטמאות בחינת קלפת עמלק נכרתין ונגה נכלל בקדשה, כי בלא זה לא היה אפשר להגרים להתגיר מחמת קלפת עמלק שרוצה להתאחו בהם וכן"ל, שכל זה הוא בחינת כניסת שבת וכן"ל, ואז מצוה להרבות בסעודה שזהו בחינת סעודת ליל שבת כנ"ל, שהוא תקון חטא אדם הראשון שחטא באכילה בערב-שבת שנברא בו ואכל מעץ הדעת טוב ורע, שעקר הפגם היה בבחינה זאת.

כי עץ הדעת טוב ורע זה בחינת נגה (עץ-חיים חלק ב' שער קליפת נוגה פ"ב דף קיא ועין בספר הלקוטים סימן כא), שמערב טוב ורע, שכל זמן שאין מבררין אותו פראוי אז עקר יניקת הקלפות הטמאות הוא דרך שם פמובא. והנחש השיאו שיש בידו כח לאכל ממנו ולבררו. וזה בחינת

דַּחֲפָה עַד שֶׁנִּגְעָה בּוֹ, וְאָמַר לָהּ: 'כָּשֶׁם שָׂאִין מִיָּתָה בְּנִגְיָעָה כֶּן אֵין מִיָּתָה בְּאֲכִילָה' (עיין פְּרָאשִׁית-רַבָּה יט, ג). הֵינּוּ שָׂאֵמַר לָהּ: 'הֲלֹא אֵין זֶה דְּבַר טָמֵא לְגַמְרִי, כִּי אִם הִיא טָמֵא לְגַמְרִי הִיא אָסוּר גַּם בְּנִגְיָעָה, אֲבָל מֵאַחַר שָׂאִין מִיָּתָה בְּנִגְיָעָה כִּי אֵינוּ טָמֵא לְגַמְרִי, עַל-כֵּן גַּם אֵין מִיָּתָה בְּאֲכִילָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשִּׂיאָם עַד שֶׁאֲכַל מִמֶּנּוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכִּנּוּס טְמֵאָה לְשָׁם, כִּי לֹא הִיא לוֹ כַּח לְבָרֵר עֵץ הַדַּעַת, אֲדַרְבָּא הַתְּגַבְּרוּ הַקְּלָפוֹת הַטְּמֵאוֹת עַל-יְדֵי-זֶה עַד שֶׁנִּגְזַר עָלָיו מִיָּתָה לְדוֹרוֹת וְנִתְגַּרְשׁ מִגֵּן-עֵדֶן, וְהִתְקוּן הִיא שֶׁבֶת כְּמוֹ שָׂאֵמַרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: (זוהר חלק ב קלח) 'שֶׁבֶת אֲגִין עֲלוּהִי' כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵיו זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּהַמְעָשָׂה שֶׁל הַבָּנִים שֶׁנִּחְלְפוּ עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן אִזּוּ בְּשֶׁבֶת מְצוּהָ לְאָכַל לְתַקֵּן פָּגַם אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי אִזּוּ מִתְקַנֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכַח הַצְּדִיקִים הַפְּגָמִים הַנִּלְעַל-יְדֵי קַבְּלַת שֶׁבֶת בְּכָל הַתְּקוּנִים כְּמוֹכֵן בְּפִנּוֹת, כִּי אִזּוּ הָאֲכִילָה בְּבַחֲיַנַּת קְדוּשַׁת פְּרוֹת הַגֵּן שֶׁמְצוּהָ לְאָכְלָם, בְּבַחֲיַנַּת (פְּרָאשִׁית ב, טז) "מִכָּל עֵץ הַגֵּן אָכַל תֹּאכֵל", כִּי שֶׁלֹּשׁ סְעוּדוֹת שֶׁל שֶׁבֶת הֵם בְּבַחֲיַנַּת עֵדֶן, נֶהָר, גֵּן, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת עֲנֵג שֶׁבֶת, כְּמוֹכָא (זוהר חלק א' כו), וְסְעוּדַת לַיַל שֶׁבֶת הוּא בְּבַחֲיַנַּת גֵּן (עיין זוהר חלק ב' פח), שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת תְּקוּן אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. נִמְצָא שֶׁאִזּוּ הַסְּעוּדָה בְּבַחֲיַנַּת 'לְהַכְרִית וְרַעוּ שֶׁל עַמְלָק',

שהוא מה שנכנעין ונופלים אז בחינת קלפות הטמאות ונגה נכלל בקדשה שזהו בחינת אכילה וקדשה אכילת שבת, שהוא תקון אכילת עץ הדעת טוב ורע, שכל הפגם היה בענין זה וכנ"ל.

וסעודת יום שבת הוא בבחינת נקדה העליונה שהוא בבחינת פתח (עין תקוני-זהר דף ז), בחינת משה (עין זהר חלק ג' פג), כי אז הסעודה בבחינת עתיקא קדישא (זהר חלק ב' פח), שהוא בחינת פתח (עין זהר חדש תולדות לג:), ואז מזכירין בתפלה: 'ישמח משה במתנת חלקו וכו' כליל תפארת בראשו נתת לו', כי אז הוא בחינת 'פתח' — כליל תפארת בראשו בחינת עתיקא קדישא, בחינת אור יום שבת קדש, שהוא בחינת 'פני משה בפני חמה'.

וסעודה שלישית זה בחינת יעקב (זהר חלק ב' פח) שהיה "איש תם ישב אהלים" (בראשית כה, כז), שזהו בחינת האהל מועד, שהוא בחינת למנות מלך, בחינת "דרך כוכב מייעקב" וכו' (במדבר כד, יז), כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל שזהו בחינת הואו שבתוך האלף (עין בתקונים דף ז, טו וזהר חלק ג' סו, רעט), שדרך שם נמשך מנקדה העליונה לנקדה התחתונה ממשה ליהושע וכו', שזה עקר שלמות בחינת אדם, כי שלמות הקדשה שהוא התגלות אלקותו יתברך הוא על-ידי בחינת משה ויהושע, שהם בחינת הרב והתלמיד שמאירין אור

חדושי תורה בעולם, שעל-ידי-זה מגלין אלקותו לכל העולם ומחזירין את העולם בתשובה, והעקר כשבחינת יהושע בחינת נקדה התחתונה בחינת לבנה מקבל מנקדה העליונה מבחינת משה פני חמה.

פי מבחינת משה בעצמו שהוא בחינת נקדה העליונה וכו' אי אפשר להעולם לקבל, מגדל העלמו והסתרתו, כי הוא בבחינת "כבוד אלקים הסתר דבר" (משלי כה, ה), רק התלמידים האמתיים בחינת יהושע אשר לא ימוש מתוך האהל (שמות לג, יא), קבלו ממנו בדרךים נפלאים, בבחינת (תגינה יא:) 'אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו וכו', שנאמר במעשה מרפבה שהוא לתקן כל הנ"ל, עד שיזכה לבחינת 'אדם היושב על הכסא המוזכר שם, שזה עקר שלמות מעשה מרפבה, ועל-כן כל תקון העולם הוא על-ידי שמתחד בחינת משה עם בחינת יהושע, נקדה העליונה עם נקדה התחתונה, שמשה בחינת הרב, יאיר הדעת להתלמיד בחינת יהושע, עד שיוכל להאיר פני תבל להודיעם דרכי התשובה לכל אחד ואחד לפי בחינתו עד שכלם ישובו אל השם ויפירו גדלתו ורוממותו יתברך.

וכל זה בחינת יעקב כנ"ל, שהוא בחינת (שמות כו, כח) "ברית התיכון המברית מן הקצה אל הקצה" (זהר

חלק א' א':) שְׁמַקְשֶׁר וּמְקַיֵּם כָּל בְּחִינַת הָאֵהָל מוֹעֵד, שֶׁהוּא בְּחִינַת וָא"ו שְׁבַתוֹךְ הָאֶלֶף, שְׁמַמְשִׁיךְ הָאוֹר מִנְקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה לְנֻקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה וְכוּ' וְכוּ"ל, וְזֶה בְּחִינַת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת שֶׁהִיא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב וְכוּ"ל. וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִין אֲזוּ הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים לְגַלוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַרְבֵּה לְתַלְמִידֵיהֶם, כִּי אֲז עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתוֹרָה מִבְּחִינַת מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ, מֵרַב לְתַלְמִיד, וְהַכֹּל כְּדֵי לְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת בְּחִינַת "וְשַׁבַּת עַד ה' אֶלֶהִיךָ" וְכוּ"ל.

(ה) כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם הוּא שְׂיִזְכָּה לְהִטִּיב מַעֲשָׂיו שְׂיִשְׁיג אֶת הַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ עַד שְׂיִהְיֶה נִכְלָל בְּבְחִינַת 'אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא', כַּמּוּבָן בְּהַתוֹרָה הַזֹּאת. כִּי הָעוֹלָם בְּכֻלּוֹ הוּא בְּבְחִינַת נֻקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה סו, א) "וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי", שֶׁהוּא בְּחִינַת נֻקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה כְּנ"ל. וַיִּדְעַת הַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ זֶה בְּחִינַת נֻקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּסֶּא דְמִתְכַסֵּיָא וְכוּ' כְּנ"ל, וְעֵקֶר הַתַּכְלִית לְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ שְׁחִיּוּתוֹ מִבְּחִינַת נֻקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה לְקַשְׁרוֹ לְמַעְלָה לְבְחִינַת נֻקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְזֶה עַל-יְדֵי בְּחִינַת וָא"ו שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הַכֹּל עַד שֶׁנִּבְרָא הָאָדָם, שֶׁהוּא הָעֵקֶר, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְקַשֵּׁר הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ בְּחִינַת נֻקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּהַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ בְּבְחִינַת נֻקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,

על-ידי שיבּרר כּל הבריאָה שְׁבָרָא הַשֵּׁם יתְבַרַךְ בְּשֵׁשֶׁת ימי המַעֲשֵׂה שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּשֶׁר וּפְסוּל, אָסוּר וּמִתָּר, טָמֵא וְטָהוֹר. כִּי יֵשׁ בָּהֶם אַחִיזַת טוֹב וְרַע (ת"ז צח: זֶהר חֶלֶק ג' כַּד קַנְג), שְׁצָרִיכִין לְבַרֵר בְּשֵׁשֶׁת ימי המַעֲשֵׂה על-ידי שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה, על-ידי שְׁמִבְרָרִין הַהֲלָכָה הַכָּשֶׁר מִן הַפְּסוּל וְכוּ', כַּמּוּבָן בַּפְּתָבִים. וְכָל הַבְּרוּר עַל-ידי הָאָדָם הַתְּחַתּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת (פְּרָאשִׁית כח, יב) "סֵלֶם מֵצֵב אֶרְצָה", שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה, "וְרֹאשׁוֹ מֵגִיעַ הַשְּׂמִימָה", שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַעֲקָר עַל-ידי שְׁמִשְׁבֵּר הַיֵּצֶר-הָרַע שְׁעָקְרוּ הוּא עֲכִירַת הַדְּמִים (לקוטי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן עב וְעִין עֲבוּדָה זָרָה ד: וְזֶהר חֶלֶק ב' קז) שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיעַ הַדָּם שֶׁבְּחֶלֶל הַשְּׂמָאֲלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת רְתִיחַת הַדְּמִים שֶׁל כָּבֵד מָרָה וְטָחוּל, וְלְהַגְבִיר יְמִין עַל שְׂמָאל לְהַעֲלוֹת הַטוֹב לְבְּחִינַת הַמַּח, עַל-ידי כִּנְפֵי רֵאָה דְנִשְׁבִּי עַל לִבָּא וְכוּ' (תַּקוּנֵי-זֶהר דָּף כו:), כַּמּוּבָא בַּתְּקוּנִים (דָּף סג.), שְׁכַבֵּד מָרָה טָחוּל הֵם קְטָרוּגִין דְּלֵב רֵאָה מַח וְכוּ', עֵין שָׁם. שְׁכָל זֶה בְּחִינַת בְּרוּרִים הַנ"ל.

ומי שחטא ונכשל בזה צריך לשוב בתשובה, ועקר התשובה שייסבל בושות ובזיונות ושפיכות דמים וידים וישתק, כדי להכניע הדם שבחלל השמאלי וכו' כנ"ל, ואז זוכה לתשובה עד שמתקן בחינת אדם

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים ריא

המבאר שם בהתורה הנ"ל. וכל זה אי אפשר לזכות פי
אם על-ידי הצדיק שהוא שבת דכלהי יומי, ועל-ידי
שמירת שבת בעצמו וכנ"ל.

פי שבת קביעא וקימא (פסחים קיז:), פי קדשת שבת
בחינת עולם-הבא קביעא לעולם והיא כלולה מכל
הש"ל נקודות הנ"ל בבחינת ש"ן בת (והר חלק ב' רד.), ש"ן
בחינת כלליות הש"ל נקודות הנ"ל שכלולין בנקדה
העליונה. פי התחנות נכלל בעליון, ועל-כן נקדה
העליונה שהוא בחינת משה בחינת הצדיק האמת, הוא
בחינת סגול, שהוא ש"ל נקודות, פי נקדה העליונה
כלולה מכל הש"ל נקודות, פי התחנות נכלל בעליון
כנ"ל. וזה בחינת ש"ן של שבת שהוא תלת רישין
בחינת נקדה העליונה שכלולה מכל הש"ל כנ"ל.
ובת זה בחינת בת ע"ן, בחינת נקדה התחנותה ש"ל
ומתקשרת בנקדה העליונה על-ידי קדשת שבת ועל-
ידי הצדיק בחינת משה שזכה לקדשת שבת בתכלית
השלמות בבחינת 'ישמח משה במתנת חלקו' וכו'.

(ו) ועל-כן אפלו בנין בית-המקדש אינו דוחה שבת
(מכילתא ריש ויקהל), פי בית-המקדש הוא
בחינת נקדה העליונה כמו שכתוב שם, פי בית-
המקדש מכפר עוונות ישראל ומכניע הדם שבחלל
השמאלי על-ידי שפיכת דם הקרבנות, ועל-ידי

התשובה שכל אחד שב על עוונותיו ומתבייש בשעת הבאת הקרבן ומעלה כל נצוצות הנפולין לבחינת נקדה העליונה שהוא בחינת קדשת הבית-המקדש כנ"ל. אבל כל זה אי אפשר כי אם בכח קדשת שבת שקביעא וקיימא, כי בשבת אין ברור, רק כל הברורים שמברורים בכל ששת ימי החל הכל הוא בכח קדשת שבת שהוא בחינת עולם הבא, ששם שביתה ומנוחה ואין הרע יכול להתאחז שם כלל. כי קדשת שבת הוא אחדותו יתברך שיוֹרד בכל מקומות הטמאים ואין יכולין להתאחז בו כלל, בבחינת (שמות יב, יב) "ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני ולא שרף" (עין מכילתא שם ובהגדה של פסח), כמו שכתוב בהתורה הסתרה (בסימן נו). כי שבת והצדיק הם בחינת תרין סהדין וכו' המובא בזהר הקדוש (עין זהר חלק ב' צ. חלק ג' ריג), שהם שבת ומילה (עין מהרש"א ברכות יד: ד"ה: פל הקורא וכו'), כי מילה בחינת תקון הברית בתכלית השלמות שזוכה לזה הצדיק האמת (זהר חלק א' נט, צד, קסב, רמז), שעל-ידי אלו התרין סהדין כל אחד כפי מה שאוחז בהם לא יפל לעולם בשום אופן יהיה איך שיהיה, בבחינת (תהלים קלט, ח) "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגף". כי אין שאול וחשך וצלמות וכו', שיוכל להסתיר קדשת אלו התרין סהדין, שהם שבת והצדיק האמת.

(ו) ועל-כן פקוח נפש דוחה שבת (יומא פה.), ואפלו הפחות שבִּישְׂרָאֵל מחללין שבת עליו כל זמן ששם ישְׂרָאֵל נקרא עליו, כי כל זמן ששם ישְׂרָאֵל נקרא עליו יש לו תקנה על-ידי הצדיק האמת ועל-ידי שמירת שבת כפ"ל. כי שמירת שבת נתנה לישראל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש לתנה לישראל', ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה על זה: (שם) מטב שיחלל שבת אחת ואל יחלל שבתות הרבה.

פי האדם נברא לידע ולהפיר את הבורא יתברך, אבל אי אפשר לדעת אותו יתברך כי אם על-ידי עבודת התורה והמצוות שהם כלם ברוכים לברר הטוב מן הרע, שזהו בחינת ששה סדרי משנה, שהם בחינת פשר ופסול וכו' כפ"ל, שצריכים לבררם בזה העולם שנוברא בששת ימי המעשה וכו' כפ"ל. וכשאדם חוטא ופוגם באיזה מצוה או שעובר עברה חס ושלום, נסתלק הדעת כפי הפגם, ולא היה אפשר לתקן, כי על-פי משפט אין מועיל תשובה כמובא. אף השם יתברך חמל על עולמו והקדים רפואה למכה, ובאהבתו ובחמלתו נתן לנו את השבת שהיא שביטה ומנוחה, שהיא קדשה גבוהה ונעלמת מאד שאין מגיע לשם שום פגם. כי שבת קביעה וקיימא ואין קדשתה תלויה

בְּיִשְׂרָאֵל שִׁיקְדָּשׁוּ אוֹתָהּ וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה, כִּי קִדְּשַׁת שַׁבַּת קְבוּעָה תָּמִיד מֵעַצְמָה, כִּי לְשֵׁם אֵין מְגִיעַ שׁוּם פְּגַם, כִּי זֹאת הִקְדָּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת הִקְדָּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִעְלָמַת מְאֹד מְאֹד, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם: 'אִם תִּצְדַּק מֵה תִתֵּן לוֹ וְאִם תִּטְאֵת מֵה תִפְעַל בּוֹ' וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת קִדְּשַׁת הַתְּשׁוּבָה שֶׁקִּדְּמָה לְעוֹלָם (פְּסָחִים נד.). כִּי שַׁבַּת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כַּנִּל, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא חַס וְשָׁלוֹם וְנִסְתַּלְקִין מִמֶּנּוּ כָּל הַקְדוּשׁוֹת כְּפִי הַחֲטָא וְהַפְּגַם, אֲבָל בְּחִינַת הִקְדָּשָׁה שֶׁל שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְּשַׁת הַתְּשׁוּבָה הוּא קְבִיעָא וְקִימָא גַם אַז, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ כַח לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת שִׁירְצָה. אֲבָל זֶה הַסּוּד אֵין מִי שִׁיּוֹדַע בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם הַצַּדִּיק הַדּוֹר שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת דְּכִלְהוּ יוֹמָא כַּנִּל. וְעַל-כֵּן עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל יְדוֹ, כִּי רַק הוּא מוֹדִיעַ לָנוּ עֲצָם מְעַלַת קִדְּשַׁת שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְּשַׁת הַתְּשׁוּבָה, וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּכָל עֵת לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֵיךְ שֶׁהוּא אֶפְלוּ אִם עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה אֲלָפִים פְּעָמִים, כִּי רַבִּים רַחֲמֵי מְאֹד, כִּי כָּבַד הַקְדִּים לָנוּ קִדְּשַׁת שַׁבַּת שֶׁנִּתֵּן לְיִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמָיו, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין קִדְּשַׁתוֹ נִפְסָקַת מִיִּשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְיָכוֹל לְשׁוּב תָּמִיד וְכו' וְכוּ"ל.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה: מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנוּזֵי וְשַׁבַּת שְׂמָה, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ לְתִנָּה לְיִשְׂרָאֵל לֵךְ וְהוֹדִיעֵם וְכוּ', וּמִקְשׁוֹ שֵׁם: וְהָא אָמַר רַב הַנוֹתֵן מִתְּנָה אֵין צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ! וְתִרְצוּ: 'הָא בְּמִלְתָּא דְעֵבִידָא לְגִלוּיֵי וְכוּ'. וְהִקְשׁוּ וְהָא שַׁבַּת עֵבִידָא לְגִלוּיֵי. וְתִרְצוּ מִתֵּן שְׂכָרָה לָא עֵבִידָא לְגִלוּיֵי. וְזֶה הַמֵּאמֵר הוּא מִקּוֹשֵׁי הַהֲבָנָה, כִּי הֲלֹא כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הֵם כְּלָם מִתְּנֹת טוֹבוֹת שְׁנַתֵּן לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! וּבִפְרֹט מֵה שְׁמִסִּיק: 'מִתֵּן שְׂכָרָה לָא עֵבִידָא לְגִלוּיֵי', הֲלֹא גַם כָּל שְׂכַר הַמִּצְוֹת אֵינָם גְּלוּיִים לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי שְׂכַר מִצְוָה בְּהַאי עֲלָמָא לֵיכָא (קְדוּשִׁין ל:ט), רַק אָנוּ מְאָמִינִים בְּשְׂכַר עוֹלָם הַבָּא אֲשֶׁר "עֵין לֹא רָאָתָה" וְכוּ' (יִשְׁעִיָּה סד, ג). אֵךְ עַל-פִּי הַנֵּ"ל מוּבָן קִצָּת, כִּי שַׁבַּת הוּא מִתְּנָה טוֹבָה מִבֵּית גְּנוּזֵי שְׁגִנוּזָה וְצַפּוּנָה יוֹתֵר מִשְׂכַר כָּל הַמִּצְוֹת, כִּי הִיא בְּחִינַת קְדוּשָׁה הַקְּבוּעָה וְקִיּוּמָת לְנִצְחַת, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה בְּחִינַת יוֹם שְׁכָלוֹ שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי קְדוּשָׁה זֹאת יְכוּלִין לְתַקֵּן הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה: 'כָּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת כְּהִלְכָתוֹ מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו', שְׁנֹאמֵר: (יִשְׁעִיָּה נו, ב) "שׁוֹמֵר שַׁבַּת מִחֲלָלוֹ", מְחוּל לוֹ. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת שַׁבַּת יֵשׁ תִּקְוָה לְהָעוֹלָם, כִּי אֲפֹלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה-זָרָה כְּדוֹר אָנוּשׁ מוֹחֲלִין לוֹ (שַׁבַּת קיח:). וְזֶה עֶקֶר מִתֵּן שְׂכַר שְׁל שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת יְכוּל כָּל אֶחָד לְזַכּוֹת לְיוֹם שְׁכָלוֹ שַׁבַּת,

אֶפְלוּ אִם פָּגַם מְאֹד, אָבֵל זֶה הַסּוּד שֶׁהוּא בְּחִינַת מִתֵּן
שְׂכָרָהּ שֶׁל שַׁבַּת גְּנוּז וְסֻתּוֹם מְאֹד וְצָרִיכִין לְקַבְּלוֹ עַל-יְדֵי
הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהִזְהִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנוּזֵי וְשַׁבַּת שְׂמָה וְכוּ' לֵךְ
וְהוֹדִיעֵם'. הֵינּוּ שְׂוִדִיעִים מִתֵּן שְׂכָרָה כְּדַמְסָקוּ שֵׁם
בְּגִמְרָא כַּנ"ל. שְׂוִה בְּנֵדָאֵי צָרִיךְ מֹשֶׁה לְהוֹדִיעֵם וְלִלְמַד
עִמָּהֶם הַרְבֵּה לְהוֹדִיעֵם וּלְהַכְנִיס בְּלִבָּם קִדְשַׁת שַׁבַּת
שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׂוִדְעוּ וְיִקְבְּעוּ בְּלִבָּם שְׂתַמִּיד
יְכוּלִין לָשׁוּב לַהֲשִׁים יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, בְּבְחִינַת
"אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוּל הַנֶּגֶז" וְכוּ',
הַמּוֹבָא בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְזֶה אֵין זוֹכִין כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיק
בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׂכָבֵר זָכָה עַל-יְדֵי עֲבוּדָתוֹ גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם
לְבְחִינַת יוֹם שְׂכָלוֹ שַׁבַּת שֶׁהוּא כְּלוֹ תְּשׁוּבָה, שְׂעוֹשָׁה
בְּכָל פְּעַם תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכוּ' וְכַנ"ל, כִּי יוֹדֵעַ
שְׂלִגְדָּלְתוֹ אֵין חֶקֶר וְכוּ' (תהלים קמה, ג). וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל
לְהוֹדִיעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל קִדְשַׁת שַׁבַּת, הֵינּוּ בְּחִינַת מִתֵּן
שְׂכָרָה שֶׁהוּא יוֹם שְׂכָלוֹ שַׁבַּת. הֵינּוּ שְׂיֵשׁ תְּקִנָּה לְכָל
תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיָּו, אֶפְלוּ אִם נִתְעוֹרֵר לָשׁוּב וְנִפְּל וְחִזֵּר
וְנִתְעוֹרֵר וְחִזֵּר וְנִפְּל, וְכֵן הַרְבֵּה פְּעָמִים מְאֹד אַף-עַל-פִּי-
כֵן יֵשׁ תְּקִנָּה תְּמִיד עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת שְׂשׁוּמְרִים
יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל. כִּי הֵלֵא אֶפְלוּ מִי שְׂחֻטָּא כָּל יָמָיו וְלֹא
נִתְעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה כָּלֵל, אִם יָשׁוּב לְבִסּוּף מוֹחֲלִין לוֹ כְּמוֹ
שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (קדושין מ:), מִכָּל שְׂפָן

כְּשֶׁנִּתְעוֹרַר בְּמָה פְּעָמִים רַק שְׁחֹזַר וְנִתְרַחַק וְכֵן הָיָה בְּמָה פְּעָמִים, שְׁבוּדֵי יֵשׁ לוֹ תִקְוָה, כִּי לִית רְעוּתָא טָבָא דְאַתְאַבִּיד וְכוּ' (זהר חלק ב' קנ:). וְכֹל זֶה אֵי אֶפְשָׁר לִידַע כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה הַצְּדִיק שְׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה תָּמִיד, שְׁזָהוּ בְּחִינַת יוֹם שְׁכָלוֹ שֶׁבֶת, שְׁיִוָּדַע כִּי "לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר", שֶׁהוּא מוֹדִיעַ וּמְכַנֵּס בְּלֵב יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִתְיַאֲשׁוּ מִן הַתְּשׁוּבָה לְעוֹלָם וְכַּ"ל.

(ח) וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: (שבת קיח:)
 'אַלְמָלִי שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת מְיָד נִגְאָלִין', כִּי הִגְאָלָה תְּלוּיָה בְּתְשׁוּבָה (רמב"ם הלכות תְּשׁוּבָה, פֶּרֶק ז הַלְכָה ה), כְּמוֹ שְׁכָתוּב: (ישעיה נט, וְעַיִן יוֹמָא פו) "וְבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב" וְכוּ', וְכְמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ: (תקוני-זהר כב: זֵהר חֶלֶק א' קיז, קמ) 'לִית מְלִתָּא דָּא תְּלִיָּא אָלָא בְּתִיּוּבָתָא', וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא כְּשֶׁזּוֹכִין לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכַ"ל, וְזֶה בְּחִינַת 'אַלְמָלִי שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת' דִּיקָא, כִּי שַׁבָּת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כַּ"ל, וְשְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, שְׁזָה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה כַּ"ל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תְּבֵא הִגְאָלָה כַּ"ל.

(ט) כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק כְּשֶׁהוּא חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ לְהִיּוֹת בְּתְשׁוּבָה תָּמִיד, שְׁזָהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, שְׁזָה בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת

בהלכה המבאר שם שהוא בְּקִי בְּעֵיל בְּקִי בְּנַפִּיק וְכוּ',
 בְּחִינַת וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּנֶךְ וְכוּ', כִּי מִי שֶׁהוּא חֲזָק בְּזֶה
 בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְכַנ"ל. וְכָל זֶה זֹכֵיךְ רַק
 עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא חָטָא וְגַם כָּבֵר
 עָשָׂה תִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל אֵיזָה שְׂגִיאַת וְדָקָה מִן הַדָּקָה
 לְפִי קִדְשָׁתוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עוֹשֶׂה תִּשׁוּבָה תָּמִיד עַל
 הַשְּׂגָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה וְכוּ' שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיג בְּכָל פְּעַם
 גְּדוּלוֹת רַחֲמָיו וְחֶסֶדְדָיו, שְׂאִינָם נַפְסָקִים לְעוֹלָם שְׂזֶה
 בְּחִינַת קִדְשָׁת שַׁבָּת שְׁקִבִיעָא וְקִימָא וּמוֹדִיעַ כָּל זֶה
 לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּעַם בְּבְחִינַת לֵךְ וְהוֹדִיעֵם וְכוּ' כַּנ"ל.
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְגֹאֲלָה בְּבְחִינַת אֱלֹמֵי שְׁמֵרוֹ יִשְׂרָאֵל
 שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת הֵינּוּ תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה מִיָּד נִגְאָלִין
 וְכַנּוֹזֵר לְעֵיל.

(י) וְעַל-כֵּן אֵין בְּנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַיּוֹחֵה שַׁבָּת, כִּי
 בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת תִּשׁוּבָה, כִּי מְכַפֵּר
 עֲוֹנוֹת, אָבֵל כָּל כַּח הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּחִינַת תִּשׁוּבָה
 לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת הוּא עַל-יְדֵי שַׁבָּת שְׁקִבִיעָא וְקִימָא וְכוּ'
 כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן בְּוַדַּאי שְׁמִירַת שַׁבָּת אֵינוֹ נִדְחָה מִפְּנֵי בְנִין
 בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ כִּי כָּל קִדְשָׁת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הוּא עַל-יְדֵי
 שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכַנ"ל.

(יא) אָבֵל אֶף-עַל-פִּי שְׁקִדְשָׁת שַׁבָּת קְבִיעָא וְקִימָא מֵהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמָה וְאֵין שׁוּם פָּגַם נוֹגֵעַ לְשֵׁם

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים ריט

אף-על-פי-כן צריכין ישראל לקבל את השבת ולשמרו, כמו שכתוב: (שמות לא, טז) "ושמרו בני ישראל את השבת" וכו', כי אין קדשת שבת נמשכת בזה העולם כיאם על-ידי ישראל, כמו שכתוב: 'ולא נתתו ה' אלקינו לגויי הארצות וכו'. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית-רבה יא-ט) שאמרה שבת לפני הקדוש-ברוך-הוא לכל נתת בן זוג וכו', והשיב לה: כנסת ישראל הוא בן זוג שלך, ועל-כן בכל אחד מישראל תלוי קדשת שבת. ועל-כן פקוח נפש דוחה שבת כי מוטב שיחלל שבת אחת ואל יחללו שבתות הרבה כנ"ל, כי כשנסתלק נפש מישראל נחשב לחלול שבת, בחינת חלל בחינת מיתה והסתלקות הקדשה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ומובא בדבריו ז"ל (בסימן רעז). וכשמת ונסתלק אחד מישראל שהוא מכלל כנסת ישראל שהם הבן זוג של שבת, נחשב בחינת חלול שבת בחינת הסתלקות. ועל-כן פקוח נפש מישראל דוחה שבת, כי מוטב שיחלל שבת אחת משיחללו שבתות הרבה וכנ"ל.

והעקר מחמת שכל נפש מישראל יש לו אחיזה בנפש הצדיק שהוא עקר הבן זוג של שבת, שהוא בחינת מילה שמירת הברית בחינת צדיק ושבת, שהם תרין סהדין שישארו ישראל בקדשתם. ועל-כן מי

שהוא אפיקורס שהוא הפורק על ומבזה את הצדיקים, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צט, ק) שהוא מן המורידין ולא מעלין (עין עבודה זרה כו: ועין שלחן-ערוך יורה דעה סימן קנח סעיף ב), בודאי אין פקוח נפשו יוחה שבת (עין באור הלכה סוף סימן שכט). כי הלא אדרבא! מצוה להורידו וכו', אבל מי שאינו פורק על ומאמין בצדיקים שאף-על-פי שיודע בנפשו חסרונותיו ופושעיו ופגמיו העצומים אף-על-פי-כן הוא מאמין בקדשית ישראל ובקדשית הצדיקים שהם העקר, ושומר שבת כהלכתו הוא בכלל כנסת ישראל שהם הבן זוג של שבת, שכל המשכת קדשית שבת בזה העולם הוא על ידם, על-כן בודאי פקוח נפשו יוחה שבת כנ"ל.

(יב) וזה "תשוב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם" (תהלים ז, ג). 'תשוב אנוש עד דכא' — 'עד הדוכא של נפש' (ירושלמי חגיגה ב, א), הינו כנ"ל, שאפלו אם עבר עליו מה שעבר עד הדוכא של נפש אף-על-פי-כן אפה פושט יד תמיד להשיבו בתשובה, שזה בחינת קדשית שבת שהוא בחינת תשובה שקדמה לעולם, שעל-ידי בחינה זאת יש תקנה לעולם וכנ"ל, אף אף-על-פי-כן ותאמר שובו בני אדם, הינו שאף-על-פי שקדשה זאת קביעא וקיימא לעולם וכו' כנ"ל, אף-על-פי-כן אי אפשר שהשם יתברך בעצמו ישוב

בְּעַד יִשְׂרָאֵל, כִּי הִהְכַרְחַת שְׂיִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרְרוּ מִלְמָטָה וְיָשׁוּבוּ אֵלָיו, שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׂיִשְׂרָאֵל צְרִיכִין שְׂיִשְׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבָּת וְכוּ', שְׁזָהוּ בְּחִינַת הוֹפְוֹת שְׁבִין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ו"ל שְׂיִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים: (אִיכָה ה, כא) "הַשִּׁיבֵנו ה' אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה", וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹמֵר: (מְלָאכֵי ג, ז) "שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם" (בְּסוּף אִיכָה רַבְתִּי), אַף-עַל-פִּי שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כַּנ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבָּת כַּנ"ל, כִּי אַף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיכִין אֵיזָה אֶתְעַרוֹתָא דְלְתַמָּא וְכוּ', וְעַל-כֵּן עֲקַר הַתְקָנָה עַל-יְדֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת שְׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה תָּמִיד, שֶׁהוּא מוֹדִיעַ לָנוּ כָּל זֶה וּמְכַנֵּס בְּלִבָּנוּ לְהִתְעוֹרֵר לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד וְכַנ"ל.

(יג) וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁכָתוּב בְּהַפְטָרַת שַׁבָּת תְּשׁוּבָה שֶׁהוּא שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכוּ': "אֲנִי כְּבוֹשׁ רַעֲנַן מִמְּנֵי פְרִיךָ נִמְצָא", עֵינִ בְּפִרוּשׁ רַש"י שֵׁם שְׁפִירוּשׁוֹ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹכֵן תָּמִיד לְהַטִּיב לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ' (הוֹשַׁע סִימָן יד), הֵינּוּ כַּנ"ל, בְּחִינַת "תָּשׁוּב אָנוּשׁ עַד דְּכָא" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ עוֹסֵק לְהַשִּׁיב הַכֹּל בְּתְשׁוּבָה אֲפֵלוּ עַד דְּכְדוּכָא שֶׁל גִּפְשׁ וְכַנ"ל, אַךְ אַף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיךְ כָּל אֶחָד הָרוֹצֶה לְחַוֵּס עַל גִּפְשׁוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל לְעֶסֶק לְקַבֵּל טוֹבָתוֹ וְחִסְדּוֹ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת בְּכָל מַה שְׂיִוִּכַל בְּבְחִינַת "וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם", שֶׁהוּא שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁהַשֵּׁם

יתברך בעצמו כביכול משיב אנוש עד דכדוכא של נפש, אף-על-פי-כן הוא אומר: 'שובו בני אדם', שבהכרח שהאדם ישוב אליו, כי צריכין איזה אתערותא דלתתא וכו' פנ"ל.

ועל-כן סיים מיד: "מי חכם ויבן אלה נבון וידעם פי ישרים דרכי השם וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם". פי דרכי השם שהם בחינת דרכי התשובה שקדמה לעולם שבשביל זה נברא הכל, פי לא נברא העולם פי אם בשביל התורה וישראל (בראשית רבה א), שישמרו ישראל את התורה, אבל "הוא ידע יצרנו" (תהלים קג, יד) שזעירין אינון שיעמדו בנסיון וצרוף של זה העולם, על-כן הקדים את התשובה לעולם, שהיא בחינת קדשת שבת שמודיע לנו הצדיק בחינת משה משיח (זהר חלק א' כז, כה) שישמו גם-כן קדם לעולם (פסחים נד.), אשר בשביל זה לא שמע לקטרוג המלאכים שאמרו: (תהלים ח, ח ועין שוחר-טוב שם ועין בראשית-רבה ופרקי רבי אליעזר פרק א) "מה אנוש פי תזכרנו", פי עתיד למחטא קמך ולארגזא קמך, פי אמר השם יתברך: 'וכי לחנם נקראתי רחום וחנון וכו', הינו פי כבר הקדמתי תשובה שבראתי בחינת שבת ויודע אני שיהיו צדיקים כאלה שידעו להודיע גדל רבוי רחמנותי עד אין קץ, שזה בחינת 'לך והודיעם' פנ"ל שיודיעם את השבת שממש

לקויטי הַלְכוֹת שַׁבַּת ז' אַחֲחֵיִים רכג

כָּל דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה וְכוּ' כַּנ"ל. נִמְצָא שְׁכַל דַּרְכֵי הַשֵּׁם
שְׁמַנְהִיג עוֹלָמוֹ הֵם בְּחִינַת דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, שְׁבִשְׁבִיל זֶה
נִבְרָא הַכֹּל כַּנ"ל.

וְזֶה "כִּי יִשְׂרָיִם דַּרְכֵי ה' וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם" וְכוּ'. כִּי
דַּרְכֵי הַשֵּׁם שֶׁהֵם דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה הֵם בְּחִינַת "אִם
אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְכוּ' כַּנ"ל,
שֶׁהוּא לְהִתְחַזֵּק בְּכָל עֵת בְּכַח הַצַּדִּיק בְּחִינַת שַׁבַּת וְכוּ'
כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן הַנִּכְלָלִין בְּהַצַּדִּיק שְׁכַלָּם נִקְרָאִים צַדִּיקִים
עַל שְׁמוֹ, הֵם הוֹלְכִים עִם דַּרְכֵי הַשֵּׁם עִם שְׁנֵי הַדַּרְכִּים
הַנ"ל, כִּי בֵּין בַּעֲלֵיהָ בֵּין בִּירִידָה אֶפְלוּ בְּכָל מִינֵי יְרִידוֹת
שְׁבַע עוֹלָם, הֵם הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי, כִּי יוֹדְעִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק
שֶׁיֵּשׁ בְּחִינַת קִדְשׁת שַׁבַּת שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
בְּעוֹלָם כָּלֵל וְתָמִיד יְכוֹלִים לִילֵךְ בְּדַרְכֵי יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל
פּוֹשְׁעִים הַפּוֹשְׁעִים בְּהַצַּדִּיקִים וּמְתַרְחָקִים מֵהֵם נִכְשְׁלוּ
בָּם, כִּי אֵינָם יוֹדְעִים שׁוֹם בְּקִיאוֹת בְּהַלְכוֹת הַנ"ל מִחֲמַת
שְׂרַחוּקִים מֵהַצַּדִּיקִים, כִּי צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ מֵהַצַּדִּיק
חֲכָמָה וְהַתְּבוּנָה גְּדוֹל עַד שִׁיזְכֶּה לְקַבֵּל בְּקִיאוֹת הַנ"ל
לְשָׂאָר עַל עַמְדוֹ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיָּו וְלֹא יִנִּיחַ לְהַפִּיל אֶת
עַצְמוֹ לְעוֹלָם בְּבְחִינַת "מִי חָכֵם וַיִּבֶן אֱלֹהֵי נִבּוֹן וַיִּדְעֵם"
וְכוּ' (הוֹשַׁע יד, י'), כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁהַעֲקָר הוּא תְּמִימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת גָּמוֹר כַּמְבָּאָר אֶצְלָנוּ הַרְבֵּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן זֶה
הַתְּמִימוֹת הָאֲמִתִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כִּי-אִם עַל-יְדֵי

שִׁישְׁקֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל דְּלִתֵי הַבַּיִת הַמְדֻרָשׁ שֶׁל
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא חָכֵם וְנָבוֹן גָּדוֹל בְּחִינַת "מִי חָכָם"
וְכוּ'.

(יד) וְזֶה בְּחִינַת ג' שַׁבָּתִים שְׁבִין הַמְצָרִים, פִּי אֶז
מִתְאַבְּלִין עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְעַל גְּלוּת
יִשְׂרָאֵל שְׁגָלֵינוּ מֵאַרְץ-יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁל
הַעֲכוּ"ם שְׁפָלְלוּתָם הוּא בְּחִינַת זָרַע עֲמֶלֶק מִתְגַּבְּרִים
וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֵם ג' שָׁבוּעוֹת בֵּין הַמְצָרִים פִּי מִתְאַבְּלִין
בָּהֶם עַל פָּגַם בְּחִינַת ג' נְקוּדוֹת הַנ"ל שֶׁנִּפְגְּמִין
בְּעוֹנוֹתֵינוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת ג' מְצוּוֹת הַנ"ל שֶׁהֵם לְהַכְרִית
זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק וְלִמְנוּחַת מְלֶךְ וְלִבְנוּת בֵּית-הַבְּחִירָה.

פִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים שֶׁהַרְבִּינוּ לִפְשַׁע וְעַדִּין לֹא זָכִינוּ
לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה הַמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת, עַל-יְדֵי-זֶה
לֹא דִי שָׂאִין אָנוּ זוֹכִין עֲתָה לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק,
אִף גַּם בְּחִינַת זְהֻמַּת עֲמֶלֶק מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל יוֹם
שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקְוַת הַדָּם שְׁבַחְלָל הַשְּׂמָאֵלִי, פִּי הוּא מְזַרַע
אָדָם שֶׁהוּא "אֲדָמוֹנִי כָּלוּ" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית כה, כה), בְּחִינַת
כְּבוֹד מְלֵא דָם (זוּהַר חֶלֶק ג' וּלְב, וּלְד) הַפֶּן כְּבוֹד מְלֵא וְא"ו,
בְּחִינַת "כְּבוֹד ה'" בְּחִינַת "כְּבוֹד אֱלֹקִים" הַנּוֹפֵר שֶׁם
בְּתוֹרָה הַנ"ל, פִּי אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְכְבוֹד הַשֵּׁם פִּי אִם
כְּשֶׁמְכַנְיַעִין הַדָּם שְׁבַחְלָל הַשְּׂמָאֵלִי עַל-יְדֵי שְׁסוּבְלִין
חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְשׁוֹתְקִין וְדוֹמְמִים וְכוּ' כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן

לקוטי הַלְכוֹת שַׁבַּת ז' אַרְח־חַיִּים רַכָּה

בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֵין לָנוּ לֹא מֶלֶךְ וְלֹא שָׂרִים, שֶׁהוּא
בְּחִינַת פָּגַם הוּא וְשַׁבְּתוֹךְ הָאֱלֹף וְכוּ' כַּנ"ל.

וְהַעֲקָר שֶׁבַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נֶחְרַב בֵּית-מִקְדָּשֵׁנוּ "עֲטָרַת
רֵאשֵׁנוּ" (אֵיכָה ה', טז) שֶׁהִיא בְּחִינַת נִקְדָּה
הַעֲלִינָה כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן מֵתְאַבְּלִין ג' שָׁבוּעוֹת כְּנֶגֶד ג'
נִקְוֹדוֹת הַנ"ל שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ. וְעַקֵּר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי
הַג' שַׁבָּתִים שֶׁבַּג' שָׁבוּעוֹת הַנ"ל, כִּי עַקֵּר תְּקוּן כָּל הַנ"ל
הוּא עַל-יְדֵי שַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, שְׂאֵז עַקֵּר
תְּקוּן ג' נִקְוֹדוֹת הַנ"ל, וְעַל-כֵּן בְּאֵלוֹ הַג' שַׁבָּתִים שֶׁבִּין
הַמְּצָרִים מִתְקַנִּים בְּחִינַת ג' נִקְוֹדוֹת הַנ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת
תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה שִׁיחֹזֵר וְיִתְתַקֵּן כָּל
הַנ"ל שֶׁנִּזְכָּה לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק וְכוּ'.

(טו) וְזֶה בְּחִינַת ג' אֵיכָה שֶׁל מְגִלַת קִינּוֹת שֶׁמְקוֹנְנִין
בְּתִשְׁעָה בָּאָב, שֶׁעַקֵּר הַצְּעָקָה וְהַקִּינּוֹת הֵם עַל
שֶׁאֲבָדְנוּ ג' מְצוּוֹת הַנ"ל. וְזֶה "אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד הָעִיר
רַבָּתִי עִם" וְכוּ' (אֵיכָה א, א). זֶה בְּחִינַת קִינָה עַל שֶׁאֵין אָנוּ
זוֹכִים לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק וּמַחֲמַת זֶה מִתְגַּבֵּר
הַתְּגַבְּרוֹת הַתְּאֵוֹת שֶׁל הַדְּמִים שֶׁבְּחִלָּל הַשְּׂמֵאלִי
שֶׁמַּחֲמַת זֶה צְרִיכִין לִישֹׁב בְּדָד וְלָדֵם וְלִסְבֹּל חֲרָפוֹת
וּבְזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים רַבִּים בְּחִינַת "יִישֹׁב בְּדָד וְיָדֵם"
(שִׁם ג, כח), וְעַל זֶה אָנוּ מִתְחִילִין לְקוֹנֵן "אֵיכָה יִשְׁבָּה
בְּדָד" וְכוּ'.

וְזֶה "הַעִיר רַבְתִּי עִם רַבְתִּי בַּגּוֹיִם שָׂרְתִי בַּמְּדִינוֹת" וְכוּ'
 שְׂמִקּוֹנְנִין עַל חֶרֶבֶן יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא עִיר מְלוּכָה
 שְׁנַחֲרָבָה, שְׂזָה בְּחִינַת פָּגַם מְצוֹת לְמִנּוֹת מְלֶךְ, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת הוּא"ו שֶׁבְּתוֹךְ הָאֱלֹף, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁכִּין
 מִנְקוּדָה הָעֲלִיוֹנָה לְנִקְדָה הַתַּחְתּוֹנָה כַּנ"ל. וְזֶה "הַעִיר
 רַבְתִּי עִם" בְּחִינַת 'עִיר מְלוּכָה', כִּי 'אֵין מְלֶךְ בְּלֹא עִם'
 (כַּד הַקָּמַח לְרֵאשֶׁת־הַשָּׁנָה) "בְּרַב עִם הַדְּרַת מְלֶךְ" (מְשַׁלֵּי יד, כח),
 וְעַתָּה נִחְרַב כָּל זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים. וְזֶה "רַבְתִּי
 בַּגּוֹיִם" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה: (אִיכָה-רַבָּה א, ד)
 'רַבְתִּי בְּדַעוֹת', בְּחִינַת פָּגַם הַחֲכָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 נִקְדָה הָעֲלִיוֹנָה שְׁנִסְתַּלְקָה וְנִתְעַלְמָה בְּהַעֲלֵם גְּדוּל
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים וְאֵין מְאִירָה עַל-יְדֵי הוּא"ו בְּחִינַת
 מְלֶךְ לְנִקְוּדָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁכָל זֶה מְרַמֵּז בְּפִסּוּק זֶה:
 "אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד", בְּחִינַת נִקְדָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁנִפְגְּמָה
 כַּנ"ל. "הַעִיר רַבְתִּי עִם" בְּחִינַת פָּגַם לְמִנּוֹת מְלֶךְ וְכוּ'
 כַּנ"ל. "רַבְתִּי בַּגּוֹיִם", שֶׁהוּא רַבְתִּי בְּדַעוֹת בְּחִינַת פָּגַם
 נִקְדָה הָעֲלִיוֹנָה כַּנ"ל.

אך עקר איכה א' הוא כנגד הנקדה התחתונה הנ"ל,
 אך כל אחד מהג' נקודות הנ"ל כלולה מכלם, כי
 אחד תלוי בחרו. כי על-ידי שאין כורתין זרעו של
 עמלק, אין לנו מלך, כי אדרבא! מלכות אדם עמלק
 מתגברת בעוונותינו הרבים, ואזי נפגם הו"ו שפמשיך

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רכז

מנקודה העליונה לנקודה התחתונה וממילא נתעלם הנקודה עליונה וכו', ועל זה מתאבלין "איכה ישבה בדד" וכו' הנ"ל. אך עקר הקינה על פגם נקדה התחתונה כנ"ל.

וזוה "פכו תבכה בלילה" וכו' (איכה א, ב) בחינת פגם פגימת הלבנה שהוא בחינת נקדה התחתונה בחינת (פכא-פתרא עה.) 'פני יהושע כפני לבנה' וכו', כמו שכתוב שם, וכשזוכים שנקודה התחתונה בחינת יהושע התלמיד בחינת לבנה מקבל כראוי מהרב בחינת משה בחינת חמה וכו', אזי הוא בחינת תקון ומלוי פגימת הלבנה המושלת בלילה, ואזי עקר השמחה שזהו בחינת השמחה של קדוש לבנה בחינת 'ששים ושמחים בבואם' וכו', כי אז מאיר מלכות דקדושה מלכות דוד משיח, שעל-ידי-זה עקר ההמשכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה כנ"ל, שאז עקר השמחה בחינת (תהלים צז, א) "ה' מלך תגל הארץ" וכו', ועתה בגלותנו שמתגבר בחינת זרע עמלק שזהו בחינת פגימת הלבנה, על זה מקוננין "בכה תבכה בלילה" דיקא, שאז עקר הפגם של פגימת הלבנה המושלת בלילה וכו' וכנ"ל.

וזוה "גלתה יהודה מעני וכו' כל רדפיה השיגוה בין המצרים" (איכה א, ג), כל זה מרמז על גדל

התפשטות מלכות אדם עמלק שהוא בחינת הגלות הארוך האחרון הזה שהם מצירים ברדיפות גדולות מכל צד, כי הוא כלול מכל הסטרא אחרא והקלות עד אשר אין דרך לפנות "ימין ושמאל" (במדבר כב, כז) שזהו בחינת "כל רודפיה השיגוה בין המצרים", בחינת "סבוגי כמים כל היום הקיפו עלי יחד" וכו' (תהלים פח, יח). וזה "דרכי ציון אבלות מבלי באי מועד" (איכה א, ד), כי ברגלים נצטוינו לעלות לרגל לבית המקדש לראות את פני השם, ואז היה בחינת שלמות אדם הנ"ל, כי על-ידי-זה המשכנו בבית-המקדש מנקודה העליונה לנקודה התחתונה שזהו בחינת תקון הדרך של תשובה כמו שכתוב בהתורה הנ"ל, שנתתקן על-ידי הדרך הקדוש של העולי רגלים לבית-המקדש, ועתה בעוונותינו הרבים דרכי ציון אבלות מבלי באי מועד לעלות לרגל כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (פרגום שם ועין איכה-רבה שם ובפרוש 'מתנות-כהונה') הינו כנ"ל.

וזהו "היו צריה לראש" וכו' בחינת התגברות עמלק תקף הדמים שצריכין להכניעם על-ידי בחינת נקדה התחתונה. ובעוונותינו הרבים היו אלו הצרים לראש שהם רוצים לעלות לראש שהוא בחינת נקדה העליונה, שרוצים להתגבר לפגם גם שם חס ושלום שזהו בחינת חרבן בית-המקדש שהוא בחינת נקדה

העליונה כנ"ל.

ואיכה ב' עקרו פנגד נקדה העליונה בחינת חרבן בית-המקדש, כמו שכתוב: "איכה יעיב ה' באפו את חומת בתי ציון השליף משמים ארץ תפארת ישראל ולא זכר הדום רגליו" וכו' שהוא הבית-המקדש וכו' (עין בתרגום ובאיכה רבה שם), וזהו "השליף משמים ארץ", ואיתא בזהר הקדוש (חלק א' ריט.) ש'בחינת 'ארץ' השליף משמים וכו' עין שם הינו כנ"ל שהשליף נקדה התחתונה שהוא בחינת ארץ השליכה והרחיקה מנקודה העליונה שהוא בחינת שמים וכנ"ל.

ואיכה ג' בחינת פגם הוא"ו שהוא בחינת למנות מלך, כי כל איכה ג' "איכה יועם" (איכה ד, א) נאמר על הסתלקות יאשיהו המלך וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (איכה רבה שם).

(טז) וזה "זכר ה' מה היה לנו", בכאן כולל כל הג' קינות הנ"ל, שהם על פגם ג' נקודות הנ"ל. וזהו "הביטה וראה את חרפתנו", זה בחינת שאנו מבקשים מהשם יתברך שיביט ויראה את רבוי החרפות ובושות ושפיכות דמים שאנו סובלים וירחם עלינו על-ידי-זה לתקן בחינת נקדה התחתונה, כי עקר התשובה על-ידי חרפות ובזיונות ושפיכות דמים שסובלין ושותקין כנ"ל. וזה "נחלתינו נהפכה לזרים",

בחינת חרבן בית-המקדש נקדה העליונה כנ"ל. וזה גם כן "יתומים היינו ואין אב". כי אב בחכמה (זהו חלק ג' רצ.) בחינת נקדה העליונה, כי שלש ראשונות חשובות באחד, והם כלם בחינת נקדה העליונה, וכשנסתלק ונעלם נקדה העליונה מנקודה התחתונה על-ידי פגם העוונות חס ושלום, זה בחינת "יתומים היינו ואין אב", כי נחשבים כיתומים ממש שאין להם אב להשפיע להם כל צרכם. כי אין הנקודה העליונה מאירה ומשפיע כראוי שפע גשמיות ורוחניות לנקודה התחתונה שמשם אנו מקבלים כל ההשפעות פידוע (זהו חלק ב' קסב, רלה, חלק ג' קנ, חלק א' סד, רלג). וזהו "מימינו בפסך שתינו" וכו', שהשפע מתעכבת מאד גם בגשמיות הינו כנ"ל, וזה "מצרים נתנו יד אשור לשבע להם" וכו', כי עכשו רב השפע אצלם פידוע ומכרחים ישראל לזון מתמצית השפע שהם מקבלים בעוונותינו הרבים פמובא (זהו חלק ב' קנב: ועין חלק א' פד:). וזה "זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם" — 'זקנים' בחינת נקדה העליונה בחינת 'זקן-זה-קנה-חכמה' וכנ"ל, "בחורים מנגינתם", כי עקר ההמשכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה הוא על-ידי נגון ושמחה בחינת "עשרה מיני נגינה" (תקוני-זהר דף כז, קה) שעל-ידי-זה עקר הדבקות וההתחברות להשם יתברך להמשיך קדשת התנוצצות אלקותו ממעלה למטה מנקודה העליונה

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רלא

לנקודה התחתונה. ועכשו בעונותינו הרבים שבת כל זה, וזה "שבת משוש לבנו נהפך לאבל מחולינו", כי כשנמשך השפעת הדעת וכו' משם על-ידי בחינת הוא"ו שהוא בחינת 'למנות מלך', אז כל השמחה בחינת "ה' מלך תגל הארץ" וכו' כנ"ל. ועכשו שבת משוש לבנו וכו' וכו"ל. וזה "נפלה עטרת ראשנו אוי נא לנו פי חטאנו" שעל ידי חטאינו נחרב הבית-המקדש שהוא בחינת נקודה העליונה בחינת "עטרת ראשנו" וכו"ל.

(יז) וזה "אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור" וכו' (איכה ה, יט), 'כסאך' זה בחינת פסא הנ"ל שהוא בחינת נקודה העליונה (עין תקונים דף קד). שהוא בחינת פסא דמתכסיא לעלא מואו שבאל"ף.

כי בשעת החרבן חס ושלום שהוא בחינת הסתלקות השכינה, בחינת 'עשר מסעות נסעה השכינה' וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש-השנה לא.), אז דיקא מקבלין חיות מבחינת ההעלמה שנמשך חיות בהעלים גדול מנקודה עליונה שהוא בחינת "כבוד אלקים הסתר דבר" (משלי כה, ב) בחינת פסא דמתכסיא וכו', ומזה מקבלין חיות בהעלים גדול בשעת החרבן, ובשביל זה צועקין 'איכה' כמה פעמים שהוא בחינת 'אי"ה' מקום כבודו' וכו'. (פמוכא מזה בדברנו בהלכות יבום

וחליצה הלכה ד).

כִּי עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם שְׁנֵה עָקַר
 הַתְּקוּן שֶׁל בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר
 מִנְקוּדַת הָעֲלִיּוֹנָה לְנְקוּדַת הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 מַלְכוּת עַד שִׁתְּגַלֶּה מַלְכוּתוֹ לְעֵין כָּל, שֶׁעַל זֶה אָנוּ
 מְבַקְשִׁין כַּמָּה פְּעָמִים כָּמוֹ שִׁפְתוֹב: 'וְתַמְלֹךְ אֶתָּה ה'
 לְבִדְךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁפָּן כְּבוֹדְךָ וְכוּ', כַּפְתּוֹב 'יַמְלֹךְ ה'
 לְעוֹלָם אֱלֹקֶיךָ צִיּוֹן וְכוּ', עַד שִׁיקְיָם 'וַיַּדַּע כָּל פֶּעוּל כִּי
 אֶתָּה פִּעַלְתָּו וְכוּ', אֲבָל עַל-יַדֵּי חֲטָאִינוּ נִחְרַב הַבַּיִת-
 הַמִּקְדָּשׁ וְנִתְעַלַּם מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, וּמַלְכוּת דְּסִטְרָא-
 אַחְרָא מִתְגַּבְּרַת וְכוּ', וְכָל זֶה מִחֲמַת שְׂאִין נִמְשָׁךְ
 הַהֲאָרָה מִנְקוּדַת הָעֲלִיּוֹנָה לְנְקוּדַת הַתַּחְתּוֹנָה כִּי אִם
 מַעֲט דְּמַעֲט בְּהַעֲלִים נִפְלָא, וְאִז נֶאֱמַר "וַתִּרְדּוּ פְּלָאִים אֵין
 עוֹזֵר לָהּ", וְאִז צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אֵיךָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְכוּ' (כָּמוֹ
 שִׁפְתוֹב בְּלְקוּטֵי תַּנְיִנָא בְּסִימָן יב), שֶׁהוּא בְּחִינַת צְעָקַת 'אֵיכָה'
 וְכוּ' כַּנ"ל.

כִּי מְהֵאֱלָף הַנ"ל נַעֲשֶׂה פְּלָא בְּחִינַת "כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ
 דְּבַר לַמִּשְׁפָּט" וְכוּ', שְׁנֵהוּ בְּחִינַת "הַנְּנִי יוֹסִיף
 לְהַפְּלִיא אֶת הָעַם הַזֶּה הַפְּלֵא וּפְלֵא" וְכוּ', וְאִז צְרִיכִין
 לְחַפֵּשׁוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד וּלְצַעֵק הַרְבֵּה פְּעָמִים אֵיכָה בְּחִינַת
 בְּקִשְׁתָּ אֵי"ה הַנ"ל, עַד שֶׁעַל יַדֵּי הַבְּקִשָּׁה יִזְכֶּה שִׁתְּהַפְּךָ
 הִירִידָה לְעֲלִיָּה עַד שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ נִפְלָאוֹת

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים רלג

לְטוֹבָה בְּבַחֲיַנַּת "אַרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת", בְּחִיַּנַּת 'הַפְּלֵא חֲסֻדְךָ'
וְכוּ', עַד שְׁנֹזְכָה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְנֹזְכָה לְהַשְׁלִים בְּחִיַּנַּת
הָאֱלֹף הַנ"ל, עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה בְּחִיַּנַּת אָדָם הַנ"ל, שְׁעַל
זֶה נֵאמַר: (עֵין זְכוּיָה ח, ו) "וְהָיָה כִּי יִפְלֵא בְּעֵינַי
הָעַם הַזֶּה גַּם בְּעֵינַי יִפְלֵא עַל הַחֲסֻד הַגָּדוֹל אֲשֶׁר
אַעֲשֶׂה לָּכֶם".

וְכָל זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם בְּכַח שִׁבְת קֹדֶשׁ בְּחִיַּנַּת
הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִיַּנַּת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ שְׁנִקְרָא
פְּלֵא יוֹעֵץ וְכוּ', שְׁעֲצוּתוֹ נִפְלְאוֹת וְעֲמוּקוֹת מְאֹד שְׁזָהוּ
בְּחִיַּנַּת אֱלֹף אִוְרוֹת שְׁנִסְתַּלְקוּ עַל-יְדֵי חֲטָא הָעֶגְלָה שְׁאֵז
נִסְתַּלְקוּ הַכֹּתָרִים מִיִּשְׂרָאֵל (שְׁבַת פ"ח.) וּמִשָּׁה רַבְּנוּ חוֹזֵר
וּמְקַבְּלֵם בְּשִׁבְת וּמְאִירָם לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ' כְּמוֹ שְׁכַתוֹב
בְּכּוֹנּוֹת 'יִשְׁמַח מֹשֶׁה' וְכוּ' (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שְׁעַר הַשְּׁבַת פ"ח),
וּמִשָּׁם הוּא תּוֹסֵפוֹת קֹדֶשֶׁת שִׁבְת שְׁנִמְשַׁךְ מִבְּחִיַּנַּת מֹשֶׁה
עַל כֹּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי מַה שְׁזוֹכָה לְקָרֵב אֶת עֲצֻמוֹ
אֶל הַצְּדִיק וְאֶל הַשְּׁבַת וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יָכוֹל כֹּל אֶחָד
לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא וְכוּ' וְכַנ"ל.
וְעַל זֶה אָנוּ מְבַקְּשִׁין בְּסוּף הַקִּיְנוֹת: 'אַתָּה ה' לְעוֹלָם
תֵּשֵׁב כְּסֵאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר', שְׁבְכָל דוֹר וָדוֹר אֶפְלוּ עָתָה
בְּתַקְּףָה הַחֲרָבִין וְהַגְּלוּת אַף-עַל-פִּי-כֵן מְאִיר בְּהַעֲלֵם
בְּחִיַּנַּת 'כְּסֵאֲךָ', שֶׁהוּא בְּחִיַּנַּת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה בְּחִיַּנַּת
כְּסֵא דְמִתְכַסֵּיָא וְכוּ' כַּנ"ל, רַק שְׁאִין זוֹכִין שְׁתֵּאִיר נִקְדָּה

העליונה לנקודה התחתונה שתתגלה מלכותו כראוי לעין כל. ועל זה אנו צועקין ומתחננין "למה לנצח תשפחנו" וכו', מאחר שבאמת מתעלים בסאף בחינת נקודה העליונה בכל דור ודור גם עתה, על-כן "למה לנצח תשפחנו" וכו' רק תרחם עלינו ותשיבנו אליך שזהו שמסים: "השיבנו ה' אליך ונשובה" וכו'.

נמצא, שבסוף קינות איכות מרמז לנו הנביא שעדין השם עמנו אפלו בתקף החרבן רק שהוא בהעלים, על-כן צריכין להתחזק לטעון כל זאת עם השם יתברך הלא באמת אתה נעלם בינינו גם עתה וכו' כנ"ל על-כן אל תוסיף להסתיר פניך מאתנו רק 'השיבנו ה' אליך ונשובה' וכו'. וזה בחינת הדרך של בקשת איה שגלה רבנו ז"ל לבקשו ולחפשו יתברך תמיד וכו', ועל-ידי-זה יזכה סוף כל סוף שתהיה הירידה תכלית העליה כמו שכתוב בסימן יב הנ"ל.

(יח) וזה בחינת שבת נחמו אחר תשעה באב, כי עקר הנחמה מכל הצרות, הפולין בחרבן בית-המקדש הוא שבת שהוא בחינת הצדיק האמת כנ"ל בחינת (בראשית ה, כח, כט) "ויולד בן ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו" וכו' (פמוכא בלקוטי תנ"גא סימן ב) כי על-ידי-זה זוכין לתשובה שזה עקר הנחמה, כמו שכתוב: (ישעיה נז, יח) "ואשלים נחמים לו ולאבליו" וכמו

לְקוּטֵי הַלְכוּת שַׁבַּת ז' אֲחֵי-חַיִּים רֵלָה

שְׁפָתוֹב בּוֹהַר הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ב' קו:) בְּעִנְיַן הַמְּלֶאכִים עִם
הָאָדָם שְׁמֵת־אֲבָלִים כְּשִׁחוּטָא חַס וְשְׁלוֹם, וְכִשְׁשָׁב
בְּתִשׁוּבָה נֶאֱמַר עָלָיו: "וַאֲשַׁלֵּם נַחֲמִים לוֹ וְלֶאֱבָלָיו"
וְכוּ'. וְזֶהוּ נֶחֱמוּ נֶחֱמוּ ב' פְּעָמִים בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל
תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת שְׁמִירַת שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת הַנִּ"ל שְׁבָהֶם
תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה כַּנִּ"ל.

וְזֶה "דְּבָרוֹ עַל לֵב יְרוּשָׁלַיִם", כִּי בְּהֵלֵב שָׁם מְשַׁכֵּן
הַדְּמִים שְׁבִשְׁבִיל זֶה צְרִיכִין לְסַבֵּל שְׁפִיכַת דְּמִים
וּבְזִיוּנוֹת שְׁהֵם עָקַר הַתְּשׁוּבָה וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְנַחֲמוֹת
הַנִּ"ל. וְזֶהוּ "דְּבָרוֹ עַל לֵב יְרוּשָׁלַיִם" לְנַחֲמָה מֵהַצָּרוֹת
וְשְׁפִיכַת דְּמִים הַרְבֵּה שְׁסַבְּלָנוּ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִזְכָּה
לְנַחֲמָה כַּנִּ"ל, וְזֶהוּ "כִּי מְלֶאכָה צָבָאָה" וְכוּ' בְּחִינַת מְלוּי
הָאוֹר הַנִּמְשָׁךְ מִנְקֻדָּה הָעֲלִיוֹנָה לְנִקּוּדָה הַתַּחְתּוֹנָה וְכוּ'
כַּנִּ"ל. וְזֶהוּ "כִּי לְקַחְהָ מִיַּד ה' כְּפָלִים" וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי
הַצְּדִיקִים שְׁעָשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְסָבְלוּ שְׁפִיכַת
דְּמִים עַל שְׁפִיכַת דְּמִים פְּעָמִים אֵין מְסָפֵר וְכוּ',
עַל-יְדֵי-זֶה מְנַחֲמָם וְאוֹמֵר לָהֶם "כִּי לְקַחְהָ מִיַּד ה'
כְּפָלִים בְּכָל חַטָּאתֶיהָ", "כִּי לְקַחוּ בְּכָפְלִים" שְׁפִיכַת
דְּמִים וְכוּ', בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכוּ', שְׁזֶהוּ
בְּחִינַת נֶחֱמוּ נֶחֱמוּ ב' פְּעָמִים וְכוּ' ל.

וְזֶה "קוֹל קוֹרָא בְּמִדְבָּר פָּנּוּ דְרָךְ ה'", "בְּמִדְבָּר" דִּיקָא
בְּחִינַת אֵלוֹ הָעוֹשִׂים עֲצָמָן כְּמִדְבָּר כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם

על הרבה בר בר חנה: (בבא בתרא עג:) 'זמנא חדא קא אזלינן במדברא וכו', וזהו "פנו דרך ה'" בחינת הדרך לתשובה הנזכר שם שנעשה על-ידי זה שעושין עצמן כמדבר לדוש וסובלין שפיכת דמים וכו' כנ"ל. "ישרו בערבה מסילה לאלקינו" שאפלו בתכלית ערבה וחשוף מאד גם שם מישרים הצדיקים הנ"ל מסילה לאלקינו, כי עושים גם שם מסילות ודרכים ישרים לשוב אל השם יתברך מכל מיני ירידות שבעולם, בבחינת (תהלים קלט, ח) "ואציעה שאול הנגף" וכו' כנ"ל, וזה "כל גיא ינשא" בחינת נקדה התחונה "וכל הר וגבעה ישפלו" בחינת נקדה העליונה, הינו שיתתברו ויתקשרו נקדה התחונה עם נקדה העליונה בבחינת (עין מגילה לא.) 'במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו', שהשם יתברך בעצם ענותנותו משפיל עצמו להאיר בנקודה התחונה בחינת מלכות להרים מלכות דקדושה למעלה שזהו עקר התקון כנ"ל.

וזה "ונגלה כבוד ה'" בחינת "כבוד אלקים הסתר דבר" הנ"ל שנזכה שיהיה נגלה זה הכבוד לעין כל להאיר כבוד השם על כל פני תבל שיקים "וכבוד ה' מלא את הארץ" וכו' שכל זה נזכה על-ידי הצדיקים בחינת שבת שעל-ידי זה נזכה לבנין בית-המקדש, שאז יקים (יחזקאל מג, ב) "והארץ האירה מכבודו" בחינת

לקוטי הלכות שבת ז' ארחהיים רלו

”ברוך ה' אלקים אלקי ישראל עושה נפלאות לבדו”
(תהלים עב, יט) וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את
כל הארץ אמן ואמן.

הלכות תחומין

(יט) וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה (עירובין מא, מה
ועוד) בחינת ב' אלפין כי שבת בחינת תשובה
שעל-ידי-זה נעשה בחינת אלף הנ"ל שהוא בחינת אדם
וכו', וכל זה נעשה על-ידי בחינת, אהי"ה בחינת 'אנא
זמין למיהוי' ולית אהי"ה בלא אלף (תקוני זהר צ:)
בחינת אלף הנ"ל, וצריכין לעשות תשובה על תשובה וגם
צריכין להיות בקי בהלכה בקי ברצוא (יחזקאל א, יד) בקי
בשוב בקי בעיל בקי בנפיק (עין זהר חלק ב' ריג חלק ג' רצב)
בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנני"
שזהו בחינת סוד פונת אלול שעל-ידי-זה זוכין לילף
בדרכי התשובה, וזהו בעצמו בחינת תשובה על
תשובה כמובא בדברנו במקום אחר.

כי אי אפשר לזכות לבקיאות הנ"ל כי אם מי שחזק
בעצמו לילף בדרכי התשובה תמיד, יהיה אף
שיהיה וכו', וכל זה אי אפשר לזכות כי אם בכח הצדיק
שעושה תשובה על תשובה תמיד וכו' וכנ"ל. וכל זה
בחינת שבת כנ"ל, על-כן תחום שבת אלפים אמה

בְּחִינַת ב' אֶלְפִין הַנ"ל, כִּי תְּשׁוּבָה בְּחִינַת אֶלֶף בְּחִינַת אֱהִי"ה, אָבֵל צְרִיכִין תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, וְגַם צְרִיכִין ב' בְּקִיאוֹת הַנ"ל בְּחִינַת אִם אָסֶק שָׁמַיִם וְכוּ' וְאַצִּיעָה שָׂאוֹל הַנֶּגֶד וְכוּ', עַל-כֵּן הֵם ב' אֶלְפִין, כִּי כָל תְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת אֶלֶף בְּחִינַת אֱהִי"ה 'אֲנֵא זְמִין לְמִיְהוּי' וְכוּ', כִּי בַשֶּׁבֶת נֶאֱמַר "שְׁבוּ אִישׁ תַּחֲתָיו אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ", כִּי הוּא יוֹם שְׁבִיתָה וּמְנוּחָה שָׁאִין בּו טְלִטּוּלִים לְדַרְכִים, כִּי כָל הַדַּרְכִים וְהַטְלִטּוּלִים שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל הֵם בְּשִׁבִיל בְּרוּרִים, לְבַרֵר נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִבֵּין הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּתְּפָזְרוּ בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ מִחֶטָּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וּמִחֶטָּאֵי כָל הַדּוֹרוֹת וּבְשִׁבִיל זֶה צְרִיכִין לִילֵף בְּדַרְכִים לְבַרֵר, וְזֶהוּ בַעֲצָמוֹ בְּחִינַת מֵה שֶׁאָמַר אַדְמו"ר ז"ל (לקויטי מוהר"ן חלק א' סימן מ) שֶׁכָּל הַדַּרְכִים הֵם בְּשִׁבִיל לְתַקֵּן פְּגָם הָאֱמוּנָה שֶׁנִּפְגַּמְתָּ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹת (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אֱמוּנָה אוֹת כב; שִׁיחוֹת הַר"ן לב), כִּי "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֱמוּנָה" (תְּהִלִּים קיט, פו), וְכִפִּי הַפְּגָם שֶׁפּוֹגֵמִין בְּאִיזָה עֲבָרָה אוּ בְּטוֹל מְצָוָה, כֵּן נִפְגַּמָּה הָאֱמוּנָה חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה לְתַקֵּן פְּגָם הָעוֹן שֶׁהוּא פְּגָם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְשִׁבִיל זֶה בָּאִים טְלִטּוֹל הַדַּרְכִים כַּנ"ל, וּמִי שֶׁזוֹכָה לִילֵף אוּ לִסַּע בְּדַרְךְ כָּרְאוּי לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁיִּזְכּוֹר תָּמִיד אֶת הַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ בְּבְחִינַת "בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךְ" (דְּבָרִים ו, ז), וּבְכַפְרֵט בְּדַרְךְ שֶׁצְרִיכִין לְזַהֵר בְּיוֹתֵר לְזַכּוֹר בַּהֲשֵׁם יְתָבָרֵךְ כִּי 'כָּל הַדַּרְכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה'

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רלט

(ירושלמי ברכות ד, ד), ועקר הספנה שמחמת טלטול הדרך יכול לשכח בהשם יתברך וכו' שמשם כל הספנות גם בגשמיות, ומי שזוכה לילך בדרך פראוי לישראל, אזי הדרך הוא בבחינת (תהלים קיט, ל) "דרך אמונה בחרתי", בבחינת דרכי התשובה, אבל עקר תקון הדרך תקון האמונה תקון דרכי התשובה, הוא בשבת, שאז אין ברור, רק כל הברורים של כל ימי החל שבין למקומם בשבת ובאים למקום מנוחתם בבחינת מנוחת שלהן והשקט ובטח וכו'.

ועל-כן אז בשבת אסור אפלו לפסע פסיעה גסה (שבת קיג:), כי אז עקר תקון התשובה שהוא בבחינת שבת שהוא בבחינת 'אומרים לו המתן' (יומא לט.) שאי אפשר לפסע פסיעה גסה, כי שלמות התשובה בבחינת שבת הוא בבחינת מתינות בבחינת המתן הנ"ל, ועל-כן אסור בשבת לילך בדרכים רחוקים כיון כי אלפים אמה לטיול שהוא בבחינת תחום שבת, כי כל הדרך וההלך של שבת הוא רק בבחינת דרכי התשובה שנשלמין בשבת ובאים למנוחתם, ועל-כן הם אלפים אמה בבחינת ב' אלפין הנ"ל שהם בבחינת דרכי התשובה וכנ"ל.

(כ) וזה בבחינת "לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים" (שיר-השירים ז, ג), 'נלינה בכפרים', ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: (שיר-השירים רבה

שם עירובין כא:) בכופרים שהם הרשעים שנתרחקו מאד מהשם יתברך שגם הם צריכים להחזירם בתשובה שזה בחינת "ואציעה שאול הנגף" להכניע ולבטל הרע שלהם, שהוא בחינת 'להכרית זרעו של עמלק' שהוא בחינת להכניע הרע הגמור של הדם שפחלל השמאלי ולברר הטוב מהם להשיבם בתשובה, 'נשכימה לכרמים', הם בחינת הכשרים והצדיקים שנקראים 'כרמים', כמו שכתוב: (הושע ב, יז) "ונתתי לה את כרמיה משם" כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (עין ילקוט שמעוני שם), וכן "לא יפנה דרך כרמים" (איוב כד, יח) כמו שפרש רש"י שם. כי גם הצדיקים צריכין להיות בתשובה תמיד כנ"ל, שזהו בחינת "אם אסק שמים שם אתה", וכל זה נאמר בשיר השירים לענין קדשת שבת כמובא בכתבים (עין שער הפנוות קבלת-שבת דרוש א), שאז עקר הדרך לצאת אל השדה הוא רק בשביל בחינת דרכי התשובה שנשלמין אז, בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגף שזהו בחינת גלינה בכפרים נשכימה לכרמים וכו' וכנ"ל, וזה שם אתן את דודי לך, כי זה עקר השלמות החבור והאהבה בין כנסת-ישראל להשם יתברך כשנשלם דרכי התשובה כנ"ל, וזה הדודאים נתנו ריח שני דודאים הטובים והרעים כמו שפרש רש"י שם הינו כנ"ל.

(כא) ובשביל זה נוסעים לצדיקים על שבת, כי כל צדיק הוא בחינת משה כמו שכתוב במקום אחר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב, ט), ועקר סוד קדשת שבת הודיע השם יתברך למשה שילך ויודיע לישראל בחינת "לך והודיעם" כנ"ל, וכן בכל דור ודור צריכין לבא להצדיק האמת שיודיע לו קדשת שבת שהוא בחינת תשובה, כי בודאי עקר מה שנוסעים לצדיקי אמת הוא כדי לזכות לתשובה מכל מקום שהוא, כי מי שנוסע ובא להרב בשביל פניה אחרת כדי לקבל ממנו איזה רבנות או התמנות אחר וכו', אין זה בכלל התקרבות לצדיק כלל, כי הרי הוא נוסע בשביל כבוד עצמו, אבל עקר ההתקרבות להצדיק הוא כשפונתו להשם לבדו כדי שיקרבו להשם יתברך וישיבהו במקום שנפל לשם וכו', ועל-כן הרב נוסעים על שבת, כי עקר דרך התשובה שהוא בחינת בקי בהלכה וכו', בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנב" הוא על-ידי קדשת שבת כנ"ל.

(כב) ועל-כן כל ההכנה לקדשת ראש-השנה ועשרת ימי-תשובה ויום-כפור הוא על-ידי שבתות שמקדם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין מגילה לא: בתוספות ד"ה ראש-חדש אב וטור סימן תכח) שתקנו לקרות קדם ראש-השנה תלתא דפרענותא בהג' שבתים

שְׁבִין הַמְצָרִים, וְאַחֲרֵיכֵן שְׁבַע דְּנִחְמָתָא וְתִרְתִּי
 דִּתְיֻבָּתָא, כִּי עָקַר קִדְשָׁת רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְיוֹם-כְּפוּר הוּא
 לְזִכּוֹת לְתִשׁוּבָה כִּי הֵם עֲשֶׂרֶת יָמֵי תִשׁוּבָה, וְעָקַר
 הַתִּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי שַׁבַּת כַּנִּ"ל, כִּי עָקַר הַיַּחְוּד בֵּין
 מֹשֶׁה וַיהוֹשֻׁעַ שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲמָה וּלְבָנָה (כְּבֹא בַתְּרָא עַה).
 נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הוּא עַל-יְדֵי קִדְשָׁת
 שַׁבַּת כַּנִּ"ל כִּי עָקַר הַתְּקוּן הוּא שְׁבַחֲחִינַת מֹשֶׁה וְכוּ', יָאִיר
 לְבַחֲחִינַת יְהוֹשֻׁעַ וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁלַם בְּחִינַת אֶלֶף
 וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשַׁבַּת עַל הַכֹּסֵא שְׁזֶה נַעֲשֶׂה עָקְרוּ בְּשַׁבַּת
 בְּבַחֲחִינַת 'בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל כֹּסֵא כְבוֹדוֹ'
 וְכוּ'.

(כג) כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא חַס וְשָׁלוֹם, אֲזִי כְּפִי חֲטָאוּ נִסְתַּלַּק
 וְנִתְעַלַּם נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְאִינָה מְאִירָה לְנִקְוֹדָה
 הַתַּחְתּוֹנָה שְׁזֶה בְּחִינַת פְּרוּד שְׁזֶה עָקַר הַפְּגָם שֶׁל כָּל
 הָעֲוֹנוֹת חַס וְשָׁלוֹם וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְרַב הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ
 שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁנִּסְתַּלַּקָה לְמַעְלָה וְאִינָה
 מְאִירָה כְּרָאוּי בְּנִקְוֹדָה הַתַּחְתּוֹנָה. כִּי מְבֹאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה
 הַנִּ"ל שֶׁהַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
 וְעַל-כֵּן כְּשֶׁגָּבְרוּ הָעֲוֹנוֹת וְנִסְתַּלַּקָה נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה
 לְמַעְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִחְרַב הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁהוּא מְכוּן
 לְשַׁבַּתוֹ שֶׁמִּשָּׁם הֵיטָה מְאִירָה נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה לְנִקְוֹדָה
 הַתַּחְתּוֹנָה, וְאִזּוּ הוּא בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת הַשְּׁכִינָה בְּחִינַת

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רמג

עָשָׂר מַסְעוֹת נִסְעָה שְׂכִינָה וְכוּ', וְאֵז כָּל חַיּוּתָנוּ הוּא
דִּיקָא מֵהֶעֱלָמָה שֶׁל הַמַּאֲמָר סְתוּם שְׁמַחֲיָה כָּל
הַמְּקוֹמוֹת הָרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' כַּמּוּבָן בְּהַתּוֹרָה
'וְאִיָּה הַשָּׂה לְעֵלָה' (בְּסִימָן יב), וְאֵז צְרִיכִין לְצַעֵק אִיכָּה
שֶׁהוּא בְּחִינַת אִיָּה (וְכַמְבָּאָר כָּל זֶה בְּמָקוֹם אַחֵר
בְּהַלְכוֹת מְלִיחָה הַלְכָה ג, שְׁמַבְאָר שֶׁם עֲנִין תְּשַׁעֲהָ-בְּאָב
וּבֵין הַמְּצָרִים וְכוּ' עֵינֵי שֶׁם).

זֶהוּ בְּחִינַת הַג' שַׁבָּתִים שֶׁל בֵּין הַמְּצָרִים שְׁמַתְחִילִין
מִשְׁבַּעַה עָשָׂר בְּתַמּוּז שָׁבוּ נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת עַל-
יְדֵי חֲטָא הָעֶגְל (תַּעֲנִית כו: פָּרְקֵי רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר פָּרַק מו), כִּי שְׁבִירַת
הַלּוּחוֹת שְׁשֻׁבַר מִשֶּׁה בָּעֵת שֶׁרָאָה עֲצָם הַחֶרֶבֶן שְׁעָשׂוּ
מַעֲשִׂים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים כְּאֵלָה שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה הָעֶגְל שֶׁהוּא
עֲבוּדָה-זָרָה שֶׁהוּא "קִיא צוֹאָה בְּלֵי מָקוֹם" (יִשְׁעִיָּה כח, ח),
וְגַם "וַיִּקְוּמוּ לְצַחֵק" וְכוּ' (שְׁמוֹת לב, ו) כְּמוֹ שְׁדַרְדְּשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תַּנְחומָא שָׁם כ) וּמוּבָא בְּפִירוּשׁ
רַש"י, וְאֵז שְׁבַר מִשֶּׁה אֶת הַלּוּחוֹת וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַסִּכִּים
עַל יְדוֹ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שַׁבָּת פז.),
כִּי בְּזֶה שְׁשֻׁבַר אֶת הַלּוּחוֹת עָשָׂה תְּקוּן נִפְלָא, הֵינּוּ
שֶׁרָאָה שְׁעַתָּה אִי-אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן לְקַבֵּל שׁוּם קְדוּשָׁה
בְּאַתְגְּלִיא כִּי-אִם בְּדַרְךְ הָעֵלָם עַל-יְדֵי בְּחִינַת בְּקוּשָׁה
וְחַפּוּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אִיָּה' הַנ"ל, שֶׁהוּא מַאֲמָר סְתוּם
שְׁמַחֲיָה כָּל מְקוֹמוֹת הָרְחוּקִים אֲפִלּוּ הַנִּקְרָאִים מְקוֹמוֹת

המטנפים כמו שכתוב בהתורה הנ"ל.

וזהו בחינת שבירת הלויות והאותיות פרחו למעלה (פסחים פז). ונסתלקה הקדשה למעלה שהם אותיות התורה שעל ידם עקר התגלות כבודו בעשרה מאמרות שהם בחינת עשרת הדברות, ועל-ידי-זה המשיך תקון בחינת בקשת א"ה הנ"ל להורות שעכשו כל התקון הוא דיקא על-ידי ההעלמה וההסתלקות שמי שרוצה לחוס על עצמו כשרואה עצם החרבן צריך לחפש ולבקש א"ה מקום כבודו, כי כבודו נסתלק ונתעלם מאד וכו', ובשביל זה צועקין איכה בחצות ובתשעה באב, בחינת א"ה הנ"ל, ואז בין המצרים כל התקון על-ידי ג' שבתים שבין המצרים שקורין בהם תלתא דפרענותא לעורר ישראל בתשובה, ועקר התשובה אז הוא על-ידי בקשת א"ה הנ"ל, שהוא בחינת צעקת איכה וכנ"ל.

ועל-כן הם ג' שבתים כנגד ג' ראשונות שהם בחינת מאמר סתום בחינת נקדה העליונה שהוא בחינת פסא דמתפסא וכו' שהוא בחינת נקודת סגול שכלול מג' נקודות, כי שלש ראשונות חשובות כאחת וכלם פלולים בבחינת פתור (עין בתקוני זהר פא:) מאמר סתום (עין שבת קד. ובמהרש"א שם), כי עליהם נאמר 'במופלא ממה אל תדרש' (חגיגה יג.) פמובא (זהר חלק ב' כב.) על פסוק (דברים ד, לב) "ולמקצה השמים ועד קצה

השמים" אתה שואל שהם בחינת ז' ימי הבנין וכו', והכלל, כי עקר התקון כשיש יחוד בין חמה ולבנה בין משה ויהושע שהם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה שהוא כשמכניעין זרע עמלק שהוא בחינת תקף הדם שפחלל השמאלי וכו' ואז מאירה הנקודה העליונה בנקודה התחתונה שמשה מאיר ליהושע דרך בחינת הוא"ו שבתוך האלף, ואז נשלם האלף ונעשה אדם לשבת על הפסא וכו', וכל זה לא יהיה בשלמות כ"אם כשיבנה בית-המקדש שהוא בחינת נקדה העליונה וכו', אבל בעת החרבן שהוא בחינת בין המצרים אז התקון רק על ידי צעקות איכה שהוא בחינת בקשת איה הנ"ל.

אבל גם זה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי קדשת שבת קדש שאז מאיר בחינת א"ה, ואז זוכין לעלות לשם בקדשה, כי אז הוא עלית כל העולמות עד המאמר סתום, ובכח זה יכולין להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל לזכות לתשובה שלמה אפלו הירודים מאד שהם בבחינת ונפיק שיוכלו למצוא את השם יתברך על-ידי בקשת וחיפוש איה מקום כבודו (וכמבאר כל זה בהלכות שבת הלכה ה, עין שם היטב), וע"ן בדברינו היטב ענין בקשת א"ה הנ"ל שהעקר שאפלו כשאדם רואה בעצמו שנתרחק מאד מאד על-ידי מעשיו הרעים

ומגנים מאד עד שנפל חס ושלום לבחינת מקומות המטנפים גם אז אל יתיאש את עצמו בשום אופן רק יבקש וידרש ויחפש גם משם איה מקום כבודו יתברך וכו' ועל-ידי-זה תהיה הירידה תכלית העליה כמבאר בסימן יב הנ"ל ובמקומות שדברנו מזה, עין שם.

(כד) ואחר תשעה באב קורין ז' דנחמתא, פי על-ידי האבלות של כלל ישראל בג' שבועות ובתשעה באב, על-ידי-זה נמשך בחינת בנין בית-המקדש כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (תענית ל:) 'כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה' כמובא בספרים (שער הפונות בין המצרים פט:) שבסוף יום תשעה באב נצמח צמיחת קרן משיח (ועין איכה רפתי א.) ואז השם יתברך מנחם אותנו בכל מיני נחמות שהם ז' דנחמתא שקורין מן שבת נחמו עד ראש-השנה שבהם מתחיל המתקת החרון-אף של חטא העגל כמו שכתוב במקום אחר, ועל-כן הם שבועה דנחמתא כנגד בחינת הואו שבתוך האלף שמאיר לנקדה התחתונה עתה שהם בכללם שבועה על-ידי שממשיך האור מבחינת צמיחת קרן משיח שאז נתתקן כל הנ"ל ומאירה נקדה העליונה בנקדה התחתונה כראוי על-ידי בחינת הוא"ו שנה עקר התקון פנ"ל. וכל זה קורין קדם ראש-השנה ועשרת ימי-תשובה, פי עקר קדשת ראש-השנה ועשרת

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רמז

ימי-תשובה ויום-כפור הוא על-ידי השבתים אלו שקורין בהם אלו ההפטרות, פי עקר התקון על-ידי שבת כנ"ל, ועל-כן קורין אחר-כך תרתי דתיובתא תרתי דיקא, בחינת תשובה על תשובה שזה בחינת 'אלמלי שִׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת' דיקא כנ"ל (באות ח).

(כה) וזה ידוע שכל התקונים שישִׁרָאֵל עוסקין בראש-השנה ויום-כפור הכל נגמר בשמיני-עצרת ושמת-תורה שאז עקר גמר התקון והיחוד (שער הכונות ענין סכות דרוש ג, ט), ואז מסימין התורה ומתחילין אותה מחדש "בראשית" וכו' ומסימין בשבת שהוא פרשת "ויכלו", כי זה עקר גמר כל התקונים שעסקנו בהם מאול וראש-השנה וכו' עד עתה, הכל כדי להמשיך ולהאיר בנו קדשת שבת שהוא בחינת תשובה שיזכו מעתה כל ישראל להתחיל לקיים התורה מחדש ולשוב בתשובה כל אחד מכל מקום שהוא, שיהיה נמשך עלינו בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל בחינת 'בקי בעיל בקי בנפיק' בחינת "אם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" וכו', שעל-ידי-זה נשלם האלף ונעשה אדם לשבת על הפסא וכו' שכל זה נמשך על-ידי קדשת שבת שאז מאיר בחינת משה ליהושע שבזה מסימין התורה שמשה מת ונסתלק, "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה" וכו' (דברים לד, ט) ומסימין, "ולכל

הִיד הַחֲזָקָה וְלִכְל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינַי
 כָּל יִשְׂרָאֵל" (שם יב) שְׁשֹׁבֵר אֶת הַלּוּחֹת לְעֵינֵיהֶם (ספרי
 שם), כִּי זֶה כָּל תִּקְוָה גְבוּרָתוֹ בְּיוֹתֵר מִכָּל הַנּוֹפְלָאוֹת
 שֶׁעָשָׂה כַּמּוֹכֵן בְּפִסּוּק זֶה עַל-פִּי דְרִשְׁת רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
 הַנ"ל, שֶׁדָּרְשׁוּ עַל פִּסּוּק זֶה שְׁשֹׁבֵר אֶת הַלּוּחֹת, כִּי
 בְּוֹדָאֵי הִיא גְבוּרָה נִפְלְאָה וְחִדּוּשׁ נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי
 בְּזֶה הַמְּשִׁיף בְּחִינַת תִּקּוּן בְּקִשְׁת אִי"ה הַנ"ל, שֶׁבְּזֶה יֵשׁ
 תִּקְוָה גְּדוּלָה אֲפִלּוּ לְכָל הַנוֹפְלִים מְאֹד, בְּחִינַת מְקוֹמוֹת
 הַמְּטוֹנְפִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הִרְהוּרֵי גְאוּף מְגוֹנִים מְאֹד
 וְכַפִּירוֹת וְהִרְהוּרִים וְעַקְמִימוֹת שֶׁבֵּלֵב נִגְד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
 וְקִשְׁיוֹת וְכו', שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה-זָרָה וְכו', וְאֶף-עַל-
 פִּי-כֵן גַּם לָהֶם יֵשׁ תִּקְוָה אִם יִרְצוּ עַל-יְדֵי בְּקִשְׁת אִי"ה
 הַנ"ל שֶׁזֶה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי שְׁבִירַת הַלּוּחֹת כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן
 אַחֲרֵי-כֵן מִתְחִילִין בְּרֵאשִׁית שֶׁהוּא מְאֹמֵר סְתוּם בְּחִינַת
 אִי"ה הַנ"ל וּמְסִימִין בְּשֶׁבֶת, כִּי עֶקֶר הַתִּקּוּן עַל-יְדֵי
 קִדְשַׁת שֶׁבֶת כַּנ"ל (וְעַיֵן עַיֵן זֶה לְעֵיל בְּאוֹת כַּג וּבַהֲלֻכוֹת נְפִילַת אִפִּים
 הִלְכָה וְאוֹת ז').

(כו) וְעַל-כֵּן נִסְתַּלֵּק מֹשֶׁה בְּשֶׁבֶת בְּשַׁעֲתָא דְמִנְחָה בְּרַעְוָא
 דְרַעְוִין (זהר חלק ב' פח:) כִּי הַמְּשִׁיף תִּקּוּן הַנ"ל
 לְכָל הַנוֹפְלִים וְהִרְחוּקִים הַנ"ל, כִּי נִסְתַּלֵּק בְּקִדְשָׁה
 נוֹרָאָה לְבְחִינַת 'אִי"ה', כִּי "לֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבוּרָתוֹ"
 (דְּבָרִים לד, ו) כִּי שֵׁם הוּא תְּכֻלִּית הַיְדִיעָה דְּלֹא נִדְע

לקוטי הלכות שבת ז' ארחה-חיים רמט

שָׁזָהוּ בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבָּת (כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא בְּסִימָן פּג) וּמִשָּׁם מִמְשִׁיךְ הָאָרָה לְבְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שְׂיֻכַּל לְהָאִיר בְּכָל יִשְׂרָאֵל דִּרְךָ זֶה לְחִזּוּק וְלְעוֹרֵר וְלְסַמֵּךְ אֶת כָּל הַנוֹפְלִים מְאֹד לְבַל יִתְיַאֲשׁוּ בְּשׁוּם אַפֵּן, רַק גַּם הֵם יִחְפְּשׂוּ וַיִּבְקְשׂוּ אֶת כְּבוֹדוֹ בְּבְחִינַת 'אֵיהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ' עַד שְׂיֻזְכוּ בְּכָל פַּעַם לְמוֹצָאוֹ שְׂיֻאִיר פָּנָיו אֲלֵיהֶם וַיּוּכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל וְכוּ' גַם הֵם, כִּידוּעַ כָּל זֶה לְמִי שֶׁהִתְחִיל לִיכְנוּס בַּדַּרְכִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁכָּבַר נִתְרַחַק כָּל-כֶּף שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּלֵל וְכוּ', אֵף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ 'אֵיהּ' וְכוּ' כַּנ"ל, בְּתוֹךְ כֶּף עוֹזְרוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁגַם הוּא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל קִצָּת, וְאִם הוּא חִזּוּק בְּזֶה כָּל יָמָיו יְהִי אַחֲרֵיתוֹ טוֹב לְנִצָּח, וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּקִיאוּת בְּהִלְכָה הַנ"ל, שְׂמִמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׂמוֹדִיעַ וּמִמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבָּת שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה תָּמִיד אֵיךְ שֶׁהוּא בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא בְּעֲלֵיהּ וּבִירִידָה עַד שְׂיֻשׁוּבוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂעַל-יְדֵי-זֶה תָּבֵא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה.

וְעַל-כֵּן בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה מִפְּטִירִין מִיָּד בִּיהוֹשֻׁעַ (פָּרָק א) :
"מֹשֶׁה עֲבָדִי מֵת וְעַתָּה קוּם" וְכוּ' (עֵינִי לְקַמּוֹ).

(כז) וְזֶה "כִּי יָד עַל כֶּסֶף יֵה מְלַחֲמָה לֵה" בְּעִמְלֵק מְדוּר
דְּוֹר" (שְׁמוֹת יז, טז) שְׂאֵינִי כְּסֹאוֹ שְׁלָם וְאֵינִי שְׂמוֹ

שְׁלֵם עַד שְׂימְחָה זְכוֹר עֲמֶלֶק (תַּנְחוּמָא סוף תַּצֵּא). כִּי הָעֶקֶר
 הוּא לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק, שְׂוֵה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת
 יְהוֹשֻׁעַ דִּיקָא בְּחִינַת "צֵא הַלָּחֵם בְּעֲמֶלֶק" שֶׁהוּא בְּחִינַת
 נִקְדָּה הַתַּחְתּוּנָה, אָבֵל אִי אֶפְשָׁר לִיהוֹשֻׁעַ לַעֲשׂוֹת דְּבָר
 כִּי אִם בְּכַחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב: "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְכוּ', וְכָל יְמֵי
 הַגָּלוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לִוְחֵם עִמּוֹ, וְאִז אֵין הַכֶּסֶּא שְׁלֵם,
 חֶסֶר הָאֱלֹף הַנִּל, וְכֵן אֵין הַשֵּׁם שְׁלֵם, כִּי כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה
 בְּחִינַת 'אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא' זֶה עֶקֶר בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת
 הַשֵּׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הַנִּי"ה בְּאֵלְפִין שְׁעוּלָה
 מ"ה (תַּקוּנֵי-זֶהַר כו.) בְּגִימָטְרִיא אָדָם (זֶהַר חֶלֶק ב' צד חֶלֶק ג' לג)
 שְׁנֵשֵׁלֵם כְּשֶׁמְכַנְיַעִין הַדָּם שְׂיוֹנֵק כְּשֶׁנִּסְתַּלֵּק חֶסֶם וְשְׁלוֹם
 הָאֱלֹף שְׁבָאֲמַצֵּעַ הוּא שֶׁל שֵׁם מ"ה, שְׂאִז עוּלָה דָם
 בְּחִינַת אַחֲוֵי פְּנֵי אֶהֱי"ה עוּלָה דָם כְּמוֹכֵן כָּל זֶה בְּכַתְּבֵי
 הָאֲר"י ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת (מְבוֹא שְׁעָרִים שְׁעַר ב דף מח) עַל-פִּי
 דְּרַכּוֹ הַקֹּדֶשׁ.

וּבְכָל יוֹר וְדוֹר כְּפִי מָה שְׂמַתְגַּבֵּר כָּל אֶחָד לְהַתְקַרֵּב
 לְהַצְדִּיק הָאֲמֶת מִתּוֹךְ בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיַכַת דְּמִים
 הַרְבֵּה, כֵּן מֵאִיר בְּחִינַת מֹשֶׁה לְבְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שְׁהֵם
 בְּחִינַת רַב וְתַלְמִיד וְכוּ' כַּנִּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה כּוֹרְתִין זָרְעוֹ
 שֶׁל עֲמֶלֶק וְנַעֲשִׂין כָּל הַתַּקוּנִים הַנִּל, אָבֵל הַמְּלַחְמָה
 אֲרַכָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי עֲמֶלֶק הוּא מְעוּלָם רְצוּעָה מְרֵדוֹת

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רנא

לְיִשְׂרָאֵל (במדבר רבה יט, יא) וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכֹל פַּעַם מְאֹד מְאֹד
בְּכֻלָּיוֹת וּבְפִרְטוּיֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל כֵּן הִזְהִירָנוּ
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (דברים כה, יז) "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ
עִמָּלֶק", כִּי צָרִיכִין לְזַכֵּר הַיֵּטֵב מִלְחַמָּתוֹ הַגְּדוּלָּה כְּדֵי
לְבָרַח בְּכֹל פַּעַם אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת וּלְתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה,
כִּי רַק הוּא לּוֹחֵם מִלְחָמַת עִמָּלֶק בְּכֹל דּוֹר וּמְכַנִּיס דְּרָכֵי
הַתְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנַּ"ל
שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלוּמָד מִלְחָמָה עַד שֶׁנִּזְכָּה שְׂיָבֵא מְשִׁיחַ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, שְׂאֵז יִהְיֶה נְכֻרָת זְרַעוֹ לְגַמְרֵי כָמוֹ
שֶׁכָּתוּב שָׁם: "וְהָיָה בְּהַנִּיחַ ה' אֱלֹקֶיךָ לָךְ בְּאָרֶץ וְכוּ'
תִּמְחָה אֶת זְכֹר עִמָּלֶק" וְכוּ' (שם יט), כִּי כָּל כְּנִיסַת
אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי-זֶה כָמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל
עֲנִין הַג' מְצוּוֹת שֶׁנִּצְטוּוּ בְּכַנִּיסַתָּן לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל (סנהדרין
כ:): שֶׁהוּא לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עִמָּלֶק הַנַּ"ל וְכוּ' כַּנַּ"ל.

(כח) וְזֶה בְּחִינַת מְצוּוֹת מִלָּה כִּי עַל-יְדֵי כְּרִיתוֹת הָעֶרְלָה
וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים שֶׁל הַתִּינוּק שֶׁנִּשְׁפָּךְ אָז, זֶה
בְּחִינַת כְּרִיתוֹת זְרַעוֹ שֶׁל עִמָּלֶק. כִּי עִמָּלֶק הוּא בְּחִינַת
זְהֵמַת הָעֶרְלָה בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית (עין זֵהר חֶלֶק ב' סו קצה,
חֶלֶק ג' ל, קצ), וְעַל-כֵּן חֶלֶק עַל מְצוּוֹת מִלָּה, כִּי הָיָה חוֹתֵף
מִלּוֹת וְזוֹרֵק כָּלפִּי מֵעֶלְהָ, כָמוֹ שֶׁכָּתוּב: (דברים כה, יח)
"וַיִּזְנֹב בָּךְ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ" כָמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (פסיקתא-רבתי ז, ג), וּמְצוּוֹת פְּרִיעָה שֶׁעַל-יְדֵי-

זה נתגלה העטרה זה בחינת 'למנות מלך', כי התגלות העטרה זה בחינת תקון הברית שעל-ידי-זה זוכין למלכות כמו יוסף הצדיק כמו שכתוב בזהר הקדוש: (חלק א' צג, ק ובתקונים צא.) 'מאן דנטיר ברית זכה למלכא', ואחר-כך נותנין שם לתינוק זה בחינת נקדה העליונה, כי שם של ישראל כלול בשמו יתברך, כי 'שמו משתף בשמנו' (ירושלמי תענית פ"ד), כי השם נמשך משרש החיות של ישראל מבחינת 'ישראל עלה במחשבה תחלה' (עיין בראשית רבה א, ועין זהר חלק ב' קח, קיט), שזה בחינת נקדה העליונה ואז נשלם בחינת האלף שעל-ידי-זה נשלם בחינת אדם. כי רק עתה התינוק בבחינת אדם, כי כשהערלה חופה על הברית, אין זה תמונת אדם, ועל-כן רק ישראל שהם נמולים קרויים אדם (יבמות סא, בבא-מציעא קיד: ועין זהר חלק ב' פו).

ועל כן מילה דוחה שבת (שבת קכח: קל, קלג:), כי אף-על-פי שקדשת שבת גבוה מאוד מאוד שאפלו בנין בית-המקדש נדחית מפניו (מכילתא ריש ויקהל) וכנ"ל, אף-על-פי-כן אי אפשר להמשיך קדשת שבת בזה העולם כי אם על-ידי ישראל ויקא כמו שאומרים: (בתפילת שחרית לשבת) 'ולא נתתו ה' אלקינו לגויי הארצות וכו', כי לישראל עמך נתתו באהבה וכו' כי ישראל ושבת הם בחינה אחת (עיין תנא דבי אליהו רבה פרק כא) בחינת

כלליות הקדשה העליונה בשרשה פמוכן בסדר
ההבדלה שמברכין: 'המבדיל בין קדש לחל בין ישראל
לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה' (פסחים קג:
קד.), כי שבת בחינת כלליות התורה בשרשה וישראל
וקודשא-ברוך-הוא כולא חד (זהר חלק ג' עג.), בבחינת
'אפה אחד ושמך אחד ומי פעמך ישראל גוי אחד
בארץ תפארת גדלה ועטרת ישועה יום מנוחה וקדשה
לעמך נתת וכו' (בתפילת מנוחה לשבת) ועל-כן אי-אפשר
שימשך הארת קדשת שבת בזה העולם כי אם על-ידי
ישראל ויקא על-ידי שהם שומרים את השבת, כי
על-ידי העכו"ם אי-אפשר שימשך קדשה זאת של שבת
שגבוה ונעלמת מאד מאד, ועל-כן אדרבא! גוי ששבת
חייב מיתה, כי הוא אצלו בחינת רבוי אור שגורם מיתה
כידוע (עין שער ההקדמות דף סא ובצע-חיים שער הפללים פ"ד),

וזה שיסדו רבותינו ז"ל בסדר התפלה של שבת:
'לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר
וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנוחיל מנוחה לעמו
ישראל בקדשתו ביום שבת קדש'. כי בשבת נמשך
בחינת שביתה ומנוחה לכל היצורים שעל-ידי-זה כל
קיומם, כמו שכתוב: "ויכלו השמים והארץ וכו' ויכל
אלקים ביום השביעי מלאכתו" (בראשית ב, א) ודרשו
רבותינו זכרונם לברכה: (רש"י בראשית ב, ב תוספות סנהדרין

לח. ד"ה 'חצבה') 'מה הִיָּה הָעוֹלָם חָסֵר? מְנוּחָה!, בָּא שַׁבַּת
בָּא מְנוּחָה, כְּלַתָּה וְנִגְמְרָה הַמְּלָאכָה', אָבֵל כָּל הַחַיּוֹת
דְּקִדְשָׁה וְהַמְנוּחָה וְהַשְׁבִּיתָה שְׁנַמְשֶׁךְ בְּשַׁבַּת עַל כָּל
יְצוּרָיו, הוּא עַל-יְדֵי שִׁישְׂרָאֵל שׁוֹמְרִים אֶת הַשַּׁבַּת.

וְעַל-כֵּן כָּל הַיְצוּרִים מְחַיְבִים לְפָאֵר וּלְבָרֵךְ וְכוּ' אוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּשַׁבָּחִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים עַל שֶׁהִנְחִיל
מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִירַת יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשַּׁבַּת, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם נִיחָא וּשְׁבִיתָה וְכוּ'
וְכַנ"ל. וְאַפְלוּ קִדְם מִתַּן תּוֹרָה הִיָּה הַכֹּל מִתְקַיֵּם בְּזִכּוֹת
יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה וְיִשְׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבַּת, וְזֶה
"וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבַּת וְכוּ', בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא" (שְׁמוֹת לֵא, טז), כִּי עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת
שְׁנַתְנָה רַק לְיִשְׂרָאֵל רוּאִים גְּדֻלַּת יִשְׂרָאֵל שְׁנַתְנָן לָהֶם יוֹם
מְנוּחָתוֹ לְנַחֲלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוּרְנָם לְבָרְכָה (עֵין
שׁוֹחַר טוֹב תְּהִלִּים צב), כִּי סוּד קִדְשַׁת שַׁבַּת הוּא רַק בֵּינוֹ וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִין דְּבָר חוּצָץ בֵּינֵיהֶם בְּבַחֲיַנַּת "וּבְשִׁמְחָתוֹ
לֹא יִתְעַרְבַּ זָר" (מְשָׁלִי יד, י). וְעַל-כֵּן מִלָּה דְיוֹחָה שַׁבַּת, כִּי
רַק עַל-יְדֵי מְצוֹת מִלָּה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אָדָם בְּחִינַת אִישׁ
יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַמְשַׁכַּת קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּזֶה הָעוֹלָם
כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן בְּיִדְאֵי מְצוּה זֹאת דְיוֹחָה שַׁבַּת, כִּי הוּא
תְּקוּן בְּחִינַת אָדָם שֶׁהוּא קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל שְׁפָל קִדְשַׁת
שַׁבַּת תְּלוּי בָּהֶם כַּנ"ל.

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים רנה

וְזָהוּ מִמַּשׁ עֲנִין פְּקוּחַ נֶפֶשׁ שְׂדוּחָה שֶׁבַת מְטַעַם (יומא
פה:) 'מִטָּב שֵׁיחֲלֵל שֶׁבַת אַחַת מִשֵּׁיחֲלָלוּ שֶׁבֶתוֹת
הַרְבֵּה' כַּנ"ל. שְׁעָקַר הַטַּעַם כִּי כְּשֶׁנְּחַסֵּר אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
מִהָעוֹלָם נֶחְסֵר הַמְּשַׁכֵּת קִדְשַׁת שֶׁבַת מִזֶּה הָעוֹלָם כַּנ"ל,
וְכֵן מִחֲמַת זֶה מִלָּה דוּחָה שֶׁבַת, כִּי עַל-יְדֵי מַצּוֹת מִלָּה
נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אָדָם וְנִכְלָל בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
נִמְשָׁךְ עַל-יָדוֹ קִדְשַׁת שֶׁבַת. וְעַל-כֵּן הוּא דוּחָה שֶׁבַת, כִּי
כָּל הַמְּשַׁכֵּת קִדְשַׁת שֶׁבַת הוּא עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל
בְּחִינַת 'בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא
לְעוֹלָם' וְכוּ' כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן מִלָּה וְשֶׁבַת הֵם תְּרִין סִהְדִין, כִּי שְׁנֵיהֶם תְּלוּיִים
זֶה בְּזֶה, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שֶׁבַת
כִּי-אִם עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל הַחֲתוּמִים בְּחוֹתֵם הַקָּדוֹשׁ שֶׁהוּא
מַצּוֹת מִלָּה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אִישׁ יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל, וְכֵן
אִי-אֶפְשָׁר לְהַתְקִים בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל-יְדֵי שֶׁבַת,
כִּי עָקַר הַקִּדְשָׁה הוּא קִדְשַׁת הַבְּרִית אֲבָל זְעִירִין אֵינּוּן
דְּזוֹכְרִין לָזֶה בְּשִׁלְמוֹת, אֲבָל עָקַר קִיּוּם רַב יִשְׂרָאֵל שְׁאֵינָם
צְדִיקִים כְּרֵאוּי בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, בְּפֶרֶט שֵׁישׁ הַרְבֵּה מְאֹד
שְׁפָגְמוּ בְּזֶה כְּמוֹ שְׁפָגְמוּ, כָּל קִיּוּמָם עַל-יְדֵי מַצּוֹת מִלָּה
וְשֶׁבַת כִּי עַל-יְדֵי מַצּוֹת מִלָּה כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים בְּשֵׁם
צְדִיקִים (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ו'ל בְּהַתּוֹרָה צִוִּית צָדֵק בְּסִימָן כג), וְעַל-יְדֵי
שֶׁבַת זוֹכִין לְתִשׁוּבָה לְהַתְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מְקוֹם

שֶׁהוּא וְכוּ' וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכֹּל מִתְקַיְמִים בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל,
וְעַל-כֵּן שַׁבַּת וּמִלָּה הֵם תָּרִין סֵהָדִין כַּנִּ"ל.

וּבַחֲלֵם הֵם הַעֲדוֹת תְּפִלִּין וּמִלָּה, כִּי גַם בַּחֲלֵם כָּל קִיּוּמָנוּ
הוּא עַל-יְדֵי שַׁבַּת שְׂמַחָה כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ
כַּמוּבָא (עֵין זֵהר חֶלֶק ב' פח). רַק שְׂבַחֲלֵם אִי-אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
קִדְשַׁת שַׁבַּת כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמַקְשָׁרִין עַל עֲצָמָם הַתְּפִלִּין
הַקְּדוּשִׁים, אֲבָל שַׁבַּת קְדוּשָׁה מֵעֲצָמוֹ וְאֶסוּר אֲזִי לְהַנִּיחַ
תְּפִלִּין, כִּי עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּעֲצָמוֹ נִכְלָלִין וְנִקְשָׁרִין
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּנִּ"ל.

(כט) וּמֵעֲצָמָם מַעֲלֵת קִדְשַׁת שַׁבַּת עַל-כֵּן אֶפְלוּ מִצֹּט
תְּקִיעַת שׁוֹפָר בְּרֵאש־הַשָּׁנָה נְדַחִית מִפְּנֵי
גְזֵרַת שְׁבוּת שֶׁל שַׁבַּת כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם
לְבִרְכָה (ראש השנה כט): שְׂרֵאש־הַשָּׁנָה שְׂחַל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת
אֵין תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, וְהַטַּעַם מִשּׁוּם שְׂמָא יַעֲבִירוּנוּ ד'
אַמוֹת בְּרֵשׁוֹת הַרְבִּים.

כִּי בְּשַׁבַּת אֶסוּר לְהוֹצִיא אוֹ לְהַכְנִים מִרְשׁוֹת הַרְבִּים
לְרֵשׁוֹת הַיְחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת הַיְחִיד לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים
וְהַתְּנָא הַתְּחִיל מִסֻּכַּת שַׁבַּת בְּאֶסוּר הוֹצָאָה דִּיקָא, וְכֵמוֹ
שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה: (שַׁבַּת ב. בַּחוּסְפוֹת ד"ה
'יְצִיאוֹת' וְכוּ') 'הוֹצָאָה אֵינִי דְחַבִּיבָא לִיה אֶקְדָּמָא בְּרִישָׁא',
וְזֶה בְּחִינַת 'יְצִיאוֹת הַשַּׁבַּת שְׂתִים שְׁהֵן אַרְבַּע בְּפָנִים
וְשְׂתִים שְׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ, כִּי צַד הָעֵנִי עוֹמֵד בַּחוּץ וּבַעַל

הבית בפנים', פנים וחוץ זה בחינת עיל ונפיק, ובבחינת עיל יש רצוא ושוב, וכן בבחינת ונפיק, והעני והבעל הבית הם בבחינת הרב והתלמיד בחינת משה ויהושע בחינת חמה ולבנה, שהם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, והעני עומד בחוץ הוא בבחינת ונפיק נגד הבעל-הבית שהוא בפנים בחינת עיל ואצל בחינת בעל הבית בעצמו יש בחינת עיל ונפיק ובין בבחינת עיל ובין בבחינת ונפיק יש רצוא ושוב, וכן אצל העני שהוא נגד הבעל הבית בחינת ונפיק יש בו גם-כן בחינת עיל ונפיק ובכל אחד יש רצוא ושוב, ועל-כן הם שמים שהם ארבע בפנים ושמים שהם ארבע בחוץ.

פי הצדיק והרב בחינת משה שהוא בחינת עיל שהוא בחינת הבעל-הבית של העולם שעומד בפנים יש אצלו בעצמו בחינת עיל ונפיק, פי יש לו עבודות פנימיות וחיזוניות כמו שכתבתי במקום אחר (בסימן כה), וכשעוסק בדבקות להשם יתברך ובעבודות פנימיות בתורה ותפלה זה בחינת עיל אצלו, וגם שם יש רצוא ושוב, פי אפלו בשעת הדבקות והבטול וכו', צריך שיהיה לו רצוא ושוב שלא יתבטל לגמרי כידוע, וכן כשיוצא לחוץ בחינת ונפיק לפי בחינתו, דהינו שיוצא לעסק בעבודת חיזוניות באכילה ושתייה ולדבר עם בני

אדם וכו', גם אז בנודאי דבוק בהשם יתברך בשכל גדול אבל הכל בבחינת 'רצוא ושוב', וזה בחינת שמים שהן ארבע בפנים, ובנודאי בחינת ונפיק של הצדיק בחינת משה גבוה הרבה מבחינת עיל של שאר העולם שהם בחינת התלמידים שהם בחינת יהושע וכו' (וכמו שפתיב בסימן כה הנ"ל בהתורה אחי לן מנא עין שם), וכן אצל העולם כל אחד לפי בחינתו שהם בחינת ונפיק כנגד הצדיק, גם אצלם יש אצל כל אחד ואחד בחינת עיל ונפיק, כי כשעוסק בתורה ותפלה זה בחינת עיל כנ"ל וכשיוצא לחוץ לעסק במשא ומתן או לאכל וכו' זה בחינת ונפיק, וכשעוסק בתורה וכו' שהוא בחינת עיל צריך להיות לו בחינת רצוא ושוב.

כי צריכין לדבק את עצמו בהשם יתברך תמיד בבחינת רצוא ושוב, ואפלו כשעוסק במשא ומתן או באכילה ושתיה וכיוצא צריך לזכר בהשם יתברך, והכל בבחינת רצוא ושוב שלא יכנוס ויצא חוץ מהגבול, כי אפלו בקדשה צריך שלא יהרס לכנוס במה שאין לו רשות מכל שכן בחוץ צריכין לשמר מאד מאד המחשבה שבמח שלא יצא חוץ מגבול הקדשה, ועל כן הם שמים שהן ארבע גם בחוץ, ועין בתחלת מסכת שבת הפלפול שבגמרא על משנה זאת שמים שהן ארבע, שהקשו: 'הני תמני, תרתי סרי הוו! ולטעמך,

שתסרי הוֹיֵן! כִּי בְעֵינַי הִבְקִיאוֹת הַנַּ"ל יֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת
וְכוֹ', וְכֵן מֵה שְׁפָתוֹב מִקֶּדֶם 'רְשׁוּיּוֹת קִתְּנֵי' וְכֵן כָּל
עֲקִירַת חֶפֶץ מִמְקוֹמוֹ תֵּנָא הוֹצָאָה קָרִי לָהּ וְכוֹ' וְעֵינַי
לְקַמֵּן.

(ל) וְכָל הַל"ט מְלֵאכוֹת שְׁעוֹשִׁין בְּכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה
כָּלֵם הֵם בְּרוּרִים כַּנַּ"ל לְבָרֵר הַקְּדוּשָׁה מִחוּץ
לְפָנִים, כִּי בְּיָדָאֵי עֲקָר הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּפָנִים בְּבְחִינַת עֵיל,
רַק שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִי גַם בְּבְחִינַת וְנִפְיָק, כִּי בְּשָׁבִיל
זֶה בָּא הָאָדָם לְזֶה הָעוֹלָם בְּשָׁבִיל גְּסִיּוֹן וּבְחִירָה, שְׂיִהְיֶה
מִכְרָח לְצֵאת לְחוּץ לְעֶסֶק בְּצָרְכֵי הַגּוּף גַּם כֵּן, שְׂשֵׁם
עֲקָר הַגְּסִיּוֹן, וְצָרִיף לְהִיּוֹת בְּקִי שֵׁם מְאֹד שְׁלֵא יִטְעָה
בְּדָבָר רַק יַעֲמֵד בְּגְסִיּוֹן וַיְבָרֵר מֵה שְׁצָרִיף לְבָרֵר וַיִּכְנִס
בְּכָל פַּעַם מִחוּץ לְפָנִים, וְזֶה עֲבוּדַת כָּל אָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן הַקְּדִים הַתֵּנָא הוֹצָאָה בְּרִישָׁא, כִּי כָל הַמְּלֵאכוֹת
כְּלוּלִים בְּאֶסוּר הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת, כִּי כָל
הַמְּלֵאכוֹת הֵם בְּחִינַת בְּרוּרִים מִרְשׁוֹת הַרְבִּים לְרְשׁוֹת
הַיְחִיד שֶׁהוּא רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזִהַר
הַקְּדוּשׁ (חֶלֶק ג' רמב תקוני זתר דף נה, יב, סט), וּבְשֵׁשֶׁת אֶסוּר
הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת וְכֵן כָּל הַמְּלֵאכוֹת כְּלוּלִים בְּזֶה
כַּנַּ"ל, כִּי בְשֵׁשֶׁת אֵין בְּרוּר, כִּי קְדֻשַׁת שְׁבַת הוּא בְּבְחִינַת
'הַמְתֵּן' הַנַּ"ל, שְׁזֶה עֲקָר הַסִּיּוּעַ שֶׁל הַבָּא לְטָהָר, כַּמּוּבָא

בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְהַבָּא לְטַהַר מְסִיעֵין לוֹ אוֹמְרִים לוֹ הַמֶּתֶן,
 כִּי כָּל הָעֵבְרוֹת וְהַפְּגָמִים חֵס וְשְׁלוֹם בָּאִים עַל שְׁלֹא
 הַמֶּתֶן כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר. וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה כ"א, ט) לְעֲנִין אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 שְׁחָטָא בְּעֵץ הַדַּעַת וְכוּ' עַל שְׁלֹא הַמֶּתֶן, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
 שָׁם: 'מִי יִגְלֶה עֶפְרַיִם מֵעֵינֵיהָ אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְכוּ', וְעַקֵּר
 הַפָּגַם עַל-יְדֵי הַבְּהִלָּה כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: (מְשָׁלִי י"ט, ב) "וְאֵץ
 בְּרַגְלִים חוּטָא", וְעַל-כֵּן נִקְרָא הַפּוֹגֵם וְתוֹעֵה מִדְּרָךְ
 הָאֲמַת (עֵין שָׁם כ"ח.) אִישׁ מְבַהֵל (וְעֵין מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר).

וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ בְּשִׁרְשׁוֹ מִפְּגַם הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְהַבָּא שְׁאִינוּ
 מַמְתִּין וּמַתִּישׁב בְּדַעַתוֹ כְּרֵאוּי, שְׁמִזְזָה בָּא בְּחִינַת
 'הַצִּיץ וְנִפְגַּע הַצִּיץ וּמַת' (חֲגִיגָה י"ד:), שְׁזָה בְּחִינַת פְּגַם
 הַצִּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שְׁפָגְמוּ בְּבְקִיאוֹת הַנִּלְהַבָּא בְּרִצּוֹא וְשׁוּב
 בְּעֵיל וְנִפְיָק וְכוּ', עַד שֵׁשׁ שְׁפּוֹגְמִים כָּל-כָּף שָׁהֵם
 בְּבְחִינַת אַחֵר שְׁקֶצֶץ בְּנִטְיַעוֹת רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רַק רַבִּי
 עֲקִיבָא נִכְנַס בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם (שִׁיר-הַשִּׁירִים א, כח) נִכְנַס
 וְיָצָא דִיקָא, בְּחִינַת עֵיל וְנִפְיָק שְׁהָיָה בְּקִי בָהֶם כְּרֵאוּי,
 אֲשֶׁרֵי לוֹ.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּגִּיעַ שַׁבַּת אָז אָסוּר לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מִחוּץ
 לְפָנִים אוֹ לְהַפְּךָ, כִּי אָז אֵין בְּרוּר כִּי אָז הוּא
 בְּחִינַת הַמֶּתֶן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְהַבָּא, וְאֵז נִמְשָׁךְ
 שְׁבִיתָה וְנִיחָא עַל כָּל הַבְּרוּרִים שְׁשִׁיבוּ וְיַעֲלוּ בְּכַנִּיסַת

שבת כל אחד למקומן, אבל בשבת הם צריכין לשבת ולשקט, וכל אדם צריך לשבת אז ולבלי לצאת ממקומו, כמו שכתוב: (שמות טז, כט) "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו", שלא יעסק בשום מלאכה שהם בחינת ברוורים והוצאה והכנסה מרשות לרשות, רק צריך להמשיך על עצמו קדשת שבת שהוא מנוחת שלנה והשקט כדי להמשיך עליו ישוב הדעת הנ"ל בחינת בקיאות הנ"ל בחינת 'המתן' הנ"ל עקר דרכי התשובה שנתתקנים בשבת כנ"ל.

(לא) ובראש השנה הוא עקר התשובה, כי הוא ראשון לעשרת ימי תשובה, כי אז נברא אדם הראשון (זהר חלק א' לו. ועין ר"ן לראש השנה פרק א) ונקרא אדם כדי שיזכה להיות נכלל בבחינת אדם הנ"ל, ופגם אז בחטאו, ועל-ידי-זה נפגם בחינת אדם הנ"ל, והתקון על-ידי תשובה שצריכין לעסק בתקון זה בכל שנה מראש-השנה עד שמיני-עצרת, והכל לתקן בחינת אדם, ועקר התשובה על-ידי תקיעת שופר, כמו שכתוב: "עורו ישנים מתרדמתכם" וכו' (עין רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה ד), ועל-פני תוקעין תר"ת, תקיעה בראש ותקיעה בסוף, זה בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, ותרועה באמצע או תרועה ושברים מספק שבהם שנוי קולות של גניחה ויללה, שזה בחינת

הוא"ו שהוא בחינת השנוי גוּנִין שְׁנֵשְׁתַּנֶּה פָּנָיו לְכַמָּה גוּנִין עַל-יְדֵי הַבּוֹשָׁה (עין בְּבֹא מְצִיעָא נח: בְּרִכּוֹת ו:) וְשִׁפְיֹכוֹת דְּמִים, שֶׁהוּא עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם, וְעַל-כֵּן רֵאש־הַשָּׁנָה הוּא בְּרֵאש־חֹדֶשׁ, כִּי אַז עֶקֶר תְּקוּן הַלְּבָנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שְׁנַתְּתַקֵּן עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְאִירָה הַחֲמָה לְהַלְּבָנָה בְּחִינַת מְשָׁה לִיהוֹשֻׁעַ וְכוּ' כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁחָל רֵאש־הַשָּׁנָה בְּשַׁבַּת אֵין תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שְׂמָא יַעֲבִירְנוּ ד' אַמּוֹת בְּרֵשׁוֹת הַרְבִּים, כִּי כָּל הַתְּשׁוּבָה עַל-יְדֵי שַׁבַּת כַּנ"ל, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'הַמֶּתֶן' בְּחִינַת "אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ" בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ לְד' אַמּוֹתָיו, כִּי ד' אַמּוֹת שֵׁישׁ לְכָל אָדָם בְּרֵשׁוֹת הַרְבִּים (עין עִירוּבֵין מח.) הֵם בְּבְחִינַת רֵשׁוֹת הַיְחִיד אֲצִלוֹ וְכִשְׂמוּצִיא מֵהֶם זֶה בְּחִינַת שְׂמוּצִיא מֵרֵשׁוֹת הַיְחִיד לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים, שְׁזֶה עֶקֶר אֶסּוּר מְלֹאכָה בְּשַׁבַּת כַּנ"ל, וְזֶה עֶקֶר פְּגָם הַתְּשׁוּבָה פְּגָם הַבְּקִיאוֹת שֶׁל עֵיל וְנִפְיָק הַנ"ל, וְעַל-כֵּן מִחֲמַת גְּזֵרָה זֹאת שְׁלֹא יוּצִיא הַשׁוֹפָר מֵרֵשׁוֹת לְרֵשׁוֹת אֶסּוּרוֹ תְּקִיעַת שׁוֹפָר בְּשַׁבַּת לְגַמְרֵי חוּץ לְמִקְדָּשׁ, כִּי חוּץ לְמִקְדָּשׁ צְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד שְׁלֹא לְפָגֵם בְּבְחִינַת בְּקִיאוֹת הַנ"ל, וּבְפֶרֶט עֲתָה בְּשַׁעַת הַחֲרָבָן וְאַרְיַכְתּוּ הַגְּלוּת בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפֶרֶט־יּוֹת אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁצְרִיכִין לְהַמְתִּין הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אם

לקוטי הלכות שבת ד' ארח-חיים רסג

יתמהמה חכה לו", וכמו שכתוב: (ישעיה ל, יח) "לכן יחכה ה' לחננכם" וכו', וכתוב: (תבוק ב, ג) "לכן חפו לי עד יום קומי" וכו', וכן כל אחד ואחד לענין גלות המר של נפשו שנתעה על-ידי עוונותיו למקום שנתעה, ונפשו נבהלה מאד וחספץ ומשתוקק מאד לשוב להשם יתברך ועדין לא עלתה בידו שצריך לזהר מאד לבלי ליאש את-עצמו בשום אופן, כמבאר כבר פעמים אין מספר, כי צריכין להמתין הרבה כנ"ל, וכל זה נמשך על-ידי קדשת שבת כנ"ל שעל-ידי-זה עקר תקון התשובה כנ"ל.

ועל-כן מחמת אגרה שמא יעבירונו וכו', שזה פגם שבת, פגם הבקיאות של עיל ונפיק, פגם בחינת 'המתן' הנ"ל, על-כן דחו תקיעת שופר בשבת, כי חשש פגם שבת חס ושלום שהוא שמא יעבירונו הוא קלקול דרכי התשובה כנ"ל, ועקר החשש שמא מחמת טרדת המצוה של תקיעת שופר ילך אצל חכם וכו', ועל-ידי-זה יעבירונו ד' אמות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, הינו כי דיקא מחשש המהירות והבהלה, כי כל-אחד מישראל נבהל מאד לשוב להשם יתברך, אבל מי שרוצה באמת לשוב בתשובה להשם יתברך, אף-על-פי שצריך לזרז את עצמו מאד ולרוץ בכל כחו לצדיקי אמת והנלוים עליהם לקרבו אליו

יתברך, אבל אף-על-פי-כן ההכרח שימתין פנ"ל.

ועל-כן חששו שמחמת טרדת המצוה של תקיעת שופר שהוא בחינת תשובה, שמא על-ידי-זה דיקא יפגם בקדשת שבת שהוא עקר התשובה, עקר תקון בחינת המתן הנ"ל, ויעבידנו ד' אמות ברשות הרבים שזה עקר פגם התשובה פנ"ל, על-כן דחו אז תקיעת שופר, וסמכו על קדשת שבת בעצמו שבלא תקיעת שופר, על-ידי קדשת שבת בעצמו יתתקנו דרכי התשובה שצריכין לתקן בראש-השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה, על-כן אין תוקעין בשופר אז וכנ"ל.

(לב) וזה בחינת החמש זכירות שצריכין לזכור בברכת 'אהבת עולם' (עין פרי-עץ-חיים שער ה פרק ג מגן-אברהם סימן ס אות ב) ובקריאת 'שמע' שהוא אמונת היחוד כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי צריכין לזכור מעשה עמלק, כמו שכתוב: (דברים כה, יז) "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים" וכו', שהוא בחינת 'להכרית זרעו של עמלק', שהוא כנגד בחינת נקדה התחתונה בחינת "דם לה" להכניע הדם שבחלל השמאלי וכו' פנ"ל.

פי עתה כל המלחמות שלוחמין עם בחינת עמלק, הוא רק על-ידי הזכירה לבד, שזה עקר המצוה, כמו

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים רסה

שְׁפָתוֹב: "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמֶלֶק" וְכוּ', וְעַל-כֵּן
קוֹרִין בַּתּוֹרָה פְּרַשְׁת זְכוֹר, וְהוּא מְצוֹת עֲשֵׂה דְאוֹרִיתָא
(שְׁלַחן עֲרוּךְ סִימָן קמו סְעִיף ב תרפה סְעִיף ז), וְכֵן צְרִיכִין לְזַכֵּר
בְּכָל יוֹם בְּפֶרֶט קִדְּם קַבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּפֶרֶשִׁיּוֹת
קְרִיאַת שְׁמַע (בְּרִכּוֹת יג, טז), כְּדִי לְהַכְנִיס הַמַּחְשְׁבָה שְׁבַמַּח
וְלֵב, לְזַכֵּר שֵׁשׁ קַלְפֹת עֲמֶלֶק שְׁאוֹרֵב תָּמִיד עַל כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל בְּלִי שְׁעוֹר וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעוֹ וּלְעוֹקְרוֹ לְגַמְרֵי
שְׁלֵא יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה, רַק סוּף כָּל סוּף יִמָּחָה זְכוֹרוֹ,
וְלַעֲת עֲתָה צְרִיכִין לְזַכֵּר וּלְהֶאֱמִין בְּזֶה לְמַעַן יִהְיֶה עֵינָנו
צוּפִיּוֹת אֶל הַשֵּׁם תָּמִיד שֶׁיִּצְיָלְנוּ מִמָּנוּ וּלְקַיֵּם "דָּם לֵה'"
וְכוּ' לְסִבַּל שְׁפִיכַת דָּמִים וְכוּ' וְכוּ"ל, וְכָל זֶה בְּכַח
קִדְּשַׁת שְׁבֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְּשַׁת הַצְּדִיק, שֶׁצְּרִיכִין לְזַכֵּר
תָּמִיד בְּכָל עֵת (עֵין זֶהר חֶלֶק ג' קמד, קמה) בְּבְחִינַת "זְכוֹר אֶת
יוֹם הַשְּׁבֶת" וְכוּ' (שְׁמוֹת כ, ח) 'זְכָרְהוּ מֵאֶחָד בְּשֶׁבֶת'
(מְכִילֵתָא שָׁם) וְכוּ' (וְעֵין לְקַמּוֹ).

וְזֶה בְּחִינַת זְכִירַת מַעֲשֵׂה מְרִים (דְּבָרִים כד, ט) שְׁלֵא לְדַבֵּר
לְשׁוֹן הָרַע (סְפָרֵי שָׁם), כִּי לְשׁוֹן הָרַע שָׁקוּל כְּנֶגֶד שְׁלֵשׁ
עֲבֻרוֹת, עֲבוּדָה-זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים (עֲרִיכִין
טו: וּמִבְּ"ם הַלְכוֹת דְּעוֹת ז, ג), שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַשְּׁלֵשׁ נְקוּדוֹת הַנ"ל,
וְהוּא גְּדוּל שְׁבַכְלָם, כִּי עַל-יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע מְפָרִיד אֱלוֹף
בְּחִינַת (מִשְׁלֵי טז, כה) "וְנִרְגַּן מִפָּרִיד" וְכוּ', כִּי מְפָרִיד בֵּין
כָּלל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה וּבֵין הַצְּדִיק נְקֻדָּה

העליונה וכו', כי עקר לשון הרע כשמדברים על הצדיק והנלוים אליו ואפלו כשמדברים על שום אחד מישראל, כפי הלשון הרע כן מעוררין חס ושלום קטרוג עליו להפרידו חס ושלום מהנקודה וכו', ועל-כן עקר התקון הוא שלום, שבשביל זה צריכין להיות כמדבר ולסבל שפיכות דמים ויהיה מן השומעים חרפתם ואינם משיבים (יומא כג.), עד אשר ישובו המה אלינו וכו'.

וזה בחינת זכירת יציאת מצרים, כי יציאת מצרים ומפלת עמלק הם בחינת אחת, שהוא להכניע הצרים והרודפים את ישראל בכל עת שהם בחינת הרע שבדם שבחלל השמאלי שמשם יניקתם, כי משם אחיזת כל השבעים אמות, וישראל נבחרו מכל עם ולשון, והעקר על-ידי קדשת אבותינו השבעה רועים, והעקר משה רבנו, שקדשו עצמן כל-כף עד שהכניעו לגמרי הדם שבחלל השמאלי, וכל התאוות והמדות רעות הנמשכין ממנו הכל בטלו בשלמות עד שזכו למה שזכו לבחינת נקדה העליונה וכו', והם המשיכו הקדשה לזרעם עד שכל ישראל כלם קדושים פנגד כל השבעים אמות על-ידי שקבלו את התורה שמורה לנו לקדש עצמנו באכילה ושתיה על-פי מצות התורה וכן בעניני אישות שיהיה הכל על-פי התורה וכו', ועל-ידי-

זה הם מכניעים הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֲלִי שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִצְאֲנוּ מִמִּצְרַיִם בְּנִסִּים וְנִפְלְאוֹת עַל-יְדֵי שֶׁכָּבַר נִתְקַדְּשׁוּ קִצַּת וּבְזָכוֹת אָבוֹת, וְעַל-יְדֵי זָכוֹת הַתּוֹרָה שֶׁעַתִּידִין לְקַבֵּל וְכוּ'.

וְאֲנִי צָרִיכִין לְזַכֵּר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם כְּדֵי לְחַזֵּק אֱמוּנָתֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְחַזֵּק כַּחֲנוּי לְצִפּוֹת לִישׁוּעָה תְּמִיד, שֶׁכְּמוֹ שֶׁהוֹצִיאֲנוּ מִמִּצְרַיִם בְּנִסִּים וּמוֹפְתִים נוֹרָאִים כְּאֵלֶּה כֵּן נִזְכָּה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים וְכוּ', וְעַקֵּר כֵּלָם הוּא עֲמָלֵק שֶׁכָּלוּל מִכָּלֵם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (בַּמִּדְבָּר כד, כ) "וְרֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק", וְצָרִיכִין לְזַכֵּר הַיֵּטֵב שֶׁכָּבַר עָקְרוּ אוֹתוֹ כִּמְהַ פְּעָמִים בִּימֵי מֹשֶׁה וַיְהוֹשֶׁעַ וְדוֹד וּבִימֵי מֶרְדֵּכַי, אֲבָל הוּא קָלִפָּה חֲזָקָה כָּל כֶּף שֶׁעֲדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ לִוְחֵם עִמּוֹ עַד דוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ עַד שֶׁיַּעֲקֹר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (שְׁמוֹת יז, טז) "מִלְחָמָה לֵה' בְּעֲמָלֵק מִדּוֹר דּוֹר" וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָהּ (מְכִילְתָּא שָׁם).

וְכָל זֶה מַחֲמַת שְׂכַח הַבְּחִירָה יֵשׁ לָהּ תִּקְוָה גְּדוֹלָה, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ אֵינּוּ רוֹצֵה לְבַטֵּל הַבְּחִירָה וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ לְעֵיל וּבְמָקוֹם אַחֵר, וְעַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְטַל לְהִלָּחֵם עִמּוֹ שֶׁהוּא מְלַחֲמַת הַיֵּצֵר שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁעַקֵּר הַמְּלַחֲמָה הִיא עִם עֲכִירַת הַדָּמִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵהַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֲלִי שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַתְּאוּוֹת

וכו', אבל רב העולם הם חלושי כח לעמוד במלחמה זאת פראוי עד שיש שנכשלים מאד וכו', ועל-כן כל כחנו על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים שיש בכל דור שהם לוחמים בעדנו וכו' ופמו שפתוב בהתורה (בסימן נח): 'תלת נפקין מחד', והם מודיעים לנו וממשיכים לנו קדשת שבת-קדש שעל-ידי-זה יש כח לכל אחד מישראל לשאר על עמדו, לבלי לפל לגמרי בחלק קלפת עמלק שאורב לעקור את האדם לגמרי משני עולמות חס ושלום, וכל מלחמתו של עמלק הוא בכמה בחינות, פי יורד ומסית את האדם למה שמסיתו על-ידי שמגביר מאד הדמים רעים הנ"ל ומכניס מחשבות רעות הרבה בלב כל אחד, שהם עקר היצרין רעים (עין רש"י ברכות סא ד"ה אוי לי מיוצרי ועין זהר חלק ג' טו) כמו שפתוב במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מט), ועולה ומקטרג וכו' (בבא בתרא טז.), ועל-ידי הקטרוגים מתגבר יותר חס ושלום. ולא די לו בזה כי אם מניח עצמו לארכו ולרחבו בהתגברות גדול ובתחבולות עצומות להרבות מחלקת על הצדיק האמת הגבור כח מאד עד שמכניס טינא גם בלב גדולי הצדיקים לחלק לבם מאותו על-ידי שמכניס בהם קשיות הרבה עליו עד שעל-ידי-זה נתרחקין הרבה מישראל ממנו, וזה גרוע מן הכל.

(לג) ועל-ידי כל זה תבין ממילא כל החמש זכירות

שְׁצָרִיכִין לְזָכֹר בְּקִרְיַאת שְׁמַע וּבְרִכּוֹתֶיהָ, שֶׁהֵם זְכוּרֵת מַעֲשֵׂה עֲמָלֶק שֶׁהוּא עָקֵר כָּל־לֵיּוֹת הַקְּלָפוֹת שְׁרוּצָה לְרַחֵק מֵהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ וְכוּ' עַד שְׁמִכְנִיס כְּפִירוֹת בְּלֵב רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן יט), וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְזָכֹר זֹאת הַיֵּטֵב, כִּי עֲתָה אֵין לָנוּ שׁוֹם כַּח לְהִלָּחֵם עִמּוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת רַק לְזָכֹר הַיֵּטֵב מַעֲשֵׂה עֲמָלֶק, לְמַעַן נִבְיִן שֶׁכָּל הַמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת וְתַאוֹת רָעוֹת וְכוּ' הַכֹּל הֵם מַעֲשֵׂה עֲמָלֶק, אֲבָל יֵשׁ לָנוּ כַּח לְהַכְנִיעוֹ, אֲפִלוּ אוֹתָם שְׁמַחֲזִיקִין עֲצָמָן לְחִלוּשֵׁי כַּח מְאֹד, רַק שְׁצָרִיכִין לְזָכֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הַכֹּל יִכְנִיעוּ אוֹתוֹ וְכוּ'.

וְכֵן צָרִיכִים לְזָכֹר מִתֵּן תּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת שְׁבוּ נִתְּנָה תּוֹרָה, כִּי עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהַמְּשִׁיךְ לָנוּ מֹשֶׁה רִבְּנוֹ וְעַל־יְדֵי הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁל הַצְּדִיקֵי אֱמֵת שֶׁבְּכָל דּוֹר יִכְנִיעוּ אוֹתוֹ וְכוּ' פֶּנ"ל. וּבִיּוֹתֵר צָרִיכִין לְזָכֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁהוּא מְצֻוֹת עֲשֵׂה (בְּרִכּוֹת יב:) לְזָכֹר בְּכָל יוֹם בְּפֶה מְלֵא (שִׁאֲגַת אֲרִיָּה סִימָן יג), דִּהְיִינוּ לְזָכֹר וְלָשׁוֹם אֶל יָב שֶׁכָּבֵר עֲזָרְנוּ הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ הַרְבֵּה, וְכָבֵר יִצְאָנוּ מֵהַרְבֵּה קְלָפוֹת מְאֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁיִּנְקוּ גַם כֵּן מִעֲמָלֶק כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה. וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַזַּק תְּקוּנָתֵנוּ וְכַחֲנוּ לְהַתְגַּבֵּר נִגְדוֹ בְּכַח הַצְּדִיק עַד שֶׁיִּקְיָם (מִיכָה ז', טו) "כִּימִי צִאתְךָ [מֵאֶרֶץ]

מְצָרִים אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת", וּבְשָׁבִיל זֶה מְזַכְּרִין הַרְבֵּה יְצִיאַת מְצָרִים בַּתְּפִלָּה בְּאֵמַת וַיִּצִיב וְכו'.

אֲבָל צְרִיכִין לְזַכֵּר גַּם מַעֲשֵׂה מִרְיָם כְּדֵי לְהַשְׁמֵר מִלְשׁוֹן הָרַע כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה, כִּי כָּל הַפְּגָמִים בְּיוֹתֵר הוּא עַל-יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֲקִין חֵס וְשְׁלוֹם מִהַצְדִּיק הָאֵמַת בְּחִינַת מִשֶּׁה שֶׁעַל יְדוֹ כָּל הַהִתְגַּבְּרוֹת בַּמְּלַחְמָה הָאֲרָכָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּכָל סִפְרֵי מוֹסֵר (חוֹבֵת הַלְּבָבוֹת שֶׁעַר יְחוּד הַמַּעֲשֵׂה פָּרָק ה), שֶׁכָּל הַמְּלַחְמוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁבֵּינָן הַמְּלָכִים כְּלָם נִקְרָאִים מְלַחְמָה קְטָנָה כְּנֶגֶד הַמְּלַחְמָה שֶׁיֵּשׁ לְהָאָדָם עִם עֲצָמוֹ שֶׁנִּקְרָאת מְלַחְמָה אֲרָכָה, וְזֶה עֵקֶר מְלַחְמַת עֲמָלֵק שֶׁבְּכָל יוֹר בְּכָל־לַיּוֹת וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְאִין כַּח לְרַב יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמְּלַחְמָתוֹ כִּי אִם בְּכַח הַצְדִּיק כַּנֵּ"ל, וְעַל-יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע נִפְרָד מִמֶּנּוּ וְכו', וְעַל-כֵּן נִקְרָא "נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף" וְכַנֵּ"ל. וְעַל-כֵּן הִזְהִיר לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה מִרְיָם לְהוֹרוֹת שֶׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁהָיוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים אֵף-עַל-פִּי-כֵן שֶׁגּוֹ בָּזָה אֶהְרֵן וּמִרְיָם שֶׁהִרְהוּ אַחַר מִשֶּׁה, מְכַל שֶׁכֵּן שֶׁאֲסוּר לְשָׂאֵר הָעָם לְהִרְהוּ חֵס וְשְׁלוֹם אַחֲרֵי צְדִיק הָאֵמַת אֵף-עַל-פִּי שֶׁשׁוֹמְעִים מִצְדִּיקִים אֵיזָה קִשְׂיָא עָלָיו מְכַל שֶׁכֵּן וְכו'.

רַאשֵׁי פָּרָקִים

(לד) וְעַל כֵּן נִקְרָא רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה יוֹם הַזְּכוּרָן, כִּי אֵז הוּא

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רעא

ראשון לעשרת ימי תשובה, ועקר התשובה הוא על-ידי הזכרון שצריכים לזכור בהשם יתברך, ובעלמא דאתי להתגבר על מה שפל אחד צריך להתגבר, שזהו בחינת זכירת שבת שהיא בחינת עולם הבא (עין מכילתא פי תשא פ'ק א ובסוף תמיד) שעל-ידי-זה מכניעין בחינת עמלק וכו', וכן שאר הזכירות הנ"ל כלם כלולים בראש השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה וכלול מכלם, כי בו בחינת ההתחלה של תשובה שקשה מאד כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (מכילתא יתרו פ'שה ב) 'כל ההתחלות קשות', ועל-כן נקרא ראש-השנה יום הזכרון.

כי עמלק בחינת כלליות הקלפות כלליות הגלות של השבועים עכו"ם שרוצים להשפיע שמו יתברך חס ושלום מן העולם, כמו שכתוב (עין ירמיה כג, כז) "החושבים להשפיע את שמך", ועל-כן חושבים מחשבות על ישראל שהם עוסקים לגדל שמו יתברך וכמו שכתוב: "על עמך יערימו סוד" וכו' עד "ולא יזכר שם ישראל עוד כי נועצו לב יחדיו עליך ברית יכרותו" וכו' (תהלים פג, ד-ז), ועל-כן צריכים לזכור מעשה עמלק כדי לידע שכל מיני מחשבות רעות, הן מחשבות של הרהורים ותאוות, הן מחשבות של קשיות וכפירות, כלם בחינת עמלק, וצריכין לזכור שפבר עקרו אותו

הצדיקים הקדמונים, ועדין מתגבר ומתפשט, אבל השם יתברך יעקרו לגמרי כמו שכתוב: "מלחמה לה' בעמלק מדר דר", שפכל דור ודור השם יתברך לוחם עמו ושולח צדיקים גדולים בכל דור ודור שממשיכין הגדלת שמו וזכרו בעולם בבחינת (שמות ג, טו) "זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר", פי על-ידי מחית עמלק מדר דר, על-ידי-זה מתקים זכרו יתברך לדר דר וכנ"ל, וזה זה שמי וזה זכרי וכו', לא פשאני נכתב אני נקרא וכו' (קדושין עא.), וזה בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, פי שם הני"ה ברוך הוא שהוא בחינת זה שמי לעולם זה בחינת נקדה העליונה בחינת "כבוד אלקים הסתר דבר" (משלי כה, ב), ושם אלף דלת (אדני) בחינת 'זה זכרי' זה בחינת נקדה התחתונה שהוא בחינת התגלות מלכותו יתברך שעל-ידי שנכללין ונתיחדין שני שמות אלו יחד בחינת נקדה התחתונה ונקדה העליונה על-ידי-זה נעשה בחינת אדם הנ"ל.

וזהו בחינת הקמש זכירות הנ"ל, פי זכירת מעשה עמלק וכן יציאת מצרים זה בחינת נקדה התחתונה וכנ"ל, ושבת בחינת נקדה העליונה שכלולה מכלם בחינת משה וכו', וזכירת מתן תורה זה בחינת הואו שבתוך האלף, פי עקר התקשרות והמשכת החיות מנקדה העליונה לנקודה התחתונה הוא על-ידי התורה

שהוא עמוּדא דאמצעיִתא (זהר חלק ג' סז רעח, ועין תקונים קמו.), וגם צריכין לזכור מעשה מרים להזהר מאד מלשון הרע ומחלקת שהוא ההפך מזה ומקלקל הכל חס ושלום, כי הוא בחינת "נרגן מפריד אלוף" וכנ"ל.

(לה) וזה בחינת 'פשטא מנח זרקא סגול', זרקא בחינת נקדה התחונה, שעקר התשובה להחזירה למקומה לבחינת נקדה העליונה, בבחינת זרקא דאיזדריקת לאתר דאיתנטלית מתמן (עין בתקונים תקון כא ותקון סד) כנ"ל, וזה בחינת סגול שהוא נקדה העליונה כמו שכתוב בהתורה הנ"ל, ופשטא זה בחינת הוא שבתוך האלף שעל-ידה נקשרין ונכללין יחד כנ"ל. וזה בחינת מנח בחינת שבת שהיא ניחא ומנוחה, כי עקר כל ההתקשרות והכלליות הוא על-ידי שבת שהוא יום מנוחה וכנ"ל.

(לו) וזה בחינת קריאת התורה בשבת, כי עקר קיום התורה הוא על-ידי שבת, כי קיום התורה קשה מאד להמשיך בעולם, "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח, כא), והבעל-דבר מתגרה מאד בכל אחד ואחד להחטיאו חס ושלום, ועל-פן רבים נכשלו כמו שנכשלו השם יתברך ירחם מעתה, ובשביל זה קטרגו המלאכים הרבה על בריאת האדם (בראשית רבה ח) ואמרו "מה אנוש" וכו' (תהלים ח, ה), כי עתיד למיחטא

קמך וכו', וכן בשעת מתן תורה קטרגו על נתינת התורה לישראל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שחר-טוב שם; שבת פח:), והכל מחמת שראו שהרבה יעברו על התורה וזעירין אינון שיזכו לקיום התורה בשלמות, אבל השם יתברך לא שמע אליהם ואמר לחנם נקראתי רחום וחנון? וכו' (עין פרקי דרבי אליעזר פרק יא) כי ראה שיהיו צדיקים בכל דור שיקימו את התורה בשלמות, והם יחזירו את ישראל בתשובה עד שסוף כל סוף תבא הגאולה שלמה על-ידי משיח צדקנו. ועל-כן ברא את האדם ונתן את התורה לישראל (מגילה יג:).

נמצא שעקר מתן תורה היה על-ידי התשובה שקדמה לעולם (פסחים גר.), שהקדים השם יתברך רפואה למכה (מגילה יג:) שהוא התשובה, שאפלו אם יחטאו ישראל כבר הקדים להם רפואת התשובה, אבל עקר דרך התשובה נמשך על-ידי קדשת שבת כנ"ל, שמשכיבין הצדיקים אמתיים כנ"ל, ועל-כן קורין בתורה בשבת ביותר מכל השנה, כי קורין בהם כל השבועה קרואים וגומרין כל התורה מסדר לסדר בכל שבת ושבת עד שגומרין אותה בשמחת תורה, להורות שעקר המשכת התורה בעולם שנוזפה לקימה שזה העקר הוא על-ידי שבת, שהוא בחינת תשובה שעל-ידי זה עקר קיום התורה כנ"ל, ועל-כן קורין בשבת כל

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים ערה

השבעה קרואים שהם כנגד השבעה רועים (עין זהר חלק ב רו. וב'אור החמה' שם חלק ג' קסד: פרי-עץ-חיים שער השבת סוף פרק ט) מאברהם עד דוד שעקרו משה שנתן לנו את התורה, כי כל השבעה רועים המשיכו את התורה, כי ההתחלה היה מאברהם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (יומא כח:) 'קיים אברהם כל התורה וכו' וממנו ליצחק ויעקב וכו' עד שנתנה על-ידי משה רבנו. אבל עקר מקום התורה הוא בארץ-ישראל ובית-המקדש, כמו שכתוב: (ישעיה ב, ג) "כי מציון תצא תורה וכו', ועל-כן שלמות קיום התורה הוא על-ידי דוד השביעי מהשבעה רועים, כי הוא טרח ומצא מקום הבית-המקדש ועסק בבנינו ונקרא על שמו 'בית-דוד', על-כן קורין בשבת שבעה קרואים שהם בחינת השבעה רועים כמובא, כי עקר קיום התורה שנמשכה על-ידי השבעה רועים הוא על-ידי שבת שהוא בחינת תשובה שעל-ידי-זה עקר קיום התורה כנ"ל.

(לו) וזה בחינת קריאת המפטיר שקורין בנביאים, כי כל הנביאים הם בחינת תלמידי משה רבנו שהוא רבן של כל הנביאים (עין דברים וכה ג, ט), ועל-כן כלם כלולים ביהושע, שהוא ספר ראשון של ספרי הנביאים (בבא בתרא יד:), כי הוא הנביא התלמיד הראשון של משה שלא ימיש מתוך האהל, וכל הנביאים קבלו על ידו,

כְּמוֹ שֶׁפֶת־טוֹב: (אבות ריש פָּרָק א) 'מִשֶּׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמִסֵּרָה לִיהוֹשֻׁעַ וִיהוֹשֻׁעַ לְזַקְנִים וְזַקְנִים לְנָבִיאִים וְכוּ', וִיהוֹשֻׁעַ הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁמִּקְבֵּל מִנְקוּדָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשֶּׁה, שֶׁעַל יְדוֹ דִּיקָא מְאִיר מִשֶּׁה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן כָּל הַשְּׂבָעָה רוּעִים שֶׁעֲקָרָם מִשֶּׁה שֶׁעַל יָדָם נִמְשָׁכָה הַתּוֹרָה, כָּל הָאֲרָתָם אֶת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּחִינַת חִירִיק דְּס"ג שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ", כְּמִבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְל.

כִּי הָעֶקֶר לְהַכְרִית זִרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק שֶׁמִּמֶּנּוּ רְתִיחַת הַדָּמִים שֶׁבְּחָלָל הַשָּׁמַאֲלִי שֶׁמִּשָּׁם כָּל הָעֲוֹנוֹת וְהַפְּגָמִים רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְזוֹאת הַמְּלַחְמָה עוֹסֵק מִשֶּׁה בְּחִינַת הָרַב הָאֲמַת שֶׁבְּדוֹר עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּלָמִיד, כִּי דִּיקָא יְהוֹשֻׁעַ שִׁיף לָזֶה, כְּמוֹ שֶׁפֶת־טוֹב: (שְׁמוֹת יז, ט) "צֵא הַלֶּחֶם בְּעַמְלֶק", וְכְמוֹ שֶׁפֶת־טוֹב שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְל. וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא מְאִיר נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה בְּנִקְוּדָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְנִמְשָׁף דְּרָף הַתְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן קוֹרִין בְּנָבִיאִים לְמִפְטִיר, כִּי כָּל הַנָּבִיאִים הֵם בְּבְחִינַת יְהוֹשֻׁעַ פְּנ"ל, וְקוֹרִין בָּהֶם לְמִפְטִיר אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה, כִּי עֶקֶר קִיוֵם הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּלָמִיד בְּחִינַת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁעַל-יְדוֹ דִּיקָא מִמְּשִׁיף הַצַּדִּיק בְּחִינַת מִשֶּׁה דְּרָף

התשובה בעולם כנ"ל על-ידי קדשת שבת כנ"ל.

ועל-כן מזכירין בברכת הפטרה צמיחת קרן משיח, ושסוף כל סוף יגמור השם יתברך ויזכו כל ישראל לקים את התורה על-ידי משיח צדקנו, כמו שמבאר שם בכל הברכות, 'נאמן אתה ה' אלקינו, ודבר אחד מדבריהך אחור לא ישוב ריקם וכו', כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם וכו', כי עקר קיום התורה שהוא צמיחת קרן משיח, הוא על-ידי בחינת הנביאים שהם בחינת יהושע בחינת נקדה התחתונה שעל ידו דיקא ממשיך הצדיק בחינת משה דרך התשובה בעולם כנ"ל.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבודרהם, לבוש, ב"ח, ט"ז סימן רפד), שתקנו לקרות בנביאים למפטיר, כי פעם אחת גזרו שלא לקרות בתורה וקראו אז בנביאים, ואחר-כך נתבטלה הגזרה, ותקנה זאת לקרות בנביאים השאירו לדורות, הינו כי אפלו כשמלכות הרשעה רוצה לבטל התורה מישראל על-ידי התגרותם הגדולים אף-על-פי-כן מתקיימת התורה על-ידי הנביאים, על-כן לא בטלו תקנה הזאת לקרות בנביאים אחר שקורין בתורה, להורות ולהודיע שעקר קיום התורה הוא על-ידי הנביאים שהם בחינת יהושע, שהוא בחינת התלמידים של הצדיקי אמת, שעל ידם עקר המשכת

דרך התשובה, שעל-ידי-זה קיום התורה כנ"ל.

(לח) ועל-פן קדם ראש-השנה ויום-כפור ועשרת ימי תשובה הוא חדש אלול שבו נתעוררין ישראל בתשובה, כי אז עוסקין בכח הצדיקים לעשות הדרך לתשובה, שהוא בחינת "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה" (ישעיה מג, טז) שהוא סוד פונת אלול (עין משנת חסידים מסכת אלול) כנ"ל, שעקר בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל בחינת (תהלים קלט, ח) "אם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וכו', כי על-ידי-זה זוכין לראש-השנה ויום-כפור ועשרת ימי תשובה, שבהם עקר התשובה, כי אי-אפשר לזכות לתשובה כי אם על-ידי דרך זה, כשקבלין על עצמו שאיך שיהיה יחזק עצמו בהשם יתברך תמיד בבחינת "ואציעה שׂאוֹל הַנֶּגֶד", אז דיקא יזכה לתשובה, כי הרבה עליות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד שאי-אפשר לבאר בכתב, בפרט מי שפָּכַר נִכְשַׁל כְּמוֹ שֶׁנִּכְשַׁל, על-פן אם רוצה לחוס על חייו להטיב אחריתו צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, ואז יזכה לאחרית טוב לנצח.

(לט) ועתה מה יפה אף נעים הסדר של ישראל שתקנו לנו חכמינו זכרונם לברכה הכל יפה בעתו, שתכף בשמחת תורה שמסימין התורה בפטירת משה,

ויהושע מלא רוח חכמה וכו' (פנ"ל באות כה), ומתחילין
 בראשית וקורין עד פרשת קדשת שבת שהוא ויכלו
 פנ"ל, כי עקר העבודה מאלול עד עתה שהוא להמשיך
 דרך התשובה בעולם העקר על-ידי שבת שמודיעין לנו
 הצדיקים שהם בחינת משה שמאיר ומודיע על-ידי
 בחינת יהושע וכו' פנ"ל, על-בן תיכף מפטירין בתחלת
 ספר יהושע שמדבר מהסתלקות משה, ויהושע צריך
 להתחזק וכו', כמו שכתוב שם: "משה עבדי מת ועתה
 קום עבר" וכו' ומסימין "רק חזק ואמץ", כי זה עקר
 התקון והתקנה שמשה המשיך תקון כזה שגם אחר
 הסתלקותו ימשיך דרך התשובה בעולם על-ידי בחינת
 יהושע שעל-ידי-זה כובשין ארץ-ישראל וכו' פנ"ל.

וזה אנו קוראין בכל שנה ושנה, כי ממשתתף בכל דור
 ודור ובכל שנה ושנה נעשה בחינה זאת שמתחילין
 אותה מסדר לסדר בכל שבת עד שגומרין אותה בגמר
 תקון החותם בתוך חותם של ראש-השנה ויום-כפור
 שהוא בשמיני-עצרת ושמחת-תורה, והכל בשביל
 להאיר להמשיך קדשת שבת שהוא דרך התשובה
 בעולם, כי שמעתי מפיו הקדוש ז"ל אחר שאמר
 התורה הנ"ל, שבכל מקום שיש רב אמתי ותלמיד
 שלומד ממנו, נעשה בחינה זאת בחינת משה ויהושע
 ואהל מועד, שעל-ידי-זה עקר המשכת דרך התשובה

בעולם. ובזה עוסקין מאלול עד שמיני-עצרת ומפטרין אז ביהושע וכו' פנ"ל שהוא ההפטרָה הראשונה כי כל ההפטרות שבנביאים הכל בבחינת יהושע, שהוא הספר ראשון שבנביאים, כי יהושע בחינת נקדה התחתונה שעל ידו מאיר בחינת משה בכל דור בכל שנה דרך התשובה בעולם וכו' פנ"ל.

(מ) והנה מבאר בכל הנ"ל, שעקר התקון הוא שבת שהוא מתנה טובה (שבת י) וכו'. והעקר כי על-ידי שבת הכל יזכו לתשובה שעל-ידי-זה תבא הגאָלה וכו' (שבת קיח: יומא פו:) פנ"ל, ועל-פן צריכין לזהר מאד לכבד את השבת ולזכר את השבת תמיד, כי שבת הוא התכלית בחינת תכלית שמים וארץ וכו'. וזה שמסימין ההפטרָה של יום כפור שמדבֿרת מתשובה מסימין אותה בשמירת שבת, כמו שכתוב שם: (ישעיה נח, יג) "אם תשיב משבת רגליך וכו' אז תתענג על ה'" וכו', כי עקר התשובה הוא ביום-כפור, וגם יום-כפור מקבל משבת, כי שבת ראש לכל הזמנים המקדשים כמו שכתוב: 'וברכתו מכל הזמנים', כי כל תקון התשובה של יום-כפור הוא על-ידי שבת פנ"ל, על-פן מסימין הפטרָת יום-כפור בשמירת שבת וכו' פנ"ל.

(מא) ובזה תראה נפלאות בתורה איך הכל נסמך בסדר נפלא, כי בשביל זה סדר משה רבנו פרשת

שְׁמִירַת שַׁבַּת קֹדֶם פְּרִשַׁת חֲטָא הָעֵגְל כַּמְבָּאָר בְּפִרְשַׁת
 כִּי תִשָּׂא, שְׁמַדְבַּר שֵׁם מִמַּעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן, וְאַחֲר־כֵּן אָף
 אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְכוּ' וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
 וְכוּ' בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ' (שְׁמוֹת ל"א, ט"ז, י"ז)
 וְאַחֲר־כֵּן מִתְחִיל לְדַבֵּר תִּיכָף מִמַּעֲשֵׂה הָעֵגְל, לְהוֹרוֹת
 וּלְגַלוֹת וּלְהוֹדִיעַ חֲסֵדֵי הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו, שֶׁבַח־סִדְּיוֹ
 הַנִּפְלְאִים הוּא מְקַדִּים רַפּוּאָה לַמַּכָּה תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה שֶׁקֹּדֶם מַעֲשֵׂה הָרַע וְהֵמָּר הָיָה
 שֶׁל חֲטָא הָעֵגְל שֶׁבָּזָה קִלְקְלוּ לְדוֹרוֹת וְגָרְמוּ כָּל
 הַחֲרָבֹנוֹת, כִּי חָזְרוּ וְהִמְשִׁיכוּ הַיִּצְרָה־הָרַע עַל עַצְמָן,
 שֶׁמָּזָה בָּאִים כָּל הַקְּלָקוּלִים גַּם עִתָּהּ וְכוּ' הַקְּדִים וְהוֹדִיעַ
 לָנוּ בְּתוֹרָתוֹ קִדְשַׁת שַׁבַּת קֹדֶשׁ שֶׁסֹּדְרָהּ מְקַדֶּם לְהוֹרוֹת
 שֶׁכָּבֵד הַקְּדִים הַתְּקוּן וְהַרְפּוּאָה שֶׁהוּא קִדְשַׁת שַׁבַּת
 שֶׁמְקַבְּלִין מִצְדִּיקֵי אֱמֶת בְּחִינַת מִשֶּׁה, עַל־יְדֵי זֶה יִתְתַקֵּן
 הַכֹּל, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ דְּרוֹךְ הַתְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם כַּנ"ל.
 וְעַל־כֵּן הָאֱלֹף אוֹרוֹת שֶׁנִּסְתַּלְקוּ עַל־יְדֵי חֲטָא הָעֵגְל
 מִחֲזִירֵין אוֹתָם לְמִשֶּׁה בַּשַּׁבָּת, וּמִשֶּׁה מִחֲזִירֵין לְיִשְׂרָאֵל,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכַוֵּנוֹת (פְּרִיעֵץ־חַיִּים שַׁעַר הַשַּׁבָּת פָּרָק ח'), כִּי עֶקֶר
 תְּקוּן חֲטָא הָעֵגְל הוּא עַל־יְדֵי שַׁבַּת כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן
 בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת אוֹמְרִים מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת (תְּהִלִּים צ"ב,
 א), שֶׁהוּא הַמְזִמּוֹר שֶׁאָמַר אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת
 סְמוּךְ לְחֲטָאוֹ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה
 (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כ"ב, זֶהר חֶלֶק ב' קל"ח), כִּי שַׁבַּת אֲגִין עֲלוּהִי כְּמוֹ

שָׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שם) וְכַנ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת מָה שְׂפָתוֹב
 בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנֵי הַבָּנִים שְׁנַחֲלָפוּ, שְׂפָשְׂרוּדְפִין אֶת
 הָאָדָם מִן הַגֶּן-עֵדֶן צָרִיף לַעֲמֹד עֲצָמוֹ אֶצֶל שַׁבַּת, כְּמוֹ
 שְׂפָתוֹב שָׁם, וְכַמוֹבָא לְעִיל. וְעַל-כֵּן הִזְכִּיר שָׁם "מָה
 גָּדְלוֹ מִמַּעֲשֵׂיךָ ה' מְאֹד עָמְקוֹ מִחֲשַׁבּוֹתֶיךָ אִישׁ בַּעַר לֹא
 יֵדַע וְכוּ' וְאַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'", וּפְרַשׁ רַש"י: 'לְעוֹלָם
 יָדָךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה', הֵינּוּ שָׂרָאָה תִּיכָף שְׂאֵף-עַל-פִּי
 שֶׁהִתְגָּרוּ הַס"ם וְחִילוֹתָיו כָּל-כָּף, עַד שֶׁהִחֲטִיאוּ אוֹתוֹ
 כָּל-כָּף בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה וְכוּ'
 כִּי תִיכָף אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ "אֵיכָה", שְׁמַרְמֹז עַל
 הַחֲרַבְנוֹת, שֶׁהִתְקוֹן עַל-יְדֵי צַעֲקוֹת אֵיכָה בְּחִינַת 'אֵיָה'
 וְכוּ' כַּנ"ל, אָבֵל בְּרַחֲמֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשָּׂרָה עָלָיו
 רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ וְאָמַר תִּיכָף "מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת" וְסִיִּים
 "וְאַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'" כִּי לְעוֹלָם יָדָךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה.
 כִּי בְּכַח קִדְשַׁת שַׁבַּת יִתְגַּלֶּה אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד
 עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים, אֲפֵלוּ בְּעַקְבֵּתָא דְמַשִּׁיחָא אֲפֵלוּ
 בַּדּוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים הָאֵלֶּה שְׁגַבְרָה הַהִסְתָּרָה שְׂפָתוֹךְ
 הִסְתָּרָה עַד אֵין קִץ, אֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה נִמְשָׁךְ דְּרָךְ
 הַתְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת "אִם אָסַק שָׁמַיִם וְכוּ'
 וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" וְכוּ'. וְזֶהוּ עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת
 כַּנ"ל.

וְזֶהוּ מָה גָּדְלוֹ מִמַּעֲשֵׂיךָ הַשֵּׁם מְאֹד עָמְקוֹ מִחֲשַׁבּוֹתֶיךָ, כִּי

מחשבותיו יתברך עמוקים מאד שאי-אפשר להשיגם, כמו שכתוב בהפטרה: (ישעיה נה, ו, ז, ח) "דרשו ה' בהמצאו וכו', יעזב רשע דרכו וכו', כי לא מחשבותי מחשבותיכם" וכו'. ויש לפרש: "מה גדלו מעשיך ה'" אלו ששת ימי המעשה, שבהם עשה השם את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם, שעל-ידי-זה הראה גדלת מעשיו הנוראים והנפלאים מאד. אבל לכאורה קשה! מה התכלית מכל זה? ולמה לנו כל הרעש הזה שברא כל זה בחכמות נפלאות כאלה ואחר-כך יכלה הכל, ובפרט שרב הדורות יקלקלו הרבה ויהיו להם צרות רבות כאלה רחמנא לצלן מעתה. על-כן הסמיך לזה "מאד עמקו מחשבותיך", זה בחינת שבת, שאז אין שום עשייה ועובדא כלל, והוא תכלית הידיעה בחינת קדשת עמקות המחשבה, הינו שהשיב שאסור להרהר אחר מדותיו (עין גדרים לב. ובר"ן שם ד"ה 'שהפריז על מדותיו'), כי מאד עמקו מחשבותיו, כי כבר הקדים שבת שנמשך מעמקות מחשבתו מאד, שעל-ידי-זה יתפקן הכל כנ"ל. ועל-כן בודאי יהיה תכלית טוב לכל אדם עם כל מעשה שמים וארץ התלויים בו, כי שבת הוא תכלית מעשה שמים וארץ וכנ"ל.

וזהו גם-כן מה שאומרים אחר-כך במזמור (תהלים צג,

א"ד) "ה' מְלֶךְ גְּאוֹת לְבֶשׂ" וְכוּ' "מְקוּלוֹת מֵיָם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'", פִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁהַמִּים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם מִתְגַּבְּרִים עַל כָּל אָדָם כָּל-כָּף כָּל-כָּף, בְּחִינַת (שם) "כָּל מִשְׁבְּרֵיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עָבְרוּ" וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן מְכַלֵּם אֲדִיר בְּמָרוֹם הַשָּׁמַיִם, וְהוּא יִגְמַר הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ וְיָבִיא הַכֹּל אֶל הַתְּכָלִית הַטּוֹב הָאֲמִתִּי הַנּוֹצֵחִי, כִּי כָּבֵד הַקָּדוֹשׁ וְנִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל קִדְשָׁת שַׁבַּת וְכוּ"ל, עַל-כֵּן אוֹמְרִים זֶה בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת וְכוּ"ל.

וְעַל כֵּן אֶפְלוּ מִי שֶׁשָּׁחַטָה הַרְבֵּה חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כָּל זְמַן שֶׁאֵינוֹ מְמַר לְהַכְעִיס אוֹ לְחַלֵּל שַׁבָּתוֹת, הוּא בְּכָל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', אֲבָל מְמַר לְחַלֵּל שַׁבָּת הָרִי הוּא כְּמִמָּר לְכָל הַתּוֹרָה וְיוֹצֵא מְכַלֵּל יִשְׂרָאֵל (עִירוּבֵין סֵט. שְׁלַחַן עֲרוּךְ סִימָן יב סְעִיף ה'). כִּי עֵקֶר קִיּוּם קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי שַׁבַּת וְכוּ"ל.

(מב) וְעַל-כֵּן בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר בְּשַׁבַּת תָּמִיד, וּבְפֶרֶט בְּעֵנִין הַפְּרָנְסָה, כִּי צָרִיכִין לְקַדֵּשׁ כָּל הָעוֹבְדוֹת וְהַמְּשָׂא וּמִתֵּן שֶׁהֵם כְּלוּלִים בַּל"ט מְלָאכוֹת, לְקַדְשֵׁם בְּקִדְשַׁת שַׁבָּת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, כִּי צָרִיכִין לְזַכֵּר שֶׁעֵקֶר בְּרַכַּת הַפְּרָנְסָה הוּא מִשַׁבָּת, דְּמַגִּיחַ מִתְּבָרְכִין כָּל שְׂתֵּא יוֹמִין וְכוּ' (זִהַר חֵלֶק ב' פ"ח:), וְכֵן כְּשֶׁהַמְּחַשְׁבוֹת רוֹדְפִין אַחֲרָיו מְאֹד צָרִיךְ לְעַמֵּד עֲצָמוֹ אֶצֶל שַׁבָּת, שֶׁהוּא שְׁבִיתָהּ

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים רפה

וימנוחה. כי עקר תקון המחשבה הוא להיות שב ואל תעשה גם במחשבה כמו שפתוב במקום אחר (סימן עב), ויבטל עצמו בבחינת קדשת שבת וימשיך מחשבתו לתוך התורה שנתנה בשבת, שמשם נמשכין כל החדושי תורה וכו', וכן בענין קנאה ושנאה ומחלקת שביין אדם לחברו ובין איש לאשתו וכו', שמצוי מאד שזה מזיק להאדם מאד פידוע צריך לזכר את עצמו בקדשת שבת שהוא שלום בבחינת שבת שלום, וכל מה שעובר על האדם בכל יום ויום צריכין לברח במחשבתו לקדשת שבת והכל בכח הצדיקים שמודיעים לנו קדשת שבת פנ"ל.

(מג) וזהו "אם תשיב משבת רגליך", כי העקר לתקן בבחינת הרגלין שהם כלי ההליכה לילך בדרך התורה בדרך התשובה הנ"ל בבחינת (תהלים כו, יב) "רגלי עמדה במישור" וכו', כי עקר הברור הוא בבחינת רגלין, כי שם כל אחיזתם בבחינת (משלי ה, ה) "רגליה ירדות" וכו' פידוע (עין פרדס שער כג פרק כ לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רעז), כי זה בבחינת תקף ההתגרות שמתגרה הבעל-דבר עתה בדורות הללו מאד בכלל ובפרט, כי עתה הוא בעקבות משיחא בבחינת רגלין ששם אחיזת הסטרא-אתרא והקלפות מאד, ועל-כן צריכין לידע שעתה בדורות האלו כשמתגבר האדם

בתנועה קלה לשוב להשם יתברך הוא יקר אצל השם יתברך הרבה מעבודות גדולות של דורות הראשונים, וכמוכא פל זה בכתבי האר"י ז"ל (בשכחי הרח"ו) ובדברי הבעל-שם-טוב ז"ל, ובפרט מדברי אדמו"ר ז"ל (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מח שיחות הר"ן סימן לו), ועל-פן עקר קץ הגאולה הוא 'כד מטי רגלין ברגלין' (זהר חלק ב' רנח) ויקים "ועמדו רגליו ביום ההוא" וכו' (זכריה יד, ד) פמוכא פל זה הרבה בכתבי האר"י ז"ל (עין עין-חיים שער יט פרק ה), וכל התקון על-ידי שבת פנ"ל, בחינת "אם תשיב משבת רגליך" וכנ"ל.

פי זה העולם בכלל הוא בחינת רגלין בחינת (ישעיה סו, א) "והארץ הדם רגלי", שזהו בחינת נקדה התחתונה שהוא בחינת שתיקה והמתנה, בחינת (תהלים לו, ז) "דם לה" וכו' "אך לאלקים דומיה נפשי" וכו' (שם סב, ב), בחינת (איכה ג, כז) "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'", שפרושו שתיקה והמתנה. פי בזה העולם צריכין רק להמתין, פי הוא צל עובר וענן פלה ורוח נושבת וכו', ובני אדם צריכין לעבר בו בשביל נסיון וצרוף, והעקר שיעמד בנסיון וימתין בכל הדברים שלא יהיה להוט אחר שום תאנה של מותרות, ומה שמכרח לו יהיה לו בטחון וימתין תמיד לישועת השם. וכן בכל מה שעובר עליו עדי יזכה לתכליתו הנצחי, פי על-ידי-

זה זוכין לקדש כל העובדות והמשא ומתן של ששת ימי המעשה לקשרם לשבת שעל-ידי-זה נעשה בחינה אחת בחינת אדם לשבת על הפסא, פי על-ידי הדמימה והשתיקה הנ"ל מקדשין כל העובדות של ימי החל עד שממשיכין על-ידי ששת ימי המעשה בחינת וא"ו שבתוך האלף, שעל-ידי-זה ממשיכין ומקשרין עצמן לנקודה העליונה שהוא בחינת פסא דמתכסא, שמשם עקר קדשת שבת, פי שבת בכלל הוא בחינת נקודה העליונה, והעולם בכלל בחינת נקודה התחתונה, ועל-ידי שמקדשין ששת ימי החל על-ידי הדמימה והשתיקה כנ"ל על-ידי-זה ממשיכין על-ידי ששת ימי החל שהם בחינת וא"ו מנקדה העליונה לנקודה התחתונה ונעשה בחינת אדם וכו', שזה בחינת דרך התשובה וכו' כנ"ל.

וזהו "אם תשיב משבת רגליך עשות חפציה ביום קדשי" וכו', פי כל השביתה בשבת מלעשות חפציו ביום קדשו (עין שבת קיג. קנ.), הכל בבחינת אם תשיב משבת רגליך, פי כל הברורים בבחינת רגלין שבשביל זה אסור שום עשית חפציו ביום הקדוש והנורא הזה וכנ"ל. וזהו "וקראת לשבת ענג", פי עקר קדשת שבת הוא דיקא לקיים ענג שבת שהם הג' סעודות של שבת שהם (עין זהר חלק ב' פח) בחינת ערך

נָהַר גַּן (זהר חלק א' כו.), שֶׁהֵם בְּחִינַת ג' מְצוֹת הַנִּלְגָּ' ג' נְקוּדוֹת הַנִּלְגָּ', שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה כַּנִּלְגָּ'. וְזֶהוּ "וְלִקְדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד וְכַבְּדָתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ" בְּחִינַת תְּקוּנַת הַכְּבוֹד לְזִכּוֹת לְכְבוֹד אֱלֹקֵי עַל-יְדֵי דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה וְכו', כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְגָּ' עַל פְּסוּק זֶה "וְכַבְּדָתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ" שְׁמַרְמֹז עַל דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה בְּחִינַת שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְגָּ' שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְכְבוֹד אֱלֹקֵי וְכו', שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבַּת כַּנִּלְגָּ'.

וְזֶה "מְמַצּוֹא חִפְצֶךָ וְדַבֵּר דְּבַר" — 'שְׁלֹא יִהְיֶה דְבוּרֶךָ שֶׁל שַׁבַּת כְּדְבוּרֶךָ שֶׁל חַל' (שַׁבַּת קִיג:), כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר עֲלִיַת הַדְּבוּר הוּא בְּשַׁבַּת, כִּי אֶז עוֹלִין הַרְגְּלִין שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּבוּר בְּחִינַת (תְּהִלִּים נח, ב) "צִדְקַת תְּדַבְּרוּן" בְּחִינַת (יִשְׁעְיָה מֵא, ב) "צִדְקַת יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ", שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים פה, יד) "צִדְקַת לְפָנָיו יִהְלֶךְ" וְכו' כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִקּוּם אַחַר (לְקוּיטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן פוּ וְעִין סִימָן רעז), כִּי הַדְּבוּר בְּחִינַת מְלָכוּת פֶּה (תְּקוּיטֵי זֵהר דָּף יז.) שְׁעֵקֶר עֲלִיַתָּהּ בְּשַׁבַּת מְלָכְתָּא, כִּי בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעוֹלָם הַזֶּה, צָרִיכִין רַק לְשַׁתַּק כַּנִּלְגָּ' וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (חֵלִין פט.) עַל פְּסוּק "הֶאֱמַנְם אֲלֵם צִדְקַת תְּדַבְּרוּן", מֵהַ יַעֲשֶׂה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה יַעֲשֶׂה עֲצֻמוֹ כְּאֵלִם. כִּי אֲסוּר לְדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר שֶׁל עֲסָקֵי עוֹלָם הַזֶּה רַק דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְתַפְלָה, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (שם), 'יְכוֹל

אֶף בְּדַבְרֵי תוֹרָה תִּלְמוּד לֹאמַר צֶדֶק תִּדְבְּרוּן, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה: (יומא יט:) "וְדַבְרַת בָּם" (דְּבָרִים ו, ז) — 'וְלֹא בְּדַבְרִים בְּטָלִים', אֲבָל אִי־אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם בְּלֹא הַדְּבוּר, כִּי צְרִיכִין לְדַבֵּר בְּעֵסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה וְהַצְטָרְכוֹת הַהֶכְרַחִים. אֶף צְרִיכִין לְקַשֵּׁר כָּל הַדְּבוּרִים אֶל הַתּוֹרָה שֶׁהִיוּ כָּל דְּבוּרָיו בְּמִשְׁא וּמִתָּן וְכִיּוֹצֵא בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אַדְמו"ר ז"ל (בְּסִימָן כט), שֶׁצְרִיכִין לְכוּן בְּכָל דְּבוּר שֶׁמְדַבֵּר בְּשִׁבִיל הַמִּשְׁא וּמִתָּן שֶׁכּוֹנֵנֵתוּ כְּדֵי שְׂיִתֵּן צֶדֶקָה, וְכֵן בְּכָל הַדְּבוּרִים.

אֲבָל בְּשַׁבַּת גַּם דְּבוּר זֶה אָסוּר, כִּי אָסוּר לְעֵסֵק בְּמִשְׁא וּמִתָּן וּבִשְׂוִים מְלָאכָה, וְאֶפְלוּ דְּבוּר שֶׁל עֵסְקֵי חַל אָסוּר אֶפְלוּ אִם כּוֹנֵנֵתוּ לְשֵׁם שְׂמִים בְּאַמֶּת, כִּי אֶפְלוּ מְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן גְּדָחָה מִפְּנֵי שַׁבַּת (מְכִילֵתָא רִישׁ וַיְקַחֵל), מְכַל שְׁכֵן כָּל הַמִּשְׁא וּמִתָּן וְדְבוּרָיו אֶפְלוּ אִם עוֹשֶׂה מִשְׁא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה כְּרֵאוּי בְּבַחֲיִנַת מְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּשַׁבַּת גַּם זֶה אָסוּר, כִּי בְּשַׁבַּת אָסוּר לְדַבֵּר שׂוֹם דְּבוּרֵי חַל כִּי אִם דְּבוּרֵי שַׁבַּת, שֶׁהֵם דְּבָרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה וְשִׁבְחֵים וְהוֹדָאוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וּלְזַמֵּר זְמִירוֹת שֶׁל שַׁבַּת לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם בְּכָל לֵב בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה עַל שְׁנֵתָן לָנוּ בְּחִמְלָתוֹ מִתְּנָה טוֹבָה הַזֹּאת שֶׁהִיְתָה גְּנוּזָה בְּבֵית גְּנוּזָיו

שְׁהוּא קְדֻשַׁת שַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת לְמַעַלָּה מִהַדְּבֹר, וְכָל
 הַדְּבֹרִים נִמְשָׁכִין מִשַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת בְּבַחֲיַנַּת שְׁתִּיקָה
 הַעֲלִיּוֹנָה שְׁהִיא לְמַעַלָּה מִהַדְּבֹר בְּחִינַת 'סִיג לַחֲכָמָה
 שְׁתִּיקָה' (אֲבוֹת ג, יג) שְׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר בְּחִינַת הַמֶּתֶן. כִּי
 שָׁרֵשׁ הַדְּבֹר הוּא בַּמַּחְשָׁבָה שְׁהוּא בְּחִינַת שְׁתִּיקָה, כִּי
 הַדְּבֹר בְּחִינַת חֲכָמָה בְּחִינַת (מְשָׁלִי ב, ו) "כִּי ה'" יִתֵּן חֲכָמָה
 מִפִּי" וְכוּ', וְשָׁרְשׁוֹ בְּבַחֲיַנַּת כְּתָר בְּחִינַת שְׁתִּיקָה בְּחִינַת
 'סִיג לַחֲכָמָה שְׁתִּיקָה', שְׁהַשְׁתִּיקָה מְקַפֶּת אֶת הַחֲכָמָה
 שְׁהוּא בְּחִינַת הַדְּבֹר כְּמוֹ סִיג וְגִדְר כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם, כִּי
 צְרִיכִין לְשַׁתֵּק קֹדֶם שְׁמֹדְבָרִין לְהַתִּישֵׁב הַיֵּטֵב קֹדֶם
 שְׁמוֹצִיאִין הַדְּבֹר, וְכֵן בֵּין דְּבֹר לְדְּבֹר, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה: (מְגִלָּה יח.) 'מְלָה בְּסֻלַּע
 מִשְׁתוֹקָא בְּתַרִּין', כִּי הַשְׁתִּיקָה לְמַעַלָּה מִהַדְּבֹר וְהִיא
 שָׁרֵשׁ הַדְּבֹר וְתַקוּנוֹ, וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִשַׁבָּת שְׁהוּא
 בְּבַחֲיַנַּת כְּתָר בְּחִינַת כֶּסֶף דְּמַתְּכִסָּא שְׁשָׁם סוּד הַשְׁתִּיקָה
 בְּחִינַת (יְשַׁעְיָה ג, ג) "חֲכָם חָרָשִׁים וְנָבוֹן לְחָשׁ", וְאָסוּר אֲז
 לְדַבֵּר שׁוּם דְּבֹר כִּי אִם דְּבֹר שֶׁל שַׁבָּת שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת
 שְׁתִּיקָה הַעֲלִיּוֹנָה שְׁהוּא דְּבֹר שֶׁל יֵשׁוּב הַדְּעַת דְּבֹרֵי
 אָמוּנָה לְהַתְּדַבֵּק עַל יָדָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת (תְּהִלִּים פט,
 ב) "אוֹדִיעַ אָמוּנָתְךָ בְּפִי", בְּחִינַת (מִיּוֹצֵר דְּשַׁבָּת) 'וְיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִשַּׁבַּח וְאוֹמֵר מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב
 לְהוֹדוֹת לָהּ" וְכוּ'.

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רצא

וזהו "אז תתענג על ה'" דיקא, דא אורייתא דעתיקא סתימאה (עין זהר חלק א' ריט, חלק ג' קנג), שהיא בחינת "על ה'" (כמוכא בהתורה לשמש בסימן מט לקוטי חלק א') שהיא למעלה מהתורה הנגלה ששם עקר בחינת התשובה שהיא בחינת שבת כמוכא במקום אחר. וזה "והרכבתיך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך", שהיא נחלה בלי מצרים (שבת קיח.), הינו פי על-ידי שבת זוכין שיתבטלו כל המצרים של הקדשה שעל ידם כל החרבנות בכלל ובפרט בבחינת (איכה א, ג) "כל רודפיה השיגוה בין המצרים", פי מי שאוחז את עצמו בכח קדשת שבת שהיא בחינת כח קדשת הצדיק שהיא 'שבת דכולהו יומי' (זהר חלק ג' קמד) כנ"ל, אין שום מיצר שירחיקו מהשם יתברך, פי מכלם ישוב להשם יתברך פי יזכה לדרכי התשובה הנ"ל שהם בחינת בקי בעיל בקי בנפיק בחינת ואציעה שאול הנך וכנ"ל.

פי יעקב היתה מטתו שלמה (פסחים נו.) ומבטל קלפת עשו וישמעאל שהם מיצרי הקדשה שהחריבו את הבית המקדש שעל ידם אריכת הגלות, פי יעקב ומשה כחדא חשיבו (עין תקוני זהר דף קא.) בחינת הצדיק האמת שממשיך קדשת שבת שהיא בחינת דרכי התשובה הנ"ל. על-כן על-ידי שמירת שבת שמקבלין מהצדיק האמת כנ"ל על-ידי-זה זוכין לנחלה בלי מצרים שאין

שום דבר יכול להרחיק מהשם יתברך חס ושלום, כי מכלם ישוב להשם יתברך וכנ"ל.

(מד) וזה שסימו שם רבותינו זכרונם לברכה במאמרם על פסוק "האמנם" הנ"ל, 'יכול אפלו אם הגיס דעתו תלמוד לומר "משרים תשפטו בני אדם"', כי פסוק זה מדבר מדרכי התשובה הנ"ל, שעקר התשובה הוא שישים עצמו כמדבר ולא יתגאה כלל וכשישמע בזיונו ידם וישתק ויהיה בכלל הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל, שזהו מה שנאמר שם: 'מה יעשה אדם בעולם הזה יעשה עצמו כאלם, כי צריכין לשתק ולהיות כאלם שזהו עקר התשובה, כמו שאמר רוד: (תהלים לח, יד) 'ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו', ועל זה אמרו שם: 'יכול אפלו בדברי תורה? תלמוד לומר צדק תדברון', כי בדברי תורה בודאי צריכין לדבר, כי על-ידי-זה כל תקון התשובה להנצל מכל רע, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (קדושין ל:) 'אם פגע בך מגול זה משכהו לבית-המדרש'. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה לענין תשובה, 'אם היה רגיל ללמד דף אחד ילמוד ב' דפין' וכו' (ויקרא רבה כה, א), ועל-כן סימו 'יכול אפלו אם הגיס דעתו תלמוד לומר' וכו', כי אפלו אם יעסק בתורה ויגיס דעתו

לקוטי הלכות שבת ז' ארחה-חיים רצג

בּוֹדֵאי לֹא תִתְקַים הַתּוֹרָה אֲצִלוֹ וְלֹא יִזְכָּה לַתְּשׁוּבָה, כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי עֲנוּוָה, שְׂשִׁימִים עֲצָמוֹ כְּמַדְבָּר כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּסוּף עַל מֵאֵמֶר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָנָא: 'זְמַנָּא חֲדָא הָוִי קָא אֲזַלִּינָן בְּמַדְבָּרָא' וְכוּ' עֵינֵן שָׁם.

וְזֵהוּ 'תְּלַמוּד לּוֹמֵר מִשְׁרִים תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם', כִּי צְרִיכִין לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפִיו כְּמוֹ שְׂפִתוֹב שָׁם בְּסוּף עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה: (אבות א, ו) 'הָוִי דִּין אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת', כִּי עֶקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי שְׂשִׁימִים שְׂפִלוּתוֹ בְּאֵמֶת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יִחַזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכַח הַצְּדִיק אֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנִּלְעַד שְׂשִׁירְחָם מִן הַשָּׁמַיִם וְיִשׁוּב אֶל הַשֵּׁם וְיִרְחַמְהוּ (יִשְׁעִיָּה נה, ז), אֲמֵן כֵּן יִהִי רְצוֹן.

(מה) וְעֶקֶר קְדֻשַׁת שַׁבָּת הוּא שְׂמִיחָה, שְׂצְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב בְּשַׁבָּת כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (בְּסִימָן יז) וְכַמְבָּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה הַרְבֵּה (ספרי בְּהַעֲלוֹתָךְ, יְרוּשְׁלָמִי מְגִלָּה א, ד זֶהר חֶלֶק ב' וְנָה. וְזֶהר חֲדָשׁ אַחֲרֵי, וְתַקּוּנֵי זֶהר דָּף מו), וְזֵה עֶקֶר תְּקוּן דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה שְׁנֵתִתְקַנִּים עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת שַׁבָּת. כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה לְשׁוּב נִפְשׁוֹ לְשִׁרְשָׁה בְּבְחִינַת (תַּקּוּנֵי זֶהר דָּף מַג: פו:) זֶרְקָא דְאֲזַדְרִיקַת לְאַתֵּר דְּאֲתַנְטְלִית מִתַּמָּן (כְּמוֹ שְׂפִתוֹב בְּסִימָן לה לְקוּטֵי חֶלֶק א'),

וְשָׂרַשׁ נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כִּי שָׂרַשׁם
 בַּמַּחְשָׁבָה דְקוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא. כִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ בַּמַּחְשָׁבָה
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א) תַּחֲלָה שְׂשָׁם מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב:
 (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א טז, כז) "עֲזֹ וְחֶדְנָה בְּמִקְוֹמוֹ", כִּי אֵין עֲצָבוֹת
 לְפָנַי הַמְּקוֹם, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (תְּגִיגָה
 ה:), וְכָל עֶקֶר פָּגַם כָּל הָעֵבְרוֹת הוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת,
 שְׂמֻשׁ נִמְשָׁכִין כָּל הָעֵבְרוֹת שְׂעַקְרָם פָּגַם הַבְּרִית
 שְׂנִמְשָׁף מֵהַקְּלָפָה הַנִּקְרָא לִילִית עַל-שֵׁם הָעֲצָבוֹת
 וְהִילָלָה (עֵין לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' קסט, רכז) כִּידוּעַ (עֵין זֶהר חֶלֶק
 א קמח:).

וְעַל-כֵּן 'עֲבָרָה גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה' (אָבוֹת ד, ב), כִּי הָעֲבָרָה
 נִמְשָׁף מִבְּחִינַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 "בְּעֲצָבוֹן תֵּאֱכָלְנָה" (בְּרֵאשִׁית ג, יז) הַפֶּה קְדוֹשׁ הַשְּׂמֻחָה
 שֶׁהוּא לְשִׁמּוֹחַ בַּהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת (תְּהִלִּים קד, לד) "אֲנֹכִי
 אֲשִׁמַּח בֵּה" — "שְׂמֻחוֹ בֵּה" וְגִילּוֹ צִדִּיקִים" וְכוּ' (תְּהִלִּים
 לב, יא) וְכִשְׁעוֹבֵר עֲבָרָה חַס וְשָׁלוֹם, נִמְשָׁף עָלָיו עֲצָבוֹת
 בְּחִינַת (שֵׁם לח, יט) "אֲדַאֵג מִחֻטְאֵתִי" בְּחִינַת יְגוֹן וְאֲנָחָה
 שֶׁהֵם בְּחִינַת סְטְרָא-אַחְרָא, כְּמוֹ שְׂמוּכָא בְּפָנוֹת (מִשְׁנַת
 חֲסִידִים תְּפִילַת הָאֲצִילוֹת י, יב), וּמִחֻמַּת הַתְּגַבְרוֹת הָעֲצָבוֹת יוֹתֵר
 גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה יוֹתֵר כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן 'עֲבָרָה גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה',
 וְלֹא הָיָה שׁוֹם תְּקֵנָה לְשׁוֹב, עַל-כֵּן עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה
 עַל-יְדֵי גְדוּלֵי הַצִּדִּיקִים שְׂיִכּוּלִין לְעוֹרֵר הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים רצה

שְׂבִי־שְׂרָאֵל אָפְלוּ בְּהַגְרוּעִים הַמְּלָאִים עֲבֵרוֹת גַּם בָּהֶם
מִחֲפָשִׁים הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים וּמוֹצְאִים בָּהֶם נְקוּדוֹת
טוֹבוֹת, כִּי אָפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלָאִים מְצוּוֹת כְּרֵמוֹן
(וְכִמּוֹ שְׂפָתוֹב בְּהַתּוֹרָה 'וְעוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע' סִימָן רפב
וְכו') וּבְשֹׂאֲרֵי מְקוֹמוֹת רַבִּים (עִירוּבֵין י"ט), עַד שְׂמִכְנִיסִים
בָּהֶם שְׁגָם הֵם יִשְׁמְחוּ נִפְשׁוֹתֵיהֶם. וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם
מוֹצִיאִים אוֹתָם מֵעֲבֵרוֹת וּמִפְגָּמִים וּמִחֲזִירִים אוֹתָם
בְּתִשְׁבּוּבָה.

וְזֶה בְּחִינַת קַדְשַׁת שַׁבַּת שְׂמוּדִיעִים לָהֶם כַּנ"ל, כִּי שַׁבַּת
בְּחִינַת שְׂמִחָה וְחֶדְוָה. כִּי בְּשַׁבַּת מְתַבְטְלִים כָּל
הַדִּינִים, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: 'וְכָל שְׁלֹטְנֵי רוּגְזִין וּמֵאֲרֵי דְדִינָא
כְּלַהוּן עֲרַקִין וְאֶתְעַבְרוּ מִנְהוּ' (וְהוּ חֶלֶק ב' קֵלָה:), וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ מְסַתְּפֵל אֲזוּ רַק עַל הַטּוֹב שְׂבִי־שְׂרָאֵל. עַל-כֵּן כָּל
מִי שְׂמֵחַ מְשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ קַדְשַׁת שְׂמִחַת שַׁבַּת שְׂנִמְשֵׁף גַּם
עָלָיו בְּכַח הַצְּדִיקֵי אָמֶת עַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹל לְזַכּוֹת לִילָף
בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנ"ל
בְּחִינַת 'בְּקִי בְּעִיל בְּקִי בְּנִפְיָק' וְכו', בְּחִינַת "אִם אָסַק
שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱךְ", כִּי אֶף-עַל-פִּי
שֶׁהִבְעַל תְּשׁוּבָה צָרִיף לְצַעֵק וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה לְפָנֵי הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ וּלְשַׁבֵּר לְבוֹ מְאֹד, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: (תְּהִלִּים נא, יט) "לֵב
נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה", אָבֵל אֶף-עַל-פִּי-כֵן
צָרִיף לֵהִיוֹת בְּקִי בְּהִלְכָּה שְׂלֵא יִתְרַחֵק חֵס וְשְׁלוֹם

מהשם יתברך יותר על-ידי-זה, כי בכל דרכי הקדשה יש בהם בחינת (הושע יד, י) "צדיקים ילכו בם" וההפך בחינת "פשעים יפשלו בם", בחינת (יומא עב:) 'זכה נעשה לו סם חיים לא זכה וכו'.

פי בנודאי צריך הבעל-תשובה לסבל בזיונות ושפיכות דמים בכמה בחינות וכמבאר בהתורה הנ"ל, שעקר התשובה הוא כשישמע בזיונו ידם וישתק ויקיים "דם לה'" וכו', ובכלל זה הוא גם כן מה שצריך לסבל בזיונות ושפיכות דמים מעצמו בבחינת (תהלים סט, כא) "חרפה שברה לבי" וכו', כי צריך להתבייש בעצמו מעוונותיו ופגמיו עד שיהיה נשפך דמיו בקרבו וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (ברכות יב:) 'כל העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו', אבל אף-על-פי-כן צריכין להיות בקי בהלכה זאת מאד שלא יבא על-ידי-זה לעצבות ומרה שחורה דסטרא-אחרא, וכמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל על זה, ואמר שלב נשבר הוא ענין אחר מעצבות (שיחות הר"ן סימן מא, מב, מג). וצריכין לזהר שלא יתאחז העצבות מהלב נשבר, על-כן הזהיר להתגבר שיהיה כל היום בשמחה בכל דרכי עצותיו הקדושות, רק בשעה מיחדת יהיה לו לב נשבר לפרש שיחתו לפניו יתברך כבן לפני אביו וכו' (ועין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כד), וכל זה כלול בבחינת בקי

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רצז

בהלכה הנ"ל, ועל-כן באמת עקר דרכי התשובה אי-אפשר לקבל כ-אם על-ידי גדולי הצדיקים הנ"ל שהם מורים לנו דרכי התשובה בחינת בקיאות בהלכה, והעקר על-ידי קדשת שבת שהוא מקור השמחה, שאז השם יתברך מסתכל רק על הטוב וכו' כנ"ל.

(מו) וכל זה צריכין ביותר בראש-השנה שהוא תחלת השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, ואז צריכין להמשיך דרכי התשובה הנ"ל, ועל-כן הקדים לנו השם יתברך ברחמיו חודש אלול הקדוש שסוד פגנות אלול הוא הנותן בים דרוך פי בהם עוסקין לתקן דרכי התשובה כנ"ל, כדי שנוזקה בראש-השנה לילך בדרכי התשובה הקדושים האלו, ועל-כן באמת צריכין לנסע לצדיקי אמת על ראש-השנה שהם יכולין להמשיך דרכי התשובה אלו, והעקר להמתיק תקף הדין של ראש-השנה ולהמשיך על עצמן שמחה אז, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל (שיחות הר"ן סימן כא), שבראש-השנה צריכין להיות בשמחה. וכמו שכתוב בנחמיה לענין ראש-השנה: "אכלו משמנים ושתו ממתקים ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעזכם" וכו'.

וזה בחינת שופר שהוא לעורר חסדים ולהמתיק דינים כידוע (זהר חלק ב' רנו. חלק ג' צט.), הינו לעורר רחמי השם יתברך שיסתכל רק על כל הנקודות טובות שבישראל ולא יסתכל על הרע שלנו כלל, עד שיכנוס

בַּלְבָּנוּ רַחֲמֵי הָעֲצוּמִים עַד שְׁיִהְיֶה נִמְשָׁךְ שִׁמְחָה עָלֵינוּ,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֶקֶר תִּקּוּן הַתְּשׁוּבָה כַּנ"ל, וְזֶה בְּחִינַת
(תהלים פט, טז) "אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְכוּ' בְּשִׁמְךָ
יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם וּבְצַדִּיקְתָּךְ יִרְוּמוּ". כִּי קוֹל שׁוֹפָר הוּא
בְּחִינַת עֲשָׂרָה מֵיָי נְגִינָה, שֶׁהֵם עֶקֶר הַשִּׁמְחָה, וְעַל-כֵּן
מְסִימִין הָעֲשָׂרָה הַלּוּלָיִם בְּחִינַת עֲשָׂרָה מֵיָי נְגִינָה
בְּהַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת כְּשֶׁחָל
רֵאש־הַשָּׁנָה אֵין תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, כִּי עֶקֶר הַשִּׁמְחָה שֶׁהוּא
תִּקּוּן הַנ"ל נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי שַׁבַּת כַּנ"ל וְעַל-כֵּן כְּשֶׁחָל
רֵאש־הַשָּׁנָה בְּשַׁבַּת אֵין לְתַקּוֹעַ בְּשׁוֹפָר לְעוֹרֵר בְּחִינַת
הַשִּׁמְחָה שֶׁהוּא עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה כַּנ"ל, כִּי כָּל כָּלָיוֹת
הַשִּׁמְחָה נִמְשָׁךְ מִשַּׁבַּת שֶׁהוּא יוֹם שִׁמְחָה וְחִדּוּהָ בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ (חֶלֶק ג' צד: קה.).

(מז) וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה: (ראש-הַשָּׁנָה כט:)
'יוֹם טוֹב שֶׁל רֵאש־הַשָּׁנָה שֶׁחָל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת
בַּמִּקְדָּשׁ הָיָה תּוֹקְעִין אָבָל לֹא בַּמִּדְיָנָה, מִשְׁחָרֵב בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּי שְׁיִהְיוּ תּוֹקְעִין בְּכָל
מָקוֹם שִׁישׁ בּוֹ בֵּית-דִין', כִּי בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת
נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה כַּנ"ל אוֹ בְּכָל מָקוֹם שִׁישׁ בּוֹ בֵּית-דִין
כְּמוֹ בְּיַבְנָה, דִּהְיָנוּ שִׁישׁ שֵׁם צְדִיקֵי אִמַּת בְּחִינַת מִשֶּׁה
נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה, שֵׁם צְרִיכִין לְתַקּוֹעַ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה אֲפֹלוּ
בְּשַׁבַּת, כִּי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִין לְיוֹם שֶׁפָּלוּ שַׁבַּת כָּלוּ

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים רצט

תשובה, כי הם עושים תמיד תשובה על תשובה, הינו שעושים תשובה תמיד על השגתם הראשונה וכו' כנ"ל, ועל-כן הם יכולין לתקוע אפלו בשבת, כי הם בקיאים בהלכה היטב, על-כן אפלו כשתוקעים בשבת לא יבואו לידי שום פגם חס ושלום על-ידי-זה, אבל עכשו שאין לנו בית-המקדש ואין לנו בית-דין הגון קבוע כמו בימיהם, כי אין אנו יודעין היכן הצידיקים האמתיים הגבוהים כל-כך שהם בקיאים בהלכה זאת של תשובה היטב, על-כן אסור לתקוע בשבת שלא יעבירנו ד' אמות ברשות הרבים שלא יצא מדרכי הבקיאות הנ"ל.

כי באמת שופר כלול מכמה בחינות כי הוא מעורר ומשבר הלב מאד בבחינת "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" וכו' (עמוס ג, ו), שזהו בחינת מה שצריך הבעל תשובה שיהיה לו לב נשבר וכו' כנ"ל, אבל אחר לב נשבר צריך לבוא לשמחה, כמו שכתוב בדבריו ז"ל, שזהו גם-כן בחינת שופר כנ"ל, ובשבת צריכין רק שמחה ואסור לעורר שום לב נשבר כלל, על-כן אסור לתקוע בשבת, וזהו בחינת 'שמא יעבירנו ד' אמות ברשות הרבים' שהוא במקום הסטרא-אחרא ששם אחיזת העצבות (עין תקוין מח.), כי שם כל המלאכות והמשא ומתן והעסקים והטרדות של פרנסה, שהם

בְּחִינַת עֲצָבוֹת בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, יז) "בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלֶנָּה",
 אָבֵל בַּמִּקְדָּשׁ וּבַמִּקּוֹם שְׂיֵשׁ בּוֹ בֵּית-דִין-גָּדוֹל שֶׁהֵם
 בְּחִינַת בְּקִיָּאִים בְּהִלְכָּה הַנ"ל, הֵם יוֹדְעִים לְתַקּוּעַ גַּם
 בְּרֵאש�ׁי-הַשָּׁנָה שְׁחָל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, כִּי יוֹדְעִים לְהַזְהִיר
 הֵיטֵב שֶׁלֹּא לְעוֹרֵר בַּשַּׁבָּת עַל-יְדֵי הַשׁוֹפָר שׁוֹם לֵב נִשְׁבָּר
 וְשֶׁלֹּא לְצַאת מִהַגְּבוּל שֶׁל קִדְשֵׁי שַׁבָּת רַק עַל-יְדֵי
 תְּקִיעַתָּם זָכוּ לְתִשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה שְׁזָה צְרִיכִים גַּם
 בַּשַּׁבָּת, עַל-כֵּן הֵם הָיוּ תוֹקְעִים גַּם בַּשַּׁבָּת.

(מח) וְזֶה בְּחִינַת מְלָכִיּוֹת וְזִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת (ר"ה לב.),
 שֶׁכֵּלָם לְעוֹרֵר חֲסֵדֵי הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו, שְׁבוּדָאֵי
 יִגְמֹר הַכֹּל פְּרָצוֹנוֹ, כִּי יִגְבִּיר הַחֲסָדִים עַל הַדִּינִים עַד
 שֶׁיַּעֲוִר הַטּוֹב שְׁבִישְׂרָאֵל וַיִּשׁוּבוּ כָּלֵם אֱלִיוֹ, שְׂאֵז
 תִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כָּל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת מְלָכִיּוֹת
 שְׂאוּמְרִים שֵׁם הַפְּסוּקִים מִתּוֹרַת-נְבִיאִים-כְּתוּבִים שֶׁל
 הַתְּגָלוֹת מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וּמִזְכִּירִין תִּיכָף "לֹא הִבִּיט
 אֶזְרוֹן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל" וְכוּ' (בְּמִדְבָר כג, כא),
 הֵינוּ כַּנ"ל שְׂאִין הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא מִבֵּיט עַל הָאֶזְרוֹן
 וְהַפְּגָמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שָׁם, וְכֵן כָּל
 הַפְּסוּקֵי זִכְרוֹנוֹת מְדַבְּרִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֹּר לְעוֹלָם
 בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כָּרַב חֲסָדוֹ וְכוּ' (תְּהִלִּים קו, מה), וְעַל-כֵּן
 מִתְחִילִין בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ח, א) "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח",
 לְהוֹרֹת וּלְגַלוֹת שְׂאֵפְלוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל בְּתַקְּףָה הַתְּגַבְּרוֹת

לקוטי הלכות שבת ד' ארח-חיים שא

הדינים גם אז לא עזב חסדו וּחֲפֵץ בְּקִיּוּם הָעוֹלָם וְזָכַר
אֶת נַח וְכוּ' וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם וְכוּ', מְכַל שֶׁכֵּן עֲתָה שֶׁכָּבַר הָיוּ
צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים כְּאֵלוּ שֶׁהֵם הָאָבוֹת וּמִשָּׁה רַבְּנּוּ
וְהַשְּׁבָעָה רוּעִים וְתַנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים וְנַבִּיאִים וְכוּ' וְכוּ',
וְגַם בְּכָל דּוֹר נִמְצְאִים צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וּבְכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל נִמְצְאִים נְקוּדוֹת טוֹבוֹת רַבּוֹת, שֶׁבּוֹדָאֵי יִזְכֹּר
הַשֵּׁם חֲסָדָיו בְּזָכוֹת אָבוֹתֵינוּ וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמְזַכְּרִין שָׁם
פְּסוּקִים אֵלּוּ: "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב" וְכוּ' (ויקרא כו,
מב) וְכֵן "הַבֵּן יִקְרֶה לִּי אֶפְרַיִם וְכוּ' רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ" וְכוּ'
(ירמיהו לא, יט) "זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ" וְכוּ' (שם ב, ב).

וְכֵן פְּסוּקֵי שׁוֹפְרוֹת, שֶׁכֵּלָם לְעוֹרֵר זָכוֹת מִתֵּן תּוֹרָה וְכוּ',
וְכֵן מְדַבֵּר מִקְבוּץ גְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא עַל-יַדֵּי
שִׁיִּסְתַּכַּל וַיִּמָּצָא זָכוֹת בְּכֵלָם. וְכֵן מְדַבֵּר שָׁם מֵעֲשָׂרָה
הַלּוּלָיִם שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה שֶׁנַּעֲשִׂים עַל-יַדֵּי
בְּרוּר הַטּוֹב עַל-יַדֵּי גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמִקּוּם
אַחַר (עֵין לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן נד, רפב), וּמְסִימִין: "וּבִיּוֹם
שֶׁמִּחַתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וְכוּ' וַתִּקְעוּתֶם" וְכוּ' (במדבר י, י), כִּי
הַעֲקָר לְעוֹרֵר הַטּוֹב שֶׁבִּיִּשְׂרָאֵל עַד שֶׁיִּזְכּוּ לְשִׂמְחָה, שֶׁזֶהוּ
עֲקָר בְּחִינַת דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה בְּחִינַת קְדֻשַׁת שֶׁבֶת שֶׁהוּא
שֶׁרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה וְכוּ"ל.

וְזֶה לֹא הֵבִיט אֶן בְּיַעֲקֹב, זֶה בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתְּחִתּוֹנָה
בְּחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י

שם שאין הקדוש-ברוך-הוא מסתפל על העוונות והעברות שעושין וכו' שזהו בחינת "ואציעה שאול הנגף" שצריכין להאמין שאפלו כשאדם נופל חס ושלום למקום שנופל עדין השם יתברך עמו ורחמיו עליו עדין ומחכה לו שישוב, שעל-ידי בקיאות הזה שמקבלין מהצדיק האמת, על-ידי-זה זוכין לשוב אל השם יתברך תמיד בכל עת מכל מקום שהוא, שזהו בחינת בקי בנפיק, "ה' אלהיו עמו" בחינת נקדה העליונה, "ותרועת מלך בוי" בחינת הוא"ו שבתוך האלף שהוא בחינת מצות למנות מלך כמו שכתוב שם.

(מט) והנה מבאר לעיל שעקר תקון התשובה הוא לזכות שבחינת משה יאיר לבחינת יהושע שזהו בחינת יחוד חמה ולבנה (עין בבא בתרא עה.), ועקר התקון על-ידי שמחת שבת שממשיכין על עצמו וכו' כנ"ל. כי עקר תקון פגימת הלבנה שהוא בחינת יהושע הוא על-ידי בטול העצבות, כי פגימת הלבנה זה "מארת" 'חסר' (עין ירושלמי תענית ד, ג), ומבאר בזהר הקדוש (עין בתקונים עט:) ומובא בדבריו ז"ל (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רה) מארת חסר דא לילית שמשם כל היגלה והעצבות שמשם כל פגם הברית, שהוא עקר היצר הרע, ועל-בן בשעת קדוש לבנה מזכירין גדל השמחה של המאורות, כמו שאומרים: 'ששים ושמחים לעשות רצון קונם'

וכו' (סנהדרין מב.), וכן נוהגין ישראל לברך ברפת הלבנה בשמחה רבה, וכמו שכתוב בשלחן ערוך (סימן תכו סעיף ב) שנוהגין לעשות רקודין ומחולות בשעת קדוש לבנה, זה בחינת מלוי פגימת הלבנה שהוא על-ידי שמחה פנ"ל. וזה שהזהירו מאד את יהושע פמה פעמים, "חזק ואמץ", כמו שכתוב בסוף התורה בענין הסתלקות משה ובתחלת ספר יהושע, כי עקר ההתחזקות על-ידי שמחה, כמו שכתוב: "כי חדות ה' היא מעוזכם", ועל-ידי-זה עקר היחוד וההארה ממשה ליהושע שהוא עקר תקון דרכי התשובה פנ"ל.

(ג) וזה בחינת "לחם משנה" (שמות טז, כב) של שבת בחינת "משנה תורה" (דברים יז, יח) בחינת "כפלים לתושיה" (איוב יא, ו), שכל זה בחינת תשובה על תשובה, כי עקר בחינת תשובה על תשובה זוהי הצדיק האמת שכבר זכה לעשות תשובה בתכלית השלמות והזכות בלי שום פגיה שאין שלמות אחריו, ואף-על-פי-כן הוא עושה גם אחר-כך תשובה על תשובה דהינו על השגתו הראשונה וכו', כמו שכתוב שם, שזהו בחינת יום שכלו שבת כלו תשובה שיזכו לעולם הבא, כמו שכתוב שם, וגדולי הצדיקים זוכין לזה בעולם הזה פנ"ל, ולעולם הבא עין לא ראתה וכו', ורק זה הוא בחינת תשובה על תשובה בשלמות שזהו

בחינת קדשת שבת שהוא כלו תשובה כנ"ל. כי שאר האנשים אפלו אם מתגברים כראוי ועושים בכל פעם תשובה על תשובה הראשונה, דהינו על חטאתי וכו', שלא היה זך בלי פגיה וכן אחר-כך, כל זה אינו נקרא תשובה על תשובה באמת כי אם בשם המשאל, כי כל זמן שלא זכך האדם את עצמו בתכלית הזכות עד שאין עולה על מחשבתו שום פגיה ושום מחשבה זרה, עדין אינו בכלל בעל תשובה גמור מאחר שיש בו עדין איזה שמץ אחיזת הפסולת, ועל-כן כל אלו התשובות שעושין בכל פעם מחמת שלא היתה התשובה זכה כל-כך, כל אלו התשובות נקראים תשובה א', ואז כשפא בתשובותיו הרבים לתשובה שלמה באמת בתכלית הזכות בלי שום שמץ של איזה צד מחשבת חוץ, כל זה נקרא תשובה הראשונה, ואחר-כך כשעושה תשובה על השגתו הראשונה זה עקר בחינת תשובה על תשובה, ובנודאי גם זה הצדיק הגדול בחינת משה שזוכה לזה לעשות תשובה על תשובה על ההשגות כנ"ל, גם הוא יש לו בחירה בזה, כי מאחר שצריך בזה העולם לעשות תשובה בכל פעם על השגתו הראשונה בנודאי יש לו בחירה, כי בזה העולם אפלו הצדיק הגדול והנורא מאד כמו משה רבנו עליו השלום, יש לו בחירה, אך עקר הבחירה של הצדיק שהוא בחינת משה הוא בבחינת משה הוסיף יום אחד

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שה

מדעתו' (שבת פז.), כמו שכתוב במקום אחר (בספר חיי מוהר"ן).

זוה בחינת הבחירה שהיה לאדם הראשון קדם החטא, שהיה זך בתכלית ועדין לא נתן בו יצר הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסיקתא זוטא) ומובא בפרוש רש"י (פראשית ב, כה), ואם כן מאין היה לו בחירה עד שחטא בעץ הדעת? אך כל בחירתו אז היה בבחינה זאת בבחינת 'משה הוסיף יום אחד מדעתו'. כי הוא היה זך לגמרי בתכלית, והזהירו השם יתברך שלא יאכל מעץ הדעת טוב ורע, דהינו במקום שיש שם אחיזת הרע לא יאכל משם, כי רצה שלא יכנוס בו היצר הרע הגשמי שלנו כלל, רק ישאר לו בחירה של גדולי הצדיקים בחינת משה, שצריכין בכל פעם לילך מדרגא לדרגא ולעשות בכל פעם תשובה על השגתו הראשונה, שזהו בחינת קדשת שבת שיום זה קדוש ונורא מאד ואין בו אחיזת הרע, ועל-כן אין בו שום ברור, רק כל העבודה של יום השבת הוא לעלות מהשגה להשגה, שזהו בחינת תשובה על תשובה באמת כנ"ל, שזהו בחינת עבודת גדולי הצדיקים הנ"ל, שכל בחירתם בבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו, ומשם היה בחירתו של אדם הראשון כנ"ל. ועל-כן באמת כל מכשל החטא שלו היה על-ידי שהוסיפה על הצווי כמו שאמרו

רבותינו זכרונם לברכה (פרקי רבי אליעזר יג בראשית רבה יט ועין סנהדרין כט. וברש"י שם ד"ה ו'לא תגעו בו'), ועל ידי זה נכשלו לגמרי ועברו על מצות השם.

כי בודאי אסור להוסיף על דברי השם יתברך כמו שכתוב: (דברים יג, ו) "לא תסף עלי". אבל אף על פי כן מצינו שמשה הוסיף יום אחד מדעתו והשם יתברך הסכים עמו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אף בודאי יש בזה חלוקים רבים, פי הלא מצינו בכל הצדיקים החכמים הראשונים שהוסיפו כמה גזרות וגזרים ברב המצוות שהם בחינת משמרת למשמרת (יבמות כא. מועד קטן ה.), כגון שבות לשבת וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ועל כן באמת לנו אסור לגמרי לגרע או להוסיף, אבל גדולי הצדיקים יש להם בזה בחירה, שיש כמה דברים שהם צריכים להבין מדעתם אם להוסיף אם שלא להוסיף. ועל כן באמת יש יגיעה ועבודה גדולה בזה כמו שהבנתי מדבריו ז"ל בעת שדבר מזה.

וזה היה סוד הבחירה של אדם הראשון, וכשנכשל על ידי אשתו שהוסיפה שלא כראוי נכשל מאד בחטא גמור, כי בודאי כשאין זוכין לכון דעתו יתברך כראוי יכולים להכשל מאד, שזהו בחינת ארבעה נכנסו לפרדס (חגיגה ד:) שרק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא

בשלוש, אבל בן עזאי וכן זומא זה הציץ ונפגע וזה הציץ ומת, אבל נשארו צדיקים גדולים, אבל אחר נפל לגמרי וקצץ בנטיעות. כי ענין זה הוא בחינת בקיאות הנ"ל בחינת בקי ברצוא בקי בשוב וכו', כי בודאי צריך הצדיק לעלות בכל פעם להשגה גבוהה יותר, אבל אף-על-פי-כן אסור לו להרס לעלות אל השם (עין שמות יט, כד) לכנוס בהשגות שאינם ראויים לו כמובן כל זה בדבריו ז"ל (כמו שכתוב בהתורה 'כי מרחמים' בסימן ז לקויטי הנניא על מאמר רבותינו ז"ל: (אבות ג, יג) 'סיג לחכמה שתיקה' וכו' ובמקום אחר).

ומי שזוכה בעבודתו לבקיאות הנה היטב, זוכה לידע לבון דעתו מה להוסיף שיהיה פרצונו יתברך ומה שלא להוסיף, ועל-כן רק רבי עקיבא נכנס בשלוש ויצא בשלוש, נכנס ויצא ויקא בחינת עיל ונפיק הנ"ל, שהיה בקי בעיל בקי בנפיק, אבל בן עזאי וכן זומא טעו בענין הבקיאות הנה, ועל-כן לא יצאו בשלוש רק שאף-על-פי-כן נשארו בצדקתם, אבל אחר קצץ בנטיעות, כי יצא לחוץ לגמרי, וזה בחינת חטא אדם הראשון שהיה גבוה מאד ונכשל בכמה בחינות. וכמרומו בזוהר הקדוש, ב'ההוא יומא הציץ ומת', כי הסתכל במה דלא הווי ליה רשו, וכן אמרו רבותינו ז"ל, שפפר בעקר רק שתיכף עשה תשובה, וכל זה היה

בְּחִינַת פָּגַם הַבְּקִיאוֹת הַנַּ"ל, וְכָל הַתְּקוּן שֶׁלוֹ הָיָה עַל-יְדֵי שַׁבָּת, כִּי 'שַׁבָּת אָגִין עֲלוֹהֵי' (זֶהר חֶלֶק ב' קלח.), כִּי קִדְשֵׁי שַׁבָּת הוּא בְּבַחֲינָה זֹאת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה בְּאֵמֶת, דְּהֵינּוּ עַל הַשְּׂגָה הָרֵאשׁוֹנָה וְכוּ', שְׂזַהוּ בְּחִינַת יוֹם שֶׁכָּלוּ שַׁבָּת כָּלוּ תְּשׁוּבָה כַּנַּ"ל. אָבֵל זֶה אֵין זוֹכִין כִּי אִם גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים בְּחִינַת מִשָּׁה, שֶׁרַק הֵם יוֹדְעִים וּמְשִׁיגִים סוּד קִדְשֵׁי שַׁבָּת בְּשִׁלְמוֹת, כִּי הֵם עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא עַל הַשְּׂגָה הַקּוֹדֶמֶת וְכַנַּ"ל, וּמֵהֶם אָנוּ מְקַבְּלִים קִדְשֵׁי שַׁבָּת, בְּבַחֲינַת (שַׁבָּת י:) 'לֵךְ וְהוֹדִיעֵם' הַנַּ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם אָנוּ יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְתְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה לְפִי עֲרַכְנוּ, שְׂנֻזְכָּה לְשׁוֹב תָּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁהַתְּשׁוּבָה הָרֵאשׁוֹנָה לֹא הֵיטָה זַכָּה כָּל-כָּף, וְהֵלֹאֵי שְׂנֻזְכָּה לַעֲת עֲתָה לְזֶה.

וְזֶה בְּחִינַת לָחֵם מְשֻׁנָּה שֶׁל שַׁבָּת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הַנַּ"ל. כִּי עֶקֶר לָחֵם מְשֻׁנָּה נִמְשָׁךְ מֵהַמָּן (שַׁבָּת קיז:) שֶׁיֵּרֵד בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לָחֵם יוֹמִים וּבְשַׁבָּת לֹא יֵרֵד כָּלֵל. כִּי הַמָּן הוּא בְּבַחֲינַת דַּעַת (שַׁעַר מֵאֲמָרֵי רַשְׁבַּ"י אֲדָרָא זוּטָא סג: וְעֵין זֶהר חֶלֶק ב' סב:) בְּחִינַת מִשָּׁה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֻנָם לְבִרְכָּה (עֵין תַּעֲנִית ט.), וְזָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּזִכּוֹת מִשָּׁה שְׁבִיּוֹם הַשְּׁשִׁי יֵרֵד לָחֵם מְשֻׁנָּה בְּשִׁבִיל שַׁבָּת, וּבְשַׁבָּת לֹא יֵרֵד כָּלֵל. כִּי בְּכָל שַׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה שֵׁישׁ בָּהֶם בְּרוּרִים יֵרֵד לָהֶם הַמָּן דְּבִר יוֹם בַּיּוֹם כְּפִי הַבְּרוּר שֶׁל אוֹתוֹ

שַׁבָּת ז' אַחֲר־חַיִּים שֵׁט לְקוּטֵי הַלְכוֹת

הַיּוֹם. וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁל הַהֲמוֹן עַם, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה מְבָרְרִין הַטּוֹב מִן הָרַע, הַכָּשֶׁר מִן הַפְּסוּל וְכוּ', שְׂוֵהוּ בְּחִינַת הַבְּרוּר שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם מִשְׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שֵׁשֶׁת סְדְרֵי מִשְׁנָה (עֵין תְּקוּנֵי זֵהר יד: לד. סא:), שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּשֶׁר וּפְסוּל, אָסוּר וּמִתָּר, טָמֵא וְטָהוֹר. וּבִיּוֹם הַשְּׁשִׁי יֵרֵד לָחֵם מִשְׁנָה, זֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה שֶׁל הַהֲמוֹן עַם, עַד שֶׁנִּשְׁלַם תְּשׁוּבָתָם בְּשִׁלְמוֹת, וּבְשִׁבְתָּ לֹא יֵרֵד הַמֶּן כָּלֵל, רַק אִזּוֹ אוֹכְלִים הַלָּחֵם מִשְׁנָה שֶׁל יוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁהוּא סוּד עֲנֵג שַׁבָּת. כִּי אִזּוֹ אֵין בְּרוּר, וְאֵין טוֹרְחִין אִזּוֹ בְּהַמְשַׁכַּת הַשְּׁפַע בְּגִשְׁמִיּוֹת כְּפִי הַבְּרוּר, רַק אִזּוֹ צְרִיכִין לְאַכֵּל סְעוּדַת שַׁבָּת לְהַתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם בְּלָחֵם מִשְׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה שֶׁל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים בְּחִינַת מִשֶּׁה שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַמֶּן בְּחִינַת הַדַּעַת, שֶׁכָּל תְּשׁוּבָתוֹ הוּא רַק עַל הַשְּׂגָה הַקּוֹדֶמֶת כַּנ"ל. כִּי בְשִׁבְתָּ אֵין בְּרוּר, אֲבָל עֲלִית הָעוֹלָמוֹת עָקְרוּ הוּא בְשִׁבְתָּ כַּמּוּבָא בַּכְּוֹנוֹת (עֵין פְּרִי-עֵץ-חַיִּים בְּהַקְדָּמָה לְשַׁעַר הַשַּׁבָּת פָּרָק ה' וּשְׁם). וְזֶה הָיָה צְרִיף אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁעֲדִין לֹא נִתֵּן בּוֹ יִצְרָה־הָרַע וְלֹא הָיָה צְרִיף בְּרוּר שְׁלֵנוֹ, רַק הָיָה צְרִיף לְהַעֲלוֹת הָעוֹלָמוֹת כַּמְבֹאֵר בַּכְּוֹנוֹת הַרְבֵּה בְּזֶה (עֵין בְּסֵפֶר הַגְּלִגּוּלִים פָּרָק יז). וְזֶה עָקֵר קִדְשָׁת שַׁבָּת שְׂזוּכִין לְזֶה גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, שְׂוֵהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת כַּנ"ל, כִּי כְּפִי תְשׁוּבָתוֹ כֵּן הוּא עֲלִית הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בּוֹ.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת עֶקֶר לָחֶם מְשֻׁנָּה בְּחִינַת מְשֻׁנָּה תוֹרָה
 זוֹכִין הַצְּדִיקֵי אֵמַת הַנַּ"ל, רַק גַּם אָנוּ מְחַיִּבִים
 לְבַצֵּעַ עַל לָחֶם מְשֻׁנָּה זְכוֹר לְמֶזֶן, כִּי אָנוּ מְמַשִּׁיכִין בְּחִינַת
 לָחֶם מְשֻׁנָּה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה לְפִי עֲרַכְנוּ עַל-יְדֵי כַּח גְּדוּלֵי
 הַצְּדִיקִים שְׂזוּכִין לְלָחֶם מְשֻׁנָּה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה בְּכָל פַּעַם
 עַל הַשְּׁגָתוֹ הַקּוֹדֶמֶת וְכַנ"ל, כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר לְעֵיל
 שְׁעַל-יְדֵי אֱלוֹ הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם עֶקֶר בְּחִינַת קְדֻשַׁת שַׁבָּת
 שְׁפָלוּ תְּשׁוּבָה שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא עַל הַהִשְׁגוֹת כַּנ"ל,
 עַל יָדָם יְכוּל כָּל אֶחָד לְזַכּוֹת לְתְּשׁוּבָה אֲפָלוּ הַגְּרוּעֵי
 שְׁבִגְרוּעִים. כִּי בְּכָל פַּעַם שֶׁהַצְּדִיקִים הַנַּ"ל עוֹשִׂים
 תְּשׁוּבָה עַל הַשְּׁגָתָם הָרֵאשׁוֹנָה וּבָאִים לְהַשְׁגָּה יִתְרָה
 עַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיגִין גְּדֻלַּת חֶסֶד דִּיו בְּיוֹתֵר, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 מִגְּבִיִּיחִין הַשְּׁפָלִים בְּיוֹתֵר וּמְכַנְיָסִים גַּם בָּהֶם בְּחִינַת
 בְּקִיאוֹת הַנַּ"ל שְׂיִזְכוּ לְעֵת עֲתָה לְקַיִם (תְּהִלִּים קל"ט, ח)
 "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ", וְגַם מִמְּקוֹמָם יִמְשִׁיכוּ עֲצָמָן
 לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וַיִּצְעֲקוּ וַיִּתְפַּלְּלוּ
 לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּכָלֹת הַנֶּפֶשׁ, בְּבְחִינַת (יוֹנָה ב, ג)
 "מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי" בְּחִינַת "צָפוּ מִים עַל רֵאשִׁי
 אֲמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי קָרָאתִי שְׁמֶךָ ה' מִבּוֹר תַּחֲתִיּוֹת" (אֵיכָה ג,
 ו) "עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשָּׁמַיִם" שְׂיִזְכוּ לְתְּשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה וְכוּ' כַּנ"ל. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת שַׁבָּת
 שְׁמַקְבֵּל כָּל אֶחָד מִגְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הַנַּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת
 מְשֻׁנָּה בְּחִינַת 'שַׁבָּת דְּכֻלָּהוּ יוֹמִי' (זִהַר חֵלֶק ג' קַמַּד:) וְכַנ"ל.

(גא) וְזֶה בְּחִינַת יוֹם-כַּפּוּר, שָׁאז חַיִּיבִים כָּלָם לְהִתְעַנּוֹת, וּמִקֵּדָם בְּעֶרְב־יוֹם-כַּפּוּר מִצְוָה לֶאֱכֹל (בְּרֻכּוֹת ח:), כִּי הָאֲכִילָה מִחֲבֵרַת הַגּוֹף עִם הַנֶּפֶשׁ, כִּי עַל-יַדֵּי הָאֲכִילָה נִמְשָׁךְ חַיּוֹת לְהַגּוֹף מִהַנֶּפֶשׁ וְהוּא קַיּוֹם הָאָדָם, וְעַל-כֵּן עַל-יַדֵּי הָאֲכִילָה כָּרְאוּי נַעֲשֶׂה בְּחִינַת הַתְּקוּן הַנִּלְשָׁהוּא בְּחִינַת אֶלֶף וְכוּ' שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה נַעֲשֶׂה אָדָם בְּחִינַת א' דָּם כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב שָׁם, כִּי הַגּוֹף בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה וְהַנֶּשְׁמָה בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, כִּי גוֹף וְנֶפֶשׁ הֵם בְּחִינַת שְׁמַיִם וְאָרֶץ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה: (סְנֵהֲדִין צא:) "יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעַל" (תְּהִלִּים ג, ד), זֶה הַנֶּשְׁמָה, וְ"אֶל הָאָרֶץ", זֶה הַגּוֹף. וְשְׁמַיִם וְאָרֶץ הֵם בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה סו, א) "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאִי", נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁנִקְרָאת 'כְּסֵא דְמִתְכַּסְיָא' וְכוּ' כַּנִּלְשָׁה. "וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רַגְלֵי" (שָׁם א) בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה כַּנִּלְשָׁה. וְחַיּוֹת הַנֶּמְשָׁךְ עַל-יַדֵּי הָאֲכִילָה, שְׁמַחְבֵּר אוֹתָם יַחַד זֶה בְּחִינַת הָא"ו שְׁבַתּוֹף הָאֶלֶף, שְׁמַמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת מִנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה לְנִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה.

וְעַל-כֵּן כָּל כְּוִנוֹת הָאֲכִילָה הוּא בְּכַחֲנָה זֹאת, בְּכַחֲנַת הָאֶלֶף הַנִּלְשָׁה, שֶׁהוּא ב' יוֹדִין וְוָאוּ שְׁבַתּוֹכָם, וְהוּא"ו נִתְחַלְקֶת לְשָׁנִים, וְאָז י"ו לְמַעְלָה וְי"ו לְמַטָּה. וְשָׁנֵיהֶם גִּימַטְרִיא ל"ב, בְּחִינַת ל"ב שָׁנִים שְׁטוּחְנִין

המאכל ומבררין אותו, שהם בחינת (בריש ספר יצירה) ל"ב נתיבות חכמה וכו', כמובא (פרי-עץ-חיים שער יום כפור פרק ג). והעקר החיות נמשך אל הלב, ששם כל רתיחת הדמים, והעקר שצריכין לאכל בקדשת ישראל כדי שיהיה נמשך החיות מהנשמה אל הגוף בקדשה, באופן שיחיה את הדמים שבלב בקדשה, ולא יתאחזו מהם התגברות הדם שבחלל השמאלי שמשם אחיזת הסטרא-אחרא וכו', ואז כשהדמים זכים כראוי ומקבלין רק חיות הקדשה על-ידי האכילה, אזי נעשה בחינת אדם הנ"ל שהוא אלף דם, כי הא' הוא בחינת ל"ב שנים, ל"ב נתיבות החכמה, שנעשה על-ידי שנכלל הגוף והנפש, נקדה התחתונה ונקדה העליונה, וד"ם הוא מה שזכה להחיות את הדמים בקדשה באופן שלא יתגבר הדם שבחלל השמאלי וכנ"ל, ואדם הראשון פגם בזה באכילת עץ הדעת טוב ורע, ועל-כן פגם בבחינת אדם, וכן כל אדם כל החטאים שלו נמשכין מפגם הדמים שבחלל השמאלי, ועל-כן ביום כפור שאז עקר התשובה, על-כן צריכין להתענות לתקן כל החטאים שבאים מהדם שבחלל השמאלי שמשם כל החטאים שנכנעין על-ידי התענית. וזה בחינת התעניתים של הבעלי תשובה.

ועל-כן קדם יום-כפור צריכין לאכל בערב יום-כפור,

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שיג

כי כְּשֶׁרוֹצִין לָשׁוּב צָרִיכִין לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה בְּקִי בְּעֵיל
בְּקִי בְּנִפְיָק וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הֵבֵא לְטָהָר מְסִיעִין לוֹ
וְאוֹמְרִים לוֹ הִמְתֵּן (יומא לח: לט.) כַּנ"ל. כִּי הָאֲכִילָה שֶׁל
עֶרֶב יוֹם-כַּפּוֹר שֶׁהוּא מְצוּה זֶה בְּחִינַת אֲכִילַת שַׁבַּת-
קֹדֶשׁ, שָׂאז נִמְשָׁךְ בְּחִינַת יְשׁוּב הַדַּעַת הַנ"ל, בְּחִינַת
הִמְתֵּן שֶׁהוּא בְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה כַּנ"ל. וְעַל כֵּן בְּיוֹם-כַּפּוֹר
שְׁצָרִיכִין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְצָרִיכִין אֶז
לְגַמֵּר לְהַמְשִׁיךְ דְּרָךְ הַתִּשׁוּבָה בְּעוֹלָם שֶׁהוּא בְּקִיאוֹת
בְּהִלְכָה הַנ"ל, עַל-כֵּן אִי-אֶפְשָׁר לְחַטֵּף לְהַתְעַנּוֹת מִיַּד רַק
צָרִיכִין מִקְדָּם בְּעֶרֶב יוֹם-כַּפּוֹר לְאָכַל וְהוּא מְצוּה גְדוֹלָה.
כִּי מְצוֹת הָאֲכִילָה שֶׁל עֶרֶב יוֹם-כַּפּוֹר הִיא בְּחִינַת תְּקוּן
בְּקִי בְּנִפְיָק, וּמְצוֹת הַתְּעַנּוּת וְהַעֲבוּדָה שֶׁל יוֹם-כַּפּוֹר זֶה
בְּחִינַת עֵיל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין שְׁנִיָּהֶם, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לָשׁוּב
כִּי אִם כְּשֶׁבְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה הַנ"ל בְּעֵיל וְנִפְיָק כַּנ"ל.

(גב) וְעַל-כֵּן הָיָה הַכֹּהֵן גְּדוֹל מְשֻׁנָּה בְּיוֹם-כַּפּוֹר חָמֵשׁ
פְּעָמִים (יומא ל. לב.) מִחוּץ לְפָנִים וּמְפָנִים
לְחוּץ מִבְּגָדֵי זָהָב לְבָגְדֵי לָבָן וּמִבְּגָדֵי לָבָן לְבָגְדֵי זָהָב,
כֹּל זֶה בְּחִינַת הַנ"ל, כִּדֵּי לְתַקֵּן בְּיוֹם-כַּפּוֹר עֲצָמוֹ בְּחִינַת
עֵיל וְנִפְיָק בְּשָׂרָשׁוֹ. כִּי גַם בְּעֲבוּדַת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּעֲצָמוֹ
שֶׁהוּא כָּלוֹ קֹדֶשׁ, וְהוּא בְּנוֹדָאֵי בְּחִינַת עֵיל נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם
כָּלוֹ, אֲבָל גַּם שָׁם בְּעֲצָמוֹ יֵשׁ בְּחִינַת חוּץ וּפָנִים, שֶׁהֵם

בְּחִינַת עֵיל לְפָנִים וְנִפְיָק לַחוּץ, שֶׁהוּא עֲבוּדַת הַכֹּהֵן
 גָּדוֹל בְּיוֹם-כַּפּוֹר שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו וְלְפָנָיו, זֶה בְּחִינַת עֵיל
 אֶצְלוֹ, וְאַחֲר־כֵּן יֵצֵא לַחוּץ לְהִיכַל וְעֲזָרָה וְעֲשָׂה שֵׁם
 עֲבוּדַת חוּץ, וְכֵן הִחְלִיף כַּמָּה פְּעָמִים, הַכֹּל לְתַקֵּן בְּחִינַת
 עֵיל וְנִפְיָק בְּשָׂרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי נִוְרָאוֹת עֲבוּדָתוֹ אִז
 בְּפָנִים בְּבֵית קֹדֶשׁ-קֹדְשִׁים וּבְחוּץ בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, תִּקֵּן
 וְהִמְשִׁיךְ דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה הַנִּלְבָּל בְּכָל הָעוֹלָם בְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת
 שֶׁבָּעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עַל כָּל אֶחָד בְּחִינַת בְּקִיאוֹת
 בְּהִלְכָה הַנִּלְבָּל בְּעֵיל וְנִפְיָק כַּנִּלְבָּל, שְׂזֵה עֶקֶר דֶּרֶךְ
 הַתְּשׁוּבָה כַּנִּלְבָּל.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁכָּתוּב לְמַעַלָּה שְׂאִין לָנוּ כַּח לְשׁוֹב
 בַּתְּשׁוּבָה כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁהֵם
 עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה תָּמִיד, וְהֵם בְּקִיָּאִים בְּהִלְכָה
 הַנִּלְבָּל בְּבְחִינַת עֵיל וְנִפְיָק הַיָּטִב הַיָּטִב, לְפִי דֶּרֶכְךָ
 הַנִּפְלָא, וְהֵם מִמְּשִׁיכִים עָלֵינוּ בְּקִיאוֹת הַנִּלְבָּל שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ
 עֲתָה בְּכָל יוֹר וְדוֹר וְכָל אָדָם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, יוֹכֵל
 לְהִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּחִינַת דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה הַנִּלְבָּל, עַד שֶׁגַּם
 אֶפְלוּ הַמְּנַחֲמִים בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת יוֹכְלוּ לְמַצּוֹא אֶת הַשֵּׁם
 יְתִבְרַךְ תָּמִיד, בְּבְחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" שְׂזֵהוּ
 בְּחִינַת בְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה הַנִּלְבָּל שֶׁנִּמְשָׁךְ מִגְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים
 כַּנִּלְבָּל, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת עֲבוּדַת הַכֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם-כַּפּוֹר מְחוּץ
 לְפָנִים וּמִפָּנִים לַחוּץ וְכוּ' כַּנִּלְבָּל.

ועל-כן (מגילה ל:) מתחילין ביום-כפור בקריאת התורה
 "אחרי מות שני בני אהרן בקרבנתם לפני ה'
 וימתו" (ויקרא טז, א), כי כל הפגם של נדב ואביהוא
 שהיו צדיקים נוראים מאד, אבל כל הפגם שלהם היה
 בבחינת בקיאות הנ"ל שלא תקנו בחינת ונפיק בחינת
 ושוב, רק רצו להתקרב בדבקות לה' יתברך יותר
 מהמדה, שהוא בחינת "פן יהרסו לעלות אל ה"
 וכמבאר בפסוק זה "בקרבנתם לפני ה' וימתו". ועל-כן
 הזהיר את אהרן על זה "ואל יבוא בכל עת אל הקדש",
 שלא ימות כדרך שמתו בניו על-ידי שפגמו בבחינת
 בקיאות בעיל ונפיק כנ"ל, רק "בזאת יבא אהרן אל
 הקדש" וכו' בכל סדר העבודה של יום-כפור, ועל-כן
 קורין כל זה ביום-כפור, כי אי-אפשר לנו לקבל דרך
 התשובה כי אם על-ידי הצדיקים שבקיאים בהלכה
 זאת היטב, שהוא בחינת העבודה של יום-כפור ומשם
 נמשך גם עלינו בחינת בקיאות הנ"ל שהוא דרך
 התשובה הנ"ל שנוזקת לילך בו כל ימי חיינו, שזהו כל
 קדשת יום-כפור לזכות לתשובה שלמה באמת וכנ"ל.

(נג) ואחר יום-כפור עושין סכות, ואיתא בזהר הקדוש
 (חלק ג' צט, ק), שכל ימי ראש-השנה ויום-כפור
 היה מלחמה גדולה בין יעקב ועשו, ועשו שבא מצדו
 לקבל הברכות ויעקב לקחם ממנו בחכמה, ואחר

יום-כפור וכו' כדין "ויַעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה" (בראשית לג, יז),
 שַׁיְעֲקֹב בְּחִינַת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל מִסְתִּירִין עֲצָמָן בְּתוֹךְ הַסִּפָּה
 הַקְדוּשָׁה וְכוּ', וְהוּא עַל-פִּי הַנ"ל שֶׁבְרֵאשׁ-הַשָּׁנָה וְיוֹם-
 כְּפוּר יִשְׂרָאֵל לְוַחֲמִין בְּחִינַת מְלַחֲמַת עֲמֶלֶק בְּכַח הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה, כִּי אַז מִתְגַּבְּרִין לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.
 וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת 'לְהִכָּרִית זִרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק'
 בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת לְזָכוֹת לְהִכָּרִית זִרְעוֹ, שֶׁהֵם
 עַקֵּר בְּחִינַת מְמַשְׁלֵת זְדוּן שְׁמִבְקָשִׁין עַל זֶה הַרְבֵּה
 בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה וְיוֹם-כְּפוּר, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ וְכוּ' כִּי
 תִּעָבִיר מְמַשְׁלֵת זְדוּן וְכוּ', הֵן לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבָּדָם
 שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי וְכוּ' שֶׁזֶּהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת זְהִמַּת עֲמֶלֶק
 וְכוּ', וּמַחֲמַת שֶׁהוּא מְלַחֲמָה אֲרָכָה מְאֹד כַּנ"ל עַד
 שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ צָרִיךְ לְלַחֵם עִמּוֹ, עַל-כֵּן אִי-
 אֶפְשָׁר כִּי-אִם בְּכַח הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁמְמַשֵּׁיף
 בְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה הַנ"ל בְּקִי בְּעִיל בְּקִי בְּנִפְיָק וְכוּ' כַּנ"ל,
 שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת כָּל הָעֲבוּדָה שֶׁל הַכֹּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם-כְּפוּר,
 כִּי עַל-יָדֵי כָּל עֲבוּדָתוֹ שֵׁם בְּרוּם גְּבַהֵי מְרוּמִים עַל-יָדֵי-
 זֶה הַמְּשִׁיף בְּחִינַת בְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה הַנ"ל לְכָל יִשְׂרָאֵל
 הַחֲפָצִים לְשׁוּב, אֶפְלוּ הַנְּמוּכִים מְאֹד מְאֹד, לְקַיֵּם
 "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶף" שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת בְּקִי בְּנִפְיָק, שֶׁזֶּהוּ
 עַקֵּר דֶּרֶךְ הַתִּשׁוּבָה לְהַחֲלוּשֵׁי כַּח שֶׁבִישְׂרָאֵל וְכוּ' כַּנ"ל.

כִּי כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתְּחִינּוֹת וּבִקְשׁוֹת וְהַסְּלִיחוֹת שִׁישְׂרָאֵל

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שיז

מרבין לבקש מחילה וסליחה וכפרה בעשרת ימי תשובה ובפרט ביום-כפור, אין הפונה להתפלל ולבקש על העבר לבד, רק שצריכין לבקש רחמים ביותר שיעזרו השם יתברך מעתה לדרך התשובה שלא יחטא עוד ולא יפל משום דבר, רק יזכה לבחינת דרך התשובה הנ"ל באמת, שהוא בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל. ועל-כן מבקשים ו'תן בלבנו לעזב דרך רשע' וכו' וכן 'יהי רצון שלא אחטא עוד' וכו', וכן הרבה. וכל זה הוא בחינת מלחמת עמלק בכח הצדיק האמת, שזהו בחינת העבודה של הכהן גדול ביום-כפור וכו"ל.

וזהו בחינת "פי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם" וכו' (ויקרא טז, ל), שעקר הכפרה בחינת "פי ביום הזה יכפר עליכם" הוא שנוזקה על-ידי-זה "לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו". הינו שהשם יתברך יטהר אותנו להבא מכל חטאתינו, שימשיך עלינו דרך התשובה הנ"ל לטהר עצמינו מכל חטאתינו מעתה, שלא נחטא עוד כנ"ל, וזה זוכין כל החפצים באמת בכח הצדיק האמת, שזהו בחינת העבודה של יום-כפור שעל-ידי-זה ממשיך בקיאות הנ"ל לילך בדרך התשובה בכל השנה תמיד.

ועל-כן אחר יום-כפור עושין סכות, פי סכות הוא בחינת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר

(ספ"ה יא:), וְהֵעֲנִי כְבוֹד הָיוּ מְגִינִים עַל יִשְׂרָאֵל מִקְלַפֶּת
עֲמֶלֶק כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (ראש השנה ג:)
עַל פְּסוּק (במדבר כא, א) "וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּךְ עָרֹד",
שֶׁהוּא עֲמֶלֶק וְכוּ' (פראשית רבה יט), שֶׁשָּׁמַע שֶׁנִּסְתַּלְקוּ עֲנֵי
כְבוֹד עַל-יְדֵי מִיתַת אֶהָרֹן וְכוּ' וְכַמוֹכָא בְּפֵרוֹשׁ רַש"י
שֶׁשָּׁם עֵין שָׁם, וְעַל-כֵּן עָתָה אָנוּ עוֹשִׂין סֵפֶה לְהַמְשִׁיךְ
קִדְשַׁת הָעֲנֵי כְבוֹד לְהַנְצִיל עַל יָדָם מִקְלַפֶּת עֲמֶלֶק,
וְכַמוֹכֵן בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (עין זיהר חלק ג' ק:), הֵינּוּ כִּי בְיוֹם-
כְּפוֹר עָשָׂה הַכֹּהֵן גָּדוֹל עֲבוֹדָתוֹ בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ בְּפָנִים
וּבְחוּץ, וְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנִּל בְּשִׁרְשׁוֹ בְרוֹם
גְּבֵהֵי מְרוֹמִים עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ כַּח הַבְּקִיאוֹת
הַנִּל עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו אַחַר יוֹם-כְּפוֹר צָרִיךְ כָּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּעֲצֻמוֹ לְכַנּוֹס לְתוֹךְ הַסֵּפֶה הַקְּדוֹשָׁה
לְתוֹךְ בְּחִינַת הָעֲנֵי כְבוֹד לְהַצְפִּין עֲצֻמוֹ מִקְלַפֶּת עֲמֶלֶק
בְּבְחִינַת (תהלים כז, ה) "כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסִכָּה" וְכוּ', כִּי מְלַחֶמֶת
עֲמֶלֶק אֲרַכָּה מְאֹד כַּנִּל, וְעַל-כֵּן גַּם אַחַר יוֹם-כְּפוֹר
צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת כַּמָּה תַחֲבוּלוֹת לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ, עַל-כֵּן
בוֹרְחִין לְתוֹךְ הַסֵּפֶה בְּבְחִינַת 'כְּדִין וַיַּעֲקֹב נִסַּע סְכוּתָה',
כְּדִי שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ קִדְשַׁת הָעֲנֵי
כְבוֹד שֶׁהֵם מְכַנִּיעִין קְלַפֶּת עֲמֶלֶק הַרוֹצֵה לְהַעֲלִים
קִדְשָׁתוֹ יְתַבְרֶךְ, בְּפֵרֶט כְּשִׁיזְצִאִין לְחוּץ מֵהַבֵּית הַכְּנֻסֶת
וּבֵית הַמְּדֻרָשׁ לַעֲסֹק בְּצִרְכֵי הַגּוֹף בְּמִשְׁאֵל וּמִתָּן וְכוּ'
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת וְנִפְיָק, שָׂאז אֹרֵב מְאֹד, וְעַל-יְדֵי שִׁיזְצִאִין

מִהַבִּית אֶל הַסֵּפֶה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנִי כָּבוֹד שְׁמִצִּילִין
מִקְלַפֶּת עֲמֶלֶק עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַנֵּין בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנַּ"ל,
שֶׁהַעֲקָר בְּחִינַת בְּקִי בְּנִפְיָק וְכוּ' כַּנַּ"ל (וְעֵינִן בְּהַלְכוֹת
סִפָּה שָׁם מְבֹאָר גַּם כֵּן מֵעֵינֵין זֶה שֶׁעַל יְדֵי סִפָּה מִתְקַנֵּין
בְּחִינַת וְנִפְיָק וְכוּ' עֵינֵין שָׁם). כִּי בְּכֻלָּל הַזְּמַנִּים הַמְקַדְּשִׁים
הָאֵלֶּה נִקְרָא רֵאש־הַשָּׁנָה וְיוֹם-כְּפֹוֹר בְּחִינַת עֵיל, כִּי בָּהֶם
עוֹסְקִין רַק בְּתַפְלָה בְּבֵית הַכְּנֻסֶת וּבֵית הַמְדַרְשׁ וְכוּ'
וְסִפּוֹת הֵיא בְּחִינַת וְנִפְיָק וְכוּ', כִּי עֲקָר מְצוֹת סִפָּה הוּא
אַכִּלָּה וְשִׁתְיָה וְשָׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת וְנִפְיָק כַּנַּ"ל.

(נד) וְזֶה בְּחִינַת אַרְבָּעָה מִיָּנִים שְׁנוּטְלִין בַּיָּדִים, וְאִיתָא
בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ: (חֶלֶק א' רכא. וְתַקוּנִים דְּרַף כט.) 'מֵאֵן
נִצַּח מֵאֵן דְּאֶחִיד מְאֵנָא קִרְבָּא בִּידוּהִי'. וְלִכְאוּרָה אֵינוֹ
מוֹבָן כָּלֵל מַה זֹאת הַשְּׂאֵלָה מֵאֵן נִצַּח?! הֲלֹא בְּכָל
הַמְלַחְמוֹת רוֹאִין מֵאֵן נִצַּח! מִי שֶׁכָּבַשׁ הַמְלַחְמָה וְהַכְּנִיעַ
וְהַפִּיל וְהָרַג אֶת שׁוֹנְאוֹ שְׁנִלְחַם עִמּוֹ וְאִיךָ שִׁיךָ לְשֵׂאל
מֵאֵן נִצַּח?! וְגַם הַתְּשׁוּבָה מֵאֵן דְּנִקִּיט מְאֵנָא קִרְבָּא
בִּידוּהִי, הֲלֹא אֲדַרְבָּא! בְּכָל הַמְלַחְמוֹת זֶה סִימָן שֶׁלֹּא
נִצַּח עֲדִין הַמְלַחְמָה, מֵאַחַר שֶׁצָּרִיךָ לְאַחֵז עוֹד הַפְּלִי
מְלַחְמָה בַּיָּדִיו, כִּי מִי שֶׁמְנַצַּח הַמְלַחְמָה לְגַמְרֵי אֵינוֹ
אוֹחֵז עוֹד פְּלִי הַמְלַחְמָה בַּיָּדִיו. אַךְ אֶפְשָׁר לְהַבִּין עַל-פִּי
הַנַּ"ל, כִּי כָּבֹר מְבֹאָר שֶׁבְּחִינַת מְלַחְמַת עֲמֶלֶק הוּא
מְלַחְמָה אַרְבָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי עֲמֶלֶק הוּא מְעוֹלָם רְצוּעָה

מְרֻדוֹת לְיִשְׂרָאֵל (במדבר רבה יט, יא), וְעַקֵּר הוּא מְלַחֶמֶת
הַיֵּצֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת קְלַפֵּת עֲמֶלֶק שְׂאוֹרֵב עַל הָאָדָם
תָּמִיד וְרוֹצֵה לְהַפִּילוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (קדושין ל:). וְעַקֵּר הַכְּנָעַתוֹ הוּא
הַתְּחִיבוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנַּ"ל שֶׁעַקְרוּ בְּחִינַת
בְּקִי בְּנִפְיָק בְּחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶן". שֶׁבְּכֹל מֵה
שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו, יִהְיֶה חֲזָק מְאֹד לְבַל יִפֹּל
מִשׁוּם דָּבָר וְכוּ', וְזֶה הַדֶּרֶךְ צָרִיכִין לְלַמֵּד הַרְבֵּה לְקַבְּלוֹ
אֶצֶל הַצַּדִּיקִים וְהַגְּלוּיִם אֲלֵיהֶם בְּחִינַת מִשָּׁה וִיהוֹשֻׁעַ
וְכוּ' כַּנֶּ"ל. וְזֶה כָּל הָעֲבוּדָה בְּרֵאש�ׁי-הַשָּׁנָה וַיּוֹם-כַּפּוֹר
לְהַמְשִׁיךְ דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה הַזֶּה בְּעוֹלָם וְכוּ' ל.

נִמְצָא שֶׁבְּעֵינֵי מְלַחֶמֶת זֹאת שֵׁשׁ לְכֹל אָדָם עִם יֵצֵרוֹ
שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק, כָּל נִצְחוֹן
הַמְּלַחֶמֶת הוּא כְּשֶׁהוּא חֲזָק בְּדַעְתּוֹ בְּכַח הַצַּדִּיק לְאַחֵז
אֶת עֲצָמוֹ וְלַעֲמֹד בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחֶמֶת בְּכֹל מֵה שֶׁיַּעֲבֹר
עָלָיו, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ מֵיֵאָשׁ אֶת עֲצָמוֹ וּמְחַזֵּק
אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְּחִיל בְּכֹל פַּעַם מִחֲדָשׁ וְכוּ' וְעוֹסֵק עֲדִין
בְּמְלַחֶמֶת זֹאת שֶׁעַקֵּר הַכְּלִי זַיִן הוּא תְּפִלָּה וְכוּ' כְּמוֹ
שֶׁתּוֹב בְּמָקוֹם אַחֵר (סימן ב), הוּא נִקְרָא נוֹצֵחַ אֶת
הַמְּלַחֶמֶת, כִּי בְּאֵמֶת "לֵה' הַמְּלַחֶמֶת" (שמואל-א יז, מז), כִּי
אֵי-אֶפְשָׁר לְהָאָדָם בְּעֲצָמוֹ לְנִצְחוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה: (קדושין שם) 'אֶלְמָלָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שכא

עוזרו' וכו', וכמו שכתוב (שמות יז, טז) "מלחמה לה'
בעמלק מדר דר" וכו"ל. רק שהאדם חייב לחזק את
עצמו ולעורר את עצמו בכל פעם מחדש לבלי להיות
נסוג אחור ממלחמה הזאת ולבלי ליאש את עצמו
בשום אפן וכו'.

ועתה מוכן דברי הזהר הקדוש הנ"ל: 'מאן נצח מאן
דאחיד מאנא קרבא בידוהי', פי בודאי במלחמה
זאת שהיה לנו בלאש-השנה ויום-כפור שהוא להכרית
זרעו של עמלק בגשמיות ורוחניות, בודאי אין רואין
בחוש עדין מאן נצח, בפרט באריכות הגלות הזה,
שעדין הבית-המקדש חרב וכל אחד עובר עליו מה
שעובר, אך בכלל ישראל בודאי כבר נצחו המלחמה,
מאחר שאוחזין המאני קרבא בידוהי, שהם הלולב
ומיניו. פי מאחר שישראל עוסקין עדין במלחמה הזאת
ואוחזין מאנא קרבא בידיהון, שהם הארבעה מינים
שמתפללין בהם וגומרין עליהם את ההלל, בודאי כבר
נצחו המלחמה, פי במלחמה זאת זה עקר נצחון
המלחמה, כשאוחזין את עצמו ואוחזים מאנא קרבא
בידוהי כו', וכמו שכתב אדמו"ר ז"ל על פסוק (תהלים
פט, י) "בשוא גליו אתה תשבחם" וכו' וכן במקום אחר,
שכל זמן שהאדם מחזק את עצמו בתפלה וצעקה לה'
יתברך הוא בכלל נוצח את המלחמה, שזה מרמז הד'

מינים שאוּחזים בַּיָּדִים בְּסִכּוֹת אַחַר רֵאש־הַשָּׁנָה וַיּוֹם-
כַּפּוּר וְכַנ"ל.

(גה) כִּי הָד' מִיָּנִים הֵם בְּחִינַת תְּקוּן הַנ"ל שֶׁהוּא לְזִכּוֹת
לְבַחֲחִינַת אָדָם וְכו', שְׁבֻזָּה עוֹסְקִין בְּאֵלוּ הַיָּמִים
מֵאֲלוּל עַד שְׁמִינֵי עֶצְרַת לְהַמְשִׁיךְ דְּרֹךְ הַתְּשׁוּבָה הַנ"ל,
כְּדֵי לְזִכּוֹת לְהַפְּלִיל בְּבַחֲחִינַת אָדָם הַנ"ל, שְׁנָה עֶקֶר הַתְּקוּן
שֶׁל חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְחֲטָאֵי הַדּוֹרוֹת, כִּי אָדָם
הָרֵאשׁוֹן נִקְרָא אָדָם, כִּי הִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּבַחֲחִינַת
'אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא', וּפְגָם אִזּוּ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה שֶׁנִּבְרָא
בוֹ (זֶהר חֶלֶק א' לו.), וְאָנוּ עוֹסְקִין בְּכָל שָׁנָה לְתַקֵּן חֲטָאוֹ
וְחֲטָאֵי כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִשָּׁם, וְהַתְּקוּן עַל-יְדֵי דְרֹךְ
הַתְּשׁוּבָה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה חוֹזְרִין וְנִתְתַקְּנִין וְנִעֲשִׂין בְּבַחֲחִינַת
אָדָם כַּנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה וְנִקְדָּה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְהֵנָּה שְׁבִתוֹךְ הָאֶלֶף וְכו' כַּנ"ל. וְעַל כֵּן אַחַר
רֵאש־הַשָּׁנָה וַיּוֹם-כַּפּוּר שֶׁזָּכוּ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכַח הַצְּדִיק
לְהַמְשִׁיךְ דְּרֹךְ הַתְּשׁוּבָה, עַל-כֵּן בְּסִכּוֹת נוֹטְלִין הָד'
מִיָּנִים שֶׁכָּלֵל כְּוָנָתָם לְהַפְּלִיל בְּבַחֲחִינַת אָדָם הַנ"ל וְכִמּוֹ
שְׁכַתוּב בְּכַוְנוֹת הָד' מִיָּנִים (עֵין פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שֶׁעַר הַלּוּלָב פָּרָק ז)
שֶׁכָּלֵלוּתָם הוּא בְּחִינַת אָדָם שֶׁהוּא אָדָם דְּבוּר מַעֲשֵׂה עֵין
שָׁם.

כִּי מִבְּאֵר בְּכַוְנוֹת (שָׁם פ"א וְעֵין זֶהר חֶלֶק א' סג, סד, רכ) שֶׁהָד'
מִיָּנִים הֵם בְּחִינַת ד' אוֹתִיּוֹת הַנְּזִ"ה, וּמִבְּאֵר שָׁם

לקוטי הלכות שבת ז' ארחי חיים שכג

שְׁהֵדָס הוּא בְּחִינַת יוֹד, וְהַעֲרִיב־נַחַל בְּחִינַת ה' ראשונה, וְהַלּוּב בְּחִינַת נָא"ו וְהַאֲתָרוּג בְּחִינַת ה' הַאֲחֵרוֹנָה עֵינ שָׁם. וְכָל זֶה בְּחִינַת אָדָם שְׁעוֹלָה מ"ה (עין זֶהר חֶלֶק ב' צד:) שֶׁהוּא שֵׁם הַיּוֹד"ה בְּמַלּוּי אֶלְפִין פְּיֻדוּעַ (תְּקוּנֵי־זֶהר דף עא.), כִּי יוֹד ה' הֵם בְּחִינַת כָּלְלוֹת הַג' ראשונות (עין זֶהר חֶלֶק א' טז:), זֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת סָג"ל, וְהוּא"ו בְּחִינַת הַלּוּב, זֶה בְּחִינַת הַהִמְשָׁכָה (עין בְּתֻקוּנֵים דף פז.) מִנִּקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה לְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהֵה' אַחֲרוֹנָה בְּחִינַת הַאֲתָרוּג בְּחִינַת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה (זֶהר חֶלֶק ג' רנו.). וְעַקֵּר הַעֲבוּדָה לְהִמְשִׁיךְ כָּל הַהַדּוּר וְהַיּוֹפִי לְבְּחִינַת הַאֲתָרוּג שֶׁהוּא (וַיִּקְרָא כג, מ) "פְּרִי עֵץ הַדֶּר" (עין סָפָה לה.), שֶׁהוּא בְּחִינַת ה' תַּתְּאָה (עין זֶהר שֵׁם וּבְדִף עַד כג, כט, לג) בְּחִינַת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, כִּי הַיּוֹד בְּחִינַת הַהֵדָס כַּנ"ל, יֵשׁ לוֹ רֵיחַ טוֹב שֶׁהוּא חִיּוֹת הַנְּשָׁמָה (בְּרוֹכוֹת מג:), זֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה וְעַמָּה נִכְלָלִין הַעֲרִיב־נַחַל שֶׁהֵם בְּחִינַת ה' ראשונה שְׁנִכְלָלֹת תָּמִיד עִם הַיּוֹד יַחַד פְּיֻדוּעַ (זֶהר חֶלֶק ג' י:). וְזֶה סוּד עֲמוּק וּמוֹבָא לְעֵיל קֶצֶת.

וְלְכַאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּהָ! כִּי הֵלֵא מְבֹאֵר בְּמִדְרָשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה ל) וּבְכָל הַסְּפָרִים שְׁעַרְבֵי נַחַל מְרֻמִּים עַל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל שְׂאִין בָּהֶם לֹא טַעַם וְלֹא רֵיחַ שְׁצָרִיכִין לְקַשְׂרָם וְלְכוּלְלָם גַּם כֵּן בְּתוֹךְ הַאֲגוּדָה, כַּמוֹבָא, וּמַדּוּעַ

גיורא בשמי שמיא (עירובין ט.). שהערבי נחל שמרמזים על פושעי ישראל יהיו מרומזים בה' הראשונה למעלה מנאו ה"א שהם הלולב והאתרוג, אך הוא בחינת המובא לעיל (פאות יז) על ענין ג' שבתים שבין המצרים, שדיקא בעת הירידה והחרבן של כלל ישראל או בפרטיות כשירד אחד חס ושלום מאד עד שנופל לבחינת מקומות המטונפים וכו' שאז צריך להחיות את עצמו על-ידי בחינת איה מאמר סתום על-ידי הבקשה והחפוש וכו' כמו שכתוב שם. וזה בחינת מה שהערבי נחל שהם בחינת פושעי ישראל שנפלו למקומות המגונים הנ"ל, שעוסקים לכוללם בתוך האגודה הקדושה, צריכין לקשרם ולכוללם דיקא למעלה בבחינת ה' הראשונה, שהוא בחינת כלליות הג' ראשונות שהם למעלה מהבנין, שהם בחינת מאמר סתום הנ"ל. כי משם דיקא תקונום, כמובא בהתורה ואי"ה הנ"ל ומובא לעיל קצת מזה.

ועל-פן מברכין רק על הלולב, כי העקר הוא ההמשכה הנ"ל להמשיך האור מנקדה העליונה לנקודה התחתונה, לגלות "כבוד הדר מלכותו" (תהלים קמה, יב), שהוא בחינת האתרוג, שכל העבודה להמשיך ההדור והפאר לבחינת אתרוג, שהוא נקדה התחתונה בבחינת יהושע שעל ידו עקר המלחמה להכרית זרעו של עמלק

לקוטי הלכות שבת ז' ארְח־חיים שכה

שְׂרוּצָה לְהַעֲלִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ חַס וְשְׁלוֹם, וְכַפִּי
שֶׁמְכַנִּיעִין אוֹתוֹ עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁמִּקְבֵּל הַכַּחַ
מִמֶּשֶׁה כַּנ"ל, כְּמוֹ כֵן נִתְגַּלָּה וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְפָּאֵר כְּבוֹד הַדָּר
מְלָכוּתוֹ בְּבְחִינַת זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם, וְזֶה "זְכוּרֵי לְדָר דָּר"
וְכַנ"ל.

כִּי עָקַר הַהֲדוּר רוֹאִין רַק בְּבְחִינַת יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּחִינַת "בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ" (דְּבָרִים
לג, וְעִין סְפָרֵי שָׁם), בְּחִינַת "וְנִתְתָּ מֵהוֹדֶךָ עָלָיו", שֶׁהוּא
בְּחִינַת לְבָנָה בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ו, י) "יָפָה כָּל-בְּנָה". כִּי
בְּבְחִינַת מֶשֶׁה אִי-אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת הוֹדוֹ וְהַדְּרוֹ, כִּי הוּא
בְּחִינַת חֲמָה שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ עֲתָה, כִּי הוּא
בְּחִינַת כֶּסֶף דְּמִתְכַּסֶּיָּא וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת נֹאמֵר (שְׁמוֹת
לד, ל) "וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵי וְכוּ' "וַיִּתֵּן עַל פָּנָיו מִסּוּהָ"
(שָׁם לג), כִּי אֵין לָנוּ כַּח שְׂפָאִיר וַיּוֹפִיעַ עָלֵינוּ כְּבוֹד הַדָּר
מְלָכוּתוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ בְּחִינַת לְבָנָה
שֶׁמִּקְבֵּלֵת מִהַשְּׁמַשׁ בְּחִינַת מֶשֶׁה כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן כָּל
הַהֲדוּר הוּא בְּהֶאֱתָרוֹג וְכַנ"ל. וְזֶה מֵה שֶׁכְּתוּב (בְּסִימָן קמ)
עַל פְּסוּק "בְּיַד כָּל אָדָם יִחַתֵּם" וְכוּ' (אִיּוֹב לו, ז),
שֶׁבְּהֲצַדִּיק בְּעֲצָמוֹ אֵין לְהַעוֹלָם בּוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה רַק
עַל-יְדֵי אֲנָשׁוֹ וְכוּ' עֵין שָׁם. כִּי אֲנָשׁוֹ וְתַלְמִידָיו הֵם
בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ כַּנ"ל, עַל יָדָם דִּיקָא נִתְגַּלָּה נְפִלְאוֹת
הַדָּרֵת קִדְשֵׁת הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֶשֶׁה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה

שכו לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים

נתגלה "כבוד הדר מלכותו" יתברך וגדולתו עד אין חקר, הינו פנ"ל.

(נו) ועל-כן בהושענא רבא בסוף ספות עושים תקונים גדולים עם הערבה בעצמה שנוטלין אז, פי על-ידי העבודה של כל ימי הספות עם הד' מינים שקשרו הערבה למעלה פנ"ל, פאלו הצדיקים שעמה יכולים לעשות תקון גדול עם הערבי נחל בעצמן. פי עקר התקון שיתגלה הכבוד הנעלם במאמר הסתום הנ"ל (וכמוכא בדברינו בהלכות ציצית הלכה ב ובהלכות גבית חב מהיתומים על-פי התורה ואיה הנ"ל ובמקום אחר, עין שם), וזה בחינת מה שנוטלין הערבה לביד ביום ז' של ספות שהוא הושענא רבא, פי כפר תקנו הפושעי ישראל עד שנתגלה גם בהם כבודו יתברך מהעלם אל הגלוי (עין במקומות הנ"ל ותבין).

ועתה תראה נפלאות שזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ספא מד.), שנטילת וחיטת הערבה ביום זה הוא מנהג נביאים, מנהג נביאים דיקא, פי כפר מבאר לעיל (באות לו) שכל הנביאים פלולים בבחינת יהושע שהוא בחינת נקדה התחתונה וכו' פנ"ל, על-כן תקון הערבה שהם בחינת פושעי ישראל שהחזירום בתשובה פנ"ל הוא על-ידי הנביאים דיקא שהם בחינת יהושע שעקר תקון דרך התשובה על ידו, פי הוא

לקויטי הַלכות שַׁבַּת ז' אַרְח־חַיִּים שְׂכֹז

מִמְשִׁיךְ עֶקֶר הַתְּקוּן שֶׁהוּא לְמִצּוֹא אוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּכֹל מְקוֹם וְכוּ' בְּבַחֲיַנַּת "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּנֶךְ" וְכוּ' כַּנ"ל.

(נו) וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת הַנְּעֻנוּעִים, וּבְכֹל צַד מוֹלִיךְ מְכַנְגֵּד לְבוֹ וּמְחַזְרֵרוֹ וְכוּ' זֶה בְּבַחֲיַנַּת רְצוּא וְשׁוּב, וְהוּא מוֹלִיךְ וּמְבִיא מַעְלָה וּמוֹרִיד (שם לז: לח), זֶה בְּבַחֲיַנַּת בְּקִיאוֹת הַנ"ל, בְּבַחֲיַנַּת "אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּנֶךְ" וְכוּ', וְכֵן בְּכֹל צַד, וּכְמוֹ שְׁסִיִּים שָׁם בְּפֶסוּק: "אֲשָׂא כַּנְּפִי שָׁחַר אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם גַּם שָׁם יָדָךְ תִּנְחַנֵּי" וְכוּ'. וּבֵינֵן כְּשֶׁהוּא מַעְלָה הַלּוֹב וּמִינְיוֹ וּבֵינֵן כְּשֶׁהוּא מוֹרִיד, וְכֵן בְּכֹל צַד בְּכֹלֵם יֵשׁ הוֹלְכוֹת וְהוֹכְאוֹת בְּכֹל צַד שֶׁהֵם הַנְּעֻנוּעִים. כֹּל זֶה הוּא מֵה שְׁפָתוֹב לְמַעְלָה (בְּאוֹת כט) עַל שְׁתֵּי שְׁהֵן אַרְבַּע וְכוּ' שְׁבִין בְּבַחֲיַנַּת עֵיל בְּבַחֲיַנַּת אִם אָסַק שָׁמַיִם יֵשׁ רְצוּא וְשׁוּב, וּבֵינֵן בְּבַחֲיַנַּת וְנִפְיֵק יֵשׁ רְצוּא וְשׁוּב בְּכַמָּה וְכַמָּה בְּבַחֲיַנַּת וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּזֶה מְאֹד, וְעַל-כֵּן מְנַעֲנְעִים בְּכַמָּה נְעֻנוּעִים.

וְעַל כֵּן בְּשַׁבַּת אֵין נוֹטְלִין הַלּוֹב (סָפָה מִב: מִג) מִטַּעַם הַנ"ל גְּבִי שׁוֹפֵר שְׁמָא יַעֲבִירְנוּ ד' אַמוֹת (שם) שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּקִיאוֹת כַּנ"ל, כִּי גַם נְטִילַת לּוֹב הוּא לְתַקּוּן בְּבַחֲיַנַּת אָדָם שֶׁהוּא עַל-יַדֵּי הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל שֶׁעָקְרוּ נִמְשֵׁךְ עַל-יַדֵּי שְׁמִירַת שַׁבַּת וְכוּ' וְכַנ"ל.

(נח) וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא שְׁאֵז חוֹתְמִין הַקְּדָשָׁה

בבחינת חוֹתָם בְּתוֹךְ חוֹתָם, כְּמִבְאֵר בְּכּוֹנוֹת הָאֲר"י ז"ל
 (פְּרִיעִז-חיים שְׁעַר הַלּוֹבַב פָּרָק ד') חוֹתָם עַל חוֹתָם זֶה בְּחִינַת
 תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הַנ"ל, וְעַל כֵּן חוֹתָם בְּגִימְטְרִיא
 שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים אֵהי"ה בְּשִׁלְשָׁה מְלוּוִיִּים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם
 בְּכּוֹנוֹת, כִּי אֵהי"ה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה 'אָנָּה זְמִין לְמִיִּהוּ',
 וּבְזֶה עוֹסְקִין כָּל יְמֵי אֵלּוּל, וְהַעֲקָר מֵרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה עַד
 יוֹם-כַּפּוּר שֶׁהֵם עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה שְׁעוֹסְקִין בָּהֶם
 לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וּלְתַקֵּן דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה לְעַצְמוֹ וּלְכָל בְּאֵי
 עוֹלָם, שְׁכָלָם יִתְגַּבְּרוּ לִילֵךְ בְּדְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה תָּמִיד וְלֹא
 "יִשׁוּבוּ עוֹד לְכִסְלָה" (מִלְשׁוֹן תְּהִלִּים פֹּה, ט). וְזֶה צְרִיכִין
 לִידַע וּלְהֶאֱמִין שְׁכָלֵל יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּין תְּקוּנִים גְּדוֹלִים
 וְנוֹרָאִים בְּעֵנִין זֶה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שֶׁהַעֲקָר כָּלֵל
 הַתְּקוּנִים וְהַכּוֹנוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַמְּבֹאָרִים בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ
 וּבְכַתְּבִים וּבְשִׂאֲרֵי סְפָרִים קְדוֹשִׁים עַל-פִּי דְרָכָם בְּקֹדֶשׁ,
 הַעֲקָר הוּא לְהַמְשִׁיךְ תְּקוּנִים לְהַמְתִּיק הַדִּינִים, שֶׁזֶהוּ
 כָּלֵל הַכּוֹנוֹת כְּיָדוּעַ. וְהַעֲקָר הוּא לְבַטֵּל וּלְהַכְנִיעַ כַּח
 הַיָּצָר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת שִׁינִיקְתָּם מֵהַדִּינִים (עֵינן זֵהר חֶלֶק א' קצ"א
 חֶלֶק ב' רכ"ד, רע"ו), בְּאִפְּן שְׁנוֹזְכָה לְהַתְּגַבֵּר לִילֵךְ בְּדְרָכֵי
 הַתְּשׁוּבָה תָּמִיד. וְעַל-כֵּן בְּאֵר אֲדַמּוּ"ר ז"ל עַל-פִּי דְרָכּוֹ
 הַנּוֹרָא וְהַנְּפִלָּא מְאֹד, שְׁכָל כּוֹנוֹת אֵלּוּל הַמְּבֹאָרִים
 בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל כְּלוּלִים בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל שֶׁגָּלָה בְּהַעֲנִין
 הַדְּרָךְ לְתְּשׁוּבָה וְכוּ' שֶׁהוּא בְּקִיאוֹת בְּהַלְכָה הַנ"ל וְכוּ'
 וְכוּ'.

ועל-כן ביום-כפור שאז גומרין ישראל תקון דרך
התשובה הנ"ל נעשה בחינת חותם א' שהוא
שלשה פעמים אהי"ה שהוא בחינת תשובה פנ"ל, הינו
שחותמין הקדשה שנזכה תמיד לילך בדרך הקדשה
ולא נסוג אחר עוד חס ושלום, אבל כבר מבאר
שבכלליות קדשת זה החדש תשרי נחשב עד יום-כפור
בחינת עיל, ובסכות מתקנין בחינת ונפיק וכנ"ל (באות
נג). על-כן בסוף יום האחרון של סכות שהוא הושענא
רבא עוסקין לתקן חותם על חותם בחינת תשובה על
תשובה, כי בכלליות הם בחינה אחת פמוכן ומבאר
לעיל ובהתורה הנ"ל במקומה. הינו כי בחינת בקי
בעיל בקי בנפיק בקי ברצוא בקי בשוב בחינת "אם
אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך" בחינת נקדה
העליונה ונקדה התחתונה, שהם בחינת משה ויהושע
חמה ולבנה וכו', הכל הם בבחינה אחת.

וכל זה בחינת תשובה על תשובה, כי מי שזוכה לקבל
בחינת בקיאות הנ"ל מהצדיק האמת הוא עושה
בדאי תשובה על תשובה תמיד באיזה דרגא שהוא בין
בעליה בין בירידה ובכל הבחינות שיש בעליה ובפרט
בירידה וכו'. כי חזק בדעתו תמיד להמשיך עצמו
לדרכי התשובה יהיה איה שיהיה, בבחינת "אם אסק
שמים שם אתה ואציעה שאול הנך" וכו' וכנ"ל. וכל

זה עקר דרכי התשובה שעוסק הצדיק לתקן עם תפלות ישראל והצעקות והעבודות שעוסק בימים הנוראים הנהם לתקן דרכי התשובה הנ"ל כנ"ל.

ועל-כן בסכות שאז עוסקין לתקן בחינת ונפיק הנ"ל, על-כן בגמר סכות שהוא הושענא רבא אז מתקנין חותם על חותם שהוא בחינת תשובה על תשובה, שנזכה אנחנו וכל ישראל לחתם עצמינו בחותם דקדושה חותם על חותם להיות חזק לילך בדרכי התשובה תמיד כנ"ל, בחינת "שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה" וכו' (שיר השירים ח, ו). ועל-כן חותם בגימטריא שני פעמים דרך, כי שני פעמים דרך עם הוא אותיות גימטריא חותם, כי עקר החותם לתקן דרכי התשובה הנ"ל, שהם בחינת אהי"ה בכל הבחינות, שזהו בחינת חותם שהוא שלשה פעמים אהי"ה כנ"ל בגימטריא שני פעמים דרך וכנ"ל.

(נט) ועל כן עוסקין בליל הושענא רבא בספר משנה תורה (פרי-עץ-חיים שם), כי כל ספר משנה תורה רבו ככלו מדבר מענין ארץ-ישראל שישראל היו מוכנים לבא לארץ-ישראל ובעוונותיהם על-ידי חטא העגל ומרגלים וכו' גרמו עכוב גדול ארבעים שנה, וגם משה רבנו בעצמו מכרח להסתלק מחמת זה עד שמרמוז להם מה שיקרא לנו באחרית הימים האלה

לקויטי הלכות שבת ז' ארזח-חיים שלא

(מבראשית מט, א) שִׁיחַרְבַּ הַבַּיִת־הַמְקֻדָּשׁ שְׁנֵי פְעָמִים וַיִּתְאַרְךָ הַגְּלוֹת הַזֶּה מְאֹד וְהַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךָ הִסְתָּרָה תִּתְגַּבֵּר מְאֹד וְכוּ' בְּחִינַת "וְאָנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר" וְכוּ'. וּמִבְּאֵר שָׁם שְׁכָל הַתְּקוּן לְבֹא לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּפָרָשִׁיּוֹת דְּבָרִים וְאַתְחִנֵּן וְכוּ' "יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן וְכוּ' אוֹתוֹ חִזַּק וְכוּ' וְצוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקֵהוּ וְאַמְצָהוּ" וְכוּ', וּבְפָרֹט בְּסוֹף פָּרָשַׁת וַיִּלָּךְ הָאֲזִינוּ וְכוּ' שְׁעוֹסֵק שָׁם לְחִזְקֵךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ מְאֹד מְאֹד. כָּל זֶה רָמַז לְהַתּוֹרָה הַנִּלְשָׁה עֲקָר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי הַרְבֵּי שְׁבִדוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, שְׁמַחֲזֵק מְאֹד אֶת תְּלַמִּידוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שְׁיִלְכוּ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה תְּמִיד בְּבְחִינַת "אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱ" וְכוּ' כַּנִּלְשָׁה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מְצוּוֹת שְׁנִצְטוּיֵנוּ בְּכִנְיֻסְתָּן לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל (סְנֵהֲדִין כ:), כְּמוֹ שְׁכָתוּב שָׁם, וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנִּלְשָׁה, שְׁעוֹסֵקִין לְתַקֵּן בְּכָל הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת חוֹתֶם עַל חוֹתֶם שְׁמַתְקַנִּין בְּהוֹשְׁעָנָא רַבָּא, עַל־כֵּן עוֹסְקִין אֲזַי בְּסִפּוּר מִשְׁנֵה תּוֹרָה שְׁמַדְבֵּר מִהִסְתַּלְקוֹת מֹשֶׁה וְהַתְּחִזְקוֹת יְהוֹשֻׁעַ תְּלַמִּידוֹ, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה עֲקָר תְּקוּן דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חוֹתֶם עַל חוֹתֶם כַּנִּלְשָׁה.

(ט) וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים אֲזַי כָּל סִפּוּר תְּהִלִּים שְׁיִסַּד דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, כִּי תְּקוּן שֶׁל מֹשֶׁה וְיְהוֹשֻׁעַ

כַּנִּל שֶׁהוּא לִיכְנוּס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל עָקְרוּ יִהְיֶה נִגְמַר
עַל-יַדֵי דָוִד שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ. כִּי יִהְיֶשׁע הַכְּנִיס אֶת
יִשְׂרָאֵל לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, אֲבָל עָקַר קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לֹא
נִשְׁלַם עַד שֶׁמָּצָא דָוִד מְקוֹם הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ שָׁאֵז נִתְקַיֵּם
"וְהִנִּיחַ לָכֶם מִכָּל אוֹיְבֵיכֶם מִסְבִּיב, וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבַטַּח"
(דְּבָרִים יב, י), וּפִרְשׁ רַש"י וְאֵין זֶה אֶלֶּא בְיַמֵי דָוִד, אֲזִי וְהָיָה
הַמְּקוֹם וְכוּ' שֶׁהוּא הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ. וְכָל הַתְּקוּן שֶׁל דָוִד
הוּא בְּחִינַת תְּהִלִּים שֶׁהוּא הַלְוִלִים וְשִׁבְחִים רַבִּים לַה'
יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּחִינַת "טוֹב לְהַדוֹת
לַה'" הַנֶּאֱמָר בְּמִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת (תְּהִלִּים צב, ב),
וּבַתּוֹךְ כָּךְ צוֹעֵק וּמִתְחַנֵּן וּמִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לַה' יִתְבָּרַךְ
מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא וְכוּ'. וְעַל-כֵּן כָּתַב אַדְמו"ר ז"ל (בְּסִימָן
עב בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא) שֶׁעַל-יַדֵי תְּהִלִּים זוֹכִים לְתִשׁוּבָה.

וְעַל-כֵּן עָתָה בְּאַרְיֵכוֹת הַגָּלוּת כָּל חַיּוּתֵינוּ הוּא עַל-יַדֵי
בְּחִינַת מֹשֶׁה וַיִּהְיֶשׁע הַנ"ל, שֶׁעַל-יַדֵי בְּחִינּוֹת
אֱלוֹ מְחֻזְקִים אוֹתָנוּ לְצַעֵק לַה' יִתְבָּרַךְ תָּמִיד וּלְשַׁמַּח
נַפְשׁוֹ בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת, וּלְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ תָּמִיד עַל
הָעֵבֶר וּלְצַעֵק עַל לְהַבָּא, כַּמְבָאָר בְּדְבָרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזֶה.
וְזֶה עָקַר דִּרְכֵי הַתִּשׁוּבָה הַנ"ל, שֶׁעַל-יַדֵי-זֶה נִזְכָּה כְּלָנוּ
לְשׁוּב לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן עוֹסְקִין בְּזֶה בְּלֵיל הוֹשַׁעֲנָא
רַבָּא בְּסִפּוֹר מִשְׁנֵה תּוֹרָה שֶׁהוּא הַתְּחֻזְקוֹת בְּחִינַת יִהְיֶשׁע
עַל-יַדֵי מֹשֶׁה רַבּוֹ. כִּי בְּכָל דוֹר וְדוֹר נַעֲשֶׂה בְּחִינּוֹת אֱלוֹ

לקוטי הלכות שבת ז' איח-חיים שלג

כנ"ל, ועקר ההתחזקות לעסק בשירות ותשבחות ותפלות וצעקות לה' יתברך וכו', שכל זה הוא בחינת ספר תהלים, שעל-ידי דרכים אלו הנוראים נזכה כלנו לילך בדרכי התשובה תמיד, שזהו בחינת חותם על חותם שמתקנים עתה בהושענא רבא וכנ"ל.

(סא) וזהו חותם הוא אותיות תחום פמובא, בחינת תחום שבת, כי עקר התקון על-ידי שבת, שאז נתתקנין דרכי התשובה הנ"ל על-ידי שנוהרין לבלי להוציא חוץ לד' אמות ולבלי לילך חוץ לתחום כנ"ל, בחינת (ישעיה נח, יג) "אם תשיב משבת רגליך" וכו' וכנ"ל באריכות.

(סב) וזה בחינת צעקת 'הושענא' שצועקין הרבה על הערבי-נחל (עין סכה מה.), כי גם בכל שבעת ימי הסכות שמקיפין את התבה וצועקין הרבה פעמים הושענא, הכל בשביל תקון בחינת הערבי-נחל, כי ההקפות הם זכר למקדש שהיו מביאין מורביות של ערבה וכו' (שם) ומקיפין אותם, ובפרט בהושענא רבא שצועקין פעמים אין מספר הושענא. כי עקר העסק בכל ימי הסכות בפרט בהושענא רבא הוא לתקן בחינת ערבי-נחל שהם בחינת פושעי ישראל, להמשיך דרכי התשובה הנ"ל באפן שגם הם ישובו אל ה' ויתחזקו לשאר בקדשת ישראל מכל מקום שהם וכנ"ל.

וְעַל-כֵּן תִּפְסוּ לְשׁוֹן הוֹשַׁע נָא, לְרַמֵּז זְכוּרֹן בְּחִינַת
 יְהוֹשֻׁעַ שֶׁנִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ עַל-שֵׁם יְהוֹשִׁיעָךְ וְכוּ'
 כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹטָה לד:). כִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה אֶז
 בְּסַפְנָה גְדוּלָה שְׁלֵא יְהִיָּה נִיסַת וְנִלְכַד בְּעֵצַת מְרַגְלִים
 שֶׁכָּלֵם הָיוּ גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם
 לְבִרְכָה (בַּמְדָּבָר רָבָה טז), וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נִלְכְּדוּ בְּרִשְׁתַּיִךְ הַיֵּצֶר
 הָרַע וּפְגָמוֹ מְאֹד בְּמִשְׁה רַבָּנוּ וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ',
 וַיְהוֹשֻׁעַ נִצּוֹל עַל-יְדֵי שְׁשֻׁמֵשׁ הַרְבֵּה [אֶת] מִשְׁה רַבָּנוּ,
 וְזָכָה שֶׁבָּרְכוּ וְהִתְפַּלֵּל עָלָיו "יְהוֹשִׁיעָךְ", וְעַל שֵׁם זֶה
 נִקְרָא 'יְהוֹשֻׁעַ' וּבְשִׁבִיל זֶה צוֹעֲקִין הַרְבֵּה בְּלְשׁוֹן
 'יְהוֹשֻׁעַ' — "הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא", לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת
 יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא תְּקוּן נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה בְּחִינַת "וְאַצִּיעָה
 שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" שְׁזֵה הָעֵקֶר שְׁצָרִיכִין עֲתָה בְּסוּף סְכוּת
 בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּא לְתַקֵּן כַּנ"ל, וְלָזֶה צָרִיכִין לְצַעֵק מְאֹד
 מְאֹד מֵעוֹמְקָא דְלִבָּא "הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא", וְהַכֵּל
 בְּשִׁבִיל בְּחִינַת הָעֵרְבֵי-נַחַל, שֶׁאֶפְלוּ כְּשִׁמְתַּחֲלִין לְשׁוּב
 לַה' יִתְבָּרַךְ הֵם בְּסַפְנָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה כִּידוּעַ, רַק כָּל
 כַּחַם וְתַקְנוֹתָם הוּא בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהִתְפַּלֵּל רַבּוֹ בְּחִינַת
 מִשְׁה "יְהוֹשִׁיעָךְ" וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת צְעַקַת הוֹשַׁעְנָא
 הַרְבֵּה וְהֵבֵן הַיֵּטֵב מְזֵה רְמָזִים לְעֲצֻמָּךְ.

(ג) וְעֵקֶר תְּקוּן הַחוּתָם הַנ"ל הוּא עַל-יְדֵי אָמַת, כִּי
 חוּתָמוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַת (שְׁכַת נה:),

לקויטי הלכות שבת ז' ארז-חיים שלה

כי עקר כלל כל התקונים הוא אמת, שהוא התחזקות האמונה הקדושה בה' יתברך ובצדיקים, כי עקר האמונה הוא על-ידי אמת, כמו שכתבנו כמה פעמים בדברנו, וזה בחינת חותם על חותם שהוא בחינת "אם אסק שמים שם אתה", שהוא חותם אחד, "ואציעה שאול הנפך" זה בחינת חותם ב' וכו' כנ"ל, הינו שבתחלה חותמין הקדשה בבחינת חותם אחד שהוא אמת, לאחז עצמו בדרך האמת תמיד, ולבלי לנטות ימין ושמאל רק להיות חזק לשוב בתשובה תמיד, וזה בחינת עיל וכו' כנ"ל, ואף-על-פי שגם בזה יש בחינת עיל ונפיק רצוא ושוב, אבל הכל בכלל הוא בחינת עיל וכו' כנ"ל, אבל אחר-כך בספות מתקנין ביותר בחינת ונפיק בכח העבודה והתקונים של הצדיקים שעשו בראש-השנה ויום-כפור וכו' כנ"ל, ואז צריכין לחתם הקדשה בבחינת חותם ב' שעקר החותם הוא אמת וכו' כנ"ל.

הינו כי לפעמים יכול האדם לפל חס ושלום על-ידי האמת ודיקא, כי יודע בנפשו שבאמת קלקל הרבה, וגם עתה הוא כמו שהוא, ועל-כן מסיתו הבעל-דבר בהאמת שלו לדחותו לגמרי חס ושלום, כאשר נשמע בדברים האלו בפרוש מכמה אנשים שיצאו מעולמם לגמרי על-ידי האמת הזו, אבל כבר

גלו לנו צדיקי אמת שהאמת לאמתו אינו כן, וזה בחינת בקיאות הנ"ל שצריך כל אדם הרוצה לחוס על עצמו ולילך בדרכי התשובה, שהעקר הוא לקיים "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך", שאפלו בשאול תחתיית סמוכין לה' יתברך ואין שום יאוש בעולם, וכמו שדבר אדמו"ר ז"ל הרבה בזה, שבודאי צריכין לשמר עצמו מן החטא, ואפלו מפגם כל שהוא, אבל אף-על-פי-כן אפלו אם נכשל כמו שנכשל אפלו אלפים ורבבות פעמים, אף-על-פי-כן בכל עת ורגע חסדי ה' לא תמו, ויכולין בכל עת לקרב עצמו לה' יתברך מכל מקום שהוא, כי גדול ה' מאד ולגדלתו אין חקר וכו', ויש ענין שיתהפך הכל לטובה וכו' כמבאר שיחות קדושות אלו בספריו הקדושים, ויותר מזה דבר עמנו פה אל פה. וזה עקר האמת לאמתו בחינת חותם ב' של בחינת ונפיק, בחינת ואציעה שאול הנך שהוא חותם על חותם ששומר האמת הראשון, בבחינת (תהלים קמו, ו) "השומר אמת לעולם", כי גם האמת בעצמו צריך שמירה גדולה שלא יטעה על-ידי האמת שלו כנ"ל, וכן בכמה בחינות כמבאר בדברינו הרבה בזה.

(סד) גם כי כל המחלקת על צדיקי אמת, הן המחלקת שבין הנקראים חסידים וכשרים ובפרט המחלקת של פתות המחקרים הנוטים לדרכי הכפירות

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שלז

והאפיקורסות, הכל הוא על-ידי האמת שלהם, כי האמת נעשה עדרים עדרים (סנהדרין צו.) וכל אחד אומר שאצלו האמת, ועל כן מי שמביט לפעמים בספריהם של המחברים יראה שדבור אמת אינו זז מפיהם וצועקים רק 'אמת', אוי להם ולהאמת המזיף שלהם (ואין להאריך בזה כאן. והרבה מזה מבאר בדברינו בכמה מקומות). ועל-כן צריך האמת בעצמו שמירה כנ"ל.

זוה בחינת מה שצריכין חותם על חותם, כי עקר החותם הוא אמת, והאמת בעצמו צריך שמירה, והכל בכח הצדיקי אמת ותלמידיהם שהם בחינת יהושע, שממשיכין דרכי התשובה הנ"ל שהוא בחינת אם אסק וכו' ואציעה שאול הנך וכו' כנ"ל שהוא ב' בקיאות הנ"ל בעיל ונפיק, שזה נגמר בהושענא רבא כנ"ל, על-כן נעשה אז בחינת חותם על חותם וכנ"ל. זוה ידוע בכתבים (עץ-חיים שער השמות פרק ז דף קא) שאמת הוא בגימטריא אהי"ה פעמים אהי"ה, כי עתה עקר התקון על-ידי בחינת אהי"ה שהוא בחינת תשובה שזה בחינת החותם שעולה שלשה פעמים אהי"ה במלואו כנ"ל.

(סה) גם יהושע עם החמש אותיות בגימטריא משנה עם הכולל, בחינת משנה תורה, כי עקר משנה

תורה הוא להכניס קיום התורה בישראל כמבאר שם רבוי האזהרות שמזהיר שם משה לקיים את התורה, ועקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת יהושע שקבל התורה ממשה שעל-ידו עקר המשכת דרכי התשובה כנ"ל, ועל-כן אומרים משנה תורה בליל הושענא רבא וכנ"ל.

ועל-כן נעורין בליל הושענא רבא, לתקן מדת ליזה שהיא בחינת לבנה בחינת יהושע, כי עקר התקון שמשה יאיר ליהושע בחינת חמה ללבנה וכו' וכנ"ל.

(טו) ונחזור לענין שבת, וזה שמבאר במדרשים שהכנעת קלפת עמלק שהוא כלל כל העכו"ם שהם כנגד ישראל, הוא על-ידי קדשת שבת, וזה שמובא במדרש (מובא בספר מים יחזקאל פרשת בשלח), וזה לשונו: אמרו ישראל רבונו של עולם כתבת בתורה: "זכור את יום השבת" וכו' וכתבת: "זכור את אשר עשה לך עמלק", האין יתקימו שתי זכירות הללו, אמר הקדוש-ברוך-הוא אינו דומה וכו' זה זכור לקדש, וזה זכור להרגו ולאבדו, עד-כאן-לשונו. הינו כל הענין מה שכתבנו לעיל על-פי התורה הנ"ל, שמבאר שקדשת שבת היא בחינת קדשת הצדיק בחינת משה שעושה תשובה על תשובה תמיד, כי זוכה בחייו ליום שכלו

לקויטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שלט

שבת כּלו תשובה וכו' פנ"ל, ובכחו הגדול לוחם בחינת יהושע מלחמת עמלק להכניע הדם שבלב שפחלל השמאלי וכו' פנ"ל, ועל-כן מחבר במדרש הנ"ל שתי זכירות אלו של שבת ושל מחית עמלק (וכמוכא גם בדברנו לעיל באות לב בענין השתי זכירות עין שם), ומקשה איך יתקיימו שתי זכירות האלו של שבת ושל מעשה עמלק, הלא באמת הם שני הפכים זה מזה, פי הלא לכאורה היה ראוי לשכח לגמרי ענין עמלק כדי לגרש קלפתו וזהמתו מהלב, רק לזכור קדשת שבת שהוא קדשת הצדיק שהוא כלל קדשת ישראל, ועל-זה משיב המדרש בפשוטו אינו דומה, זה זכור לקדשו וזה זכור להרגו ולאבדו. הינו פי בודאי הם שני הפכים, ועל-כן צריכין לזכר שניהם, קדשת שבת ולהבדיל מעשה עמלק, כדי לאבד ולעקר זכר עמלק על-ידי זכרון קדשת שבת בכל עת פנ"ל.

פי זכרון מעשה עמלק צריכין רק לזכור בשביל לעקרו ולאבדו, פי בודאי צריכין לשכח ולהעביר מלבם לגמרי מעשה עמלק שממנו כל התאוות וההרהורים וכו' רק עקר הזכרון של מעשה עמלק הוא כדי לעקרו שצריכין לזכר שעמלק אורב על האדם תמיד, על-כן צריכין להתגבר ביותר בזכרון קדשת שבת שהוא קדשת הצדיק שעושה תשובה תמיד, שפכחו יש לנו

גם בן תקנה תמיד וכו' כנ"ל. ועל-כן דיקא מחמת שהם שני הפכים צריכים לזכרם היטב כדי לעקר קלפת עמלק על-ידי זכרון קדשת שבת שהוא קדשת הצדיק שבכחו לוחם בחינת יהושע מלחמת עמלק וכו' וכנ"ל. וכן מבאר בגמרא שבת פ"ק 'כל כתבי' (דף קיח:): שהכנעת קלפת עמלק שהוא כלל הרע של השבועים עכו"ם הוא על-ידי קדשת שבת כמו שאמרו שם: 'אלמלא שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהם אמה ולשון', שנאמר (שמות טז, כז) "ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט" וכו', וכתוב בתריה (שם יז, ח) "ויבא עמלק" וכנ"ל הינו כנ"ל.

(טו) וזה שכתוב בתנא דבי אליהו פ"ק כו חלק א', מובא במדרש רבה פרשת פי תשא, וזה לשונו: "ושמרתם את השבת פי קדש הוא לכם" (שמות לא, יד), שלש קדשות הן, קדשת שמו של הקדוש-ברוך-הוא וכו' וקדשת שבת, וקדשתן של ישראל וכו', מפאן אמרו עתידין שניהם של אוכלי ישראל להיות לימות המשיח כ"ד אמות וכו' עין שם.

פי כל אלו השלש קדשות כלולים יחד על-ידי הצדיק האמת בחינת משה שממשיך ומודיע קדשת שבת כנ"ל, פי על-ידי קדשת שבת עולין ונכללין קדשת נפשות ישראל בשרשן בקדשתו יתברך שזהו בחינת

שבת שין בת (זהר חלק ב' רד.), שבת ינת "בת מלך פנימה"
 בתינת נפשות ישראל עולה למעלה שזהו בתינת שין
 כלליות של קדשות הנ"ל, ועל-כן הצדיק בתינת משה
 הוא בבתינת סגול פנ"ל כלליות השלש נקודות הנ"ל,
 ועל-כן חבר לזה מפלת הרשעים לעתיד שיהיה שניהם
 כמה אמות לרעתן בתינת "שני רשעים שברת" (שם ג,
 ח) כמו שכתוב שם, כי הא בהא תליא, כי מפלת
 הרשעים שכללותם עמלק הוא על-ידי קדשת שבת
 פנ"ל, וכן להפך כפי מה שמתגבר כל אחד כל ששת
 ימי המעשה להכניע קלפת עמלק בכח הצדיקים משה
 ויהושע וכו' פנ"ל כמו כן זוכה להמשיך קדשת שבת
 וכנ"ל, ועל-כן הזכיר מפלתם על-ידי שבירת שניהם
 דיקא ואמר 'מכאן אמרו עתידין שניהם של אוכלי
 ישראל וכו', שהוא פליאה גדולה לכאורה, באשר
 תמהו כל המפרשים. אך על-פי דברינו הנ"ל יש
 סמיכות נפלא לדברי המדרש הזה.

פי עקר הוא קדשת שבת שאז מתחברין כנסת-ישראל
 עם דודה שזה בתינת 'לכה דודי לקראת פלה' וכו',
 ואז נכללין כל הג' נקודות יחד ונשלם בתינת אדם
 לשבת על הפסא וכו' פנ"ל, ועקר קדשת שבת הוא
 האכילה (כמו שכתוב בסימן רעז ובסימן נו לקוטי חלק א').

פי אכילת שבת יקרה מאד והוא פלה אלקות כלו קדש,

כי על-ידי האכילה מתחבר הנפש עם הגוף ומחיינ הדם שבלב וכו' וכמו שכתוב באות נא לעיל, בענין אכילת ערב יום-כפור עין שם, ועל-פן ל"ב שנים (פרי-עץ-חיים שער יום הכפורים פרק ג) כנגד ל"ב נתיבות החכמה, כי עקר האכילה על-ידי הל"ב שנים שהם מקימין החיות שבלב, ועל-פן כל הפגמים נמשכין על-ידי אכילת עין הדעת טוב ורע שפגם בבחינת ל"ב, הינו שהגביר הדם שפחלל השמאלי שבלב, שזהו בחינת פגם הל"ב נתיבות חכמה פגם הל"ב שנים ועקר התקון על-ידי שבת כנ"ל.

על-פן עקר התקון על-ידי אכילת שבת דיקא על-ידי אכילת שלש סעודות שהם כנגד ג' נקודות כנ"ל באות ד' כי דיקא על-ידי אכילת שבת נמשכים הל"ב נתיבות חכמה (בריש ספר יצירה) והל"ב שנים לוועסין המאכל של שבת בקדשה גדולה. ואז נתתקנין הדמים שבלב, שזהו בחינת בטול קלפת עמלק, שהוא כלל כל הרשעים כנ"ל, ועל-פן נסמך היטב מפלת הרשעים על-ידי שניהם דיקא למעלת שבת, כי כל אלו העומדים נגד ישראל לאכלם ולבלעם חס ושלום כמו שכתוב: (איכה ב, טז) "שרקו ויחרקו שן" וכו' יהיה מפלתם על-ידי קדשת שבת דיקא שהוא קדשת הצדיק, שאז עקר התקון על-ידי הל"ב שנים שהם כלי האכילה, שעל ידם

נזדבך הדם שבלב וכל החולקים על זה שהם קלפת
 עמלק ישתרבו שניהם דיקא, שזה יהיה מפלתם
 על-ידי קדשת שבת שעקר קדשתו הוא האכילה שהיא
 בשנים כנ"ל, כי הל"ב שנים הם בחינת הא' של אדם
 וכו', שעל-ידי-זה נעשה בחינת אדם וכנ"ל בענין
 אכילת ערב יום-כפור וכו', עין שם באות נא הנ"ל.

(סח) וזה בחינת קדוש על היין בשבת ונלמד מפסוק
 "זכור את יום השבת לקדשו" — זכרהו על
 היין' (פסחים קו.). כי עקר הקדוש הוא להמשיך קדשת
 שבת על עצמו, כדי לקדש את כל הנצוצות ונפשות
 שנתבררו בימי החל שעולין בכניסת שבת כנ"ל. ועתה
 ממשיכין עליהם קדשה על-ידי הקדוש, ועל-כך
 אומרים על הכוס "ויכלו" ומתחילין יום הששי "ויכלו
 השמים" וכו', כי כל פרשת ויכלו מדבר מזה שביום
 הששי "ויכלו השמים והארץ וכל צבאם, ויכל אלקים
 ביום השביעי מלאכתו" וכו', דהינו שביום השביעי
 בשבת פלטה ונגמרה המלאכה על-ידי השביתה והניחא
 שנמשכה אז על כל הברואים בחינת 'בא שבת בא
 מנוחה', שזה כל שלמות וגמר ותכלית של כל מלאכתו
 אשר עשה כמובא לעיל מפרוש רש"י שפרש על זה:
 'מה היתה העולם חסר מנוחה וכו'.

וכל זה אנו מזכירין בתחלת הקדוש על היין, כי כל

הקדוש הוא בשביל זה כדי להמשיך קדשת מנוחת שבת על כל המלאכות של ימי החל שעסק בהם האדם, שכלם הם בחינת ברוכים שעולים ביום הששי לעת ערב בכניסת שבת שממשיכין עליהם קדשת שבת כדי שיוכלו בתכליתם שהוא קדשת שבת שהוא תכלית שמים וארץ, וכמבאר לעיל, ועל-כן מקדשין על היין, פי כבר מבאר לעיל, שברור ניצוצות הקדשה מזהמת ימי החל, לקדשם בקדשת שבת זה בחינת להכרית זרעו של עמלק שהוא על-ידי בחינת נקודה התחתונה בחינת יהושע פנ"ל שהוא בחינת מה שמכניעין הדם שבחלל השמאלי שבלב וכו' פנ"ל.

ועל-כן מקדשין על היין דיקא, פי היין הוא בבחינת תגבורת הדמים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין ע.) על פסוק (משלי כג, א) "אל תרא יין פי יתאדם", שאחריתו דם, ועל-כן צריכין לזהר מאד משתית היין בפרט בימי החל, כמו שהזכירו רבותינו זכרונם לברכה (שם, ועין יומא עו ועוד) וכמבאר בפסוק זה, "אל תרא" וכו', אבל אף-על-פי-כן בקדשה יש עתים שמצוה לשתות יין, שזהו בחינת קדוש על הכוס יין דיקא. פי אז בכניסת שבת נכנע הדם שבחלל השמאלי וכו' פנ"ל, ואז היין בקדשה בבחינת זכה משמחו' (סנהדרין שם ע.) בחינת (תהלים קד, טו) "ויין ישמח לבב

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שמה

אָנוֹשׁ" וְכוּ', וְאִזּוּ דִּיקָא עַל-יְדֵי הַיִּין שְׁמַקְדָּשִׁין עָלִיו מִמְשִׁיכִין קִדְשָׁה עַל כָּל הַנְּצוּצוֹת הַנִּ"ל שְׁעוֹלִין עַל-יְדֵי תְּקוּן בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֵק וְכַנ"ל. כִּי עֵקֶר עֲלִיתָם אֶל הַקִּדְשָׁה הוּא עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה וְכַנ"ל (בְּאוֹת מַה).

כִּי עַמְּלֵק בְּחִינַת עֲכִירַת הַדְּמִים הוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת שְׂמֻשָׁם הַתְּגַבְרוֹת הַתְּאֹוֹת שְׁכָלְלוּתָהּ הוּא תְּאֹוֹת הַמְּשָׁגֵל בְּחִינַת (דְּבָרִים כה, יח) "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדֶרֶךְ", וּבַחֲלֵי קִשָּׁה לְהַכְנִיעוֹ עַל-יְדֵי הַיִּין, כִּי רַב הָעוֹלָם אֵינָם זוֹכִין לַיִּין הַמְּשַׁמֵּחַ וְאִזּוּי לֹא זָכָה מִשְׂמֻמוֹ כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (שם), אֲבָל בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ שְׂמֻחַת קִדְשַׁת שַׁבַּת עַל-יְדֵי הַכּוֹס יִין דִּיקָא שְׁמַקְדָּשִׁין עָלִיו, כִּי אִזּוּ הַיִּין בְּבְחִינַת "יִין הַמְּשַׁמֵּחַ". שְׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא מִמְשִׁיךְ קִדְשָׁה עַל הַדְּמִים שֶׁהֵם הַנְּפִשׁוֹת וְהַנְּצוּצוֹת שְׁעוֹלִין אִזּוּ, וְאִזּוּ מִתְּלֵהָב עַל-יְדֵי הַדְּמִים שְׁבִלָב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּרֵאוּי בְּרִשְׁפֵי שְׁלֵהֶבֶת יְהוָה וְנִמְשָׁךְ קִדְשַׁת שַׁבַּת עַל כָּל הַנְּצוּצוֹת כַּנ"ל שְׁזֶה כָּל תְּכֻלִּיתָם כַּנ"ל. שְׁזֶהוּ בְּחִינַת אֵין אוֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הַיִּין כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (בְּרִכוֹת לה.). כִּי עֵקֶר עֲלִיתָם עַל-יְדֵי שִׁיר וְשִׁבַּח לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת 'עֲשֶׂרָה מִיְנֵי נְגִינָה' בְּחִינַת "מְזֻמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת", שְׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּכֻלִּית שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא יוֹם שְׁכָלוֹ שַׁבַּת, שְׂאִזּוּ

יזכו לייזן המִשְׁמֵר וְכֹדֵיִן יתְעַר שִׁיר בְּעֶלְמָא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
בַּזְהַר הַקָּדוֹשׁ (בְּתַקוּנַיִי-זֶהָר דְּף נא:).

כִּי עָקַר תְּכֵלִית תִּקּוּן כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁל יְמֵי הַחֹל הוּא
עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ
קִדְשַׁת הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה עַל
כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁל שְׁשַׁת יְמֵי הַחֹל, כִּי ל"ט מְלָאכוֹת
מִמְשָׁכֵן גְּמַרְיִנָן (שְׁבֻת מ"ט:) כְּמִבְּאָר בְּדִבְרֵי ז"ל בְּכַמָּה
מְקוֹמוֹת (לְקוּטֵי-מוֹתְרָן חֶלֶק א סִימָן יא וְחֶלֶק ב סִימָן ד), וְהַמְרַגְלִים
פָּגְמוּ בְּבֵית-הַמְּקֻדָּשׁ עַל-יְדֵי שֶׁהוֹצִיאוּ דְבָה עַל אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל שָׂאוּ נִגְזֹר חֲרַבָן בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רְבוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה: (תְּעֻנִית כ"ט.) 'אַתֶּם בְּכִיתֶם' וְכוּ',
וְעַל-כֵּן כָּל פְּגָמָם הָיָה עַל-יְדֵי פְגָם הָעֲנָבִים שֶׁהוּא פְגָם
הַיֵּינ שְׁבֻזָה פְגָם אָדָם הָרָאשׁוֹן כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוֹתֵינוּ
ז"ל: (בְּרֵאשִׁית רַבָּה י"ט, ה) 'סַחֲטָה עֲנָבִים וְנִתְנָה לוֹ'. וְכֵן נִחַ
נִכְשַׁל בְּזָה בִּיצִיאָתוֹ מִן הַתְּבָה (סְנֵהֲדֵרִין ע:), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
מָה שֶׁהַמְרַגְלִים רָבָם נָטְלוּ אֶשְׁכַּל עֲנָבִים וְכוּ', וְכִתִּיב
'וְהֵימִים יְמֵי בְּפוּרֵי עֲנָבִים' (בְּמִדְבָר י"ג, כ), כִּי כָּל מִכְשַׁל
חֲטָאִים הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת עֲנָבִים שְׁעוֹשִׂין מֵהֶם יֵין
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוּ בְּדַעְתָּם וְאָמְרוּ שְׂאֵי-אֶפְשָׁר לְכַבֵּשׁ
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

כִּי עָקַר טְעוּתָם הָיָה עַל-יְדֵי קְלַפַּת עֲמֶלֶק, כִּי הָיָה לָהֶם
דַּעַת גְּדוֹל וְרָאוּ שֶׁעֲמֶלֶק הוּא קְלַפָּה חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד

ולא התגברו לביטל דעתם נגד משה רבנו שאף-על-פי-
 כן יש לו כח להכניעו ולעוקרו, ועל-כן הפחידו את
 ישראל על-ידי עמלק דיקא, כמו שכתוב: (במדבר יג, כט)
 "עמלק יושב בארץ הנגב" וכמו שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה (במדבר רבה טז, יח), ועל-כן נכשלו על-ידי
 אשכל ענבים דיקא, כי שם בענבים בחינת יין נאחז
 יותר קלפת עמלק פנ"ל, וזה בחינת "ענבמו ענבי רוש
 אשכלת מרת" וכו' (דברים לב, לב), שזהו בחינת תגבורת
 הדמים, ויהושע נצל מעצת מרגלים בכחו של משה, כי
 יהושע מכניע ומכרית קלפת עמלק פנ"ל, ועל כן לא
 נכשל על-ידי הענבים הנ"ל של המרגלים שפגמו
 בארץ-ישראל, אדרבא! זכה להכניס את כל ישראל
 לארץ-ישראל.

ועל-כן בקדוש שאז הוא בחינת הארת נקדה
 המתחונה בחינת יהושע וכו' פנ"ל, על-כן אז
 מקדשין על היין דיקא, כי אז היין בקדשה פנ"ל, כי
 יהושע זכה להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת הרע
 של הדם שבתלל השמאלי, ואז היין בקדשה בבחינת
 'יין המשמח' בחינת 'אין אומרים שיר אלא על היין'
 פנ"ל, ועל-כן בפורים שאז הוא עקר כריתת זרעו של
 עמלק, על-כן אז הוא מצוה גדולה להשתפר ביין, כי
 אז מכניעין עמלק על-ידי היין דיקא שזוכין לשמחה

על ידו, כי עקר הכנעתו על-ידי שמחה וכנ"ל. וזה בחינת ע' תיבין של הקדוש (זהו חלק ב רז:) להכניע ולבטל השבעים עכו"ם שפלוותם עמלק, שזהו בחינת הע' של עמלק שנכנעין על-ידי היין הקדשה של הקדוש שעולה שבעים פמובא (ערובין סה.) וכנ"ל. וזה בחינת מה שדרשו רבותינו זכרונם לברכה: "זכור את יום השבת לקדשו" — 'זכרהו על היין', דהינו קדוש, וגם דרשו מזה 'זכרהו מאחד בשבת', כי הינו הך כי על-ידי הקדוש בחינת 'זכרהו על היין' על-ידי-זה ממשיכין הקדשה על כל העובדות והמלאכות והעסקים של ששת ימי החל פנ"ל, שזהו בחינת 'זכרהו מאחד בשבת' שצריכין לזכור את השבת מאחד בשבת בכל ששת ימי החל, כדי להמשיך קדשת שבת על כל ימי החל, שעקר שלמות המשבת קדשה זאת הוא על-ידי הקדוש על היין וכנ"ל.

(ט) והנה דברנו מיסדים על מה שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה הנ"ל באות ד', וזה לשונו: 'וכשרוצה אדם לילך בדרך התשובה צריך להיות בקי בהלכה וצריך להיות לו שני בקיאות הינו בקי ברצוא בקי בשוב'. כמו שכתוב: (זהו חלק ב ריג. חלק ג רצב) 'זכאה מאן דעיל ונפיק', וזה בחינת "אם אסק שמים שם אפה" בחינת 'עיל' בחינת 'בקי ברצוא', 'ואציעה שאול הנך' בחינת 'ונפיק' בחינת 'בקי בשוב' וכו'.

שבת ז' ארְח־חיים שמת לקוטי הלכות

עד-כאן. עין שם בסופו בסוד פְּנוֹת אֱלוֹל שְׁמֵבָאָר שָׁם
הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט שְׁהַעֲקָר שְׁמִי שְׁרוּצָה לְשׁוּב צְרִיךְ לַחְגוֹר
מִתְּנִי שְׁיַחְזֵק עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם תָּמִיד בְּכָל מָה שְׁיַעֲבֹר
עָלָיו וְכוּ' עֵינִי שָׁם, וְעֵינִי בְּדַבְּרֵנוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שְׁדַבְּרֵנוּ
בְּזֶה בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת, וּבְכַמָּה יַעֲזוֹת נוֹרָאוֹת לְהַתְּחַזֵּק אֶת
עֲצָמוֹ, וְהַעֲקָר בְּכַח הַצְּדִיק הָאֵמֶת וְכוּ'. וְזֶהוּ כָּלֵל דְּבַרֵּינוּ
בְּכָל הַהֲלָכָה הַזֹּאת לְחַזֵּק עֲצָמֵנוּ עַל-יְדֵי שְׁאֵנוּ זֹכִים
לְקַבֵּל שֶׁבֶת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּר עֲצָמֵנוּ תָּמִיד בְּכַח הַצְּדִיק
הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת וְכוּ', וְהָא בְּהָא תִּלְיָא, כָּל מָה
שְׁמֵאֲמִינִים יוֹתֵר בְּהַצְּדִיק וּמְקַרְבִּין עֲצָמָן אֵלָיו יוֹתֵר,
זֹכִין יוֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קִדְשַׁת שֶׁבֶת, וְכֵן עַל-יְדֵי
שְׁמִירַת שֶׁבֶת בְּשִׁמְחָה זֹכִין לְהַתְּקַרֵּב לְהַצְּדִיק וְכוּ'
וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִין לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה לְהַמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ בְּקִיאוֹת בְּהֲלָכָה הַנִּ"ל לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מָה
שְׁיַעֲבֹר עָלָיו יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וְכוּ' כַּנִּ"ל. וְעַקֵּר כָּל זֶה
זֹכִין עַל-יְדֵי רֵאש־הַשָּׁנָה שְׁמֵתִקְבָּצִין יַחַד וְכוּ', כִּי עַקֵּר
דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי אֱלוֹל וְרֵאש־הַשָּׁנָה
וְיוֹם-כְּפוּר וְכוּ' וְכָל עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַכֹּל
כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה אֵלָיו בְּעוֹלָם, בְּאִפְסָן שְׁיִזְכּוּ
יִשְׂרָאֵל לְתְּשׁוּבָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְקַרֵּב הַגְּאֻלָּה מְגָלוֹת
הָאֲרֻךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲרֻךְ עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַמֵּד
עַל קִצּוֹ. כִּי הוּא קֵץ הַפְּלָאוֹת. אָבֵל מְבֹאָר בְּגִמְרָא וּבְכָל
הַמְּדַרְשִׁים, שְׁעַקְרוּ תְּלוּי בְּתְּשׁוּבָה. וְעַל-כֵּן הַצְּדִיקֵי אֵמֶת

מתנגעים רק להמשיך דרכי התשובה כנ"ל בעולם, באפן שיזכו אפלו הרחוקים והנופלים מאד להתחזק בדרכי התשובה, שעל-ידי-זה יתקן הכל. כי עתה אין השם יתברך רוצה מאתנו כי-אם התעוררות מעט, כמבאר הרבה בדברי רבותינו זכרונם לברכה (עין לקמן אות ע לשון הזהר הקדוש) שהשם יתברך מבקש מישראל שיפתחו בתשובה כעינא דמחטא ואנא אפתח להון תרעין רברבין וכו' (עין שיר-השירים רבה ה, ג פסיקתא רבתי טו, ו), אבל גם זה המעט דמעט קשה מאד להתחיל כי אם בלח הצדיקים הגדולים שממשיכין דרכי התשובה הנ"ל לחזק את כל הרוצה לשוב בכל מקום שהוא וכו'.

וכל זה מרמז בזהר חדש בענין תבת נח (עין שם בפרשת נח בדרך כד כה דפוס סלאוויטא), כמו שכתוב שם שנח לא בקש על דורו, ואחר שיצא מהתבה וראה כל העולם חרב התחיל לבכות עליו וכו', והשיבו הקדוש-ברוך-הוא רעיא שטיא כען אמרית דא ולא מקדם וכו', כיון דחזא נח כף הקריב עלוון וקרבנין וכו' עין שם מה שמבאר שם מעלת משה רבנו שמסר נפשו על ישראל והצילם וכו' ומבאר שם שבשביל זה לא בקש נח רחמים על דורו כי אפלו הוא לא חשב בלבו שימלט וכו' עין שם שמאריך כמה הקדוש-ברוך-הוא רוצה שיבקשו רחמים על ישראל וכו', אפלו אם הם כמו שהם וכו', ועין שם מה שכתוב על פסוק: (בראשית ח, ז)

"וישלח את הערב" זה דוד שהיה קורא תמיד כעורב וכו', ומה שכתוב שם על פסוק: (שם שם, יב) "וישלח את היונה" עד "ולא יספה שוב אליו עוד" וכו' עין שם. וכל הפגם של נח ותקונו הכל הוא בענין בקיאות הנ"ל שלא היה בקי בהלכה זאת של דרכי התשובה כמו משה והצדיקים הגדולים שממשיכין דרכי התשובה הנ"ל בבקיאות נפלא מאד.

פי נח היה צדיק תמים, אבל לא השיג שאפשר לצאת ולהוריד עצמו להסתפל על רשעים כאלו לעסק עמם למצוא בהם איזה זכות ולהתפלל עליהם ולעוררם באיזה נקדה טובה וכו', שבכל זה עסק משה והצדיקים הגדולים שאחריו ביגיעות עצומות, שכל זה כלול בבחינת בקיאות הנ"ל בעיל ונפיק, ועל-כן סבר הלואי שיציל את עצמו וכו' כי לא השיג רחמיו בתברך עד היכן הם מגיעים, ועל-כן הכרח לכנוס אל התבה להתחבא עצמו שם להנצל כי תבת נח נבנה ונעשה בחכמה וקדשה גבוהה מאד, פי היה פונות עמוקות בגובהה וארפה ורחבה, ובכל בנינה כמבאר בתורה כל פרטי עשייתה, והיא מרמזת על תשובה שעושין ביום-כפור כמו שכתוב בזהר הקדוש (עין בתקונים דף נד:): תבת נח דא יום-כפור, וכן איתא שם: "ותנח התבה בחדש השביעי" — דא תשרי, וכן מבאר בכמה ספרים (צוואות הריב"ש ח: וברגל מחנה אפרים נח, יתרו, שלח) שתבת נח הוא

בְּחִינַת הַדְּבוּרִים וְהַתְּבוּת שֶׁל תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת שִׁישְׂרָאֵל מִתְּפִלְלִין וּמִתְחַנְּנִין וְכוּ' (עין בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן קיב), וְעַל-כֵּן כָּל כְּנִיסַת נֹחַ אֶל הַתֶּבֶה זֶה בְּחִינַת עֵיל, שְׁמַחְמַת שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לְהִצִּיל אֶת עַצְמוֹ עִם הָעוֹלָם, כִּי לֹא הָיָה בְּקִי בְּהִלְכָה הַנַּ"ל. וְהַעֲקָר שְׁלֹא הָיָה בְּקִי בְּבְחִינַת וְנִפְיָק, שְׁשֵׁם עֲקָר הַבְּקִיאוֹת וְכוּ"ל, עַל-כֵּן צָוְהוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שְׂיִכְנוּס לְתוֹךְ הַתֶּבֶה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵיל וְשֵׁם יִסְתִּיר עַצְמוֹ עִם כָּל בְּנָיו וְעִם כָּל מִינֵי חַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצִמְחִים וְכוּ' בְּשִׁבְלֵי קִיּוֹם הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן כָּמוֹ שֶׁהֲצַרְךָ לְצוּוֵי מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְכַנֵּס אֶל הַתֶּבֶה, כָּמוֹ כֵּן הִכְרַח לְהִצְטוּוֹת מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְצֵאת מֵהַתֶּבֶה, כָּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּפָרָשָׁה: (בְּרֵאשִׁית ח, טו) "וַיִּדְבַּר אֱלֹקִים אֶל נֹחַ וְכוּ' צֵא מִן הַתֶּבֶה", שֶׁהֲצַרְךָ לְהִצְטוּוֹת עַל הִיִּצְיָאָה מִן הַתֶּבֶה, כִּי יִצְיָאתוּ מִן הַתֶּבֶה זֶה בְּחִינַת וְנִפְיָק, שְׁעַל-יְדֵי שֶׁהִסְתִּיר עַצְמוֹ בְּהַתֶּבֶה עַד שֶׁנִּמְתַּק הַדִּין הַקָּשָׁה שֶׁל דֹר הַמַּבּוּל, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (שָׁם, שָׁם, א) "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נֹחַ" וְכוּ' עַל-יְדֵי-זֶה רַחַם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל עוֹלְמוֹ וְצוּוְהוּ לְצֵאת מִן הַתֶּבֶה שְׁזֶה בְּחִינַת וְנִפְיָק הַנַּ"ל.

וְעַל-כֵּן כְּתִיב: "הוֹצֵא מִן הַתֶּבֶה", וְקָרִינָן: "הִיִּצָּא". וּפְרַשׁ רַש"י: 'אָמַר לָהֶם שְׂיִצְאוּ', וְאִם לֹא יִרְצוּ הוֹצֵיָאֵם בְּעַל-כְּרַחֲם. מוּבָן מִזֶּה שְׁלֹא רָצוּ בְּרִצּוֹנָם לְצֵאת מִן הַתֶּבֶה. וְזֶה רָמַז עַל כָּל מֵה שֶׁכָּתְבוּנוּ בְּעִנְיָן זֶה,

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שנג

שְׁבוּדָאֵי מִי שְׂרוּצָה לְשׁוּב הָיָה מְרַצָּה שְׂיַיְחֻוּהוּ לְיִשְׁב
תָּמִיד בְּבֵית-הַמְדָּרָשׁ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה
וּתְפִלָּה, אָבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוּצָה בְּקִיּוּם הָעוֹלָם וּמִסַּבֵּב
עִם הָאָדָם שֶׁמְכַרְח כַּמָּה פְּעָמִים לְצֵאת מִהַבֵּית-הַמְדָּרָשׁ
לַעֲסֹק בְּצָרְכֵי הַגּוֹף וּפְרִנְסָה וְכוּ', שֶׁכָּל זֶה בְּחִינַת 'וְנִפְיָק'
(עֵינַן תּוֹלְדוֹת-יַעֲקֹב-יוֹסֵף שְׁלַח קִלְט, בֶּן-פּוֹרְת־יוֹסֵף מֵד), וְזֶה קָשָׁה עַל
הָאָדָם מְאֹד, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁכְּשִׁיּוּצָא לַחוּץ הוּא בְּסַכָּנָה
גְּדוֹלָה, אָבָל לֹא סָגִי בְּלֹאוֹ הָכִי. שְׁזָהוּ בְּחִינַת מֵה שְׂבַנֵּי
הַתְּבָה לֹא רָצוּ לְצֵאת מִהַתְּבָה כִּי אִם בַּגְּזֵרַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁאָמַר לָהֶם לְצֵאת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוּצָה
שֶׁהָאָדָם יַעֲבֹד אוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּכָלְלוֹ
בְּחִינַת וְנִפְיָק כִּנְגֵד הָעוֹלָמוֹת הַקְּדוּשִׁים הָעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיוֹנִים, וְעַל-כֵּן גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם הַהִכָּרַח שְׁתַּהֲיָה
עֲבוּדָתוֹ בְּבְחִינַת עֵיל וְנִפְיָק דִּיקָא וְכוּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת "וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרְב" הַנ"ל, שֶׁמְבָרַר בְּזֶהר
חֲדָשׁ שְׁזָהוּ דָּוִד שְׁהָיָה קוֹרָא תָּמִיד כְּעוֹרֵב וְכוּ'
וְשִׁלְחָהּוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמְּלָכוּתוֹ וְהוֹצִיאוֹ מִבֵּיתוֹ,
וַיְמָה כְּתִיב בֵּיה, "וַיֵּצֵא יָצוּא וְשׁוּב". דְּכָתִיב (שְׁמוּאֵל-ב טו,
ל) "וְדָוִד עָלָה בְּמַעְלָה הַזֵּיתִים עָלָה וּבֹכָה וְרָאשׁ לוֹ
חֲפוּי", הָיָה יוֹצֵא וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה וְהַתְּוֹדָה עַל חַטָּאתָיו
וּמִבְקֵשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְכוּ' "עַד יְבוֹשֶׁת הַמַּיִם" וְכוּ',
עַד-כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעֵינַן שָׁם מֵה שֶׁמְפָרֵשׁ "וַיִּשְׁלַח אֶת

היונה" שלש פעמים, שמרמז על הגליות עד הגלות האחרון הזה שנאמר עליו: "ולא יספה שוב אליו עוד", שבשביל זה מתארך הגלות הזה כל כך, אבל אף-על-פי-כן הוא יתברך מזמן ומחכה 'אמתי תשוב', עין שם כל זה היטב.

(ע) ועל-כן היה כל התקון על-ידי קשת הברית שהבטיחו השם יתברך "את קשתי נתתי בענן". קשת הברית זה בחינת ראש-השנה שתוקעין בו בשופר תקיעה שברים תרועה, שסימנם קש"ת (זהר חלק ג רל:), כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן מב). וזה בחינת כח הצדיק הגדול האמתי שהוא בחינת קשת הברית כמו שכתוב בזהר הקדוש (חלק ג רטו). וזה בחינת קדשת שבת שהג' סעודות הם בבחינת ג' קולות של השופר, שהם בחינת ג' נקודות הנ"ל. הינו שהבטיחו שאפלו בתוך הענן והחשך הגדול מאד בחינת "והיה בענני ענן על הארץ" (בראשית ט, יד), גם אז "ונראתה הקשת בענן", שעל-ידי הצדיק שהוא בחינת קשת הברית, ימשיך קדשת שבת על-ידי הקבוץ של ראש-השנה שאז תוקעין בשופר הקולות הקדושים שסימנם קש"ת שעל-ידי-זה קיום הקבוץ של ישראל, כמו שכתוב: (ישעיה כז, יג). "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדיחים" וכו',

ועל-ידי כל זה יהיה נמשך דרכי התשובה הנ"ל בעולם, שהם בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל בעיל ונפיק להחזיק את עצמו אפלו בשאל תחתיות בבחינת "ואציעה שאל הנפ" (תהלים קלט, ח), שעל-ידי-זה יזכו ישראל לקיים רצונו יתברך מה שמחכה להם שישובו על-כל-פנים פעינא דמחטא וכו'. כמו שכתוב שם בזהר חדש הנ"ל, וזה לשונו: 'ואי כנסת ישראל אפתחת תשובה פעינא דמחטא אנא אפתח לה תרעין רברבין'. אבל גם זאת המעט תשובה פעינא דמחטא קשה מאד מעצם התגרות הבעל-דבר. והעקר על-ידי שמפילו בכל פעם וכו', שכל זה אי-אפשר לתקן כי-אם על-ידי בקיאות בהלכה הנ"ל שנמשך על-ידי הצדיק שהוא בחינת קשת הברית וכו' כנ"ל, ועל-פני הבטיחו השם יתברך לנח בזה שלא ידאג ביציאתו מהתבה שהוא בחינת ונפיק, כי במה יתקיים העולם, כי ראה והבין גדל התגרות היצר-הרע וכו', אבל השם יתברך הבטיחו בקשת הברית שהוא בחינת הצדיק האמת שכלול מכל התקונים הנ"ל שממשיך דרכי התשובה בעולם שהם בחינת בקיאות הנ"ל, שעל-ידי-זה יתפקן הכל עד שתבא הגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

(עא) ועל-פני מזכירין בברכת זכרונות בתחלתו ענין נח, כמו שאומרים שם: "וגם את נח באהבה

זכרת בהביאך את מי המבול וכו', על-כן זכרוננו בא לפניך" וכו', כי מזכירין אותו יתברך לעצם חסדו ורחמיו איך הוא תפץ בקיום העולם, שגם בימי נח שהיה חשך כזה בעולם וכו', אף-על-פי-כן זכר את נח והוציאו מן התבה והבטיחו לקיים העולם על-ידי קשת הברית שהוא בחינת קדשת ראש-השנה כנ"ל. על-כן עתה שפבר זכינו שהיו האבות בעולם כמו שמזכירין זכותם אחר-כך, כמו שכתוב: (ויקרא כו, מב) "וזכרתי את בריתי יעקב" וכו'. וכבר היה משה רבנו שנתן לנו את התורה וכו', וכבר היו צדיקים כאלו בעולם שגלו לנו קדשת ראש-השנה ומעלת הקבוץ בראש-השנה וכו', על-כן עתה ראוי לו יתברך שיזכר את בריתו בזכות כל אלו הצדיקים וימשיך עלינו דרכי התשובה הנ"ל באופן שנזכה לשוב אליו, והוא ישוב אלינו עד שיקרב קץ הגאולה מהרה וכן"ל (ועין לעיל מזה באות מח).

(עב) וזה בחינת ערוכי תחומין, שבמקום שמניחין סעודת שבת משם מתחיל התחום שבת, כי כבר מבאר ששבת בחינת תשובה שעקר התשובה הוא בחינת שני בקיאות הנ"ל בקי בעיל בקי בנפיק וכו', שזהו בחינת תחום שבת אלפים אמה בחינת ב' אלפין הנ"ל, כי על-ידי תשובה נעשה אלף וכו', כי עקר הבקיאיות הנ"ל שהוא בחינת דרכי התשובה הוא

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שנו

שְׁיִהְיֶה בְּקִי וְנִזְהָר מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יֵצֵא חֵס וְשְׁלוֹם חוּץ לַתְּחוּם שַׁבָּת, חוּץ לַגְּבוּל הַקְּדוּשָׁה. כִּי כָּל־לִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת קְדוּשַׁת שַׁבָּת, וְזֶה עֶקֶר בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְשָׁבָל מֵהַ שֵׁי־עֵבֶר עָלָיו יִהְיֶה נִזְהָר וְנִשְׁמַר בְּנִפְשׁוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לַגַּמְרֵי וְלֹא יֵצֵא חוּץ לַתְּחוּם חֵס וְשְׁלוֹם.

כִּי כָּבֹד מְבֹאֵר, שֶׁעַל כָּל אָדָם בְּהִכָּרַח שֵׁי־עֵבֶר עָלָיו הִרְבֵּה הִרְבֵּה, וּבִפְרָט מִי שֶׁכָּבֹד חָטָא וְנִכְשַׁל כְּמוֹ שֶׁנִּכְשַׁל בְּעוֹנוֹתָיו הִרְבִּים שֶׁכְּשֻׁרוּצָה לָשׁוּב וְלִכְנוּס בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁעָלָיו מִתְגַּרֵּין הַמְּצוּלוֹת יָם מְאֹד שֶׁהֵם הִרְהוּרִים מְגוֹיִנִים וְזָרִים מְאֹד וְכוּ'. וְכַמוֹכֵן מִזֶּה בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל, וְכַמְבֹאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּינוּ ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת (עֵיִן בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א, כב, כה, עב, עד, חֶלֶק ב: מו). וְזֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר לְבָלִי לִפְלֵל לַגַּמְרֵי מְכַל מֵהַ שֵׁעוֹבֵר עָלָיו וְאִי־אֶפְשָׁר לְבֹאֵר בְּפִרְטוּיּוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי רַבּוּ הַשְּׁנוּיִים אֲפִלּוּ בְּאָדָם אֶחָד, אֲךָ הַכֹּל כָּלוּל בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הַנִּלְשָׁבָל שֶׁקָּרָא עֲגִיז זֶה בְּשֵׁם 'בְּקִי' שֶׁצָּרִיכִין לִהְיוֹת בְּקִי בְּהִלָּכָה זֹאת מְאֹד, בְּקִי בְּרִצּוֹא וּבְעֵיל לְפִי בְּחִינַתוֹ בְּקִי בְּשׁוֹב וּבְנִפְיָק לְפִי בְּחִינַתוֹ, וְלִקְיָם "וְאֶצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּגֶד" שֶׁאֲפִלּוּ בְּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת אֵל יִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ וְכוּ' וְכַמְבֹאֵר שִׁיחוֹת אֵלוֹ וְעֲצוֹת עֲמוּקוֹת לְזֶה בְּסִפְרָנוֹ אֲשֶׁרֵי שִׁי־אֲחִזּוּ בָּם.

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּחוּם שַׁבָּת כַּנִּלְשָׁבָל, וְכִבְרֵי מְבֹאֵר

שְׁעַקְר קְדֻשַׁת שַׁבַּת הוּא אֲכִילַת שַׁבַּת שֶׁהוּא כְּלוּ קְדֻשׁ
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכִין בְּחִינַת דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהֵם בְּחִינַת
 בְּקִיאוֹת הַנַּ"ל. וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁמִּנְיַחִין שְׁעוֹר סְעוּדַת
 שַׁבַּת כְּפִי מַה שֶׁשָּׁעְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, מִשָּׁם מִתְחִיל
 הַתְּחוּם שַׁבַּת, כִּי שָׁם קָנָה שְׁבִיתָהּ. כִּי עַקְר קְנִיַת שְׁבִיתַת
 שַׁבַּת הוּא עַל-יְדֵי סְעוּדַת שַׁבַּת כַּנַּ"ל, (וְכֵן מְבָאָר בְּסִימָן רַעו
 לְקוּטֵי חֵלֶק א בְּהַתּוֹרָה 'צָדִיק כְּתוּמָר יִפְרַח'), שְׁעַקְר דְּרָף הַקְּדוּשָׁה
 כּוֹבְשִׁין אוֹתוֹ וּמְרַחֲבִין אוֹתוֹ עַל-יְדֵי אֲכִילַת שַׁבַּת
 בְּבְחִינַת (שַׁבַּת קַנְב.) 'דְּיוֹק בְּכַכֵּי וְתִשְׁכַּח בְּנִגְרֵי וְכוּ' עֵינ
 שָׁם. כִּי עַקְר דְּרָף הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹשֶׂה הַצָּדִיק וְכוּ' כְּמַרוּמָז
 שָׁם, הוּא דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנַּ"ל לְהַמְשִׁיךְ יַעֲצוֹת וּדְרָכִים
 וְהַתְּחַזְּקוֹת וְכוּ' בְּאִפְּן שֶׁהַכֹּל יֵשׁוּבוּ לַהֵשֵׁם אֲפֵלוּ
 הַחֲלוּשֵׁי כַח מְאֹד, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן הֵם חֲפָצִים לְשׁוּב
 לַהֵשֵׁם שְׁפָלִים יִזְכּוּ בְּרַבּוֹת הַיָּמִים לְשׁוּב עַל-יְדֵי דְרָכֵי
 הַתְּשׁוּבָה שֶׁמִּמְשִׁיךְ בְּעוֹלָם שֶׁהֵם בְּחִינַת שַׁבַּת, וְהַעֲקָר
 עַל-יְדֵי אֲכִילַת שַׁבַּת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם עֵינ שָׁם.

(עג) וְעַקְר תְּחוּם שַׁבַּת נִלְמַד מִמַּחְנֵה יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה י"ב
 מִיָּל, וְעַל-כֵּן מְדַאֲוְרֵיתָא תְּחוּם שַׁבַּת י"ב מִיָּל
 (ר"ף סוּף פָּרָק א עַרוּבִין רַמְבַּ"ם הַלְכוֹת שַׁבַּת כו, א. וְעֵינ 'מְגִיד-מְשֻׁנָּה'
 שָׁם), אֵךְ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה תִּקְנּוּ שֶׁיְהִיָּה רַק אֲלָפִים
 אֲמָה, מִחֲמַת שְׁרָאוּ הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלָפוֹת בְּגִלוֹת מְאֹד
 כְּמְבָאָר בְּכַתְבִּים (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים בְּהַקְדָּמָה לְשַׁעַר-הַשַּׁבַּת פָּרָק א), וְגַם

אלו הַאֲלָפִים אָמָה הוּא הַשְּׁעוֹר שֶׁהָיָה בֵּין הָאָרוֹן וּבֵין
מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (יְהֹשֻׁעַ ג, ד) "אָף רַחוּק יִהְיֶה
בֵּינֵיכֶם וּבֵינּוּ כְּאֲלָפִים אָמָה", וּפִרְשׁ רַש"י כְּשְׁעוֹר תְּחוּם
שַׁבַּת כְּדִי שְׂוִיכְלוּ לִילֵךְ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו, כִּי עֵקֶר
הַמְּלַחְמָה שֶׁיֵּשׁ לְהָאָדָם הוּא בְּחִינַת מְלַחְמַת עֲמָלֶק
כַּנ"ל, וְכָל מְלַחְמַת עֲמָלֶק הָיָה עִם הַחֲלוּשֵׁי כַח שֶׁהָיָה
הָעֲנָן פּוֹלְטָן (תַּנְחוּמָא תַּצְא י) שֶׁהָיָה יְהוֹשֻׁעַ לֹוחֵם עִמוֹ בְּכַחוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ כְּדִי שְׁלֹא יִפִּיל אוֹתָם עֲמָלֶק לְגַמְרֵי
כְּרָצוֹנוֹ הָרַע. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (דְּבָרִים כה, יח) "וַיִּזְנוּב בָּךְ כָּל
הַנִּחַשְׁלִים אַחֲרֶיךָ" וְכוּ', רַק יְשִׁיבָם בְּתִשׁוּבָה וַיִּכְנִיסֵם
בְּגִבּוֹל הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה שָׁם
הָאֵהָל מוֹעֵד וְהָאָרוֹן שֶׁמֶשֶׁם צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדוּשָׁה
אַלֵיָּהֶם. כִּי כָּל מִי שֶׁרַחוּק יוֹתֵר צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו
הַקְּדוּשָׁה וְהַבְּקִיאוֹת הַנ"ל מִמָּקוֹם גְּבוּהָ וְקָדוּשׁ בְּיוֹתֵר,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר (עֵין לְקוּיטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב סִימָן יב)
וְקָצַת מִזֶּה מְבֹאָר לְעֵיל, עַל-כֵּן שְׁעוֹר תְּחוּם שַׁבַּת הוּא
נִלְמַד מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר תְּחוּם שַׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת
בְּקִיאוֹת הַנ"ל, הוּא שְׂיִזְכָּה כָּל אֶחָד לְשָׂאֵר קָיָם בְּמַחֲנֵה
יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יוּכַל בְּחִינַת עֲמָלֶק לְהַשְׁלִיכוֹ חֵס וְשָׁלוֹם
מִשָּׁם, רַק יִתְגַּבֵּר תָּמִיד לְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּצַדִּיקֵי אָמֶת
וְתִלְמִידֵיהֶם שֶׁהֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהֵם לֹוחְמֵים
מְלַחְמַת עֲמָלֶק בְּכָל דּוֹר כְּדִי לְשׁוּב וּלְכַנּוֹת הַבֵּית-
הַמְּקֻדָּשׁ וּלְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַרְצָ-יִשְׂרָאֵל וְכַנ"ל.

(עד) וְזֶהוּ גַם-כֵּן בְּחִינַת עֲרוּבֵי חֲצֵרוֹת (שַׁבַּת ו.), שְׁעָקָר תִּקּוּן הָעֲרוּב הוּא גַם כֵּן עַל-יְדֵי סְעוּדַת שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִשְׁתַּתְּפִין בְּסְעוּדַת שַׁבַּת (עֲרוּבִין פ:) עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּרִין לְהִכְנִיס וּלְהוֹצִיא מִרְשׁוֹת זֶה לְזֶה וּבִלֹּא עֲרוּב אֲסוּרִין לְהוֹצִיא וּלְהִכְנִיס מִרְשׁוֹת אֶחָד לַחֲבֵרוֹ אֶף-עַל-פִּי שְׁשֻׁנֵיהֶם רְשׁוֹת הַיְחִיד. כִּי כָּבֵר מְבֹאֵר, שְׁכָלֵל אֲסוּר הַל"ט מְלֹאכּוֹת בְּשַׁבַּת הֵם בְּחִינַת הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּרִים וְכוּ' כַּנ"ל (בְּאוֹת לְמַד), וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל הִחְמִירוּ שְׁאַפְלוּ מִרְשׁוֹת זֶה לְזֶה אֲסוּר גַּם-כֵּן לְהִכְנִיס וּלְהוֹצִיא. וְכֵל זֶה בְּשִׁבִיל תִּקּוּן בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל שְׁבִשְׁבִיל זֶה כָּל אֲסוּר הוֹצָאָה כַּנ"ל (בְּאוֹת הַנ"ל), כִּי כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין לְזַהֵר בְּעֵיל וּבְנִפְיָק שְׁלֹא לְצֹאת מִהַגְּבוּל שְׁלוֹ וְכֵן שְׁלֹא יִהְרַס לְעֵלוֹת אֶל הַשָּׁם לְפָנִים מִהַגְּבוּל שְׁלוֹ, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּקִי בְּעֵיל בְּקִי בְּנִפְיָק וְכוּ' כַּנ"ל, כֵּן צָרִיף לְזַהֵר שְׁלֹא יִהְרַס לְפָנִים בְּגְבוּל חֲבֵרוֹ, בֵּין בְּבְחִינַת עֵיל וּבֵין בְּבְחִינַת וְנִפְיָק.

כִּי בְּבְחִינַת וְנִפְיָק בְּוִדְאֵי חֲלִילָה וְחֲלִילָה שְׁיִסְתַּכַּל עַל חֲבֵרוֹ לֹאמַר שְׁיַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיו חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי יוֹכֵל לְאַבֵּד עוֹלָמוֹ כְּרַגַּע חֵס וְשְׁלוֹם. וְעַל זֶה הַזְּהִיר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּתַחֲלַת סִפְרוֹ, "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֵצַת רַשָּׁעִים" וְכוּ' עַד "וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב". כִּי יְדוּעַ כְּמָה מוֹרִידִין וּמְפִילִין אֶת הָאָדָם לִיצְנֵי

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שסא

הדור, ובפרט הלצים המכנים עצמם בשם 'כשרים' ו'חסידים' וכו', השם יתברך יציל וישמר את ישראל מהם ומהמונם.

אך אפלו בבחינת עיל צריכין גם-כן להיות בקי מאד לבלי להסתפל על חברו שנראה לו שהוא צדיק וישר וכשר כנגדו שלא יפל על-ידי-זה חס ושלום, פי אף-על-פי שבודאי הוא טוב לקנא את חברו בתורה ותפלה וביראת שמים, בבחינת "קנאת סופרים תרבה חכמה" (בבא-בבא כ.א.), אבל יש בזה בחינת "וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם" (הושע יד, י), פי הרבה נופלים על-ידי-זה, פי מתקנאים בחבריו שנראה לו שהם צדיקים וכשרים כנגדו הרבה, ועל-ידי קנאתו בהם נופל בדעתו לגמרי, כמובן למשפיל על דרכיו כל זה. ואי-אפשר לבאר כל דרכי חלישות הדעת שמפיל הבעל-דבר על האדם על-ידי-זה, על-כן צריכין לבלי להיות סכל ופתי רק להיות בקי בהלכה, שיהיה קנאתו בחבריו הטובים ממנו לטובה ולא לרעה, להתקרב להשם יתברך ולא להתרחק חס ושלום, וכמרמז בהמעשה של החכם והתם, שהשיב התם: 'זה מעשה שלו וזה מעשה שלי', וכמובא מזה בדברנו במקום אחר.

ועל-כן תקנו חכמינו ז"ל שאפלו מרשות אחד לחברו

שסב לקויטי הלכות שבת ז' ארזח-חיים

אסור להוציא ולהכניס בשבת שלא יפגם בבחינת בקיאות הנ"ל וכנ"ל. והתקון על-ידי סעודת שבת שהוא הערוב שמניחין, כי על-ידי סעודת שבת נתתקן בחינת בקיאות הנ"ל, ואז מתרין להוציא ולהכניס מבית לבית שבתצור. כי כבר תקנו בחינת בקיאות הנ"ל, ואז יהיה התחברות הרשיות שפינו לחברו רק לטובה ולא לרעה חס ושלום שיתחברו ויתקרבו זה לזה באהבה ושלום שילמד אחד מחברו לטובה להתקרב להשם יתברך ולא להתרחק חס ושלום על-ידי-זה, כי כל זה הוא בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל שנתתקן על-ידי סעודת שבת שהוא בחינת הערוב שמניחין וכנ"ל.

(עה) וזה בחינת "ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ וכו', ואעשה לגוי גדול" וכו' (בראשית יב, א). כי מבאר לעיל מה שכתוב שם בהתורה הנ"ל ענין הג' מצוות שנוצטוו ישראל בכניסתן לארץ-ישראל שהם להכרית זרע עמלק ולמנות מלך ולבנות בית הבחירה וכו' (סנהדרין כ:) שהם בחינת ג' נקודות הנ"ל שהם בחינת תשובה וכו' עין שם. כי עקר התשובה מובא בדבריו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן חלק א סימן לה) שהוא בבחינת 'זרקא' — 'דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן' (תקוני-זהר דף מג, פו:), שצריכין

לקוטי הלכות שבת ז' ארז-חיים שסג

לצאת מכל המקומות שנתעה לשם ולשוב למקור
שנחצב נשמתו משם. כי כל אחד מישראל שרש
נשמתו גבוה מאד מאד, כמובא, רק שירדה לארציות
וגשמיות זה העולם בשביל הבחירה כדי שדיקא
על-ידי-זה תשוב למקורה בשלמות נפלא וכו' וכל אדם
שבעולם מגדול ועד קטן בהכרח שיעבר עליו כמה
וכמה הרפתקאות וכו', שכלם הם בחינת נסיונות
וצרופים ועליות וירידות בלי שעור. וכל פונת השם
יתברך לטובה, פי' כל מה דעביד רחמנא לטב עביד,
פי' כל פונתו יתברך, הכל כדי שעל-ידי-זה דיקא יעלה
מכל המקומות שירד לשם, לברר משם מה שיברר, עד
שיבא למקום מנוחתו למקור נשמתו וכו' פנ"ל.

וכל הצרופים והנסיונות הם בחינת מלחמת עמלק
פנ"ל. וצריך להיות בקי בהלכה זאת היטב בחינת
בקי בעיל בקי בנפיק. בחינת "ואציעה שאול הנגף" וכו'
פנ"ל. וכשזוכה לסבל מה שיסבל בזיונות ושפיכות
דמים וצרופים ונסיונות בכמה בחינות זהו בחינת
'להכרית זרעו של עמלק' שזהו בחינת נקדה התחתונה
שעל-ידי-זה זוכה לתשובה בחינת 'כתר' בחינת נקדה
העליונה, שהוא בחינת 'משה' בחינת 'בית-המקדש'
וכו' וההמשכה מנקדה העליונה לנקודה התחתונה זה
בחינת נא"ו שבתוך האלף, שהוא בחינת מצוות למנות
מלך וכו' פנ"ל.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאַבְרָהָם שֶׁמְרַמֵּז בְּזֶה לְכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם: "לֵךְ לֵךְ" שֶׁמְזַהֵיר אֶת הָאָדָם שֶׁיֵּלֵךְ לְעֲצָמוֹ, כִּי עֲצָם הָאָדָם מֵה שֶׁנִּקְרָא 'אֲנִי' הוּא רַק הַנְּשָׁמָה (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם סִימָן כִּב לְקוּטֵי חֵלֶק א), וְכֵן כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם הָאָדָם לְנִכּוּחַ וְאוֹמְרִים לוֹ 'אַתָּה' אוֹ 'לֵךְ'. עֵקֶר הַכּוּנָה עַל הַנְּשָׁמָה שֶׁהוּא עֲצָם הָאָדָם כְּפִדּוּעַ (עֵינֵי פְרִיתוֹת ו:). וְזֶהוּ שֶׁמְזַהֵרֵת הַתּוֹרָה אֶת הָאָדָם, "לֵךְ לֵךְ" שֶׁתֵּלֵךְ לֵךְ לְעֲצָמְךָ, הֵינּוּ לְמַקּוֹר נִשְׁמַתְךָ שֶׁכָּל הַלּוֹכֵךְ וְנִסְיַעְתְךָ וְכָל דְרָכֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּכָלֵם תִּכְוֵן לֵילֵךְ לֵךְ בְּעֲצָמְךָ הֵינּוּ לְמַקּוֹר נִשְׁמַתְךָ שֶׁזֶה עֵקֶר עֲצָם הָאָדָם שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ כַּנ"ל, וְזֶהוּ "מֵאֲרָצְךָ", מֵאֲרָצְךָ דִּיקָא. הֵינּוּ מֵתוֹךְ אֲרָצִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת שֶׁלֵךְ לְאִיזָה אֲרָצִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת שֶׁיִּרְדְּתָ לָשֵׁם שֶׁנִּדְמָה לֵךְ שֶׁקָּשָׁה לְצֵאת מִשָּׁם. אֶף-עַל-פִּי-כֵן אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר לֵילֵךְ מֵתוֹךְ אֲרָצְךָ דִּיקָא לֵילֵךְ לֵךְ לְנִשְׁמַתְךָ וְכו' כַּנ"ל. וְזֶהוּ "וּמִמּוֹלְדֹתְךָ" אִיךָ שֶׁנּוֹלְדֹתָ בְּאִיזָה גִשְׁמִיּוֹת שֶׁנּוֹלְדֹתָ אֶף-עַל-פִּי שֶׁגַּם זֶה מוֹנֵעַ גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד: "הֵן בְּעוֹן חוֹלְלֹתִי" וְכו' אֶף-עַל-פִּי-כֵן אַתָּה מִכְרַח לֵילֵךְ מִמּוֹלְדֹתְךָ דִּיקָא לֵילֵךְ לֵךְ דִּיקָא כַּנ"ל. "וּמִבֵּית אָבִיךָ" שֶׁהֵם הַמְּשַׁפְּחָה וְהַשְּׂכָנִים וְקִרְוֹבָיו וּמִיּוֹדְעָיו שֶׁמְגַדֵּל בֵּינֵיהֶם, שֶׁגַּם מֵהֶם יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְנִיעוֹת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁמוֹנְעִים בְּכַמָּה דְרָכִים, לְפַעְמִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלְפַעְמִים עַל-יְדֵי דַעוֹתֵיהֶם וְסִבְרוֹתֵיהֶם הַהַפּוּכוֹת מִן הָאֱמֶת, מִכָּלֵם אַתָּה

צָרִיף לְצֵאת וְלִילֵף לָךְ לְנִשְׁמָתְךָ כַּנּו"ל, כִּי אַתָּה צָרִיף לְהֵאֱמִין שְׁבוּדָאֵי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטְרוּוֹנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו (עֲבוּדָה זְרָה ג.), וּבְבוּדָאֵי יֵשׁ לָךְ כַּח לַעֲמַד בְּכָל זֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אַדְמו"ר ז"ל (בְּסִימָן מֵט בְּלִקוּטֵי תַנְגִּינָא) שְׂאִין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לְהָאָדָם מְנִיעוֹת שְׁלֵא יוּכַל לַעֲמַד בָּהֶם וְכוּ'. וְזֶהוּ "אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ", שֶׁהוּא אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא כְּלִיּוֹת הַקְדָּשָׁה, שְׁשֵׁם הַבַּיִת-הַמְקֻדָּשׁ שְׁשֵׁם מְקוֹר כָּל הַנְּשֻׁמוֹת, שְׁעַל זֶה מְזַהִירוֹ 'לָךְ לָךְ' לְנִשְׁמָתְךָ כַּנּו"ל.

וְזֶה שֶׁפִּרַשׁ רַש"י: 'וְלֹא גָלָה לוֹ הָאָרֶץ מִיַּד כְּדֵי לְתַבְבָּהּ בְּעֵינָיו וְלַתַּת לוֹ שְׁכָר עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר'. הֵינּוּ כִּי זֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם מֵה שְׂאִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרֹאֵה לְהָאָדָם מִיַּד בְּעֵת הַנְּסִיּוֹן מֵה שְׂיִזְכָּה אִם יַעֲמַד בְּזֶה הַנְּסִיּוֹן וְהַצְרוּף, כִּי בְבוּדָאֵי אִם כָּל אָדָם הָיָה רוֹאֵה בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל מֵה שְׂיִזְכָּה כְּשִׁישְׁבֵר תְּאוּוֹתָיו וּמְדוּתָיו הַרְעִים, בְּבוּדָאֵי לֹא הָיָה לוֹ נְסִיּוֹן כָּלֵל, כִּי מִי פְתִי וְסָכַל שְׂיִשְׁלִיף נְעִימוֹת לְנִצַּח כְּזֶה, אוֹרוֹת נִשְׁגָּבוֹת כְּאֵלֶּה בְּשִׁבִיל שְׁטוֹת כְּזֶה בְּרַגַע קֵלָה כְּזֹאת. אֵף עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן מִחֲמַת שְׂאִינוֹ רוֹאֵה כָּל זֶה, עַל-כֵּן צָרִיף הַתְּחִזְקוֹת גְּדוֹל. וְזֶה בְּחִינַת "אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ", שְׂאִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרֹאֵה אָרֶץ הַחַיִּים שְׁשֵׁם "נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח" (תְּהִלִּים טז, יא), שֶׁהוּא תְּכִלִּיתוֹ הַטּוֹב הַנְּצָחִי שְׁעַל-יְדֵי-זֶה כָּל

הנפסיון שלו, ואם יתגבר ויתחזק על מה שצריך להתגבר וירדף אחר התכלית הזוה, יקבל שכר על כל דבור ודבור שדבר והתחנן לפני השם יתברך לזכות לזה, ואז יהיה חביב בעיניו הטוב שיזכה שהוא בחינת ארץ-ישראל יותר ויותר, מאחר שלא שער בנפשו כלל שיזכה לנעימות כזה וכו', וכמו שמצינו (עין בראשית רבה סב, ירושלמי עבודה זרה ג, א) בכמה צדיקים שאמרו "ואני אמרתי לריק יגעתי, וכו' אכן" וכו' (ישעיה מט, ד).

וזהו "ואעשה לגוי גדול ואברכה ואגדלה שמך". זה בחינת ג' נקודות הנ"ל, "ואעשה לגוי גדול" זה בחינת 'להכרית זרעו של עמלק'. פי כל מלחמת עמלק הוא להשפית שמו יתברך חס ושלום, ולהרחיק כל החלושי כח מהשם יתברך כמו שכתוב: "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" וכו', ועל-כן זה שמתגבר ומכניע אותו הוא זוכה-להגדיל שמו יתברך על-ידי שמגביה ומקרב כל אלו הרחוקים החלושי כח להשם יתברך, שזהו בחינת "ואעשה לגוי גדול" על-ידי שיתרבה הקבוץ הקדוש שלו שיקרב הרבה הרבה נפשות להשם יתברך היפך פונתו הרעה של עמלק ימח שמו כנ"ל.

"ואברכה" זה בחינת המשכת הברכה והשפע מנקדה העליונה לנקודה התחתונה בחינת (תהלים קלג, ג) "פטל חרמון שירד וכו', כי שם צוה ה' את

לקוטי הלכות שבת ז' ארח-חיים שסז

הברכה "וכו", וזה בחינת 'למנות מלך', כי עקר השפע והברכה נמשך על-ידי המלך (כמו שכתוב במקום אחר בלקוטי תנינא סימן טז).

"ואגדלה שמך", שיהיה נקרא אברהם בתוספת ה', בחינת ה' הדעת (לקוטי-מוהר"ן חלק א, סימן נג) שהוא בחינת משה שהוא הדעת (עין תקוני-זהר כט. ו'פרדס' כג, יג) שהוא בחינת בית-המקדש, כי 'כל מי שיש בו דעה' וכו' (ברכות לג.) שהוא בחינת נקדה העליונה כנ"ל, אבל אחר-כך עדין צריך לעבור על האדם עליות וירידות הרבה שהם בחינת עיל ונפיק, שצריכין להיות בקי בזה מאד כנ"ל.

ועל-פן הבטיחו "והיה ברכה", שתתקיים הברכה אצלו, שיזכה תמיד לשאר על עמדו, ובכל מה שיעבור עליו לא יפל ולא יתרחק לעולם, רק יהיה נשאר קים בבחינת המשכת הברכה מנקדה העליונה לנקודה התחתונה, שזהו בחינת "והיה ברכה" וכנ"ל.

וזהו "וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט", שאף-על-פי שאברם עשה כאשר דבר השם עמו להמשיך עצמו לשרש נשמתו לארץ-ישראל, אבל אף-על-פי-כן לוט שהוא בחינת היצר הרע הלך עמו בכל עת שלא רצה להפרד מעמו, והכל בשביל נסיון ובחירה כנ"ל. וכדי שעל-ידי-זה דיקא יברר נצוצות

הקדשה הגבוהים מאד מאד מעמקי עמקי הקלפות כמו שאברהם ברר מלוט דיקא נשמת משיח כמובא (שער הפסוקים בראשית ח.).

זוהו "ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה" (בראשית יב, י), ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין בראשית רבה ותנחומא שם פרקי דרבי אליעזר פרק כו) ומובא בפרוש רש"י שזה היה נסיון גדול שלו שהוא מזהירו לעלות לארץ-ישראל, ועכשו משיאו לצאת ממנה. זה כלל כל דברינו הנ"ל שצריכין להיות עיל ונפיק ולהיות בקי בזה מאד, ולבלי לפל בדעתו מזה מכל שכן שלא להרהר אחר השם יתברך רק להאמין כי צדיק השם וישר משפטיו, וכל פונתו רק לטובה, כמו שהיה אצל אברהם שכשבא לארץ-ישראל היה שם דיקא רעב עד שהכרח לצאת מארץ-ישראל למצרים שזהו בחינת ונפיק, ואף-על-פי-כן לא הרהר אחר השם יתברך רק עמד בנסיון במצרים עד שזכה לעלות משם כבוד מאד במקנה בכסף ובזהב שהוא בחינת ניצוצות הקדושים שברר שם כמובא (ספר הלכותים להאריז"ל [מהר"מ פאפירש] פרשת לך-לך ולקוטי-תורה שם). וכן עובר על כל אדם וכנ"ל,

וכן מובא בספרים ובדברי אדמו"ר ז"ל (בסימן ח' בהתורה ראיתי מנורת זהב), שכל הירידות והעליות של האדם מרמזין בפסוק: "וירד אברם מצרימה". ויעל אברם

ממצרים" הינו פנ"ל, שכל זה הוא בחינת בקי בעיל בקי בנפיק פנ"ל. זהו "וילך למסעיו עד המקום אשר היה שם אהלו בתחילה וכו' אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשונה, ויקרא שם אברם בשם ה'", ופרש רש"י: 'וגם עכשו קרא שם בשם ה' הינו כשמתגברין בבחינת ונפיק בכל הידידות שירד לשם עד שחוזרין למקומו, צריכין לחזר ולילך בדרך הראשון לחזר לקרוא בשם השם כמו בתחלה בבחינת "ויקרא שם אברם בשם ה'", וגם עכשו קרא שם בשם השם, שלא נפל מדרכו הטוב מכל מה שעבר עליו, רק הוא חוזר בכל פעם לדרכו האמת לקרוא תמיד להשם יתברך וכו' וכן"ל.

גם "ויהי רעב בארץ" וכו' מרמז על כל אדם שרב יציאתו לשוק שזהו בחינת ונפיק וכו', העקר הוא על-ידי חסרון הפרנסה כידוע, וזהו "ויהי רעב בארץ" בחינת חסרון הפרנסה ועל-ידי-זה "וירד אברם מצרימה", שהיא בחינת טרדת המשא ומתן ששם סכנת תאות ממוץ שהיא בחינת עבודה-זרה שזהו בחינת מצרים (כמו שכתוב בהמעשה של הבעל תפלה שמרמזת (בישעיה בקפיטל לא, א) "הוי הירדים מצרים לעזרה" וכו') אבל בחינת אברם שהוא איש הישראלי שזוכה להיות בקי בעיל ונפיק פנ"ל, גם שם במצרים

שע לקוטי הלכות ערוכי תחומין א' ארח-חיים

בתוך טרדת המשא ומתן וכו', הוא מתגבר שלא ישתקע שם חס ושלום, רק גם שם הוא זוכר בהשם יתברך עד שמברר משם דיקא נצוצות קדושים הרבה ועולה משם עמהם בבחינת "ויצל אברם ממצרים" וכו' פנ"ל.

הלכות ערוכי תחומין

הלכה א

כשמניחין ערוב דהינו מזון שתי סעודות (שלחן ערוך סימן תח סעיף א) מתר לילך ממקום הערוב אלפים אמה לכל רוח, נמצא שהלוח של שבת תלוי בסעודות של שבת, וזה מבאר בדברי רבנו גרו יאיר. במאמר המדבר ממחלקת על פסוק (תהלים צב, יב) "בקמים עלי מרעים תשמענה אזני" וכו' (סימן רעז), מבאר שם שעקר הלוח שבת תלוי באכילה של שבת בבחינת (שבת קנב.) 'דוק בככי ותשפח בנגרי' עין שם היטב, ועל-כן תקנו חכמינו זכרונם לברכה שמקום הסעודה גורם שמשם מתר לילך תחום שבת, כי עקר ההלוח תלוי בסעודה פנ"ל עין שם.

הלכה ב

פי שבת הוא בחינת המשכת החיים לתוך המלכות (עין

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ב' ארח-חיים שעא

תקוני-זהר תקון מח] עין במאמר וביום הפפורים סימן נו), כי שבת
הוא בחינת מלכות בחינת שבת מלכתא (פכא-קמא לב:),
ואז הוא המשכת החיים בחינת "טועמיה חיים זכו",
ועל-כן לכולי-עלמא בשבת נתנה התורה (שבת פט:), כי
על-ידי התורה הוא המשכת החיים לתוך המלכות כמו
שכתוב שם, כי על-ידי התורה קוראין את החיים לתוך
המדות והכלים שלא יהא רבוי שמן גורם כבוי הנר, כי
אורייתא שמא דקודשא-בריך-הוא (תקוני-זהר כה:), כמו
שכתוב שם כל זה עין שם, וזה בחינת (ישעיה נח, יג)
"וקראת לשבת ענג" — 'ענג' זה בחינת התורה
שעל-ידי ממשיכין החיים לתוך הכלים והמדות בחינת
ע'דן נ'הר ג'ן (זהר חלק א כו), כי ע'דן (ברכות לד:), "עין לא
ראתה" (ישעיה סד, ג) כי אי-אפשר להסתכל שם מחמת
רבוי אור, כי שם הוא ע'דין בחינת בלתי צמצום, וצריך
לצמצם האור להמשיך משם הנהר לתוך הגן שזה
בחינת המשכת החיים, דהינו הדעת לתוך המדות
"וקראת לשבת" כו' 'וקראת' דיקא בחינת (דברים יז, יט)
"וקרא בו כל ימי חייו". וזה נעשה בשבת כי אז נתנה
תורה, כי גם שבת בעצמו היא בחינת התורה בחינת
בראשית ירא שבת (תקוני-זהר ה: יב.), כי שבת שמא
דקודשא-בריך-הוא (זהר חלק ב פח:), וזהו וקראת לשבת
ענג כנ"ל.

שעב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ב' ארח-חיים

וְזֶה בְּחִינַת תְּחוּמֵינִי שְׁאֵסוּר לְצֵאת בְּשֶׁבֶת חוּץ לְתַחוּם
בְּחִינַת "אֲשֶׁר שִׁמְתִי חֵל גְּבוּל לַיָּם" (יִרְמְיָהוּ ה', כג),
כְּמוֹכָא בְּתַקוּנָיִם (בְּהַקְדָּמָה ד'ף יב.), הֵינּוּ שְׁבִשְׁבֶת שְׂאֵז הוּא
הַמְשַׁכֵּת הַחַיִּים אָסוּר לְצֵאת חוּץ מִן הַגְּבוּל וְהַתַּחוּם, כִּי
זֶה עֵקֶר הַמְשַׁכֵּת הַחַיִּים עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין לְתוֹךְ הַכְּלִים
וְהַמְדוּת שְׁלֵא יֵהָא רַבּוּי הַשְּׁמֵן כּוּ' כַּנ"ל, וְזֶה שְׁמוּכָא
בְּתַקוּנָיִם (ד'ף נד) שְׁתַּחוּמֵינִי הֵם בְּחִינַת חֵי, כִּי ח' אֲלָפִים
אָמָּה הֵם הַתַּחוּמֵינִי וְשֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת יוֹד, כְּמוֹכָא שָׁם,
הֵינּוּ שְׁבִשְׁבֶת הַתַּחוּמֵינִי הֵם בְּחִינַת חַיִּים כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן
הֵם ב' אֲלָפִים אָמָּה הֵינּוּ ב' אֲלָפִים פְּסִיעוֹת כְּמוֹ שְׁכַתוּב
בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, כַּנֶּגֶד ב' אֲלָפִים שָׁנָה שְׁקַדְמָה הַתּוֹרָה
לְעוֹלָם (פְּסָחִים נד:), הֵינּוּ בְּחִינַת ב' אֲלָפִים מְדַרְגּוֹת
שְׁנִשְׁתַּלְשְׁלָה הַתּוֹרָה עַד שְׁנַת־פְּשֻׁטָה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָּל
שָׁנָה הִיא בְּחִינַת קוּמָה, נִמְצָא שְׁנִשְׁתַּלְשְׁלָה הַתּוֹרָה
בְּחִינַת ב' אֲלָפִים קוּמוֹת עַד שְׁנַת־לְבָשָׁה בְּזֶה הָעוֹלָם,
וּכְנֶגֶד זֶה אָסוּר לְצֵאת בְּשֶׁבֶת יוֹתֵר לְהֵלֵךְ מֵאוֹתָן אֲלָפִים
קוּמוֹת, וְהֵם בְּחִינַת ב' אֲלָפִים פְּסִיעוֹת תַּחוּם שֶׁבֶת, כִּי
כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה הוּא עוֹקֵר קוּמָתוֹ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם,
וּכְמוֹ שֶׁהִבְנִיתִי מִשִּׁיחַת רַבְּנוּ גֵרוֹ יְאִיר, שְׁבִכָּל פְּסִיעָה
שְׂאָדָם הוֹלֵךְ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם הוּא בָּא בְּכָל פַּעַם
בְּעוֹלָמוֹת אַחֲרִים, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְצֵאת בְּשֶׁבֶת, שְׂאֵז הוּא
בְּחִינַת נְתִינַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת הַדַּעַת, אָסוּר
לְצֵאת חוּץ מֵאוֹתָן אֲלָפִים פְּסִיעוֹת, בְּחִינַת אֲלָפִים

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ב' ארבע-חיים שעג

קומות, בחינת אלפים שנה שקדמה התורה לעולם, כי
'במופלגא ממרך אל תדרש' (תגינה יג.), ואדרבא הוא
קלקול הדעת בזה שיוצא חוץ לתחום, כי רבוי השמן'
כו'.

(ב) ועל כן התחומין הם משתנין לכל אחד ואחד
מישראל בפני עצמו כפי מה שקנה שביתה
בערב שבת, כי כל אחד מישראל יש לו תחום אחר לפי
מדרגתו והשגתו וכמו ששמעתי מאדונינו מורנו ורבנו
גרו יאיר שכל אחד ואחד יש לו מה לפנים ומה לאחור
(שם יא:) לפי מדרגתו, וזה בחינת אותיות התורה שהן
הן המדות והכלים, כמו שכתוב שם, ויש לכל אות
ואות גבול אחר ואסור שיפנס אחד בגבול חברו,
ועל-כן אם נגעו זה בזה פסולים (מנחות כט.), כמו כן כל
אחד מישראל יש לו אות מיחד בתורה, ועל-כן יש לו
גבול ותחום בפני עצמו, והעקר תלוי כפי מה שקנה
שביתה בערב שבת, כי "היום לעשותם" וכו' (דברים ז,
ועין עבודה זרה ג.) ושבת הוא בחינת עולם-הבא שאין בו
עשייה רק כל אחד כפי מה שיגע בעבודת השם בחל
כן זוכה להשיג בשבת בחינת "ששת ימים תעבדו ויום
השביעי שבת" (שמות כ, ט), כפי העבודה של הששת
ימים כן השבת שלו. ועל-כן כל אחד כפי מה שקנה
שביתה בערב שבת, הינו עד המקום שהגיע בסוף

שעד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארז-חיים

השבוע משם יכול לילך ולהגיע עד התחום שלו כנ"ל לא יותר, כי יותר מזה הוא אצלו בחינת במופלא וכו' בחינת רבוי השמן וכו', ועל-כן אם מניחין ערוב דהינו שמניחין שם לחם של שתי סעודות אזי מתחיל התחום משם כי הלחם הוא בחינת הדעת בחינת מן בחינת "לחם מן השמים" (שמות טז, ד) שמשם אנו למדין תחומין, כמו שכתוב: (שם) "שבו איש תחתיו" וכו' (ועין במכילתא שם) ועל-כן מאחר שזכה בחל להמשיך השפעת הלחם עד אותו המקום שהניח שם הערוב דהינו הלחם שהוא בחינת דעת על-כן קנה שביתה הנ"ל שם, ומשם מתחיל תחום הנ"ל כנ"ל. ועל-כן הערוב הוא מזון ב' סעודות כנגד הזמן שירד על ב' סעודות ומשם אנו למדין תחומין כנ"ל.

הלכה ג

כי איתא בדברי רבנו ז"ל על פסוק (במדבר לג, א) "אלה מסעי בני ישראל" (סימן מ) שכל הנסיעות הם בשביל פגם עבודה-זרה דהינו קלקול האמונה, בשביל זה צריכין לנסע ולטלטל, ועל-ידי הנסיעות והטלטולים מכפרים על פגם עבודה-זרה פגם האמונה וכו' עין שם. ואיתא בספר השני (סימן מב) שעל-ידי-זה נמשך רחמנות, כי כל זמן שיש עבודה-זרה בעולם חרון אף בעולם (ספרי ראה), וכשמכפרין על פגם העבודה-זרה נמתק

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארח-חיים שעה

החרון אף ונמשך רחמנות, ועקר הרחמנות הוא שהשם יתברך ימסר בידנו את הרחמנות בחינת (בראשית מג, יד) "ואל שדי יתן לכם רחמים". דהינו שיתן בידנו את הרחמנות שאנחנו בעצמנו נרחם על עצמנו, כי אצל השם יתברך יכול להיות שהיסורים הגדולים חס ושלום יהיו רחמנות אצלו יתברך וכו', אבל כשימסר בידנו את הרחמנות ואנו נרחם על עצמנו כפשוטו, שיהיה לנו בני חיי ומזוני וכיוצא בזה וכו', וזה בחינת אלה מסעי בני ישראל, שמסעי בני ישראל הינו הנסיעות של ישראל מכפרין על אלה אלקיה ישראל דהינו עבודה-זרה, כי בשביל זה באין כל הנסיעות כנ"ל. וזהו ישראל, ראשי-תיבות: "אל שדי יתן לכם רחמים", פי על-ידי שמתקנין פגם עבודה-זרה פגם אמונה על-ידי-זה נמשך רחמנות בחינת אל שדי יתן לכם רחמים שאנו בעצמנו נרחם עלינו וכו' כנ"ל עין שם.

(א) וזה בחינת אסור תחומין, שבשבת אסור לטלטל עצמו לצאת ולילך ולנסע במקום למקום, פי אם בתוך התחום, פי כל הנסיעות הם על-ידי פגם אמונה כנ"ל, ושבת היא בחינת אמונה, פי שבת מורה על חדוש העולם כמבאר בדברי רבנו במקום אחר (לקוטי-מוהר"ן חלק א סימן לא), ועל-כן אסור בשבת לטלטל ולנסע, פי אז אין שום שליטה ואחיזה לבחינת פגם

שעו לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ג' אַרְח־חיים

אַמוּנָה שְׁהִיא בְּחִינַת עֲבוּדָה-זָרָה, כִּי אַז מִתְגַּלֶּה
הָאֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כַּנ"ל, וְזֶה בְּחִינַת אֲסוּר תְּחוּמֵי דְהֵינּוּ
שְׁבִשְׁבַת אֲסוּר לְצֵאת חוּץ לְתַחוּם, כִּי בְּשִׁבַת אֵין שׁוּם
נְסִיעָה וְטִלְטוּל שְׂבָא בְּשָׁבִיל פְּגָם אֱמוּנָה כַּנ"ל, כִּי
בְּשִׁבַת הוּא הִתְגַּלוֹת הָאֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת תְּחוּם שִׁבַת אֲלֵפִים אִמָּה, זֶה בְּחִינַת אֲלֵפִים
שָׁנָה שְׁקַדְמָה תוֹרָה לְעוֹלָם, כִּי יָמִים וְשָׁנִים הֵם
בְּחִינַת מִדּוֹת וְכֹלִים וְצִמְצוּמִים לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִדָּה
כַּמּוּבָא בְּחִינַת "וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא" (תְּהִלִּים לט, ה), וְזֶה
בְּחִינַת אֲמוֹת שֶׁהֵם מִדּוֹת בְּחִינַת "מִדַּת יָמֵי מָה" וְכוּ'
כַּנ"ל, כִּי קֹדֶם שְׁמַקְבְּלִין הָאוֹר בְּמִדָּה הוּא לְמַעְלָה
מִהַמְּקוֹם לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, וְעַל-יַדֵּי בְּחִינַת הַמִּדּוֹת
מְקַבְּלִין הָאוֹר בְּמִדָּה בְּמְקוֹם וְזְמַן, וְעַל-כֵּן בְּחִינַת
אֲלֵפִים שָׁנָה הֵם בְּחִינַת אֲלֵפִים אִמָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִדּוֹת
וְכֹלִים לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִדָּה כַּנ"ל.

וְאֲלֵפִים שָׁנָה שְׁקַדְמָה תוֹרָה לְעוֹלָם, הֵם בְּחִינַת שְׁנֵי
אֲלֵפִין בְּחִינַת (אִיּוֹב לד, יא) "הַחֲרַשׁ וְאֲאֶלְפָּד
חֲכָמָה", הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁנֵי שְׁכֵלִיּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת אֲלֵפִים
אִמָּה שֶׁל תְּחוּם שִׁבַת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲלֵפִים שָׁנָה כַּנ"ל,
כִּי שִׁבַת הִיא בְּחִינַת הַתוֹרָה כִּי שְׁקוּלָה שִׁבַת כָּכָל
הַתוֹרָה כְּלָה (יְרוּשְׁלַמֵי בְּרִכּוֹת א, ה) וּבְשִׁבַת נִתְּנָה תוֹרָה (שִׁבַת
פח.), גַּם הַתוֹרָה מִתְחַלֶּת בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁבַת,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארז-חיים שעז

כמו שכתוב בתקונים, בראשית — ירא שבת, נמצא ששבת הוא בחינת התורה שקדמה אלפים שנה בחינת ב' אלפין ב' שכליות, שדרך שם עוברת התורה בחינת שבת עד שבא לזה העולם, ובתוך התורה הקדושה וכן ביום השבת קדש מאירין בחינת אלו האלפים שנה אלו השכליות כנ"ל, שמהם בא התורה בחינת שבת כנ"ל.

ואלו השני שכליות הנ"ל בחינת ב' אלפין, בחינת אלפים שנה אלפים אמה הנ"ל, זה בחינת שני מיני רחמנות כי הרחמים תלוי בדעת כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן לא, נו, קה, קיט), ולפי הדעת כן הרחמנות כל מה שהדעת גדול ביותר הרחמנות גדול ביותר, כי יש רחמים סתם ורחמים רבים, כמובא (עין זהר חלק ג קלז:), והם בחינת שני שכליות, כי הרחמים תלוי בדעת ושכל כנ"ל. וזה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל במאמר הנ"ל שאנו צריכין שהשם יתברך יתן בידינו את הרחמנות שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו בחינת "אל שדי יתן לכם רחמים" וכו' כי אצל השם יתברך יכול להיות שחס ושלום היסודין יהיה רחמנות וכו' כנ"ל,

ולכאורה קשה להבין דברי רבנו ז"ל כי מאחר שבאמת פונת השם יתברך לטובה והיסודין שעושה לאדם חס ושלום הוא באמת רחמנותו, כי

שעח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארח-חיים

כּוֹנְנָתוֹ יִתְבַּרְךָ לְטוֹבַת הָאָדָם, אִם כֵּן מֵה זֶה שֶׁכָּתַב שְׁאֲנוּ
צְרִיכִין שְׂיִתֵּן בְּיַדְנוּ אֶת הַרְחֻמְנוּת וְכוּ' שְׁאֲנַחְנוּ בְּעֲצֻמְנוּ
נְרַחֵם עָלֵינוּ כַּנ"ל, וְאִיךָ נוּכַל לְרַחֵם עָלֵינוּ בְּעֲצֻמְנוּ אִם
בְּאֵמֶת אֵין זֶה טוֹבָה, לְמַשָּׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ שֶׁזֶה
הָאָדָם אֵין צְרִיף שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמוֹן וְהוּא טוֹבָה לְפָנָיו, כִּי
אִם יִהְיֶה לוֹ מְמוֹן יִהְיֶה לוֹ הַזֶּקֶק בְּעֵנִין אַחַר, וּבְשִׁבִיל זֶה
אֵינוּ נוֹתֵן לוֹ מְמוֹן, וְכִי זוֹ הִיא טוֹבָה שְׂיִמְסֹר הַרְחֻמְנוּת
בְּיַד הָאָדָם כַּנ"ל, וְהָאָדָם יִרְצֶה שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמוֹן וְעַל-
יַד־זֶה יִגְרַם לְעֲצֻמוֹ הַזֶּקֶק גְּדוֹל מְזֶה בְּמָקוֹם אַחַר וְיִהְיֶה
הַפְּסָדוֹ מְרַבָּה מְשֻׁכְרוֹ. וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשָׂר הַדְּבָרִים. וְכִי
תִּינּוֹק שְׂרוּצָה דְּבַר שְׂאֵין טוֹב לְפָנָיו בְּאֵמֶת, וְכִי זֶה הוּא
רְחֻמְנוּת שְׂאֲבִיו יִמְלֵא תַאֲוָתוֹ מְאַחַר שְׂיִוְדֵעַ בְּאֵמֶת
שְׂיִזִיק לוֹ זֶה הַדְּבַר, אֵךְ בְּאֵמֶת כָּל זֶה הוּא בְּבַחֲיַנַּת
רְחֻמִּים סְתָם, וּבְבַחֲיַנַּת רְחֻמִּים סְתָם שֵׁם יֵשׁ בְּבַחֲיַנַּת
צְמֻצוּם. וְהַרְחֻמִּים הוּא עַל-פִּי בְּבַחֲיַנַּת דִּין וּמְשַׁפֵּט,
וְעַל-כֵּן יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂהִיּוֹרִים חֵס וְשְׁלוֹם יִהְיֶה
רְחֻמְנוּת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ, שְׂעַל-יַד־זֶה יִהְיֶה לוֹ
טוֹבָה בְּמָקוֹם אַחַר, וְאִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלוֹ הִיּוֹרִים חֵס
וְשְׁלוֹם לֹא הָיָה אֶפְשָׁר שְׂיִהְיֶה לוֹ טוֹבָה בְּמָקוֹם אַחַר,
כִּי אֵין הַרְחֻמִּים מְחִיב לְהִטִּיב לוֹ הַכֹּל בְּכָל הָעֲנִינִים, כִּי
הוּא בְּבַחֲיַנַּת רְחֻמִּים סְתָם שְׂיֵשׁ שֵׁם בְּבַחֲיַנַּת צְמֻצוּם עַדִּין,
אַבֵּל אָנוּ מְבַקְשִׁין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יְרַחֵם עָלֵינוּ בְּבַחֲיַנַּת
רְחֻמִּים גְּדוֹלִים רְחֻמִּים רַבִּים וְשֵׁם כָּלוּ רְחֻמִּים וְחֻסָּד.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארח-חיים שעט

ואז יוכל השם יתברך למסור בדינו הרחמנות כנ"ל
שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו ולא יזיק לנו חס ושלום
בשום אפן, כי גם שם במקום אחר ייטיב עמנו גם כן
ברחמי המרבים, כי בודאי ממנו יתברך לא יפלא כל
דבר, ובודאי הוא יתברך יכול להטיב להאדם בכל
הענינים ובכל האופנים שבעולם, רק לכשהרחמים הם
בצמצום עדין בחינת רחמים סתם בהכרח שלפעמים
יהיו היסורים חס ושלום לטובה מצד הרחמים, כי אם
לאו יפסיד חס ושלום יותר מזה במקום אחר וכו"ל, אבל
כשזוכין לבחינת רחמים רבים שם אין שום צמצום ודין
ויכול להספיק הרחמנות לכל הענינים והאופנים ועל-כן
אז בודאי יוכל למסור בדינו הרחמנות כנ"ל שאנחנו
בעצמנו נרחם עלינו ברצוננו כי לא יזיק לנו חס ושלום
במקום אחר, כי גם שם ירחם עלינו ברחמי המרבים,
מאחר ששם פלו רחמים כנ"ל, ובשביל זה הם נקראים
רחמים רבים, כי הם רחמים רבים שמרחם על האדם
בהרבה מיני רחמנות בכל המקומות ובכל הענינים
שהוא צריך רחמנות וכו"ל.

ובשבת קדש זוכין לבחינת רחמנות הגדולה בחינת רחמים
רבים, כי אז כל דינין אתפפין ועתיקא קדישא
גלי רצון דיליה (זהו חלק ב פח:) שהוא בחינת רחמים
דעתיקא שהוא בחינת רחמים רבים בחינת רעוא דרעוין

שפ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארח-חיים

(עין זהר חלק ג קלב:), כי אז בשבת הדעת מתגלה שהוא בחינת רחמנות פנ"ל, כי עקר הארת הדעת הוא בשבת פמובא, ואז מאירין ב' השכליות פנ"ל שהם בחינת ב' מיני רחמנות הנ"ל שהם בחינת אלפים שנה בחינת אלפים אמה פנ"ל, ועל-כן תחום שבת אלפים אמה, כי אז מאירין בחינת שני האלפין הנ"ל שהם בחינת ב' השכליות ב' מיני רחמנות הנ"ל שהם בחינת "אל שדי יתן לכם רחמים" שימסר בידינו את הרחמנות שנה בחינת רחמים רבים פנ"ל. כי בחל אי-אפשר לזכות לבחינה זו בחינת "אל שדי יתן לכם רחמים", כי אם על-ידי נסיעות וטלטולים בחינת 'אלה מסעי בני ישראל' פנ"ל. אבל בשבת אדרבא! אסור לנסע ולצאת בדרך, כי אז מתגלה האמונה שעל-ידי-זה נמשך הרחמנות פנ"ל, ואז אסור לצאת חוץ להאלפים אמה הנ"ל, שהם תחום שבת, כי רק באלו האלפים אמה הנ"ל שהם בחינת ב' מיני הרחמנות הנ"ל שם מתר לילך, כי שם בתוך התחום אינו טלטול ונסיעה כלל, אבל חוץ לאלפים אמה חוץ לבחינת ב' השכליות ב' הרחמנות הנ"ל אסור לנסע ולצאת, כי בשבת אין שום ברור לברר נצוצי אמונה, כי בשבת מאירה בחינת האמונה מעצמה שהיא בחינת רחמנות בחינת אלפים אמה שהם בחינת שני השכליות שני הרחמנות פנ"ל.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ג' ארח-חיים שפא

(ב) נמצא שעל-ידי שבת זוכין לבחינת רחמנות הנ"ל,
בחינת "אל שדי יתן לכם רחמים" שהשם
יתברך יתן בידינו את הרחמנות פנ"ל כי שבת היא
בחינת "אל שדי" שהוא בבריאה שהוא בחינת שבת
כמובא (תקוני-זהר ג: סו:), וזה בחינת "והתענג על ה' ויתן
לך משאלת לבך" (תהלים לו, ד), "והתענג על ה'" הינו
על-ידי ענג שבת בחינת "אז תתענג על ה'" על-ידי-זה
"ויתן לך משאלות לבך", דהינו בחינת הרחמנות הנ"ל,
שימסר בידיך את הרחמנות, שאתה בעצמך תרחם
עליך, שזהו בחינת "ויתן לך משאלות לבך", שיהיה
הכל כרצונך בחינת ימלא השם כל משאלותיך. וזה
זוכין על-ידי ענג שבת.

וזה "אז תתענג על ה' וכו' והאכלתיך נחלת יעקב
אביך" (ישעיה נח, יד) בחינת 'נחלה בלי מצרים' כמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיח.), הינו בחינת
רחמנות הנ"ל שהוא רחמים רבים, שאין שם שום מיצר
ודין כלל, רק כלו רחמים בחינת נחלה בלי מצרים.
שמרחם בכל האופנים ובכל הענינים בלי שום מיצר
וצמצום כלל, כי עקר התגלות האמונה היא על-ידי ענג
שבת, כי ברור המאכלים הוא על-ידי אמונה בחינת
"ורעה אמונה" (תהלים לו, ג) כמו שכתב רבנו ז"ל במקום
אחר (לקוטי-מוהר"ן חלק א סימן סב), ועל-כן בשבת שאז

שפב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

מתגלה האמונה פנ"ל, על-כן אז מצוה לאכל, כי אז
המאכל בקדשה על-ידי התגלות האמונה פנ"ל, ועל-כן
נקראים השלש סעודות של שבת סעודתא דמהימנותא,
כי הם בחינת אמונה פנ"ל.

וזה בחינת ערוכי תחומין שמניחין שעור סעודה ומשם
מתחילין האלפים אמה. כי עקר הארת בחינת
האלפים אמה שהם בחינת ב' הרחמנות הנ"ל שעל ידם
אין צריכין לטלטל רק מטילין בתוך האלפים אמה
בתוך הרחמים רבים המאירין בשבת על-ידי התגלות
האמונה שמתגלה בשבת פנ"ל, וכל זה תלוי בענג שבת
פנ"ל ועל-כן ממקום הסעודה של שבת משם מתחילין
האלפים אמה הנ"ל, שהם תלויים באמונה, שעל-ידי-
זה מתגלה הרחמנות וכו' פנ"ל.

הלכה ד

בו נכלל ענין פורים

על פי המאמר חותם בתוך חותם המתחיל פרקא
חמשאה דספרא דצניעותא בראשית ברא בראשית
מאמר ברא חצי מאמר אב ובן סתים וגליא עדן עלאה
דסתים וגניז עדן תתאה.

(א) כי יש מוכיחי הדור והם בחינת רגלין וכו' והם

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארז-חיים שפג

בחינת חותם, והם מרבין שלום בעולם וכו', וכשהרע של הדור גובר חס ושלום על החותם הנ"ל ומקלקל אותו חס ושלום, אזי נתקלקל שלום העולם ונעשה גרושין ומחלקת בעולם הפך השלום בחינת (איוב יח, יח) "ומתבל ינידהו", פי מחותם נעשה נדת, פי הם במספר השוה פמובא (עז-חיים שער הירח פרק ג), ויש חותם שהוא למעלה מזה החותם, הינו בחינת ידים המקבלים מוסר מאלו המוכיחים בחינת "ביד כל אדם יחתום" (איוב לז, ז), הידים זה בחינת אמונה שנתקבל בה המוסר וכו' בחינת "ויהי ידיו אמונה" (שמות יז, ג), וזה החותם של אמונה צריך שמירה יתרה שלא יתקלקל חס ושלום, פי כשחס ושלום נתקלקל זה החותם יוכלו להתקרב חס ושלום לחותם הרגלין שהוא חותם הפנימי וכו', וכשחס ושלום נתקלקל זה החותם נעשה פפירות בחינת עבודה-זרה חס ושלום, שהוא הפך האמונה, פי מחותם נעשה נדת בחינת "ידיכם דמים מלאו" וכו' (ישעיה א, טו) הינו עבודה-זרה וכו', ועקר האמונה מקבלין על-ידי שבעה רועים שהם פלילות צדיקי הדור שהם פלילות הקדשה, ועל-ידי-זה נקראים רועים על שם "ורעה אמונה" (תהלים לז, ג), פי הם רועים את האמונה לתקנה ולהשלימה וכו', ואי-אפשר לבא לאלו הרועים פי-אם על-ידי עזות בבחינת "נהלת בעזך אל גוה קדשך" (שמות טו, יג), פי צריך שיהיה לו עזות דקדשה לעמוד כנגד

שפד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

העזי פנים, כי יש רועים של הסטרא-אחרא והם גם כן מפרסמי הדור ועקר ממשלתם הוא על-ידי עצות, על-כן צריכים לעזות דקדשה לעמוד נגד עצותם. וצריך כל-אחד לרחם מאד על בשר הגוף להראות לו מפל הארה ומפל השגה שהנשמה משגת שהגוף גם כן ידע מזה ההשגה, וזה טובה להנשמה וכו' וזה על-ידי שמשפר עצות הגוף וכו' וכל הקולות הם בחינת עצות דקדשה הן קול צעקה הן קול זמרה וכו' כלם הם בחינת עצות דקדשה וכו' וכו' עין שם כל זה היטב.

(ב) ולבוא לעזות דקדשה הוא על-ידי שמחה וחדוה בחינת "כי חדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח, יא) ושמחה זה בחינת (שמות כד, ז) "נעשה ונשמע", שמהם נכתרו ישראל בשני עדיים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח.) על פסוק (ישעיה לה, י) "ושמחת עולם על ראשם". ואלו השני עדיים שני פתרים שנעשו מנשמע ונעשה הם בחינת נסתר ונגלה בחינת "הנסתרת לה' אלהינו והנגלת לנו ולבנינו" וכו' (דברים כט, כח) בחינת תורה ותפלה בחינת "תורת ה'" ותורתו (עבודה-זרה יט.). פי תפלה היא בחינת נסתר בחינת "תורת ה'" וכו', ויש בכל דרגא ודרגא וכן בכל עולם ועולם בחינת נעשה ונשמע, כי מה שהוא בחינת נשמע בחינת נסתר לזה, הוא בחינת נעשה בחינת נגלה למי שהוא

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שפה

למעלה ממדרגתו, וכן מדרגא לדרגא מה שנסתר לזה נגלה לזה וכו' וכו', וצריך כל אחד לילך מדרגא לדרגא מעולם לעולם לזכות תמיד למדרגה גבוהה יותר, שישנה שיהיה לו נעשה ונשמע גבוהים יותר בכל פעם וכו', וכשצריכים לצאת ממדרגת נעשה ונשמע זה לגבוה ממנו צריך להיות ירידה קדם העליה, פי הירידה היא תכלית העליה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (שם ד:) 'לא היה דוד ראי לאותה מעשה' וכו', וזהו "והמכשלה הזאת תחת ידך" (ישעיה ג, ו) אלו דברי תורה וכו' (גטין מג.), וזהו ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו, פי מעוונות ישראל יהיה נעשה לעתיד תורה על-ידי התשובה שעל-ידי-זה זדונות נעשין זכיות וכו' ועל-כן יבקשו אז עוונות ישראל ואיננו, שיהיו נכללין באין וכו' וכו'.

(ג) וזה בחינת תחום שבת, כי תחום אותיות חותם כמובא (עין עץ-חיים חלק ב שער הירח פרק ג), כי בשבת מקבלין ישראל הב' עדיים הנ"ל שהם השני כתרים שהכתירו את ישראל בשעת מתן תורה שהיה בשבת, כמובא בכוננת 'ישמח משה במתנת חלקו', בענין האלף אורות שמשה מחזיר לישראל בכל שבת, שזהו בחינת תוספות שבת וכו' עין שם (פרי-עץ-חיים שער השבת פרק ח). וזהו בחינת השמחה של שבת, כי זה הוא

שְׁפוּ לְקוּטֵי הַלְכוֹת עֲרוּבֵי תְּחֻמֵּי ד' אֶרְחֵי-חַיִּים

עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים", וְזֶהוּ בְּחִינַת עֲנֹג שֶׁבֶת, כִּי בְּשֶׁבֶת זוֹכִין לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה בְּבְחִינַת כִּי "תְּדוֹת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם" וְזֶה בְּחִינַת הַזִּיזִין קוֹלוֹת שְׂאוּמְרִים בְּקַבְּלַת שֶׁבֶת שֶׁהוּא (תְּהִלִּים כט, א) "מְזֻמּוֹר הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים" וְכוּ', כִּי בְּשֶׁבֶת זוֹכִין לְכָלְלִיּוֹת כָּל הַקּוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה, שְׁכָלֶם הֵם בְּחִינַת עִזּוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, וְכִמוֹ שְׂמֻסִּים בְּזֶה הַמְזֻמּוֹר "ה' עִז לְעַמּוֹ יִתֵּן" וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִחֲמַת שְׂזוֹכִין בְּשֶׁבֶת לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁבֵּר וְנִתְבַטֵּל עִזּוֹת הַגּוֹף, עַל-כֵּן מְצֻה גְּדוּלָה לְהִרְבוֹת בְּתַעֲנוּגֵי שֶׁבֶת לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֵחַ וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, כִּי אִזּוֹ בְּשֶׁבֶת כָּל תַּעֲנוּגֵי הַגּוֹף הֵם בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָה, מֵאַחַר שֶׁאִזּוֹ נִתְבַטֵּל עִזּוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא וְזוֹכִין לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה כַּנ"ל, כִּי אִזּוֹ כְּשׂוֹכִין לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה וְנִתְבַטֵּל עִזּוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא אִזּוֹ הוּא טוֹבָה לְהַנְשִׂמָה, כִּי הַנְשִׂמָה יְכוּלָה לְחַזֵּר לְמַעֲלָתָה עַל-יְדֵי תַעֲנוּגֵי הַגּוֹף וְכוּ' כַּמְבָאָר בַּמְאֵמֶר הַנ"ל.

וְעַל-כֵּן אִזּוֹ מִתַּעֲנֵגִין עַל הַשֵּׁם בְּחִינַת "צַדִּיק אֵכֵל לְשֶׁבַע נֶפְשׁוֹ" (מְשָׁלֵי יג, כה), כִּי הַצַּדִּיק שְׂזוֹכֵה לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה כִּי צַדִּיק מֵאֵן דִּנְטִיר בְּרִית (זֶהר חֶלֶק א כט, קסב, רמז), וְשִׂמְרִית הַבְּרִית הוּא עֵקֶר עִזּוֹת דְּקַדְשָׁה, כִּי בּוֹ עִז, בּוֹ תוֹקְפָא, כַּמּוּבָא (זֶהר חֶלֶק ג רפ:). כִּי אִין בִּשְׁת אֱלָא בְּמִקּוּם עָרִין (תְּקוּן נח), וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשִׁבְר זֹאת הַתְּאֻוָה שֶׁהִיא

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שפז

בחינת בשת, על-ידי שיהיה לו בשת אנפין מהשם יתברך ועל-ידי-זה יהיה עז פנמר (אבות ה, כ), ויתחזק ויתגבר לכבש את יצרו וזהו עקר עזות דקדשה, כי עקר עזות דקדשה מקבלין מבחינת בשת פנים דקדשה בחינת 'ובשת פנים לגן עדן', כמבאר שם במאמר הנ"ל בסופו על המשנה יהודא בן תימא אומר 'הוי עז פנמר' וכו', ועל-כן הצדיק שזוכה לעזות דקדשה על-כן אכילתו יקרה מאד, כי על-ידי אכילתו מתענגת הנשמה כי זוכרת מעלתה ותענוגים שלה מהשגות והארות עליונות על-ידי תענוגי הגוף כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינת צדיק אוכל לשובע נפשו וכנ"ל. וזה בחינת אכילת שבת, ענג שבת בחינת "אז תתענג על ה'", כי אז בשבת זוכין לעזות דקדשה וכו' וכנ"ל.

ועל-כן עקר הזיוג היא בליל שבת (פתבות סב. זהר חלק א קיב, חלק ב פט, קלו), כי העקר הוא לשבר עזות הגוף בתאוה זו כנ"ל, כי שם עקר אחיזת עזות דסטרא-אחרא שאין לו בשת אנפין מהשם יתברך חס ושלום, ובשבת אז זוכין לבושה דקדשה שהיא בחינת עזות דקדשה כנ"ל בבחינת בראשית ירא שבת ירא בשת (תקוני-זהר ה:), ואז זוכין שיהיה לו בשת אנפין מקודשא-ברוך-הוא שלא יהיה נלכד חס ושלום בתאוה הבהמיות, שלא יהיה לו עזות חס ושלום, ואז זוכה

שפח לקוטי הגלכות ערובי תחומין ד' ארז-חיים

שִׁיְהִיָּה זְוִיגוּ בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה בְּאִימָה בְּיִרְאָה בְּבִשְׁתֵּי
אַנְפִּין כַּמּוּבָא בְּתַקּוּנִים (עין שם בְּדף כה.), כִּי עֲזוּת דְּקִדְשָׁה
הוּא מְבַחֲינַת וּבִשְׁתֵּי פָּנִים לְגַן עֵדֶן כַּנִּל. כִּי עַל-יַדֵּי שְׂיִישׁ
לוֹ בִשְׁתֵּי אַנְפִּין מְקוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, עַל-יַדֵּי-זֶה זוּכָה
לְעֲזוּת דְּקִדְשָׁה וְכוּ' כַּנִּל.

וְזֶה בְּחִינַת "אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים כִּי חֲדוֹת ה'
הִיא מְעֻזְכֶּם". הֵינּוּ כְּשׁוֹכֵין לְעֲזוּת דְּקִדְשָׁה בְּחִינַת
"כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזְכֶּם", אִזּוּ נֹאמַר "אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים
וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים" כִּי אִזּוּ הָאֲכִילָה מִצְוָה גְדוּלָּה, שְׂזֵהוּ
בְּחִינַת אֲכִילַת שַׁבָּת, כִּי אִזּוּ הַנְּשָׂמָה מִתְעַנְּגַת מִזֶּה כַּנִּל
בְּחִינַת "צִדִּיק אוֹכֵל לְשׁוֹבַע נִפְשׁוֹ" כַּנִּל, וְעַל-כֵּן זוּכֵין
בְּשַׁבָּת שְׁנִתְתַּקְּנִין שְׁנֵי הַחֻתְמוֹת, 'חֻתְמָם בְּתוֹךְ חֻתְמָם',
בְּחִינַת "שִׁימְנֵי כַחֻתְמָם עַל לִבָּךְ כַּחֻתְמָם עַל זְרוּעֶךָ"
(שִׁיר-הַשִּׁירִים ח, ו), כִּי עַל-יַדֵּי עֲזוּת דְּקִדְשָׁה שְׁוֹכֵין בְּשַׁבָּת
כַּנִּל עַל-יַדֵּי-זֶה נִכְנָסִין אֶל הַקִּדְשָׁה וְזוּכֵין לְקַבֵּל הָאָרָה
מִשְׁבְּעָה רוּעִים בְּחִינַת "נִהְלַתְּ בְּעוֹף אֵל נִוָּה קִדְשֶׁךָ"
כַּנִּל, בַּמָּאֵר הַנִּל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה זוּכֵין לְאַמוּנָה שְׁלָמָה,
כִּי עַקֵּר הַתְּגִלוֹת הָאַמוּנָה הוּא בְּשַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת מוֹרָה
עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחַר (לקוטי מוה"ר חלק
א סימן לא), וְזֵהוּ בְּחִינַת חֻתְמָם הַיְדִין שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּלַת
אַבְהֵן שֶׁהֵם (דְּבָרִים לג, כז) "זִרְעַת עוֹלָם", יַד הַגְּדוּלָּה וְיַד
הַחֲזָקָה וְיַד הַרְמָה (עין זֵהר חלק ג רכז, רמו), שְׂזֵהוּ בְּחִינַת ג'

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שפט

סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבַּת (עין זהר חלק ב פח:), כִּי עֶקֶר תִּקּוּן הָאֲכִילָה הִיא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּחִינַת "וְרַעַה אֲמוּנָה" כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר (לקוטי-מוהר"ן חלק א סימן סב), וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת שָׂאז זוּכָה לְבְּחִינַת עֲזוּת דְּקַדְשָׁה וְעַל-יְדֵי-זֶה זוּכִין לְאֲמוּנָה כַּנִּל עַל-כֵּן אִז מְצוּה לְאָכֹל, כִּי אִז הָאֲכִילָה בְּקַדְשָׁה בְּבְחִינַת אֲמוּנָה, שְׂזָהוּ עֶקֶר תִּקּוּן הָאֲכִילָה דְּקַדְשָׁה כַּנִּל. וְזָהוּ בְּחִינַת ג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבַּת כַּנִּגְדָּה תֵּלַת אַבְהֵן שֶׁהֵם ג' יְדִים כַּנִּל, וְכַמּוּבָא שְׂזָהוּ בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה כַּנִּל.

נִמְצָא שֶׁבְּשַׁבַּת נִתְתַּקֵּן חוֹתֵם הַיְדִים שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, וְהַעֲקָר הוּא זֶה הַחוֹתֵם, וְאִז מִמִּילָא נִתְתַּקֵּן חוֹתֵם הַרְגְּלִין כַּמְבָּאָר בַּמֶּאֱמָר הַנִּל, כִּי בְּשַׁבַּת עוֹלִין הַרְגְּלִין אֶל הַקַּדְשָׁה בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נח, יג) "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלֶךָ", וְזֶה עֶקֶר קַדְשַׁת שַׁבַּת, כִּי בַּחֲלֵי יֵשׁ יְנִיקָה לְהַסְטָרָא-אַחֲרָא מְבַחֲחִינַת רַגְלִין בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי ה, ה) "רַגְלֶיךָ יוֹרְדוֹת" וְכוּ', וְזֶה בְּחִינַת פְּגָם חוֹתֵם הַרְגְּלִין שֶׁהוּא בְּחִינַת נְדוּת כַּנִּל שֶׁהוּא זֶהמַת הַנִּחַשׁ כַּמּוּבָא, שְׁעֶקֶר אַחֲזִיזְתָּהּ בְּבְחִינַת יְמֵי הַחֵל, וְאִז הוּא בְּחִינַת גְּרוּשׁ וְטִלְטוּלִים שְׂזָהוּ בְּחִינַת פְּגָם חוֹתֵם הַרְגְּלִין כַּמְבָּאָר בַּמֶּאֱמָר הַנִּל.

וְזָהוּ בְּחִינַת הַטְּלְטוּלִים שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְטִלְטֵל עֲצָמוֹ בְּיַמֵּי הַחֵל וְלִנְסַע מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בְּשָׂבִיל פְּרִנְסָתוֹ

שצ לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ד' ארְח־חיים

זֶה בְּחִינַת גְּרוּשׁ וְטִלְטוּלִים הֵנ"ל בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, כד) "וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם", וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת מַה שֶּׁכָּתַב רַבְּנוּ ו"ל בְּמָקוֹם אַחַר (לקויטי-מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן מ) וּמִוֶּבֶא לְעִיל בְּהִלְכוֹת תְּחוּמֵינָהּ ג, שְׁעַל-יְדֵי פָגַם הָאָמוּנָה עַל-יְדֵי-זֶה צְרִיכִין לְנַסֵּעַ וְלִטְלֹטֵל מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, כִּי פָגַם הָאָמוּנָה הוּא בְּחִינַת פָּגַם חוֹתֵם הַיְדִין, וְאִזִּי מִמִּילָא נִפְגַּם חֵס וְשְׁלוֹם חוֹתֵם הַרְגְּלִין וְכִשְׁנִפְגַּם חוֹתֵם הַרְגְּלִין חֵס וְשְׁלוֹם נֶעֱשֶׂה מְזֵה גְּרוּשׁ וְטִלְטוּלִים כִּנ"ל. וּבִשְׂבִיל זֶה צְרִיכִין לְטִלְטֵל וְלְנַסֵּעַ כִּנ"ל, אֲבָל בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, אִז עוֹלִין הַרְגְּלִין מִן הַסְטֵרָא-אַחְרָא בְּבְחִינַת "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלֶךָ" כִּנ"ל, וְאִז נִתְתַקֵּן חוֹתֵם הַרְגְּלִין, כִּי אִז זוֹכִין לְאָמוּנָה בְּשְׁלֵמוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין וְכוּ' וְכִנ"ל.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת אֵין שׁוּם טִלְטוּל וְנִסְיָעָה כָּלֵל, כִּי כָּל הַנְּסִיעוֹת וְהַטְלִיטוּלִים הֵם בָּאִים מִבְּחִינַת חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְלָקוּל הַחוֹתֵם הַרְגְּלִין שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נֶעֱשֶׂה בְּחִינַת נְדוּת שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נֶעֱשֶׂה גְּרוּשׁ וְטִלְטוּלִים בְּעוֹלָם כִּנ"ל בְּחִינַת "וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם", וְכָל זֶה הוּא רַק בִּימֵי הַחֵל שְׁאִז יֵשׁ לָהֶם אַחִיזָה כִּנ"ל, וְאִז צְרִיכִין יְגִיעָה גְּדוּלָה לְהַשִּׁיב הַרְגְּלִין אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְעַל-כֵּן אִז יֵשׁ טִלְטוּלִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּרוּשׁ הֵנ"ל. אֲבָל בְּשַׁבַּת אִז

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שצא

נתתקנין שני החותמות חותם הידין וחותם הרגלין
כנ"ל. על-כן אז נתבטל כל הגרושין והטלטולים, כי
שבת הוא תקון חטא אדם הראשון, כי שבת אגין
עליהו כמובא (זהר חלק ב קלח).

וזה בחינת אסור תחומין, דהינו שאסור לצאת בשבת
ממקום למקום חוץ לתחום שבת, כי בשבת אין
שום טלטול ונסיעה שהוא בחינת גרוש כנ"ל כי אז
נתתקן חותם הרגלין כנ"ל, וזהו "תחום שבת", כי
'תחום' אותיות 'חותם' כנ"ל. כי החותם הוא בעצמו
התחום, כי על-ידי שמאיר בשבת החותם דקדשה כנ"ל
מחמת זה אסור לצאת חוץ לתחום, כי אז נתבטל כל
הגרוש והטלטולים שהוא קלקול החותם כנ"ל, כי אז
נתתקן החותם דקדשה שהוא בחינת תחום כנ"ל.

(ד) וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, כי עקר התחום
שהוא בחינת חותם הנ"ל הוא נמשך משני
הפתרים הנ"ל, שהם נעשה ונשמע כנ"ל שני הפתרים
הם שני אלפין, כי פתר הוא בחינת אלף שהוא ראש
לכל האותיות, וזהו בחינת אלף האורות שמקבלין
בשבת כנ"ל, כי עקר התוספות הוא רק אלף אורות, כי
עקר התוספות הוא שמקבלין את הנשמע שהוא בחינת
נסתר ועושין מהנשמע נעשה כנ"ל ואז יש לו נשמע
אחר גבוה ממנו, נמצא שעקר מה שזוכה לקבל

שצב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

תוספות הארה הוא רק מה שבחינת הנשמע בחינת הנסתר זוכה שיתגלה לו בבחינת נעשה, ועל-כן עקר הקבלה הוא רק בחינת פתח אחד בחינת פתח הנעשה, דהינו מה שזכה שיהיה נעשה אצלו מנשמע נעשה כי הנשמע שיש לו עכשו זה עדין נסתר ממנו, ועל-כן עקר קבלת תוספות שבת הוא רק אלה אורות שהם בחינת פתח אחד כנ"ל. אבל באמת זוכה בשבת לשני פתחים נשמע ונעשה כנ"ל, רק שעקר מה שמקבל ומשיג הוא רק בחינת פתח אחד בחינת נעשה בחינת אלה אורות כנ"ל, ומאלו השני פתחים הנ"ל שהם בחינת ב' אלפין ב' אלפים אורות, מהם נעשין החותמות הנ"ל שהם בחינת תחום שבת אלפים אמה כנזכר לעיל.

(ה) וזה בחינת ערוכי תחומין, שבמקום שמניחין שעור סעודה משם מתחיל התחום שבת, כי עקר התחום שבת שהוא בחינת חותם כנ"ל זה נמשך רק על-ידי אמונה כנ"ל כי על-ידי אמונה נשמר חותם הרגלין, שעל-ידי זה נתבטל הגרוש והטלטולים במקום למקום, שזהו בחינת תחום שבת שאין יוצאין במקום למקום כנ"ל, נמצא שהעקר על-ידי האמונה שנמשך על-ידי עצות דקדשה שזוכין בשבת כנ"ל, וכל-זה מקבלין על-ידי אכילת שבת, שהוא בחינת "אז

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שצג

תתענג על ה' שזה בחינת עזות דקדושה בחינת "אכלו משמנים וכו' כי חדות ה' היא מעוזכם", בחינת "ורעה אמונה" וכו' כנ"ל, ועל-כן עקר התחום שבת שהוא בחינת חותם, מתחיל במקום הסעודה, פי משם עקר תקון בחינת החותם שהוא בחינת תחום כנ"ל.

(ו) וזה בחינת פורים, בחינת מרדכי ואסתר, שהם שני כתרים שני העדדים הנ"ל בחינת נשמע ונעשה נסתר ונגלה, שעל ידם נתתקנין שני החותמות הנ"ל. פי המן הרשע רצה להתגבר על ישראל לקלקל חס ושלום שני החותמות הנ"ל פי המן הוא זהמת הנחש פמובא (עין זהר חלק ג רפא: חלק א כט.), בחינת 'דם נדית' שהוא בחינת קלקול החותם דקדושה כנ"ל, ועקר התגברותו הוא על-ידי פגם אמונה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה י:) שעשה עצמו עבודה-זרה הינו עבודה-זרה פגם אמונה, כי הוא מזרע עמלק שהיה כופר גדול כמבאר במקום אחר (לקוטי-מוהר"ן חלק א סימן ט). ועקר התגברותו חס ושלום הוא על-ידי שמתגבר חס ושלום עזות דסטרא-אחרא שהוא עזות הכל כנ"ל.

פי המן היה עז פנים ביותר שהעזו פניו נגד מרדכי אדונו שנמכר לו לעבד (אגדת אסתר ה, ט), והוא סלק הבישה מעל פניו והחציף והעזו בעזות כזאת שעשה עצמו אלוקי ושפלם יכרעו וישתחוו לו ושגם מרדכי

שצד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

אֲדוּנוּ יִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁפָל זֶה הוּא תִקְוָה עֲזוּת
דְּסִטְרָא-אַחְרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲזוּת מַלְכוּתָא בְּלֹא תַגָּא
(סְנֵהֲדִירִין קה.), בְּחִינַת "וְהַכְּלָבִים עֲזֵי נַפְשׁ" (יִשְׁעִיָּה נו, יא),
וְעַל-כֵּן רָצוּ אֲזוּ לְהִבְיָא אֶת וְשִׁתִּי הַמְּלִכָּה לְפָנַי הַמְּלִךְ
עֲרוּמָה בְּשִׁבְתָּ לְפָנַי כָּל הַשָּׁרִים וְהָעַמִּים (מְגִילָה יב:), אֲשֶׁר
דָּבַר כְּזֶה לֹא נִשְׁמַע בְּעוֹלָם, לַעֲשׂוֹת עֲזוּת כְּזֹאת לְסִלֵּק
הַבּוֹשָׁה לְגַמְרֵי מֵעַל פְּנֵיהֶם, אֲךָ הֵם רָצוּ אֲזוּ לְהַגְבִּיר חֵס
וְשָׁלוֹם עֲזוּת דְּסִטְרָא-אַחְרָא בְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הָעֲזוּת הוּא
בְּתַאֲוָה זֹו כַּנ"ל, וְהֵם רָצוּ אֲזוּ לְסִלֵּק הַבּוֹשָׁה לְגַמְרֵי חֵס
וְשָׁלוֹם וְלְהַגְבִּיר תִּקְוָה עֲזוּת דְּסִטְרָא-אַחְרָא בְּעוֹלָם,
וְעַל-כֵּן צִוּוּ לְהִבְיָאָה עֲרוּמָה בְּשִׁבְתָּ, כִּי שִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת
בוֹשָׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן בְּחִינַת עֲזוּת דְּקַדְשָׁה כַּנ"ל, וְהֵם
רָצוּ חֵס וְשָׁלוֹם לְפָגֵם בְּבְחִינַת בוֹשָׁה דְּקַדְשָׁה בְּחִינַת
קַדְשַׁת שִׁבְתָּ וְלְהַגְבִּיר תִּקְוָה עֲזוּת דְּסִטְרָא-אַחְרָא אֲשֶׁר
דָּבַר כְּזֶה לֹא נִשְׁמַע בְּעוֹלָם.

וְהִנֵּה אֲךָ הִיא לְדַבֵּר עֲבָרָה נִתְּפֹנָה כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (שם), אֲךָ לֹא עָלְתָה בִּינְדָה וּבִינְדָם,
כִּי הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ בְּרַחֲמָיו לֹא הִנִּיחַ לָהֶם לְגַמֵּר מִחֲשַׁבְתָּם
הָרָעָה בְּאוֹתָן הַיָּמִים, כִּי בָּא גְבַרִיאֵל וְעָשָׂה לָהּ זָנָב וְכוּ'
כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (שם), כִּי שִׁבְתָּ שֶׁלֹּא
תַעֲלֶה בְּיָדָם מִחֲשַׁבְתָּם הָרָעָה לְהַגְבִּיר חֵס וְשָׁלוֹם תִּקְוָה
עֲזוּת דְּסִטְרָא-אַחְרָא בְּעוֹלָם, וְנִהְפְּךָ הוּא כִּי וְשִׁתִּי

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שצה

המרשעת היא עקר בחינת עזות דסטרא-אחרא בחינת תאנה הנ"ל, ועל-כן היתה פושטת בנות ישראל ועושה בהם מלאכה בשבת, וכל זה להגביר עזות דסטרא-אחרא על-ידי פגם קדשת שבת וכו' כנ"ל, ועל-כן היתה עושה בהן מלאכה 'ערומות' כדי להגביר עזות דסטרא-אחרא 'בשבת' דיקא כנ"ל.

והשם יתברך "מפר מחשבות ערומים" (איוב ה, יב) ונגזר עליה בשביל זה שתהרג ערומה בשבת, כי שבת בעצמה נקם בה, והכניע אותה והרג אותה על-ידי העזות דסטרא-אחרא דיקא, ומניה וביה אבא ליזיל בי נרגא (סנהדרין לט:), כי העזות דסטרא-אחרא בעצמו הרג אותה ונקם בה, כי מפלתה היתה על-ידי עזות דסטרא-אחרא שנתגבר אז על ידה כל-כף עד שצוו להביאה ערומה בשבת, ואף היא לדבר עברה נתכונה והיתה חפצה בזה מאד, אף השם יתברך לא הניח לגמר מחשבתם כנ"ל ונהרגה על-ידי-זה נמצא שעקר מפלתה היה על-ידי העזות בעצמו, כי כף הם דרכי השם יתברך, "כי פעל אדם ישלם לו" (איוב לד, יא), שהעברה בעצמה נוקמת בהאדם כמובא.

ואז היתה צמיחת קרן ישועת ישראל, שמאז התחיל להקדים רפואה למכה (עין מגלה יג:), כי "תחת הסרפד יעלה הדס" (ישעיה נה, יג), כי תחת ושתי מלכה אסתר (שם

שצו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

י, שְׁהִיְתָה הַהִיפּוּף מִמָּנָה מֵהַפּוּף אֶל הַפּוּף, כִּי אֶסְתֵּר
הַמְלֶכֶה הִיְתָה צְנוּעָה גְדוּלָה בְּיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה: 'בְּשֹׁכֵר צְנִיעוּת שְׁהִיְתָה
בְּרַחֲלִי וְכוּ' (שם יג:), נִמְצָא שֶׁכָּל עֶקֶר הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת יְחוּס
אֶסְתֵּר הָיָה כָּלֵם צְנוּעִים גְּדוּלִים, וְכֵן הִיא הִיְתָה צְנוּעָה
בְּיוֹתֵר כַּנִּל וְצְנִיעוּת זֶה בְּחִינַת בְּשֵׁת אֲנָפִין, וְאֶסְתֵּר
שִׁמְרָה אֶת הַשְּׁבֵת בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם
לְבָרְכָה: (שם עמוד א) "וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעֻרוֹת" וְכוּ' (אֶסְתֵּר ב, ט)
שֶׁמִּנְתָּה בְּהֵן יְמֵי הַשְּׁבֵת. נִמְצָא שֶׁסֶבֶב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּרַחֲמָיו שֶׁנִּכְנַע תְּקֵף עֲזוֹת דִּסְטְרָא-אַחְרָא וְנִתְגַּבֵּר תְּקֵף
קַדְשָׁת בְּשֵׁת פָּנִים וְצְנִיעוּת דְּקַדְשָׁה, עַד שֶׁמְלֶכֶה אֶסְתֵּר
תַּחַת וְשֵׁתִי וְכוּ' כַּנִּזְכָּר לְעִיל.

(ו) וְעַקֵּר הַתְּגַבְרוֹת הַמֶּן הָיָה עַל-יְדֵי שֶׁנִּכְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל אֲז
בְּנָשִׁים נְכָרִיּוֹת (עֵין אֶסְתֵּר רַבָּה ז), כַּמּוּבָא בַּפְּתָבִים
(עֵין פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שַׁעַר הַפּוּרִים פָּרָק ו), כִּי פָּגַם הַבְּרִית בַּפְּרִט
נִשְׁגִּיז חֶסֶד וְשְׁלוֹם (עֲבוּדָה זָרָה לו:), זֶה עֶקֶר בְּחִינַת עֲזוֹת
דִּסְטְרָא-אַחְרָא, כִּי שֵׁם עֶקֶר עֲזוֹת דִּסְטְרָא-אַחְרָא כַּנִּל,
כִּי הָעֲכוּ"ם הֵם הֵם בְּעֶצְמָן עֲזוֹת דִּסְטְרָא-אַחְרָא בְּחִינַת
"וְהַכְּלָבִים עֲזֵי נֶפֶשׁ" וְאֵף הִיא כְּכָלֵב, וְעַל כֵּן פָּגַם
הַבְּרִית חֶסֶד וְשְׁלוֹם בַּפְּרִט נִשְׁגִּיז זֶה עֶקֶר תְּקֵף הָעֲזוֹת
דִּסְטְרָא-אַחְרָא כִּי הֵם עֶקֶר הָעֲזוֹת דִּסְטְרָא-אַחְרָא כַּנִּל,
וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת פָּגַם הַחֹתֵם בְּחִינַת גִּדַת כִּי הֵם

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שצז

נקראים נשג"ז, ומחמת שנתגבר אז הפגם מאד, על-כן נתגבר הזמן הרשע שהיה מבחינה זו מבחינת עזות דיסטרא-אחרא זהמת הנחש דם נדת, ועל כן רצה להתגבר על ישראל חס ושלום להעבירם לגמרי חס ושלום, "להשמיד להרג" כו' בחינת התגברות שפיכת דמים בישראל בחינת "ידיכם דמים מלאו" (ישעיה א, טו), דהינו התגברות הדמים על-ידי קלקול החותם, ומחמת שנתקלקל אז החותם ביותר רצה להגביר בחינת שפיכת דמים להרג אותם לגמרי חס ושלום.

וזה בחינת (אסתר ח, ח) "ונחתום בטבעת המלך" בחינת פגם חותם דקדושה שעל-ידי-זה מתגבר חס ושלום חותם דיסטרא-אחרא, ובאמת היו אז ישראל בסכנה גדולה מאד מאד, אשר כמוהו לא נהיתה פמובא בספרים, אף השם יתברך ברחמיו שלח אז את שני הצדיקים מרדכי ואסתר, אשר מעלתם גבהה מאד מאד, כי מרדכי ואסתר הם בחינת שני הפתרים הנ"ל בחינת נשמע ונעשה, נסתר ונגלה, כי אסתר היא בחינת נסתר ומרדכי הוא בחינת נגלה, פמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן יוד), ועל ידם היה תקף הגנס ונתהפך הדבר מהיפך אל היפך, וזכו אז לקבלת התורה כמו שכתוב: (אסתר ט, כז. שם שם, ט) "קימו וקבלו" וכו' כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (שפת פת.), ונעשה

שצח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

על-ידי-זה פורים על-שם הפור "שמחה ומשחה ויום טוב" וכו', "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר", כי זה עקר עבודת איש הישראלי בכל דור ודור בכל אדם ובכל זמן, שצריכין לעבוד את השם בתורה ותפלה עד שיזכה לבחינת קבלת התורה בכל עת ועת. דהינו שיזכה בכל פעם ופעם לבחינת נעשה ונשמע מחדש, דהינו שיהיה נעשה מהנשמע בבחינת נסתר, יהיה נעשה ממנו בבחינת נעשה בבחינת נגלה ויזכה לבחינת נשמע גבוה יותר, וכן בכל פעם ופעם כמבאר היטב במאמר הנ"ל.

וזה בבחינת קבלת התורה בכל פעם, כי אנו צריכין תמיד לקבל את התורה בכל יום כמו שכתוב: (דברים ו, ו) "אשר אנכי מצוה היום" — 'בכל יום יהיו בעיניך פתדשים' (פסיקתא-זוטא ואתחנן ו, ו), וקדם שזוכין לבחינה גבוה יותר, דהינו לבחינת נעשה ונשמע גבוה יותר כנ"ל צריך שיהיה ירידה קדם העליה, והירידה בעצמה היא תכלית העליה, נמצא שאחר-כך פשוטין להעליה על-ידי הירידה נעשה מהירידה עצמה תורה, ועל-כן נקרא התורה מכשלה, כמו שכתוב: (ישעיה ג, ו) "והמכשלה הזאת תחת ירךך" — 'אלו דברי תורה' וכו' (גטין מג.) וכו' כמבואר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים שצט

וזהו עקר כל הנסיונות והצרופים שהאדם נתנסה ונצטרף בעולם הזה בכל עת וזמן, כי האדם צריך לחדש תמיד בתורה ועבודה, שזהו בחינת קבלת התורה בכל פעם בחינת נעשה ונשמע מחדש גבוה יותר, כי אפלו מי שאינו זוכה לחדש ממש חדושין דאורייתא והשגות שהם בחינת נעשה ונשמע כנ"ל, אף-על-פי-כן גם העבודה בעצמה של איש הישראלי כשהוא איש כשר באמת, כשזוכה בכל פעם להתעורר ביותר לעבודתו יתברך באמת בהתעוררות חדש, גם זה הוא בחינת קבלת התורה מחדש בחינת נעשה ונשמע מחדש, שמקבל על עצמו לקיים את התורה מחדש וכל אשר דבר השם יעשה וישמע, וכמוכּן זה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (שיחות הר"ן סימן קכג). ועל-ידי-זה בעצמו יכול לזכות להשגות ממש על-ידי פשיטותו ותמימותו שיתנהג כל כף בכשרות באמת בהתעוררות חדש בכל פעם עד שיזכה לבחינת קבלת התורה ממש בחינת נעשה ונשמע באמת, דהינו שיזכה להשיג ולהבין מה שהיה נסתר ממנו תחלה, וכן מדרגא לדרגא עד אין סוף, שזהו בחינת נעשה ונשמע וכו' כנ"ל, אבל אין האדם זוכה למדרגה גבוהה יותר כי אם על-ידי שיהיה לו ירידה קדם העליה וכו', וזה בכל אדם ובכל זמן ובכל דרגא ודרגא, אפלו מי שצריך לזכות לאיזה דרגא קטנה אפלו להתעוררות חדש, צריך שיהיה לו מקדם

איזה ירידה לפי מדרגתו, והירידה היא בחינת הנסיונות והצורפים שיש לו מקדם שעולה מדרגא לדרגא.

והנה באמת בשעת הירידה שיש קדם העליה שהיא בחינת קבלת התורה מחדש בחינת נעשה ונשמע גבוה יותר כנ"ל, אז בשעת הירידה האדם הוא באמת בסכנה גדולה. כי הרבה נפלו על-ידי ירידתם רחמנא לצלן, וצריך אז להיות כגבור חזק בל ימט, וגם צריך סיעתא דשמיא שיזכה להחזיק עצמו בשעת הירידה שלא יפל לגמרי חס ושלום, רק יחזיק עצמו בכל עז עד שיזכה לשבר ולבטל מה שצריך לבטל ולשבר כפי הירידה שלו, עד שיזכה ברחמיו יתברך לבחינת העליה, ואז זוכה שיתהפף הירידה לעליה, כי הירידה היא תכלית העליה כנ"ל.

וזאת הבחינה הוא בכל אדם ובכל זמן, בכלל ובפרט, הן בכלליות ישראל הן בפרטיות אצל כל אחד ואחד מישראל בכל פעם שצריך לצאת מבחינת נעשה ונשמע זה לבחינת נעשה ונשמע גבוה יותר וכנ"ל. ועמלק מעולם רצועה מרדות לישראל (במדבר רבה יט, יא). וקדם מתן תורה בא עמלק להלחם עם ישראל, כמו שכתוב: (שמות יז, ח) "ויבא עמלק וילחם" וכו', כי הוא השונא הגדול שאורב על ישראל תמיד בכלל ובפרט. וכמו כן תמיד בכל דור ודור בכל עת וזמן בכל פעם

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תא

שִׁישְׂרָאֵל צְרִיכִין לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, דְּהֵינּוּ מְנַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְגְבוּהַ מִמֶּנּוּ כַּפְּ"ל, שְׂאֵז צְרִיף שְׂיִהְיֶה לוֹ יְרִידָה קֳדָם הָעֲלִיָּה, אֶז בְּשַׁעַת הַיְרִידָה שְׂאֵז הָאָדָם בְּאַמַּת בְּסַפְנָה כַּפְּ"ל, אֶז הוּא אֹרְב לְיִשְׂרָאֵל וּמְתַכּוֹן בְּתַקְרָף רִשְׁעָתוֹ וְשִׁנְאָתוֹ הַחֲזָקָה לְיִשְׂרָאֵל וּבָא אֶז דִּיקָא לְהִלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲיַנַּת "וַיִּבֹא עִמָּלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיֹודִים" — בְּרַפְיֹודִים יְדִים, שְׂרַפּוּ יְדֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה (עִין סְנֵהֲדִירִין קו.), כִּי אֶז קֳדָם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה וְאֶז מִקֳדָם צְרִיף שְׂיִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה כַּפְּ"ל וְזֵהוּ בְּבַחֲיַנַּת רַפְיֹודִים מִן הַתּוֹרָה בְּבַחֲיַנַּת "וַאֲמָה עֵיף וַיִּגַע וְלֹא יֵרָא אֱלֹהִים" (דְּבָרִים כה, יח), 'יֵרָא אֱלֹהִים' זֶה בְּבַחֲיַנַּת בְּרַאשִׁית יֵרָא בְּשַׁת (תַּקּוּנֵי־זֵהָר כד.), שְׂהוּא מֵאִמֵר הַשָּׁלֵם בְּבַחֲיַנַּת נִשְׁמַע שְׂבוּ כָּלוּל הַכֹּל כַּמְבֹאָר בַּמֵּאִמֵר הַנ"ל. וְקֳדָם שְׂזוּכָה הָאָדָם לְזֵה לְבַחֲיַנַּת יֵרָאָה שְׂהוּא בְּבַחֲיַנַּת בְּרַאשִׁית בְּבַחֲיַנַּת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע קֳדָם לְזֵה הָאָדָם עֵיף וַיִּגַע בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה שְׂקֳדָם הָעֲלִיָּה, אֶז דִּיקָא "וַיִּבֹא עִמָּלֶק" כַּפְּ"ל. וְזֵה שְׂצוּתָהּ הַתּוֹרָה בְּיוֹתֵר לְזִכֹּר מַעֲשֵׂה עִמָּלֶק וְכוּ' "וּמִלְחָמָה לֵה' בַּעֲמָלֶק מִדֹּד דֹּד" (שְׁמוֹת יד, טז), כִּי זֵה נַעֲשֵׂה בְּכָל דֹּד וְדוֹד בְּכָל עֵת שְׂצְרִיכִין לַעֲלוֹת מִבְּבַחֲיַנַּת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְבַחֲיַנָּה גְבוּהַ יוֹתֵר, אֶזִּי צְרִיכִין לְלָחֵם מִלְחָמַת עִמָּלֶק בְּעֵת הַיְרִידָה שְׂקֳדָם הָעֲלִיָּה וְכוּ' כַּפְּ"ל.

(ח) כִּי מְבֹאָר בַּמֵּאִמֵר הַנ"ל, שְׂנִשְׁמַע וְנַעֲשֵׂה שְׂהֵם נִסְתָּר

ונגלה הם בחינת בראשית ברא מאמר ויחצי מאמר אב
 וכן וכו', וזהו מדור דור, הינו בעת שהתורה הולכת
 מדור לדור מאב לבן מנשמע לנעשה מנסתר לנגלה,
 בבחינת "והודעתם לבניך ולבני בניך יום" וכו'
 שהתורה צריכים לגלות מאב לבן מדור לדור וכו'
 פנ"ל, בבחינת "דור לדור ישבח מעשיך" (תהלים קמה, ד)
 שצריכין לגלות מעשי השם בחינת נעשה מדור לדור
 מאב לבן מנשמע לנעשה וכו' פנ"ל, כי בחינת הנעשה
 של האב הוא בחינת נשמע בחינת נסתר לגבי הבן
 כמובן בהתורה הנ"ל והבן.

(ט) וזהו בחינת פורים, כי הזמן מזרע עמלק (עין מגלה
 יג.), שהוא אורב לישראל תמיד בעת הירידה
 שקדם העליה קדם שזוכין לבחינת נעשה ונשמע
 מחדש, שהוא בחינת קבלת התורה פנ"ל. ואז באותן
 הימים היו צריכים ישראל לזכות לשוב לארץ-ישראל
 לירושלים עיר הקדש ולבנות בית-המקדש שני מחדש
 (עין מגלה יא:), וירושלים היא בחינת יראה שלם (בראשית
 ובה נו, י'), שהוא בראשית מאמר השלם, בחינת נשמע
 ונעשה, כמבאר במאמר הנ"ל, ושם בירושלים הוא
 הבית-המקדש אשר משם תצא תורה כמו שכתוב
 (דברים יז, יא) "על-פי התורה אשר יורוף" וכו' "מן
 המקום שהוא" וכו' "כי מציון תצא תורה ודבר ה'

מירושלים" (ישעיה ב, ג).

וְזֶה בְּחִינַת "כִּי יִפְּלֵא מִמֶּךָ דְבַר לַמִּשְׁפָּט" וְכוּ' (דְּבָרִים יז, ח), הֵינּוּ כְּשֶׁאֵין יוֹדְעִין אֵיזָה דִּין בַּתּוֹרָה זֶה בְּחִינַת שְׂאִין זוֹכִין לְהַשִּׁיג אֶת בְּחִינַת הַנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ לְפִי מְדַרְגָּתוֹ שֶׁהִיא בְּחִינַת נִשְׁמַע אֲצֵלוֹ, וְאֵז כְּשֶׁאֵין זוֹכִין לְהַשִּׁיג בְּחִינַת נִשְׁמַע וְנַעֲשֶׂה, אֲזִי אֵין הַחוּתָם בְּשִׁלְמוֹת כַּנֵּ"ל וְאֲזִי אֵין יוֹדְעִין בֵּין דָּם לְדָם, כִּי אֵין יְכוּלִין לְהַבְחִין בֵּין דָּם טָהוֹר לְדָם נֹדֵת מִחַמַּת שְׁנַפְגָּם הַחוּתָם, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת נֹדֵת כַּנֵּ"ל, וְאֵז הַתְּקוּן הוּא "וְקָמַת וְעָלִיתָ וְכוּ' אֶל הַמָּקוֹם הַהוּא", כִּי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם הֵם בְּחִינַת חוּתָם בְּתוֹךְ חוּתָם, כַּמּוּבָא, כִּי מִשָּׁם תֵּצֵא תּוֹרָה, כִּי שָׁם יוֹשְׁבֵין בֵּית-דִּין הַגָּדוֹל וְהֵם מְגַלִּין כָּל מַה שְׁנַעֲצֵלִם וְנִסְתָּר אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: "עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ וְכוּ' וְעַל-פִּי הַמִּשְׁפָּט וְכוּ' תַעֲשֶׂה", נִמְצָא שֶׁהֵם מְתַקְנִים וְעוֹשִׂים מִהַנִּשְׁמַע נַעֲשֶׂה, כִּי שָׁם הוּא מְקוֹם הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: (ישעיה נו, ח) "כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה", וְתְּפִלָּה הוּא נִשְׁמַע, וְעַל-כֵּן יוֹשְׁבֵין שָׁם בֵּית-דִּין הַגָּדוֹל וְעוֹשִׂים מִהַתְּפִלָּה תּוֹרָה, מִהַנִּשְׁמַע נַעֲשֶׂה, וּמְגַלִּין לְיִשְׂרָאֵל כָּל הַנִּסְתָּר מֵהֶם בְּחִינַת "כִּי יִפְּלֵא וְכוּ' עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לָךְ" וְכוּ' כַּנֵּ"ל, נִמְצָא שְׁבַנִּין בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם הוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה כִּי מִשָּׁם תֵּצֵא תּוֹרָה

וכו' בפ"ל.

ומחמת שאז בימי אחשורוש היה בסוף הגלות והיו צריכים לשוב לירושלים ולבנות בית המקדש שהוא בחינת להשיג מחדש בחינת התורה בחינת נשמע ונעשה, על-כן היו מכרחים אז שיהיה להם ירידה קדם העליה, ומחמת שהיו צריכים אז לעליה גדולה דהינו לבנות בית המקדש מחדש שהוא בשביל כלל ישראל, על-כן התגברה הירידה אז מאד והתגברה אז הסטרא-אחרא עד שנכשלו מאד בנשים הנכריות, ואז ארב עליהם המן-עמלק ימח-שמו, ורצה להתגבר עליהם אז מאד, ועל-כן היו אז בסכנה גדולה ועצומה מאד מאד אשר כמוהו לא נהייתה פמובא, כי התגבר עליהם בעת ירידתם הגדולה מאד בחינת "ואתה עניי ויגע" וכו' כי היו אז עיפים ויגעים בתכלית היגיעה מחמת שהיה בסוף הגלות קדם שובם למקומם, שאז מתגברת הסטרא-אחרא ביותר, בעת שהיא רואה שבקל מהרה ישובו למקומם, בפרט שנתפסו אז באמת בעון הגדול הנ"ל רחמנא לצלן, על-כן הייתה אז עת צרה גדולה ליעקב וכו'.

אף "מרדכי ידע את כל אשר נעשה" (אסתר ד, א), כי הוא ידע כל זאת והאיר בישראל לבל יתיאשו עצמן מן הרחמים. כי זה הוא העקר, בעת שהאדם חס ושלום

לקוטי הַלְכוֹת ערוכי תחומין ד' ארז-חיים תה

נופל באיזה ירידה יהיה איך שיהיה, אפלו אם נכשל חס ושלום אז מאד אף-על-פי-כן אסור לו ליאש עצמו מן הרחמים (עין ברכות ו) וכמו שעשה מרדכי אז וכל ישראל עמו, "ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה" וכו' (אסתר שם) וכן כל ישראל בכל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע וכו' והשם יתברך שמע לקול זעקתם וצעקתם הגדולה על-ידי מרדכי ואז נתהפך הירידה לעליה גדולה ונעשה מזה פורים, וזכו לקבלת התורה מחדש בחינת "קיימו וקבלו".

וכל זה על-ידי מרדכי, פי "מרדכי ידע את כל אשר נעשה", שהיה יודע את כל בחינת הנעשה מתחלה ועד סוף, שהיה יודע ומשיג את הנעשה הגבוה ביותר. כי צריכין לעשות בכל פעם מנשמע נעשה, נמצא שזוכין בכל פעם להתגלות וידיעה חדשה שהוא בחינת נעשה גבוה יותר כנ"ל, וכן מדרגא לדרגא עד תחלת האצילות כמבאר במאמר הנ"ל, "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" עד למעלה מעלה בתכלית המעלה, ומחמת זה היה יכול להאיר גם למטה למטה בתכלית שפלות הירידה, כי זה מובן ומבאר בדברי רבנו במקום אחר (לקוטי-מותב"ן חלק א סימן ל), שכל מה שהצדיק הוא במעלה גדולה ביותר וזוכה להשגה גדולה ביותר, הוא יכול להאיר במדרגה נמוכה ביותר ויותר.

תו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

נמצא בכל פעם שזוכה הצדיק לבחינת נעשה גבוה יותר, דהינו התגלות יותר פנ"ל הוא יכול להאיר למטה למטה ביותר, ובשביל זה נקרא בחינת הנגלה נעשה, כי על-ידי שנגלה מנשמע לנעשה וזכה להשגה יתירה על-ידי-זה הוא יכול להאיר בבחינת עשיה ביותר.

וזהו "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" מתחלה ועד סוף מאין סוף עד אין תכלית, על-פן הוא היה יכול להאיר בישראל אפלו בתכלית ירידתם לבל יתיאשו עצמן מן הרחמים עד שזכו על ידו שיתהפך מהפוך אל הפוך, ותכלית הירידה יהיה תכלית העליה, בחינת "ונהפך הוא" וכו' וזכו אז להשגה גדולה ביותר לקבלת התורה מחדש בחינת "קיימו וקבלו". וזכו לעשות מזה ימי הפורים האלה, דהינו שיהיה נמשך הארה זו בכל דור ודור בכל שנה ושנה, שבכל דור ודור ובכל שנה ושנה יאיר עלינו הארה הגדולה הזאת של בחינת מרדכי שעל-ידי-זה יהיה לנו פח בכל שנה ושנה לצאת מכל הירידות שבכולם ולהפוך כל הירידות לתכלית העליה, בבחינת "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה" וכו'.

כי השם יתברך ברחמיו המרבים חשב מרחוק להטיב אחריתנו, כי השם יתברך צופה ומביט עד סוף כל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תז

הדורות וראה שבהורות הללו בעקבות משיחא בסוף הגלות קדם שנשוב לירושלים ויהיה גאלה נצחית וקדם לזה בנדאי תתגבר הסטרא-אחרא מאד, ותהיה מקדם הירידה גדולה מאד מאד, על-כן הטיב עמנו מקדם, ונתן לנו את ימי הפורים האלה על-ידי מרדכי ואסתר, כדי שיאיר עלינו בכל שנה ושנה בחינת הארה הגדולה והעצומה של מרדכי שהיא הארה גדולה מאד מאד שעל-ידי הארה הגדולה הזאת יכולין להפוך כל הירידות לעליות וכמוכא בכתבים (עין פרי-עץ-חיים שער הפורים פרק ה) שהארה של מרדכי מאיר עד סוף העשייה, והארה זו של פורים אין נמצא בשום זמן וכו'. ואז נתהפכין כל הירידות לעליות כי היא תכלית העליה כנ"ל.

וזה בחינת "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור". 'נזכרים ונעשים' זה בחינת נשמע ונעשה, נזכרים זה בחינת נשמע, כי זכרון תליא בלבא פמוכא (עין לקוטי-מוהר"ן חלק א סימן נד), ותמן תליא שמיעה, כי שמיעה בלבא תליא (תקוני-זהר דף צב.) פמוכא במקום אחר. וזהו "והימים האלה נזכרים ונעשים" כי אז בימים האלה זוכין לקבלת התורה בחינת "קיימו וקבלו" וכו' כנ"ל שהוא בחינת "נזכרים ונעשים" בחינת נשמע ונעשה וכו' כנ"ל. וזהו "בכל דור ודור"

תח לקויטי הגלכות ערוכי תחומין ד' ארזח-חיים

הינו פי זה הדבר נעשה בכל דור ודור בכל עת שצריכין להמשיך השגת התורה מנשמע לנעשה שזהו בעצמו בחינת בכל דור ודור, דהינו מאב לבן מהור לדור שזהו בחינת "מלחמה לה' בעמלק מהור דור" וכו' פנ"ל. ואז בפורים זוכין להשגת נשמע ונעשה שהם אב ובן בחינת דור ודור פנ"ל ואז זוכין שנתהפכין כל הירידות לעליות פנ"ל.

(י) וזהו בחינת כל מיני הצחוק ושחוק שעושין בפורים (עין ברמ"א סוף סימן תרצו), לרמז שאז בימי הפורים האלה, מעלין כל מיני ירידות וקטנות, הכל נתהפך עכשו ונעשה מזה תורה, פי הירידה נתהפך לעליה בבחינת ירידה תכלית העליה פנ"ל.

(יא) פי הצדיק הגדול שיש לו דעת גדול, הוא מוריד עצמו לפעמים בכונה לענייני קטנות ומילי דשטותא, בבחינת 'בטולה של תורה זהו קיומה' (מנחות צט:), וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן עח לקויטי תנגא), וזהו גם כן בחינת ירידה שקדם העליה, שפחמת שרואה שמחו נתיגע ואינו יכול עוד לילך במחו יותר, אזי הוא מכרח להוריד עצמו לענייני קטנות ומילי דשטותא וכיוצא, וכמוכא בזהר הקדוש (חלק ג מז) ברב המנונא סבא דהווי מסדרין קמיה תלת פרגי מילי דשטותא, ואחר-כך על-ידי בחינת ירידה זוכה לתכלית

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תט

העלֵיָהּ, בבחינת ירידה תכלית העלֵיָהּ בחינת בטולה של תורה זהו קיומה, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (עין תמורה יד) על פסוק (תהלים קיט, קכו) "עת לעשות לה' הפרו תורתך".

וזהו "עת לעשות לה'" דיקא בחינת נשמע ונעשה, והנשמע כנגד הנעשה הוא בחינת "תורת ה'" בחינת בטול אל האין סוף וכו', כמבאר במאמר הנ"ל, וזהו "עת לעשות לה'" כשמגיע ה"עת לעשות" בחינת נעשה, "לה'" בחינת נשמע בחינת "תורת ה'" בטול אל האין סוף, ואז "הפרו תורתך", אז צריכין קדם העלֵיָהּ בחינת בטולה של תורה זהו קיומה, בחינת "הפרו תורתך" כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה פי הירידה היא תכלית העלֵיָהּ כנ"ל, וזהו בחינת פורים כנ"ל.

ועל שם זה נקרא פורים, כי אז עושין כל מיני שחוק וקטנות ומילי דשטותא. כי אז זוכין לתכלית העלֵיָהּ להשגה והארה עצומה מאד מאד הארת מרדכי היהודי שהארתו שגבה מאד, ואז נתהפכין כל הירידות וכל הבטולים וכל מילי דשטותא לתכלית העלֵיָהּ כנ"ל. וזה בחינת שם "פורים על-שם הפור" (אסתר ט, כו), לשון "הפרו תורתך", כי השרש של מלת פורים והשרש של מלת הפרו הם שרש אחד, כמבאר למי שיש לו קצת ידיעה בזה. כי עקר ענין פורים הוא בבחינה זו בבחינת

תי לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

יְרִידָה תְּכַלִּית הָעֲלִיָּה. בְּחִינַת (ישעיה ג, ו) "וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יְרִידָה" 'אלו דברי תורה שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם' וכו' (גטין מג.) עיין שם שזוהו בְּחִינַת "עַת לַעֲשׂוֹת לָהּ הִפְרוּ תוֹרְתְךָ" כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת "וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר קַיִם דְּבָרֵי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר" (אֶסְתֵּר שָׁם). וּמֵאֲמַר זֶה בְּחִינַת מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה בְּחִינַת אֶסְתֵּר שֶׁהִיא בְּחִינַת נִסְתָּר בְּחִינַת נִשְׁמַע בְּחִינַת מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם, וְזֶה בְּחִינַת "לְקַחְתָּה מְרֻדְכֵי לוֹ לְבַת", 'אל תקרי לבת אלא לבית' (מגלה יג:) בְּחִינַת בֵּית דְּבָרָאשִׁית שֶׁהוּא מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם שֶׁזוהו בְּחִינַת אֶסְתֵּר כַּנ"ל, וְזוהו "וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר" בְּחִינַת מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם "קַיִם דְּבָרֵי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה", 'קַיִם' זֶה בְּחִינַת עֲמִידָה בְּחִינַת תְּפִלָּה (בְּרֻכּוֹת כו.), וְזוהו "דְּבָרֵי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה" — 'דְּבָרֵי' דִּיקָא בְּחִינַת דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת נִשְׁמַע כַּמְבָאָר בַּמֵּאֲמַר הַנ"ל עֵינן שָׁם הֵיטֵב. וְזוהו "וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר", 'נִכְתָּב' זֶה בְּחִינַת נַעֲשֶׂה כִּי הַסֵּפֶר הַנִּכְתָּב זֶה בְּחִינַת עֲשִׂיָּה כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר, הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם וְכוּ' נַעֲשֶׂה בְּחִינַת נַעֲשֶׂה בְּחִינַת "וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר" וְכוּ' כַּנ"ל, עֵינן הֵיטֵב בַּמֵּאֲמַר הַנ"ל.

(יב) וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה, כִּי הַמְּגִלָּה הוּא גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד כַּמּוּבָא בַּפְּתָבִים (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שַׁעַר הַפּוֹרִים פְּרָק ה, ו), כִּי הִיא בְּבְּחִינַת דְּבָרֵי תוֹרָה הַנ"ל בְּחִינַת "דְּבָרֵי

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תיא

האגרת הזאת" (אסתר ט, כו), כי באמת בהמגילה כתובים רק ב' ג' מצוות שהם משלוח מנות ומתנות לאביונים ושמחה ומשטה וכו', והמגילה בעצמה ארפה מאד שמספרת כל מעשה אחשורוש והמן וושתי וכו' וכו', וכל זה הוא בחינת דברי תורה, כי הספורים של התורה הם גבוהים יותר מהתורה עצמה, דהינו ממצוות התורה בעצמן, כי הם בחינת דברי תורה בחינת נשמע כנ"ל במאמר הנ"ל, וזה בחינת המגילה כנ"ל, ואז אנו זוכין בפורים לקרות את המגילה ועושין מבחינת דברי תורה בחינת נשמע וכו' עושין מזה בחינת נעשה בבחינת "לקיים את ימי הפורים האלה וכו' בזמניהם" בחינת "על כל דברי האגרת הזאת" וכו' בחינת "להיות עושים את שני הימים האלה" וכו'.

(יג) וזהו בחינת "בזמניהם" זמן זמנים טובא, כמו שלמדו רבותינו ז"ל (מגלה ב.) מזה הפסוק שמגילה נקראת בי"א בי"ב וכו', כי יש פמה זמנים לבחינת קריאת המגילה, שהוא בחינת לעשות מהנשמע נעשה, כי כל אחד יש לו נשמע ונעשה לפי בחינתו כנ"ל, ועל-כן בני הפורים שאין להם זה הכח לעשות מהנשמע נעשה בעצמן, וצריך אחר לקרות להן ולהאיר בהם הארה זו, הם צריכין להקדים ליום הפניסה לבא לתוך הכרך שיש שם עשרה בטלנין, והם מקדימין

תיב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארז-חיים

וקורין להם את המגילה אז, כי אף-על-פי שעדין לא הגיע ימי הפורים בעצמו, שהם עקר השגת נעשה ונשמע בחינת "והימים האלה נזכרים ונעשים", אף-על-פי-כן בני הכרך שיש שם עשרה בטלנין שבטלים ועוסקים בתורה וזוכים להשגה גבוהה, על-כן הם יכולים להאיר בבני הכפרים בחינת קריאת המגילה בחינת השגת נשמע ונעשה גם איזה ימים קדם פורים. כי הנעשה של בני הכרך שיש להם קדם פורים הוא אצל בני הכפרים בחינת נשמע בחינת הארת פורים, ועל-כן הם שומעין את המגילה מקדם מבני הכרכים כדי שיהיו פנויים בימי הפורים להספיק מזון ומשתה לבני הכרכים כי עצם הפורים של בחינת בני הכרכים אין בחינת בני הכפרים יכולין להשיג, כי השגת הנשמע שלהם גבוהה ועצום מאד רק צריכין להיות מרובה אליהם בימי הפורים להספיק להם לשמחת פורים, וזהו שאמרו זכרונם לברכה: (מגלה ה.) 'איזהו כרך כל שיש בו עשרה בטלנים', "בטלנים" דיקא, כי הם נקראין בטלנין על-שם שעקר השגתם הוא תמיד מדרגא לדרגא שזה אין זוכין כ-אם על-ידי בחינת 'בטולה של תורה זהו קיומה' בחינת "עת לעשות לה' הפרו תורתך", שזהו בחינת פורים כנ"ל.

ועל-כן נקראים 'בטלנים' והם דיקא יודעים לקרות את

לקויטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תיג

המגילה בזמנה להשיג השגת פורים בזמנו, אבל בבחינת בני הכפרים שאין להם עשרה בטלנין ואין זוכין להשגה זו של בחינת בני הכרכים הנ"ל, הם יכולין להאיר ולקרוא את המגילה להם גם קדם פורים כנ"ל. כי כל אחד ואחד יש לו נשמע ונעשה לפי מדרגתו כנ"ל.

וזה בחינת "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה עיר ועיר", הינו שכל משפחה ומשפחה וכל מדינה ומדינה וכל עיר ועיר כל אחד זוכה לקבל ביום הזה בחינת הארת פורים כל אחד ואחד לפי מדרגתו, כי כל אחד יש לו נעשה ונשמע שהוא בחינת נזכרים ונעשים כפי מדרגתו וכו' כנ"ל.

(יד) וזה בחינת 'מבטלין תלמוד תורה לשמע מקרא מגילה' (שם ג.), הינו כי בחינת פורים הוא בבחינת 'בטולה של תורה זהו קיומה', שנתהפכין כל הירידות והבטולים לבחינת עליה וכו' כנ"ל, וזהו 'מבטלין תלמוד תורה לשמע מקרא מגילה', כי מקרא מגילה הינו הארת פורים נמשך מבחינת 'בטולה של תורה' וכו' כנ"ל בחינת 'מבטלין תלמוד תורה' וכו' כנ"ל.

(טו) וזה בחינת פרשת פרה שקורין אחר פורים (מגלה

תיד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

כט.), כי פּרַשַׁת פָּרָה אָדוּמָה הוא חֲדוּשׁ גָּדוֹל שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה וְהִיא רְחוּקָה" וְכוּ' (ועי' יומא יד.), וְעַל יָדָה דִּיקָא מְטַהְרִין מְטַמְּאֵת מֵת, כִּי עֶקֶר הַחַיִּים הוּא בְּחִינַת נִשְׁמָע וְנַעֲשֶׂה, כִּי נִשְׁמָע בְּחִינַת נִסְתָּר זֶה בְּחִינַת הַנְּשָׂמָה שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגָה, וְנַעֲשֶׂה זֶה בְּחִינַת הַגּוּף, וְכִשְׁזוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ נַעֲשֶׂה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְחַבֵּר הַנְּשָׁמָה עִם הַגּוּף וּמֵאִירָה הַנְּשָׁמָה בְּהַגּוּף, וְזֶה עֶקֶר הַחַיִּים, כִּי עֶקֶר הַחַיִּים הוּא הַדַּעַת בְּבְחִינַת "וְהַחֲכָמָה תַּחֲיָה" וְכוּ' (שם) דְּהֵינּוּ לְדַעַת וְלְהַשִּׁיג מֵה שְׁהִיָּה נִסְתָּר מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה כַּנ"ל.

וְאֵלּוּ לֹא חָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיוּ יְכוּלִים לְחַיּוֹת לְעוֹלָם, דְּהֵינּוּ לְזָכוֹת לְהַשִּׁיג אֶת תְּכֵלֶת בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה וְנַעֲשֶׂה הַגְּבוּהָ בְּיֹתֵר בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, כִּי הָיוּ הוֹלְכִים מִדְּרָגָא לְדְרָגָא עַד שֶׁהָיוּ נִכְלָלִים בְּאֵין סוּף בְּבְחִינַת תּוֹרַת הַשֵּׁם וּתְפִלַּת הַשֵּׁם שֶׁהֵם בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע שֵׁשׁ שָׁם בְּעוֹדוֹ בְּגוּף בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, כב) "וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם", אֲךָ עַל-יְדֵי חָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן אִי-אֶפְשָׁר לְבֹא אֶל הַתְּכֵלֶת דְּהֵינּוּ אֶל הַנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע הַנ"ל כִּי אִם עַל-יְדֵי מִיתָה שֶׁנִּסְתַּלַּק עַל יָדָה הַנֶּפֶשׁ מִן הַגּוּף, וְאִזּוֹכִין אַחֲרֵי-כֵן עַל-יְדֵי-זֶה לְתַחֲיַת הַמֵּתִים וְאִזּוֹכִי לְעֶקֶר הַתְּכֵלֶת לְבְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע שֶׁלֹּא הָיָה יְכוּל לְהַשִּׁיג

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תטו

בְּחֵייו בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיה לַה, י') "וְשִׁמַּחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים"
שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (שַׁבָּת פ.ח.) שְׁעֵתִיד
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַחֲזִירָה לָנוּ לְעֵתִיד.

כִּי הִנְעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע שֶׁהֵם בְּחֵינַת שְׁמַחַת עוֹלָם הֵם עָקֵר
שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, וּמְכָרָח כָּל אֶחָד לְהַסְתַּלַּק
וְלָשׁוּב אֶל הָעֶפֶר קִדָּם שְׁיִזְכָּה לְמָה שְׁיִזְכָּה, וְהַמִּיתָה
וְהַהֲסַתְּלָקוֹת זֶה בְּחֵינַת יְרִידָה תְּכָלִית הָעֲלִיָּה, כִּי בְּיָדֵי
אֵין יְרִידָה כְּמוֹ הַמִּיתָה שְׁשָׁב אֶל הָעֶפֶר מִמֶּשׁ, וְהַנֶּפֶשׁ
מִסְתַּלְּקָת וְנִשְׁאָר בְּלֹא חַיּוֹת רַק קִיסֵטָא דְחַיּוֹתָא, שֶׁהוּא
מְעַט דְּמְעַט אֲבָל עָקֵר הַחַיּוֹת נִסְתַּלַּק וְנִעֲשֶׂה חֲפָשִׁי מְכָל
הַמְצוּוֹת, נִמְצָא שֶׁהוּא יְרִידָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאִזּוּ בְּאַמַּת
הוּא מְטַמָּא כָּל הַטְּמָאוֹת וְכוּ', אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן
הַמִּיתָה טוֹב מְאֹד כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה
(בְּרֵאשִׁית רַבָּה ט, ה), כִּי הִיא בְּבַחֲיִנַת יְרִידָה תְּכָלִית הָעֲלִיָּה,
כִּי דִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה שְׁשָׁב אֶל הָעֶפֶר שֶׁהִיא תְּכָלִית
הַיְרִידָה עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְתְּכָלִית הָעֲלִיָּה אַחֲרֵ-כֵן לָשׁוּב
וְלָקוּם לְתַחֲיִית הַמֵּתִים וְלְזָכוֹת אַחֲרֵ-כֵן לְשִׁמַּחַת עוֹלָם
בְּחֵינַת הַנְּשִׁמַּע וְנִעֲשֶׂה, שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְזָכוֹת מִקִּדָּם
כַּנִּ"ל.

וְעַל-כֵּן אֵי-אֶפְשָׁר לְהַטְהֵר מִטְּמָאָת מֵת כִּי אִם עַל-יְדֵי
בְּחֵינַת פְּרָה אֲדוּמָה שֶׁהוּא חֻקַּת הַתּוֹרָה שְׁאֵי-
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגָה בְּשׁוּם אֶפֶן וְהִיא בְּחֵינַת נִשְׁמַע הַגְּבוּהָ

תטז לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

מאד בחינת נסתר הגבוה ביותר, שאפלו שלמה המלך עליו השלום לא השיג זאת, כמו שכתוב: "אמרתי אחקמה" וכו', ודיקא על-ידי בחינה זו שהיא תורה גבוהה מאד בחינת נשמע הגבוה ביותר על-ידי-זה ודיקא יכולין להטהר מטמאת מת מתכלית הירידה, כי כל מה שהירידה היא גדולה ביותר צריך להמשיך נשמע גבוה ביותר, שמחמת גדלת וגבהות השגת הנשמע על-ידי-זה יכולין להאיר למטה יותר, ועל-כן ודיקא על-ידי בחינת פרה אדומה שהוא דבר נעלם מאד מאד על-ידי-זה ודיקא יכולין להטהר מטמאת מת שהוא תכלית הירידה וכו' פנ"ל.

ועל-כן כל מעשי פרה מחוץ למחנה, והיא מטמאה כל העוסקין בה, כי פרה אדומה היא חדוש נפלא כזה ונמשך ממקום גבוה כל-כף עד שיכול להאיר בתכלית תכלית העשיה אפלו מחוץ למחנה, ועל-כן היא מטמאה טהורים ומטהר טמאים, כי כל העוסקים בפרה הם טמאים עד הערב מחמת שהם מורידים עצמם לירידה כזו לבחינת חוץ למחנה להוציא ולטהר את כל אלו שנפלו ונטמאו בטמאת מת.

(טז) וזה בחינת 'לא הנה דוד ראוי לאותה מעשה כי אם להורות תשובה' (עבודה-גרה ד:) שהיא בחינת ירידה תכלית העליה כמו שכתוב במאמר הנ"ל. וזה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תיז

בְּחִינַת 'וְאָנִי יָדֵי מְלוּכָלוֹת בְּדָם בְּשִׁפְיָר וּבְשִׁלְיָא כְּדֵי לְטַהַר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ' (בְּרֵכוֹת ד.), כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַע זֹאת מִפִּי רַבֵּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהַר"ן נִסְיַעְתּוֹ לְנֶאֱוָרִיטְשׁ אוֹת ד') שֶׁאָמַר זֹאת עַל עֲצָמוֹ, עַל שֶׁהִיא עוֹסֵק תָּמִיד לְהוֹצִיא בְּנֵי אָדָם מִיְרֵדָה גְּדוּלָה לְהַגְבִּיחָם וּלְקַרְבָּם לַהֲשִׁיב יְתֵבְרָךְ. נִמְצָא שֶׁהַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּחִינַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, יֵשׁ לוֹ אִיזָה יְרֵדָה לְפַעֲמִים כְּדֵי לְהַרִים וּלְהַגְבִּיחַ וּלְטַהַר אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָחָם שְׁבַשְׁמִים, וְאִזּוֹ בְּשַׁעַת יְרֵדָתוֹ שִׁיּוֹרֵד לְמַקּוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, הוּא בְּחִינַת 'יָדֵי מְלוּכָלוֹת בְּדָם' וְכו'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁפָּרַח אֲדוּמָה מִטְּמָאָה כָּל הָעוֹסְקִין בָּהּ, מִחֲמַת שֶׁעֲבוּדָתָהּ מִחוּץ לְמַחֲנֶה וְכו' כַּנ"ל אֲבָל הַטְּמָאָה וְהַלְכָלוֹף הַנ"ל הוּא רַק לְפִי שַׁעָה כִּי אֵינוּ טָמֵא כִּי אִם עַד הָעָרֵב, אֲבָל עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְגַבִּיחַ וּמְטַהַר אֶת הַטְּמָאִים שְׁבִי-יִשְׂרָאֵל מִבְּחִינַת טְמָאָה גְּדוּלָה שֶׁהִיא בְּחִינַת טְמָאָת מֵת. וְזֶהוּ בְּחִינַת שֶׁפָּרַח אֲדוּמָה מִטְּמָאָה טְהוּרִים וּמְטַהַר טְמָאִים בְּחִינַת 'יָדֵי מְלוּכָלוֹת בְּדָם וְכו' כְּדֵי לְטַהַר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ' שֶׁהֵם כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָחָם שְׁבַשְׁמִים כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן קוֹרִין פְּרָשַׁת פָּרָה תִּיכַף אַחַר פּוֹרִים כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת פּוֹרִים כַּנ"ל.

(יז) וְזֶה בְּחִינַת 'מִבְּטָלִין תִּלְמוּד תּוֹרָה לְמַקְרָא מְגִילָה וּלְהוֹצֵאת הַמַּת וּלְהַכְנִסַת כְּלָה', כִּי הַכָּל אֶחָד,

תיח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

כי מקרא מגילה זה בחינת השגת נשמע ונעשה שזהו בחינת פורים פנ"ל, ולזה צריכין בחינת (מנחות ט:): 'בטולה של תורה זהו קיומה' בחינת מבטלין תלמוד תורה וכו' פנ"ל, וזהו 'ולהוצאת המת', כי הבטול הוא בשביל הוצאת המת כדי להכניע סטרא דמותא, כי על-ידי שהצדיק מוריד עצמו למקומות הנמוכים על-ידי-זה הוא מעלה משם את שנפלו לשם ועל-ידי-זה הוא מכניע סטרא דמותא ואז הירידה תכלית העליה, ואז הוא מטהר אשה לבעלה על-ידי-זה בבחינת 'ואני ידי מלוכלכות וכו'.

וזהו 'להוצאת המת ולהכנסת פלה', הינו לטהר אשה לבעלה וכו' פנ"ל שלכל זה מבטלין תלמוד תורה בחינת 'בטולה של תורה זהו קיומה' בחינת 'ירידה תכלית העליה' בחינת "עת לעשות לה' הפרו תורתך" (תהלים קיט, קכו) ופרש רש"י 'מה יעשו אלו שהפרו תורתך כשרוצין לעשות תשובה עין שם. כי אלו שהפרו תורתך ועברו על מה שעברו עקר תקונם על-ידי הצדיק המקיים "עת לעשות לה' הפרו תורתך" דהינו שמבטל עצמו ומוריד עצמו למקומם בבחינת 'בטולה של תורה זהו קיומה', וזוכה להשיג נשמע ונעשה גבוה יותר ואז נתהפך הירידה לתכלית העליה ואז נעשה מעוונות ישראל תורה בבחינת (ירמיה נ, כ) "ביום ההוא יבקש עון

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תיט

ישראל ואינו, ובזה מגביה אותם לשרשם וכו' פנ"ל.

(יח) וזה בחינת "משלוח מנות איש לרעהו" (אסתר ט, כב),
כי כל אחד יש לו נשמע ונעשה לפי מדרגתו,
וצריך כל אחד להאיר מבחינת הנשמע ונעשה שלו
לחברו, וזהו בחינת משלוח מנות, כי מהארת נשמע
ונעשה שהוא השגת התורה מזה נמשך האכילה
דקדשה שהיא בחינת סעודת שבת בחינת "אכלו
מעדנים וכו' כי חדות ה' היא מעזכם" פנ"ל, וזה בחינת
"ותורתך בתוך מעי" (תהלים מ, ט) בחינת (משלי ט, ה) "לכו
לחמו בלחמי ושתו", כי האכילה היא בחינת תורה (עין
זהו חלק ג לג:), כי על-ידי התורה שמקבלין בחינת נעשה
ונשמע, על-ידי-זה יכולין לאכל בקדשה, כי האכילה
מחברת הנשמה והגוף, ועל-כן על ידי הנשמע ונעשה
שעל-ידי-זה זוכין לעזות דקדשה ואז יכולה הנשמה
להאיר בגוף, על-כן אז יכולין לאכל בקדשה, דהינו
שיתחבר הנשמה והגוף על-ידי האכילה ותאיר הנשמה
בהגוף שזה עקר החיים וכו' פנ"ל, וזה בחינת סעודת
שבת וכו' פנ"ל.

וזה בחינת סעודת פורים בחינת "שמחה ומשחה ויום
טוב", כי אז זוכין לשמחה בחינת "כי חדות ה'
היא מעזכם" פנ"ל, ואז האכילה בקדשה בחינת "אכלו
משמנים ושתו ממתקים כי חדות ה' היא" וכו' פנ"ל.

תכ לקויטי הלקכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

נמצא שבתוך האכילה דקדשה שהוא בחינת סעודת פורים, מאיר בה בחינת הארת התורה בחינת נעשה ונשמע בחינת "ותורתך בתוך מעי" כנ"ל, וזה בחינת "משלוח מנות איש לרעהו", כי כל אחד יש לו נעשה ונשמע כפי מדרגתו, ועל-כן כל אחד שולח מהארה שלו לחברו, כי כל אחד צריך להאיר בתוכו מהארתו והשגתו. וזהו "אכלו מעדנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו וכו' כי חדות ה' היא מעזכם", כי כשזוכין לבחינת חדות השם וכו' הינו בחינת נעשה ונשמע וכו' וזה מאיר בתוך האכילה, וזה בחינת פורים שאז צריכין לשלוח מנות להאיר כל אחד בתוכו וכו' כנ"ל.

וזהו בחינת "מתנות לאביונים" (אסתר ט, כב), כי שפע העשירות דקדשה זה בחינת עזות דקדשה, בחינת "עשיר יענה עזות" בחינת (קהלת י, יט) "הכסף יענה את הכל", 'יענה' זה בחינת קולות, שהוא בחינת עזות וצריך לרחם על העני, וזה בחינת מה שכתוב במאמר הנ"ל שצריכין לרחם על בשר הגוף, כי גוף ונפש הם בחינת עשיר ועני, וכל המרחם על הבריות מרחמין עליו וכו' (שבת קנא:) הינו כמו שהוא מרחם על העני וממשיך לו שפע ופרנסה שהוא בבחינת עזות דקדשה שממשם נמשך הפרנסה בבחינת גבורות גשמים, כמו כן

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תכא

מרחמים עליו ונותנין לו דעת שיוכל לרחם על בשר גופו להאיר בו מכל הארות והשגות בחינת (ישעיה נח, ז) "ומבשרך אל תתעלם", שזהו ממש בחינת צדקה לעני. ועל-כן בפורים שזוכין לשמחת עולם וכו' בחינת "חדות ה' היא מעוזכם", צריך להאיר הארה זו אל הגוף שגם הגוף ידע מזה, וזה בחינת מתנות לאביונים שמאירין בחינת שפע הממון שהוא בחינת עזות דקדושה פנ"ל אל העני, כי השפע העשירות בעצמו נמשך מהשגת התורה, שמשם כל ההשפעות וממשיך הארה זו אל העני. וכמו כן נמשך הארת התורה בחינת עזות דקדושה מהנשמה אל הגוף, שהנשמה תרחם על הגוף לגלות לו מכל הארות והשגות שהיא משגת שהגוף גם כן ידע מהם, כמבאר במאמר הנ"ל.

(יט) וזה בחינת 'חייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור הקמן לברוך מרדכי' (מגלה ז:), כי אז נתהפך הירידה לתכלית העליה, וזוכין לבחינת שמחת עולם, שהוא בחינת נעשה ונשמע שהוא בחינת השגה שלעתיד לבא שאז יהיה כלו תשובה, ואז יהיה נעשין מעוונות ישראל תורה וכו' פנ"ל. וזה בחינת 'עד דלא ידע בין ארור הקמן שהוא בחינת כל העוונות שנמשכין מזהמת הנפש בחינת "ארור אתה" וכו' ל'ברוך מרדכי', כי גם העוונות נעשים פזכיות (עי' יומא פו) ונעשה מהם

תכב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

תורה על-ידי התשובה בחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" כנ"ל.

(כ) וזה בחינת "מרדכי" — 'מרי דכיא' (עין תרגום של 'מר דרור' שמות ל, כג. וחסין קלט:), בחינת ריח הטוב של שמן המשחה שעל ידו נתקדשו כל כלי המשכן ונכנסו מחל אל הקדש, שהם בחינת תקון חטא העגל (עין שמות רבה מח, נא) שכולל כל החטאים. נמצא שעל-ידי מרדכי שהוא בחינת "מר דרור" ראש הבשמים של שמן המשחה על-ידו נכנסין מחל אל הקדש ונמתק ונתתקן כל החטאים שהם בחינת חטא העגל ונתהפך ונעשה מזה בחינת משכן אשר משם תצא תורה כנ"ל, כמו שכתוב: (שמות כה, כב) "ונועדתי לך שם ודברתי אתך וכו', וזה בחינת פורים שהוא בחינת הארת מרדכי וכו' כנ"ל בחינת "ההודאים נתנו ריח" (שיר-השירים ז, ועין שיר-השירים רבה שם) 'שני ההודאים' אפלו "ההוד תאנים רעות אשר לא תאכלנה מרע" (ירמיה כד, ב) גם הם נתנו ריח הטוב על-ידי בחינת מרדכי שהוא בחינת ריח הטוב בחינת בשמים ראש מור דרור וכו' כנ"ל.

(כא) ואזי נתתקנין שני החותמות, חותם הידין וחותם הרגלין כנ"ל, ועל-כן אחר-כך נמסר החותם למרדכי "ונחתום בטבעת המלך" (אסתר ח, ח) למחות זכר עמלק, שזהו בחינת חותם דקדשה שמכניע דם נדות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים תכג

שהוא בחינת עמלק וזהמת הנחש כנ"ל, ועל-כן בשעת הגזרה, נאמר: (שם ד, ד) "ותתחלחל המלכה מאד" — 'שפרסה נדה', כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה טו.), הינו כנ"ל שפחמת שהתגבר אז חותם הקן שהוא בחינת פגם חותם הקדשה, ואז נעשה חס ושלום מהחותם נדת כנ"ל, אבל אחר-כך זכו לתקן חותם הקדשה על-ידי מרדכי ואסתר, ואז נמסר טבעת המלך בחינת חותם הקדשה ליד מרדכי, ויחתם בטבעת המלך למחות הקן עמלק וכו' כנ"ל, כי מרדכי ואסתר הם בחינת ידין ורגלין כמבאר במקום אחר (סימן י) בחינת חותם בתוך חותם, וזה בחינת "ידי נטפו מור ואצבעתי מור עבר על כפות המנעול" (שיר-השירים ה, ה), זה בחינת מרדכי מור דרור, שהוא חותם הידין בחינת ידי נוטפות מור וכו' וזהו "על כפות המנעול", לשון חותם בחינת "גן נעול מעין חתום" (שם ד, יב).

(כב) ועל-כן פרכים המקפות חומה מימות יהושע בן נון קוראין בט"ו (מגלה ב.), כי בשושן ששם היה מרדכי ואסתר בעצמם ושם היה עקר הגנס, שם זוכין להארת פורים בתכלית השלמות ביותר מכל העולם, הינו כי שם זוכין לבחינת נעשה ונשמע הגבוה ביותר, כי שם מאיר ביותר הארת מרדכי ואסתר, ועל-כן הם עושין פורים בט"ו, כי בי"ד שהוא אצלנו פורים הם

תכד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ד' ארח-חיים

לוחמין אז עדין מלחמת עמלק והארת והשגת פורים
שלהם הוא אחר-כך בט"ו, כי זוכין לנעשה ונשמע
גבוה יותר בט"ו בשלמות מלוי הלבנה. ועל-כן פרכין
המקפין חומה מימות יהושע נתנו להם כבוד לקרות גם
כן בט"ו כמו שושן כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

פי מקפות חומה מימות יהושע, זה בחינת שנמשך
להם הארת החותם שהוא בחינת חומת, פי 'חומת'
אותיות 'חותם', כמובא (עץ-חיים חלק ב שער הירח פרק ג), וזה
נמשך מימות יהושע, שהוא היה הראשון שכבש
ארץ-ישראל ולחם מלחמת עמלק, כמו שכתוב: (שמות
יז, ט) "צא הלחם בעמלק", כמובא במקום אחר
שיהושע הוא מיחד לזה לחם מלחמת עמלק, ועל-כן
על ידו נמשך בחינת חומה שהוא בחינת חותם, שזה
נעשה על-ידי שמכניעין עזות דסטרא-אחרא שהוא
עמלק שהיה עז פנים ביותר, משל לאמבטי וכו' קפץ
בן בליעל אחד לתוכה וכו' (פנחומא תצא ט פסיקתא-זוטא שם
כה, יח) שהוא היה העז פנים ביותר, להזדוג לישראל אז,
פי עמלק הוא זהמת הנחש שהוא בחינת עזות דסטרא-
אחרא כמובא במקום אחר, ועל-ידי שמכניעין את
עמלק מכניעין עזות דסטרא-אחרא וזוכין לעזות
דקדשה ועל-ידי-זה נתפקן החותם דקדשה שהוא
בחינת חומת וכו' כנ"ל, וכל זה נמשך מבחינת חדות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תכה

השם היא מעוזכם בחינת נעשה ונשמע וכו' כנ"ל.
ועל-כן פרכין המקפין חומה מימות יהושע זוכין
להשגת פורים בשלמות העליון, והינו בחינת נעשה
ונשמע הגבוה יותר, ועל-כן קורין בט"ו כמו שושן
ששם זוכין להשגת נשמע ונעשה גבוה יותר וכו' כנ"ל.

הלכה ה

ובו יתבאר ענין שבועות.

על פי התורה תקעו אמונה בלקוטי תנינא סימן ה עין
שם היטב כל התורה.

והכלל לענינו, שהעקר הוא האמונה, וצריך כל אחד
לחפש ולחזק את עצמו באמונה וכו', והתקון
להעלות האמונה מנפילתה הוא שצריכין לחתור
ולמצוא המים שמשם גדלה האמונה, ואלו המים הם
בחינת עצות שמהם גדלה האמונה, בבחינת (ישעיה כה,
א) "אודה שמך פי עשית פלא עצות מרחק אמונה
אמן", שעל-ידי העצות גדלה האמונה, ועצות הם
בחינת עמק הלב, הינו פשנתקלקל ונופל האמונה וכו'
אזי צריכין לצעק מן הלב לבד, בבחינת (איכה ב, יח) "צעק
לבם אל ה' וכו', "ממעמקים קראתיך ה'" (תהלים קל, א)
מעומקא דלבא, ועומק הלב זה בחינת עצות בבחינת

תכו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

"מים עמקים עצה בלב איש" וכו' (משלי כ. ד), ועל-ידי העצות שנתגלין בעולם על-ידי-זה גדלה האמונה וכו' ואזי חוזר ונתתקן כל הנ"ל וכו', כי העצות הם בחינת פלא וכו' ולדלות ולגלות המים הנ"ל דהינו העצות לזה צריכין "איש תבונות" וכו' (שם), ואיש תבונות הוא מי שיש לו נשמה וכו', וצריך לצחצח ולזכך הנשמה, וזה נעשה על-ידי שממשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים וכו', והכלל כי על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים דהינו לתוך גופים על-ידי-זה נכפל ונתרבה פרנסתו, כי כשממשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים דהינו לתוך גופים, זה בחינת בריאה, פי נעשה עתה בריאה חדשה על-ידי חבור רוחניות אלקות עם הגוף והצמצום שזה עקר הבריאה וכו', ועל-ידי-זה נמשך פרנסה וכו' כמבאר שם עין שם, ועל-ידי הפרנסה הוא מצחצח נפשו, כי אכילת הצדיק הוא רק בשביל הנשמה, כמו שכתוב: (שם יג, כה) "צדיק אכל לשבע נפשו", ושביעת הנפש זה בחינת הצחצוח שמצחצח נשמתו על-ידי אכילתו בבחינת (ישעיה נח, יא) "והשביע בצחצחות נפשך", ואזי כשמצחצח נשמתו אזי הוא איש תבונות בבחינת "ונשמת שדי תבינם", ועל-ידי-זה נתגלין העצות כנ"ל ומשם גדלה האמונה כנ"ל עין שם כל זה היטב, ועל-ידי שמעלין האמונה הנפולה על-ידי-זה נעשין גרים וכו', והגרים קשין לישראל כספחת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תכז

וכו' (קדושין ע:), כי הגרים מכניסין גאווה בישראל, שעל-ידי-זה נוטלין חרב הגאווה מנהיגי הדור שמתנאים על הדור בחנם וכו', ועל-ידי-זה הם מגבירים תאוות נאוף בעולם וכו', ולהנצל מזה הוא על-ידי מנהיגי הדור וכו', כי יש "מגיני ארץ" (תהלים מז, י) שהם מכניעין חותם דסטרא-אחרא בחינת. "החתים בשרו", והם מעלין מבחינת "החתים בשרו" לבחינת חותם דקדושה בחינת תפלין התנוצצות המחין וכו' וכו' עין שם כל זה היטב היטב.

(א) וזה בחינת שבועות בחינת מתן תורה, כי עקר קבלת התורה והמצוות הוא האמונה שהוא יסוד כל התורה והמצוות כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה", וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מכות כד.): 'בא חבקוק והעמידן על אחת (תבקיב ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיה", ועל-פן תחלת דבר השם שדבר עם ישראל הוא (שמות כ, ב) "אנכי ה' אלקיך" וכו' שהיא עקר האמונה (רמב"ם ריש ספר המצוות) להאמין בהשם יתברך ולבטל אמונות כוזביות בחינת "לא יהיה לך אלהים אחרים לא תעשה לך פסל" וכו' (שם), כי זהו עקר ההתחלה והתכלית והיסוד והעקר של כל התורה כלה, כי העקר הוא האמונה פנ"ל, להעלות האמונה צריכין לחתר הפנים שמהם גדלה האמונה שהם בחינת

תכח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

עצות וכו' פנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת תְּרִי"ג עֵטִין דְּאוּרִיָּתָא (וְהוּא חֵלֶק ב פב:) שֶׁהוּא
כָּלְלִיּוֹת הַתּוֹרָה שְׁכָלוּלִין בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת
שֶׁמְקַבְּלִין בְּשָׁבוּעוֹת, כִּי כָּלְלִיּוֹת הַתּוֹרָה נִקְרְאת עֶצָה,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (מְשָׁלִי ח, יד) "לִי עֶצָה וְתוֹשָׁיָה אָנִי בִּינָה"
וְכוּ', בְּחִינַת תְּרִי"ג עֵטִין דְּאוּרִיָּתָא, כִּי עֶקֶר כָּל מְצוּוֹת
הַתּוֹרָה הֵם בְּחִינַת עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת "מִים
עֲמוּקִים עֶצָה" וְכוּ', שֶׁעַל יָדָם גְּדֻלָּה הָאֱמוּנָה, כִּי עֶקֶר
תְּכֵלִית הַתּוֹרָה הוּא הָאֱמוּנָה לְגִלּוֹת אֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
בְּעוֹלָם, "לְמַעַן יֵדַע כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים"
וְכוּ' וְכוּ' ל. וְעַל-כֵּן נִתֵּן לָנוּ תְּרִי"ג עֵטִין דְּאוּרִיָּתָא שֶׁהֵם
תְּרִי"ג מְצוּוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ עֲצוֹת, כִּי עַל-יְדֵי הָעֲצוֹת גְּדֻלָּה
הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל פְּנ"ל.

(כ) נִמְצָא שְׁצָרִיכִין בְּשָׁבוּעוֹת לַחֲתוּר וּלְגִלּוֹת הַמִּים
עֲמוּקִים שֶׁהֵם הָעֲצוֹת בְּחִינַת כָּלְלִיּוֹת הַתּוֹרָה
תְּרִי"ג עֵטִין כְּדֵי לְגִלּוֹת הָאֱמוּנָה פְּנ"ל, וְלִזְזָה צָרִיכִין אִישׁ
תְּבוּנוֹת שֶׁמְצַחֵצַח נִשְׁמָתוֹ עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת רוּחַ הַקְּדוּשָׁה
אֱלֹקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ פְּרִנְסָה וְכוּ'
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצַחֵצַח נִשְׁמָתוֹ שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין לַחֲתוּר
הַמִּים הַנ"ל שֶׁמֵּהֵם גְּדֻלָּה הָאֱמוּנָה פְּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת עֶמֶר שְׁעוּרִים וּסְפִירַת הָעֶמֶר, שֶׁהוּא הַכְּנָה
לְשָׁבוּעוֹת כְּדֵי לְצַאת מִטְּמֵאָת מְצָרִים לְזִכּוֹת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תכט

לקבלת התורה בשבועות, כי עקר טמאת וזהמת מצרים הם הכפירות ואמונות כוזביות של מצרים ופרעה, שזה עקר הטמאה והזהמה בחינת זהמת הנחש. כי מצרים היתה מלאה גלולים ועבודה-זרה, וכמו שאמר פרעה (שמות ה, ב) "מי ה' וכו' לא ידעתי את ה' וכו', ועקר יציאת מצרים וקבלת התורה אז בדורו של משה שהיה אז יציאת מצרים וכו' ממש, וכן בכל דור ודור שנמשך על ישראל בחינת הארה זאת בכל שנה ושנה בפסח ושבועות, העקר הוא מה שיוצאין מטמאת מצרים, דהינו שיוצאין מכפירות ואמונות כוזביות שנמשכין מזהמת הנחש, שנמשך על-ידי חטא אדם הראשון, שבשביל זה היה עקר גלות מצרים, כדי לכלות הזהמה הזאת ולזכות לצאת משם, דהינו לצאת מכפירות ואמונות כוזביות ולזכות לאמונה הקדושה בהשם יתברך, שזה עקר הקדשה עקר קבלת התורה בשבועות כנ"ל.

ומחמת שצריכין אז להעלות אמונה הנפולה שנפלה על-ידי חטא אדם הראשון וכן על-ידי החטאים שבכל דור ודור שזה עקר גלות מצרים וכל הגליות, כי כל הגליות עקרם באים רק בשביל פגם האמונה (עין זהר חלק ב', קעה, חלק ג', סט), כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים, וכמו שדרשו רבותינו זכרונם

תל לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

לְבָרְכָהּ: (עי' שפת קיט:) 'לא גלו ישראל אלא על ידי שפסקו מהם אנשי אמונה', על-פן אז בפסח ושבועות צריכין לצאת מגלות מצרים שכולל כל הגליות (כמבאר בדברי רבותינו ז"ל) (עי' בראשית ופה טז, ד), דהינו שצריכין להכניע ולבטל הפפירות והאמונות כוזביות שהם עקר כל הגלות ולהעלות האמונה מנפילתה, על-פן צריכין אז כל התקונים המבארים בהתורה הנ"ל, דהינו שצריכין לחתור המים שהם העצות, שמהם גדלה האמונה שזה נעשה על-ידי האיש תבונות שמצחצח נשמתו על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים וכו' כנ"ל, וזה בחינת עמר שעורים וספירת העמר שהם הכנה לשבועות שהוא קבלת התורה, שעקרה היא התגלות האמונה, כמו שכתוב: "כל מצוותיך אמונה" כנ"ל.

(ג) פי עקר היא האמונה, שזהו בחינת מצות קריאת שמע, שאנו מחיבים ליחד שמו יתברך פעמים בכל יום לקבל עלינו האמונה הקדושה להאמין בהשם יתברך באמת ובלב שלם, כמו שאנו אומרים: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד", נמצא, שעקר כלל התורה הוא בחינת מצות קריאת שמע, שהוא האמונה שהוא עקר הכל כנ"ל.

ואיתא בפרי-עץ-חיים בשער הקריאת-שמע, והכלל היוצא משם: פי עקר פונת קריאת שמע פדי

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תלא

ליחד יחוד עליון כדי להמשיך מחין משם כדי להוליד נשמות, אך אי-אפשר ליחד יחוד העליון שהוא יחוד חכמה-ובינה, כי אם על-ידי העלאת מין-נוקבין, אבל אי אפשר להעלות מין-נוקבין כי אם בשמקבלין המחין הארה מיחוד העליון, כדי שיהיו ראויים להעלות מין-נוקבין, ואם כן לכאורה קשה איך יצויר זה? כי מאחר שזה תלוי בזה שאי אפשר ליחד כי אם על-ידי העלאת מין-נוקבין, ואי-אפשר להעלות מין-נוקבין כי אם על-ידי היחוד, אם כן מהיכן ההתחלה? אך הענין, דע! כי הלא בזווגים יש למעלה באבא-ואמא בחינה האחת להחיות העולמות ולקיים קיום הכרחו וזווג זה תדירי ואינו נפסק לעולם, כי אם יתבטל רגע אחד יתבטלו כל העולמות, זווג שני לתת מחין לזכר-וינקבה, כדי להוליד נשמות בעולם, שהוא פנימיות העולמות כנודע, וזה הזווג אינו תדיר וכו', עין שם בשער הקריאת שמע בפרק ה' ובשאר הפרקים, והכלל שיש זווג החיצון שאינו צריך לעליות מין-נוקבין על-ידי מעשינו הטובים, כי מעצמו נעשה כי הוא זווג תדיר דלא פסיק לעלמין לצורך קיום העולמות, ומזה הזווג אנו ממשיכין בשעת קריאת שמע באמירת שמע ישראל הארה למחין, כדי שיוכלו לעלות בסוד העלאת מין-נוקבין, ואחר-כך עולין בסוד מין-נוקבין על-ידי מסירת נפש על קדוש-השם, ואז מיחדין יחוד העליון בבחינת

תלב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

זווג פנימי לצורך המשכת הנשמות, ועל-ידי-זה נמשכין מחיזן גמורים בשעת קריאת שמע ותפלה, ועל-ידי-זה מתיחדים להוליד נשמות וכו' עין שם בכונות שמבאר כל זה היטב.

והנה אף-על-פי שאין לנו עסק בנסתרות להבין סוד כונות האר"י ז"ל לתכליתו, אף-על-פי-כן כל אשר תמצא ידונו להבין מהם רמזים ועצות לעבודת השם יתברך, על-פי דרכי ההקדמות שחתר וגלה לנו רבנו ז"ל הקדוש והנורא ז"ל, מה טוב ומה נעים, פי כבר הודיע ורמז לנו רבנו ז"ל שכל כתבי האר"י ז"ל כלולים בתורתו, ומי שיש לו לב להבין באמת יוכל לזכות לפרש כל כתבי האר"י באר היטב על-פי דברי תורתו הקדושה כמבאר מזה במקום אחר (עין בחיי מוהר"ן מעלת תורתו וספריו סימן כג, כד, כו).

(ד) ועתה נבוא לבאר בחסדו הגדול ובישועתו הנוראה והנפלאה. והכלל, כי עקר הוא האמונה פנ"ל, וכל התורה תלויה באמונה פנ"ל, ומאחר שכל התורה והמצוות תלויות באמונה בודאי בהכרח שיהיה לאדם בחירה על זה, פי זה ידוע שעקר התורה נתנה בזה העולם דוקא לבני אדם מחמת שהם בעלי בחירה, ומחמת שעקר התורה הוא האמונה, אם כן בודאי ההכרח שיש לאדם בחירה על אמונה, ועקר הבחירה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תלג

על אמונה נמשך מבחינת פגנות האר"י הנ"ל, כי מבחינת יחוד העליון שאינו נפסק לעולם, נמשך חיות תדיר לכל העולמות בשביל קיום העולמות, ועקר החיות וקיום העולמות הוא האמונה, כמו שכתוב: "וכל מעשהו באמונה", ועל-כן החיות הנמשך תמיד מלמעלה בלי הפסק בשביל קיום העולמות, זה בחינת הארת האמונה שנמשך הארה משכליים עליונים מחכמה-ובינה על-אין, שעל-ידי הארה הזאת נמשך כח בלב האדם להאמין בהשם יתברך כי אמונה הוא בחינת מלכות פידוע (זהר חלק ג טז, רל), ובחינת מלכות אמונה שרשה בשכל העליון בחכמה עלאה (שם רמח), כמו שכתוב: (משלי ג, יט) "ה' בחכמה יסד ארץ", וארץ היא בחינת אמונה, כמו שכתוב: (תהלים לו, ג) "שכן ארץ ורעה אמונה" וכמוכא (זהר חלק ג קי:), וזה בחינת "לך אמר לבי בקשו פני" וכו' (תהלים כז, ח) שהלב של האדם אומר לו לבקש פניו יתברך, וזה בחינת התעוררות העליון שנמשך מבחינה הנ"ל מבחינת חיות הנמשך לקיום העולמות שמשם נמשך הארה והתעוררות בלב האדם, שמודיע ומאיר בלבו התנוצצות אלקותו יתברך, שבא על לב האדם הבנה והפרה להבין האמת שיש יחיד קדמון נמצא המחייב, שהוא הבורא יתברך, שהוא שליט ומושל שעקר התכלית להאמין בו יתברך ולבקש פניו תמיד.

תלד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

ובזה תלוי עקר הבחירה של האדם. כי זאת ההארה הנ"ל נמשכת תמיד בלי הפסק לכלל העולמות בשביל קיום העולמות שעקר חיותם וקיומם הוא האמונה כנ"ל, וכמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (עין לקוטי-מוהר"ן חלק א כג, לה), שעקר החיות היא אמונה שהיא בחינת אור הפנים בחינת "באור פני מלך חיים" וכו' (משלי טז, טו), ואיתא בכתבי האר"י במקום אחר (שער הפנויות, פונת קריאת-שמע דרוש ו, עץ-חיים שער הזווגים פרק א, שער מין נוקבין ומין דוקרין, דרוש יא.) שפזזה החיות הנמשך לקיום העולמות שנמשך מזווג החיצון כנ"ל. משם הוא נשמות המלאכים אבל נשמות ישראל הם גבוהים הרבה יותר, כי הם נמשכים מזווג הפנימי שהוא זווג שאינו תדיר, כי אי-אפשר ליחד הזווג הפנימי הזה כי אם על-ידי מעשיו הטובים, ועל-כן אינו תדיר, ועל-כן צריכין לקבל תחלה הארה אל המחין מזווג החיצון שאינו נפסק, שמשם חיות המלאכים וכל העולמות, כדי שיהיה להם כח לעלות בסוד מין נוקבין על-ידי מעשים טובים ומסירת נפש על קדוש השם, ועל-ידי עלית מין-נוקבין הזה גורמים יחוד וזווג הפנימי שמשם נמשכין מחין גמורים להוליד נשמות צדיקים שנמשכין מזווג הפנימי שאינו תדיר רק כפי מעשה התחתונים שזהו עקר סוד פנויות קריאת-שמע וכנ"ל.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארבע-חיים תלה

הינו כי כל החיות וקיום העולמות וכל המלאכים והשרפים וכו' הוא האמונה בבחינת "וכל מעשהו באמונה" כנ"ל, וזה ידוע, שהחלוק שבין הצידיק ובין המלאכים היא הבחירה שעל-ידי-זה נתעלה אור נשמת הצידיק והשגתו מאור נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' מחמת שנקראים עומדין ואין להם בחירה (עין זהר חלק ג רס), הינו כי זאת ההארה הנ"ל הנמשכת מיחוד העליון החיצוני שאינו נפסק, ואף-על-פי שנקרא חיצוני בערך הפנימי הגבוה ממנו יותר אף-על-פי-כן הוא יחוד עליון וגבוה ונורא ונשגב מאד, כי הוא נעשה במדות העליונות של מעלה מהבנין שהם חכמה ובינה, כידוע.

ועל-כן הארה הנמשכת משם שהוא הארת האמונה, כשהיא נמשכת בעולמות העליונות שהם המלאכים והשרפים וכו' שהם רוחניים וקדושים וטהורים אזי יש להם כח לקבל זאת ההארה בשלמות גדול, ותיכף מתעוררים ברעש גדול להקדיש שמו יתברך באימה וביראה גדולה מאד, ועל-כן נקראים שרפים שנשרפים ונתלהבים מגדל אור אלקותו שמאיר עליהם תמיד כי הם קדושים וטהורים ואין להם גשמיות ובחירה ועל-כן זאת ההארה מספקת להם ועל-ידי-זה יודעין מאלקותו באמונה שלמה ונתלהבים

תלו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

בהתלהבות גדול לעשות באימה וביראה רצון קונם, אבל כשזאת ההארה מגיע לזה העולם העכור הגשמי שהוא עולם העשייה שהוא מגשם בתכלית הגשמיות אזי אי-אפשר לקבל הארה הזאת הגדולה כי-אם התנוצצות מעט מה שנמשך מההארה הזאת התנוצצות בלב האדם שמעורר את האדם לבקש פניו יתברך, להשתוקק לאמונתו יתברך בבחינת "לך אומר לבי בקשו פני" וכו' פנ"ל ואזי יש לאדם בחירה גדולה.

כי מחמת שזאת ההארה אינה יכולה להתלבש בזה העולם כי-אם על-ידי צמצומים רבים, על-כן בתחלה אינו נמשך ממנו בלב האדם כי אם התנוצצות בעלמא לרמז לאדם שימשך אחריו יתברך, כמו שמרמזין לאדם בידי מרחוק, ואזי יש לאדם בחירה, כי המשכיל המבין החפץ באמת לאמתו, הוא מתעורר תיכף על-ידי התנוצצות הזאת ומתחיל לרדף להשיג בשלמות האמונה הזאת, ומשתדל לצמצם בלבו הארה הזאת בכמה צמצומים.

וזהו בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ואזי ממשיך על עצמו הארה גדולה מההארה הזאת ועל-ידי הארה הזאת שנתוסף בהמחין שלו הוא נתעורר בשלהובין דרחימותא למסר נפשו בכל לב על קדוש-השם (עין תקוני זהר דף קמה), ואזי עולה בסוד

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תלז

מין-נוקבין וגורם יחוד עליון הפנימי, ואז נמשך משם חיות יותר עליון שהוא בחינת חיות הנשמות ישראל, שעל-ידי-זה נתגלה האמונה בשלמות בהתגלות גדול לכל באי עולם.

פי בזה העולם שהוא תחתון וגשמי מאד אי-אפשר לגלות האמונה בשלמות כי אם על-ידי שממשיכין חיות מיוחדת יותר עליון וגבוהה, כי כל מה שהעולם והדרגא נמוך ומגשם יותר וצריכים להלביש לו אור אלקותו בלבושים וצמצומים יתירים, צריכים להמשיך לו אור הגבוה יותר ויותר כי צריכים אליו שכל עליון וגבוה יותר ויותר שיוכל להלביש אור אלקותו לעולם ומדרגה מגשם כזה, וכמוכן כל זה בהתורה מישראל דיספינא (בסימן למד) ובכתבי האר"י ז"ל שהפלים נעשין מאור גבוה יותר וכו' עין שם והבן.

ועל-כן בזה העולם אין מספיק החיות הנמשך מזווג החיצון שהוא חיות המלאכים. כי זה החיות והאור והשכל הזה אף-על-פי שהוא גבוה מאד עדין אין לו כח לקבע האמונה בשלמות בלב האדם רק שמגיע ממנו איזה הארה והתנוצצות כדי שיתעורר לאמונתו יתברך כנ"ל, ועקר האמונה בשלמות נמשך על-ידי הצדיקים אמתיים שתיכף שמגיע עליהם הארה והתנוצצות הנ"ל, אזי ממשיכים זאת ההארה שהוא

תלח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

בחינת רוחניות אלקות הם ממשיכים אותו לתוך צמצומים, ועל-ידי-זה נמשך הארה להמחין שלהם ומצחצחין נשמתם. ועל-ידי-זה הם עולים בסוד מין-נוקבין במסירת נפש על קדוש-השם ועל-ידי-זה גורמים יחוד הפנימי שמשם נמשך חיות גבוה יותר שהוא חיות נשמות הצדיקים, שעל-ידי-זה החיות הגבוה יכולין הצדיקים לגלות האמונה בעולם בשלמות גדול.

וזה בחינת "משכני אחריך נרוצה" (שיר-השירים א, ד), ופרש רש"י: 'אני שמעתי משלוחיך שאתה רוצה למשכני ואני אחריך נרוצה וכו', הינו כנ"ל, שישראל קדושים תיכף כשפאיר עליהם הארה הנ"ל, שמרמזת להם להמשיך אחריו יתברך, אזי תיכף הם רצים אחריו בהשתוקקות גדול ובמסירת נפש, ואזי גורמים יחוד פנימי, שעל-ידי-זה נמשך הארה גבוה מאד, שמגלה להם סתרי גניזותיו, שזהו בחינת "הביאני המלך חדריו" שהם בחינת גניזא דמלכא הגנוזים בחדרי חדרים שנתגלין להצדיקים על-ידי הבחינה הנ"ל שהוא בחינת "משכני אחריך נרוצה", שתיכף כשמתנוצץ להם בלב להמשיך אחריו יתברך הם רצים אחריו במסירת נפש על קדוש השם וכנ"ל.

וזהו בחינת (שיר-השירים ה, ד) "יודי שלח ידו מן החור

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תלט

ומעי המו עליו" — 'הודי שלח ידו מן החור' זה
בחינת התנוצצות הנ"ל שנמשך מיחוד החיצוני שאינו
נפסק, שהוא בחינת רמזים, כמו מי ששולח ידו ומרמז
לחברו שילך אחריו ואני תיכף — "ומעי המו עליו"
לרדף אחריו במסירת נפש כנ"ל.

וזה בחינת (תהלים מ, ח) "אזנים פריה לי וכו' אז אמרתי
הנה באתי", אזנים פריה לי זה בחינת רמזים הנ"ל
וכמוכן מפרוש רש"י שם, "אז אמרתי הנה באתי", פי
אני מוכן לעבד אותך במסירת נפש כנ"ל, ועל-כן
באמת זכיתי ש"בשרתי צדק בקהל רב וכו' צדקתך לא
כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי" וכו', הינו
פי בתחלה היה רק התעוררות והתנוצצות אמונה
מכוסה בתוך הלב בלבד, שלא היה אפשר לדבר מזה
כלל, אך על-ידי שאמרתי "הנה באתי" ומסרתי נפשי
בשבילך לילך אחרך במדבר בארץ לא זרועה, זכיתי
לקבל את התורה ולהמשיך עלי הארה נפלאה מיחוד
הפנימי, עד שעל-ידי זה אני יכול לבשר צדק בקהל רב
ולפרסם האמונה בפה מלא, על-ידי כח התורה
הקדושה שקבלתי, בבחינת "אמונתך ותשועתך
אמרתי", שעל-ידי התורה שמקבלין על-ידי בחינה
הנ"ל, יכולין לגלות האמונה בפה מלא לכל באי עולם
וכנ"ל.

תמ לקויטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

(ה) ובזה אנו גבוהים הרבה מן המלאכים שהם 'עומדים', שאינם מקבלים חיות אלקותו כי אם מיחוד החיצון, ואף-על-פי שהם מקבלים הארה הזאת באור גדול ונפלא ונורא מאד הרבה הרבה גבוה יותר מההארה הנמשכת משם לתחתונים וכנ"ל, אף-על-פי-כן אין להם פח לגרם יחוד הפנימי לחדש האמונה בהארה יתירה ונפלאה, אבל אנחנו עם קדוש, אדרבא! מחמת זה בעצמו שתחילת הארת האמונה באה עלינו בזה העולם בצמצום רק בבחינת התנוצצות ורמזים, ועל-ידי-זה יש לנו בחירה, אזי פשאנו זוכין לבחור בהאמת והטוב לרדף ולרוץ אחריו יתברך במסירת נפש כנ"ל, אזי אנו זוכים לגרם יחוד הפנימי שמשם נמשך עלינו הארה נפלאה בידיעת תשוקת אמונתו יתברך, מה שאין המלאכים יודעים ממנה, כי יש לנו פח לחדש את האמונה בהתחדשות נפלא בבחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך" (איכה ג, כג) דהינו על-ידי בחינה הנ"ל, וכנ"ל.

(ו) וזהו החלוק שבין ישראל לאמות העולם, כי זאת ההארה הנ"ל הנמשכת מיחוד החיצון לקיום העולמות, שמשם בא בלב האדם התנוצצות ורמזים לרוץ אחריו יתברך, זאת ההארה והחיות נמשך גם על כל אמות העולם, כי השם יתברך מקיים גם אותם

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תמא

ברחמיך בחיות הנמשך משם, ורוצה להמשיך אותם גם כן לאמונתו הקדושה, אבל הם, כשפא עליהם הארה והתנוצצות ורמזים הנ"ל, הם פונים ערך מלשמע, כי אינם רוצים להשליך תאוותיהם הרעות ולמסור נפשם בשבילו יתברך.

וזה בחינת "ה' מסיני בא וזרח משעיר למו" וכו' (דברים לג, ב) — 'מלמד שהחזיר הקדוש-ברוך-הוא התורה על כל האמות ולא רצו לקבלה כי אם ישראל' (עבודה זרה ב:), הינו בחינה הנ"ל, כי על-ידי חיות והתנוצצות אלקות הנ"ל רמז להם הקדוש-ברוך-הוא שימשכו אחריו ויקבלו התורה, אבל הם פנו ערך ולא רצו למסור נפשם ולהשליך תאוותם ולקבל התורה, ואזי לא די שלא זכו לגרם יחוד הפנימי שמשם עקר התגלות האמונה בתוספת אור נפלא, שזה עקר קבלת התורה בנזכר לעיל, אף גם אפלו אור הנמשך בקביעות מבחינת יחוד החיצון פנ"ל, גם זה קלקלו על-ידי מעשיהם הרעים ונמשך להם על-ידי-זה כפירות ופאמונות פוזביות.

פי זה עקר בחינת הבחירה שיש לבני אדם בעולם הזה הגשמי, שכשמגיע עליהם ההארה והתנוצצות אלקות הנמשך מבחינת יחוד החיצון בקביעות לקיום העולמות שהוא בחינת חיות המלאכים פנ"ל, אזי יש

תמב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארחיחים

כח לבני אדם לבחור בחיים, דהינו לדבק עצמו אל האמת ולהשתוקק לאמונתו בהשתוקקות גדול ולהשליך כל התאוות ולמסר נפשו על קדוש השם בשביל השם יתברך. פי על-ידי ההתנוצצות הזו לבד יודע האדם בנפשו שראוי להשליך כל התאוות הגשמיות כדי לרדף ולרוץ אחר השגת התכלית הנפלא הזו להשיג תשוקת אמונתו הקדושה.

פי הלב של איש כשר שלא קלקל מעשיו עדין, יודע מעצמו ומבין שלהשגת התכלית הזו להפיר אותו יתברך, צריכין להשליך כל התאוות ולמסר נפשו על קדוש השם, ולסבל כל הענויים והיסורים בשביל כבוד שמו יתברך, ומי שזוכה לבחור בחיים ולהתעורר על-ידי התנוצצות הזו למסר נפשו בשביל השם יתברך, כמו אבות העולם והצדיקים אמתיים הבאים אחריהם, אזי זוכים על-ידי-זו לגרם יחוד הפנימי, ועל-ידי-זו נמשך עליהם מחין גמורים משם בחינת חיות הנשמות של צדיקים, שהוא חיות גבוה ועליון יותר, שעל-ידי-זו נתגלה האמונה בתכלית השלמות כנ"ל.

אבל הפסילים הממאנים לשמע אשר בבוא עליו התנוצצות הזאת אינו משים לבו לזה, "וכמו פתן חרש יאטם אזנו" (תהלים נח, ה) מלשמע ההתעוררות והרמזים הנמשכים משם, אזי לא די שאינו גורם יחוד

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' אורח חיים תמג

עליון הפנימי וכו' כנ"ל, אף גם אותה ההארה בעצמה נתקלקלה אצלו ונעשה אצלו אמונות כוזביות ועבודה זרה וכפירות, כי מחמת גשמיות ועכירות זה העולם, על-כן אי-אפשר לקבל זאת ההארה הגדולה בזה העולם, כי אם בחינת התנוצצות ורמזים בעלמא, שמחמת זה שאין ההארה מתגלית בזה העולם באתגליא כמו בעולם המלאכים, רק בדרך רמז והתנוצצות כנ"ל, על-כן יש לבני האדם בחירה לטוב או להפך כנ"ל. שכשזוכה כנ"ל אזי ממשיך חיות מיחוד הפנימי, ואז דיקא ממשיך על עצמו האמונה בשלמות כנ"ל.

כי מחמת גשמיות העולם אין מספיק לנו ההארה של יחוד החיצון שמאיר ומחיה את המלאכים, כי מחמת שהעולם הזה נמוך יותר צריך שימשיך עליו חיות והארה ממקום גבוה יותר, כדי שיהיה פח להתלבש בזה העולם שלא יוכל גשמיות זה העולם להסתירו, וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב, סימן יב) כנ"ל. אבל זה החיות העליון מבחינת יחוד הפנימי כנ"ל צריך להמשיך עליו בעצמו על-ידי אתערותא דלתתא, שמתעורר האדם על-ידי ההארה והתנוצצות הנמשך עליו מיחוד החיצון וכו' כנ"ל.

תמד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

ועל-כן הפסילים הבוחרים ברע, שאינם רוצים לרדף
ולרוץ אחריו יתברך במסירת נפש פנ"ל, אזי
נתקלקל אצלם החיות הנמשך מיחוד החיצון ונעשה
אצלם כפירות ואמונות פוזביות, כי מחמת גשמיות
העולם הזה אינם יכולים לקבל האור הזה פנ"ל,
ועל-ידי-זה נעשה אצלם עבודה זרה ואמונות פוזביות
וכפירות, וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
(מנחות קי.) "בכל מקום מקטר ומגש לשמי" (מלאכי א, יא),
'דקרו ליה אלקא דאלקיא', שאפלו העכו"ם העובדים
עבודה זרה, מודים בהשם יתברך, רק שטועים
באמונות פוזביות ועבודה זרה, ומהיכן נמשך זאת, אף
זה נמשך מבחינה הנ"ל, מבחינת יחוד החיצון שאינו
נפסק שמשם נמשך חיות לכל העולמות ואפלו לאמות
העולם, ועקר החיות הוא אמונה, כי בלא אמונה אין
שום חיות בעולם, בבחינת (תהלים לג, ד) "וכל מעשהו
באמונה" פנ"ל, אף אצל אמות העולם שאינם רוצים
למסר נפשם בשביל השם יתברך, נתקלקל אצלם
ההארה הזאת ונעשה אצלם כפירות ואמונות פוזביות,
אבל על-פל-פנים רבם ככלם מכרחים להודות
במציאות השם יתברך ואחדותו יתברך (עין רמב"ם ריש
הלכות עבודה-זרה ועין דרשות הר"ן בדרוש ט), רק שכל אחד
נתעה למקום שנתעה לאיזה כפירה ואמונות פוזביות
מחמת שנתקלקל אצלם ההארה הנ"ל וכנ"ל.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תמה

וזהו החלוק שביין המלאכים לבני אדם, שאצל המלאכים ההארה הנ"ל מיחוד החיצון באתגליא באור נפלא, ועל-פן אין להם בחירה, ויש להם הארה הזאת בקביעות, ויודעים מהשם יתברך תמיד, אבל אינם יכולים לעלות מדרגא לדרגא לחדש ידיעתם ואמונתם. אבל בני אדם אם בוחרים בטוב יש להם מעלה על המלאכים, שזוכים לעשות יחוד הפנימי שעל-ידי-זה מחדשים האמונה וזוכים להפיר אותו יתברך בהכרה יתרה, ולהפך חס ושלוש העכו"ם הם גרועים הרבה הרבה מחיות המלאכים, כי אצלם נתקלקל זה החיות עד שבאו לאמונות פוזביות, וכל-זה הוא מחמת גשמיות זה העולם וכנ"ל.

ועל-פן אפלו הפילוסופים והאפיקורסים רבם ככלם מודים במציאות השם יתברך, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל, רק מחמת שלא השליכו תאונתם בשביל השם יתברך ורוצים לחקור בשכלם לבד בלי שבירת תאונת ומסירת נפש בשביל השם יתברך, על-פן נתעו למקום שנתעו וכנ"ל.

(1) וזה בחינת שבועות בחינת קבלת התורה, כי כל ענין הנ"ל הוא בחינת מה שכתב רבנו ז"ל בהתורה הנ"ל שלהעלות אמונה הנפולה צריכין לחתור המים שמהם גדלה האמונה, שהם בחינת עצות שנמשכין

תמו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

מעמק הלב, דהינו על-ידי שקוראין להשם יתברך מעומקא דלבא וכו', וזה אי-אפשר כי אם על-ידי איש תבונות, שמצחצח נשמתו על-ידי שמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים שעל-ידי-זה ממשיך פרנסה שעל-ידי הפרנסה הוא מצחצח נפשו, ועל-ידי-זה הוא איש תבונות, וזוהי להמשיך עצות מעמק הלב שעל-ידי-זה גדלה האמונה פנ"ל.

וכל זה הוא בחינת פגנות קריאת-שמע הנ"ל, כי בתחלה צריכין להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים כדי להמשיך פרנסה לכל העולמות, כדי לצחצח הנשמה שהם המחין על-ידי-זה ומהיכן ומאין ועל-ידי איזה כח יזכה לזה להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים, אך זה נמשך מבחינת היחוד העליון החיצון הנ"ל, שמשם נמשך בקביעות תמיד חיות לכל העולמות, ואין אנו צריכין לעורר זה היחוד על-ידי מעשנו, כי אם להמשיך עלינו ועל כל העולמות החיות הנמשך משם, כמבאר שם בכונות האר"י ז"ל.

וזה בחינת מה שצריכין בתחלה להמשיך רוחניות אלקות הנמשך משם לתוך צמצומים, כדי שיוכל להתלבש בזה העולם, כי זה אנו צריכין לעשות להמשיך זה החיות לתוך צמצומים כדי להמשיך שפע וחיות פרנסה להחיות כל העולמות. כי אפלו החיות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תמו

הנמשך בקביעות אף-על-פי שהוא נמשך תמיד בלי
התעוררות תחתון כנ"ל, אף-על-פי-כן אנו צריכין
להשתדל להמשיכו בישר לתוך כלים וצמצומים
קדושים כדי שלא יתקלקל חס ושלום בזה העולם
מחמת רבוי אור חס ושלום, שלא יהיה נמשך חס
ושלום מזה החיות לתוך רפש וטיט אל הקלפות
והסטרא-אחרא, על-כן צריך אדם תיכף כשפגיע עליו
ההארה הנ"ל שהוא בחינת רוחניות אלקות, שישתדל
להמשיכו עליו בקדושה ובטהרה.

וזה נעשה על-ידי התעוררות הנ"ל שמתעורר תיכף
להשם יתברך כשפגיע עליו התנוצצות והארה
הזאת כנ"ל, שעל-ידי-זה שמתעורר עצמו להשם
יתברך ומתחיל להכין את עצמו לקדוש ולטהר את
עצמו ומשתוקק לעבד את השם יתברך אף-על-פי
שאינו יודע עדין שום עצה איך לעבד אותו יתברך,
אף-על-פי-כן על-ידי ההתעוררות וההשתוקקות
וההכנה לבד, הוא עושה כלים וצמצומים וממשיך
רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ולא די שמחיה כל
הברואים שמכבד, אף גם הוא בורא תיכף בריות
קדושות חדשות, שהם בחינת חבור רוחניות אלקות עם
הצמצום שהוא בחינת גוף, וכמבאר בהתורה הנ"ל,
ועל-ידי-זה ממשיך החיות והשפע והפרנסה בשפע

תמח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

גדול אל סטרא דקדושה לבר, ועל-ידי-זה מצחצח נשמתו כנ"ל, הינו בחינה הנ"ל שנתוסף הארה בהמחין שהם הנשמה, כדי שיוכל לעלות בסוד מין נוקבין כנ"ל, ואזי הוא יכול לצעק מעמק הלב, עד שיחתור ויגלה העצות שמהם גדלה האמונה הינו כנ"ל, שעל-ידי-זה הוא עולה בסוד מין נוקבין במסירת נפש שזהו בחינת הצעקה מעמק הלב בחינת (איכה ב, יח) "צעק לבם אל ה'" שזהו בחינת מסירת נפש, בחינת "אליה ה' נפשי אשא" (תהלים כה, א), ופרש רש"י: 'לבי אכונן', ועל-ידי-זה גורם יחוד עליון הפנימי, ואז ממשיך חיות מעומקא דבירא בחינת "מים עמוקים עצה" וכו'. שמשם גדלה האמונה הינו שהוא ממשיך חיות הנשמות שהוא בחינת עצות קדושות בחינת תרי"ג עטין דאורייתא שכל זה נמשך מיחוד הפנימי שעל-ידי-זה עקר עלית האמונה בשלמות כנ"ל.

(ח) וזה בחינת שבועות שהוא קבלת התורה, שקדם לזה מקריבין עמר שעורים שהוא בחינת כלליות הצמצומים, כי שעורה הוא בחינת ב' פעמים מנצפ"ך (פרי-עץ-חיים שער ספירת-העמר פרק ד), שהוא כלליות כל הצמצומים כידוע (עין שער מאמר-רשב"י דף מז:). שעל-ידי-זה ממשיכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ואזי מתחילין לספור ספירת העמר, כי אחר-כך עוסקין בזה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארצה חיים תמט

כל מ"ט ימי העמר להמשיך רוחניות אלקות לתוך הימים והמהות על-ידי מצות ספירת העמר שכל זה הוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ועל-ידי-זה ממשיכין פרנסה וזוכין לאכילה דקדושה בחינת (משלי יג, כה) "צדיק אכל לשבע נפשו" וכו', ועל-כן לא התרה האכילה עד הקרבת העמר, כי אסור לאכל שום לחם שהוא עקר האכילה עד שיעבר עליו הקרבת העמר, כי פרנסת ואכילת ישראל צריך שיהיה נמשך דוקא על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שהוא בחינת הקרבת עמר שעורים, כדי שיוכלו על-ידי הפרנסה והאכילה הקדושה הזאת לצחצח נשמתם, כדי שיוזכו לחתור הפנים מעומקא דבירא בשבועות כדי לקבל תרי"ג עטין דאורייתא (זהר חלק ב פב:) שהוא כלליות התורה, שנמשך מעומקא דבירא מבחינת מים עמוקים הנ"ל.

וזה בחינת סוד גדלת קדשת המקנה של שבועות, שהוא מקנה של שער החמשים, כי כל התורה שהיא בחינת עצה בחינת תרי"ג עטין, הכל נמשך מבחינת מים הנ"ל שהם בחינת שער החמשים, שזהו בחינת מקנה מים בחינת המקנה של שבועות שהוא בחינת באר מים חיים ונוזלים מן לבנון בחינת מים עמוקים עצה הנ"ל.

תנ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

(ט) ועל כן עקר המן התחיל לירד לישראל בימי הספירה, כי ב- [ט"ז] בא"ר ירד להם המן (עין שבת פז. קדושין לח. סדר עולם ה, י), כי עקר הפרנסה הקדושה נמשכת על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שהוא בחינת ספירת העמר פנ"ל, וזה שאומרים אחר הספירה: "א"רן נתנה יבולה יברכנו אלהים" וכו' (תהלים סז, ז), כי עקר הברכה והפרנסה נמשך משם פנ"ל, שעל-ידי-זה זוכים לקבלת התורה בשבועות פנ"ל.

(י) ועל-כן מקריבין העמר משעורים ויקא, שהוא מאכל בהמה (סוטה יד.), ואיתא בזהר הקדוש (חלק ג צו.) שהעמר שעורים הוא בחינת "מנחת קנאות" (במדבר ה, יח), והיא בדיקו דאשת חיל וכו' עין שם. כי אז בתחילת התקון צריכין להקריב מאכל בהמה ויקא, כי החיות הנ"ל הנמשך מזווג החיצון לקיום העולמות וכו' פנ"ל כשפא לזה העולם הגשמי הוא בבחינת מאכל בהמה. כי למעלה בעולמות עליונים, ששם מלאכים וש"רפים קדושים שם מקבלים החיות ברוחניות כפי קדשתם, אבל בזה העולם שהוא מגשם מאד, כשפא זה החיות לזה העולם בתחלה הוא בבחינת מאכל בהמה, רק שיש פח לבני-אדם להמשיך על עצמן זה החיות ולהוסיף הארה בהמחין עד שיעלו

לקויטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארץ-חיים תנא

בסוד מין-נוקבין ויעשו יחוד עליון הפנימי, ומשם יורד חיות הנשמות של בני-אדם, ואז ויקא עקר הברור של המאכלים שנתבררין. מבחינת מאכל בהמה למאכל אדם.

פי זה העולם העשיה בכללו הוא בבחינת בהמה, העדר הדעת נגד עולמות העליונים, ועל-כן בהמה בגימטריא ב"ן פמוכא (עין זהר חלק א יח. ובנצוצי-אורות שם אות א), שהוא בחינת עשיה פידיוע (עץ-חיים שער אבי"ע דרוש י פרק ד). ועל-כן כל החיות העליון כשנמשך לזה העולם קדם שבני אדם מבררין ומתקנים אותו, הוא בבחינת חיות ומאכל בהמה פנ"ל ושם עקר הבחירה והנפסיון, פי עקר הבחירה בבחינה הנ"ל, שפשיורד החיות העליון לזה העולם שמשם מגיע לו התנוצצות אלקות ורמזים בלבם מהשם יתברך להתקרב לאמונתו, אזי יש בידו פח לרוץ אחריו יתברך פנ"ל או להיפך חס ושלום פנ"ל.

ומי שזוכה להתעורר תיכף ולבחר בחיים ולרוץ אחריו יתברך במסירת נפש עד שזוכה לגרם יחוד הפנימי ולהמשיך משם עצות שמהם גדלה האמונה, ומעלה האמונה מנפילתה, אזי הוא עולה בכל פעם מדרגא לדרגא, פי מצוה גוררת מצוה.

פי כל התחלות קשות (מכילתא יתרו), פי בתחלה קדם

תנב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

שזוכין לידע משום עצה ומשום מצוה, כמו אבות העולם שהיו קדם מתן תורה, אזי כשפגיע עליהם הארה הנ"ל הנמשכת תמיד בלי הפסק, אזי צריכים יגיעות גדולות לעשות צמצומים לקבלה בקדשה ובטהרה, שהוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים. כי אז צריכין לזה יגיעה גדולה מחמת שעדין מחו בקטנות גדול, ואין לו שום כלי עדין להמשיך על עצמו ההארה הנ"ל, ועל-כן באמת אינו יכול להמשיך גם מיחוד הפנימי חיות הנשמות ממקום הגבוה ביותר כי אם ממקום הנמוך, כי כפי ההארה שמקבל במחו מיחוד החיצון וכפי המסירת נפש שעל-ידי-זה עולה בסוד מין נוקבין, כן גורם יחוד פנימי יותר עליון, וכמו כן ממשיך חיות הנשמות ממדרגה גבוה יותר. כי אף-על-פי שהחיות מיחוד החיצון נמשך תמיד בלי הפסק שלא על-ידי מעשינו, אף-על-פי-כן יש שנויים גדולים מצד המקבלים.

כי בודאי אינו דומה החיות הנמשך לאדם להחיות הנמשך לבהמה, וכן בין בהמה לצומח ודומם, וכן בין בני אדם בעצמן כי כלם משנים זה מזה בכחותם ובדעותיהם וכו'. וכן אינו דומה החיות הנמשך ביום לחיות הנמשך בלילה, כי בזה אור ובזה חשך, וכן השנויים שבין כל ימי הארץ, זרע וקציר וקר וחס וקיץ

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תנג

וְחֶרֶף וְכוּ', וְעָקַר הוּא הָאָדָם שֵׁשׁ לוֹ בְּחִירָה, וְעַל-כֵּן
בְּתַחֲלָה שְׁעָדִין אֵין לוֹ כְּלִים כָּלֵל לְקַבֵּל הָאוֹר, עַל-כֵּן
מְקַבֵּל רַק הָאָרֶה מְעֻטָּת בִּיגִיעָה גְדוֹלָה, וְעַל-כֵּן גַּם
הַחַיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִיַּחֲוֹד הַפְּנִימִי הוּא מְעֻט כַּנֶּ"ל.

אֲבָל אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁמְקַבֵּל עֲצוֹת מִיַּחֲוֹד הַפְּנִימִי, וּמְגַלֶּה
הָאֱמוּנָה בְּהַתְגַּלוּת יוֹתֵר, אֲזִי אַחֲר־כֵּן בְּפַעַם הַשְּׁנִי
כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ עָלָיו הַהָאָרֶה מִיַּחֲוֹד הַחִיצוֹן, אֲזִי יֵשׁ לוֹ כַּחַ
וְכִלִּים יוֹתֵר לְקַבֵּל הַהָאָרֶה בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל יוֹתֵר. וְאֲזִי
מִתְעוֹרֵר לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּמַסִּירַת נַפְשׁ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְאֲזִי
גוֹרֵם יַחֲוֹד הַפְּנִימִי בְּמַדְרָגָה עָלְיוֹנָה יוֹתֵר, וּמְמַשִּׁיךְ חַיּוֹת
הַנִּשְׁמוֹת מִמְּקוֹם גְּבוּהָ יוֹתֵר, וְכֵן בְּכָל פַּעַם וּפַעַם,
וְכַמְבָּאָר שֶׁם בְּכּוֹנֵנוֹת הָאֶרֶץ ז"ל הַנֶּ"ל, שֶׁהַיַּחֲוֹד הַפְּנִימִי
הוּא כְּפִי מַעֲלַת וּמַדְרָגַת הַצַּדִּיק שְׁזוֹכֶה לַעֲשׂוֹת הַיַּחֲוֹד,
וְכֵן מְבָאָר שֶׁם שֶׁהַהָאָרֶה שֶׁמְקַבֵּלִין בְּהַמְחִין מִיַּחֲוֹד
הַחִיצוֹן הוּא כְּפִי מַדְרָגַת הַמְּחִין אֲזוֹ, וְכִמוֹ כֵּן גוֹרֵמִין
הַיַּחֲוֹד הַפְּנִימִי, עֵינַן שֶׁם בְּעֵנָן הַחֲלוּקִים שְׁבִין הַד'
פְּעָמִים קָרִיאַת-שְׁמַע שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם, עֵינַן-שֶׁם הֵיטֵב.

וְעַל-כֵּן הַהַתְחַלָּה קָשָׁה מְאֹד, מִחֲמַת שְׁאֵז עֲדִין אֵין לוֹ
שׁוּם כְּלִי לְקַבֵּל הָאוֹר וְכוּ' כַּנֶּ"ל, מְכַל-שֶׁכֵּן חַס
וְשָׁלוֹם כְּשֶׁפּוֹגֵם אֶחָד אֵיזָה פֶּגַם אוֹ עֲבָרָה גְּמוּרָה חַס
וְשָׁלוֹם, שְׁאֲזִי כְּפִי הַפֶּגַם כֵּן מְקַלְקֵל הַכְּלִים וְאֵינוֹ יְכוּל
לְקַבֵּל הַחַיּוֹת כִּי אִם בְּתַכְלִית הַמְּעוּט, אֲשֶׁר מִחֲמַת זֶה

תנוד לקוטי הלקכות ערוכי תחומין ה' ארחה-חיים

נפגם אמונתו, וכפי הפגם כן מתגברין חס ושלום כפירות ואמונות כוזביות, וכמו שכתבתי לעיל שאצל העכו"ם והרשעים נעשה מזה ההארה הנ"ל בחינת אמונות כוזביות וכפירות חס ושלום, וכמו כן כל אחד כפי הפגם שלו חס ושלום.

ועל-כן צריך להתחיל התקון מחדש, ובנדאי קשה לו לתקן כי אפלו ההתחלה קשה מאד מחמת שעדין אין לו כלים, מפל שכן כשכבר קלקל מעט הכלי שהיה לו על-ידי הפגם והעברה שעשה, בפרט מי שפגם וקלקל הרבה חס ושלום, אם כן איך אפשר לתקן, על-כן עקר תקונו על-ידי צדיקים אמתיים שעוסקין תמיד לתקן ולהעלות האמונה מנפילתה, שהם יודעים לחתור ולגלות המים שמהם גדלה האמונה, על-ידי בחינות הנ"ל, וזה בחינת כל הקרבנות שמביאין לכפרה, כי הקרבנות הם מבהמות, כי עקר התחלת הפגם הוא בבחינת החיות הנ"ל, הנמשך בקביעות שמשם עקר כח הבחירה שזה החיות כשבא לזה העולם הוא בבחינת חיות הבהמות כנ"ל ושם עקר הבחירה כנ"ל, שמי שזוכה להתעורר על-ידי-זה, אזי ממשיך חיות יותר עליון, שהוא חיות הנשמות של הצדיקים שנקראין אדם, ואזי החיות בבחינת מאכל אדם כנ"ל, ולהפך מי שאינו מתעורר להשם יתברך

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תנה

על-ידי ההארה הזאת, אזי נתקלקל האמונה ונעשה
מזה אמונות כוזביות חס ושלום, ואזי החיות נפגם
ונתקלקל ויגד הרבה, אפלו ממדרגת חיות הבהמה
וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ולא עוד אלא
שהכלב נכבד ממנו הינו פנ"ל.

ועל-כן מי שעשה איזה עברה ופגם בזה פנ"ל צריך
להביא קרבן בהמה לכפרה, ובמה שקלקל
יתקן, כי עקר הפגם בבחינת חיות הבהמות פנ"ל,
על-כן צריך לתקן על-ידי בהמה דיקא, ועקר התקון
על-ידי הפהן שהוא מקריב כל הקרבנות, כי הפהן הוא
בחינת הרב והצדיק שבדור, כמו שכתוב: (מלאכי ב, ז)
"כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו', 'אם הרב
דומה' וכו' (מועד קטן יז.), כי הפהנים לא טעו בעגל (עין
יומא טו:). ולא פגמו באמונה ועל-כן לא פגמו בזה
החיות, על-כן יש להם פח לחזור ולהעלות חיות העליון
לשמשו על-ידי קרבן בהמה דיקא פנ"ל, ואזי חוזרין
וממשיכים החיות בקדשה ובטהרה בבחינת המשכת
רוחניות אלקות לתוך צמצומים שעל-ידי-זה נמשך
חיות ופרנסה דקדשה ועל-ידי-זה חוזרים ומגלים
האמונה פנ"ל שעל-ידי-זה נתתקן ונתפפר הכל, כי עקר
הפגם והתקון הוא בבחינת אמונה, שהוא יסוד כל
התורה כלה פנ"ל.

תנו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

וְזֶה בְּחֵינֵת 'כֹּהֲנִים אוֹכְלִים וּבֹעֲלִים מִתְּכַפְּרִים' (פסחים נט:). כִּי דִיְקָא עַל-יְדֵי אֲכִילַת הַכֹּהֲנִים הַבֹּעֲלִים מִתְּכַפְּרִים, כִּי אֲכִילַת הַכֹּהֲנִים קִדְּשׁ בְּבִחֵינֵת (משלי יג, כה) "צִדִּיק אָכַל לְשֹׁבַע נִפְשׁוֹ", שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצַחֲצַחִין הַנְּשָׁמָה בְּבִחֵינֵת (ישעיה נח, יא) "וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נִפְשָׁךְ" וְכוּ' כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר וְנִמְשָׁךְ הָאָמוּנָה כַּמְבָאָר שֶׁם עֵינַי שָׁם, שְׁזֶה עֶקֶר הַתְּקוּן וְהַכְּפָרָה כַּנ"ל.

(יא) וְזֶה סוּד מַה שֶּׁנִּתֵּן הַתְּנָא סִימָן לְזִמְן קְרִיאַת-שְׁמַע מְאֲכִילַת הַכֹּהֲנִים, כְּמוֹ שֶׁהַתְּחִיל הַתְּנָא בַּמִּשְׁנָה הִרְאֵנוּ שֶׁל בְּרָכוֹת, 'מֵאֵימָתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּעֵרְבִית מִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֲנִים נִכְנְסִים לְאָכַל בְּתְרוּמָתָן' וְכוּ', כִּי קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא אָמוּנָה עֶקֶר גְּדוּלָּה עַל-יְדֵי אֲכִילַת הַצִּדִּיקִים אֲמֵתִים שֶׁהֵם בְּחֵינֵת אֲכִילַת הַכֹּהֲנִים שְׁאוֹכְלִים תְּרוּמָה וְכוּ', כִּי אֲכִילָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ הִיא בְּחֵינֵת "וְצִדִּיק אוֹכַל" וְכוּ' שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצַחֲצַח נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה גְּדָלָה הָאָמוּנָה שֶׁהִיא בְּחֵינֵת קְרִיאַת שְׁמַע וְכוּ'.

(יב) וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁצָּרִיכִין לְצֵאת מִזֶּהמָּא כְּזֹאת שֶׁנִּמְשָׁכָה מִחֲטָא אָדָם הִרְאֵנוּ כִּידוּעַ (עֵינַי פְּרִי-עֵץ-חַיִּים רִישׁ שְׁעַר חַג הַמִּצּוֹת), עַל-כֵּן אִזְ אֵי-אֶפְשָׁר לְהַזְדַּבֵּךְ אֶפְלוּ עַל-יְדֵי קָרְבָּן-בְּהֵמָה,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תנו

וצריכין להביא עמר שעורים דיקא, שהוא מאכל של בהמה, כי החיות הנ"ל הנמשך תדיר, צריכין לתקנו תחלה בתכלית הצמצום והמעוט שצריכין להעלות תחלה החיות של מאכל בהמה, אשר בשרשו הוא התחלת ההתנוצצות והרמזים, ששם נבדקת כנסת ישראל, כי שם עקר הבחירה פנ"ל, ועל-ידי שמקריבין עמר שעורים, על-ידי-זה אנו ממשיכין החיות בקדשה בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ועל-ידי-זה נמשך אכילה ופרנסה, ועל-כן אז דיקא הטר אכילת לחם חדש פנ"ל, ועל-ידי-זה מצחצחים הנשמה, ועל-ידי-זה זוכים לחתור המים הנ"ל בשבועות שהם העצות שמהם גדלה האמונה, שזהו עקר קבלת התורה פנ"ל.

(יג) ואולי זה סוד מה שפתוב (עיין שער ההקדמות שער א' דרוש תקון אריה אנפיין) בענין התקון של המלכים שמתו בבחינת שבירת כלים, שכשמתחילין להתתקן הם צריכים תחלה לינק מבחינת ידי בהמה שנמשכין מבחינת רגלי עתיק שיורדין עד למטה למטה בבחינת ידי בהמה עין שם. הינו שבתחלה צריכין לתקן בבחינת חיות יניקת בבחינת בהמה פנ"ל, שזהו בבחינת עמר שעורים שהוא מאכל בהמה פנ"ל, כי כל עקר תקון העולמות הכל בבחינת תקון האמונה שהוא יסוד ועקר

תנח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

הכל פנ"ל, וזהו בחינת מה שאוכלים בשבועות בבקר
מאכלי חלב (רמ"א סימן תצד סעיף ג), והבן.

וזאת הבחינה נמשך מבחינת עתיק ודיקא פנ"ל, כי
דיקא עתיק שהוא גבוה מאד מן הכל פידוע,
הוא ודיקא יכול להוריד עצמו עד למטה למטה לתקן
כל המיתה והשבירה בבחינה הנ"ל, כי במקומות
הנמוכים והשפלים מאד אי-אפשר לירד לשם כי אם
בבחינת קדשה הגבוה מאד מאד פמבאר מזה בדברי
רבנו ו"ל בכמה מקומות (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן ז, יב),
וכנ"ל.

(יד) וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה (ערוכין מה), כי
כל הטלטולים של כל אדם, הם בחינת גרוש
וגלות שנמשך מבחינת (בראשית ג, כד) "ויגרש את האדם"
וכו' על-ידי חטא אכילת עץ הדעת טוב ורע שמשם
נמשכו כל גליות ישראל שהולכין מטלטלין נע ונד
מגולה אל גולה, שמשם נמשכו כל הגליות והטלטולים
בפרטיות של כל אדם ואדם שמכרח לילך בדרכים
ולהיות נע ונד ומטלטל, והכל בשביל ברור האמונה
שנתקלקלה מחטא אדם-הראשון ועל-ידי חטאי כל
הדורות (וכמבאר בדברי רבנו ו"ל בהתורה אלה מסעי בני ישראל וכו'
בסימן מ"ם), שכל הנסיעות והטלטולים הם מחמת פגם
אמונה עין שם.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תנט

והעקר הוא מחמת חסרון העצה שאין זוכין לעצות שלמות ואמתיות ואין יודעין איך להתנהג ובמה להשתפר, ומחמת זה מכרח לילך בדרךים נע ונדר, כי רב הטלטולים הם בשביל הפרנסה, ועקר חסרון הפרנסה הוא מחמת חסרון העצה, כי כל הפרנסה באה בנקל כשיודעין לתת עצה לנפשו, וכמו שכתוב: (דברים ח, יח) "כי הוא הנתן לך פח לעשות חיל", ותרגומו: 'ארי הוא יתיב לך עיטה למקני נכסין', פי בודאי בכל עת ובכל זמן יש סחורה ומשא ומתן שבו ירויח בודאי, לפעמים בחטים דיקא ולפעמים בחלב ושעוה, ולפעמים ביי"ש וכיוצא בזה בשארי סחורות, רק שאין אדם יודע במה משתפר, ואם היה האדם יודע באמת איזה סחורה צריכין עכשו לסחר בודאי היה לו פרנסה ועשירות גדול תמיד, וזה דבר פשוט ומבאר (ועין מזה במקום אחר בהלכות מקח וממכר ד').

נמצא שעקר חסרון הפרנסה מחמת חסרון העצה ומחמת זה צריכין לסבל טלטולים ודרכים, והכל בשביל פגם האמונה, פי עקר האמונה נמשכת מהעצות כמבאר בהתורה הנ"ל, והעצות הם בחינת רגלין, כמו שכתוב: (שמות יא, ח) "וכל העם אשר ברגליך" — 'ההולכים אחר עצתך' (רש"י שם), ומחמת שנאחזים החיצונים בהרגלין בבחינת (משלי ה, ה) "רגליה

יְרֵדוֹת מָוֶת", עַל-כֵּן הָעֲצוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת רַגְלֵינִי אֵינָם
 בְּשִׁלְמוֹת, וּמַחֲמַת זֶה אֵין הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-כֵּן
 צָרִיךְ לִילֹךְ בַּדְרָכִים בְּשִׁבִיל לְתַקֵּן הָעֲצוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
 רַגְלֵינִי שֶׁמִּשָּׁם עָקַר גְּדוּל הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת
 (זוהר חלק ג טז, רל) שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת רַגְלֵינִי כִּידוּעַ (עֵין
 פָּרְדֵס שְׁעַר כַּג פָּרַק כ), אֲבָל בְּשִׁבְתַּת עוֹלָיִן הַרְגְּלֵינִי מִהֶסְטֵרָא-
 אַחֲרָא מִסְטֵרָא דְמוֹתָא, בְּבְחִינַת (יְשַׁעְיָה נח, יג) "אִם תָּשִׁיב
 מִשְׁבַּת רַגְלֶךָ" וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֲזוּ נִפְרַס סִכַּת שְׁלוֹם
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הָעֲצוֹת בְּשִׁלְמוֹת, כִּי כָּל הָעֲצוֹת נִמְשָׁכִין
 מִסִּכַּת שְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים: (בַּתְּפִלַּת עֲרֻבִית) 'וּפְרוֹס עָלֵינוּ
 סִכַּת שְׁלוֹמְךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ'.

(טו) כִּי עָקַר הַמְשָׁכַת הַמְחִיזִין הֵם הָעֲצוֹת, כִּי כָּל הַמְחִיזִין
 וְהַחֲכָמוֹת שֶׁמִּשְׁיַג הָאָדָם אִם אֵינּוּ יוֹדְעֵי עַל יָדָם
 עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת לְעִבּוּדַת הַבוֹרָא, אֵינָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם
 מְחִיזִין וְחֲכָמוֹת כָּלֵל, וְעַל חֲכָמוֹת כָּאֵלוֹ נֹאמַר: (יְשַׁעְיָה מז,
 י) "חֲכָמְתֶךָ וְדַעְתֶךָ הִיא שׁוֹבְבָתֶךָ", וְעַל-זֶה נֹאמַר: (קֹהֶלֶת
 א, יח) "כִּי בָרַב חֲכָמָה רַב כְּעֵס" וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁפָּתוּב:
 (יְרֵמְיָה ט, כב) "אַל יִתְהַלֵּל חָכֵם בְּחֲכָמָתוֹ וְכוּ' כִּי אִם בְּזֹאת
 יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁבֶל וַיְדוּעַ אוֹתִי", שֶׁעָקַר הַחֲכָמָה
 כְּשֶׁזּוֹכִין עַל יְדֵהָ לְעֲצוֹת לְהַשְׁכִּיל וְלִידַע אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 שְׁזֶה בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָאת בְּשֵׁם
 עֲצוֹת כַּנִּ"ל.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תסא

כי זה העולם העשׂיה הוא בחינת רגלין (עין זהר חלק ב רנח.), כמו שכתוב: "והארץ הדם רגלי" (ישעיה סו, א), שהיא בחינת מדרגה התחתונה של כל העולמות, ובכאן עקר מקום העצה שנקראת רגלין כנ"ל, כי מחמת שהיא מדרגה נמוכה מאד בחינת עשׂיה גשמיות בחינת רגלין, על-כן צריכין עצות רבות ועמוקות מאד מאד כדי לזכות להנצל מזהמא דהאי עלמא שפלה ולדבק עצמו בהבורא יתברך לנצח, וזה עקר המשכת המחין והחכמה לזה העולם כשזוכין להמשיך בכל פעם עצות לעבודת הבורא יתברך באמת, שמשם גדלה האמונה וכנ"ל.

(טז) והעצות נמשכין ממעמקים וכו' וצריכין להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים וכו' כנ"ל, וענין המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים לא פירש לנו רבנו ז"ל היטב באורו, ולפי עניות דעתי פרושו בפשיטות הוא: כי על-ידי כל דבור ודבור של התורה בפרט כשזוכין לחידוש בתורה חדושין דאורייתא אמתיים על-ידי-זה ממשכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים ועל-ידי-זה בוראין בריות רבות ונפלאות כמו שכתוב בזהר הקדוש: (חלק א ה.) 'אל תקרי עמי אלא עמי בשתפא' וכו', כי רוחניות אלקותו נמשכת עלינו תמיד בקביעות כנ"ל. אף אנו צריכין להמשיך אותו

תסב לקוטי הגלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

עלינו על-ידי צמצומים רבים של התורה הקדושה. ומשם מבחינה זאת שהוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, משם נמשכת כל הבריאה של כל ששת ימי המעשה שברא השם יתברך את כל הבריאה מראש ועד סוף, שהכל היה על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שצמצום כביכול רוחניות אלקותו בכמה וכמה צמצומים שונים עד שנשתלשל בכמה השתלשלות עד שברא את כל הבריאה כלה מראש ועד סוף.

פי כל דבר ודבר מפרטי הבריאה מקבל חיותו וקיומו מבחינת רוחניות אלקות שנתצמצם בצמצום פרטי כזה, בשכל כזה, עד שנתהנה ממנו זה הדבר כתבניתו ודמותו, וכן בכל דבר ודבר. אבל השם יתברך ברא הכל בשביל האדם דיקא, על-כן ברא כל דבר מחסר תקון (עין בראשית ופה יא), כגון החטים צריכים לטחון ולרקד וללוש ולאפות עד שיהיה ראוי לאכילה, וכן הפשתן צריך כמה מלאכות עד שיהיה מלבוש, וכן בשאר דברים, פי כל הבריאה נבראה בשביל האדם, על-כן צריך שהאדם דיקא ימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים שזה עקר תקון הבריאה, שבשביל זה נברא הכל, אבל כשנמשך רוחניות אלקותו למטה בלי אתערוותא דלתתא, אין זה שלמות הבריאה, רק בשעת

לקוטי הלכות צרובי תחומין ה' ארח-חיים תסג

הבריאה שלא היה עדין שום אדם ושום נברא, היה בהכרח שהשם יתברך בעצמו ימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים כדי לברוא את הבריאה, אבל הכל היה מחמת שלא היה עדין שום אדם, היה בהכרח שהשם יתברך בעצמו יצמצם רוחניות אלקותו לתוך צמצומים, אבל תיכף כשנברא האדם הראשון, מסר הכל בידו שהאדם דיקא ימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים ויקים ויחדש את כל הבריאה.

ובשביל זה ברא תחלה כל הדברים מחוסר תקון, כדי להראות שהכל צריך תקון על-ידי האדם דיקא, שהכל נברא בשבילו, שהאדם צריך שימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים, כדי לתקן ולחדש כל הבריאה בשלמות. כי השם יתברך נתן כח באדם שיחדש בריות חדשות, ואפלו בגשמיות רואין זאת, כי למשל החטים כשעושין מהם פת ולחם, הפת והלחם הוא כמו ברירה אחרת מממש, מהחטים במראה וטעם וריח וכן המלבוש הנעשה מהפשתן מכל-שפן שארי המלאכות הגדולות והתחבולות שעושין, כגון כלי מחזה או שאר כלי נפלאים שהם כמו בריות חדשות שהאדם עושה בחכמתו, וכל זה מחמת שהשם יתברך נתן חכמה באדם שיש לו כח להמשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים שממש היה כל הבריאה כנ"ל, וממש

תסד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

נשפּלֵשׁל הַפֶּחַ בְּכֹל אָדָם לְהִתְחַבֵּם וּלְתַקֵּן כָּל פְּרִטֵי
הַבְּרִיאָה כַּנ"ל, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה וְכָל הַמְּלָאכוֹת כְּלָם
הֵם בְּחִינַת צְמֻצוּמִים שְׁנִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת
רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים כַּנ"ל, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי
בְּהָאָדָם הַגִּשְׁמִי דִּיקָא כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת יֵשׁ כַּח בְּהַצְדִּיקִים לְבְרוּא עוֹלָמוֹת כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה: 'אַל תִּקְרֵי עָמִי
אֶלָּא עָמִי בְּשׁוֹתְפָא, מַה אָנָּא עַבְדֵי שְׁמִיָּא וְאַרְעָא
בְּמִלּוּלֵי וְכוּ', וּמִי שֶׁזּוֹכֵה לְשׁוּם כָּל מַחְשַׁבְתּוֹ וְחֻכְמָתּוֹ
וְדַעְתּוֹ לְהַמְשִׁיךְ רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, אֲזַי
בְּאֵמַת מְתַקֵּן כָּל הַבְּרִיאָה בְּנִקְל בְּלִי עָמַל וַיִּגְיעָה, כְּמוֹ
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל בְּרָא כָּל הַבְּרִיאָה בְּלִי
עָמַל וַיִּגְיעָה, רַק עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ
צְמֻצוּמִים, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ כַּח בֵּיד הָאָדָם לְתַקֵּן כָּל הַבְּרִיאָה
וּלְבְרוּא בְּרִיּוֹת מִחֻדָּשׁ בְּלֹא עָמַל וַיִּגְיעָה רַק עַל-יְדֵי
הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים כַּנ"ל.

וְאִם לֹא הָיָה חוּטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן הָיָה בְּאֵמַת נִתְתַּקֵּן
הָעוֹלָם מִיָּד כִּידוּעַ (עֵין סֵפֶר הַגְּלִגּוּלִים פָּרָק יז), אֲבָל
עַל-יְדֵי חֻטָּא אָדָם הָרָאשׁוֹן וְחֻטָּאֵי הַדּוֹרוֹת נִתְקַלְקַל
הָעוֹלָם, וּמִשָּׁם נִמְשָׁכוּ כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
"בְּזַעַת אַפִּיךָ תֹאכַל לֶחֶם" "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה" (בְּרֵאשִׁית ג,
ט) שְׁנִמְשָׁךְ מִחֻטָּא אָדָם הָרָאשׁוֹן, כִּי הַל"ט מְלָאכוֹת
שֶׁהֵם מִתְקַנְיִן כָּל הַדְּבָרִים אֲכִילָה וּמְלַבּוּשִׁים וְדִירוֹת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תסה

וכו' הם כלם בחינת צמצומים פידוע, פי כל מלאכה הוא בחינת צמצום שצמצם הכלי בתבנית ודמות כזה כפי הצמצום הצריך לזה הכלי או איזה דבר, וכל אלו הצמצומים נמשכין בבחינת הצמצומים העליונים שעל ידם ממשיכין רוחניות אלקות פנ"ל.

וזה בחינת ל"ט מלאכות הקדשה, בחינת מלאכת המשכן, ששם היו כל ל"ט מלאכות פי כל ל"ט מלאכות המשכן (שבת מט): כלם הם בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, פי על-ידי כל פירטי המשכן וכליו נמשך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים כדי לגלות אלקותו בעולם, שבשביל זה היה כל מעשה המשכן פידוע (זהר חלק ב רלא:), וכמו שכתוב: (שמות כט, מה) "ושכנתי בתוך בני ישראל" וכו' על-כן באמת עקר המשכת הפרנסה הוא על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, כמבאר בהתורה הנ"ל, אבל מי שפוגם בזה חס ושלום, אזי נופל לבחינת ל"ט מלאכות גשמיות של זה העולם שנפגמו מחטא אדם הראשון ואזי צריך גייעה גדולה בשביל פרנסה וכולי האי ואולי.

פי כשאינו ממשיך המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שמשם שרש הפרנסה פנ"ל, רק נופל ל"ט מלאכות גשמיות ששם אחיזת הל"ט קללות חס ושלום, שמשם כל העניות וכל החסרון פרנסה, ואזי

תסו לקוטי הגלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

הוא מהפך אל הפך, פי על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים זוכין לפרנסה כזאת שעל ידי מצחצחין הנשמה שעל-ידי-זה זוכין לעצות עמוקות שמהם גדלה האמונה וכו' כנ"ל, וכשפוגם בזה ונופל ל"ט מלאכות גשמיות, אזי הוא ההפך לא די שאינו זוכה לעצות על-ידי הפרנסה, אדרבא! הוא צריך עצות ותחבולות רבות להמשיך פרנסה וכו' האוי ואולי, פי בל"ט מלאכות הפגומים נאחזים הל"ט קללות (תקוני-זהר תקון מח) שהם זהמת הנפש, שמשם כל חסרון הפרנסה ומשם נמשכין כל הגליות וכל הטלטולים שנמשכין מחסרון האמונה, מחסרון העצה, על-ידי שפגם בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שמשם כל העצות שמהם גדלה האמונה כנ"ל.

(יז) ועקר התקון הוא שבת, פי שבת אגין על אדם הראשון (זהר חלק ב קלח.), פי בשבת אין שום מלאכה וצמצום, פי בו "שבת וינפש" (שמות לא, יז), פי השם יתברך ברא את כל הבריאה בששת ימי המעשה שנמשכת מבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים ובשבת שבת ונח ולא ברא שום בריאה, פי בשבת עולים כל העולמות למעלה ממדרגתן, וכל צמצום וצמצום של כל עולם וכל דרגא, הכל נתעלה ונתרחב במעלות גדולות ואז אין צריכין לאתערוטא

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תסז

דלתתא שהאדם ימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים, כי אז נתגלה אלקותו בהתגלות גדול על-ידי אתערוותא דלעילא לבד, פמובא בכתבים שזה מעלת קדשת שבת, שעליות העולמות שצריכין להעלותם בחל על-ידי מעשה התחתונים על-ידי קריאת שמע ותפלה, אבל בשבת עולים מאליהם בעליות גדולות יותר ויותר בלי אתערוותא דלתתא כלל, כי בשבת נתגלה אלקותו מעין עולם הבא (ברכות נו:), כמו שיתגלה אלקותו לעתיד בלי צמצומים של עכשו, כמו שכתוב: (ישעיה ל, כ) "ולא יבגף עוד מוריד". ועל-כן אז הוא רק שביתה וניחא ואין בו שום בריאה ומלאכה, ועקר הוא מה שבשבת עולין הרגלין שהיו נאחזין בהם הקלפות בששת ימי המעשה ובשבת עולין מן הקלפות בבחינת "אם תשיב משבת רגליך" וכו', ועל-כן אז בשבת האמונה בשלמות פמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן לא. חלק ב סימן ב) ששבת הוא בחינת אמונה וכנ"ל, ועל-כן אז בשבת אין שום טלטול ונסיעה.

(יח) וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, כי תיכף בכניסת שבת על-ידי קדשת היום עולין הרגלין, ואז תיכף נמשכת ונתגלית האמונה על-ידי התעוררות דלעילא בהתגלות גדול, ואז נמשכת קדשת

תסח לקויטי הלכות ערובי תחומין ה' ארזח-חיים

התגלות האמונה עד אלפים אמה, שהם תחום שבת שנמשכין מבחינת אלפים שנה שקדמה התורה לעולם (מדרש-תהלים צ, יב), שהיא בחינת שהתורה נשתלשלה בכמה צמצומים עד שנתלבשה בלבושים אלו, שמבחינת קדשה זאת נמשכת הקדשה בשבת עד אלפים אמה, ומשם ואילך אסור לילך מחוץ לגבול כדי שלא יצא מגבול הקדשה בשבת.

כי בשבת אין שום ברור, כי כל הטלטולים נמשכין בשרשן מבחינת הצמצומים הנ"ל, שצריכין להמשיך בכל פעם מתדש רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים, כי מחמת שנתקלקלו הצמצומים הראשונים על-ידי חטא אדם הראשון וכל הדורות צריכין בכל פעם צמצומים חדשים, ובשביל זה צריכין דרכים וטלטולים לילך ממקום למקום, כי עקר תכלית כל הצמצומים היא הארץ הגשמי הזאת שהיא תכלית הצמצום הגשמי מכל הצמצומים, וכל הצמצומים צריכין לקבל משם, שהיא שרש של הצמצומים, ועל-כן הכל היה מן העפר, אפלו גלגל חמה (בראשית-רבה יב זתר חלק ג לד, קכה). כי כל הנבראים כלם נמשכו מצמצומים הנ"ל שכלם שרשם מתכלית הצמצום שהוא העפר הגשמי של הארץ הזאת, ועל-כן כאן בארץ הזאת שהיא תכלית הצמצום והגשמיות כאן הוא

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תסט

עקר שלמות האמונה, כמו שכתוב: (תהלים לג, ד) "וכל מעשהו באמונה", וכל מעשהו דיקא, פי עקר האמונה היא בבחינת עשיה גשמית ששם תכלית הצמצום שמשם כל הצמצומים שמשם עקר האמונה כנ"ל בהתורה הנ"ל.

פי זה ידוע שעקר האמונה הוא במקום שאין השכל מבין ומחמת שזה העולם הוא גשמי ועכור כל כף, על-כן בכאן אין שום התגלות וידיעה באלקותו יתברך, כי אם על-ידי אמונה לבד, פי בעולמות העליונים, אף-על-פי שגם הם יש להם אמונה פי בודאי גם המלאכים אין יודעים מהותו יתברך וכלם שואלים איה מקום כבודו, אף-על-פי-כן האמונה שלהם היא קרובה לדעת, כי הם רואים בדעתיהם גדלותו וגבורתו ונפלאותיו בכל עת, ואין להם גוף עכור כזה להפסיק כנגדם, אבל בזה העולם הגשמי מעצם גשמיות ועכירת הגוף בכאן עקר האמונה פי בכאן אי-אפשר בשום אופן להשיג אלקותו יתברך כי-אם על-ידי אמונה לבד שאנו מקבלים על-ידי הצדיקים אמתיים שבכל דור ודור.

ומחמת ששרש גדלת האמונה נמשך מבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, על-כן צריכין דרכים וטלטולים פי לפעמים צריכין לילך ממקום למקום בשביל להמשיך צמצום חדש להמשיך רוחניות

תע לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

אלקותו לתוך צמצומים חדשים, כי כל הצמצומים צריכין להמשיך על-ידי הצמצומים של הארץ הזאת שהיא שרש כל הצמצומים כנ"ל, על-כן צריכין לילך ממקום זה למקום אחר ששם נקודה אחרת של הארץ, ששם מסגל לעשות צמצום חדש כפי אותה הנקודה של הארץ שהולך עתה עליה. וזה בחינת כל הנסיעות של ישראל שהלכו במדבר ארבעים שנה, והמשכן והארון הלך לפניהם "ועל פי ה' יחנו" "ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, יח), שהכל היה כפי מה שהיו צריכין בכל מקום ומקום להמשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים חדשים כדי לגלות אלקותו להמשיך אמונה לתקן חטא העגל, ועל-כן ירד להם המן כל אלו המ"ם שנה שהוא פרנסה העליונה הנמשכת מרוחניות אלקות לתוך צמצומים, שהוא בחינת (משלי יג, כה) "צדיק אכל לשבע נפשו", שעל-ידי-זה מצחצחין הנשמה, שעל-ידי-זה גדלה האמונה וכנ"ל, וכמו כן צריך שיהיו כל הדרכים והנסיעות של איש הישראלי, שיהיו כל נסיעותיו על-פי השם. על-פי השם יחנה ועל-פי השם יסע ממקום למקום כפי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שצריך להמשיך בכל פעם כדי להמשיך אמונה כנ"ל.

ועל-כן בשבת אסור לצאת לשום דרך, כי אז נמשך

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תעא

התגלות אלקותו בהתגלות גדול בלי בחינת המשכת
רוחניות אלקות לתוך צמצומים על-ידי מעשה
התחונים וכנ"ל, על-כן לא ירד הפן בשבת, על-כן
אסור לצאת חוץ לתחום שבת וכנ"ל.

(יט) וזה בחינת ערוכי תחומין, שעקר קניית השביתה
היא במקום הסעודה, פי עקר המשכת
האמונה הוא על-ידי אכילה דקדושה שעל-ידי-זה
מצחצח נפשו כנ"ל, וזה בחינת מעלת אכילת שבת,
שיקרה מאד מאד, פי אכילת שבת היא בחינת אכילה
הזאת שעל-ידי-זה מצחצחין הנשמה שעל-ידי-זה זוכין
לאמונה, ועל-כן במקום שמניח הערוב שהוא סעודת
שבת, משם קונה השביתה, פי שם עולין הרגלין
מהקלפה שזה עקר קניית השביתה עקר קדשת שבת, פי
שם זוכים לגלות האמונה על-ידי קדשת שבת שמחמת
זה אסור לילך חוץ לתחום שבת כנ"ל, פי עקר התגלות
האמונה הוא על-ידי בחינת אכילת שבת, שהוא
מצחצח הנשמה שעל-ידי-זה גדלה האמונה וכנ"ל.

(כל הדברים האלו צריכין עדין באור רחב, פי יש
דברים הרבה בתוך דברים אלו שלא זכיתי עדין
לבארם. המקום יהא בעזרי לבארם על נכון באמת
כרצונו וכרצון רבנו הקדוש ז"ל אמן כן יהי רצון).

ועתה הבא נבא בחסדי השם ובישועתו הנפלאה לבאר

תעב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

ענינים אלו כפי אשר יחננו השם ברחמיו וחסדיו
העצומים ונחזר לעניננו:

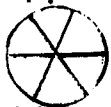
(כ) והכלל כי כל הדרכים הם בבחינת חיצוניות, כי
ישיבה בבית זה בחינת פנימיות שיושבים
בביתו בפנים, והולך בדרך הוא בחינת חיצוניות,
שהולך בחוץ בדרך, וזה בחינת "בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך" (דברים ו, ז) הנאמר בקריאת שמע, כי
המשכת האמונה שהוא בחינות קריאת שמע, צריכה
להיות על-ידי שני בחינות אלו, שהם בחינת "בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך", שהם בחינת פנימיות וחיצוניות
שעל-ידי שניהם דיקא נמשכת האמונה בשלמות פנ"ל,
והלוי בדרך שהוא בחינת המשכת האור מבחינת
היחוד החיצון בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך
צמצומים פנ"ל, כי בשביל זה דיקא צריכין לילך בדרך
מחמת שצריכין להמשיך רוחניות אלקות לתוך
צמצומים חדשים, על-פן צריכין לילך ולטלטל מנקדת
מקום זה לנקודת מקום אחר, כדי להמשיך צמצום
חדש כפי אותו המקום האחר שבא לשם.

כי כל הצמצומים צריכין לקבל מבחינת תכלית
הצמצום הגשמי ביותר שבכל הצמצומים שהוא
הארץ והעפר הגשמי הזה שאנו הולכין עליו שהיא
כלולה מכל הצמצומים כלם, כי הוא בחינת נקדת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תעג

המרכז של כל העולמות שהוא בחינת תכלית הצמצום מכל הצמצומים, והיא כלולה מכל הצמצומים ובכל נקדה ונקדה מהארץ הזאת נמשך צמצום אחר, כפי הקוים הנמשכין מנקודת המרכז למעלה על עליונות כדור הארץ, שאף-על-פי שלמטה בנקודת המרכז ששם התחלת כל הקוים שם הכל אחד, אבל כל מה שנמשכין למעלה מתרחקין זה מזה יותר, עד שבִּעֲלִיוֹנוֹת הכדור שם הקוים רחוקים זה מזה. וכן כשהולכים ציור הקוים במחשבתו עד הגלגלים מתרחקין יותר וכל מה שמתפשטים למעלה למעלה בעולמות עליונים מתרחקין יותר ויותר.

ועל-כן בכל נקדה שעל הארץ אף-על-פי שלמטה בנקודת המרכז כלם יוצאים ממקום אחד, אף-על-פי-כן יש שם צמצום אחר כפי הרוחניות אלקות הנמשך לשם למעלה מבחינה מיחדת כפי מקום הנקדה הזאת כפי הקו הנמשך ממנה למעלה, כי למעלה הקוים רחוקים זה מזה מאוד מאוד כנ"ל, וכל זה מובן בחוש למשכיל קצת. (והציור כזה,

וכבר מבאר מזה במקום אחר) (עין בסוף ספורי-מעשיות ובלקוטי-מוהר"ן חלק ב סימן מח). ועל-כן האדם בהלוכו בכל פסיעה ופסיעה שהולך הוא בא על נקדה אחרת ששם יש צמצום אחר, כי שם נמשך רוחניות אלקות מבחינה

תעד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

אחרת כפי המקום בעולמות עליונים המכונים כנגד הנקודה הזאת, ועל-כן צריכין שם צמצום אחר וכנ"ל. ובשביל זה מכרח האדם לפעמים לילך בדרכים כדי שיבא למקומות אחרים ששם מסגל לעשות צמצומים אחרים חדשים כפי המקום שהוא כנ"ל.

וזה בחינת הליכת ישראל במדבר ארבעים שנה כדי לקבל את התורה והמשפך הלוך לפנייהם ועל פי השם יחנו ועל פי השם יסעו, כי הם היו צריכים להמשיך האמונה מחדש לתקן חטא אדם הראשון שפגם באמונה כנ"ל, שזהו היה עקר קבלת התורה בשביל לגלות העצות שמהם גדלה האמונה וכנ"ל, ולזה צריכין תחלה להמשיך בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים כנ"ל, על-כן הכרחו בכל פעם לילך ולנסע ממקום למקום על פי השם, כדי להמשיך בכל פעם רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים כפי אותו המקום שבאו לשם בכל פעם כנ"ל, שעל-ידי-זה זכו שנמשך לשם פרנסה קדושה שהוא המן שירד להם בכל מקום שבאו לשם, שעל-ידי-זה היו מצחצחין נשמתם, שעל-ידי-זה זכו לחתור ולגלות המים עמוקים שהם העצות קדושות שהם המצוות שקבלו בכל המקומות ההם, ועל-כן המשפך הלוך לפנייהם, כי המשפך הוא בחינת המשכת רוחניות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תעה

אלקות לתוך צמצומים, שזה עקר מעשה המשפן וכליו כנ"ל.

ועל-כן נקרא המשפן לשון המשכה בחינת (שיר-השירים א, ד) "משכני אחריך נרוצה", כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן ע') הינו בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שנמשכין על-ידי כל פריטי המשפן וכליו קרשיו קרסיו עמודיו ואדניו וכו' מנורה ושלחן וארון וכפורת וכרובים וכו', שכלם היו ציורים וצמצומים, כדי להמשיך עליהם רוחניות אלקות לתוכם, כדי לזכות על-ידי-זה לקבלת התורה שהיא העצות כנ"ל.

(כא) וזה "כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר" (משלי ו, כג), 'תוכחות מוסר' הם רק בחינת דרך חיים, 'דרך' היקא שנמשך מבחינת המשכת רוחניות אלקות וכו'. פי המשכת רוחניות וכו' זה בחינת התורה שממשיכין הצדיקים שאין יוצא משם עצה לעבודת הבורא יתברך רק התעוררות ותוכחה ומוסר שמעוררין לעבודת השם, אבל אין יוצא משם שום עצה עדין, וזה החלוק שבין נבואת כל הנביאים לנבואת משה וכו', וזהו החלוק גם עכשיו בין הצדיקים, שיש צדיקים שכל ספריהם ודבריהם הם רק התעוררות וכו' ואף-על-פי שזה טוב מאד, אבל אף-

תעו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

על-פי-כן עדין אין מקבלין משם עצה, אבל עקר הוא הצדיקים שזוכין לקבל מתורתם וספריהם עצות, שזהו בחינת נבואת משה שנתן לנו את התורה שהיא כלה עצות, שנמשכין מיחוד הפנימי וכו'.

(כב) אבל באמת גם עכשו שנתן לנו את התורה שהיא כלה עצות כנ"ל, אף-על-פי-כן עדין צריכין עצות לעצות אלו, דהינו שעדין צריכין עצות ותחבולות איהן נזכה להתגבר לקיים מצות ציצית ותפלין בשלמות ולהנצל מנאוף והרהורים וכו', ואלו העצות הם עד אין סוף, ובזה עוסקים כל הצדיקים שבכל דור.

וזה בחינת תורה שבעל-פה בחינת 'משמרת למשמרת' (במות כא. מועד-קטן ה.) בחינת "ואזן וחקר" וכו' (קהלת יב, ט) שעשה אזנים לתורה וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין כא:) ואף-על-פי-כן עדין צריכין עצות בכל פעם פאשר אנו רואין בחוש, שפכר כל התורה כלה מסורה בגדינו שהיא כלה עצות, ואף-על-פי-כן זעירין אינון שמקימין את מצוות התורה בשלמות, ומפירין פראוי את מי שאמר והיה העולם, ואפלו בדורו של משה היה מה שהיה וכו' עשר נסיונות נסו וכו' (אבות ה, ו).

והכלל, כי כל מה שנתגלה עצה קדושה להפיר את השם יתברך תיכף, "את זה לעמת זה עשה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תעז

אַלְקִים" (קהלת ז, יד) שֶׁהַסְטְרָא-אַחְרָא מִתְגַּבֶּרֶת כְּנֶגֶד
אוֹתָהּ הָעֵצָה לְקַלְקְלָהּ חֵס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן בְּאֵמֶת צְרִיכִין
מְלַחֲמָה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן "אַתָּה
מָרוֹם לְעֵלָם ה'" (תהלים צב, ט), כִּי בְּיַדֵּי "עֵצַת ה'" לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד" (שם לג, יא) וְעֵצַתְם שֶׁל הַסְטְרָא-אַחְרָא תִּתְבַּטֵּל,
בְּבַחֲיַנֵּת "עֲצוּ עֵצָה וְתִפְרֹר" (ישעיה ח, ט) בְּבַחֲיַנֵּת "עֵצָה
נִבְעָרָה" (שם יט, יא). אֲבָל עֵקֶר הַתְּקוּן יִהְיֶה עַל-יַדֵּי מְשִׁיחַ
שְׂיָבֵא בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ, שָׂאז יִמְשִׁיךְ רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת
לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים נִפְלְאִים חֲדָשִׁים כְּאַלֶּה, עַד שְׂיִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עֲצוֹת עֲמוּקוֹת מְאֹד הַנִּמְשָׁכוֹת מִיַּחֲדוֹ הַפְּנִימִי
הַגְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת עֲתִיק, כְּמִבְּאֵר
בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י שְׂאִין מִי שְׂיִשׁ בְּכַחוֹ שְׂיִמְשִׁיךְ עֲתָה מִחִין
עַל-יַדֵּי יַחֲדוֹ הַפְּנִימִי מִבְּחִינַת עֲתִיק כִּי-אִם מְשִׁיחַ.

וְאִז כְּשִׂימְשִׁיךְ הַמִּחִין מִשָּׁם אִז יִתְגַּלוּ בְּשִׁלְמוֹת בְּחִינַת
ה"מים עֲמוּקִים עֵצָה" וְכו' (מְשָׁלִי כ, ה), וְכִמוֹ
שְׁכַתוֹב: (ישעיה יא, ב) "וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה' וְכו' רוּחַ עֵצָה"
וְכו', וְכִמוֹ שְׁכַתוֹב: (שם ט, ה) "וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פִּלָּא יוֹעֵץ"
וְכו' שְׂיִתְגַּלוּ עֲצוֹת עֲמוּקוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאַלֶּה עַד אֵין סוּף,
שְׂיִהְיֶה בְּלִתִּי אֶפְשָׁר לְהַסְטְרָא-אַחְרָא לְסוּתְרָן בְּשׁוּם אֶפֶן
בְּעוֹלָם, כִּי הָעֲצוֹת שְׂיִמְשִׁיךְ מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ, יִהְיוּ
עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית, וְאִז יִתְקַיֵּם "עֵצַת ה'" לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד", בְּחִינַת (שם יד, כז) "כִּי ה' צָבָאוֹת יַעֲזֵר וְיָמִי יִפְרֹ",

תעח לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ה' ארזח-חיים

כי אז יתגלו העצות שלמות ועמוקות שעל ידם יקיימו ישראל את התורה כל ימיהם לעולם, אשר עצות כאלו לא נתגלו עדין בעולם.

ועל-כן בנדאי התורה הקדושה שלנו לא תשתנה כלל בימות המשיח אפלו נקדה אחת, ואף-על-פי-כן תתחדש התורה אז לגמרי כאלו נתנה אז, כי אז נזכה לקבל חדושין דאורייתא כאלה שעל-ידי-זה נזכה כל אחד ואחד לפי מדרגתו לידע עצות שלמות ועמוקות באפן שיזכה בכל פעם להתגבר על מה שצריך להתגבר ולזכות לקיים את התורה בשלמות, ועל-זה נאמר: (ירמיה לא, ל) "וכרתי להם ביום ההוא ברית חדשה וכו' לא כברית הראשונה אשר המה הפרו את בריתי וכו' והסירותי את לב האבן וכו' ועשיתי את אשר בחקי תלכו" וכו' (יחזקאל לו, כו) ואז יהיה עקר התקון של חטא אדם הראשון, ועל-כן אז באמת יתבטל הגלות והטלטול שהוא בשביל תקון האמונה כנ"ל, כי אז יתקנו הרגלין בבחינת עד דמטו רגלין ברגלין (זהר חלק ב רנח), בבחינת "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים" וכו' (זכריה יד, ד), כי אז יתגלו ויתקיימו העצות בתכלית השלמות שהם עקר גדול האמונה בשלמותן, עקר תקון הרגלין כנ"ל.

(כג) וזה בבחינת שבת, כי היחוד הפנימי אי-אפשר

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תעט

לעשות כי אם על-ידי אתערוותא דלתתא כנ"ל שנעשה על-ידי בחינות הנ"ל והכל כפי מעלת הצדיק הגורם היחוד הפנימי וכו' כמבאר בכתבים וכנ"ל. ועל-כן כל התחלות קשות (מכילתא יתרו), כי בתחלה קשה מאד להמשיך רוחניות וכו' מחמת שעדין אין לו שום כלי וכו' וכנ"ל, ועל-כן כל ההתחלות התקון צריכין להתחיל משבת, כי שבת אגין על אדם הראשון (והר חלק ב קלח).

כי איתא בכתבים, שמעלת שבת הוא שאז עולין העולמות בעליות נפלאות על-ידי קדשת היום בעצמו בלי אתערוותא דלתתא כלל. וזה מבאר ומוכן שעלית העולמות הם על-ידי קריאת שמע ותפלה בחול שעל ידם נמשך היחוד הפנימי על-ידי בחינה הנ"ל ובשבת עולין העולמות מעצמן, נמצא שבשבת נעשה יחוד הפנימי בעצמו בלי אתערוותא דלתתא, ועל-כן אז אין שום שליטה להחיצונים, ואיהי אתיחדת והתפרשת מסטרא-אחרא וכו' (שם קלה:) ועולין הרגלין מהקלפה, כי בשבת נמשך הקדשה מעצמו, מבחינת תכלית התקון שיהיה לעתיד שהוא בחינת האור הנמשך מבחינת עתיק, כי בשבת הוא בחינת התגלות אורייתא דעתיקא סתימאה, כמו שכתוב בדברי רבנו ז"ל (בסימן מ"ט).

תפ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

אף אף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לקבל הארה הזאת
אפלו בשבת, כי אם מי שטרח בערב שבת יאכל
בשבת (עבודה זרה ג.), והכלל, כי אף-על-פי שבשבת
נמשך אור גדול ונפלא מאד, מחמת קדשת היום
בעצמו בלי אתערוותא דלתתא כלל, אף-על-פי-כן אין
מי שיוכל לקבלו בשלמות רק כל-אחד מקבל מהאור
כפי מה שיהיין עצמו בששת ימי החול, ואז כפי ההכנה
כפי מה שיקדש וטהר את עצמו בששת ימי החול, כן
זוכה לתוספת שבת, דהינו שיקבל מהאור הקדוש הזה
הנמשך בשבת מלמעלה בלי אתערוותא דלתתא, אבל
על-כל-פנים כל אחד מישראל כל מי שנקרא שם
ישראל עליו, כל זמן שיש לו איזה חלק בקדשת
ישראל, נמשך עליו הארה מקדשת שבת, שעל-ידי
ההארה הזאת יש לו כח בכל מקום שהוא, לזכור בהשם
יתברך ולשוב אליו יתברך אם ירצה להמשיך על עצמו
ההארה הזאת.

והכלל, שהחלוק הוא בין חול לשבת, שבחול הסטרא-
אחרת מתגברת, וצריכין עצות רבות לעמד
כנגדה, ובפרט מי שקלקל חס ושלום כמו רב העולם
רחמנא לצלן, והעצות שהם בחינת מים עמוקים הנ"ל
אי-אפשר להמשיכם כי אם על-ידי שיעשה יחוד
הפנימי וכו', והאדם מחמת חלישותו ומעוט עבודתו

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תפא

בפרט כשפגם, בודאי אין בכחו לעשות יחוד פנימי להמשיך משם עצות כפי מה שצריך, אבל כשמגיע שבת אזי נמשך עליו הארה גדולה מיחוד הפנימי מאת ערוותא דלעילא, שאם ירצה להמשיך אחריה בבחינת "משכני אחריו נרוצה", יכול לקבל עצות נפלאות משם, כי בחול אין נמשך בקביעות מלמעלה כי אם מיחוד החיצון, אבל בשבת נמשך מלמעלה מיחוד הפנימי, אבל בין בחול בין בשבת, על-כל-פנים צריכין להמשיך על עצמו האור, רק שבחול אפלו כשממשיכין על עצמו האור, עדין אין יודעין ממנו יצאה, כי נמשך רק מחיצוניות וכו' וכו', אבל בשבת כשממשיכין האור הבא מלמעלה, יודעין על ידו עצות נפלאות וכו'.

וימחמת שגם זה קשה לקבל לפי גשמיות האדם, על-כן צריכין לבא על שבת לצדיקים, כדי לקבל על ידם קדשת תוספת שבת וכו', ועל-כן גוי ששבת חייב מיתה' (סנהדרין נח:), כי אין בו כח לקבל קדשת שבת כלל, אדרבא! יקלקל חס ושלום גם הארה הזאת ויתחזק אמונות כוזביות שלהם שהם סטרא דמותא, ועל-כן לא נתתו לגויי וכו' כי לעמך ישראל וכו' ברית עולם'.

(כו) ועל-כן בשבת אין צריכין לילך בדרךים, כי בשבת

תפב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

אין צריכין לגלות האמונה על-ידי המשכת רוחניות
אלקות וכו' שהוא בחינת כלליות הבריאה, שהוא
צמצומים שזהו בחינת ל"ט מלאכות המשפן וכו'
שהוא בחינת התגלות התורה של מוסר לבד שאין בה
יצות, שזהו בחינת הלוח בדרכים בחינת דרך חיים וכו'
כנ"ל. כי בשבת נתגלה הארה מאוריתא דעתיקא
סתמאה שהיא כלה עצות ואין צריך לטלטל עצמו
להמשיך רוחניות וכו' כדי לתקן הרגלין כדי לגלות
העצות, ועל-פן בשבת עולין הרגלין בבחינת (ישעיה נח,
יג) "אם תשיב" וכו'.

(כה) ועל-פן בשעת פניסת שבת, קונה שביתה לילך עד
אלפים אמה שהוא תחום-שבת, זה בחינת
שני האלפין של ב' שמות אהי"ה (תקוני-זהר ו:) בחינת
"החרש ואאלף חכמה" וכו' (איוב לג, לג) בחינת אלף
חכמה (עין שער הפסוקים איוב דף נג, שער הקדושה בערכי הפנויין דף
מב) אלף בינה (שבת קד.) בחינת אלפים באמה וכו' (במדבר
לה, ה) סביב של מ"ח ערי מקלט של הלויים, שהם בחינת
קריאת שמע, שהוא אמונת היחוד, ששש ערי מקלט
כנגד ששה תיבות שבפסוק שמע ישראל (עין אוהב-ישראל
סוף מסעי), ושאר מ"ב ערי הלויים הם כנגד מ"ב תיבות
שבפרשת "ואהבת" וכו'.

(כו) כי משה שאל תחלה את השם יתברך: "ואמרו לי

לקויטי הגלכות ערובי תחומין ה' ארזח-חיים תפג

מה שמו" וכו' והשיב לו: "אחי"ה אשר אחי"ה" זה בחינת המשכת רוחניות אלקות וכו' שהוא בשביל להמשיך על-ידי-זה העצות הנמשכין מיחוד הפנימי שזהו בחינת אחי"ה אשר אחי"ה, כי אחי"ה זה בחינת יחוד העליון של חכמה-ובינה, שיש שם שתי פעמים אחי"ה בחינת יחוד הפנימי ויחוד החיצון, וזהו אחי"ה אשר אחי"ה, שעקר ההמשכה של תכלית ההתגלות שהוא בחינת המשכת רוחניות וכו' הוא בשביל אחי"ה השני כדי לעשות יחוד הפנימי וכו'.

(כו) וזה בחינת מה שנתלקו רבותינו ז"ל (קדושין מ:), אי תלמוד גדול ממעשה אי מעשה גדול, ולא הכריעו, כי שניהם אמת. כי תלמוד גדול שמביא לידי מעשה (שם), כי על-ידי התורה שלומדים ממנה עצה וכו' לקיים התורה וכו' אבל יש תורה שאין יוצא משם עצות רק שהוא תוכחת מוסר וכו' ואף-על-פי שגם זה טוב מאד, אבל מלמוד כזה בודאי מעשה גדול, כי עקר הלמוד הוא מוסר, שיקיים התורה וכשהוא מקיים התורה בעצמה בודאי טוב יותר, אבל הלמוד שהוא עצות הוא טוב יותר, כי בלי זה לא ידע כלל לקיים. וגם כי למוד הזה נמשך מיחוד הפנימי והוא כולל כל העצות, כי בעסק התורה כלולים כל העצות, על-כן בודאי הוא גבוה יותר. אבל הלמוד הנ"ל שהוא בחינת תוכחת

תפוד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

מוסר שנמשך מיחוד החיצון בודאי 'מעשה גדול'
שנמשך מיחוד הפנימי, ואף-על-פי-כן גם זה צריכין
מאד, כי איך אפשר לעשות יחוד הפנימי בלי המשכת
וכו' שהוא בחינת יחוד החיצון וכו', ועל-כן שניהם
באחד טובים (מקהלת י, ו).

(כח) וזה בחינת אכילת מצה בפסח, כי עקר הגאולה של
פסח הוא משבת, שזהו בחינת שבת הגדול
וכו' (שלחן-ערוך סימן תל), כי גם בפסח הוא אתערוף
דלעילא כידוע (עין פרי-עץ-חיים שער חג המצות פרק א), וזה
נמשך מקדשת שבת, שאז היא אתערוף דלעילא לבד
ואף-על-פי-כן היתה להם איזה מצוות, כי הגאולה היתה
בהכרח על-ידי שהם יהיו נמשכין אחריו וכו', ועל-כן
מחמת שהוא על-ידי אתערוף דלעילא על-ידי-זה
אסור החמץ וצריכים לאכול מצה, כי מצה הוא מאכל
מלאכים, כי הוא בחינת מן בחינת 'עוגה שהוציא' וכו'
ומן הוא מאכל מלאכים כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (יומא עה:), וכשהחיות נמשך בבחינת אתערוף
דלעילא הוא בבחינת חיות המלאכים, ולמטה יוכל
להתקלקל חס ושלום וצריך תקון על-ידי אתערוף
דלתתא.

ובפסח בתחלת התקון שאז הוא רק אתערוף
דלעילא, אין לנו כח כי אם לשמר השפע כל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תפה

זמן שלא נתגשמה למטה, בבחינת חמץ, שאז אנו שומרים אותה בבחינת מצה שהוא מאכל מלאכים בבחינת ענג שבת, בבחינת מן, שמצחצח הנשמה, פי תיכף כשיוֹרד למטה שנשתתהא עד שנתחמץ חס ושלום שוב אין כח לתקנו כי אם על-ידי התורה שהיא בבחינת אתערותא דלתתא שזה לא זכינו עדין, על-כן דיקא בפסח יש חלוק בין חמץ למצה מה שאין כן בכל השנה, כי בודאי חמץ בפסח דיקא הוא היצור הרע שנקרא שאור שבעיסה (ברכות יז.), מחמת שאז הוא אתערותא דלעילא בלי אתערותא דלתתא, שאז יש לנו כח על-ידי אור העליון היורד מלמעלה לשמור העיסה מחמץ מהיצור הרע משאור שבעיסה, ואם חס ושלום יתחמץ שוב אין לנו כח לברר ולתקן, כי הוא בבחינת עץ הדעת טוב ורע וכו', אבל בכל ימות השנה אין נמשך עלינו הארה גדולה כל כך מלמעלה ובודאי אין כח בדינו לעשות העיסה מצה בבחינת מן, כי זה אין נעשה כי אם על-ידי האור הנמשך מלמעלה בפסח.

ועל-כן בכל השנה אין חלוק בין חמץ למצה כי אין בכל בדינו לשמור העיסה מהסטר-אחרא כי אם על-ידי כח התורה, שהיא בבחינת אתערותא דלתתא שעל-ידי-זה דיקא נתתקן המאכל, ואז אין חלוק עוד בין חמץ למצה, כי בהכרח שתהיה נמשכת השפע

תפו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

למטה בבחינת מאכלים של עולם הזה, רק שאנו מתקנים אותם על-ידי התורה וכו' על-ידי הרשימה מיחוד הפנימי, והבן. וצריך באור.

(כט) ועל-כן כל הקרבנות באין מצה (מנחות נב:), כי הם באין לכפר שזהו בחינת פסח וכו', ועל-כן בשבועות שהוא קבלת התורה, מביאין שתי הלחם מחמץ, ועל-כן גם בפסח אין חיוב מצה כי אם בלילה הראשונה (פסחים קכ.), ועל-כן גם התודה באה חמץ, כי כל הנסים נמשכין מקץ האחרון וכו', ועל-כן כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה (ויקרא רבה ט, ז).

(ל) וזה "וספרתם לכם ממחרת השבת" (ויקרא כג, טו), כי נקרא שבת כנ"ל, ואז מביאין עמר שעורים שהוא מאכל בהמה (סוטה יד), כי אחר יום ראשון נסתלק האור וכו' וכן"ל באריכות, ועל-כן הקרבן צריך שיעבר עליו שבת אחת, כמו שנאמר: "שבעת ימים יהיה עם אמו" (שמות כב, כט) ומיום השמיני והלאה וכו', כי הקרבן הוא בחינת המשכת רוחניות וכו' שמתחילין התקון מחדש, שזה אי-אפשר כי אם על-ידי שבת.

וזה "תספרו חמישים יום", כי העקר לקבל מיום החמישים שהוא בחינת שער החמישים שישגי משיח במהרה בימינו שהוא האור מעתיק הנמשך על-ידי משיח, וכל שרש התורה נמשך משם, אבל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תפז

עכשיו נמשך משם רק הארה מעטת בהעלם גדול, כי
עדין אין מי שישגיג זה השער, כי אפלו משה רבנו
עליו השלום לא השיגו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (ראש השנה כא:) כמו שכתוב: (תהלים ח, ו) "ותחסרהו
מעט מאלקים", ועל-ידי השגת זה השער הנון, אז יזכה
לידע בחינת דרכי השם בחינת צדיק וטוב לו וכו' (עין
ברכות ז. ועין רמב"ן בשער הגמול) הנאמר בסוף התורה, שזהו
עקר שלמות התקון.

כי כפי ה"מים-עמוקים-עצה" שממשיך ממקום גבוה
יותר, כן זוכה אחר-כך לכל בחינת התקונים
הנאמרים בתורה הנ"ל, שעקר שלמות התקון הוא
כשזוכים לבחינת קשור המרפכה שהוא תקון המשפט
שהוא בחינת השגת צדיק וטוב לו וכו' שזהו בחינת
שער החמישים הנעלם עתה בעוונותינו הרבים.

(לא) וזה בחינת ד' מחנות הדגלים שהלכו ישראל בכל
מסעיהם בד' מחנות הדגלים, שהם שנים עשר
שבטי יה שהם בחינת קשור המרפכה שהיא כלולה מד'
מחנות כידוע (עין זהר חלק ג קנד, קנה), שהם בחינת הד'
מלאכים שסימנם ארגמן (ועין תקוני-זהר דף קכו, קכז) שהם
בחינת קשור המרפכה, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל
שעל-ידי-זה תקון המשפט, כמו שכתוב שם.

וזהו "שבטי יה עדות לישראל וכו' כי שמה ישובו

תפח לקויטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

כסאות למשפט כסאות לבית דוד" וכו' (תהלים קכב, ה-ו), כי כסאות למשפט נתתקנין על-ידי שבטי יה שהם ד' מחנות שהם בחינת קשור המרפכה וכו', כי כל זמן שלא נתתקנין כל התקונים הנ"ל בשלמות עד שזוכין לתקון המשפט בחינת קשור המרפכה, אזי גם האמונה עדין לא נתתקנה בשלמות, כי כל זמן שיש עדין איזה פגם הברית חס ושלום, עדין אין האמונה בשלמות. כי הא בהא תליא כמבאר במקום אחר (סימן לא), ועל-כן עקר התקון כשממשיכין האור מיחוד הפנימי מבחינת עתיק שעל-ידי-זה משיגין שער הנ' שעל-ידי-זה זוכין לתקון המשפט, ואז נתתקן הכל בשלמות כמו שיהיה בימי משיח שיבא במהרה בימינו אמן.

(לב) ועל-כן קטרגו המלאכים: (שבת פח:) "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ותחסרהו מעט מאלקים" וכו' (תהלים ח, ו), כי הם מקטרגין על גדל השגת ישראל ואחר-כך פוגמין מה שפוגמין חס ושלום, אבל הם בעצמן השיבו לעצמן תשובה בהעלם, כי קטרוגם הוא רק עכשיו, שעל ההשגה של עכשיו נאמר: "ותחסרהו מעט" וכו' שלא השיג עדין בחינת שער הנ' וכו' אבל לעתיד שיהיה משה הגאל צדק כי משה הוא בחינת משיח ישיג את שער הנ' ואז יתתקן הכל, ולא יוכלו לקטרג כלל, כי כל קטרוגם הוא רק

לקויטי הלכות ערובי תחומין ה' ארחהיים תפט

כל זמן שנאמר: "ותחסרהו" וכו' אבל לעתיד כלם יודו על מעלת ישראל, ויהיה מחיצת הצדיקים לפנים ממלאכי השרת, כמו שכתוב: (במדבר כג, כג ועין תנחומא שם ובגדרים לב.) "כעת" וכו', כי אז פשישיג משיח שער הנון ומשיך לנו עצות עמוקות משם, אז לא נפר את התורה לעולם בחינת: "וכרתי להם" וכו' פנ"ל ועל-כן יתבטל קטרוגם.

(לג) ועל-כן בשבת אסור לילך בדרך חוץ לתחום שבת, כי כבר מבאר היטב, שעקר הדרכים שבוה העולם הם בשביל בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים פנ"ל, והמשכת רוחניות וכו' זהו בחינת ל"ט מלאכות וכו' פנ"ל, שזהו בחינת כלליות הבריאה שהיתה בימי החל בששת ימי המעשה, שבהם ברא השם יתברך את כל הבריאה, כי כל הבריאה נמשכת מבחינת יחוד החיצון שהיא בחינת המשכת רוחניות וכו', כי מבחינת יחוד החיצון נמשך החיות והקיום לכל העולמות וכו' פנ"ל, אבל בשבת לא היה שום בריאה, ואין בו שום מלאכה מעובדין דחל שהם בחינת המשכת רוחניות וכו', כי בשבת אינו נמשך התגלות רוחניות אלקותו יתברך על-ידי הצמצומים של ימי החל שמהם נמשכו הל"ט מלאכות שהם בחינת כלליות הבריאה שבו ימי המעשה, כי בשבת נתגלה

תצ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

אֶלְקוּתוֹ עַל-יְדֵי לְבוּשִׁים וְצִמְצוּמִים רוּחָנִיִּים דְּקִים וְזָכִים
וְצָחִים מְאֹד מְאֹד שְׂאִינָם מִתְּלַבְּשִׁים כָּלֵל בְּשׁוּם מְלֶאכֶה
וְעוֹבְדִין דְּחַל.

וְזֶה בְּחִינַת לְבוּשֵׁין דְּשַׁבַּת, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב בְּזֵהָר הַקָּדוֹשׁ: (תְּקוּנַי-זֵהָר קט.) 'וּלְבוּשֵׁין
דְּלְבִישׁ בַּחַל לֹא לְבִישׁ בְּשַׁבַּת', כִּי בַּחַל הַלְבוּשֵׁין שֶׁהֵם
הַצִּמְצוּמִים הֵם מִבְּחִינַת יִצְרָה וְעֵשָׂיָה, שֶׁמֶהֵם נִתְהוּוּ
וְנִשְׁתַּלְּשְׁלוּ כָּל הַדְּבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת ל"ט מְלֶאכֶת, אֲבָל בְּשַׁבַּת הוּא לְבִישׁ לְבוּשֵׁין
דְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה (בְּהַקְדַּמַת תְּקוּנַי-זֵהָר ג'): שְׁשָׁם כֶּסֶף הַכְּבוֹד
וְכוֹ' (עֵין פְּרָדֵס שַׁעַר אֲבִי"ע פָּרָק ג) שֶׁהֵם בְּחִינַת לְבוּשֵׁין דְּקִים
וְרוּחָנִיִּים שְׂאִינָם מִתְּלַבְּשֵׁין בְּעוֹבְדִין דְּחַל, כִּי בְּשַׁבַּת
זוֹכִין לְבְּחִינַת הַתְּגִלוֹת אֶלְקוּת שִׁיְהִיָּה לְעֵתִיד שֶׁהוּא
בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל, כ) "וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרֶיךָ וְלֹא יִכְנָף
עוֹד מוֹרֶיךָ", כִּי בַּחַל שֵׁישׁ שְׁלִיטַת הַסְטֵרָא-אַחְרָא, אִז
אִי-אֶפְשָׁר לְהַכִּיר אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי-אִם עַל-יְדֵי לְבוּשִׁים
גִּשְׁמִיִּים אֵלּוֹ שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת הַבְּרִיאָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
שַׁעַר בְּדַעְתּוֹ שֶׁבְּעוֹלָם-הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל
אִי-אֶפְשָׁר לִידַע מֵאֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי-אִם עַל-יְדֵי כָּל
הַצִּמְצוּמִים הָאֵלֶּה שֶׁנִּתְּלַבְּשׁוּ וְנִתְהוּוּ מֵהֶם כָּל הַדְּבָרִים
שֶׁל הַבְּרִיאָה, דּוּמָם-צוּמְחֵי-חַי-מְדַבֵּר וְכוֹ' (עֵין זֵהָר חֶלֶק ב
כג, כד), אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא שִׁיְהִיָּה יוֹם שֶׁכָּלוּ שַׁבַּת, נִזְכָּה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תצא

להכיר אותו יתברך אפין באפין בלי התלבשות
בצמצומים אלה של הבריאה.

וזה בחינת שבת-קדש, ששבת היא מעין עולם הבא,
שנמשך הארה מבחינה זאת של לעתיד, ועל-כן
אין בו שום הלוך וטלטול דרכים, כי כל הדרכים הם
בבחינת המשכת רוחניות וכו' שהם בחינת ל"ט
מלאכות וכו', שמשם נמשכים כל הטלטולים והגליות
והדרכים, אבל בשבת אין נתגלה אלקותו על-ידי
בחינת המשכת וכו' על-ידי צמצומים הנ"ל, על-כן
אסורים הדרכים וכל הל"ט מלאכות פנ"ל, כי בשבת
עולים כל העולמות בעליות נפלאות על-ידי אתערוותא
דלעילא לבד, ואז עולין הרגלין מהקלפה ונתבטל
שליטת הסטרא-אחרא על-כן יכולין לקבל המשכת
רוחניות אלקותו בלבושין דקים בבחינת לבושין דשבת
שאיןם מתלבשין בצמצומים של ימי החל שמהם כל
המלאכות וכל הדרכים פנוזפר לעיל.

(לד) כי קדשת שבת בשרשה נמשך מיום שכלו שבת
שיתגלה בו אוריתא דעתיקא סתימאה (עין זהר חלק
ג קנב.) שהיא התורה שיגלה משיח צדקנו במהרה
בימינו, ועקר מעלת התורה הזאת על התורה של
עכשיו הוא בחינה הנ"ל, דהינו שנוזפה לעצות עמוקות
ונפלאות פאלה עד אין סוף, שלא תוכל הסטרא-אחרא

תצב לקוטי הלכות ערובי תחומין ה' ארח-חיים

והקלפה לסותרם ולקלקלם בשום אופן בעולם, כי בודאי מצוות התורה לא ישתנו אפלו דקדוק אחד בימי המשית, אדרבא! עקר ביאת המשית הוא ללמד אותנו לקיים את כל דברי התורה הזאת שזכינו לקבל מפי משה רבנו עליו השלום, שהוא יהיה משיח בעצמו (עין זהר חלק א כז. חלק ג רס:), בבחינת (קהלת א, ט) "מה שהיה הוא שיהיה" פמובן (עין זהר חלק ב קכ. חלק ג רעו:).

פי עד עכשיו אף-על-פי שפבר זכינו לקבל את התורה שהוא פלה עצות להכיר אותו יתברך, אף-על-פי-כן, עדין אנו צריכין לעצות אלו פנ"ל, שאנו צריכין בכל פעם עצות איך נזכה להתגבר לקיים עצות הקדושים האלו שהם כלל מצוות התורה, פי בהתורה פתיב (שמות כ, יג) "לא תנאף", ואפלו בהתר צריכין להתקדש את עצמו, פמו שפתוב: (ויקרא יא, מד) "והתקדשתם" וכו' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: (עין יבמות כ. ספרי ראה יד, כא) 'קדש עצמך במתר לך', ועדין אין אנו זוכין לידע עצות איך זוכין לזה, וכן שארי המצוות, פי אין אנו יודעין איך נזכה לקיים מצות ציצית בשלמות בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה וכו' בלי שום פגיה וכו', ואף-על-פי שפבר היו פמה צדיקים שנתנו לנו עצות קדושות שזהו בחינת כלל תורה שבועל-פה, שגלו לנו הצדיקים שבכל דור ודור, פי זה עקר בחינת תורה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תצג

שבעל-פה שצוה והזהיר אותנו השם יתברך לבלי לסור מדברי החכמים והצדיקים אמתיים שבכל דור ודור, כי השם יתברך ידע בחכמתו שאי-אפשר לבאר העצות לתכליתן בכתב, כי עקר תכלית שלמות העצות, שנזכרה לקימן באמת, הוא רק ברמזים בבחינת (תהלים לב, ז) "אשפילה ואורף בדרך זו תלך איעצה עליך עיני" וכו', וזה צריכין לקבל מהצדיקים אמתיים שבכל דור, שהם בחינת משה, שישאל הולכים בעצתם בכל דור ודור בבחינת (שמות יא, ח) "וכל העם אשר ברגליך" — 'ההולכים אחר עצתך' (ברש"י שם), ואף-על-פי שכבר היו כמה צדיקים וחסידים אמתיים שעשו כמה תקנות וגדרים והוסיפו כמה מצוות דרבנן וגזרות שכלם הם בחינת עצות לעצות התורה, כדי שנזכרה על-ידי-זה לקיים את התורה בחינת משמרת למשמרת כנ"ל, וכן הצדיקים שבכל דור וכו' אף-על-פי-כן עדין הסטרא-אחרא מתגברת בכל יום וזעירין אינון שמקימן את התורה בשלמות.

פי כל מה שמתגלה עצה קדושה הם מתגברים כנגד העצה בעצמה, וכמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל, שאמר ענין מה שהיו בני הנעורים שהיו קובלין לפניו הרבה על צרת נפשם שאינם זוכים להתקדש באמת ולעבד את השם כראוי, ופעם אחת ענה ואמר, שיש

תצד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

עצות שהיו מועילים בודאי אבל גם העצות בעצמן קשה לקיים עד-פאן-לשונו.

וזה עקר מעלת התורה שיתגלה בימי משיח צדקנו במהרה בימינו, שנזכה לעצות כאלו שלא תוכל הסטרא-אתרא לסותרן בשום אופן בעולם, כי הם בחינת עצות עמוקות עד אין-סוף, שזהו בחינת מה שנקרא משיח (ישעיה ט, ה) "פלא יועץ" וכו', ועל-כן באמת כתיב אז (ירמיה לא, ל): "וכרתי להם ברית חדשה וכו' לא כברית אשר כרתי את אבותיכם אשר המה הפרו את בריתי וכו', כי זאת הברית וכו' ועל לבם אכתבנה" וכו' וכתוב: "ועשיתי את אשר בחקי תלכו" וכו' (יחזקאל לו, כז), הינו כנ"ל, שיתגלו עצות כאלו שלא תוכל הסטרא-אתרא להפירן ולסותרן בשום אופן בעולם, שעל-ידי-זה נזכה לקיים את התורה בשלמות לעולם ועד, ועל-כן תהיה גאולה האחרונה גאולה שלמה לעולם.

וזה בחינת קדשת שבת-קדש, שבשבת נמשך הקדשה משם, ועל-כן שבת היא בחינת תשובה, כמו שכתב רבנו ז"ל (בסימן נח), כי עקר בחינת תשובה היא בחינה זאת שעל-ידי תשובה זוכין לעלות ולהמשיך על-עצמו האור הזה של משיח, כמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב באות שבת (בסימן ד), וזה לשונו: 'על-ידי שמירת שבת ממשיך על עצמו אור של משיח, גם

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תצה

על-ידי תשובה, עד פאן לשונו.

לה) פי כל המצוות נקראים עצות בחינת תרי"ג עטין דאורייתא (זהר חלק ב פב.), הינו שהם עצות להשיג אלקותו יתברך על-ידי-זה ולהפוך עברות חס ושלום הם גם העצות, שעל-ידי-זה אין יודעין עצה איך להפיר אותו יתברך, אדרבא! מתרחקין ממנו יתברך חס ושלום ונופלים לכפירות ואמונות כוזביות חס ושלום כפי הפגם והעברה, כמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב הישן (באות אמונה סימן כב): 'הפשע מכניס כפירה באדם', וזה בחינת (ישעיה נט, ב) "כי אם עונתיכם היו מבדילין ביניכם לבין אלהיכם".

וכשאדם זוכה לתשובה אזי זדונות נהפכין לזכיות (יומא פו:), ועקר התשובה על-ידי הצדיקים שהם בחינת משיח, שעקר עסקו להחזיר העולם בתשובה שלמה להשם יתברך, כמו שכתוב: (ישעיה נט, כ) "ובא לציון גואל ולשבי פשע" וכו' וכמו שכתוב: (שם מט, ה) "לשובב יעקב אליו" וכו'.

פי באמת תשובה הוא דבר פלא מאד מאד פי מאחר שפכר נכשל בעברות ולא זכה לקיים העצות טובות וקדושות שהם מצוות התורה וקלקל העצות על-ידי העברות, איך יקבל עתה עצה לשוב בתשובה? ומה אם קדם שקלקל העצות לא הועילו לו עצות אלו מפל שפן

תצו לקויטי הלכות ערובי תחומין ה' ארז-חיים

אחר שקלקל גם עצות אלו מהיכן יקבל עצות לחזור?
ועל-כן באמת אי-אפשר לשוב בתשובה שלמה באמת
כי אם בכח צדיקי הדור האמתיים שזוכין לקבל מאורו
של משיח, שהוא שרש התשובה, שהוא יודע עצות
נפלאות כאלו שנמשכין משרשי התורה שהוא למעלה
מהתורה שפשוזוכין לעלות לשם נתיפכין שם כל
העוונות לזכיות, שזהו סוד יום-כפור בחינת יוכל
הגדול (עין זהר חלק ב קטו, קטז, קפה, קעה) בחינת שער
החמישים שהוא שער העליון של התשובה, ומשם
נמשכין העצות נפלאות לכל החוטאים בעלי עברות
רחמנא לצלן שיוכלו להתעורר בכל פעם לתשובה מכל
מקום שהם, עד שיזכו לשוב אליו בתשובה שלמה
באמת, ועקר הוא האמונה שהוא בחינת שבת כנ"ל.

כי כל זמן שיש לו אמונה בודאי ישוב אליו יתברך,
ועל-כן צריך האדם לחזק עצמו על-ידי זה בעצמו,
דהינו על-ידי מה שהבעל-דבר והסטרא-אחרא רוצה
להפילו חס ושלום, על-ידי-זה בעצמו יחזק את עצמו,
כי הבעל-דבר מתנפל בנפשו להפילו בכל עת, מחמת
שמכניס בלבו שקשה לו עוד לתקן עברות כאלו, בפרט
כפי מה שיש אנשים שקלקלו כמו שקלקלו כמו שהם
יודעים בעצמם שעברו עברות רבות וגדולות ימים
ושנים הרבה רחמנא לצלן כו'. ויש שפכר רצו כמה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תצז

פְּעָמִים לְשׁוּב וְכַמָּה פְּעָמִים הִתְחִילוּ בְּתִשׁוּבָה וּבְעִבּוּדַת
הַשֵּׁם בְּאַמֶּת, וְאַחֲר־כֵּן נִפְּלוּ כְּמוֹ שֶׁנִּפְּלוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כְּפִי נִפְּלָתוֹ רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן מַכְנִיס הַבַּעַל-דְּבָר
בְּלִבָּם בְּכָל פַּעַם שֶׁכָּבַר אָפֶס תִּקְוָה חֵס וְשְׁלוֹם לְפִי עֲצָם
הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה, אֲבָל בְּאַמֶּת בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ יָכוֹל הָאָדָם
לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֲנִי
יּוֹדֵעַ עֲדִין שֶׁהָעֲבָרָה הִיא פָּגַם גְּדוֹל שֶׁעַל יְדֵה פּוֹגְמִין
הִרְבֵּה בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים כּוֹי נִמְצָא שֵׁישׁ לִי אָמוּנָה
עֲדִין, וּמֵאַחַר שֵׁישׁ לִי אָמוּנָה עֲדִין בְּיָדַי יֵשׁ לִי תִקְוָה
בְּלִי סֶפֶק, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֲנִי מֵאֲמִין שֶׁיְכוּלִין לְקַלְקֵל בְּיָדַי
יְכוּלִין לְתַקֵּן גַּם כֵּן, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ:
(לקוטי מוהר"ן חלק ב) 'אם אֵתָּה מֵאֲמִין שֶׁיְכוּלִין לְקַלְקֵל',
תֵּאֲמִין שֶׁיְכוּלִין לְתַקֵּן,

כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהָאֲפִיקוֹרְסִים וְהַכּוֹפְרִים הַמְּחַקְרִים אֵינָם
מֵאֲמִינִים שֶׁמְקַלְקְלִים עַל-יְדֵי עֲבָרָה בְּעוֹלָמוֹת
עֲלִיוֹנִים שֶׁמִּזֶּה נִמְשָׁךְ שֶׁהֵם נוֹתְנִים טְעָמִים שֶׁל שְׁטוּת
וְהֵבֵל לְמַצּוֹת וְעִבְרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, אֲבָל אֲנַחְנוּ עִם
קְדוּשַׁת שְׁאֲנוּ מֵאֲמִינִים שֶׁהָעֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם הִיא פָּגַם
גְּדוֹל מְאֹד בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְכוֹי, וּמִחֲמַת זֶה רוֹצֵה
הַבַּעַל-דְּבָר לְהַפִּילוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּא עַל-יְדֵי-זֶה רְאוּי
לוֹ לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ מֵאַחַר שֵׁישׁ לוֹ אָמוּנָה עֲדִין, כִּי
עָקַר כְּוִנוֹת הַבַּעַל-דְּבָר הוּא שְׂרוּצָה לְהַפִּיל אוֹתוֹ כָּל כֵּן

תצח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

עד שיפיל אותו לכפירות גמורות חס ושלום שיאמר (ניקרא רבה כח, א) 'לית דיין וכו' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (שפת קה): 'היום אומר לו עשה כן וכו' עד שאומר לו וכו'. אבל האדם צריך להשפיל על דרכיו ולחוס על חיייו ולחזק את עצמו בכל מה שיוכל בכל עת יהיה אף שיהיה כמבאר בדברינו כמה פעמים, ועל-ידי-זה בעצמו יחזק את עצמו כי מאחר שאני מאמין שמקלקלין על-ידי עברה נמצא שיש לי אמונה עדין, וכל זמן שיש לי אמונה יש לי תקנה עדין בודאי.

ובודאי 'מדה טובה מרבה וכו' (סוטה יא.) ובודאי יכולין לתקן כי "כל מצוותיך אמונה" פתיב (תהלים קיט, פו), ועקר המצוות הם לבא לאמונה שלמה כדי להפיר את מי שאמר והיה העולם, וכל זמן שיש לאדם נקדה מאמונה יש לו תקנה עדין, כי יש עצות כאלו שגם הוא יכול לחזר להשם יתברך בנקל על-ידי איזה נחת רוח שיעשה להשם יתברך במקום שהוא, שעל-ידי-זה יזכה לשוב אליו באמת על-ידי כח הצדיקי אמת עד שייזכה שיתהפכו כל העוונות לזכיות וכנ"ל, והבן היטב לשמר הדברים האלה בלבך לקימם באמת, ולהאמין בזה באמת כי הם דברים עמוקים מאד, שאי-אפשר לבארם בכתב בשום אופן.

(לו) ואלו העצות העמוקות הנ"ל שנמשכין מבחינת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תצט

משיח, שזהו בחינת שבת בחינת תשובה, זה בחינת דרכי השם הנעלמים עתה מעין כל, ששם סוד בחינת צדיק וטוב לו צדיק ורע לו וכו', שאפלו משה בחייו לא השיג זאת, כמבאר בסוף התורה תקעו הנ"ל, ועל-כן עקר התקון יהיה על-ידי משיח, שיזכה להשיג דרכי השם הנ"ל בחינת צדיק וטוב לו וכו' שעל-ידי זה יתגלו עצות נפלאות ועמוקות הנ"ל שלא יוכלו לסותרן לעולם כנ"ל.

וזה בחינת אלפים אמה של תחום שבת, כי בשבת אסורים הדרכים שהם בשביל המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים של ימי החל וכו' כנ"ל, ואין הולכים בשבת כי אם אלפים אמה שהם בחינת תחום שבת בחינת דרך הקדש, בחינת (ישעיה לה, ח) "ודרך הקדש יקרא לה", שזה הדרך הוא בחינת דרך של שבת בחינת דרכי השם שמשגיגין על-ידי קדשת שבת שהוא בחינת עצות נפלאות עד אין סוף הנ"ל, ועל-כן הוא אלפים אמה שני אלפין כי אלה הוא פלא (זהר חלק ג קצג:), והם שני אלפין בחינת פלאי פלאות (ברכות נו:), כי העצות של עכשיו הם בחינת פלאות, בחינת (ישעיה כה, א) "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק" וכו' אבל העצות של לעתיד הם בחינת פלאי פלאות בחינת (תהלים קלט, יד) "אודה על כי נוראות נפילתי נפלאים

תק לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

מַעֲשֵׂיךָ וְנַפְשֵׁי יַדְעַת מְאֹד". נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ, זֶה בְּחִינַת
מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם שֶׁנִּבְרְאוּ בּוֹ יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהֵם כָּל
הַבְּרִיאָה שֶׁהוּא כְּלָה פְּלֹאוֹת הַבּוֹרָא, כִּי בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט
מִהַבְּרִיאָה יֵשׁ פְּלֹאוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד.

וְאֵלוֹ הַפְּלֹאוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַבְּרִיאָה בְּחִינַת
נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ, זֶה בְּחִינַת הַעֲצוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת פְּלֵא שֶׁנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי-זֶה דְּהִינוּ הַעֲצוֹת
הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַמְשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ
צְמֻצוּמִים שֶׁל יְמֵי הַחֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת ל"ט מְלָאכוֹת שֶׁהֵם
כָּל הַבְּרִיאָה שֶׁנִּבְרְא בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהִיא כְּלָה
פְּלֹאוֹת, אֲבָל דְּוֹד הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: (שְׁמוּאֵל-ב כג, א) "מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב", מְשַׁבַּח אֶת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַקֶּץ הָאֲחֵרוֹן שֶׁאֵז יִתְגַּלוֹ עַל יְדוֹ פְּלֵאֵי
פְּלֹאוֹת, שֶׁהֵם הַעֲצוֹת עֲמוּקוֹת הַנִּל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת "אוֹדֶךָ עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹתֵי נִפְלְאִים
מַעֲשֵׂיךָ", נִפְלִיתֵי נִפְלְאִים, זֶה בְּחִינַת פְּלֵא עַל
פְּלֵא, בְּחִינַת 'פְּלֵאֵי פְּלֹאוֹת' בְּחִינַת "עֲצוֹת עֲמוּקוֹת"
הַנִּל שֶׁיִּתְגַּלוּ עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ. וְזֶהוּ "וְנַפְשֵׁי יוֹדְעַת מְאֹד",
כִּי הֵם עֲצוֹת עֲמוּקוֹת כְּאֵלוֹ שְׁאֵי-אֶפְשָׁר לְגַלוֹתָן בְּכַתֵּב
וְלֹא בְּעַל-פִּה כִּי אִם לְחֻכְם וּמִבֵּין מִדְּעָתוֹ. בְּחִינַת (תהלים
לב, ח) "אֵינֶעֱזֶה עֲלֶיךָ עֵינַי" כַּנִּל, וְזֶהוּ "וְנַפְשֵׁי יוֹדְעַת
מְאֹד", 'מְאֹד' הוּא בְּלֵי גְבוּל, שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ עֲצוֹת עַד

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקא

למאד, עד אין סוף שאי-אפשר לסותרן בשום אופן
שהם בחינת 'נפליתי נפלאים' בחינת 'פלאי פלאות'
כנ"ל.

ועל זה בקש משה רבנו עליו השלום בעת שרצה
שהשם יתברך יגלה לו דרכי ה' (ברכות ז.) בחינת
'צדיק וטוב לו' וכו' כמו שכתוב: (שמות לג, יג) "הודיעני
נא את דרכך", ואז בקש "ונפלינו אני ועמך" וכו' הינו
שנזכה לפלא הנ"ל שיתגלה בימי משיח שנקרא "פלא
יועץ" שהוא בחינת פלא על פלא כנ"ל.

(לז) ועל ההלוק והדרך של שבת שהוא טיול ותענוג
בתוך האלפים אמה, נאמר: (שיר-השירים ז, יב-יג)
(יד) "לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה
לכרמים וכו' הדיודאים נתנו ריח" וכו' כי אלפים אמה
של תחום שבת הם בחינת אלפים אמה של מגרשי ערי
הלוים (עין עירובין נא.), כמו שכתוב: (במדבר לה, ה) "ומדתם
מחוץ לעיר... אלפים אמה" וכו', וכתוב: "אלף אמה
סביב", ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: (עין עירובין נו. וסוטה
כז:) 'אלף מגרש ואלף לשדות וכרמים', כי האלפים
אמה נחלקים לשני פעמים אלף, כי הם בחינת שני
פלאות כנ"ל, והכל בשביל לגלות האמונה בעולם
כנ"ל.

ועל-פן הם מ"ח ערים, שש ערים של ערי מקלט,

תקב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

ועליהם מ"ב עיר, כי שש ערי מקלט הם בחינת ששה תבות שבפסוק שמע ישראל ומ"ב ערי הלויים הם בחינת מ"ב תבות שבפרשת "ואהבת" כמובא (אוהב ישראל סוף מסעי), ואלו המ"ח ערים קולטות ומגינות מסטרא דמותא, כי הרוצח שהגביר סטרא דמותא צריך לנוס לשם, והם קולטות ומגינות מסטרא דמותא שנמשך מחטא אדם הראשון, שנאמר: (בראשית ב, יח) "כי ביום אכלך ממנו" וכו' שעקר הפגם נמשך על-ידי כפירות, כי אמונה הוא עקר החיים וכפירות הם סטרא דמותא כמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי מוהר"ן חלק א כג, לה).

ועל-כן מ"ח ערי הלויים שהם בחינת שמע ואהבת, שהם עקר המשכת האמונה, על-כן הם קולטות ומגינות מסטרא דמותא ומצילין את הרוצח ממיתה, ואלו האלפים אמה של מ"ח ערים אלו הם בחינת אלפים אמה של תחום שבת, כי הם בחינה אחת כי עקר בחינת שבת הוא אמונה כנ"ל, ואלו המ"ח ערי הלויים שהם בחינת "שמע ואהבת", בחינת אמונה, שבהם ישבו הכהנים והלויים שהרוצח היה נס לשם ונצול שם, בזה הראה לנו התורה הקדושה שצריכין לנסע לצדיקים, והעקר בשביל לזכות לאמונה שהיא עקר החיים ולהכניע סטרא דמותא שהם הכפירות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקג

כמבאר אצלינו כמה פעמים, שעקר האמונה בשלמות מקבלין רק על-ידי הצדיקים האמתיים, כי פהנים ולויים הם בחינת צדיקים אמתיים ותלמידיהם הנלוים אליהם המשמשים ומשרתים אותם בחינת (במדבר יח, ב) "ונלוו [וילוו] עליך וישרתוך", כי הפהן הוא בחינת הצדיק והרב האמת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו' (מלאכי ב, ז) ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: (מועד-קטן יז.) 'אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו'. ולויים הם בחינת המתחברים אליהם בחינת "ונלוו עליך וישרתוך" כנ"ל, ומי שנכשל כמה שנכשל ורוצה לחוס על חיו להציל נפשו ממותה עולמית, צריך לנוס ולברח ולבא אל עריהם שהם בחינת מ"ח ערים כנגד אמונת היחוד שבפרשת שמע ואהבת כנ"ל כמו הרוצח שבורח אל מ"ח ערי הפהנים והלוים שמצילין מסטרא דמותא כנ"ל.

ועל-כן יש להם אלפים אמה מגרש שהוא סוד אלפים אמה תחום שבת שהוא בחינת פלאי פלאות, דהינו שיכולין לקבל מהם עצות בכל דור הנמשכין מבחינת עצות של משית שעל-ידי-זה בודאי יהיה נצול מסטרא דמותא, ויזכה לחיים אמתיים ונצחיים שהם בחינת אמונה ויסוד כל התורה כנ"ל.

תקד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

וזה בחינת "לכה דודי נצא השדה וכו' נשפיה (לח) לכרמים", שדות וכרמים זה בחינת אלפים אמה תחום שבת, שהם בחינת אלפים אמה של מגרשי הלויים שהם בשביל שדות וכרמים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אלה אמה מגרש ואלה אמה שדות וכרמים כנ"ל. ועקר אלו האלפים אמה הם בחינת עצות נפלאות עד אין סוף שעל ידם נתגלה האמונה בשלמות כנ"ל.

וזהו בחינת "נלינה בכפרים" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ערוכין כא:) — 'בכופרים', שהשפעת להם כל טוב וכו', הינו כנ"ל, כי על-ידי אלו האלפים אמה שהם בחינת שדה וכרם מכניעין הכופרים וממשיכין אמונה שלמה כנ"ל. וזהו "שם אתן את דודי לך", כי שם יתגלו העצות עמוקות שהם בחינת סתרי תורה בחינת השגת דרכי השם שעל-ידי-זה עקר התגלות אלקותו יתברך ועקר התדבקות והתחברות כנסת-ישראל עם דודה, שזהו עקר בחינת תשובה שישובו ויתקרבו כל ישראל להשם יתברך, ועקר שלמות היחוד הפנימי הנמשך מבחינת עתיק על-ידי משיח כנ"ל בחינת "שם אתן את דודי לך".

וזהו "ההודאים נתנו ריח" וכו' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שיר-השירים ובה ז, יד) על פושעי ישראל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקה

וצדיקים שעליהם נאמר (עין ירמיה כד, ב) "הדוד האחד
תאנים הטובים והדוד האחד תאנים רעות מאד אשר
לא תאכלנה מרע" ושניהם עתידין לתן ריח טוב וכו'
כמו שפרש רש"י שם, הינו כנ"ל, כי על-ידי עצות
נפלאות הנ"ל כלם יחזרו להשם יתברך, אפלו פושעי
ישראל אפלו המנחמים בדיוטא התחתונה מאד מאד
וכלם יתנו ריח טוב להשם יתברך בבחינת "הדודאים
נתנו ריח" כנ"ל.

וזהו "ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים". כי
עתה יתגלו כל מגדים ומעדנים ומטעמים טובים
של מצוות התורה על-ידי אלו העצות עמוקות הנ"ל.
וזהו "חדשים גם ישנים" כי עכשו נעשה נחת רוח
לפניו יתברך על-ידי כל העצות שיתגלו לעתיד עם
העצות שמכבר, שזהו בחינת "חדשים גם ישנים". כי
עקר העצות החדשות שנמשכין מבחינת משיח, הוא
רק כדי לילך בדרך הישן שמכבר כדי לקיים את התורה
המסורה בידינו מפי משה רבנו עליו השלום כנ"ל.

וזהו בחינת "חדשים גם ישנים" דודי צפנתי לך", כי
אלו העצות הם בחינת עצות צפונות וטמונות
בלב הצדיקים אמתיים שהם בחינת משיח שנמשכין
מרב טוב הצפון לצדיקים לעתיד לבוא בחינת (תהלים
לא, כ) "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", כי אלו

תקו לקוטי הלכות ערובי תחומין ה' ארח-חיים

העצות אי-אפשר לגלות בפעם אחד, רק כל אחד מהצדיקים אמתיים מגלה מאלו העצות מעט עד לעתיד בימי משיח שיתגלו בשלמות, וזהו "דודי צפנתי לך".

וזהו "מי יתנה כֶּאֱח לִי וְכוּ' אֲמַצְאָךְ בַּחוּץ אֲשַׁקֶּךָ גַּם לֹא יִבְזוּ לִי" (שיר-השירים ח, א), כִּי אֲז עַל-יַדֵי עֲצוֹת אֱלוֹ יִתְגַּלֶּה הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּבַחֲיַנֵּת לְבוֹשֵׁיךָ דְשֶׁבֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ" (ישעיה ל, כ) בְּחִינַת אֶפֶיךָ בְּאֶפֶיךָ (עין זֶהר חֶלֶק א לֹא. וְחֶלֶק ג רצו). בְּחִינַת (יִרְמְיָה לֹא, לֵג) "כִּי כּוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלָם", בְּחִינַת "כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה'" וְכוּ' (ישעיה נב, ח) וְאֲז נֹכַח לְדַבֵּר מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּפֶה מְלֵא בַּחוּצוֹת וּבְשׁוֹקִים לְדַבֵּר וּלְפָרְסֵם בְּפָנָי כֹּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלִהְתְּדַבֵּק לַהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל בְּפָנָי כֹּל עִם וְעֵדָה, בְּבַחֲיַנֵּת "אֲמַצְאָךְ בַּחוּץ אֲשַׁקֶּךָ גַּם לֹא יִבְזוּ לִי", כִּי עֲכָשׁוּ אֶפְלוֹ הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה נִסְתַּרְתָּ וְנִנְעַלְמָת אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּלָבוֹ, וְאִי-אֲפָשֶׁר לְדַבֵּר מִזֶּה הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׂרוּאֵין בַּחוּשׁ, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִין וּמְאֱמִינִים בַּהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עַל-פִּי רַב שׁוֹכְחִין אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ וְרָצִים כָּל אִישׁ אַחֲרַי בְּצַעֲוֹ וְתַאֲוֹתָיו וְכוּ' (מִיחֻזְקָאֵל לֵג), וְזַעֲרִין אֵינֻן שְׂאִינָם שׁוֹכְחִים אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, שְׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר: (בְּמוֹסֶף דְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה) "אֲשֶׁרִי אִישׁ שְׁלֵא יִשְׁכַּחְךָ" וְכוּ'. וְאֶפְלוֹ אוֹתָן הַכְּשָׁרִים

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקז

והצדיקים הדבקים בו יתברך תמיד, אי-אפשר להם לדבר עם העולם בהתגלות גדול מהשם יתברך כאשר היה ראוי לצעק בכל פעם על בני העולם, מה אתם שותקים, ומה אתם עושים בזה העולם, הלא השם יתברך עמנו ועומד עלינו בכל רגע ורואה במעשינו כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיהו, ו, ג). ומי לא יירא ויפחוד מפניו וכו', וכל זה מחמת גשמיות העולם ועכירת המעשים אי-אפשר לדבר הרבה בהתגלות אפלו מהאמונה הפשוטה, וצריכין לדבר מזה ברמז ובסוד בבחינת (משלי כה, ב) "כבוד אלהים הסתר דבר".

כי זה ידוע ומבאר אצלינו, שכל אחד ואחד יש לו בחינת סודות ונסתרות לפי בחינתו, כי מה שנחשב אצלינו לסודות ונסתרות, הוא אצל הגבוה מאתנו נמוך מנגלות. וכן בין כל אדם ואדם ובין כל דרגא ודרגא. וכן יש דברים שהם עכשו סוד ואחר-כך לא יהיה סוד כי אם נגלה. רק אז יהיה סודות אחרים הגבוהים הרבה מזה, כמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל ויתבאר במקום אחר (בסימן כב), על-כן עכשו נאמר "כבוד אלהים הסתר דבר", אפלו על ידיעת אלקותו בפשיטות, שיהיה לעתיד התגלות ומפורסמות, כי אז יתגלו עצות הנ"ל שעל-ידי-זה נזכה לקיים את התורה בשלמות, ואז יתגלה אלקותו לעין כל כנ"ל, עד שלא נתבייש לדבר בפני כל

תקח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

העולם מהשם יתברך, וזהו בחינת "אמצאך בחוץ
אשקך גם לא יבוזו לי", כי אז יתקיים "כי תמלא הארץ
[נדעה] לדעת את ה' וכו' (חבקוק ב, יד) וכתוב: "כי כלם
ידעו אותי למקטנם ועד גדולם" וכו', במהרה בימינו,
אמן.

וזה בחינת ערוכי תחומין, שבמקום שפניח סעודות
שבת משם מתחיל התחום שבת אלפים אמה לכל
רוח.

(לט) כי מבאר בהתורה הנ"ל שעקר גדול האמונה הוא
על-ידי העצות שנמשכין על-ידי האיש תבונות
שמצחצח נשמתו על-ידי אכילתו כנ"ל. נמצא שעקר
המשכת האמונה הוא על-ידי אכילת הצדיקים אמתיים
כנ"ל. ובחל צריכין הצדיקים להמשיך הפרנסה
והאכילה על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך
צמצומים כנ"ל שזהו בחינת כלליות הבריאה, שבשש
ימי המעשה כנ"ל.

כי בחל נמשך האור מלמעלה רק מבחינת חיצוניות
עולם העליון, ועל-כן אי-אפשר לקבלו בזה העולם
לידע על-ידי-זה מהשם יתברך כי אם על-ידי צמצומים
רבים שמתנגעין הצדיקים תיכף כשמאיר עליהם האור
הזה, הם מתנגעין בהשתוקקות נפלא עד שמצמצמין
האור בשכלם בכמה צמצומים קדושים שהם שרש

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקט

וקיום הבריאה כלה. ועל-ידי-זה הם ממשיכין הפרנסה בקדשה ובטהרה, וזוכין לצחצח נשמתם על-ידי פרנסה ואכילה הזאת עד שזוכין על-ידי-זה להמשיך העצות ממעמקים לגלות ולפרסם האמונה הקדושה בעולם כנ"ל.

אבל מי שאינו מתעורר ומתגבר להמשיך האור לתוך צמצומים, אזי נתקלקל אצלו הארה הזאת חס ושלום, ויכול לבא על-ידי-זה לאמונות פוזביות וכפירות חס ושלום כנ"ל, ואזי גם האכילה והפרנסה נפגם, כי הא בהא תליא כנ"ל.

וזה בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעקר הפגם שלו היה באכילה, שאכל אכילה כזאת שעל-ידיה נפגם האמונה חס ושלום, כי בשעת הבריאה שלא היה עדין שום אדם, המשיך השם יתברך בעצמו האור לתוך צמצומים כדי לברוא העולם, ומשם המשיך בעצמו (השם יתברך) האכילה והפרנסה דהינו חיות העולמות, והמשיכו לזה העולם בשני בחינות, בבחינת "עץ החיים אשר בתוך הגן" בחינת אכילה וקדשה שמשם עקר גדול האמונה, ובבחינת "עץ הדעת טוב ורע" שהוא בחינת אכילה של איסור אכילה דיסטרא-אחרא שהוא ההפך שמשם פגם האמונה כנ"ל והזהיר על האדם שלא יאכל אכילה זאת של עץ

תקי לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ה' ארחהיים

הדעת, והוא פגם בזה, ותיכף כשהתחילו אדם וחוה לקבל דברי הנחש ונתרצו לעבור על דברי השם יתברך תיכף פגמו מאד בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים.

פי כפי ההארה מרוחניות אלקות שהיה בלבם היו צריכים להתעורר להשם יתברך בהתעוררות גדול ולבלי לשמע לדברי הנחש המטעה אותם, אבל הם פגמו בזה ושמעו לדבריו, וגם עברו בפעל ואכלו מעץ הדעת וכו' ועל-ידי-זה נפגם האכילה והפרנסה של כל העולם בבחינת "בזעת אפיה תאכל לחם" (בראשית ג, יט) בבחינת "בעצבון תאכלנה" (שם פסוק יז), שזהו בבחינת פגם הל"ט מלאכות שכלם הם בבחינת פגם המשכת רוחניות וכו' פנ"ל.

ועל פן צריכין עכשו הצדיקים יגיעה גדולה ביותר לחזור ולתקן הקלקולים של הצמצומים ולחזור ולהמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים וכו' פנ"ל. ועקר התקון על-ידי שבת, כי שבת אגין עלוהי (זהר חלק ב קלח). פנ"ל. כי בשבת נמשך אור גדול ונפלא מלמעלה בצמצומים דקים ורוחניים שאינם מתלבשים בשום מלאכה ועובדין דחל, כי לא נתהוה מהם שום בריאה, רק הם שרש העליון של הבריאה ואזי עולים כל העולמות בעליות גדולות עד שזוכין לקבל האור

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים תקיא

הִזָּה בְּלִי צְמֻצוּמִים גְּשָׁמִיִּים שֶׁל יָמֵי הַחֹל, כִּי אִז מִחֲמַת
עֲלִית הָעוֹלָמוֹת, יֵשׁ כַּח לְקַבֵּל הָאוֹר הַגָּדוֹל הִזָּה וְכַנ"ל,
זֶה הָאוֹר הוּא כְּלוּ עֲצוֹת עֲמוּקוֹת לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם
יִתְבָּרֵךְ בְּחִינַת סִפְת שְׁלוֹם הַנְּמָשֵׁךְ בְּשַׁבָּת, שְׁמֵשֶׁם כָּל
הָעֲצוֹת כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן אִז אֵין צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנְסָה עַל-יָדֵי
הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת וְכו', כִּי שַׁבָּת הוּא שְׁרֵשׁ
הַבְּרָכָה שֶׁל הַפְּרָנְסָה כִּי 'מִיָּגִיָּה מִתְּבָרְכִין כָּל שְׁתָּא יוֹמִין'
(זוּר חֶלֶק ב פ.ח.), אֲבָל בְּשַׁבָּת בְּעֲצוּמוֹ לֹא יֵרֵד אֶפְלוּ הַמֶּן,
כִּי אֶפְלוּ הַמֶּן שֶׁהוּא פְּרָנְסָה קְדוּשָׁה בְּחִינַת הַפְּרָנְסָה
שְׁמֵמְשִׁיכִין הַצְּדִיקִים עַל-יָדֵי הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת וְכו',
שְׁעַל-יָדֵי-זֶה מְצַחֵצְחִין נַפְשָׁם שְׁעַל-יָדֵי-זֶה זוֹכִין לְעֲצוֹת
וְכו', שְׁזֶהוּ בְּחִינַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת 'לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה
אֶלָּא לְאוֹכְלֵי הַמֶּן' (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח יז), אֲבָל בְּשַׁבָּת אֶפְלוּ
פְּרָנְסָה קְדוּשָׁה הַזֹּאת אֵינָה יוֹרֵדַת בּו'. כִּי שַׁבָּת הוּא
שְׁרֵשׁ הַפְּרָנְסָה וְהַבְּרָכָה, דְּמִיָּגִיָּה מִתְּבָרְכִין כָּל שְׁתָּא
יוֹמִין כַּנ"ל, כִּי בְּשַׁבָּת אֵין צְרִיכִין אֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא,
רַק אֲדַרְבָּא צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר שֶׁל שַׁבָּת עַל עֲצוּמוֹ
עַל-יָדֵי בְּטוֹל וּשְׁבִיתָהּ וְנִיחָא מִכָּל הַמְּלָאכוֹת רַק לְאַכֵּל
וּלְשִׁתוֹת וּלְהִתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם.

כִּי אֲכִילַת שַׁבָּת יִקְרָה וְהוּא עָקֵר כְּבוֹד שַׁבָּת קָדֵשׁ, כִּי
בְּשַׁבָּת אֵין בְּהֶאֱכִילָה שׁוּם אַחִיזָה לְהַסְטְרָא-אַחְרָא

תקוב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים

כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (סימן נ"ז), כי בחל שנמשכת האכילה והפרנסה על-ידי אתערוותא דלתתא כנ"ל על-ידי המשכת רוחניות וכו', על-כן יש בזה שני בחינות כנ"ל, בחינת (הושע יד, י) "כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו" וכו'. כי מי שפוגם בבחינת המשכת רוחניות וכו' כנ"ל, גם הפרנסה והאכילה נפגמת, שזהו בחינת חטא אדם הראשון וכו' כנ"ל, אבל בשבת שנמשך הכל על-ידי אתערוותא דלעילא שיורד האור מלמעלה עם צמצומים קדושים שנעשו למעלה שהכל יכולים לקבלו בלי שום יגיעה ואתערוותא דלתתא שהוא שרש הפרנסה והאכילה הקדושה שממשיכין הצדיקים בימי החל על-ידי המשכת רוחניות וכו'. כי הכל נמשך משבת דמיניה מתברכין וכו' כנ"ל, על-כן האכילה של שבת קדושה מאד, ואין בה שום אחיזה להסטרא-אחרא כלל, כי אדרבא על-ידי אכילת שבת מצחצח כל אחד נשמתו וזוכה לעצות נפלאות ולאמונה שלמה על-ידי-זה וכנ"ל.

והעקר על-ידי הצדיקים אמתיים, ועל-כן צריכין לבא אליהם על שבת, כי אף-על-פי שקדשת שבת באה מלמעלה בלי אתערוותא דלתתא שעל-ידי-זה עולין כל העולמות למעלה ממדרגתן אף-על-פי-כן

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקיג

עליית כל אדם ואדם הוא כפי המקום והדרגא שזכה בשעת כניסת שבת, כפי ההכנה והקדשה שקדש והכין את עצמו בששת ימי החל, כמבאר בכתבים (עין פרי-עץ-חיים ריש שער השבת). כי למשל מי שלא זכה בחל פי אם לנפש דנפש דעשיה, אזי בשבת כשבא עליו תוספת שבת אף-על-פי שנמשך האור מלמעלה בלי אתערוותא דלתתא בשבת וזכה לעלות למשל לעולם האצילות, אינו זוכה גם שם לקבל הארה פי אם באיזה מדרגה התחתונה באצילות, וכן כל אחד ואחד כפי מדרגתו. אבל הצדיק הגדול שזכה גם בחל לנשמה דאצילות, אזי זוכה בשבת לעלות למעלה למעלה מאצילות בתכלית מעלה העליונה, פי יש עולמות שהם למעלה למעלה הרבה מאצילות כמובא בכתבים, וכן למעלה למעלה, וכל מי שהוא בכלל ישראל, בודאי מקבל איזה הארה מתוספת שבת, אבל כל אחד מקבל תוספת קדשת שבת כפי הכנתו בחל בבחינת מי שטרח בערב שבת לאכל בשבת (עבודה-זרה ג.) וכנ"ל.

ועל-כן עתה בעוונותינו-הרבים אין בנו כח לקבל תוספת שבת בשלמות, באפן שזוכה על-ידי-זה לעצות שלמות הנ"ל לשוב להשם יתברך פי אם בכח התקרבות לצדיקים אמתיים שהם מקדשים עצמם בקדשה נפלאה בימי החל, שעל-ידי-זה הם מקבלים

תקיד לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ה' ארְח־חיים

קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּשָׁלְמוֹת גָּדוֹל וְהֵם מִמְּשִׁיכִים קִדְשַׁת שַׁבַּת
עָלֵינוּ גַם כֵּן, עַל־כֵּן נוֹסְעִין לְצַדִּיקִים עַל שַׁבַּת וְכַנ"ל.

(מ) וְעַל־כֵּן הָעֲכוּ"ם שָׁלֵא קִבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה כָּלֵל, עַל־כֵּן
אֵין לָהֶם שׁוֹם חֶלֶק בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת, אֲדַרְבָּא!
בְּשַׁבַּת קִדְשׁ "יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעְלֵי אָוֶן" (תהלים צב, י), וְאֵין
לָהֶעֱכוּ"ם וְהַסְטָרָא־אֲחָרָא שׁוֹם יְנִיקָה מְנִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה
שְׁבַשְׁבַּת כַּמּוּבָא (עין זֶהר חֶלֶק א יד, מח. חֶלֶק ב קלה:), וְעַל־כֵּן
גּוֹי שְׁשַׁבַּת חֵיב מִיָּתֵהּ (סנהדרין מ:), כִּי אֲף־עַל־פִּי
שְׁקִדְשַׁת שַׁבַּת בָּאָה מְלַמְעָלָה בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא,
אֲף־עַל־פִּי־כֵן אִי־אֲפָשָׁר לְקַבֵּל קִדְשָׁתוֹ כִּי אִם בְּגִי
יִשְׂרָאֵל שְׁזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שְׁעַל־יְדֵי־זָה יֵשׁ לָהֶם
כַּח לְקַבֵּל הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁל שַׁבַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כִּפִּי בְּחִינָתוֹ, אֲבָל עַל־כָּל־פְּנִים כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְקַבֵּל
אֵיזָה קִדְשָׁה וְהָאֲרָה נִפְלְאָה וְשִׁמְחַת הַלֵּב בִּהְשֵׁם יִתְבָּרַךְ
וְהַשְׁתוֹקְקוֹת נִפְלְאָ אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ בְּאֵהָבָה וּבְרָצוֹן בְּכָל
שַׁבַּת, מֵאַחַר שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּתוֹרַת
מֹשֶׁה, אֲבָל הָעֲכוּ"ם שָׁלֵא קִבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה אֵינָם יְכוּלִים
לְקַבֵּל הָאוֹר שֶׁל שַׁבַּת. וְעַל־כֵּן אִם יִרְצֶה הַגּוֹי לְשַׁבּוֹת
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חֵס וְשְׁלוֹם מִהָאוֹר הַזֶּה יִקְלַק לְיוֹתֵר,
כִּי אֵין בּוֹ שׁוֹם צַד הַכְּנָה, אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהוּא לְקַבֵּל מִהָאוֹר
כְּזֶה. מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ בְּכָלֵל קַבְּלַת הַתּוֹרָה.

וְעַל־כֵּן גּוֹי שְׁשַׁבַּת חֵיב מִיָּתֵהּ, כִּי יִתְגַבֵּר עַל עֲצָמוֹ

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקטו

סְטָרָא דְמוֹתָא, שְׁהוּא כְּפִירוֹת שְׁנַמְשְׁכִין מְרַבּוּי אֹר
כְּדוּעַ, כִּי אַף-עַל-פִּי שְׁפַתְבְּנֹו לְמַעְלָה שְׁהָאֹר שֶׁל שַׁבַּת
יֵוֹרֵד מִלְּמַעְלָה בְּצַמְצוּמִים נִפְלְאִים דְּקִים וְרוֹתְנִיִּים
מִלְּמַעְלָה וְכוּ' שְׁכַל אֶחָד יָכוֹל לְקַבְּלוֹ, אַף-עַל-פִּי-כֵן
אֵלוֹ הַצְּמַצוּמִים הַדְּקִים אֵין יְכוּלִים לְקַבְּלוֹ כִּי אִם
יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ בָּהֶם אֵיזָה הִכְנָה לְקַדְשָׁה עַל-יַדִּי קִבְּלַת
הַתּוֹרָה, אֲבָל לֹא הָעֶכּוּ"ם וְכַנ"ל, וְעַל-כֵּן 'לֹא נִתְּנוּ
לְגוּיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא הִנְחַלְתוּ וְכוּ' כִּי לְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל נִתְּנוּ
בְּאַהֲבָה' וְכוּ' (מִתְּפִילַת שְׁחֵרִית דְּשַׁבַּת), כְּמוֹ שְׁפַתְוֹב: (שְׁמוֹת לֹא,
טז"ז) "בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', כְּמוֹ
שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה: (שַׁבַּת י:) 'מִתְּנָה טוֹבָה
יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֻזֵי וְשַׁבַּת שְׁמָה' וְכוּ'. כִּי שַׁבַּת קִדְשׁ הוּא
מִתְּנָה טוֹבָה מִבֵּית גְּנֻזֵי דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, כְּלוּלָה מְכַל
גְּנֻזֵי אוֹצְרוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

כִּי קִדְשַׁת שַׁבַּת הוּא בְּחִינַת עֲצוֹת עֲמוּקוֹת וְנִפְלְאוֹת
הַגְּנוּזִים בְּחִדְרֵי חִדְרָיו, בְּחִינַת (תְּהִלִּים צב, י) "מְאֹד
עֲמָקוּ מִחֻשְׁבְּתֵיךְ", שְׁאוּמְרִים בְּמִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת,
שְׁעַל-יַדִּי-זֶה נִזְכָּה כָּלְנוּ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן
נִקְרָא שַׁבַּת עַל-שֵׁם תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שְׁפַתְב רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי
מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן ו), כְּמוֹ שְׁפַתְוֹב: (דְּבָרִים ל, ב) "וְשַׁבַּת עַד
ה' אֶלְקֵיךְ" וְכוּ', כִּי עַל-יַדִּי שְׁמִירַת שַׁבַּת בְּשִׁמְחָה
גְּדוּלָה כְּרָאוּי זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר הָעֲצוֹת

תקטז לקויטי הַלכות ערובי תחומין ה' ארְח־חיים

הַעֲמוּקוֹת הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת אֹר שֶׁל מְשִׁיחַ שְׂזוּכִין
עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת כַּנִּ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּיַדֵּי נְזֻכָה
לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאַמַּת סוּף כָּל סוּף כַּנִּ"ל, כִּי אֵלֹה
הַעֲצוֹת הֵם עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכָלִית שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְסוֹתְרֵן
בְּשׁוּם אַפֵּן אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לְקַבֵּל שַׁבַּת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
כָּרְאוּי.

כִּי הָעֵקֶר הוּא לְשִׂמְחָה בְּשַׁבַּת כַּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְנֵנוּ ז"ל
מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּכָל שַׁבַּת, כִּי עֵקֶר מְצִוַּת
שַׁבַּת הוּא לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלְשִׂמְחָה מְאֹד בְּשַׁבַּת וְלִהְתַּעַנֵּג
בְּכָל הַתַּעֲנוּגִים בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב, כַּמְבָאָר בְּלִקוּטֵי
תַּנְיָנָא (בְּסִימָן יז) וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֲרֵים (לִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א סִימָן
נז, רעז), עֵינֵי שָׁם. כִּי אֲכִילַת שַׁבַּת יִקְרָה מְאֹד, כִּי מִגְדֹל
קִדְשֵׁי שַׁבַּת שֶׁהוּא הַתְּגָלוֹת אֱלֹקוֹת בְּצִמְצוּמִים נִפְלְאִים
רוּחָנִיִּים הַנִּמְשָׁכִין מְלַמְעֵלָה, עַל-כֵּן הָאֲכִילָה שֶׁל שַׁבַּת
קִדְשׁ בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּבְחִינַת "וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת
נִפְשָׁךְ" וְכו', כִּי בַחֲל אֵין זוֹכִין לֶאֱכִילָה קְדוּשָׁה כְּזֹאת
כִּי אִם צְדִיקִים גְּדוֹלִים נוֹרְאִים מְאֹד, אֲבָל בְּשַׁבַּת אֲכִילַת
כָּל יִשְׂרָאֵל הוּא בְּבְחִינָה זֹאת, בְּבְחִינַת (מְשָׁלֵי יג, כה)
"צְדִיק אֲכִיל" וְכו', בְּחִינַת (יִשְׁעִיָה נח, יא) "וְהִשְׁבִּיעַ
בְּצַחְצְחוֹת נִפְשָׁךְ", בְּחִינַת (שָׁם פְּסוּק יד) "אֲז תִּתְעַנֵּג עַל
ה'", עַל הַשָּׁם דִּיקָא (זִהַר חֵלֶק ב פח:), שֶׁהֵם הַצַּחְצְחוֹת
שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַסְּפִירוֹת (עֵינֵי שְׁעַר הַהִקְדָּמוֹת שְׁעַר א' הַקְדָּמָה ו

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקיז

דף ח. ועין פרדס שער כג פרק יח) הכלולים בשם ה' כידוע (עין זהר חלק ב קכט.).

וזה בחינת ערוכי תחומין, כי תחום שבת אלפים אמה, שהם בחינת הדרך הקדש של שבת, שהוא בחינת התגלות העצות העמוקות ונפלאות הנ"ל שהם בחינת פלאי פלאות כנ"ל, ועקר התגלות אלו העצות זוכין על-ידי אכילת שבת שהוא בחינת "והשביע בצחצחות" וכו' כנ"ל. ועל-כן ממקום שמניח שם סעודתו, דהינו סעודות שבת, משם מתחיל התחום שבת אלפים אמה וכנ"ל.

(מא) וזה בחינת (תהלים קז, ו) "ויצעקו אל ה'", שאומרים בכניסת שבת במנחה, שהוא מזמור 'הודו', כי בכניסת שבת אז עקר ההכנה לקבל תוספת שבת, כמוכא, כי אז אנו צריכין להעלות העולמות על-ידי אתערוהא דלתתא, כדי שיהיה להם כח אחר-כך לקבל תוספת שבת, ולעלות בעליות נפלאות בשבת על-ידי אתערוהא דלעילא כמבאר בפנונות, ועל-כן בערב שבת במנחה שאז צריכין אתערוהא דלתתא, על-כן אומרים אז 'ויצעקו' כמה פעמים, כי אז צריכין להמשיך העצות על-ידי צעקות, בחינת צעקת הלב בחינת (שם קל, א) "ממעמקים קראתיך" וכו', כדי להמשיך העצות שהם בחינת (משלי כ, ה) "מים עמקים" וכו', ועל-ידי אלו

תקוח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארז-חיים

הצעקות זוכין אחר-כך לקבל תוספת שבת שהם בחינת עצות, שהם נמשכין על-ידי הז' קולות הנמשכין מלמעלה, שהם בחינת הקולות של מתן תורה (עין ילקוט תהלים תשט וזהר חלק ב עח) שבאו מלמעלה שהם בחינת (תהלים כט, א) "מזמור ה'בו לה' בני אלים" (עין זכחים קטז), בחינת "קול ה' על המים" שהשם יתברך בעצמו מעורר בחינת קולו כביכול קול עליון כדי לגלות העצות עמוקות שבאין על-ידי קולות עמוקות כנ"ל.

פי בחל צריכין צעקת הלב ממעמקים לזה, אבל בשבת קדש אין בו צעקה וזעקה חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: (שבת יב.) 'שבת היא מלזעק ורפואה קרובה לבוא', פי על-ידי הצעקת הלב הנ"ל שעל-ידי-זה נמשכין העצות שעל-ידי-זה גדלה האמונה כנ"ל, על-ידי-זה באין כל הרפואות להמכות המפלאות כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, אבל בשבת אין הרפואה הבאה על-ידי אמונה הגדלה על-ידי עצות נמשכת על-ידי זעקה חס ושלום, פי 'שבת היא מלזעק ורפואה קרובה לבוא', פי אז נמשכין העצות בנגל מלמעלה כנ"ל, בלי צעקה וזעקה ואז עקר גדול האמונה מחמת שמאירין אז עצות עמוקות ונפלאות מאד שאי-אפשר לסותרן, ועל-כן אז בשבת עקר שלמות גדול האמונה וכנ"ל, ועל-כן אז הרפואה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ה' ארח-חיים תקיט

קרובה לבוא, פי עקר הרפואה על-ידי האמונה במבאר
היטב בהתורה הנ"ל, אמן כן יהי רצון.

(מב) וזהו בחינת "יודו לה' חסדו ונפלאותיו" שאומרים
במזמור זה כמה פעמים, פי על-ידי הצעקות
הנ"ל בחינת "ויצעקו אל ה'", זוכין להמשיך העצות
נפלאות הנ"ל, וזהו בחינת "ונפלאותיו לבני אדם".
'ונפלאותיו' דיקא בחינת עצות עמוקות שנקראים
פלאות כנ"ל, ועל-כן אומרים זה כמה פעמים, פי אנו
צריכין להמשיך העצות מקדשת שבת שאלו העצות הם
בחינת פלאי פלאות נפלאות על נפלאות כנ"ל.

ועל-כן מזכירין אלו הנפלאות ד' פעמים כנגד ד'
מחנות השכינה, שהם בחינת קשור המרפכה
שהם בחינת ד' דגלים וכו', שהם בחינת תקון המשפט
בחינת השגת צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, רשע וטוב
לו רשע ורע לו וכו' כנ"ל, שמשם נמשכין העצות
עמוקות שהם בחינת פלאי פלאות כנ"ל. פי צדיק וטוב
לו, צדיק ורע לו, רשע וטוב לו, רשע ורע לו, הם ד'
בחינות, פי השגות אלו הם על-ידי תקון המשפט
שזוכין על-ידי קשור המרפכה שהיא בחינת ד' מלאכים
שסימנם ארגמן ד' מחנות וכו' (עין במדבר רבה ב, וזהר חלק
ג קנד, קנה) כנ"ל.

הַלְכָה ו

תַּחוּם שַׁבַּת אֲלֵפִים אִמָּה

(א) כִּי עָקַר קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל הוּא קְדֻשַׁת שַׁבַּת קְדֻשָׁה, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (עין ירושלמי בְּרֻכּוֹת א, ה), כִּי כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִין עַל עֲצָמָן עַל-יְדֵי תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הֵם בְּחִינַת קְדֻשַׁת שַׁבַּת כְּמוֹבָא בְּסִפְרִים, כִּי קְדֻשַׁת שַׁבַּת צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּכָל שְׁשַׁת יָמֵי הַחֹל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת כ, ח) "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ", 'זְכוֹרָהוּ מֵאֲחָד בְּשַׁבַּת' (מְכִילֵתָא שֶׁם) הֵינוּ עַל-יְדֵי כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּכָל יָמֵי הַחֹל עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִין עַל עֲצָמָן קְדֻשַׁת שַׁבַּת שֶׁהִיא כָּלֵל קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְזַהַר מְאֹד בְּכַבּוּד שַׁבַּת קְדֻשָׁה, וְהַעֲקָר לְקַבֵּל אֶת הַשַּׁבַּת בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב וּלְהִרְחִיק כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת בְּשַׁבַּת, אֲפִלּוֹ עֲצָבוֹת וּדְאָגוֹת מִחַטָּאִיו וּפְשָׁעָיו הַמְּרַבִּים צְרִיכִין לְהִרְחִיק בְּשַׁבַּת בְּכָל כַּחוֹ, כִּי אֲפִלּוֹ בַּחֹל צְרִיכִין לְהִרְחִיק מְאֹד אֶת הָעֲצָבוֹת בְּפֶרֶט בְּעַת שְׁעוֹסְקִין בְּאַיְזָה קְדֻשָּׁה בַּתּוֹרָה אוֹ בְּמִצְוָה, שֶׁצְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר שְׂיִהְיֶה בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּלְבָלִי לְשׁוּם אֵל לְבוֹ אֲז אֲפִלּוֹ דְאָגוֹת הָעוֹנוֹנוֹת, רַק לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעַט טוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲדִין, כְּמִבְּאֵר אֲצִלְנוּ הִרְבָּה

לְקוּטֵי הַלְכוֹת עֲרוּבֵי תַחֲוּמֵינָא וְ אֲחֵחֵי חַיִּים תַּקְכֵּא

בְּזֶה, מִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן בְּשַׁבַּת קִדְשׁ שְׂאֵז אָסוּר שְׂיִהִיָּה
בּו שׁוּם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחָרָה כָּלָל.

כִּי זֶה עֵקֶר קִדְשַׁת שַׁבַּת לְשִׁמְחָה בּוּ בְּכָל עֵז, כִּי הוּא יוֹם
שְׂמִיחָה וְחִדּוּהַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב בְּזֶה־ר
הַקְּדוּשׁ: (חֶלֶק ב פּח): 'כְּדִין חִדּוּהַ וְתַפְנוּקָא אֲשַׁתְּמַע' וְכוּ',
כִּי כָּל הַדְּרָכִים וְהָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׂיִכּוּלִים לָבוֹא עַל
יָדָם לְשִׁמְחָה וְחִדּוּהַ, כָּלֵם מִתְעוֹרְרִים וּמְאִירִים בְּשַׁבַּת
בְּאוֹר גְּדוֹל, רַק אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִמְשִׁיכֵם
עַל עֲצָמוֹ, וְאֵז בְּשַׁבַּת בְּקָל יוֹכֵל לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
דְּרָכֵי הַשְׂמִיחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִמְשִׁיךְ הַשְׂמִיחָה שֶׁל
שַׁבַּת גַּם בֵּימֵי הַחֹל, שְׂזֵה עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה שְׂמִיכִין
מִשַּׁבַּת עַל שְׂשֵׁת יְמֵי הַחֹל, וְהֵינּוּ שְׂמִיכֵת הַמְּצוּהַ שְׂהִיא
הָעֵקֶר, כִּי עֵקֶר שְׂלֵמוֹת הַמְּצוּהַ וְעַלִּיתָהּ הוּא עַל-יְדֵי
שְׂמִיחָה, וְעֵקֶר הַשְׂמִיחָה נִמְשָׁכֵת מִשַּׁבַּת עַל יְמֵי הַחֹל.

ב) כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי אֲדוּנְנֵי מוֹרְנֵי וְרַבְנֵי הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא
זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה כְּמָה עֲצוֹת וְדְרָכִים לְהַתְחַזֵּק לְשִׁמְחָה
אֶת נַפְשׁוֹ תְּמִיד, שְׂעַל-יְדֵי זֶה יִשְׁאָר עַל עֲמָדוֹ וְלֹא יִפֹּל
לְעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂזֵהוּ עֵקֶר הַכָּל כְּפִדּוּעַ, אִךְ עֵקֶר
הַהַתְחַזֵּקוֹת בְּיוֹתֵר הוּא עַל-פִּי מַה שְׂמִבְאָר בְּשָׁנֵי תוֹרוֹת
קְדוּשׁוֹת שְׂהֵם "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" בְּלְקוּטֵי א בְּסִימָן
רפ"ב. וְמַה שְׂכָּתָב עַל פְּסוּק: "וְאֵיהַ הַשְּׂה לְעֵלָה"
בְּלְקוּטֵי תַנְיָנָא בְּסִימָן י"ב, עֵיז שְׂם הֵיטֵב.

תקכב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

פי בהתורה "אזמרה לאלקי בעודי" וכו' מבאר
שכשהאדם רואה שרחוק מאד מאד מהשם יתברך
ומעשיו מכערין מאד אף-על-פי-כן יראה לחפש
ולבקש ולמצא בעצמו איזה נקדה טובה, כי אין אפשר
שלא עשה איזה מצוה מימיו ואף-על-פי שגם המצוה
יש בה פסלת הרבה, אף-על-פי-כן על כל פנים בודאי
יש בה איזה נקדה טובה, וכן יבקש וימצא בעצמו עוד
איזה נקדות טובות וכו' ועל-ידי זה יוכל להתפלל וכו',
וזהו "אזמרה" וכו', עין שם.

ובסימן י"ב בלקוטי תנינא על פסוק: "ואיה השעה
לעלה" מבאר נפלאות מענין ירידה תכלית
עליה, עין שם היטב. והכלל, שמקומות הרחוקים מאד
מהשם יתברך, שהם בחינת מקומות המטנפים עקר
קיומם נמשך ודיקא מבחינת 'איה מקום כבודו', שהיא
בחינת "בראשית" — 'מאמר סתום' (עין שפת קד.
ובמהרש"א שם) שמשם מקבלין כל העשרה מאמרות (אבות
ריש פרק ה), כי הוא כולל כלם ומשם דיקא מקבלין חיות
מקומות הרחוקים מאד הנ"ל, כי הם מקבליים מגדל
ההעלמה וההסתרה של מאמר זה, ועל-כן כשאדם
נופל לשם חס ושלום, ונופל לספקות והרהורים
ובלבולים גדולים ורואה עצם רחוקו מהשם יתברך אל
יפל על-ידי זה חס ושלום, כי, אדרבא! על-ידי זה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקכג

בַּעֲצָמוֹ שְׂרוּאָה גָּדֹל רְחוּקוֹ שְׂרָחוֹק מְאֹד מִכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ 'אֵיהּ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי זֶה בַּעֲצָמוֹ עָקַר תְּקוּנוֹ וְעַלִּיתוֹ בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה תְּכַלִּית הֶעֱלִיָּהּ. כִּי עַל-יְדֵי הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ 'אֵיהּ וְכוּ' עַל-יְדֵי זֶה עוֹלָה לְבַחֲיַנַּת 'אֵיהּ' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מֵאֲמַר סְתוּם', שֶׁהוּא בְּחִינָה גְבוּהָ מְאֹד, בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית" וְכוּ', שְׁמִשָּׁם עָקַר קִיּוּם וְחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת וְכוּ' עַיִן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב:

א) וְכָל אֵלּוֹ הַדְּרָכִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל שְׂמֻחָה וְהַתְּחַזְּקוֹת צָרִיכִין לִילֹךְ בָּהֶם מְאֹד, כִּי בְּזֶה תְּלוּי עָקַר יְהוּדוּתוֹ כִּידוּעַ וּמוּבָן לְכָל מִי שֶׁרוּצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּאֵמֶת לְנֶצַח, אֲבָל אֵין הָאָדָם זוֹכֵה לִילֹךְ בָּהֶם כִּי אִם בְּכַח קְדֻשַׁת שַׁבַּת קְדֻשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת, כְּמוֹ שֶׁאֵיתָא בְּזוּהַר (חֶלֶק ג' קמ"ד): 'אַנְתָּ שַׁבַּת דְּכֻלְהִי יוֹמָא' (וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה (לקוטי מוה"ר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ז)), כִּי דִּרְךָ הַקְּדֻשָׁה שֶׁל "אַזְמַרְהָ לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" הַנ"ל, עָקַר הָאֲרָתוֹ הוּא בְּשַׁבַּת, כִּי בַּחֲלֵ שֵׁישׁ בּוֹ אַחֲזִית הַסְטֵרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת כִּידוּעַ, עַל-כֵּן אֲפֵלוֹ הַטּוֹב וְהַמְּצוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּיַמֵּי הַחֲלֵ יֵשׁ בָּהֶם אַחֲזִית הַסְטֵרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא אַחֲזִית הָעֲצָבוֹת, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק: (תְּהִלִּים פ"ה, י"ד) "צֹדֵק לְפָנָיו יִהְיֶה וְכוּ'" (בְּסִימָן קל"ט וּבְסִימָן רע"ז) שֶׁהַמְּצוֹת

תקכד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

שְׁעוֹשִׁין בְּיָמֵי הַחַל יֵשׁ לְהַסְטֵרָא אַחְרָא אַחֲרָא בְּבַחֲיַנְתָּ
הַרְגְּלִין שֶׁל הַמְצָוָה, בְּבַחֲיַנְתָּ (מְשָׁלִי ה, ה) "רְגְלִיָּהּ יְרֻדוֹת
מָוֹת" וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי זֶה אֵין הַמְצָוָה יְכוּלָה לִילֹךְ
וּלְהִתְפָּאֵר לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל כְּשֶׁמְגִיעַ שַׁבָּת, אִז
עוֹלִין הַרְגְּלִין מִהַקְּלָפָה וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, כִּי זֶה עֵקֶר
קִדְשַׁת שַׁבָּת בְּבַחֲיַנְתָּ (יִשְׁעִיָּה נח, יג) "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת
רְגְלֶיךָ", וְאִז מִתְחַלֵּת הַמְצָוָה לִילֹךְ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְשַׁתַּעֲשַׁע בָּהּ וּמִתְפָּאֵר בָּהּ מְאֹד, אֶף-עַל-
פִּי שְׂנַעֲשִׁית בְּקִטְנוֹת גְּדוֹל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵרַב חִבְתוֹ אֶת
יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ הוּא מְשַׁתַּעֲשַׁע בָּהּ מְאֹד וְעוֹשֶׂה מְזֵה
דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְהַעֲנִין מְבֹאֵר עַל-פִּי הַנַּ"ל, כִּי בַחֵל הוּא בְּחִינַת עֶבֶד
שָׁשׁ אַחֲזִיזַת הָעֲצָבוֹת, (וְכַמְבֹאֵר בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא
סִימָן ב' בְּהַתּוֹרָה "יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה") עַל-כֵּן גַּם
הַמְצוֹת שְׁעוֹשִׁין אִז יֵשׁ בָּהֶם אַחֲזִיזַת הָעֲצָבוֹת וְזֶה בְּעֲצָמוֹ
בְּחִינַת אַחֲזִיזַת הַסְטֵרָא אַחְרָא הַנַּ"ל שְׂנֵאָחֲזוֹת בְּרַגְלֵי
הַמְצָוָה בְּבַחֲיַנְתָּ "רְגְלִיָּהּ יְרֻדוֹת מָוֹת", כִּי עֵקֶר אַחֲזִיזַת
הַסְטֵרָא אַחְרָא הוּא עַל-יְדֵי הָעֲצָבוֹת שֶׁהִיא סְטֵרָא
דְּמוּתָא, שְׂזֵה עֵקֶר בְּחִינַת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה שְׂמִתְגַּבֵּר בְּיָמֵי
הַחַל, (כְּמוֹ שְׂמִתְגַּבֵּר בְּהַתּוֹרָה אֲמֻצְעִיתָא דְּעַלְמָא לְקוּטֵי א
סִימָן כד) וְאִז מְגַדֵּל הַתְּגַבְרוֹת הַחֲשׂוֹן שֶׁל הָעֲצָבוֹת
צָרִיכִין יְגִיעָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה לְבָרֵר הַטּוֹב שְׂבַמְצוֹת,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקכה

דהינו להזכיר את עצמו בהנקהות טובות שבו לשמח את נפשו להזכיר את עצמו הלא אף-על-פי-כן אני עושה מצוה ואם היא כמות שהיא, הלא על כל פנים יש בה נקהות טובות אשר נקדה אחת של מצוה קלה של הקל שבקלים אין כל העולם פדאי לה וכו'.

אבל מגדל החשך של ימות החל, שהיא התגברות העצבות, שהוא אנפין חשוכין, על-ידי זה קשה מאד להזכיר את עצמו בכל זה ולהחיות את עצמו ולשמח את עצמו ומחמת זה לפעמים רוצים להפילו בדעתו לגמרי, שמזכירין אותו רבוי עונותיו ופשעיו העצומים ואיך הוא מלא פגמים וקלקולים בכל עת וכו' עד שנדמה לו שאפס תקוה חס ושלום, וכל זה מעשי הבעל דבר, כי אין זה דרך ענוה כלל, רק הבעל דבר מתנכל עליו להפילו לגמרי חס ושלום, ומגדל החשך קשה לו מאד לשום אל לבו להזכיר את עצמו בהנקהות הטובות שבו לילא השם עזרתה לנו בכל יום ובכל עת שמסבב בנפלאותיו העצומים שנוכל להזכיר עצמנו לילך עם הדרך הקדש של "אזמרה לאלהי בעודי" תהלה לאל, עין שם היטב היטב ותוכל להחיות את נפשך תמיד כל ימי חיך.

אבל כל זה הדרך הקדש אין נמשך על האדם כי אם בכח קדשת שבת, כי צריכין להמשיך הקדשה

תקכו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

והשמחה של שבת על כל ימי החל ועל-ידי זה ממשיכין על עצמו הדרך הקדש הזה כדי להחיות ולשמח את נפשו, כדי שישאר על עמדו, שלא יצא מתחום וגבול הקדשה לגמרי חס ושלום, כי עקר זה הדרך הקדש של "אזמרה" וכו' הנ"ל מאיר בשלמות בשבת קדש, כי אז מתבטל שליטת הסטרא אחרא והחיצונים ונתבטל כל העצבות והמרה שחורה, שהם בחינת תקפא דינא, בבחינת 'וכל שלטני רגזין ומארי דינא פלהו ערקין ואתעברו מנה וכו' וכל חידו אשתפח' (זהר חלק ב קלה:).

כי אז בשבת נתעוררין חסדים גדולים ורחמים רבים בלי שעור ואז נתגלין דרכי השם וחסדיו האמתיים ומאירין בכל העולמות אשר דרכו יתברך הוא לבלי להסתפל על הרע של האדם רק להביט ולהסתפל על הטוב שבו, כמו שכתוב: (תהלים סו, יז"ח) "און אם ראיתי בלבי לא ישמע ה' אכן שמע אלקים" וכו'. וכמו שכתוב (במדבר כג, כא): "לא הביט און ביעקב ולא ראה" וכו'. (וכמו שמבאר בסימן יז בלקוטי תנינא "דרך ה' יתברך" וכו') שמדבר שם מקדשת שבת עין שם.

ועל-כן אז בשבת מתחילין כל המצות של ישראל לילך ולהתפאר לפני השם יתברך, כי נתבטל מהם אחיזת הקלפות, שהם העצבות הנאחזין ברגלי

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' אוּח-חיים תקכז

המְצוּה וְאִז נִתְגַּלָּה יְקַרְת קְדֻשַׁת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל
הַמְצוֹת עַד שֶׁהוֹלְכִין וּמִתְפָּאֲרִין לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וְעוֹשִׂין דְּרֹךְ כְּבוֹשָׁה לְכָל שְׂיֹכֵל כָּל אָדָם לְהִתְקַרֵּב
לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אִז בְּשַׁבַּת מֵאִיר בְּשִׁלְמוֹת דְּרֹךְ
הַנַּ"ל שֶׁל אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי הַנַּ"ל, מִחֲמַת שְׂאֵז אֵין
יְכוֹלִין הַסְטָרָא אֲחֵרָא וְהַקְּלָפוֹת לְכַסּוֹת וּלְהַעֲלִים אֶת
הַטוֹב עַל-יַדֵּי רַבּוּי הָרַע וּלְהַפִּיל עֲצָבוֹת חַס וְשָׁלוֹם, כִּי
אִז מֵאִיר רַק הַטוֹב, שֶׁהֵם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁבַּמְצוֹת
וְעַל-יַדֵּי זֶה הָרַע וְהַעֲצָבוֹת נוֹפֵל לְגַמְרֵי וְאִז אֲתַעַר
זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיַנַּת "מִזְמוֹר
שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת", בְּבַחֲיַנַּת 'יוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבַּח וְאוֹמֵר'
וְכוּ'. כִּי אִז נִתְעוֹדְרִין זְמִירוֹת וְשִׁירוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁנַּעֲשִׂין
וְנִתְחַבְּרִין מִהַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל הַמְצוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל
אֲפֹלוּ שֶׁל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּלֵם עוֹלִין אִז וּמִתְפָּאֲרִין
לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנַעֲשִׂין מֵהֵם שִׁירוֹת וְזְמִירוֹת וְנִגּוּנִים
נִפְלְאִים, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּבַחֲיַנַּת "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי"
הַנַּ"ל, כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּמִקוּמוֹ שֶׁנַּעֲשִׂין מְזִה נִגּוּנִים וְזְמִירוֹת
נִפְלְאִים.

אַבֵּל הָעֵקֶר נַעֲשֶׂה בְּשַׁבַּת קְדֻשָׁה, שְׂאֵז עֵקֶר שְׁלֵמוֹת
הַתְּגִלוֹת כָּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל כָּל הַמְצוֹת שֶׁל
כָּל יִשְׂרָאֵל כַּנַּ"ל. וּמִשַּׁבַּת צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדוּשָׁה
וְהַשְׁמָחָה עַל כָּל יְמֵי הַחֹל, דְּהֵינּוּ שְׁבַכְח קְדֻשַׁת שַׁבַּת

תקכח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

נזכה גם בכל ימי החל לילך בדרך הקדש הזה, לגרש העצבות ולהחיות את נפשנו תמיד על-ידי הנקודות טובות שנמצאים בנו, שזהו הדרך של אומרה לאלקי בעודי וכנ"ל:

ד) וזהו בחינת מה שאיתא במדרש (שיר-השירים רפה א' ה):
"שחורה אני ונאווה" (שיר-השירים א, ה), 'שחורה אני', בימי החל. 'ונאווה אני', ביום השבת. פי זה המקרא "שחורה אני ונאווה" מרמז על הדרך הקדש של 'אומרה' הנ"ל (וכמבאר אצלנו בהלכות השפמת הבקר הלכה א, עין שם) שנפשות ישראל אומרים להאמות והסטרא אחרא הרוצים להפיל אותם חס ושלוש, על-ידי שרואין בהם מעשים מכערים ואזי ישראל משיבים להם: 'שחורה אני ונאווה'. אמת ש"אני שחורה" במעשי הרעים, אבל "ונאווה אני" בנקודות טובות של המצות ומעשים טובים הנמצאים בי עדין, כמו שפרש רש"י שם: 'שחורה אני' במעשי 'ונאווה אני' במעשי אבותי. ואף במעשי יש מהם נאים אם יש בי עון העגל, יש בי כנגדו זכות קבלת התורה, הינו כנ"ל. כי זהו הדרך הקדש של אומרה לאלקי בעודי שגלה אדוננו מורנו ורבונו זכרוננו לברכה. אבל זה הדרך הקדש עקר הארתו נמשך על-ידי קדשת שבת, שהוא בחינת קדשת הצדיק האמת כנ"ל. וזה שאיתא במדרש

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקכט

על פסוק זה: 'שחורה אני' במעשי. 'ונאווה אני' במעשי
אבותי, 'שחורה אני', כל ימות השבוע. 'ונאווה אני',
בשבת. ועוד חושב שם במדרש הרבה: 'שחורה אני',
במצרים. 'ונאווה אני', במצרים. 'שחורה אני', במצרים
(יחזקאל כ, ח) "וימרו בי" וכו'. 'ונאווה אני', במצרים בדם
הפסח ובדם מילה, דכתיב: (שם טז, ו) "ואעבר עליך
ואראך מתבוססת בדמך ואמר לך בדמך חיי" — זה
דם פסח "ואמר לך" וכו', זה דם המילה. "שחורה
אני", בים, שנאמר: (תהלים קו, ז) "וימרו על ים" וכו'.
ונאווה אני, בים, שנאמר: (שמות טו, ב) "זה אלי ואנוהו"
וכו'. וכן חושב שם הרבה שבכל מקום שקלקלו הרבה,
שם דיקא וכו' גם כן לטוב הרבה וכל זה הוא בחינת
דרך הקדש הנ"ל של אומרה לאלקי בעודי כנ"ל. אבל
כל זה אי אפשר לגלות כי אם בכח הצדיקים אמתיים
שהוא בחינת כח קדשת שבת כנ"ל.

וזה בחינת 'שחורה אני' במעשי ונאווה אני במעשי
אבותי, שהם בחינת כח הצדיקים שהם אבות
העולם. וכמו שכתוב: (מלכים ב יג, יד) "אבי אבי רכב
ישראל ופרשיו". וכן מפרש שם במדרש: 'שחורה אני',
על מעשיהם שאינם טובים. 'ונאווה אני' במעשי
הצדיקים, כמו שאיתא שם: 'שחורה אני' במרגלים.
'ונאווה אני' ביהושע וכלב וכו'. 'שחורה אני', בשטים

תקל לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

וכו'. 'ונאווה אני', שנאמר: (תהלים קו, ל) "ויעמד פינחס ויפלל". 'שחורה אני', בעכנ. 'ונאווה אני' ביהושע וכו'. וזהו בעצמו בחינת שחורה אני בימי החל ונאווה אני בשבת, כי כח שבת וכח הצדיקים הם בחינה אחת כנ"ל, שעל-ידי זה דיקא יכולים לגלות הנקדות טובות שיש בהפחות שבפחותים להחיות את נפשו לשאר על עמדו, שזהו בחינת הדרך הקדש אומרה הנ"ל, שהוא בחינת שחורה אני ונאווה שהולך ומפרש שם במדרש על כל הטוב שנמצא בהם בעצם שפלותם ושחרותם כנ"ל, כי אי אפשר לגלות כל הטוב הזה מתוך עמק החשוך של רבוי הרע החופה עליו כי אם בכח הצדיקים האמתיים ובכח שבת קדש וכנ"ל.

ועתה מקשר ומחבר כל דברי המדרש הנ"ל יפה יפה, עין שם היטב ותראה ותבין עתה שכלו מדבר מענין הדרך הקדש הנ"ל של אומרה לאלקי בעודי, שהיא בחינת שחורה אני ונאווה וכנ"ל. וזהו בחינת מה שכתוב שם: 'שחורה אני', במדבר וכו'. 'ונאווה אני', במדבר בהקמת המשכן, כי המשכן נבנה מכל הנקדות טובות שנמצא בכל אחד מ'שאר'. (ועין כל זה בדברינו בהלכות השפמת הבקר הלכה א, עין שם).

ה) וכן הדרך הקדש שגלה על פסוק: "ואיה הששה לעלה", עין שם היטב ושם לבך היטב להבין

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקלא

הדברים, בפרט להבינם למעשה להכניס בלבך העצות
הדקות, העמקות, האמתיות, לקימם בתמימות
ובפשיטות. ועקר זה הדרך נמשך גם כן רק על-ידי
קדשת שבת קדש וקדשת הצדיק האמת, שהם בחינה
אחת כנ"ל, כי עקר הענין המבאר שם הוא שאפלו
כשאדם נופל חס ושלום, למקומות הרחוקים מאד מאד
מהשם יתברך, שהם בחינת מקומות המטנפים, רחמנא
לצלן, אף-על-פי-כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי גם
במקומות האלו אף-על-פי שהם רחוקים מאד מכבודו
יתברך בבחינת (ישעיה מב, ח) "וכבודי לא אחר לא אתן",
כמו שמבאר שם, אף-על-פי-כן אם יחפש ויבקש את
כבודו מחמת שרואה גדל רחוקו מכבודו יתברך
ויצטער ויתגעגע ויחפש ויבקש 'איה מקום כבודו'
על-ידי זה בעצמו יתהפך הירידה לעליה גדולה, כי
יעלה לבחינת 'איה' בקדשה, שהוא בחינה גבה מאד
מאד, כי איה הוא מאמר סתום, שהוא למעלה מן הכל
וכל המאמרות, שהם בחינת התגלות כבודו יתברך,
כלם מקבלים משם וממנו ודיקא מקבלין חיות
המקומות הרחוקים, שהם בחינת מקומות המטנפים, כי
מבחינת המאמרות המתגלים ששם התגלות כבודו
יתברך אין יכולים מקומות המטנפים לקבל שום חיות,
כי יש גבול לכל כבוד שמלבש בכל מאמר ומאמר
מהעשרה מאמרות שלא יתפשט ויצא לחוץ למקומות

תקלב לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארחה-חיים

האלו חס ושלום, בחינת "ויכבודי לאחר לא אתן", אבל בחינת איה מאמר סתום, שהיא בחינה גבה ונעלמת מאד מאד מגדל העלמו והסתרתו, משם דיקא מקבלין מקומות הרחוקים הנ"ל. ועל-כן כשהאדם נופל לשם חס ושלום, כשמחפש ומבקש 'איה מקום כבודו' מחמת שרחוק מכבודו מאד פנ"ל, על-ידי זה דיקא הוא עולה בתכלית העליה, כי עולה לבחינת 'איה' בקדשה שהיא בחינה גבה מאד, שהיא שרש הכל, שמשם מקבלין כל המאמרות, שהם התגלות כבודו שבהם נברא כל העולם, עיין שם כל זה היטב:

ועל-כן עקר דרך עצה קדושה הזאת אין זוכין אליה כי אם על-ידי קדשת שבת וקדשת הצדיקים, כי הצדיקים הגדולים כבר זכו לעלות לשם לבחינת איה בקדשה על-ידי רבוי צדקתם שעלו מדרגא לדרגא עד שזכו לתכלית העליה לבחינת איה, שהיא בחינת כתר עליון, בחינת בראשית וכו'. ומחמת שהם זכו לבוא לשם, על-ידי זה יש להם כח להמשיך ולהאיר בכל העולם דרך הקדש הזה שאפלו מי שנפל למקום שנפל חס ושלום. אפלו אם נפל חס ושלום, לבחינת מקומות המטנפים, אף-על-פי-כן יבקש ויחפש גם שם איה מקום כבודו וכו' פנ"ל, ועל-ידי זה יעלה לתכלית העליה לבחינת איה, שהיא בחינת בראשית מאמר

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקלג

סתום פנ"ל.

וְזֶה הוּא בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת כַּח קְדֻשַׁת שַׁבַּת, כִּי בְּשַׁבַּת
עוֹלִין כָּל הַנְּפָשׁוֹת וְכָל הָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה מְעֻלָּה
עַד בְּחִינַת אֵיהַ הַנַּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת רַעְוָא דְרַעְוִין, כִּידוּעַ
(עין זיהר חלק ב פח:). עַל-כֵּן בְּכַח קְדֻשַׁת שַׁבַּת שָׂאז מְאִיר
בְּחִינַת אֵיהַ בְּקְדֻשָּׁה, וְכֵן בְּכַח קְדֻשַׁת הַצַּדִּיקִי אָמַת שְׂזָכוּ
לְבְּחִינַת אֵיהַ בְּקְדֻשָּׁה בְּכַח־ם יְכוּלִים לְהַחֲיוֹת כָּל
הַנוֹפְלִים לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, שְׂגַם מִשָּׁם יוּכַל
לְעֲלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, עַל-יְדֵי שְׂלֵא יִתְיַאֲשׁוּ אֶת עֲצָמָם
גַּם שָׁם וַיִּבְקְשׁוּ וַיַּחֲפְשׁוּ 'אֵיהַ', אֲפֹא עֲצָה לְשׁוּב לְהַשָּׁם
יִתְבָּרַךְ וְכוּ' פַּנ"ל. עַל-כֵּן גַּם עַקֵּר הַדְּרָךְ הַזֶּה שֶׁל 'אֵיהַ'
אֵין זוֹכִין כִּי אִם עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת שַׁבַּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
קְדֻשַׁת הַצַּדִּיקִי אָמַת פַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרָכָה (זיהר חלק
ב קלח.) לְעַנְיֵן חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּתְגַּרַשׁ מִגֵּן-עֵדֶן
וְכוּ': וְשַׁבַּת אָגִין עֲלוּהִי, כִּי חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן כּוּלֵל
כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם וְעַקֵּר הַהֶגְנָה וְהַהֲצָלָה הוּא שַׁבַּת,
כִּי עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת שַׁבַּת נִמְשָׁכִים הַדְּרָכִים קְדוּשִׁים הַנַּ"ל,
שְׂעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְתִשׁוּבָה וּלְתַקָּן הַכָּל פַּנ"ל:

ו) וְזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּחוּם שַׁבַּת אֲלָפִים אָמָה' (ערוכין נא.).
אֲלָפִים אָמָה זֶה בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלָפִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת
שְׁנֵי שְׂכָלִיּוֹת, בְּחִינַת 'אֲלָפִים שָׁנָה שְׂקַדְמָה תוֹרָה

תקלד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

לְעוֹלָם' (מדרש תהלים צ, יב), הֵינוּ בְּחִינַת שְׁתֵּי הַדְרָכִים
הַקְדוּשִׁים הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'אַזְמָרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי'
וְאֵיהֶם הַשָּׂה לְעֵלָה', שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלָפִין, שְׁנֵי
שְׁכָלִיּוֹת קְדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם הֵם תְּחוּם שַׁבָּת, שֶׁהוּא
גְבוּל הַקְדָּשָׁה שֶׁעַל יָדָם נִשְׁאָרִין כָּל יְמֵי חַיָּו בְּגְבוּל
וּתְחוּם הַקְדָּשָׁה וְאֵין יוֹצְאִין לְחוּץ חֵם וְשָׁלוֹם, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת תְּחוּם שַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת כְּלִיּוֹת קְדָשָׁה יִשְׂרָאֵל
כַּנִּ"ל.

כִּי הַדְרָךְ שֶׁל אַזְמָרָה וְכוּ' הוּא בְּחִינַת אֶלֶף, בְּבְחִינַת (שִׁיר
הַשִּׁירִים ח, יב) "הָאֶלֶף לָךְ שְׁלֹמֶה", שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת
(עֵין זֶהר חֶלֶק ג קעו:): "מֶלֶךְ שֶׁהַשָּׁלוֹם שָׁלוֹם" (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה
א) שָׁאֵז מְאִירִין הָאֶלֶף אִוְרוֹת שְׂמִחַתְזִירִין לְיִשְׂרָאֵל
בְּתוֹסְפוֹת שַׁבָּת, כִּפְדוּעַ בְּכַוְנוֹת (עֵין פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שַׁעַר הַשַּׁבָּת
פָּרָק ח) שֶׁכָּל זֶה הָאוֹר נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַדְרָךְ הַקְדָּשׁ שֶׁל
אַזְמָרָה הַנִּ"ל, דִּהְיֵנוּ עַל-יְדֵי הַצְּדִיק שֶׁדָּן אֶת הַכֹּל לְכַף
זְכוּת וּמוֹצֵא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִלוּ
בְּהַגְרוּעִים מְאֹד וְכוּ' וּמְכַנִּים זֶה הַדְרָךְ בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל
אֶחָד יִמָּצֵא בְּעַצְמוֹ וּבְחֻבְרָיו נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ' כַּנִּ"ל
כְּדֵי שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִכְנָסוּ הַכֹּל בְּכַף זְכוּת וַיַּחְזְרוּ לַהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ כַּנִּ"ל, שֶׁכָּל זֶה הוּא מְלֶאכֶת הַמְּשָׁכֵן כַּנִּ"ל, כִּי זֶה
הַצְּדִיק בּוֹנֵה מְשָׁכֵן שֶׁמְשָׁם מְקַבְּלִין הַתִּינוּקוֹת הַכֹּל
פִּיהֶם שָׂאִין בּוֹ חֲטָא (שַׁבָּת קִיט:), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֶלֶף זַעִירָא

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקלה

דו"קרא, כמבאר בהתורה 'אזמרה' הנ"ל במקומו, עין שם.

ולמוד זכות הנה הוא בבחינת "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה להגיד לאדם ישרו" וכו' (איוב לג, כג), והינו אפלו אם אין מוצאין בו כי אם זכות אחד מני אלה ואפלו אם יש באותו המצוה והזכות עצמו רבו פסלת ואין בו כי אם איזה נקדה טובה אחד מאלה באותו זכות עצמו. וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת לב.) 'אפילו אם באותו המלאך עצמו תשע מאות תשעים ותשעה חלקים לחובה ואחד לזכות', נצול גם כן, הינו כנ"ל. שגם המצוה והזכות שמוצאין בעצמו או בחברו אפלו אם הוא רק אחד מאלה וגם אותו הזכות בעצמו מלא פסלת ופניות וכו' ואין בו כי אם חלק אחד מאלה איזה נקדה טובה, על-ידי זה גם כן יוצאין מכף חובה ונכנסין לכף זכות וחוזרין אליו יתברך ואז נתהפך הכל לזכות וזוכין לאלף אורות הנ"ל, שהם בחינת תוספות שבת, כמובא בפונות ישמח משה.

וזהו בעצמו בחינת אלה זעירא ד"דו"קרא" כשקראו למשה אחר הקמת המשכן, כי מבאר שם בפונות שעל-ידי חטא העגל נלקחו ממשה אלה אורות וכו', וזה סוד אלה זעירא דו"קרא, ושבת חוזר ומקבלם בסוד

תקלו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

תוספות שבת, ואז מחזיר לישראל הכתרים שלהם, שהם העדיים שהתנצלו מהם (שבת פח.) ומשה קבלם תחלה להשלים חסרונו ועכשו חוזר ונותנם לישראל בעין יפה, ומאלו הכתרים יורשים ישראל תוספות שבת בכל ערב שבת, עין שם. וכל זה על-פי הנ"ל, כי משה שהוא הצדיק האמת על-ידי הזכות שמלמד על ישראל ומוצא בהם נקודות טובות אפלו אם הם חוטאים מאד כמו במעשה העגל, רחמנא לצלן, שכולל עבודה זרה וגלוי עריות שפיכות דמים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא תשא כ), אף-על-פי-כן הוא מוסר נפשו עליהם עד שמוצא בהם זכות ומחזירם להשם יתברך ועל-ידי זה נבנה המשכן כנ"ל ואז קוראו מהמשכן בבחינת אלה ועירא דויקרא. לרמז לו שילך בדרך זה שאפלו כשישראל חוטאים מאד חס ושלום, אף-על-פי-כן יראה למצא בהם זכות אפלו אחד מני אלה, שזהו בחינת אלה ועירא דויקרא שנקטנה האלה מחמת שנטלו ממנו האלה אורות בעון ישראל. והראה לו הקדוש ברוך הוא למשה שמשם דיקא, מבחינת האלה ועירא, הינו מבחינת הזכות והטוב "אחד מני אלה" שמצא בישראל והכניסם לכף זכות, שם דיקא הוא קורא אותו מהמשכן, כי זה עקר בחינת מלאכת המשכן כנ"ל.

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקלו

ועקר העבודה והמלאכה הנפלאה הזאת, שהוא בחינת מלאכת המשכן, עקרו נמשך משבת, כי כל קדשת מלאכת המשכן נמשך משבת, כמו שמבאר במקום אחר (בהתורה "בראשית" סימן ס"ז בלקוטי תנינא), הינו כי בשבת מחזירין למשה האלף אורות שלהם שהם הכתרים וכו', שכל זה הוא תוספות שבת כנ"ל, הינו על-פי דברינו הנ"ל שעקר דרך הקדש של "אזמרה" הנ"ל מאיר בשבת קדש כנ"ל ואז חוזרים כל האלף אורות להצדיק, בחינת משה, והוא מחזיר להם האלף אורות שלהם וכו', שכל זה נמשך על-ידי שאז מתגלה ומאיר רק הטוב שבישראל והרע נופל ונתבטל ונמשך ומאיר בשלמות הדרך של "אזמרה לאלקי בעודי" הנ"ל, שזהו בחינת תוספות שבת, שזהו בחינת האלף אורות הנ"ל שחוזרים ומאירים על כל אחד מישראל בסוד תוספות שבת שזהו בחינת "האלף לה שלמה" וכנ"ל. נמצא, שהדרך של אזמרה הנ"ל הוא בחינת אלף כנ"ל:

ו) וכן הדרך של "איה" הנ"ל הוא גם כן בחינת אלף, כי איה בחינת בראשית בחינת מאמר סתום ונעלם, זהו בחינת אלף, בחינת פלא עליון (תקוני-זהר קלה.), בחינת כתר (שם קכג.) דאמר עליה: (תגיגה יג.) "במפלא ממך אל תדרש". דעליה אומר: (ישעיה מו.)

תקלח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

”מגיד מראשית אחרית וכו’” (ועין בתקוני זהר יב. יז. קנד.) .
שכל זה הוא בחינת אלה, שהוא אותיות פלא פידוע,
שהוא ראשון לכל האותיות, שכל זה בחינת איה,
שהוא סתום ונעלם מאד מאד בבחינת פלא, שעל-ידי
זה דיקא יש להם יניקה משם מגדל ההעלמה וכו’
ובשבת מאיר זה האור בדרך נפלא ונורא ומשם השגת
הצדיק שעולה לשם. ועל-ידי זה יכול להכניס בישראל
שאפלו מי שנופל חס ושלום למקומות הרחוקים מאד
הנ”ל, שגם שם יחפשו את השם יתברך בבחינת איה
וכו’ פנ”ל ועל-ידי זה יעלו בתכלית העליה לבחינת
איה וכו’ פנ”ל. נמצא, שבחינת איה הוא גם כן בחינת
אלף שמאיר בשבת.

ואלו השתי אלפין הם בחינת תחום שבת, פי דיקא
על-ידי אלו השני הלמודים הקדושים זוכים
לשאר על עמדו לבלי לצאת מן התחום וגבול הקדשה
פנ”ל וזה בחינת אלפים אמה של תחום שבת פנ”ל.
שאנו לומדים אותם מערי הלויים כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה (עין סוטה כז:) שהיה להם אלה מגרש
ואלה אמה שדות וכרמים, פי פהנים ולויים הם בחינת
צדיקי הדור ותלמידיהם, פי הצדיק והרב האמת הוא
בחינת כהן, כמו שכתוב: (מלאכי ב, ז) ”כי שפתי כהן
ישמרו דעת”. ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: (מועד-קטן)

לקוטי הגלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקלט

'אם הרב דומה' וכו'. ולויים הם בחינת תלמידיהם הנלוים אליהם לשרתם, בחינת (במדבר יח, ב) "וילוו עליך וישרתוך", שהם מקבלים מהם הגלכות להורות את בני ישראל הדרך אשר ילכו בה וכו'. ואלו הפהנים והלויים היה להם ארבעים ושמונה ערים לשבת. שש ערי מקלט ועליהם ארבעים ושנים עיר. שהם מרמזים על כלליות האמונה של ישראל, שהם בחינת ששה תבות שבפרשת שמע ישראל (אוהב ישראל סוף מסעי), ועליהם ארבעים ושנים תבות שבפרשת "ואהבת", שהם כלל אמונת ישראל.

פי הצדיקים ותלמידיהם, שהם בחינת הפהנים והלויים, הם עוסקים רק להמשיך ולהאיר שלמות האמונה בישראל, כי כל התורה כלולה באמונה פידוע (מפות כד.), ואלו הארבעים ושמונה ערים הקדושים שלהם שבהם יושבים ועוסקים להמשיך ולהאיר האמונה בישראל שהוא כלל התורה, היה להם לכל עיר אלפים אמה מגרש וכו' שממש אנו למדים תחום שבת, כי הם עוסקים להמשיך הדרכים הקדושים הנ"ל על ישראל שהם בחינת "אזמרה" וכו' "ואיה" וכו', שהם בחינת אלפין כדי שלא יצא שום אחד מישראל מהגבול על-ידי שממשיכין ומאירין בהם שתי הדרכים הנ"ל, שהם בחינת תחום שבת כנ"ל.

תקמ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

וזהו בחינת אלה אמה מגרש ואלף אמה שדות
וכרמים, אלה אמה מגרש שהיה פנוי לכל, כמו
שפרש רש"י שם, זה בחינת הלמוד של ואיה הנ"ל,
שהוא בחינת אלה כנ"ל, שהוא בחינת מגרש שהוא
פנוי לגמרי, כי בחינת איה הנ"ל שמחיה ומקים אפלו
הנופלים לבחינת מקומות הרחוקים ביותר כנ"ל
שחיותם מבחינת ההעלמה של בחינת איה כנ"ל זה
בחינת חלל הפנוי ששם, כביכול, פנוי מאלקותו,
כמוכן מדבריו שדבר עמי אז, כנדפס שם בסוף שהוא
מרמז במאמר רבותינו זכרונם לברכה: (שפת עוז) 'כל
חללא דעלמא וכו', עין שם. אבל באמת לאמתו גם
בחלל הפנוי נעלם אלקותו יתברך. וזהו בחינת מה
שמקבלין חיות מאיה וכו'.

וזה בחינת אלה אמה מגרש שהיה פנוי מכל לתקן
על-ידי זה בחינת חלל הפנוי, להחיות אפלו
הנופלים לשם להאיר בהם בחינת האלה, שהוא בחינת
איה וכנ"ל. ואלף השני הוא אלה אמה שדות וכרמים,
זה בחינת הלמוד הקדוש של אומרה הנ"ל, שהוא גם
כן בחינת אלה כנ"ל, שהוא בחינת אלה של שדות
וכרמים, כי כשמוצאים הנקודות טובות בישראל
ומחזירים אותם להשם יתברך על-ידי זה, מזה זורעים
שדות ונוטעים כרמים, בבחינת (תהלים קז, לז) "ויזרעו

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקמא

שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה", כי הטוב
שבישראל שמגלין הצדיקים עושים פרות בשדה
העליונה ששם כל עבודתה לזרעה ולנטעה, כידוע
ומוכן בדבריו זכרונו לברכה.

ועל-כן אומרים מזמור הזה בכניסת שבת (עין מאור עינים
סוף בשלח), שהוא מזמור 'הודו' שמדבר מכל
מיני צרות ישראל, שהם צרות הנפש שסובלים בכל ימי
החל, שהם בחינת "תעו במדבר וכו' ויזעקו אל ה'
וכו'. וכן "ישבי חשך וצלמות" וכו' "ויזעקו" וכו' "יודו
לה' חסדו ונפלאותיו" וכו'. שכל הנסים והנפלאות
האלה שהשם יתברך עושה עמנו להצילנו מכל רע
ולשאר על עמדנו הכל נעשה בכח הצדיקים האמתיים,
שהם מחזקים אותנו על-פי הדרכים הקדושים הנ"ל
שעקרם נמשך על-ידי קדשת תוספות שבת כנ"ל,
על-כן אומרים זאת בכניסת שבת ומסיימים "ישם מדבר
לאגם מים" וכן"ל "ויזרעו שדות ויטעו כרמים", הינו
כנ"ל:

ח) ואגב דאתינן להקא לעסק בענין השתי תורות הנ"ל
שהם איה ואזמרה וכו'. נבוא לבאר על פיהם
מאמר רבותינו זכרונם לברכה בשבת (דף עז:): בהאגדה
הפליאה מאד והוא מה ששאל רב זירא לרב יהודא וכו'
ואי בעי מנה כל חללי דעלמא הוה אמר לה' וכו'.

תקמב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

וּכְבַר זְכִינוּ שְׁגָלָה לָנוּ אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ כַּמָּה שְׁאֵלוֹת מֵהֵם. וְגַם אָמַר לִי שְׁהִרְבֵּה מִדְּבָרֵי הָאֲגָדָה הַנַּ"ל שִׁיף לְהַתּוֹרָה 'אִיה' הַנַּ"ל וְלִשְׁאֵר תּוֹרוֹת שְׁגָלָה אֲזוּ בַּעֲת הַהוּא, כַּנֶּדְפֵס שָׁם בְּמִקּוֹמוֹ בְּסִימָן י"ב אֶצֶל הַתּוֹרָה אִיה הַנַּ"ל, עֵינַן שָׁם.

עֲתָה שְׁלַח הַשֵּׁם בְּלִבִּי לְבָאֵר שְׁתִּי שְׁאֵלוֹת עַל-פִּי שְׁתִּי תּוֹרוֹת הַנַּ"ל וְזֶה לְשׁוֹן הַגְּמָרָא: מֵאֵי טַעְמָא קָרְנָא דְקַמְצָא רְכִיכָא מִשׁוּם דְּדִירֵי בְּחֻלְפֵי וְאֵי קִשְׂיָא נְדִיא וּמִתְעוֹרָא וּפְרִשׁ רִשׁ"י: קַמְצָא-אַרְבֵּה, חֻלְפֵי-עַרְבָה, וְאֵי קִשְׂיָא נְדִיא וּמִתְעוֹרָא וְאֵם הֵיְתָה קִשְׂיָה תְּנוּד וְתַעְקֵר כְּשִׁתְּפָה בְּעַצָּם וּמִתְעוֹרָא וְיִסְתְּמוּ עֵינֵיהּ וְכוּ'. כִּי כְּבָר מְבָאֵר בְּסוּף סִימָן י"ב הַנַּ"ל שְׁבַחֲיַת אִיה הַנַּ"ל שֶׁהוּא מְאֹמֵר סְתוּם — בְּרֵאשִׁית, שְׁמִשָּׁם דִּיקָא מְקַבְּלִין חַיּוֹת מְקוֹמוֹת הָרְחוּקִים מְאֹד. מְגַדֵּל הַהַעֲלָמָה וְהַהִסְתָּרָה זֶהוּ בְּחִינַת סוּד חֲלָל הַפְּנוּי (עֵינַן עֲזַח-חַיִּים בְּתַחֲלִיתוֹ) שְׁמִשָּׁם צִמְצָם כְּבִיכּוֹל, אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ' וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְתַרְץ הַקְּשִׁיּוֹת וְהַחֲקִירוֹת הַבָּאִים מִשָּׁם, כַּמְבָּאֵר כָּל זֶה הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה "בֵּא אֶל פְּרַעַה" בְּלִקּוּטֵי א בְּסִימָן ס"ד, עֵינַן שָׁם הֵיטֵב. וְאִתָּא שָׁם שְׁחִיּוֹת הַחֲלָל הַפְּנוּי שְׁבַאֲמַת נְעֵלָם שָׁם אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הוּא בְּבַחֲיַת פְּנוּי מְכַל שְׁנֵרָאָה לְפִי דַעַת אָנוּשֵׁי כְּשֵׁנֵי הַפְּכִים, אֶף בְּאֲמַת שְׁנֵיָהֶם אֲמַת, אֶף אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין זֹאת עֲתָה

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקמג

בשכל אנושי ועל-כן כל הקשיות הבאים משם אסור
לכנס בהם לישבם ולתרצם, כי עליהם נאמר: (משלי ב,
יט) "כל באיה לא ישובין", רק להתחזק באמונה לבוד.
ומבאר שם שחלל הפנוי הוא בבחינת ארבה שהוא
קמץא, כי הוא פההוא קמץא דלבושה מנה ובה (פראשית
רבה כא, ה), עין שם.

ובאמת גם ענין בחינת איה הנ"ל הוא גם כן בחינת
ההעלמה של חלל הפנוי כנ"ל, ועל-כן מי
שנופל חס ושלום, למקומות הרחוקים האלו הבאים
משם, עקר עצתו שיחפש ויבקש את השם יתברך גם
משם, כי באמת לאמתו גם שם נעלם השם יתברך, אך
אי אפשר למצאו בשום שכל וסברא כי אם על-ידי
הבקשה והחפוש איה וכו' וכנ"ל. והבן הדברים היטב
לעצה להתחזק בכל מקום שהוא בכל מה שיעבר עליך
כל ימי חיך, כי אינך יודע מה יעבר עליך. ומי שרוצים
להכניסו בדרך הקדשה באמת אי אפשר לו לכנס
בשלמות כי אם כשמנסין אותו בבחינה זאת שנופל
למקומות כאלו וכשמחזק את עצמו על-פי הדרך של
איה הנ"ל אז יזכה שתהיה הירידה תכלית העליה וכו'
כנ"ל, אבל צריך להיות חזק מאד מאד בדעתו ועקר
ההתחזקות הוא שידע חסרון דעת האנושי שבאמת אין
לנו שום שכל כלל, כמו שכתוב: (משלי ל, ב) "כי בער

תקמד לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

אנכי מאיש" וכו'. ואנו מחיבים להשליך ולבטל שכלנו לגמרי רק להאמין בדברי הצדיקי אמת שבאמת יש חיות אלקות בכל המקומות הרחוקים מאד מאד, אפלו במקומות המטנפים וכו' שנאמר עליהם: (ישעיה מב, ח) "וכבודי לאחר לא אתן". רק שאי אפשר בשום שכל אנושי למצא שם כבוד אלקותו יתברך מאחר ששם פנוי מאלקותו יתברך בבחינת "וכבודי לאחר לא אתן", רק צריכים שם לחפש ולבקש איה מקום פבודו וכו' וכו'ל. ורק על-ידי זה יעלה בתכלית העליה וכו'ל:

ט) וזהו בחינת 'מאי טעמא קרנא דקמצא רכיכא'. קמצא הוא בחינת סוד חלל הפנוי, שהוא כההוא קמצא דלבושה מנה ובה' פנ"ל. קרנא זה בחינת חיות אלקות הנמשך לשם בהעלם גדול, פי קרן מרמז על התחזקות של החיה או האדם, פי עקר חזק השור והחיות הוא בקרנות שלהם. ועל-כן גם התחזקות האדם מכנה בשם קרנות, כמו שפכתוב (דברים לג, יז): "וקרני ראם קרניו" וכו'. וכמו שפכתוב (תהלים עה, יא): "וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק". שפרושו שמגדע התחזקות הרשעים וירומם התחזקות הצדיק. וכתוב (עמוס ו, יג): "הלא בחזקנו לקחנו לנו קרנים". וכן הרבה במקרא. וזה בחינת (שמואל-א ב, י) "וירם קרן לעמו" וכו' "וירם קרן משיחו". ועקר

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקמה

התחזקות של כל הברואים הוא כפי חיות אלקות הנמשך להם דרך הקדשה או דרך הסטרא אחרא, רחמנא לצלן, כי הארת חיות אלקותו יתברך מכנה גם כן בשם קרן, כמו שכתוב (תבקיג ג, ד): "קרנים מידו לו". וזה בחינת (שמות לד, ל) "כי קרן עור פניו".

ושאל 'מאי טעמא קרנא דקמצא רכיכא', שחיות והתחזקות של בחינת חלל הפנוי הוא בבחינת רכיכא, כי אין רואים שם שום אור והוא דק מן הדק והוא נדחה ונתעלם בפני כל הנכנס לשם כדרך דבר הרך שהוא נדחה בפני כל. והשיב 'משום דיירי בחלפי פירש רש"י: ערבה. זה בחינת כל הרחוקים מהקדשה מאד, שהם בחינת (ויקרא כג, מ) "ערבי נחל" שאין בהם לא טעם ולא ריח, שלהם נמשלו פושעי ישראל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה.

'ואי קשיא וכו', הינו שהשיב, שאדרבא! במקומות כאלו עקר ההתחזקות הוא דיקא על-ידי זה, על-ידי בחינת רכיכא, שהוא בחינת "הרפו ודעו כי אנכי ה'" וכו' (תהלים מו, יא). ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית כ:): 'לעולם יהא רך פקנה ואל יהיה קשה כפארו'. כי קנה אפלו כל הרוחות שבעולם אין יכולין להזיזו ממקומו, כי הוא רך ונכפף בפני כל ואף-על-פי-כן הוא אמיץ וחזק מאד בשרשו ואין

תקמו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

יכולין הרוחות לעקרו ממקומו חס ושלום, מה שאין
בן אם היה קשה פארז וכו', הינו פי במקומות פאלו,
שהם בחינת חלל הפנוי, שם אסור לכנס בקשיות
ותרוצים כלל, בבחינת (תהלים צה, ח) "אל תקשו לבבכם",
פי עקר ההתחזקות הוא ויקא על-ידי שהוא רף פקנה,
שעל כל השאלות והקשיות והבלבולים שמבלבלין
אותו הן המונעים והחולקים והמתנגדים מבני אדם הן
רבויה הבלבולים שבמח על כלם לא ישיב דבר בבחינת
(שם לח, טו) "ואהי פאיש אשר לא שמע ואין בפיו
תוכחות", פי הקשיות והבלבולים הבאים משם אי
אפשר לישבם פנ"ל. ואף-על-פי-כן הוא חזק באמונה
מאד פקנה הרף הנשרש במים שאף-על-פי שנראה
פנכפף בפני הרוחות, אף-על-פי-כן הוא חזק בשרשו
מאד. כמו כן צריך האדם שיהיה חזק באמונתו פפי
שקבלנו מאבותינו ורבותינו, ולא ישמע לשום קשיא
ובלבול כלל הבאים ממקומות פאלו ולא ישיב עליהם
כלל פאלו אין בפיו מענה, עד שנדמה להם פאלו הוא
נכפף בפניהם חס ושלום, ובאמת זהו עקר ההתחזקותו
בבחינת רף פקנה פנ"ל.

ועל-פן דוד המלך, שהוא בחינת משיח, שעקר התקון
על ידו ועקר התקון הוא לתקן מקומות
הרחוקים מאד הנ"ל להעלות משם כל הנופלים לשם,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקמו

רחמנא לצלן, על-כן בעת שנמשח דוד נאמר (שמואל-ב ג, ט): "ואנכי היום רך ומשוח מלך". הינו בחינת רך פקנה הנ"ל שזאת הבחינה בשלמות אין מי שיזכה כמו משיח שיכבש כל העולם ויתקנו על-ידי בחינה זאת.

וזהו בחינת מה שכתוב ביוסף הצדיק: (פראשית מא, מג) "ויקראו לפניו אברך". שהוא בחינת אברך (פראשית רבה צ, ג). הינו אף-על-פי שהוא אב בפקמה, אף-על-פי-כן הוא בבחינת רך בחינת רך פקנה הנ"ל, כי גם יוסף הוא בחינת משיח, בחינת משיח בן יוסף (סופה נב. במדבר רבה יד, ב) וכנ"ל.

וזהו 'ואי קשיא נדיא ומתעורא'. ששם במקומות פאלו שנעלם האור מאד אם יהיה קשה לו ויכנס בקשיות ותרוצים מתעורא. שיסתמו עיניו כעור וישאר בחשך לגמרי, כי אי אפשר לישב הקשיות והבלבולים הבאים משם, על-כן צריכין שם להיות רך, בבחינת רך פקנה לבלי להשיב דבר רק להיות חזק בשורש גדילתו ושורשו להתחזק באמונה שלמה ולבקש ולחפש את השם יתברך שם גם כן בבחינת איה הנ"ל. ואז ויקא יזכה לתכלית העליה פנ"ל:

וזה סוד מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (זהר חלק א לה:): 'נטיעות הראשונות פקני חגבים', הינו בחינת קרנא דקמצא הנ"ל והבן היטב, כי אף-על-פי

תקומה לקוטי הלכות ערובי תחומין ו' ארבע חיים

שָׁהִם אָמְרוּ לְעֵנִין הַמְשַׁכַּת הָאוֹר שֶׁל תַּחֲלַת הָאֲצִילוֹת
שֶׁהִתְחִיל בְּדַקּוֹת בְּבַחֲיַנַת קַרְנֵי חֲגָבִים. וְאִנְחֵנוּ מְדַבְּרִים
בְּעֵנִין חָלַל הַפְּנוּי שֶׁמִּשָּׁם צִמְצַם הָאוֹר, כְּבִיכּוֹל, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן הַכֹּל אֶחָד, כִּי גַם הָאוֹר וְהַחַיּוֹת הַנִּעְלָם בְּחָלַל
הַפְּנוּי בְּדַקּוֹת וּבְהַעֲלֵם נִפְלָא כַּנִּ"ל נִמְשָׁךְ בְּשִׁרְשׁוֹ מִסּוּד
תַּחֲלַת הָאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַת כְּקַרְנֵי חֲגָבִים כַּנִּ"ל.
וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה, כִּי (מִשְׁלֵי כה, ב) "כְּבֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר
דְּבָר".

גַּם חִילְפֵי לְשׁוֹן חָלַף הָלַךְ, כִּי מִשָּׁם חָלַף וְהָלַךְ, כְּבִיכּוֹל,
כִּי פָנָה אֱלֹקוֹתוֹ מִשָּׁם כַּנִּ"ל, אֲבָל בְּאַמַּת גַּם שָׁם
נִעְלָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּנִּ"ל, אֲבָל הוּא רַק בְּבַחֲיַנַת קַרְנָא
דְּקַמְצָא רְכִיכָא. וְכַנִּ"ל. וּבְעֵנִין זֶה שֶׁל בְּחִינַת רְכִיכָא יֵשׁ
הִרְבֵּה לְדַבֵּר, אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בְּכֹתֵב. וְהַמְשַׁכֵּיל
הַחֹפֵץ בְּאַמַּת יְבִין מַדְעֵתוֹ מְעַט אֵיךְ צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַךְ
כְּקִנְיָה וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה חֲזַק בְּשִׁרְשׁוֹ מְאֹד, אֲדוּרְבָא,
עַל-יְדֵי הַרְכּוּת, עַל-יְדֵי זֶה עָקֵר חֲזָקוֹ וְתַקְפּוֹ לְנִצָּח:

א) עֲתָה נְבוֹא לְבָאֵר בִּישׁוּעָתוֹ הַנּוֹרָאָה עוֹד שְׂאֵלָה אַחַת
מִהֶאֱגָדָה הַנִּ"ל, וְהוּא: 'מֵאֵי טַעְמָא הָאֵי תִימְרָא
דְּתִרְנַגּוּלָא מִיְדָלָא לְעֵלָא דְּדִירֵי אֲדַפָּא וְאֵי עֵיל קוּטְרָא
מִתְעוּרָא'. רַש"י: תִימְרָא דְּתִרְנַגּוּלָא מִיְדָלָא לְעֵלָא, רִיס
שֶׁל עֵין הַתַּחֲתוֹן כְּשֶׁעוֹצֵם עֵינָיו עוֹלָה לְמַעְלָה מִן
הָעֲלִיוֹן וְכוּ', מִשׁוּם דְּדִיר אֲדַפָּה שְׁעוֹלָה בְּלִילוֹת עַל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקמט

הקדושים והקורות וכו'. זה יתבאר על-פי התורה "אזמרה" הנ"ל ועל-פי מה שמבאר בלקוטי תניינא בסימן י"ז המתחיל: צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת וכו'. ובסוף איתא שם: דרך השם יתברך להביט על הטובות שעושין ואף שנמצא בהם גם כן מה שאינו טוב אינו מסתכל על זה, כמו שכתוב: (במדבר כג, כא) "לא הביט און ביעקב" וכו'. מכל שכן שהאדם מחיב להביט רק על הטוב ולזה טובה שיש טבע והשגחה. וכו' עין שם. וכבר גלה הוא זכרוננו לברכה בעצמו שענין זה יש לו שיכות לשאלה זאת של 'מאי טעמא תימרא דתרנגולא מידלא לעלא', בנדפס כבר אצל סימן י"ב הנ"ל, אף לא זכינו שיבאר לנו בפרוש. ו"חסדי השם לא תמנו" (איכה ג, כב) ובענייתנו עזרנו השם יתברך ברחמיו העצומים לבאר קצת השאלה על-פי הקדמותיו הקדושים והנוראים מאד.

פי ענין הדרך והעצה הקדושה הנ"ל של אזמרה לאלקי בעודי, זהו בחינת התעוררות השנה, פי כשאדם מנח בדעתו בקטנות ושפלות עד שאינו יכול להתפלל ולשוב להשם יתברך על-ידי זה, זהו בחינת שנה וצריך להתעורר משנתו על-ידי העצה הנ"ל של "אזמרה" וכו' כנ"ל, דהינו שיבקש ויחפש עד שימצא בעצמו איזה נקודות טובות בבחינת (תהלים לז, י) "ועוד מעט ואין

תקן לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

רשע" וכו' ועל-ידי זה יחיה את עצמו ויתעורר משנתו ונפילתו. בבחינת (שם ג, ו) "אני שכבתי ואישנה הקיצותי פי ה' יסמכני" וכו', בבחינת (שם קלט, יח) "הקיצתי ועודי עמך". וזה בבחינת (שם נו, ט) "עורה פבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר", פי הנקדה טובה שבכל אחד הוא בבחינת שחר, בבחינת (שיר-השירים א, ה) "שחורה אני ונאנה" וכו', כמו שפרש רש"י שם. וזה בבחינת "שחורה אני" "במעשי", "ונאנה אני" 'בהקמת המשכן' (שיר-השירים רפה א), פי הנקדות טובות שמחפשין ומוצאין זה בבחינת הקמת המשכן שנבנה מכל הנקדות טובות שבישראל, פמובא מזה לעיל. ועין כל זה בדברינו בהלכות השפמת הבקר, שם מבאר הענין היטב איך כל זה הוא בבחינת התעוררות השנה, בבחינת קימת חצות וכו' וכנ"ל.

וזהו 'מאי טעמא תימרא דתרנגולא מידלא לעלא', תרנגול, זה בבחינת התעוררות השנה, פי תרנגול ממנה על זה לעורר בני אדם מהשנה בחצות לילה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין זהר חלק ג כג) וכמו שכתוב (איוב לח, לו): "מי נתן לשכוי בינה" וכו'. ועל-כן כל השירה של התרנגול הוא בענין התעוררות השנה, כמו שכתוב בפירק שירה פירק ד' תרנגול אומר: בשעה שבא הקדוש ברוך הוא אצל הצדיקים בגן-עדן זולפין

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקנא

כָּל אֵילָנֵי גֵן-עֵדֶן בְּשָׁמַיִם וּמִרְנַנֵּינִן וּמִשְׁבָּחִים וְאִזּוּ גַם הוּא
מִתְעוֹרֵר וּמִשְׁבַּח בְּקוֹל רֵאשׁוֹן אוֹמֵר: (תהלים כד, ז) "שָׂאוּ
שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם" וְכוּ'. בְּקוֹל שְׁנֵי אוֹמֵר: "שָׂאוּ ב'
וְכוּ'". בְּקוֹל שְׁלִישֵׁי: "עֲמְדוּ צְדִיקִים וְעִסְקוּ בַּתּוֹרָה כְּדֵי
שִׁיְהִיָּה שְׁכַרְכֶם כְּפוֹל לְעוֹלָם הַבָּא". בְּקוֹל רְבִיעֵי אוֹמֵר:
(בְּרֵאשִׁית מַט, יח) "לִישׁוּעַתְךָ קוֹיִתִּי ה'". בְּקוֹל חֲמֵשֵׁי אוֹמֵר:
(מְשָׁלֵי ו, ט) "עַד מָתִי עָצַל תִּשְׁכַּב מָתִי תִקּוּם מִשְׁנַתְךָ".
בְּקוֹל שֵׁשֵׁי אוֹמֵר: (שֵׁם כ, יג) "אֵל תִּאָּהֵב שְׁנָה פֶּן תִּוְרֵשׁ
פְּקַח עֵינֶיךָ שִׁבַע לָחֶם". בְּקוֹל שְׁבִיעֵי אוֹמֵר: (תהלים קיט,
קכו) "עַת לַעֲשׂוֹת לַה' הִפְרוּ תוֹרְתְךָ". וְכָל אֵלוֹ הַשִּׁירוֹת
שְׂאוֹמֵר בְּכָל הַשְּׁבָעָה קוֹלוֹת הֵם בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת
הַשְּׁנָה שְׁעוֹסֵק לְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה מִחֲצוֹת לַיְלָה עַד אוֹר
הַיּוֹם שְׁמִי שְׂאִינוּ מִתְעוֹרֵר בְּחֲצוֹת מִמָּשׁ עַל כָּל פְּנִיִם
יִתְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה שְׁעָה אַחַר חֲצוֹת וְאִם גַּם אִזּוּ לֹא
יִתְעוֹרֵר, עַל כָּל פְּנִיִם יִתְעוֹרֵר עוֹד שְׁעָה אַחַר כֵּן וְכֵן
קוֹרָא קוֹל אַחַר קוֹל עַד אוֹר הַיּוֹם, שְׁהֵם שְׁבָעָה קוֹלוֹת
וְכֻלָּם הֵם בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה:

(יב) וְזֶה בְּחִינַת 'בְּשָׁעָה שְׂבָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶצֶל
הַצְּדִיקִים בְּגֵן-עֵדֶן מְזַלְפִּין כָּל אֵילָנֵי גֵן-עֵדֶן
בְּשָׁמַיִם'. זֶהוּ בְּחִינַת מֵה שְׁבַחֲצוֹת לַיְלָה נִתְעוֹרְרִים
חֲסָדִים גְּדוֹלִים עַל יִשְׂרָאֵל וְאִזּוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא
אֶצֶל הַצְּדִיקִים לְלַמֵּד זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׂמִחַתְפְּשִׁין

תקנב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

ומוצאין בכל אחד נקדות טובות, שזה בחינת (שיר השירים ד, טז) "עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו". שהקדוש-ברוך-הוא מצוה לארבע רוחות העולם שיפיחו וינשבו בגן-עדן הנטוע ממצוות ומעשים טובים של ישראל, כי כל אחד כפי מעשיו הטובים ותורתו ומצותיו, כמו כן הוא נוטע עשבים ואילנות קדושים בגן-עדן ואחר כך הוא מתענג בחלקו בגן-עדן בעת קבול שָכרו, שזהו בחינת (בראשית ב, טו) "לעבדה ולשמרה" הנאמר על האדם, שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (זהר חלק א כז. ותקוני-זהר סב.): 'לעבדה' בפקודין דעשה. 'ולשמרה' בפקודין דלא תעשה, הינו כנ"ל, שכמו שהאדם עובד את השם יתברך במצוות עשה ושומר את עצמו מלא תעשה, כמו כן הוא עובד ושומר את הגן-עדן וכנ"ל.

ועל-כן מצוה השם יתברך לרוחות צפון ודרום שיתעוררו וינשבו בהגן-עדן, שיזלו בשמיו הינו שיעוררו פח וזכות של כל הנקדות טובות של המצוות של כל אחד מישראל שיתנו ריחיהם הטובות כדי שיגיע על נפשות ישראל מריח טוב הזה של נקדותיהם הטובות, כדי שיתעוררו משנתם על-ידי זה וכנ"ל, ואז כלם מרננים: "והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד" וכו'. וכל זה מדבר

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקנ"ג

מהתעוררות השנה, כמו שאומרים פסוקים אלו בתקון חצות דהינו שמבקשים שיהיו נפתחין הפתחים והשערים של הבית המקדש, שהם בחינת שערי קדשה שיוכלו ישראל לכנס בהם לגדל כבודו יתברך, שזהו בחינת "ויבא מלך הכבוד".

וזהו בחינת "מי זה מלך הכבוד" וכו'. והמקרא הזה תמוה מאד: מה זה שאלת "מי זה מלך הכבוד" וכו'. עד שהצריך להשיב "ה' עזוז וגבור" וכו', וכי אין אנו יודעין שמלך הכבוד הוא השם יתברך? ! אך הענין הוא על-פי הנ"ל, כי עקר התגלות כבודו יתברך הוא על-ידי ישראל וכפי מעשיהם הטובים של ישראל, כן נתגלה כבודו יתברך, וכשאינן ישראל עובדים אותו חס ושלום, אזי חס ושלום, נתעלם כבודו יתברך מהעולם ועל-כן תכף שמתחיל לצעק ולהתפלל "שאו שערים ראשיכם וכו' ויבא מלך הכבוד" וכו', דהינו שיתגלה כבודו יתברך על-ידי מעשיהם הטובים של ישראל, אזי תכף נתעורר שאלת המקטרגים ואומרים: "מי זה מלך הכבוד", הינו שחס ושלום, אין ראוי לקרותו יתברך בשם מלך הכבוד מאחר שישאל אין מעשיהם עולים יפה ואין מגדלים כבודו כראוי וכנ"ל. ואזי משיבים להם מיד: "ה' עזוז וגבור ה' גבור מלחמה". הינו שהשם יתברך עזוז וגבור וכו' ויגמר את שלו בודאי

תקנד לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

וְכָל עֲזוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּמְלַחֲמָתוֹ הוּא לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל
הַקְטָרוּגִים שֶׁעַל יִשְׂרָאֵל. וְהוּא גְבוּר מְלַחֲמָה לְנִצְחָם
תָּמִיד עַל-יְדֵי גִדְל הַכַּח שֶׁל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים שֶׁיִּגְעוּ
וְטָרְחוּ בְּעִבּוּדְתָם כָּל כֶּף בְּמַסִּירַת נַפְשׁ כְּזֶה עַד שְׂיִכּוּלִים
לְמִצָּא הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִלוּ כִּשְׁהֵם
בְּדִיּוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן שֶׁיֵּךְ
לְקִרְוָתוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּשֵׁם מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, כִּי הוּא עֲזוֹ
וּגְבוּר וְכוּ' לְנִצְחָם הַקְטָרוּגִים וּלְגִלוֹת הַטוֹב שֶׁבִישְׂרָאֵל
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ וְכַנּ"ל.

וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת קוֹל הַשָּׁנִי שֶׁמְדַבֵּר גַּם כֵּן מְזֶה, כִּי
צָרִיכִין לְעוֹרֵר הַטוֹב שֶׁבִישְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ, צָרִיכִים לְעוֹרְרוֹ פַּעַם אַחַר פַּעַם כְּדִי
לְעוֹרְרָם בְּכָל פַּעַם מִהַשְׁנָה שֶׁמִּתְגַּבְּרַת מְאֹד עַל כָּל אֶחָד
כְּדוּעַ. וְעַקֵּר הַהִתְעוֹרְרוֹת מִהַשְׁנָה בְּגִשְׁמִיּוֹת שֶׁלֹּא יִישַׁן
הַרְבֵּה יוֹתֵר מִדְּאִי וּבְרוּחָנִיּוֹת שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ וְלֹא
יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ לְעוֹלָם. הָעַקֵּר הוּא עַל-יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת
שֶׁמוֹצְאִין בְּכָל פַּעַם כַּנּ"ל. וְזֶהוּ שְׁמִסִּים: "ה' צָבָאוֹת
הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה". דִּהְיִינוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ הוּא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד נִצַּח סֵלָה וְעַד, כִּי לְעוֹלָם יְדוּ עַל הָעֲלִיּוֹנָה וַיִּגְמֹר
אֶת שְׁלוֹ תָּמִיד, כִּי כָּבֵר הָיוּ צְדִיקִים גְּדוּלִים כְּאֵלוֹ
שְׂיִיכּוּלוֹ לְמִצָּא הַטוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וּלְלַמֵּד זְכוֹת
עֲלֵיהֶם תָּמִיד, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקנה

'ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה' וכנ"ל:

(ג) וכל זה התפלל דוד כדי שיניחו השערים את הארון
לכנס בימי שלמה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (מועד-קטן ט.) וכמו שפרש רש"י שם. כי בשעה
שבקש שלמה להכניס הארון וכו' אמר עשרים וארבע
רננות ולא נענה, עד שאמר: (דברי-הימים ב ו, מב) "זכרה
לחסדי דוד עבדך" וכו'. כי עקר השראת השכינה
בבית-המקדש היה על-ידי כניסת הארון למקומו,
כמבאר שם בפרשה שכשנכנס הארון פסה הענן וכו'.
ועל-כן דבקו השערים בעת שרצו להכניס הארון
למקומו, כי אמרו שאין ישראל ראויים להכניס הארון
למקומו שתשרה עליהם השכינה, כי ראו שעתידין
לחטא עד שיהיה נחרב הבית-המקדש. וכל מה שאמר
שלמה תפלות ורננות לא נענה עד שהזכיר את דוד,
שאמר: "זכרה לחסדי דוד עבדך", הינו כנ"ל.

כי עבודת הצדיקים הגדולים ללמד זכות על ישראל
תמיד שהוא הדרך של אומרה הנ"ל, כל זה בחינת
עבודת דוד המלך, שהוא בחינת משיח, שהוא יגמור
התקון וישיב כל ישראל להשם יתברך על-ידי-זה. כי
דוד הוא (שמואל-ב כג, א) "נעים זמרות ישראל" וכל
הזמירות והשירות נעשים על-ידי ברור הטוב, כמו
שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת "אומרה

תקנו לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

לאלקי בעודי", 'אזמרה' דיקא, עין שם. ועל-כן
כשהזכיר את דוד, שהוא בחינת משיח, שסוף כל סוף
יגמר התקון על-ידי שימצא נקודות טובות בישראל
אפלו באחרית הימים בסוף הגלות עד שיחזר ויבנה
בית מקדשנו וישיב הארון על מקומו, על-כן אז נפתחו
השערים והניחו הארון לכנס על-ידי תפלות דוד
שהקדים להתפלל על זה: "שאו שערים ראשיכם" וכו',
כי כבר הקדים דוד, בחינת משיח, לגלות שהשם עזוז
וגבור וכו' והוא מלך הכבוד סלה, שהוא גמר ויגמר,
כי כבודו יתגדל לעולם על-ידי פח הצדיקים שיכולים
לעורר הטוב שבישראל תמיד ולגדל כבודו יתברך
על-ידי-זה וכנ"ל.

וזהו בקול שלישי אומר: "עמדו צדיקים" וכו',
שמעורר גם הצדיקים לעסק בתורה אף-על-פי
שהם היו קמים מעצמם, אף אף-על-פי-כן לפעמים
מתגבר עליהם גם כן בחינת שנה מחמת עונות ישראל
חס ושלום, כשאין יודעים ללמד עליהם זכות, שאז הם
בבחינת שנה, בבחינת הסתלקות המחין פידוע, ועל-כן
מעורר אותם גם כן שיעמדו ויעסקו בתורה עד שבגדל
פח התורה ידעו איך ללמד זכות על ישראל תמיד. וזהו
כדי שיהיה שכרם כפול לעולם הבא, 'כפול' דיקא, כי
זכו לשכר כפול מאחר שעל-ידי תורתם, שהוא בחינת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקנו

תורת חסד, זכו לעורר ישראל מהשנה ולהחזירם למוטב, על-כן בנדאי שכרם כפול, כי יקבלו חלקם וחלק שיש להם בכל אחד מישראל שחזרו להשם יתברך על ידם.

וזה בקול רביעי אומר: "לישועתך קויתי ה'", זהו גם כן בחינה הנ"ל, כי המקרא נאמר על כל ישראל בכלל ובפרט כשהם בגלות בבחינת שנה, שאף-על-פי-כן צריכין לקוות לישועת השם תמיד, וכמוכא במדרשים (בראשית רבה צט, תנחומא ויחי יב) שיעקב אבינו ראה שעל-ידי שמשון לא תהיה הגאולה שלמה, אמר: "לישועתך קויתי ה'", שאף-על-פי-כן אני מקנה לישועתך שיהיו צדיקים כאלו שיעוררו הטוב שב'ישראל תמיד וישיבו אותם להשם יתברך, ועל-כן אומרים פסוק זה קדם השנה בקריאת שמע שעל המטה. כדי שלא יפל לשנה גמורה חס ושלום, רק יזכה להתעורר משנתו על-ידי ישועת השם שאנו מקוים אליו תמיד אפלו איך שהוא וכנ"ל. וזהו קול השם וכו' שמדבר בפרוש מהתעוררות השנה, כמו שכתוב: "עד מתי עצל תשכב מתי תקום בשנתך אל תאהב שנה וכו' פקח עיניך שבע לחם". 'פקח עיניך', שעדין יש בך נקדות טובות הרבה ועל-ידי-זה תתעורר משנתך ותשבע לחמה של תורה וכנ"ל.

תקנח לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

וְזֶהוּ בְּקוֹל שְׂבִיעֵי אוֹמְרִים: "עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ הַפְּרוּ
תוֹרָתְךָ". הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שָׁם, שֶׁזֶּה נֶאֱמַר
עַל בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁבִקֵּשׁ דָּוִד מֵהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ שְׂיִוְרֵהוּ
מֵהַ יַעֲשׂוּ אוֹתָם שֶׁהַפְּרוּ תוֹרָתְךָ, הֵינּוּ כַּנ"ל, שֶׁדָּוִד,
בְּחִינַת מְשִׁיחַ מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
הֶרְחֹק מֵהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ שְׂיִמְצָא בּוֹ טוֹב כְּדֵי לְעוֹרְרוֹ
מִשְׁנֵתוֹ וּלְהַחְזִירוֹ לַהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ וְכַנ"ל. נִמְצָא, שֶׁתְּרַנְגוּל
הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה עַל-יְדֵי הַדָּרָךְ שֶׁל אֲזַמְרָה
הַנ"ל:

יד) וְזֶהוּ 'מֵאֵי טַעַמָּא תִּמְרָא דְתְּרַנְגוּלָא מִדְּלֵי לְעֵלָא',
דֵּהֵינּוּ שְׂרִים שֶׁל עֵינֵי מְכֻסָּה עֵינֵי מִמָּטָה
לְמַעְלָה כְּדֵי שְׂיִבִיט לְמַעְלָה וְלֹא יִבִּיט לְמַטָּה, הֵינּוּ
שֶׁהַצְּדִיקִים הַהוֹלְכִים בְּדָרָךְ זֶה לְהִבִּיט עַל הַטּוֹב
שֶׁבִיִּשְׂרָאֵל, לְעוֹרְרֵם מֵהַשָּׁנָה. עֵינֵיהֶם מִבִּיטִים תָּמִיד
לְמַעְלָה, הֵינּוּ עַל הַטּוֹב שֶׁבִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה
לְמַעְלָה וְאֵינָם רוֹצִים כָּלֵל לְהִבִּיט לְמַטָּה, דֵּהֵינּוּ עַל הַרַע
שֶׁלָּהֶם, כִּי הַטּוֹב בְּחִינַת מַעְלָה, וְהַרַע בְּחִינַת מַטָּה,
בְּבְחִינַת (קִהְלַת ג, כא) "מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה" וְכוּ'. וְזֶהוּ
'מֵאֵי טַעַמָּא תִּמְרָא דְתְּרַנְגוּלָא מִדְּלֵי לְעֵלָא', שֶׁעֵינֵיהֶם
שֶׁל הַצְּדִיקִים הַמְּעוֹרְרִים מֵהַשָּׁנָה הֵם מִבִּיטִים תָּמִיד
לְמַעְלָה עַל הַטּוֹב, בְּחִינַת מִדְּלֵי לְעֵלָא. וְלְמַטָּה, דֵּהֵינּוּ

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקנט

על הרע אינם רוצים להביט כלל כאלו היו עיניהם
מכסות מלמטה בריסי עיניהם וכנ"ל.

'משום דדירי אדפה', פּרש רש"י: קרשים וקורות. זהו
בחינת הקמת המשכן, בחינת (שיר השירים א, יז)
"קרות בתינו ארזים רהיטנו ברותים", שנאמר על
המשכן (רש"י שם ושיר-השירים רבה א, יומא לח) שנבנה והוקם
מכל הנקודות טובות של ישראל, שעל-ידי-זה עקר
התעוררות השנה, בבחינת שחורה אני — במעשי, ונאווה
אני — בהקמת המשכן וכנ"ל. הינו מחמת שאלו
הצדיקים 'דירי אדפה', שכל עסקם ודירתם הם בענין
בנין המשכן, שהוא דפי, בחינת קרשים וקורות של
המשכן כנ"ל, כי הם עוסקים תמיד לבנות המשכן,
שהוא בחינת הדרך הקדש של אומרה הנ"ל, כמו
שמבאר שם, שאלו הצדיקים שעוסקים למצא הטוב
תמיד בישראל, הם בונים המשכן וכו', עין שם. ועל-כן
אין מביטים על הרע כלל כי אם על הטוב, שזהו בחינת
מידלי לעלא כנ"ל.

וזה: 'ואי עיל קוטר א מתעורא'. 'קוטר א' הוא עשן
בחינת פגם החטאים, שהם בחינת "עלה עשן
באפו" (תהלים יח, ט), הינו שאם היו מניחים לעלות העשן
של העונות, חס ושלום, 'מתעורא' — היתה מסתלקת
ההשגחה חס ושלום וכנ"ל (וכמבאר בסימן י"ז הנ"ל),

תקס לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

עין שם). על-כן הם מתיגעים בכל כחם לילך בדרך השם יתברך להביט רק על הטוב ולא להביט על הרע כלל כדי להכניס את ישראל בכף זכות תמיד עד שיחזרו כלם להשם יתברך, שעל-ידי-זה תבוא הגאולה במהרה בימינו ויבנה בית-המקדש על מכונו, אמן:

טו) ועל-כן זה המקרא "קורות בתינו ארזים" וכו', שפרושו על המשכן, נאמר שם לענין מה שהשם יתברך מיפה את ישראל תמיד ומסתכל רק על הטוב שבהם, כמו שכתוב שם בשיר השירים: "שחורה אני ונאווה" וכו'. כנ"ל, "נאווה לחיך בתורים צוארך בחרוזים" וכו' (שיר-השירים א, ה) "צרור המור הודי לי" וכו', "אשכול הכפר הודי לי" וכו', "הנף יפה רעיתי הנף יפה" וכו'. עין בפרוש רש"י שם שמפרש הכל על מה שהשם יתברך מחזקם ומחבבם בכל פעם אף לאחר שחטאו ואומר להם שיקחו אלו הבשמים צרור המור, אשכול הכפר וכו', עין שם. ואחר כך סיים: "הנף יפה הודי", הכל שלף מה שאתה ברחמיה מלמד עלינו זכות, וכנ"ל. "קורות בתינו ארזים רהיטינו ברותים", בחינת המשכן כנ"ל. ההסתכלות על הטוב לבד זה בחינת בנין המשכן, שהוא בחינת אומרה לאלקי בעודי וכנ"ל.

גם 'תימרא דתרנגולא'. לשון תימרא מרמז על הצדיק

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקסא

בחינת "צדיק בתמר יפרח" (תהלים צב, יג), פי הצדיק נקרא תמר לשון תמורה, שממיר ומחליף הכל לטובה, כי כל הקטרוגים מהפך אותם לזכות בבחינת "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה" וכו' (איוב לג, ועין שבת לב.). 'מליץ אחד מני אלה' דיקא, שדיקא מני אלה המקטרגים נעשה המלאך המליץ, כי כל מה שמתרבים המקטרגים יותר הוא ממליץ לטוב ביותר על שמוצא בו אף-על-פי-כן איזה נקדה טובה, כי כל אלו המקטרגים על האדם הם הם בעצמם אותם שהסיתו אותו לחטא, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין בקא בתרא טז.): 'הוא השטן, הוא המסית, הוא המקטרג' וכו'. ועל-כן כשמתרבים חס ושלום, המקטרגים מאד על האדם, אזי עומד המלאך המליץ ומהפך הכל לזכות דיקא, פי זה טוען: הלא, אדרבא! מאחר שיש עליו מקטרגים הרבה כל כך אם כן הנה לו יצוין רעים הרבה, כי אלו המקטרגים הם הם בעצמן היצוין רעים שהסיתו אותו למה שהסיתו. ואם כן, אדרבא! הוא פלא גדול איך התחזק איש כזה לחטף אף-על-פי-כן איזה נקדה טובה של איזה מצוה שעשה, וזהו בחינת מליץ אחד מני אלה המקטרגים, הוא ממליץ עליו, כי מאחר שיש עליו מקטרגים הרבה כאלו שהם הם כלם המסיתים שלו אם כן אין חדוש כל כך מה שחטא כל כך, אדרבא! זהו חדוש נפלא איך התגבר לעשות איזה

תקסב לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארזח-חיים

טוב בעלמא מאחר שעמדו עליו חילות פאלו. ועל-כן הצדיק שהולך בדרך זה נקרא "תמר" בחינת "צדיק בתמר יפרח", שממיר ומחליף הקטרוגים לזכות פנ"ל. וזהו בחינת 'תימרא דתרנגולא', שעל-ידי-זה מעורר מהשנה, על-ידי שמוצא זכות בכלם וכנ"ל:

טז) וזה בחינת (פראשית מח, ח) "וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה, ויאמר, בני הם אשר נתן לי אלקים בזה וכו'. ששאל: "מי אלה?" שאינם ראויים לברכה, כי ראה רשעים גדולים שיצאו מהם (תנחומא ויחי ו). והשיב לו יוסף: "בני הם, אשר נתן לי אלהים בזה". ואיתא בספרים (מגלה עמוקות אפן רנב, מובא בילקוט ראובני ויחי) שהשיב לו: שבזה בעצמו שאתה רואה יש שם גם כן ניצוצות קדושים, שבשביל זה ראויים לברכה, הינו בחינה הנ"ל, שזה היה עקר הופות בין יעקב ליוסף, כי בענין זה של אזמרה הנ"ל ללמד זכות על הכל יש בזה כמה בחינות בין הצדיקים, כי הוא עבודה גדולה כמו שמצינו שאפלו גדולי הצדיקים לפעמים לא ידעו ללמד זכות פראוי והקפיד השם יתברך עליהם כמו שמצינו בישעיה (עין פסיקתא רבתי לג, יבמות מט:) והושע (עין פסחים פז:) וכו'. ועל-כן גם יעקב אבינו קדם הסתלקותו מחמת שראה גדל הרשעות של הרשעים שיצאו מאפרים ומנשה, על-כן גם הוא תש

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקסג

כחו עד שלא ידע ללמד עליהם זכות ולברכם, על-כן שאל: מי אלה? שאינם ראויים לברכה. עד שהשיב לו יוסף: בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה. שהראה לו שגם בזה בעצמו נמצא זכות שיגע ומצא נקודות טובות גם בהרשעים שיצאו מהם. ועל-כן תכף נתרצה יעקב ואמר: "קחם נא אלי וברכם". וזהו: "ואנכי תרגלתי לאפרים" (הושע יא, ג), שנאמר על ענין זה, כמו שפרש רש"י שם. וזהו "ואנכי תרגלתי לאפרים" שאפלו כשהם בבחינת רגלין בדיוטא התחתונה, בבחינת "ותגל מרגלותיו" (רות ג, ז) גם אז הרגלתי רוחי ביעקב שיתהפך דעתו עליהם לטובה לברכם, שזהו בחינת הדרך של אומרה וכו' הנ"ל. וזהו: "קחם על זרועותיו", שיעלה אותם מבחינת רגלין ממדרגה התחתונה לבחינת ידים וזרועות, שהם בבחינת אומרה הנ"ל, בבחינת זמר ונגון, שהוא בבחינת ידים, בבחינת (שמואל-א טז, טז) "ונגן בידו וטוב לך" ולא ידעו כי רפאתים, כי באמת זהו עקר רפואת הנפש וכנ"ל והם אינם מכניסים דעתם לידע כי רפאתים שאני עוסק ברפואתם על-ידי-זה כנ"ל:

(יז) ועל שם זה נקראים בני יוסף מנשה ואפרים, על שהולידם יוסף במצרים, שהוא ערות הארץ והוא בגדל צדקתו זכה גם שם לעמד בנסיון ולבלי לפל

תקסד לקוטי הגלות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

בדעתו בכל מה שעבר עליו, שזהו גם כן בכלל הנסיון, כי כשמנסין את האדם לוקחין ממנו את שלמות הדעת, שזהו עקר הנסיון, באשר שמעתי ממנו זכרונו לברכה. ויוסף עבר עליו כל זה והיה בנסיון גדול ועמד בנסיון ועל-ידי-זה זכה שיהיה לו כח לברר ולמצא הטוב בכל מקום שהוא, שעל-ידי-זה היה כח לישראל להיות במצרים בגלות, "כי למחיה שלחו אלקים" (בראשית מה, ה), כי לולא כח יוסף הצדיק שהקדים לפניהם שם לא היה כח לישראל לעמד בגלות (עין נעם אלימלך בשלח ד"ה ויקח משה). וכן עכשו לולא כח הצדיקים האמתיים שמלמדים עלינו זכות ומחזקים אותנו על-פי הדרךכים הקדושים הנ"ל, לא היה כח לסבל מרירות הגלות בכלליות, ובפרט הגלות של כל אחד ואחד.

ועל-כן קרא שם בניו מנשה ואפרים על שם זה שאפלו במקומות הרחוקים מאד יכולים למצא את השם יתברך על-ידי כל הנ"ל. וזהו בחינת מנשה שנקרא על שם: (בראשית מא, נא) "כי נשני ה' את כל עמלי" וכו'. שאפלו הנשיון והשכחה הכל מהשם, הינו שגם בבחינת חלל הפנוי ששם אין יכולים למצא אלקותו יתברך, גם זה מהשם יתברך, כי יודע שהנשיון והשכחה גם כן מהשם יתברך ועל-ידי-זה יוכל להשתדל ולחפש את השם יתברך גם משם כנ"ל. וזהו

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקסה

בחינת איה הנ"ל. ואפרים נקרא על שם "כי הפרני
אלקים בארץ ענני" (שם שם, נב), שגם בארץ ענני אני
יכול למצא טוב, שהוא בחינת פרות (תהלים קז, טז) "ויזרעו
שדות ויטעו כרמים" כנ"ל. וזהו בחינת הדרך של
אזמרה הנ"ל.

וזהו בחינת "לי גלעד לי מנשה ואפרים" וכו' (תהלים ס,
ט). 'גלעד' בחינת רפואה, בחינת רפואת הנפש,
בבחינת "הצרי אין בגלעד אם רפא אין שם" (ירמיה ח,
כב). 'לי מנשה ואפרים', כי על-ידי שתי בחינות אלו
של מנשה ואפרים, שהם בחינת שתי הדרכים הנ"ל של
איה ואזמרה שזכה יוסף לקרות בניהו הקדושים על שם
זה על שזכה במצרים במקומות רחוקים כאלו למצא
את השם יתברך, על-ידי אלו השתי בחינות עקר רפואת
הנפש, בחינת "לי גלעד" כנ"ל. וזהו: "מעז ראשי", כי
על-ידי-זה עקר המעז וההתחזקות של הראש והדעת
שלא יפל בדעתו חס ושלום, וכנ"ל.

וזהו: 'יהודה מחוקקי'. כי יהודה בחינת משיח שייצא
ממנו, שהוא יגמר התקון על-ידי דרכים אלו
ועליו נאמר: "לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין
רגליו" (בראשית מט, י), שאפלו כפשישראל בבחינת רגלין
כנ"ל, בבחינת עקבות משיחא, אף-על-פי-כן ימצא גם
שם בחינת חקיקה ורשימו טובה, שהם בחינת הנקודות

תקסו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

טובות שמוצאין בהם תמיד אפלו כשהם בבחינת רגלין כנ"ל. וזהו בחינת "יהודה מחוקקי" וכנ"ל, כי יהודה ויוסף הם בחינת משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, שהם יתקנו את כל ישראל על-ידי הדרכים הנ"ל וישיבו את כלם להשם יתברך, שעל-ידי-זה עקר הרפואה והגאולה במהרה בימינו וכנ"ל:

(ח) וכל הגליות, מצרים, וכן כל הגליות שמכנים בשם מצרים (בראשית-רבה טז, ד), (כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי-מורה"ן חלק א סימן ט)), כלם הם בבחינה זאת. מה שהסטרא אחרא מתגברת להעלים את הטוב שבכל אחד מישראל על-ידי הרע החופה עליו ולהגביר עליו מרה שחורה ועצבות כדי ללכדו ברשתם חס ושלום, על-ידי-זה, כמבאר (סימן כד) בהתורה "אמצעיתא דעלמא", שעקר גלות השכינה היא כשהעצבות מתגברת על ישראל וכי, עין שם. ועקר הגאולה היא כשהשם יתברך מתעורר ברחמי ונותן בלב הצדיק האמת שיסתכל רק על הטוב שבאשר ישראל וישתדל בתקונם להחזירם להשם יתברך על-ידי-זה וכנ"ל. וזה בחינת כל פרשת שמות שמדבר מתקף גלות מצרים ומגאלתם על-ידי משה. והכל הוא בבחינה הנ"ל.

וזה בחינת (שמות א, ח) "ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף". יוסף הוא בחינת כל הנקודות

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקסז

טובות שיש בכל אחד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁפָלָם נִמְשָׁכִין מֵהַצַּדִּיק
בְּחִינַת יוֹסֵף, שֶׁהוּא נִקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כָּל
הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁבְּכָל אֶחָד, (כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר)
וּבְכָל יְמֵי הַגְּלִיּוֹת, שְׁפָלָם מְכַנִּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם, בְּכָל פַּעַם
הוּא בְּחִינַת "וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ" וְכוּ', כִּי בְּכָל פַּעַם יֵצְרוּ
שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו מִחֲדָשׁ (קִדְשִׁין ל:) וְהוּא נִקְרָא מֶלֶךְ,
בְּחִינַת מֶלֶךְ זָקֵן וְכֹסִיל (קִהְלֵת ז, וְעֵין קִהְלֵת-רַבָּה שָׁם). וּמִמֶּנּוּ
נִמְשָׁכִין כָּל הַהֲתַנְּגוּדוֹת וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁל הַמוֹנְעִים
וְהַחֹלְקִים הָעוֹמְדִים בְּכָל פַּעַם, כִּי לֹא אֶחָד בְּלִבָּד עוֹמֵד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ חֵס וְשָׁלוֹם, אֲלֹא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל
פַּעַם עוֹמְדִים עָלֵינוּ (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח) בְּבְחִינַת "וַיִּקָּם מֶלֶךְ
חֲדָשׁ". חֵד אָמַר: חֲדָשׁ מִמֶּשׁ. וְחֵד אָמַר: שְׁנַת־חֲדָשׁוֹ
גְּזוּרְתָיו (סוּטָה יא.). וְשִׁנְיָהֶם אֱמֶת. שְׁעוֹמְדִים בְּכָל פַּעַם
חוֹלְקִים וּמוֹנְעִים חֲדָשִׁים מִמֶּשׁ וְגַם נִתְחַדְשִׁין גְּזוּרְתָיו,
שֶׁבְּכָל פַּעַם גּוֹזְרִים וְאוֹמְרִים דְּבוּרִים רָעִים חֲדָשִׁים,
שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָאֱמֶת שְׂרוּצִים לְמַנַּע וּלְהַפִּיל אֶת הָאָדָם
עַל-יְדֵי-זֶה מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ'.

וְזֶהוּ 'אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף', עֲשֵׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּלֹא יָדַע.
שְׁעוֹשִׂים אֶת עֲצָמָם כְּאֵלוֹ לֹא יָדְעוּ כְּלָל אֶת
מַעֲלוֹת הַצַּדִּיק בְּחִינַת יוֹסֵף, שֶׁהוּא כְּלָל הַטּוֹב שֶׁהַכְּנִיס
כָּל כֶּף טוֹב בְּיִשְׂרָאֵל וְהֵם רוּצִים לְהִתְגַּבֵּר לְבַלְבוּלִים
חֲדָשִׁים לְהַפִּיל אֶת כָּל אֶחָד חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַסְתַּכֵּל רַק

תקסח לקויטי הַלכות ערוכי תחומין ו' ארחהיים

על הרע לא על הטוב מה שבאמת צריכין להפוך פנ"ל.

וזהו: "ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך".
שהסטרא אחרא, בחינת מצרים, מעבידים
בכבודות גדול מאד על ידי רבוי המרה שחורה
והעצבות. וזהו בחינת "בעבודה קשה" — 'בקשיא
בחמר הלכתא' וכו', כמו שאיתא בזהר הקדוש (תקוני-זהר
מזהר חדש קנב:). כי הכל מחמת המרה שחורה, שעל ידי-
זה אין יכולין לא ללמד ולא להתפלל וכל מה שרוצין
לעשות איזה דבר שבקדשה קשה וכבד וחמור עליו
מאד, כי הם ממררים את החיות ממש, פאשר יודע כל
אחד בנפשו.

וזהו: "ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות אשר שם
האחת שפרה ושם השנית פועה". מילדות
העבריות זה בחינת צדיקי הדור שעוסקים להוליד
בישראל תולדות קדושות, שהם תורה ומעשים טובים,
כי עקר תולדותיהן של צדיקים הוא מעשים טובים,
כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא ובראשית-רבה
ריש נח). וזהו: "אשר שם אחת שפרה ושם השנית
פועה". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה יא:):
'שפרה, שמשפרת הולד. פועה, שפועה ומדברת והוגה
לוֹלד כדרך הנשים המפיסות תינוק הבוכה, הינו
בחינה הנ"ל. מה שהצדיקים מחזקים את ישראל

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקסט

על-ידי הדרכים הקדושים הנ"ל ומשפּרין אותם על-ידי שמוצאין בהם גם עֵתָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שְׁזָהוּ בְּחִינַת "הַנֶּךְ יָפָה רַעֲיָתִי". וְכִמּוֹ שֶׁפִּרַשׁ רַש"י שָׁם. וְזָהוּ בְּחִינַת שְׁפָרָה, שֶׁמִשְׁפָּרַת אֶת הַיֶּלֶד כַּנ"ל.

וְזָהוּ בְּחִינַת פּוּעָה, שְׁפּוּעָה וְהוּגָה וּמְדַבֶּרֶת לְיֶלֶד כְּדֶרֶךְ שְׁמִפְיָסִין תִּינוּק וְכו', כִּי כֵן הוּא מִמַּשׁ עֲסָקִי הַצְדִּיקִים עִם יִשְׂרָאֵל שְׁפּוּעִין וְהוֹגִין וּמְדַבְּרִין עִמָּהֶן וְשׁוֹרְקִין וּמְצַפְצָפִין וּמְרַמְזִין אֲלֵיהֶם לְחִזְקָם לְעוֹרְרָם וְלִהְגִּבִּיהֶם וְלִהְרִימָם מִכָּל מִינֵי נְפִילוֹת וִירִידוֹת וְהַשְׁלָכוֹת שֶׁלָּהֶם שִׁיזְרוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת לְהַתְעוֹרֵר מִחֲדָשׁ בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם בְּכָל מָה שִׁיּוּכְלוּ לְחַטֵּף. וְהוּא מִמַּשׁ כְּדֶרֶךְ שְׁמִפְיָסִין תִּינוּק הַבוֹכָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת פּוּעָה כַּנ"ל. וְהַדְּבָרִים מוֹבְנִים לְכָל אֶחָד לְמִי שִׁיּוֹדֵעַ רַחֲמָנוּת הַצְדִּיקִי אֶמֶת עָלֵינוּ אֲשֶׁר עַל יָדָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחַזֵּק וּמְנַחֵם אוֹתָנוּ בְּבְחִינַת (ישעיה סו, יג) "כִּפְאִישׁ אֲשֶׁר אָמוּ תִנְחַמְנוּ כֵּן אֲנֹכִי אֲנַחֲמְכֶם" וְכו'. וּפְרָעָה הָרָשָׁע, שֶׁהוּא הַסְטֵרָא אַחֲרָא, הוּא הַהֶפֶךְ מִכָּל זֶה שְׁרוּצָה רַק לְהַגְבִּיר הָרַע חֵס וְשָׁלוֹם, כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן אָמַר לְמִילְדוֹת הָעֲבָרִיּוֹת אֲשֶׁר שָׁם וְכו', שֶׁגּוֹזֵר עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת בְּהֶפְךָ מְזֵה חֵס וְשָׁלוֹם.

וְזָהוּ: (שמות א, טז) "אִם בֶּן הוּא וְהִמִּיתָן אֹתוֹ אִם בַּת הִיא וְחָיָה". כִּי בֶּן הוּא בְּחִינַת יְשׁוּב הַדַּעַת, סְטֵרָא

תקע לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

ידכורא שמשם כל הטוב והוא רוצה להמית ולהשפיל הטוב בחינת בן ולהחיות סטרא דנוקבא, שמשם עקר אחיזת הרע והדינים (עין לקוטי תורה ישעיה קיט: עין זהר חלק ב קכה, קל, חלק ג קל), כי הוא בחינת דעת שאינו מישב, בחינת עצבות ומרה שחורה שרוצה להגביר הרע על הטוב, להפיל עצבות ומרה שחורה על כל אחד שלא יהיה נפר הטוב שבו ולהמית אותו על ידי זה חס ושלום, אף המילדות לא שמעו אליו ולא עשו כדבר פרעה: "ותחין את הילדים", שעסקו רק להחיות ולחזק את הילדים, שהם בני הנעורים הרוצים לגשת אל הקדש, שצריכין רק להחיותם ולחזקם בכל מיני חיות והתחזקות על פי הדרכים הנ"ל ועל פי שארי דרכים קדושים ששמענו ממנו וזכרנו לברכה, שכל זה הוא בחינת "ותחין את הילדים" כנ"ל:

ט) ועקר הגאולה היא על ידי זה, על ידי שנתעוררו רחמיו יתברך להסתכל רק על הטוב, בבחינת "ראה ראיתי את עני עמי" וכו' (שמות ג, ז). וכמו שדרשו רבותינו וזכרונם לברכה (שמות רבה ג, ב): 'ראה ראיתי, שני ראיות רואה אני שסופן לחטא ואף על פי כן ראיתי את עני עמי, הינו כנ"ל. שאף על פי כן אני מסתכל רק על הטוב שבהן ואיני מסתכל כלל על הרע שבהן ועל ידי זה הם ראויים לגאולה וכנ"ל. וכל הנוכח

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקעא

שְׁהִיָּה בֵּין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבֵין מֹשֶׁה בְּמֵרָאָה הַסָּנָה הַכֹּל
הָיָה בְּעֵנִין זֶה, כִּי עֵנִין זֶה לְחַפֵּשׁ תָּמִיד הַטּוֹב שְׂבִישְׂרָאֵל
וּלְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוֹת תָּמִיד הוּא עֵנִין גְּבוּהָ וְעִמְקָא מְאֹד
מְאֹד. וַיֵּשׁ בְּעֵנִין זֶה מְדַרְגּוֹת רַבּוֹת בֵּין הַצְּדִיקִים
הַגְּדוֹלִים, כְּמוֹ שְׂמֵבְאָר לְעֵיל מְזֵה.

וְעַל-כֵּן גַּם מֹשֶׁה רַבְּנוּ אָף-עַל-פִּי שְׁהִיָּה כָּלוּ טוֹב, לֹא
הָיָה יוֹדֵעַ מִתְחֵלָה עַד הֵיכָן מֵגִיעַ רַחֲמָנוּתוֹ
יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן לֹא הָיָה רוֹצֵה לִילֵף בְּשְׁלִיחוֹתוֹ, כִּי רָאָה
שְׂבִישְׂרָאֵל יִקְלָקְלוּ הַרְבֵּה, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ טָעַן עִמּוֹ
הַרְבֵּה, שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן הוּא רוֹצֵה לְגַאָּלָם, כִּי הוּא
מְסַתְּפֵל רַק עַל הַטּוֹב וְכַנִּ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת אוֹת הַמָּטָה
שְׁהִרְאָה לוֹ, שְׁרָמַז לוֹ שְׁלֹא יִדְבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (שַׁבַּת צו.), וְכַמּוּבָא
בְּפֵרוּשׁ רַש"י, כִּי הִרְאָה לוֹ שְׂבִיקָל חוּזַר וְנִתְהַפֵּף הַנְּחָשׁ
לְמִטָּה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: (שְׁמוֹת ד, ד) "שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזוּ בְּזַנְבוֹ
וְכוּ' וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ". שְׁרָמַז לוֹ שְׁגַם בְּתַקְפָּה זְהֵמַת
הַנְּחָשׁ יְכוּלִין לְאַחֲזוּ בְּאִיזָה קֶצֶה, לְמַצָּא שָׁם אִיזָה נִקְדָּה
טוֹבָה וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְהַפֵּף לְטוֹבָה מִנְּחָשׁ לְמִטָּה בְּבְחִינַת
"וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ" וְכַנִּ"ל:

וְנִתְחַזַּר לְעֵנִין תְּחוּמִין, כִּי בַחֲל יֵשׁ בְּרוּרִים. וְעַל-כֵּן יֵשׁ
בוֹ כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת וְנִסְיָעוֹת לְדַרְכִים בְּשִׁבִיל
בְּרוּרִים, אֲבָל בְּשַׁבַּת הַשְּׂכִינָה שׁוֹבְתָת וְאִין בוֹ בְּרוּר (עֵין

תקעב לקוטי הלקות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

לקוטי תורה בראשית ג.) על-כן בטלים בו כל הל"ט מלאכות וכל הדרכים, כמובא מזה בהתורה "היכל הקדש" (סימן נט). וכל הברורים של ימי החל שמברורים הטוב מהרע ומלקטים ומעלים ניצוצות הקדשה מבין הקלפות והסטרא אחרא, הוא נעשה על-ידי הצדיקים הגדולים והנלוים אליהם ההולכים בדרכיהם. והעקר נעשה על-ידי שני הדרכים הקדושים הנ"ל, שהם בחינת אומרה ואיה הנ"ל, שעל-ידי הדרכים הללו מבטלין כל מיני קלפות וסטרא אחרא שכלם כלולים בשתי מיני קלפות, שהם הקלפות והסטרא אחרא הנמשכין משבירת כלים שיש בהם ניצוצות הקדושים הרבה. והקלפות והסטרא אחרא הנמשכין מבחינת חלל הפנוי ששם פנוי מאלקותו יתברך לגמרי, כביכול, ששם אי אפשר למצא אותו יתברך על-ידי שום שכל פי אם על-ידי אמונה לבד, (כמובא כל זה בהתורה בא אל פרעה עין שם היטב).

ואף-על-פי ששם נאמר לענין חקירות וקשיות של הפלוסופין והאפיקורסים, אך גם כל שארי ההסתות ופתויים של היצר הרע והסטרא אחרא נמשך משני מינים הנ"ל, כי עקר כח היצר הרע נמשך מכפירות, כמובא במקום אחר (עין לקוטי-מורה"ן חלק א סימן סב). ועקר הברור נעשה על-ידי תשובה ומעשים טובים,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקעג

כי על-ידי חטא אדם הראשון וכן כל אחד על-ידי חטאיו נפלו פמה ניצוצות בין הקלפות וכמו כן נופל דעתו ומחשבתו לכמה מיני הרהורים ובלבולים עד שיש לפעמים שמתגברין עליו כל כף עד שבאים עליו הרהורים ובלבולים הנמשכין מבחינת חלל הפנוי שמשם כל בחינת מקומות המטנפים הנ"ל, שהם נמשכין מחלל הפנוי כנ"ל. ולצאת ולעלות משם כל אחד ואחד כפי מה שירד ונפל לשם על-ידי פגמיו וקלקוליו אי אפשר לצאת משם כי אם על-ידי הדרכים הנ"ל, הינו על-ידי שמתפשין ומוצאין הנקודות טובות הנ"ל שהוא בחינת אזמרה הנ"ל, על-ידי זה מבררין הטוב מהקלפות שיונקים מבחינת שבירת כלים ששם יש פמה טוב וניצוצות רק צריכים ברור גדול והברור נעשה על-ידי הצדיקים ותלמידיהם, על-ידי הדרך של אזמרה הנ"ל. אבל לפעמים מתגברת הסטרא אחרא יותר עד שבאים עליו בלבולים והרהורים וכו', הנמשכין מבחינת חלל הפנוי, שהם בחינת מקומות המטנפים הנ"ל. ואז אין תקנה כי אם על-ידי הדרך של בחינת איה הנ"ל, דהינו לבקש ולחפש איה וכו' וכנ"ל.

וכל ימי החל נעשים כל הברורים על-ידי שתי הדרכים האלו הנ"ל. אבל מחמת שבימי החל יש אחיזת הסטרא אחרא ביותר, על-פן צריכים יגיעות וטרחות

תקעד לקויטי הלקכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

של הל"ט מלאכות ונסיעות לדרכים בשביל ברורים אלו. וכל הברורים נעשים בכלח קדשת שבת, כי בשבת אין ברור, רק הכח של כל הברורים של כל ששת ימי החל, הכל הוא בכלח קדשת שבת. וכן אין נשלם התקון של הברורים של ימי החל ואין הקדשה המתבררת חוזרת ועולה למקומה בשלמות עד שמגיע השבת, שאז במעלי שבתא, בכניסת שבת קדש, סלקין ועולין כל הקדשות שבררו בימי החל, (פמוכן כל זה בכונות האר"י ז"ל, אך שם מבאר בדרך סוד ואנחנו מדברים בדרך שיוכל כל אדם להבין מהם עצות והתחזקות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא).

ועל-כן אסור בשבת לילך בדרך כי אם תחום שבת שני אלפים אמה, כי אין ברור אז, כי אז מאירת שרש הקדשה של שתי הדרכים הנ"ל, שהם: אומרה ואיה, כמבאר לעיל. כי אז בשבת הוא חסד גדול ומאיר רק הטוב שבשארל בבחינת "שחורה אני ונאווה" (שיר-השירים א, ה), שחורה אני — בימי החל, ונאווה אני — בשבת כנ"ל. שזהו בחינת הדרך של אומרה כנ"ל. וכן מאיר אז בחינת איה כנ"ל, שזהו בחינת שני אלפין, שהם בחינת שני אלפים אמה של תחום שבת שאסור לילך בדרך כי אם בתוך שני האלפים אמה האלו, שהם בחינת שני אלפין הנ"ל,

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקעה

אבל חוץ לתחום זה אסור לצאת בשבת, כי אז אין ברור פנ"ל, כי בחל יש גלות וטלטול וצריכים לפעמים לצאת לדרך רחוק כל אחד כפי מה שצריך לברר ברורים בשתי הבחינות הנ"ל.

ועל-כן באמת כל אחד כפי מה שמקרב לצדיקי אמת ביותר וכפי מה שממשיך עליו קדשת שבת ביותר, כמו כן אין צריך לטלטל עצמו בדרכים הרבה בימי החל, כי נתתקן הכל בביתו בכח קדשת שבת שהוא קדשת הצדיקים שממשיכין ומאירין שתי הבחינות הנ"ל. וכל אחד כפי רחוקו כן צריך יגיעות יותר בל"ט מלאכות וטלטולים בדרכים.

וגם בזה יש כמה בחינות, כי יש שמיגע עצמו ומטלטל עצמו בדרכים, אבל על כל פנים מתקן בזה על-ידי שעושה המשא ומתן והעסק באמונה ונוסע בדרך בכשרות כראוי לאיש ישראל, אבל יש שמתגבר עליו הרע שסביב הטוב שצריך לברר על-ידי הדרך והמשא ומתן עד שמקלקל יותר חס ושלום, וכן יש בזה אלפים ורבבות בחינות ושנויים בין כל אחד ואחד, כי כל עבודת האדם כל ימי חייו הוא בענין זה בענין הברורים הנ"ל, על-כן הכל צריכין למארי חיטייא (סוף הוריות), שהוא הצדיק האמת שבכחו הגדול הכל יכולין לברר ולתקן על-ידי בחינת שתי הדרכים הנ"ל, שעקר

תקעו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

הארזתם נמשך בשבת, שזהו בחינת תחום שבת אלפים
אמה כנ"ל. ומשם ממשיכין הקדשה לכל ששת ימי
החל לעורר ולחזק את כל אחד תמיד על-ידי שתי
הדרכים הנ"ל, שעל-ידי-זה לא יצא מתחום וגבול
הקדשה לעולם וכנ"ל:

כא) וזה בחינת ערוכי תחומין שמקום שמוניחין סעדת
שבת, משם מתחיל התחום שבת, כי כל
הברורים של ימי החל שבשבילם צריכין טלטולים
לדרכים כנ"ל, כלם הם בשביל האכילה והפרנסה.
בבחינת "כל עמל האדם לפיהו" (קהלת ו, ז), כי עקר
חטא אדם הראשון שמשם נמשכין כל החטאים
שבשבילם צריכין כל הברורים. עקר החטא היה
באכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעל-ידי-זה נגזר
(בראשית ג, יז) "בעצבון תאכלנה בזעת אפך תאכל לחם",
שבשביל זה צריכין יגיעות הל"ט מלאכות (עין תקוני-זהר
תקון מח) וטלטולים לדרכים, והכל בשביל לברר
הניצוצות משני מיני קלפות על-ידי שני הדרכים
הקדושים הנ"ל וכנ"ל.

ועל-כן בחל צריכין יגיעה גדולה שתהיה האכילה
בקדשה כראוי, על-כן אין להרבות באכילה
בחל, אבל בשבת קדש אז האכילה כלו קדש, (כמו
שמבאר בהתורה "שאלו" וכו' בלקוטי א בסימן נ"ז

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקעז

ובהתורה "צדיק כפמר יפרח" בסימן רע"ז). כי אז בשבת מאירים שתי הדרכים הנ"ל בהארה נפלאה כנ"ל. ועל-ידי-זה מתבטלים הקלפות ועל-כן האכילה בקדשה. ואז מצוה גדולה להרבות באכילת שבת כאשר הזהיר אדונינו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, כי הא בהא תליא, כי כל מה שמרבין באכילת שבת מתתקנין ומאירים יותר שתי הדרכים הנ"ל, בבחינת 'דוק בפכי ותשכח בנגרי' (שבת קנב.), כמו שמבאר שם בסימן רע"ו הנ"ל לענין הדרכים שעושה הצדיק וכו' וכן הדרך של המצות של כל אדם שעולין בשבת, עין שם, שכל זה הם בחינת שתי הדרכים הנ"ל, כמוכן לעיל.

כי מה שמבאר שם שבשבת עולה המצוה בבחינת "וישם לדרך פעמיו" וכו' (תהלים פה, יד), זהו בחינת דרך של "אזמרה" הנ"ל. וכן בחינת איה הנ"ל הוא גם כן בחינת הדרך כמו שמבאר בסוף התורה "איה" או כשהולכים בדרך ברוחניות. נמצא, ששתי התורות הנ"ל של אזמרה ואיה הם בחינת דרכים ממש שעושה הצדיק במקום תהו ומדבר כדי שיוכלו הכל לילך בהם ולהתקרב על ידם להשם יתברך מכל מקום שנפלו לשם. ואלו הדרכים נתתקנים על-ידי אכילת שבת, שעל-ידי-זה נמשכת עקר השמחה של שבת בבחינת

תקעה לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים

"אין טוב באדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח" (קהלת ח, טו) בשבתות ויום טוב, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (זהר חלק ב רנה). וכמוכן בדברי זכרוננו לברכה בעת שגלה התורות שעקר קדשת שבת ממשיכין על-ידי ענג ושמחה של שבת. ועל-כן הזהיר אז מאד להרבות באכילת שבת ולהתענג בכל התענוגים והעקר להרבות בשמחה בשבת ועל-ידי זה מאירין ביותר עליו שתי הדרכים הנ"ל, שעקר הארתם בשבת. ועל-כן ממקום שמניחין סעדת שבת משם מתחיל תחום שבת אלפים אמה, כי עקר תחום שבת אלפים אמה. שהוא הארת שתי הדרכים הנ"ל נמשך על-ידי סעדות שבת כנ"ל:

כ) ולבאר הענין יותר, כי עקר הוא התקון על-ידי היחוד שמניחין ומחברין כל המאמרות בהמאמר סתום — בראשית שמשם מקבלין הכל, שזה בחינת כלל היחודים, שעל-ידי-זה עקר תקון כל העולמות. וזה נעשה על-ידי אכילה וקדשה, ודינו אכילת שבת, כי האכילה מחברת הגוף עם הנפש, שזהו בחינת יחוד וחבור וכלליות כל העולמות בהשם יתברך, כי בחינת הנפש לגבי הגוף שמחיה ומקיים אותו. הוא בחינת החיות שהשם יתברך מחיה ומקיים כל העולמות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'הני

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקעט

ה ברכי נפשי כנגד מי וכו' מה הקדוש ברוך הוא זן את כל העולם אף הנפש זנה את הגוף, מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם וכו' (ברכות י.).

ועל-כן באמת נעשה יחוד גדול, על-ידי אכילה בקדשה, (כמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו זכרנו לברכה בהתורה "ויסב וכו'" בלקוטי א סימן סב). כי זהו כלל כל היחודים כשמתברין ומיחדין כל העלמות בשורש חיותם, שהוא מחיה את כלם, שזהו בחינה הנ"ל שנכללין ונתיחדין כל המאמרות המתגלים בראשית נקדת הבריאה שהוא בחינת בראשית מאמר סתום הנ"ל, כי עקר יניקת הקלפות הוא מבחינת פרוד חס ושלום, דהינו שעושין פרוד ואין מאמינים שהוא יתברך מחיה ומקים הכל ומנהיג הכל כרצונו, כי מחמת ששורש הכל הוא בחינת מאמר סתום בחינת איה שאי אפשר להשיג ולתפס במח כלל, על-כן הם יונקים משם מגדל ההעלמה וההסתרה.

ומשם באים כל הכפירות של המחקרים והפלוסופים ההולכים אחר דעתם הנבוכה, כי באמת אי אפשר להבין במח ובדעת כלל איה כל העולמות נמשכין ומתנהגים ומתקיימים על-ידי סתימא דכל סתימין דלית מחשבה תפיסא בה כלל כי אם על-ידי אמונה שלמה, שעל-ידי-זה עוברים על כל החכמות

תקפ לקוטי הלכות ערוכי תחומין ר' ארח-חיים

שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל 'עִבְרִיִּים', (כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה "בֹּא אֶל פְּרַעֲזָה" סִימָן סד, עֵינֵי שָׁם). אָבֵל אֵלוֹ הַהוֹלָכִים אַחַר דְּעַתָּם וְחֻכְמָתָם הַנְּבוּכָה הֵם בָּאִים לְכַפִּירוֹת גְּדוּלוֹת הַנְּמֻשְׁכִּין מִחֻלָּל הַפְּנוּי וּמִשְׁבִּירַת כְּלָיִם. וְעַקְרָם נִמְשָׁךְ מִחֻלָּל הַפְּנוּי, כִּי גַם הַקְּלָפוֹת וְהַכַּפִּירוֹת הַבָּאִים מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם, שָׂרֵשׁ גַּם כֵּן מִבְּחִינַת חֻלָּל הַפְּנוּי שֶׁמִּשָּׁם שָׂרֵשׁ כָּל הַסְּטָרָא אַחֲרָא, כִּי אִם לֹא הָיָה הַצְּמֻצוּם שֶׁל הַחֻלָּל הַפְּנוּי לֹא הָיָה שִׁיךְ רַבּוּי אוֹר כָּלֵל, אִךְ חֻלָּל הַפְּנוּי הָיָה מְכַרְח לְבְרִיאַת הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שָׁם. וְתַכְרָךְ שְׁנֵתֵהוּנָה שָׂרֵשׁ הַצְּמֻצוּם שֶׁל הַחֻלָּל הַפְּנוּי, מִשָּׁם נִשְׁתַּלְּשֵׁל שָׂרֵשׁ אַחֲזִיזַת הַסִּיגִים שֶׁמִּשָּׁם נִתְגַּלְגַּל שֶׁהָיָה שְׁבִירַת כְּלָיִם, כְּמוֹכֵן כָּל זֶה בְּכַתְּבֵינֵינוּ.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּנָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַלְמוּד שֶׁל אֵיחָד הַנִּלְ, לְחַפְּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ תָּמִיד כַּנִּלְ, כִּי תַכְרָךְ כְּשֶׁמֵּאֲמִינִים שָׁגַם שָׁם גִּעְלָם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶפְלוֹ בְּמִקְוֹמוֹת הָרְחוּקִים מְאֹד הַנְּמֻשְׁכִּין מִחֻלָּל הַפְּנוּי כַּנִּלְ וּמִחֻפְּשִׁין וּמִבְּקֻשִׁין גַּם שָׁם אֵיחָד מְקוּם כְּבוֹדוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹלִין בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה לְבְּחִינַת אֵיחָד, בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית — מֵאֲמֵר סְתוּם, וְחוֹזְרִין וּמַעֲלִין וּמְקַשְׂרִין כָּל הַחִיּוֹת שֶׁל כָּל מְקוֹמוֹת הָרְחוּקִים מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְיַחֲדִין כָּל הַמֵּאֲמָרוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת, בְּשָׂרֵשׁן, בְּהַמֵּאֲמֵר סְתוּם, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַיְחוּד

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקפא

כְּשֶׁמַּעֲלִין וּמְקַשְׂרִין לְמַעַל הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל הַסְטֵרָא
אַחֲרָא שְׁכָלָם יִשׁוּבוּ לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּידוּעַ בְּכּוֹנֵנוֹת שְׁבָכָל
הַיְחוּדִים צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת הַחַיּוֹת מֵהַקְּלָפוֹת, הֵינּוּ כַּנִּ"ל.

וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה כַּנִּ"ל, אָבֵל מִחֲמַת
חֹטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן שְׁפָגָם בְּאֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרַע, עַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיף סְטֵרָא דְמוֹתָא, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב:
(בְּרֵאשִׁית ב, יז) "כִּי בַיּוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת". שֶׁהוּא
פְּרוּד בֵּין הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבָרֵר הָאֲכִילָה
בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁתּוֹכֵל לְחַבֵּר הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוּף שְׂיַחֲיָה
לְעוֹלָם, כִּי עֲכָשׁוּ אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְאֲכִילָה כְּזֹאת מִחֲמַת
שְׁנֵתְעָרַב פְּסֻלַת הַרְבֵּה בְּהָאֲכִילָה מִחֲמַת חֹטָאוֹ, עַל-כֵּן
בְּהִכְרַח שְׂיָמוּת הָאָדָם וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי פָּגַם הָאֲכִילָה, כְּמוֹ
שְׁכַתּוּב: "בְּזַעַת אֶפְףָּ תֹאכֵל לֶחֶם עַד שׁוֹבֵף אֶל הָאָדָמָה"
וְכוּ'. וְעַקֵּר תִּקּוּנוֹ לְאַחַר מִיתָתוֹ הוּא עַל-יְדֵי שְׂעוּלָה
נִשְׁמָתוֹ לְבַחֲיִנַת מְאָמֵר סְתוּם וּמִשָּׁם חוֹזֵר וּמְמַשִּׁיף חַיּוֹת
חֲדָשׁ לְהַחַיּוֹת הַעֲצָמוֹת הַיְבֻשׁוֹת עַד שְׂיַעֲמָדוּ בְּתַחֲיַת
הַמַּתִּים לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִים.

וְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲשָׂיו כֵּן זוֹכֵה לָזֶה, כִּי צְדִיק שְׁבִטֵל
גּוּפוֹ בְּחַיָּו וְזוֹכֵה לְעֲלוֹת לְבַחֲיִנַת אֵיהּ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ
בְּעוֹדוֹ בְּגוּפוֹ הוּא אֵינוֹ מֵת כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת יח.), כִּי מִיתָתוֹ הוּא רַק בְּחִינַת
בְּטוּל שְׁמִבְטֵל עֲצָמוֹ בְּבְטוּל נִפְלָא כְּדֵי שְׂיַעֲלָה לְמְאָמֵר

תקפב לקוטי הלכות ערובי תחומין ו' ארח-חיים

סתום בתכלית המעלה לעלא ולעלא וכו'. כדי שימשיך משם חיות חדש ונפלא לתקן כל הנפשות כלם, אבל מי שאינו צדיק צריך לסבל צער כפי מעשיו בגיהנם וכיוצא עד שיעלה לשם והכל לפי החשבון.

ועל-כן באמת אפלו אם לא זכה להטיב מעשיו בשלמות בחייו, אבל זכה על כל פנים לחפש ולבקש ולדרש תמיד אותו יתברך, הוא גם כן טובה נפלאה ונוראה לנפשו וגופו, כי על-ידי-זה זוכה גם אחר מיתתו לחפש ולבקש אותו ולא יוכלו להטעותו על-ידי עולם התהו מאחר שגם שם יבקש את השם יתברך, על-כן בקל יוכל לשוב למקום מנוחתו והכל בכח הצדיקי אמת וכנ"ל:

(ג) וכל ימי חיי האדם צריך יגיעה גדולה שתהיה אכילתו בקדשה, שיחבר נפשו וגופו בקדשה על-ידי האכילה, באפן שיהיה נעשה יחוד העולמות בשרשן על-ידי אכילתו וכנ"ל. ועקר התקון הוא אכילת שבת, שהוא אכילה דקדשה, שאז מצוה גדולה לאכל ולהתענג, כי אכילת שבת כלו קדש, כי אז מאירים שתי הדרךים הנ"ל ואז נעשים כל היחודים שכל העולמות והמאורות מתיחדים בשרשם בבחינת מאמר סתום שמאיר אז בהארה נפלאה וכמבאר בהמאמר "כגונא וכו' רזא דשבת" (זהר תרומה קלה.). מנפלאות היחודים

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקפג

שמתִיחדים בשבת. ועל־כֵּן אִז הָאֲכִילָה בְקַדְשָׁה נִפְלְאָה
ועל־יְדֵי הָאֲכִילָה עָקַר הַיְחוד כַּנ"ל.

ועל־כֵּן על־יְדֵי סְעֵדַת שַׁבַּת עוֹשִׂין ערוכי תחומין. כי
מֵאֲכִילַת וּסְעֵדַת שַׁבַּת, מִשֵּׁם נִמְשָׁכִין וּמְאִירִין
אֲלֵפִים אָמָה תַּחום שַׁבַּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלָפִין הַנ"ל,
שֶׁהֵם בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ אִיָּה וְאַזְמָרָה הַנ"ל, כִּי עָקַר הַיְחוד
הוא לִיְחוד בְּחִינַת אֲלָפִין הַנ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁתֵּי הַדֶּרְכִים
הַנ"ל, כִּי הַדֶּרֶךְ שֶׁל אֲזְמָרָה, הוא בְּחִינַת תְּקוּן שְׁבִירַת
כָּלִים כַּנ"ל שְׁעוּלִים כָּל הַטוֹב, שֶׁהֵם בְּחִינַת נִיצוּצוֹת
הַקַּדְשָׁה לְמִקוּמָם לְבְּחִינַת מֵאֲמָרוֹת הַמִּתְגַּלִּים שְׁמִשֵּׁם כָּל
הַטוֹב, כִּי הַמֵּאֲמָרוֹת הַמִּתְגַּלִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלֶאכֶת כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, הֵם בְּחִינַת כָּלִל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת שֶׁכָּלֵם
בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל הַדֶּרֶךְ שֶׁל אִיָּה הַנ"ל, שֶׁהוא
בְּחִינַת תְּקוּן חָלָל הַפְּנוּי, שֶׁהוא על־יְדֵי שְׁעוּלִין לְבְּחִינַת
אִיָּה מֵאָמַר סְתוּם כַּנ"ל, הוא שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה וְגִבְתָּהּ מִהַתּוֹרָה,
וְהַעֲקָר לְחִבְר וְלִיְחוד שְׁנֵיהֶם יְחוד וְכַנ"ל, לְחִבְר כְּלִיּוֹת
הַתּוֹרָה כְּלִיּוֹת הַמֵּאֲמָרִים הַמִּתְגַּלִּים, שֶׁהוא כְּלִיּוֹת כָּל
הָעוֹלָמוֹת לְחִבְר הַכֹּל בְּשִׂרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוא בְּרֵאשִׁית
מֵאָמַר סְתוּם שְׂאִז נִכְלָלִין וְנִתְיַחֲדִין שְׁנֵי הָאֲלָפִין הַנ"ל,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כָּלִל כְּוָנוֹת הָאֲכִילָה לִיְחִס בְּחִינַת הָאֲלָפִין,
(כַּמוּבָא בַּכְּוָנוֹת (עֵין פְּרִיעֵץ-חַיִּים שֶׁעַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים פָּרָק ג'), שֶׁכָּל
זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי אֲכִילַת שַׁבַּת כַּנ"ל.

תקפד לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארחה-חיים

כי שבת, בחינת שביתה וניחא שאז הוא ישוב הדעת
שזהו העקר, פי עקר בחינה זאת להאמין בדעתו
בשלמות שהכל אחד שכל העולם ומלאו כלם אין להם
חיות וקיום כי אם ממנו יתברך לבד שהוא סתום ונעלם
מכל, שזה עקר שלמות כל היחודים. ועקר שלמות
האמונה הזאת אין זוכין כי אם על-ידי קדשת שבת,
שהוא בחינת קדשת הצדיקי אמת שזוכין לישוב הדעת,
שזה עקר המנוחה והשביתה של שבת בבחינת 'מנוחת
שלוה והשקט ובטח' וכו' (ממנוחה של שבת), בחינת
"בשובה ונחת תושעון בהשקט ובבטחה תהיה
גבורתכם" (ישעיה ל, טו). ובחינת ישוב הדעת הזה אי
אפשר לבאר בכתב ולא בעל פה. כי הוא לכל חד כפום
מה דמשער בלבה (זהו חלק א' קג) בבחינת "נודע
בשערים בעלה", פידוע. וזהו בחינת 'קרנא דקמצא
רכיכא הנ"ל, בחינת רף פקנה (תענית כ:), בחינת "הרפו
ודעו כי אנכי ה'" (תהלים מו, יא).

וכל זה אי אפשר לבאר בכתב, רק אנו צריכים לאחז
עצמנו באבותינו ורבותינו הקדושים שזכו לזה
בשלמות, ועל ידם חומל השם יתברך עלינו ומאיר
עלינו פעמים איזה התנוצצות אלקות, על-ידי בחינת
קדשת שבת, שהוא בחינת שובה ונחת, בחינת מנוחת
שלוה והשקט ובטח וכו' כנ"ל. וזהו בחינת ערוכ לשון

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקפה

ערוכ ממש שמעריבין ומחברין ומיחדין על-ידי סעדת
שבת שממנה עושין הערוכי תחומין את בחינת שתי
האלפין הנ"ל, שהם בחינת כלליות עלמין דאתגלין
בעלמא עלאה סתימא, שהוא בחינת המאמר סתום
כנ"ל:

(נד) וזה בחינת המן, שהוא בחינת הפרנסה, כי עקר המן
נמשך מבחינת מאמר סתום, בבחינת (שמות טז, טז)
"כי לא ידעו מה הוא" שהוא בחינת מאמר סתום, כי
'מזונא לאו בזכותא תליא אלא במזלא' וכו' (מועד-קטן
כח.), שהוא בחינת מזל העליון, כמובא (עין זהר חלק ג כה,
עט, רפט, רצב), שהוא בחינת כתר, בחינת מאמר סתום
כידוע. ועל-כן ירד להם המן על-ידי נסיונות שהתלוננו
מקדם וכן אחר כך כשירד להם היו בו כמה נסיונות,
כמו שכתוב: (שמות טז, ד) "למען אנסנו הילך בתורתך"
וכו'. וכמו שכתוב: (דברים ח, ג) "ויענה ויאכלך את המן
אשר לא ידעת ולא ידעון אבתיך למען נסותך" וכו'.
כי משם עקר הנסיונות של האדם, הינו מבחינת מאמר
סתום הנ"ל, שמשם ירד המן לישראל, כי כבר מבאר
שהמאמר סתום, משם עקר יניקת הקלפות והסטרוא
אחרא מגדל ההעלמה וההסתרה כנ"ל. והאדם צריך
לעבר באלו המקומות בשביל נסיון, וכשזוכה לבקש
גם שם את השם יתברך בבחינת איה וכו' כנ"ל,

תקפו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

על-ידי-זה עולה בתכלית העליה וכנ"ל.

ועל-כן מחמת שהמן שהוא הפרנסה נמשך משם מבחינת מאמר סתום הנ"ל, שמשם כל השתלשלות יניקת הסטרא אחרא והקלפות פנ"ל, על-כן שם עקר הנסיון בחינת "למען נסותך" וכו', כי קדם שמקבל הפרנסה מבחינת מאמר סתום הנ"ל, צריך לעבור דרך אלו מקומות הרחוקים הנ"ל, שהם בחינת מקומות המטנפים ששם אין רואין את השם יתברך כלל ומתגברים עליו קשיות ובלבולים הרבה פנ"ל. וכשזוכה לעמד בנסיון ולבקש שם דיקא את השם יתברך בבחינת איה הנ"ל, על-ידי-זה נתהפך הירידה לעליה וזוכה לבחינת איה מאמר סתום הנ"ל וממשיך משם המן, דהינו פרנסה שנמשך משם דיקא פנ"ל.

ועל-כן קצתם שלא יכלו לעמד בנסיון כראוי נכשלו והתלוננו על השם יתברך קדם שיירד להם המן, מחמת שהתגברו עליהם הבלבולים והקשיות והספקות הנמשכין מההעלמה של המאמר סתום פנ"ל שהכרחו לעבור בהם קדם ירידת המן פנ"ל, אבל רב הפשרים שאלו כהגן שחפשו ובקשו את כבוד השם יתברך שם פנ"ל ועמדו בנסיון עד שזכו שיירד להם המן, משם דיקא מבחינת מאמר סתום הנ"ל וגם אחר שיירד להם המן היה להם נסיונות בזה, כמו שכתוב

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקפז

(רש"י שמות טז, ד): "למען אַנסנו". דהינו אם ישמרו המצוות התלויות בו שלא יותירו וכו'.

כי מחמת שהמן, שהוא הפרנסה, יורד מבחינה גבה ונעלמת כל כך מבחינת מאמר סתום פנ"ל, על-כן תכף כשבא המן והפרנסה לזה העולם הגשמי חוזר ונתעלים האור הנ"ל, שמשם נמשך המן, כי אי אפשר להשיגו בזה העולם בשום דעת כי אם באמונה לבד, על-כן תכף שנמשך המן ליום ראשון היה קשה להם להאמין שירד גם ביום שני, מאחר שהוא פלא גדול שנמשך מבחינת סתום ונעלם מאד, שמשם יניקת הסטרא אחרא והקלפות שהם מעקמין את הלב בכל פעם. על-כן נמצאו אנשים שלא עמדו בנסיון והותירו ממנו ובאמת "וירם תולעים ויבאש" וכו' (שמות טז, כ), כי שלטו בו הקלפות, שהם בחינת המקומות המטנפים והמקלקלים, שמהם כל הדברים הנשקצים והנמאסים, בחינת "תולעים והבאיש".

כי המן לא היה אפשר לירד כי אם על יום אחד דבר יום ביומו, כי כל יום מששת ימי המעשה יש לו מאמר מיחד שבו ברא את הבריאה שנברא באותו היום, ובין כל יום ויום יש גבול וצמצום ששרשו נמשך מהעלמת המאמר סתום. וזה בחינת חשך שקודם לאור (שבת עז:), בחינת "ויהי ערב ויהי בקר" וכו' (בראשית ו:)

תקפה לקוטי הלכות ערובי תחומין ו' ארבע חיים

א, ה). ועל-כן בַּחֲשֶׁכֶת לִילָה "בו תִּרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעַר" (תהלים קד, כ), שָׁאֵז עֶקֶר שְׁלִיטַת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת (זהר חלק ג כא, קז, ר), כִּי יִנְיָקְתֶּם מִבְּחִינַת חֲשֵׁךְ שְׁנַמְשָׁךְ מֵהַעֲלָמַת הַמֵּאֲמָר סְתוּם כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן לֹא יֵרֵד הַמֶּן לְיִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל פְּרִנָּסַת הַיּוֹם לְבַד כְּדֵי שְׂיִתְּלוּ עֵינֵיהֶם לְמָרוֹם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (גְּלוֹט בְּשֵׁלַח רַח, וְעַיִן יוֹמָא עו.), כִּי אִי אֶפְשָׁר לְמַשָּׁךְ הַשֶּׁפַע מֵהַמֵּאֲמָר סְתוּם לְזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל הַיָּמִים בְּיַחַד שְׁלֹא לְעַבֵּר הַגְּבוּל שְׁבִין יוֹם לְיוֹם וַיִּנְקוּ הַקְּלָפוֹת יוֹתֵר מִדְּאִי, בְּחִינַת "וַיָּרֶם תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ" כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן בְּהִכְרַח שְׂיֵרֵד רַק עַל יוֹם אֶחָד וְהֵם יִהְיֶה לָהֶם נִסְיוֹן עַל יוֹם הַשְּׁנַי כְּדֵי שְׂיִתְּלוּ עֵינֵיהֶם לְמָרוֹם. 'שְׂיִתְּלוּ עֵינֵיהֶם' דִּיקָא, זֶה בְּחִינַת בְּקָשָׁה וְחַפּוּשׁ הַנ"ל, שְׁצָרִיכִין בְּכָל יוֹם לְחַזֵּר וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ 'אִיהַ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, וּלְתַלּוֹת עֵינָיו לְמָרוֹם וְאֵז חוֹזֵר. וְעוֹלָה לְבְּחִינַת אִיהַ וְחוֹזֵר וּמְשִׁיךְ הַמֶּן, שֶׁהוּא הַפְּרִנָּסָה, לְיוֹם שְׁנַי וְכֵן צָרִיכִין בְּכָל יוֹם וְכַנ"ל:

וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי לְקַטוּ לָחֶם מְשֻׁנָּה לָחֶם יוֹמִים (כה) (שְׁמוֹת טז, כט), כִּי בְּשֶׁבֶת הַקְּלָפוֹת וְהַסֵּטֶרָא אַחֲרָא בְּטָלִים וְאֵז מְאִיר בְּחִינַת אִיהַ בְּהֶאֱרָה נִפְלְאָה, בְּבְּחִינַת 'וְעַתִּיקָא קְדִישָׁא גְּלִי רְצוֹן דִּילָה' (זהר חלק ב פח:), (כִּי הַמֵּאֲמָר סְתוּם הוּא בְּחִינַת עַתִּיקָא קְדִישָׁא, כִּדְוִיעַ)

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארז-חיים תקפט

ועל-כן מקבלין שפע הפז על שני ימים בחינת לחם יומים, כי אז אין מתעלים האור הסתום כל כף, כי נמשך הארה נפלאה ועצומה על כל אחד מישראל, שהוא בחינת נשמה יתרה, שעל-ידי-זה יוכל להאיר בו האור הנ"ל, ועל-כן באמת אז הקלפות שינקו מהעלמת האור בטלין מאחר שעפה נמשך בחינת התגלות האור, על-כן עפה ביום הששי, בכניסת השבת, מקבלין לחם יומים, כי אין יניקה להסטרא אחרא בהגבול שבין התגלות יום הששי לשבת, שהוא ליל שבת קדש, כי בשבת מאיר בחינת איה בהארה נפלאה, שזהו עקר קדשת שבת כנ"ל.

ועל-כן מצוה גדולה לאכל בשבת, כי אז אין להסטרא אחרא יניקה בהאכילה הנמשכת מהמאמר סתום מחמת שאז מאיר המאמר סתום בתקון נפלא שנוכל לקבלו והקלפות והסטרא אחרא מתבטלין כנ"ל. ועפה מבאר קשר הפסוקים היטב: "ולאמר משה אכלוהו היום" (שמות טז, כה) אכלוהו ודאי, כי עפה בשבת מצוה גדולה לאכל, כי "שבת היום לה" ואין להסטרא אחרא אחיזה בהאכילה כלל. בבחינת "היום לא תמצאוהו בשדה", בשדה שם אחיזת הקלפות כידוע (עין ספר הלקוטים בראשית סימן כז דף ז:). שאי אפשר לקבל הפז, שהוא הפרנסה, כי אם על-ידי שהולכין בדרך

תקצ לְקוּטֵי הַלְכוּת עֲרוּבֵי תַחֲוּמֵינָא אַרְחֵ-חַיִּים

בְּחִינַת שְׂדֵה שְׁשָׁם אַחֲזַתְם וְעוֹמְדִים בְּנִסְיוֹן כַּנ"ל,
שְׁבִשְׁבִיל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הַפְּרִנְסָה לְשְׁנֵי יָמִים שְׁלֹא
לְעֵבֵר הַגְּבוּל שְׁבִין יוֹם לְיוֹם, אֲבָל הַיּוֹם לֹא תִמְצָאוּהוּ
שָׁם בְּבְחִינַת שְׂדֵה, כִּי אֵין לָהֶם אַחֲזִיזָה כָּלֵל בְּסַעֲדַת
שַׁבָּת, כִּי אִזּוּ מֵאִיר הָאוֹר בְּתַקּוּן נִפְלָא כַּנ"ל:

(כו) וְזֵהוּ: "רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת". רְאוּ דִיקָא, כִּי
אִזּוּ מִתְגַּלְגֵּה הָאוֹר הַנִּנְעָלִים בְּחִינַת רְאִיָּה
וְהַתְגַּלוּת כַּנ"ל. וְזֵהוּ: "עַל-כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם לֶחֶם
יוֹמִים", הֵינּוּ כַּנ"ל, כִּי מִחֲמַת זֶה שֶׁהָאוֹר נִמְשָׁךְ אִזּוּ
בְּבְחִינַת הַתְגַּלוּת בְּבְחִינַת רְאוּ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא
נֹתֵן לָכֶם לֶחֶם יוֹמִים, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין לְקַבֵּל
הַשֶּׁפַע לְשְׁנֵי יָמִים כַּנ"ל. וְזֵהוּ: "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיוֹ אֶל
יְצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי", וְלְמַדּוֹ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּה (מְכִילֵתָא שָׁם וְעֲרוּבֵין יו, נא) שְׁלֹא לְצֵאת חוּץ
לְתַחוּם אֲלֻפִים אִמָּה, הֵינּוּ כִּי תַחוּם שַׁבָּת אֲלֻפִים אִמָּה
נִמְשָׁךְ מִשָּׁם בְּחִינַת סְעוּדוֹת שַׁבָּת, בְּבְחִינַת "לֶחֶם
יוֹמִים", שְׁזֵהוּ בְּחִינַת עֲרוּבֵי תַחֲוּמֵינָא שְׁמִשָּׁם מִתְחִיל
הַתַּחוּם כַּנ"ל, כִּי עֵקֶר תַּחוּם שַׁבָּת אֲלֻפִים אִמָּה הֵם
בְּחִינַת הַשְּׁנֵי אֲלֻפֵין הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי הַדְּרָכִים
הַקְּדוּשִׁים הַנ"ל שֶׁל אִיָּה וְאַזְמָרָה. שְׁמֵאִירִין בְּשַׁבָּת בְּאוֹר
גְּדוּל, שְׁכָּל זֶה נִתְתַּקֵּן עַל-יְדֵי אֲכִילַת שַׁבָּת כַּנ"ל:

(כז) וְעַל-כֵּן צִוָּה לְקַח "צְנֻצָּנֹת אַחַת מִן לְמִשְׁמֶרֶת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקצא

לדורותיכם למען יראו את הלחם" וכו' (שמות טז, לג).
וכמו שכתוב: (ירמיה ב, לא) "הדור אתם ראו דבר ה'". כי
צריך כל אדם לידע שגם עתה נמשכת הפרנסה בבחינה
הנ"ל בבחינת מן, כי אף-על-פי שעתה אינו מתנהג
ממש כמו בירידת המן שירד מאכל מזמן "דבר יום
ביומו". ועכשו מנהיג השם יתברך בדרך אחר קצת
וגדלה התבואה על שנה שלמה ולפעמים ליותר. וכל
אחד מקבל פרנסתו לפי בחינתו יש שמרויח ממון
שיוכל להתפרנס בו לשנה ויותר ויש לחדש וכו' וכן
כמה שנויים. ויש שהוא עני ובדחק מקבל פרנסתו
ליומו וכיוצא בזה שנויים לאין מספר. אבל אף-על-פי-
כן הכל הוא בבחינת ירידת המן, בבחינת 'לא נתנה
תורה אלא לאוכלי המן' (מכילתא בשלח). וכמו שכתוב:
"הדור אתם ראו דבר ה'". שמעו לא נאמר, אלא 'ראו',
ראו כמה נתפרנסו אבותיכם, כי גם עתה נמשכת
הפרנסה מבחינת מאמר סתום הנ"ל. וצריכין לעבר
תחלה דרך מקומות הרחוקים הנ"ל, שמשם כל
הנסיונות של כל העוסקים בפרנסה שיהיה משא ומתן
באמונה ולא יפל להכחשות וגזלות ותאות ממון
הנמשך מהקלפות שיונקים משם, מבחינת מאמר סתום
כנ"ל, ואחר כך תכף כשמקבלין איזה פרנסה או
עשירות, משם נתעלם האור אצלו מיד ואינו יודע
מעתה מהיכן יתפרנס, אף-על-פי שזה סמוך הרויח וגם

תקצב לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים

אז הִיָּה בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה מֵה' יִתְבָּרַךְ, אַף-עַל-פִּי-כֵן
עָתָה חוֹזֵר וְדוֹאֵג מֵהֵיכָן יִתְפָּרֵנס וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי
בְּחִינָתוֹ.

וּבִאֲמַת צָרִיף כָּל אֶחָד לְהִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן גָּדוֹל וְלִבְלִי
לְחַשֵּׁב מִיּוֹם לְחִבְרוֹ כָּלֵל כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (תְּנַחוּמָא בְּשִׁלַּח). שְׁמִי שְׂדוּאָג מֵה' יֵאכֹל
לְמַחֵר הוּא מִמְּחֹסְרֵי אֲמֵנָה, כִּי בְּעֵינַי הַמְּשַׁכֵּת הַשֶּׁפַע
וְהַפְּרָנְסָה שְׁנִמְשָׁף מִבְּחִינַת הַמְּאָמֵר סְתוּם, שֶׁם עֵקֶר
הַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּבְחִינַת "לְמַעַן אֲנִסְנוּ", שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מִמְּשִׁיף וּמוֹרִיד הַשֶּׁפַע וְהַפְּרָנְסָה לְכָל אֶחָד בְּאִפְסָן
שִׁיְהִיָּה לוֹ נְסִיוֹן וְכַנִּ"ל.

וְהָעֵקֶר שִׁיתְּלָה עֵינָיו לְמָרוֹם בְּכָל פַּעַם שֶׁחָסֵר לוֹ
הַפְּרָנְסָה, כִּי אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרַת בְּעוֹלָם כָּלֵל,
דְּהֵינּוּ שִׁילָף בְּדָרְךְ הַנִּ"ל, שִׁיִּחְפֹּשׁ וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ תָּמִיד אֲפִלּוּ בְּמִקוּמוֹת הַרְחוּקִים הַנִּ"ל. וְאִז יִזְכֶּה
שִׁיאִיר לוֹ הָאֲרָה מִשָּׁם. וּמִמִּילָא יִהְיֶה נִמְשָׁף לוֹ פְּרָנְסָה
וְשֶׁפַע גָּדוֹל מִשָּׁם, כִּי כָּל טוֹב נִמְשָׁף מִשָּׁם וְהָעֵקֶר
עַל-יְדֵי הַדְּרִישָׁה וְהַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ כַּנִּ"ל, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים
לד, יא) "וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב" וְכַנִּ"ל:

(כח) וְזֶהוּ בְּחִינַת מֵה' שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה
(בְּרֵאשִׁית-רַבָּה עט, ו): "וַיִּחַן פְּנֵי הָעִיר" (בְּרֵאשִׁית לג,
יח), שְׁקַבַּע תְּחוּמֵינָן עִם דְּמֵדוּמֵי חֲמָה, כִּי שֶׁלֵּשׁ סְעֵדוֹת

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקצג

שֶׁל שַׁבַּת הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה אָבוֹת (עין זהר חלק ב פח:). וְהַעֲקָר
הוּא יַעֲקֹב שְׁכֹלֵל וּמַחְבֵּר וּמִיַּחַד שְׁנֵי הַדְרָכִים הַנִּלְוִי
בִּיַּחַד, שְׁזֵה עֲקָר בְּחִינַת קִדְשַׁת שַׁבַּת שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי
אֲכִילַת שַׁבַּת, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת וְכַנ"ל.

כִּי סְעֻדָה רִאשׁוֹנָה הוּא כְּנֶגֶד אַבְרָהָם אִישׁ הַחֶסֶד, שֶׁהוּא
מְלַמֵּד זְכוּת וּמְמַשִּׁיךְ חֲסָדִים עַל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד
עַל-יְדֵי הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁמוּצָא בָּהֶם, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת
הַדְרָךְ שֶׁל אֲזַמְרָה הַנִּלְוִי. וַיִּצְחַק הוּא בְּחִינַת עוֹלָה
תְּמִימָה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כב, ז) "וַאֲיֵה הַשֵּׁה לְעֹלָה" הַנִּלְוִי,
שְׁזֵה הַדְרָךְ הַקִּדְשׁ הַתְּחִיל עַל-יְדֵי עֲקֻדַת יִצְחָק שְׁשֵׁם
נֶאֱמַר הַמְּקַרָּא הַזֶּה, כִּי יִצְחָק מִמְּתִיק הַגְּבוּרוֹת בְּשִׂרְשֵׁן,
שֶׁהוּא הַעֲלָמַת הַמְּאָמֵר סְתוּם הַנִּלְוִי. שְׁמִשְׁם שִׂרְשׁ
הַגְּבוּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת וְשֵׁם הַמְּתַקֵּן, כִּי בְּאֵמַת הַהַעֲלָמָה
הוּא חֶסֶד נִפְלָא מְאֹד (וְכַמוּכָן בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל (עין
פְּרִיעֵץ-חַיִּים שַׁעַר הַשּׁוֹפָר פָּרָק א) שֶׁעֲקָר הַמְּתַקֵּן כָּל הַגְּבוּרוֹת
בְּשִׂרְשֵׁן הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת כְּתוּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵיִה,
שְׁשֵׁם כָּל תְּלִיסַר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי שֶׁעֲקָר הַחֶסֶד וְהַרְחַמִּים
שְׁנִמְשָׁךְ מִשְׁם הוּא מַחְמַת שְׁשֵׁם נְמַתְקִין הַגְּבוּרוֹת
בְּשִׂרְשֵׁן).

וְעַל-כֵּן אוֹכְלִין שְׁתֵּי סְעֻדוֹת כְּנֶגֶד אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, שֶׁהֵם
בְּחִינַת שְׁתֵּי הַדְרָכִים הַנִּלְוִי, שֶׁהֵם אֲזַמְרָה וַאֲיֵה
הַנִּלְוִי, שֶׁעֲקָר תְּקוּן הַדְרָכִים הַנִּלְוִי הוּא עַל-יְדֵי אֲכִילַת

תקצד לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארץ-חיים

שבת, שעל-ידי-זה נעשים דרכים כבושים לרבים פנ"ל. ויעקב הוא בחינת (שמות כו, כח) "הבריח התיכון מבריח מן הקצה אל הקצה" (ועין זהר חלק א א:) שכולל ומחבר ומיחד שתי הדרכים הנ"ל ביחד שזהו בחינת עקר שלמות היחוד שנעשה בשבת:

ט) וזהו בחינת סעדה שלישית שאז הוא רעוא דרעוין ואז 'עתיקא קדישא גלי רצון דילה' (זהר חלק ב פח:). כי אז עקר התקון בשלמות שנעשה על-ידי הדרכים הנ"ל. ועל-כן עקר בחינת שבת הוא בחינת נחלת יעקב, כמו שכתוב: (ישעיה נח, יג) "אם תשיב משבת רגלך וכו' והאכלתיך נחלת יעקב אביך וכו'". שהוא נחלה בלי מצרים, כי כשנכלל שתי הדרכים הנ"ל ביחד. אז נתבטלין כל מצרי הקדשה, כי הכל ישובו אל השם על-ידי שתי הדרכים האלו שנעשין דרך כבושה על-ידי יעקב ביותר, מחמת שהוא כוללם יחד וכו"ל. ועל-כן יעקב ויקא קבע תחומין פנ"ל, כי עקר תחום שבת אלפים אמה. שהוא בחינת שתי הדרכים הנ"ל, נמשך על-ידי בחינת יעקב פנ"ל:

ל) וזהו: "טובים השנים מן האחד, שאם יפלו האחד יקים את חברו" (קהלת ד, ט"ו), הינו בחינת שני הדרכים הנ"ל שהם מחזיקין את כל האדם לבל יפל בשום אפן בעולם. וזהו "שאם יפלו האחד יקים את

לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארח-חיים תקצה

חברו", כי לפעמים מחזקין את עצמן על-ידי בחינת הנקודות טובות שמוצאין בו עדין, שזהו בחינת אברהם כנ"ל. ולפעמים נופל חס ושלום גם מזה. ואז אין יכול להחיות את עצמו בשום דבר. ואז מחיה את עצמו על-ידי הבקשה והחפוש בבחינת איה הנ"ל, שמזה הדרך אי אפשר להבעל דבר לבלבלו ולהפילו על-ידי שום בלבול בעולם, כי אף-על-פי שיכניס בדעתו חס ושלום, שאפס תקנה מחמת שקלקל מאד. ואף-על-פי שהאמת הוא כן וגם עתה הוא כמו שהוא, אף-על-פי-כן מאחר שכבר גלו לנו שאפלו במקומות המטנפים יכולין לחפש ולבקש את השם יתברך ולעלות על-ידי-זה דיקא לתכלית העליה, לבחינת איה, על-כן בודאי תמיד יקום על עמדו ובתוך כן יזכה שהשם יתברך ירחם עליו ויאיר עיניו שיחזר וימצא הנקודות טובות שיש בו עדין ויגיל וישיש בישועתו. וזהו בחינת "שאם יפלו האחד יקים את חברו" וכנ"ל. "והחוט המשלש לא במהרה ינתק" (קהלת שם), 'החוט המשלש' זה בחינת יעקב שכולל שתי הדרכים יחד. 'לא במהרה ינתק', כי עקר התקון כשנכללין שתי הדרכים יחד וכנ"ל:

לא) וזה בחינת מה שהולכין ונוסעין על קברי הצדיקים האמתיים, כי עקר הסתלקות הצדיק הוא לבחינת איה שעולה לשם בתכלית השלמות לעלא

תקצו לקוטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארבע חיים

וּלְעֵלָא, כִּי עֵקֶר הַמִּיתָה עַל-יְדֵי הַפְּרוּד שְׁגָרָם אָדָם
הָרֵאשׁוֹן בְּחֻטְאוֹ כַּנ"ל. וְכָל אֶחָד כְּפִי מֵה שְׁזָכָה בְּחַיֵּיו
לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה
לְעֵלוֹת לְבַחֲיַנַּת אֵיה כַּנ"ל, כְּמוֹ כֵּן זֹכָה בְּעֵת סוּפוֹ וְקִצּוֹ
שֶׁתַּעֲלֶה נִשְׁמָתוֹ לְשָׁם, לְבַחֲיַנַּת אֵיה, שֶׁשָּׁם עֵקֶר קְבוּל
שָׂכָר, בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים לֵא, כ) "מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ
לִירֵאִיךָ", בְּבַחֲיַנַּת "עֵינַי לֹא רָאִיתָה" וְכוּ' (ישעיה סד, ג). שֶׁכָּל
זֶה בְּבַחֲיַנַּת סְתוּם וְנֶעְלָם, בְּבַחֲיַנַּת אֵיה הַנ"ל, אֲבָל בְּשַׁעַת
מִיתָה מִחֲמַת שְׂאֵז הוּא פְּרוּד, עַל-כֵּן אֵז מִתְעוֹרְרִין
בְּיוֹתֵר כָּל מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים שְׂיוֹנְקִים מִשָּׁם, עַל-כֵּן
הַמֵּת מְטַמֵּא טַמְאָה חֲמוּרָה כָּל כָּף. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד
לְסַבֵּל מֵה שְׂיִסְבֵּל כְּפִי מִעֲשָׂיו עַד שְׂיַעֲלֶה לְשָׁם לְבַחֲיַנַּת
אֵיה לְהַחֲיוֹת הַעֲצָמוֹת, אֲבָל הַצְּדִיק הַגָּדוֹל עוֹלֵה לְשָׁם
מִיָּד כְּמוֹ מֹשֶׁה, יוֹסֵף וְדוֹד שְׁנִסְתַּלְקוּ בְּשַׁבַּת בְּמַנְחָה (וְהוּר
חֵלֶק ב קנו.), בְּרַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת אֵיה כַּנ"ל.
וְהוּא מִמְּשִׁיךְ מִשָּׁם הָאֲרוֹת נִפְלְאוֹת וְתַקּוּנִים נִפְלְאִים
עֲתָה בְּיוֹתֵר, כִּי גְדוֹלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם
(חֵלֶין ז:). מִחֲמַת שְׂאֵז עוֹלִין לְבַחֲיַנַּת אֵיה בְּתַכְלִית
הַשְּׂלֵמוֹת, כִּי בּוֹדָאי הַעֲלִיָּה לְשָׁם אֶפְלוּ מִי שְׁזוֹכָה לָזֶה.
הוּא בְּכַמָּה אֲלָפִים וְרַבְבוֹת בְּחַיִּנוֹת וּמְדַרְגּוֹת.

(וְכַמוֹכֵן בְּסוּף הַתּוֹרָה "אֵיה" הַנ"ל שְׁגָם הַצְּדִיק עוֹבֵר
דָּרָךְ אֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת לְפִי בְּבַחֲיַנַּתוֹ קִדְּם כָּל תּוֹרָה

לקויטי הלכות ערוכי תחומין ו' ארחה-חיים תקצז
וכו' ואף-על-פי-כן הוא דרך אמת וישר גם לאנשים
פשוטים וגסים, כמבאר שם, עין שם).

ועל-כן עתה אחר הסתלקותו שעולה לשם בעליה
נפלאה לעלא ולעלא, על-פן הכל יכולין
להתתקן על ידו, פי מכל מקומות המטנפים שבעולם
ומכל מיני אבי אבות הטמאה שבעולם יכולין לשוב
ולעלות בתכלית העליה על-ידי הדרך של איה הנ"ל
שמאיר ביותר על-ידי הצדיק שעלה לשם וכנ"ל. ועל-פן
צריכין לבוא על קברו הקדוש, פי כל הקברים מטמאין
באהל, אבל הצדיק אינו מטמא באהל, כמו שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (מדרש משלי פרשה ט), פי אדרבא,
כל הקדשות וכל התקונים נמשכין משם וכנ"ל:

הלכות תחומין הלכה ז' נכללת בהלכות שבת הלכה
ז' מאות י"ט

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ותזכה לאריכות ימים ושנים טובות
בכריאות הנפש והגוף